

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 1

Januari 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

J. Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829 74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

DICTATUUR IN DE OMROEP

Een van de grootste bedreigingen van de vrijheid in ons land is gelegen in de door gevestigde belangen uitgeoefende tyrannie met de bedoeling al het nieuw opkomende bij voorbaat te verstikken.

Naar liberale opvattingen zijn de zelfstandige uit de maatschappij voortkomende krachten de belangrijkste motoren voor de verhoging van de welvaartsstandaard, de bloei van de cultuur en daarmee de vooruitgang van de beschaving.

Wanneer deze krachten op een gegeven moment er in geslaagd zijn bepaalde posities te veroveren om dan met behulp van de overheid er in den vervolge op uit te zijn de bronnen voor verdere vernieuwing dicht te stoppen ontstaat stilstand.

Dan zal steeds meer de mentaliteit van de „bourgeois satisfait” de samenleving gaan beheersen en de verstarring en de verkalking, kortom de achteruitgang ons deel worden.

Dan ontstaat onder het mom van democratie de dictatuur van de minderheden, die met vereende krachten er in slagen de eigen maatstaven als de gemonopoliseerde standaard aan de samenleving op te leggen.

„Blijven wij staan binnen hetgeen wij van onze voorouders ontvingen; doen wij zelve niets; verzetten wij ons tegen tijdige verbetering; dan komt in de plaats van verbetering omkeer van zaken”, aldus formuleerde Thorbecke in zijn Historische Schetsen een dergelijk verschijnsel, dat klaarblijkelijk van alle tijden is.

In het Nederland van vandaag heeft het echter allesoverheersende betekenis gekregen. Het heet zuilensysteem.

Wij weten reeds, dat, zo het aan de Sociaal-Economische Raad ligt, de erkenning van een vakcentrale buiten de drie bestaande praktisch tot de onmogelijkheden zal behoren.

Wie om principiële redenen niet tot de katholieke of prot-chr. organisatie wenst toe te treden, blijft in de praktijk geen andere keuze dan in geatomiseerd verband — o, contradictio in terminis — te blijven leven of zich bij het socialistische Nederlands Verbond van Vakverenigingen aan te sluiten.

In een nog actueler stadium dan de kwestie van de „vierde” vakcentrale is intussen het radiobestel getreden door het indienen

van de zijde van minister Cals van een wetsontwerp tot regeling van de omroep.

Wij laten nu buiten beschouwing, dat in dit wetsontwerp tot onze grote persoonlijke deernis de mogelijkheid van een nationaal omroepbestel — dat met de in onze maatschappij aan de dag tredende verscheidenheid in voldoende mate rekening houdt — praktisch onthalt wordt.

Wegens het karakter van de J.O.V.D. — geen praktisch-politieke organisatie — willen wij trachten de kwestie uitsluitend van de principiële kant te benaderen.

En dan zien we, dat de bestaande omroeporganisaties ook in de toekomst niet alleen rustig zullen voortgaan hun diverse programma's — over de aard waarvan wij ons dus evenmin zullen uitspreken — te bieden, doch dat de mogelijkheid van het verkrijgen van zendtijd door andere organisaties naar het rijk der fabelen verwezen wordt.

Om een zetel in het parlement te verkrijgen als politieke partij heeft men evenveel stemmen nodig als een organisatie leden zal moeten hebben om voor een zeer korte periode en nog geen uur per week in de aether te mogen verschijnen.

Tot het stemmen op een politieke partij wordt men echter om de vier jaar opgeroepen. Men is dan verplicht te verschijnen en behoeft slechts zonder dat daar enigerlei kosten aan zijn verbonden op het stembiljet het hokje voor de kandidaat zijner keuze rood te maken.

Een omroeporganisatie, die niets te bieden heeft en die zelfs blijkens een recent arrest van de Hoge Raad geen programmablad mag uitgeven, moet evenwel over niet minder dan 45000 betalende leden beschikken alvorens gedurende een sterk begrensde periode als adspirant-omroeporganisatie te kunnen worden erkend.

En om in de aether te kunnen blijven en daar als derderangs omroeporganisatie te kunnen fungeren — twaalf uur zendtijd per week — behoeft men geen 45.000 doch 115.000 betalende leden.

Dit betekent, dat onder de tegenwoordige omstandigheden zelfs de Partij van de Arbeid niet voor erkenning als derderangs omroeporganisatie in aanmerking zou kunnen worden gebracht qua ledental. De V.V.D. beschikt zoals men weet over ruim 20.000 leden).

Van een mogelijkheid voor de diverse stromingen in ons land om voor de microfoon te kunnen spreken zal dus ook in de toekomst geen sprake zijn.

De vier grote omroeporganisaties maken de dienst uit mede op grond van het feit, dat zij door het monopoliseren van hun programmabladen en het koppelen van de abonnementen aan de lidmaatschappen er met behulp van de ruimste propaganda-mogelijkheden in geslaagd zijn tezamen..... nauwelijks een derde van hen die over een radio ontvanger beschikken achter zich te verenigen, om zich op grond daarvan de schijn te geven als zouden zij het Nederlandse volk vertegenwoordigen.

Men kan de wonde nu zalven door het abonnement van het lidmaatschap los te maken doch de onmogelijkheid voor iedere nieuwe organisatie om zijn leden ook maar iets — zelfs maar een programmablad — te bieden, zal er in de praktijk toe moeten leiden, dat de gevestigde belangen een gemakkelijke zege behalen.

Hetgeen betekent, dat allen, die voor geen dier organisaties — noch voor het gehele systeem — iets voelen geen andere keus rest dan op een buitenlands station over te schakelen.

Een nog ernstiger toestand heerst overigens op het gebied van de televisie. Hier kwam iets volkomen nieuws tot stand en bestonden geen gevestigde belangen.

Niettemin heeft men nog vóór het parlement zelfs maar een beslissing over de aard van het televisiebestel heeft genomen de radio omroeporganisaties — men had zulks met evenveel recht welke andere maatschappelijke organisatie dan ook kunnen opdragen — met de verzorging van televisieprogramma's belast.

Door een ondraaglijke dictatuur van de gevestigde belangen wordt vandaag aan de dag in Nederland een uitermate belangrijk brok geestelijke vrijheid de nek omgedraaid zonder dat er ook maar iets tegen gedaan schijnt te kunnen worden.

HEIN ROETHOF.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Kanttekeningen bij het vraagstuk der medezeggenschap

Toenemende Staatsmacht op het particuliere leven

Er heeft zich in de laatste decennia en wel in het bijzonder sinds de laatste wereldoorlog, een wezenlijke structuurwijziging voorgedaan in de maatschappelijke verhoudingen, welke helaas niet ieder in ons land duidelijk voor ogen staat.

De maatschappelijke ontwikkeling, welke zich in sterke mate beweegt in de richting van een collectivistische samenleving, vindt ogenschijnlijk langzaam plaats en ontsnapt daardoor aan de directe waarneming van een groot deel van ons volk.

Het tempo van deze structurele veranderingen blijkt bij een meer nauwkeurige beschouwing toch aanzienlijk sneller te zijn dan menig een vermoedt. In feite voltrekt zich een stille sociale revolutie, welke schier geruisloos en zonder schokken verloopt. In vrijwel alle sectoren van onze samenleving gaan andere normen heersen dan voorheen, als gevolg van proletarisering en algemene levensvervlakking.

een progressiviteit, welke op verontrustende wijze begint dood te lopen in

Het valt buiten het kader van dit onderwerp een uitvoerige uiteenzetting te geven van het samenstel van maatregelen, waardoor gaandeweg onze samenleving op een geheel andere leest wordt geschoeid.

Men kan wekelijks kennis nemen van publicaties, waardoor in allerlei toonaarden gewezen wordt op de toenemende inwerking van de staatsmacht op het particuliere leven. Hier ligt dan ook het criterium van het socialistisch streven naar een maatschappelijke wezensverandering. Het is duidelijk, dat tot deze strijd onder andere behoort de verwerping van de huidige rechtsorde, welke niet op het dienen zou zijn ingesteld.

Met name het vennootschapsrecht zal een grondige wijziging moeten ondergaan. Gestreefd wordt naar een ondernemingsvorm waarin de zeggenschap van de werkgever wordt gereduceerd en wordt onderworpen aan directieven, welke van hogerhand dienen te worden verstrekt.

Invloedrijke factoren

Verkeert de doorwerking van de socialisatiegedachte in een beginstadium of kan zelfs van een gedeeltelijke verwezenlijking van deze doctrine worden gesproken?

Men kan over de beantwoording van deze vraag van mening verschillen, doch een feit is, dat de grondslagen der socialisatie door verschillende wettelijke maatregelen zijn gelegd. Het is vanzelfsprekend, dat het streven naar socialisatie van het bedrijfsleven van directe invloed is op de interne gezagsverhoudingen in de onderneming.

Een niet minder belangrijke factor is de parallel met dit streven lopende doorvoering van een centraal door de overheid geleide economie. Wat de eerste factor betreft zal de medezeggenschap, welke tot op heden in de „Wet op de Bedrijfsorganisatie” (P.B.O.) en de „Wet op de Ondernemingsraden” een zekere verwezenlijking heeft gevonden, haar invloed doen gelden.

Van socialistische zijde wordt deze — terecht — gezien als een eerste belangrijke stap op de weg naar socialisatie.

Aangaande de tweede genoemde factor is duidelijk, dat in het stelsel der dwang-economie de ondernemer met een door de staat als opperste werkgever gedelegeerd gezag wordt bekleed. Anders gezegd: het door de R.K. gehuldigde „subsidiariteitsbeginsel” en door de A.R. beledende „sovereiniteit in eigen kring” gaan in dit stelsel niet op; sterker gezegd: zij gaan verloren!

Historische oorzaken

Aan een kenschets van de huidige situatie en de te verwachten toekomstige ontwikkeling dient zeker verbonden te worden een verwijzing naar de in de geschiedenis gewortelde motieven, ontsproten aan de vroegere maatschappelijke verhoudingen.

Deze motieven hebben immers geleid tot opvattingen, welke bepalend bleken te zijn voor de recente ontwikkeling op sociaal-economisch gebied.

Het aanzien van het ondernemerschap is historisch belast met de fouten van het negentiende eeuwse sociale en economische bestel. Hetgeen zich thans afspeelt dient in vele opzichten niet anders te worden gezien als een sterk doorwerkende reactie-beweging, welke onmiskenbaar heilzame gevolgen met zich heeft gebracht, doch in ernstige mate verwordt door een overschatting van de overheidstaak.

Veelal wordt bovendien verzuimd om, behalve het constateren van een groot gebrek aan sociaal inzicht in het verleden, toch ook te wijzen op de gunstige gevolgen welke de economische ontwikkeling onder het kapitalistische stelsel in de vorige eeuw voor alle levenskringen heeft gehad.

Ongetwijfeld zou een meer objectieve instelling ten deze de sociale markteconomie voor talloos velen meer aanvaardbaar maken, omdat handhaving van de sociale rechtvaardigheid en van de kapitalistische productiewijze geenszins met elkaar in strijd behoeven te zijn.

Dat daarentegen het stelsel der geleide economie het sociaal onrecht in de hand werkt, wordt in onze tijd maar al te zeer bewezen!

Wat is medezeggenschap?

Wanneer wij over de medezeg-

enschap spreken lijkt het ons goed eerst de vraag te stellen: wat is medezeggenschap?

De betekenis waarin dit woord de laatste tientallen jaren gebezigd wordt, is eigenlijk: „medezeggenschap van de arbeiders in de particuliere onderneming”. Men wenst de werknemer in de onderneming medezeggenschap te geven in

1. de arbeidsvoorwaarden; vaststelling en uitvoering;

2. de leiding der onderneming.

De wijze, waarop dit te bereiken zou zijn, is tweërlei: langs publiekrechtelijke of langs privaatrechtelijke weg.

Een voorbeeld van de eerste methode vinden wij in Duitsland, waar dus in een wet de bevoegdheden en plichten van een vertegenwoordigend lichaam, uit de werknemers der onderneming gekozen, zijn vastgelegd.

Privaatrechtelijk is die regeling der medezeggenschap, die buiten de wet omgaat.

Practisch komt dat dus hierop neer, dat in de collectieve arbeids-overeenkomsten, welke gesloten worden tussen de werkgevers of werkgeversorganisatie enerzijds en de vakvereniging anderzijds, wordt bepaald, dat aan de werknemers, die werkgevers in dienst nemen, een zekere medezeggenschap wordt verleend. Dat zien wij in Engeland.

Het streven der voorstanders van de medezeggenschap in ons land is geheel op de eerste wijze van verkrijgen ingesteld. Men denke hierbij maar aan de ondernemingsraden.

Twee kampen

De voorstanders der medezeggenschap zijn nu nog in twee kampen te verdelen en wel in diegenen, die de medezeggenschap trachten te verkrijgen om de voordelen, die zij ervan verwachten, en zij, die de medezeggenschap nastreven om de socialisatie der ondernemingen te verkrijgen.

Deze laatsten beschouwen de medezeggenschap dus als een tussenstation op de weg naar socialisatie.

Ondernemer is geen boeman

Van de eis naar medezeggenschap is dat gedeelte, wat betrekking heeft op de arbeidsvoorwaarden, waardeloos, omdat het eisen stelt, die reeds lang vervuld zijn.

Medezeggenschap bij de vaststelling der arbeidsvoorwaarden is slechts een andere uitdrukking voor contractvrijheid en deze hebben de werknemers juridisch reeds sinds de afschaffing der slavernij.

Ook de economische contractvrijheid bezit de moderne werknemer volledig, zodat wij dit verder buiten bespreking kunnen laten.

Daarnaast vraagt men een wettelijke vaststelling van de eis, dat de ondernemer verplicht is overleg te plegen omtrent honderd en één kleinigheden, die niet in het arbeidscontract geregeld kunnen worden.

Bij dit punt gaat men er klaarblijkelijk van uit, dat de ondernemer een boeman is, speciaal er op uit, om zijn werknemers het leven zuur te maken!

Met een beetje gezond verstand en objectiviteit zien wij, dat deze veronderstelling geheel in strijd is met de werkelijkheid. Iedere ondernemer, aan het hoofd van een grote of kleine onderneming staande,

weet, dat slechts met werknemers, die tot op zekere hoogte tevreden zijn, een zo goed mogelijke productie verkregen wordt.

Tot op zekere hoogte tevreden; de werknemer, die uit vrije wil zijn arbeidscontract aangaat, kan in de fabriek weinig arbeidslust tonen, zijn arbeidsvreugde kan gering zijn, maar dat zijn factoren, die de ondernemer alleen ten goede zal trachten te beïnvloeden en zeker niet door ongewenste bepalingen te verergeren.

Zou werkelijk een ondernemer door drastische bepalingen, zover die in kleinigheden mogelijk zijn, zijn werknemers ontstemmen, dan zal hij daarmee zichzelf duperen.

Een verminderde productie, een minder goed product en ontslag-aanvragen van zijn beste werknemers zullen hem dan de fout genoeg doen beseffen.

Anders staat het met die vorm van medezeggenschap, die men propageert, hierin bestaande, dat men de zeggenschap, die de aandeelhouders ener N.V. hebben, wil verdelen in die zin, dat de productiefactoren kapitaal en arbeid elk 50 % krijgen.

Het lijkt ons goed hier de woorden aan te halen van Pater Jac. Jacobs op het congres van het R.K. Werkliedenverbond uitgesproken: „er zijn kapitaal-aandeelhouders, die hun geld in de onderneming steken, geestesarbeid-aandeelhouders die hun geestelijke arbeid, handenarbeid-aandeelhouders, die hun lichamelijke arbeid in de onderneming inbrengen. En nu wil het er bij de werknemer niet meer in, dat alleen de eerste soort aandeelhouders het beslissende woord te spreken hebben! Vooral omdat hij weet, dat op de vraag: wie dragen voor de kleine gemeenschap, die de onderneming is, het voornaamste bij? het antwoord luiden moet: dat doen de werknemers. Want de kapitaal-aandeelhouder heeft niet zichzelf gegeven, maar enkel zijn geld, dat niet één'is met hem zelf.

De werknemers echter hebben zichzelf gegeven, want ze geven hun arbeid van geest of lichaam en die is niet van hun persoon te scheiden.

De werknemers zijn inniger verbonden met de onderneming, zij zijn er meer bij geïnteresseerd dan de kapitalist, want hun eigen persoonlijkheid is er in zekere zin mee verbonden. Daarom is de onderneming — we zeggen niet de gebouwen, machines enz., maar de onderneming — meer van de werknemers dan van de geldverschaffer. Hierop nu, op het aandeel, dat zij in de onderneming hebben, gronden de werknemers hun recht op medezeggenschap.”

Wie inziet, dat eigendom zeggenschap is, voelt dadelijk, dat dit soort medezeggenschap in de zin van medebeslissingsrecht in feite inhoudt, dat de bestaande N.V.'s voor de helft onteigend worden. Dit betekent een ernstige aanslag op de eigendom der aandeelhouders.

De conclusie is dan ook, dat men de werknemers niet tot mede-ondernemers moet promoveren; daar zij dan tevens over dingen moeten beslissen waar zij niets van afweten. Men zal het moeten zoeken in een verstandige wijze van overleg. FERRY A. HOOGENDIJK

Werktuigenrevisie J. G. TONNEN

Wij verzorgen al Uw revisiewerken op

Schlesinger normen

machines ten hoogste 5-7 weken uit het bedrijf

Op zeer voordelige condities

Goudsesingel 69, Vlaardingen, Tel. K 1898-4340

Notities uit Bonn (II)

Duitsland kent geen studentenorganisaties voor meisjes

Gemengde gezelligheidsverenigingen zijn eveneens onbekend

Het eten is smakelijk en afwisselend, maar voor een goede eter helaas niet voldoende, waardoor men gedwongen wordt na afloop nog wat cakes te kopen of 's avonds en 's morgens thuis uitgebreid brood te eten, waaraan de meeste studenten de voorkeur geven boven twee keer per dag in de mensa te eten.

De maaltijden kunnen zo goedkoop zijn, omdat het gebouw een schenking van de Amerikanen is en de kosten dus niet meer drukken, bovendien wordt de grote zaal regelmatig aan particuliere organisaties verhuurd voor het geven van grote feesten.

In het studentenhuus

Verder vindt men in het studentenhuus, behalve dan de keukens en kantoren, een kapper, een schoenmaker, een badgelegenheid, een studenten-jeugdherberg, studeervertrekken en vergaderzalen, niet te vergeten het woongedeelte waarin 55 studenten voornamelijk in éénpersoonkamers zijn ondergebracht. Zeer binnenkort komt een tweede gebouw klaar voor een ongeveer gelijk aantal studenten, terwijl de Evangelische Kerk het volgende jaar met de bouw van een eigen studentenhuus begint.

's Middags heb ik slechts één uur college en wel om vijf uur, zodat ik nog alle tijd heb om een paar boeken uit de bibliotheek te gaan halen en een wandeling door de stad te maken. Mijn fiets kan ik rustig onbeheerd laten staan, voor zo een hoog en stijf Hollands model heeft men toch geen enkele belangstelling.

In tegenstelling tot de omgeving van de Rijnbrug, is in het overige deel bijna alles weer geheel opgebouwd en aan wat er nog kapot is, wordt met man en macht gewerkt, zodat de prettige Kerststemming niet door de aanblik van naargeestige ruïnes behoeft worden verstoord.

Van het grote aantal buitenlandse diplomatieke missies met hun vele ambtenaren merkt men niet veel, hoogstens rijden er wat meer auto's met een CD plaat rond. Wordt in andere Duitse steden, als b.v. Wiesbaden, het stadsbeeld beheerst door de Amerikaanse soldaten en hun families, in Bonn schijnen de buitenlanders meer op zichzelf in hun eigen centra te leven.

Al wandel je nog zo langzaam, je hebt betrekkelijk snel het winkelcentrum, waar ook eens het geboortehuis van Beethoven heeft gestaan, in alle richtingen doorkruist. Bonn wordt dan ook door velen smalend het „Bundesdorf" genoemd.

Inderdaad de stad maakt in het geheel niet de indruk de hoofdstad van een groot land te zijn, nog minder van een centrum van wereldpolitiek. Dit komt onder meer door het ontbreken van een regeringswijk. Het parlementsgebouw, vroeger voor de verbouwing en uitbreiding een kweekschool voor onderwijzers, ligt aan de rand van de stad.

Het heeft een schitterend uitzicht op de Rijn en het Zevengebergte met het beroemde Hotel Petersberg, na de oorlog zetel van de Britse Hoge Commissaris, thans weer een van de

meest exclusieve Duitse hotels en met de Drachenfels waar de geest van Wagner als een eeuwige manifestatie van de romantische heldenverering van het Duitse volk rondwaart.

De ministeriën liggen her- en derwaarts verspreid, sommige zelfs enkele kilometers buiten Bonn. De Amerikanen hebben hun reusachtige, tegen hoog water op palen gebouwde, bureau van de Hoge Commissaris zelfs voorbij Bad Godesberg neer gezet.

Dit is een voornamelijk rustig stadje 8 km. ten Zuiden van Bonn aan de Rijn, waar vroeger de beter gesitueerde Duitsers hun laatste levensjaren plachten te slijten, maar ook Chamberlain en Hitler in het beroemde hotel Dreessen vergaderden en waar thans de diplomaten zich bij voorkeur vestigen.

Het Amerikaanse Hoge Commissariaat heeft er drie nieuwe wijken voor hun ambtenaren aan toe gevoegd, die in hun grootse opzet voorbeelden zijn van moderne Amerikaanse stedenbouw.

Het karakter van Bonn heeft door dit alles geen ingrijpende wijzigingen ondergaan en vooral door het ontbreken van industrie of handel van enige betekenis, blijft het het oude stijve provinciestedje van vroeger, waar nu niet meer de studenten een zeker cachet aangeven, doch de ambtenaren hun stempel op trachten te drukken. De handeldrijvende middenstand heeft van deze ontwikkeling het sterkst geprofiteerd en velen denken dan ook met angst aan de dag, waarop Berlijn misschien weer de hoofdstad van een herenigd Duitsland zal worden, al twijfelt men in zijn hart er aan dit nog te zullen meemaken.

Ook de „Konditoreien" zijn mee gegroeid; zelfs het beroemde Berlijnse Café Kranzler heeft zijn zaak naar Bonn verplaatst, alhoewel het Duitse

volk zijn „voedseltijd" al weer een paar jaar achter de rug heeft liggen.

Het is een interessante ontwikkeling, die zich in het na-oorlogse Duitsland heeft voltrokken en die nog steeds in gang is. De eerste jaren na de ineenstorting heeft men praktisch al zijn geld omgezet in eetwaren, vervolgens kwamen kleding en in mindere mate huisraad aan de beurt, terwijl het afgelopen jaar de Duitsers hun reiswoede hebben botgevierd, getuige de invasie van Duitse toeristen in Nederland.

Lage prijzen voor massa-artikelen

Welke zal de volgende periode zijn? Die der ijskasten, radio's, motorfietsen en lichte automobielen? De prijzen van technische massa-artikelen liggen relatief laag. Ik moet ook bij de tijd besloten een lunchroom binnen te gaan en een glas thee met een groot stuk slagroomtaart te bestellen. En velen met mij schijnen geen gevoel voor deze historische ontwikkeling te hebben, want het is er vol met elegant geklede dames en heren, die evenmin van zoetigheden afkerig blijken te zijn.

De verleiding is groot om nog wat te bestellen en rustig vanuit mijn hoekje de bezoekers gade te slaan, ja zelfs heel onbescheiden hun gesprekken af te luisteren, schijnbaar verdiept in een van de vele geïllustreerde tijdschriften, die ieder hun eigen vaak smakeloze, sensationele memoires brengen van voormalige hoge functionarissen uit de partij, de regering of het leger, doch ik moet nog mijn laatste uur college lopen en het is al bijna vijf uur.

De voordrachten liggen wel zeer verspreid en vereisen daarom de ge-

hele dag je aanwezigheid in Bonn. Gelukkig is het vandaag nog betrekkelijk vroeg afgelopen, want iedere Donderdagavond is er dansen voor de studenten in de grote zaal van het studentenhuus en ik heb een afspraak.

Dit laatste is bepaald noodzakelijk, want het behoort niet tot de goede toon in Duitsland, dat een studente alleen naar een studentenbijeenkomst gaat en zodoende zijn er altijd veel te veel heren, die de ijdele hoop koesteren een meisje alleen te ontdekken of een collega van zijn gezelschap te kunnen beroven.

Het zal U inmiddels duidelijk zijn geworden, waarom ik tot dusverre alleen over de mannelijke studenten heb gesproken en de meisjes in het geheel niet genoemd heb. Zij spelen geen enkele rol in het studentenleven, behalve dan als gezelligheidsselement en worden nauwelijks als gelijkwaardige collegae geaccepteerd.

Er bestaat geen enkele studentenclub voor meisjes en ook gemengde gezelligheidsverenigingen zijn onbekend. De stemming is goed, daar zorgen de studentendansband en de wijn wel voor, trouwens aan de Rijn wordt ieder feest op welhaast uitbundige wijze gevierd.

Het is niet bijzonder veel, wanneer men denkt, dat er in Bonn 6000 studenten, waarvan ongeveer 300 buitenlanders wonen en er geen mogelijkheden zijn om in een gezellige en niet al te dure omgeving in Bonn de avond door te brengen.

Zo eindigt een dag studentenleven in Bonn, universiteitsstad en hoofdstad van de West-Duitse Bondsrepubliek. De volgende keer hoop ik iets te kunnen vertellen over mijn contact met de Duitse jong-liberalen en het politieke leven.

Van de Hoofdbestuurstafel

Op Zondag 20 Dec. 1953 kwam, voor de eerste maal na het Congres, het nieuwe Hoofdbestuur bijeen. Dat ieder H.B.-lid vol goede wil was, bleek al meteen: iedereen was aanwezig! Nadat de voorzitter de aanwezigen welkom geheten had en de wens had uitgesproken, dat het een goed J.O.V.D.-jaar zou mogen worden, werd een begin gemaakt aan de lange agenda. Er was heel wat te behandelen; veel punten, die veel tijd in beslag namen. Maar we zijn aan het eind van de lijst gekomen! Verschillende beslissingen werden die dag genomen, verschillende plannen gemaakt.

Om enkele van de beslissingen te noemen: Uit de H.B.-leden werden twee leden voor het D.B. gekozen, een verkiezing, die heel wat voeten in de aarde had, want iedereen had en heeft te kampen met te kort aan tijd. Na veel voor en tegens viel de beslissing: mej. H. C. Kooyman en de Heer T. de Vries zullen dit jaar

als leden zitting hebben in het D.B. Het secretariaat berust, zoals U weet, bij mej. I. Sunderman, die de interne correspondentie zal voeren, en bij de heer L. D. Oosterveld, die de externe correspondentie voor zijn rekening neemt. Het secretariaatsadres is: Botticellistraat 8, Amsterdam II.

In Maart zal weer de nu wel traditioneel geworden trekpaardenconferentie gehouden worden. Wat er op die conferentie gebeuren zal, zult U t.z.t. in „De Driemaster" te lezen krijgen. Tot zolang: geduld! Wel kunnen we verklappen, dat de datum van dit weekend is vastgesteld op 27 en 28 Maart a.s.. Houdt dit weekend dus vrij!

Het vorige congres is nauwelijks achter de rug: het nieuwe kondigt zich al aan. Amsterdam is reeds met veel energie aan de voorbereidingen bezig. Voor het H.B. werden in de Congrescommissie benoemd: de he-

ren Roethof, Oosterveld, Plaizier en Veer.

De propaganda werd onder de loupe genomen. De heer Nordlohne verklaarde zich bereid met verschillende medewerkers het punt propaganda aandachtig te bestuderen, met, naar wij hopen, als resultaat: Een J.O.V.D.-propaganda, die klinkt als een klok.

Met het wijze gezegde in gedachten: „régner, c'est prévoir", met de nadruk niet zozeer op „regeren" als wel op „vooruitzien", is er een kampcommissie samengesteld, met als voorzitter de heer M. Booy, welke commissie ijverig zal werken om het J.O.V.D.-kamp 1954 weer een goed kamp te doen zijn.

Om ± 6 uur was het einde van de agenda bereikt. U ziet: het H.B. heeft op 20 Dec. niet stil gezeten. Op 28 Februari a.s. zal het H.B. weer bijeenkomen om nieuwe plannen te maken en nieuwe beslissingen te nemen. ELS HAZELAAR

HOOG- EN LAAGDRUK MACHINERIEËN ELECTR.-AUTOG. LASWERK
PIJPLEIDINGEN ONDERHOUD-AANLEG DIV. PLAATWERKEN

Las- en Metaalbedrijf „KABO"
Theod. te Kaeth SCHEEPSREPARATIE

KANTOOR Mathenesserlaan 406 - Telefoon 39808 - ROTTERDAM-WEST
Industriehal „KABO" - Nijverheidstraat 11-17 - Telefoon 7160 - DORDRECHT

A. K. KRUIHOF

Timmerman en Annemer
Administratie en onderhoud van huizen

Waalhaven O.Z. No. 19 Woonhuis: Zuidhoek 228a Tel. 72429
Telefoon 78207 ROTTERDAM-Z.

De Pensioen- en Spaarfondsenwet en enkele harer consequenties

Een nieuw stuk Overheidsbemoeiing?

Bij de intrede van het nieuwe jaar zijn alle artikelen van de wet van 15 Mei 1952 houdende regelen betreffende pensioen- en spaarvoorzieningen van kracht geworden.

Voor een goed begrip van de in deze wet geregelde materie is het noodzakelijk kennis te nemen van het ontwerp, de Memorie van Toelichting, het voorlopig Verslag, de Memorie van Antwoord, de Nota's van Wijzigingen en tenslotte de definitieve redactie zoals die in gemeen overleg met de beide Kamers der Staten-Generaal is tot stand gekomen.

Dientengevolge wil ik volstaan met het geven van een samenvatting van de strekking dezer wet terwijl ik bovendien enkele opmerkingen zal maken over de economische en administratieve consequenties ervan.

Het is een onmogelijke opgave om in het raam van een tijdschriftartikel diep op deze wet in te gaan.

De laatste drie decennia hebben de door ondernemingen getroffen pensioenvoorzieningen een ontwikkeling te zien gegeven waarin het besef is beginnen te leven, dat de werknemers, na het beëindigen van hun dienstverband met hun werkgever, tengevolge van het bereiken van de leeftijd waarop zij door de aanwending van hun arbeidskracht niet meer in hun levensonderhoud kunnen voorzien, desniettemin recht hebben op een voldoende levensonderhoud.

Dr H. Thierry spreekt in zijn boek „Pensioen- en Spaarfondsen” van de „ontwikkeling van het sociaal verantwoordelijkheidsbesef”.

Hoe men echter deze ontwikkeling ook meent te moeten noemen, zeker is, dat naast de verplichte instelling van een vijftiental bedrijfspensioenfondsen (bedrijfstaksgewijs) reeds meer dan tweeduizend werkgevers door middel van ondernemingspensioenfondsen - vrijwillig - pensioenvoorzieningen voor hun personeel hebben getroffen.

Ook hier belangstelling van de Overheid

Het is nu eenmaal een bekend feit dat, wanneer uit particulier initiatief op grote schaal bepaalde voorzieningen worden getroffen, de overheid te geveener tijd zich geroepen voelt op min of meer ernstige wijze in te grijpen door, hetzij aan dergelijke voorzieningen bepaalde uniforme eisen te stellen, hetzij de regeling in eigen hand te nemen en het particulier initiatief volledig uit te schakelen.

De déconfiture van de Koninklijke Hollandsche Lloyd in 1935, waarbij de pensioenuitkeringen werden gestaakt, was voor de regering aanleiding zich op het stuk der pensioen- en spaarvoorzieningen te beraden. Uit dit beraad is dan nu de pensioen- en spaarfondsenwet voortgekomen. De wet geeft geen verplichting tot het treffen van pensioenvoorzieningen. Ze geeft „slechts” een regeling voor die werkgevers, die pensioenen aan hun werknemers hebben toegezegd. De werkgever die toezeggingen op pensioen aan zijn personeel heeft gedaan is verplicht ter uitvoering daarvan:

- hetzij toe te treden tot een bedrijfspensioenfonds;
- hetzij aan zijn onderneming een ondernemingspensioenfonds te verbinden;
- hetzij de voor hem uit de pensioentoezeggingen voortvloeiende risico's te verzekeren bij een onder-

neming tot het uitoefenen van het levensverzekeringsbedrijf. Laatstgenoemde onderneming moet dan weer in het bezit zijn van een verklaring als bedoeld in artikel 18 van de wet op het Levensverzekeringsbedrijf. (Afgelaten door de Verzekeringkamer).

De statuten en reglementen van een ondernemingspensioenfonds behoeven de goedkeuring van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de Verzekeringkamer gehoord. In de statuten en reglementen moeten — in de wet nader uitgewerkte — bepalingen worden opgenomen betreffende:

- de bestemming van het fonds;
- het beheer van het fonds;
- de soorten van deelnemers in het fonds;
- de inkomsten van het fonds;
- de belegging der gelden van het fonds;
- de aanspraken op pensioen;
- de samenstelling en aanwijzing van het fondsbestuur;
- de wijziging van statuten en reglementen;
- de liquidatie van het fonds.

Vervolgens geeft de wet een aantal bepalingen betreffende de actuariële en financiële opzet van het te voeren beleid waarbij steeds de Verzekeringkamer verklaard moet hebben tegen deze opzet geen bezwaar te koesteren. Eenmaal in de vijf jaar moet een door een actuaaris samengestelde wetenschappelijke balans- en verlies- en winstrekening alsmede een actuariële verslag betreffende het fonds aan de Verzekeringkamer worden overgelegd, waarbij dan bovendien moet worden gevoegd een jaarlijks door een accountant gecontroleerd verslag waarin een beeld van de financiële toestand van het fonds wordt gegeven.

Een vergaande controle

Kortom de strekking van de wet is een vergaande controle van de fondsen teneinde voldoende waarborgen te bieden aan die werknemers, die van hun werkgevers toezeggingen op pensioen hebben ontvangen. De gedachte welke aan de wet ten grondslag ligt kunnen wij slechts toejuichen. Het mag niet voorkomen, dat een werknemer, die veelal zijn gehele leven heeft bijgedragen om zich van een pensioen te verzekeren, dit pensioen ziet ontgaan door een

onjuist of onoordeelkundig beheer van de afgestane gelden, die dikwijls als uitgesteld loon worden beschouwd.

Het is echter duidelijk dat — waar er naar schatting nu reeds meer dan tweeduizend pensioenfondsen in het leven zijn geroepen — de wet een enorme administratieve rompslomp heeft ontketend.

De overheidsadministratie — i.c. de afdeling Arbeidersbescherming van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid — heeft hier een omvangrijke taak tot zich getrokken. Dit betekent uitbreiding van het aantal ambtenaren. Jaarlijks zullen duizenden accountants- en actuariële rapporten moeten worden beoordeeld.

Onvoldoende reserves zullen moeten worden gesuppleerd indien blijkt, dat een fonds onvoldoende draagvlak bezit voor het zelfstandig dragen van de risico's. Moeilijkheden zullen moeten worden opgelost waar blijkt, dat een onderneming niet in staat is tekorten aan te zuiveren. Daarnaast zullen alle bestaande statuten en reglementen door de

levensverzekeringmaatschappijen moeten worden aangepast aan de eisen der wet. Ook in deze werkzaamheden zal veel intellectuele arbeidskracht moeten worden geïnvesteerd.

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid heeft — ter uitvoering van de wet — een aantal richtlijnen vastgesteld met betrekking tot de algemene eisen waaraan verzekeringsovereenkomsten, welke ingevolge de wet moeten worden gesloten, dienen te voldoen.

Ook deze richtlijnen hebben een papierlawine ontketend waarvan het einde voorlopig niet in zicht is.

Voegen wij daarbij de besprekingen, die tussen de levensverzekeringmaatschappijen — eventueel via de assurantiemakelaars — met de pensioenfondsen c.q. de werkgevers zullen moeten worden gevoerd, waarna de resultaten van het onderling overleg ter goedkeuring dienen te worden voorgelegd aan het Ministerie van Sociale Zaken, welk ministerie weer advies moet inwinnen bij de Verzekeringkamer, dan rijst de vraag of, waar bij deze duizenden pensioenfondsen slechts één déconfiture is voorgekomen, het belang der werknemers, die daarvan de dupe zijn geworden wel opweegt tegen de enorme offers, die aan de goede uitvoering van de wet moeten worden gebracht.

Een ander facet van deze wet is de consolidatie van gedane pensioentoezeggingen.

Een werkgever, die pensioenen heeft toegezegd, wordt nu van overheidswege gedwongen deze toezeggingen na te komen. Hij kan zich niet meer aan zijn verplichtingen onttrekken. Dat is een goed ding. Anders is het echter met de concurrentiepositie van deze ondernemer tot die, welke geen toezeggingen heeft gedaan. Laatstgenoemde bevindt zich — voor wat het aantrekken van werknemers betreft — in een ongunstige positie. De wet is een stok achter de deur. Niet alle ondernemingen zijn echter in staat pensioenvoorzieningen te treffen. De financiële draagkracht is hier bepalend.

De kleine zelfstandigen zullen veel-

al dergelijke voorzieningen niet kunnen treffen. Om niet te spreken van die ondernemingen, die slechts met moeite het hoofd boven water kunnen houden.

Sociaal-economisch schuilt er nog een groot gevaar in het feit, dat nog meer kapitaal aan de risico-mijdende sector van de kapitaalmarkt wordt toegevoegd en dientengevolge wordt onttrokken aan de risico-dragende sector.

Wie herinnert zich niet de discussies, die reeds jarenlang worden gevoerd om de zg. institutionele beleggers te bewegen meer kapitaal toe te voegen aan de risico-dragende sector van de kapitaalmarkt? De pensioen- en spaarfondsenwet zal deze impasse nog verergeren.

Het gevolg is, dat nog meer kapitaal uit de particuliere sector zal worden gecollectiviseerd en bij de overheid zal belanden temeer, daar de wet zeer speciale eisen stelt aan de wijze van belegging van de aan de pensioenfondsen ter beschikking gestelde pensioenbijdragen.

Tot slot mogen wij de hoop uitspreken dat, — waar geen van vorengenoemde bedenkingen bij de voorbereidende behandeling is uitgesproken — de overheid bij de toepassing van de wetsbepalingen de door haar toegezegde soepelheid zal betrachten.

Drs L. E. GROOSMAN

Districtsdag van onze Noordelijke afdelingen

Zuidlaren verwacht U op 20 Februari a.s.

De traditionele districtsdag van de Noordelijke afdelingen der J.O.V.D. is voor 1954 vastgesteld op 20 Februari a.s. te Zuidlaren (Dr.).

Mt H. van Riel, onder-voorzitter van het Hoofdbestuur der V.V.D. zal 's middags om 4 uur spreken over „De buitenlandse politiek”.

Na de gezamenlijke koffiemiddag geeft de toneelgroep van de V.V.D.-afdeling Zuidlaren een voorstelling van het stuk „Het witte schaap van de familie”.

De avond wordt besloten met een groots J.O.V.D.-bal, even gezellig, naar wij aannemen, als de vorige jaren.

Alle J.O.V.D.-leden, die deze districtsbijeenkomst willen bijwonen, kunnen zich opgeven bij mevr. R. Homan-Bensink, Vogelkerslaan 30 te Assen. Ook de „Westelijke” J.O.V.D.-leden zijn van harte welkom op deze districtsdag.

Gezien het succes van voorgaande jaren, kunnen zij er van verzekerd zijn geen spijt te zullen hebben van de reis naar Zuidlaren. Wel graag opgeven of men logies wenst te reserveren.

Van Dordt tot Haren Iedereen naar Zuidlaren.

De positie van de leden van de raadgevende vergadering in de Raad van Europa in discussie

Er bestaat wel degelijk een rechtstreekse band tussen het parlement en de parlementsleden, die naar Straatsburg worden afgevaardigd

Vergun mij, even terug te komen op het artikel van drs L. E. Groosman in het nummer van November 1953, getiteld „De positie van de leden van de raadgevende vergadering in de Raad van Europa”. Het komt mij nl. voor, dat er enig misverstand aan dat artikel ten grondslag ligt.

Om te beginnen moet ik opmerken, dat de heer Groosman is uitgegaan van een verouderde tekst van het Statuut van de Raad van Europa.

Oorspronkelijk had Nederland in de Raadgevende Vergadering zes zetels, maar in December 1951 is het desbetreffende artikel gewijzigd *) met het resultaat, dat Nederland zeven zetels kreeg.

Dit is niet van belang ontbloot, in het bijzonder voor de liberalen. Vóór December 1951 gingen er uit Nederland naar Straatsburg 2 P.v.d.A., 2 K.V.P. en 1 A.R., terwijl de zesde zetel bij toerbeurt werd bezet door de V.V.D.-er Korthals en de C.H. Schmal; deze twee traden afwisselend op als afgevaardigde en als plaatsvervanger.

Sinds Nederland 7 zetels heeft is er een volledige liberale en een volledige c.h. zetel, hetgeen betekent, dat er een liberale afgevaardigde en een liberale plaatsvervanger kwam.

We zien dus tegenwoordig in Straatsburg twee Nederlandse liberalen, nl. de heer Korthals en de heer Wendelaar (afgevaardigden en plaatsvervangers zijn meestal wel tegelijkertijd aanwezig; een plaatsvervanger kan nl. een volledige zetel in een commissie van de Raadgevende Vergadering bezetten).

Belangrijke wijziging in het Statuut

Van nog meer betekenis is een wijziging in het Statuut, aangebracht in Mei 1951.

Deze wijziging betreft de wijze van benoeming van de leden der Raadgevende Vergadering en dus een van de hoofdpunten van het betoog van de heer Groosman.

Aanvankelijk werden de leden van de Raadgevende Vergadering inderdaad, zoals de heer Groosman schrijft, aangewezen door de nationale regeringen, die op een door henzelf te bepalen wijze daarbij overleg met hun respectieve parlementsleden konden plegen.

Men heeft beseft, dat deze manier van aanwijzen afbreuk zou kunnen doen aan de representativiteit van de delegaties en dus van de Raadgevende Vergadering als geheel.

Daarom is in Mei 1951 bepaald, dat de afgevaardigden (en hun plaatsvervangers) worden aangewezen door de parlementsleden zelf of volgens een procedure, door de parlementsleden vastgesteld. Dit moet als een grote

voortgang worden beschouwd.

De Raadgevende Vergadering is aldus vrijwel een getrappt gekozen Europese volksvertegenwoordiging geworden. De naam „représentant” -vertegenwoordiger- is dan ook thans nog meer toepasselijk dan voorheen.

Nog minder dan voorheen is er grond voor de stelling, dat die naam op de leden van de Raadgevende Vergadering „hoegenaamd niet van toepassing is”. Deze stelling zou ik, zelfs voor de toestand van vóór Mei 1951, in elk geval willen bestrijden. Volgens het Statuut waren en zijn de leden van de Raadgevende Vergadering „vertegenwoordigers” van elk der respectieve staten-leden van de Raad van Europa. Maar zij zijn geen regeringsvertegenwoordigers, zoals ministers en hun medewerkers op diplomatieke conferenties en b.v. de leden van de delegaties in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties †).

Zij zijn „vertegenwoordigers”, getrokken uit het parlement. En natuurlijk kunnen zij in het parlement door hun medeleden ter verantwoording worden geroepen. Dat kan in het bijzonder gebeuren, wanneer het verslag, dat de Straatsburgse delegatie pleegt uit te brengen, in de Kamer aan de orde komt.

Dit wordt weleens uit het oog verloren, hetgeen toe te schrijven is aan het feit, dat het optreden van de Nederlanders in Straatsburg in het nationale parlement tot nu toe geen aanleiding tot moeilijkheden heeft gegeven.

In tegenstelling tot de heer Groosman kom ik tot de conclusie, dat er

wel degelijk een rechtstreekse band bestaat tussen het parlement en de parlementsleden, die naar Straatsburg worden afgevaardigd.

Twee polen

Er is over de positie van de Straatsburgse parlementariërs nog meer te zeggen. In een parlementair-democratisch staatsbestel zijn twee polen te onderkennen, de regeringspool en de parlementaire pool.

Welnu, de Straatsburgers zijn exponenten, of laat ons maar zeggen „vertegenwoordigers”, van de parlementaire pool, optredende op internationaal niveau. Zo iets is vóór het bestaan van de Raad van Europa nog niet vertoond.

Toen kwam de parlementaire pool op internationaal niveau nooit anders aan bod dan ter gelegenheid van een debat over internationale zaken in het nationale parlement. En veelal was dat praten achteraf.

De positie van de leden van de Raadgevende Vergadering is dus iets geheel nieuws, en wel iets nieuws waar grote behoefte aan bestaat.

Gaarne voldoen wij aan het verzoek van Mr. Stempels bijgaande beschouwing op te nemen.

Wij achten haar een zeer belangrijke bijdrage in de discussie over het Europese vraagstuk.

Red.

Het is een uitbraak van het parlementarisme door de nationale grenzen heen.

Dat een staat in Straatsburg niet meer alleen vertegenwoordigd is door zijn regering of haar lasthebbers, dus door zijn regeringspool, maar ook door zijn parlementaire pool, is als een voortzetting van de ontwikkeling van het parlementa-

risme te beschouwen.

Deze voortzetting maakt het mogelijk, dat de parlementaire pool op internationaal niveau terugkrijgt, wat er op nationaal niveau aan wordt ontnomen.

De heer Groosman heeft een volle zittingsperiode op de publieke tribune van de Raadgevende Vergadering doorgebracht. Ik heb wat dat betreft ook enige ervaring: sedert enige jaren pleeg ik de zittingen van de Raadgevende Vergadering bij te wonen op de perstribune en ook in de gangen en de foyer van het Huis van Europa.

Van het gewicht der Straatsburgers heb ik een wat andere indruk gekregen dan de heer Groosman; waarbij ik ook rekening houd met hetgeen er in de commissies van de Raadgevende Vergadering gebeurt. Natuurlijk kan het altijd nog beter, maar dat is een gedachte die men in ons goede nationale parlement aan het Binnenhof ook kan krijgen. Met de gegeven bevoegdheden zal de Raadgevende Vergadering, wanneer zij eenmaal haar juiste vorm zal hebben gevonden, veel meer invloed kunnen krijgen.

Het komt mij voor, dat zij in haar najaarszitting-1953 een stap in de goede richting heeft gedaan; wat ook duidelijk merkbaar was aan de omvangrijker aandacht die de pers toen aan haar is gaan besteden (hetgeen ik, ook al weer in tegenstelling tot de heer Groosman, moet constateren).

Omvangrijke resultaten

Ook meen ik, dat de resultaten van de Europese samenwerking omvangrijker zijn dan alleen (gelijk de heer Groosman stelt) de Kolen en Staalgemeenschap en de Conventie voor de rechten van de mens.

Inderdaad is de K.S.G. geen idee van de Raadgevende Vergadering; maar ik durf vol te houden, dat de K.S.G. niet zo gauw en zo betrekkelijk makkelijk geboren zou zijn, als er niet een achtergrond was geweest, tot welks vorming de Raadgevende Vergadering in belangrijke mate heeft bijgedragen.

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

PRINSES MARGRIETLAAN 38 - TEL. 47883

En komt een Conventie als die betreffende de rechten van de mens werkelijk zo gemakkelijk tot stand als de heer Groosman blijkt te denken?

In de Ver. Naties heeft men nog steeds geen kans gezien om van de „Universele Verklaring” een geldend verdrag te maken.

Laat ons dankbaar zijn, dat de Raad van Europa in een conventie, welke tekst is tot standgekomen in „gemeen overleg” tussen Ministers-

comité en Raadgevende Vergadering, de grondslagen van een Europese samenleving juridisch heeft weten voor te leggen.

Hoe verleidelijk het is, ik zou te onbescheiden worden wat betreft de kolommen van „De Driemaster” als ik in zou gaan op hetgeen de heer Groosman zegt over de beslissingsmogelijkheid van parlementen op internationaal vlak.

Wel onderschrijf ik gaarne zijn aandrang, om jongeren bij de zaken te betrekken. Naar mijn mening kunnen wij met voldoening constateren, dat onze vriend Korthals, weliswaar niet piepjong meer, maar nog dicht bij de J.O.V.D. staande, op waardige wijze als Nederlandse liberaal in Straatsburg werkt.

En voor het overige zullen in het algemeen de politieke partijen er goed aan doen, bij het opstellen van kandidatenlijsten niet in de laatste plaats aan de jeugd te denken.

A. STEPELS

*) Deze wijziging is, evenals de verderop in mijn betoog geleverde, tot stand gebracht volgens een Europese procedure van wetgeving. Een aantal artikelen uit het Statuut, waaronder de door mij besprokene, kunnen n.l. worden gewijzigd door Ministerscomité en Raadgevende

De J.O.V.D. organiseert op 10 en 11 April a.s. een landelijk weekend te Rotterdam

Prof. Oud en de heer Dettmeyer zullen er het woord voeren

Op 10 en 11 April organiseert de J.O.V.D. een weekend te Rotterdam in het conferentie-oord „De Tempel”.

Na de opening door de voorzitter op Zaterdag 10 April, zal de heer Dettmeyer een praatje houden over: „Vijf jaar J.O.V.D.”.

Hierna volgt een vergadering, welke het karakter zal dragen van een trekpaardenconferentie, waarbij dus allerlei problemen, zowel van organisatorische, financiële als van propagandistische aard, gezamenlijk zullen worden besproken.

's Avonds zal er een dansje gemaakt kunnen worden!

De Zondag biedt U een excursie en de voortzetting van de vergadering. Na de lunch zal voor ons spreken prof. mr P. J. Oud, waarna de voorzitter om ± 5 uur dit weekend zal sluiten.

Reserveert reeds nu deze data, opdat wij U allen op 10 en 11 April in Rotterdam zullen zien. Een uitgebreid overzicht van het programma zult U in de volgende Driemaster kunnen vinden.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar

Ammy de Muynck,

Ferry A. Hoogendijk

Ger van Schagen (secretaris)

Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie, Herengracht 434-438.

Verheugende activiteit van onze afdelingen

Wij begroeten Eindhoven als nieuwelinge

ALKMAAR.

Geslaagde districtsbijeenkomst.

Het district Noord-Holland organiseerde op Zaterdag 28 November 1953 een districtsdag in Alkmaar, welke zeer geslaagd genoemd mag worden.

's Middags lichtte de heer H. W. Holsmuller, wethouder van Onderwijs van de gemeente Alkmaar, ons in over: „De ontwikkeling van de sociale gedachte in Nederland”, terwijl 's avonds een forum haar zienswijze over allerlei door de aanwezigen gestelde vragen gaf.

Aanknopend aan de wantoestanden in de vorige eeuw wees de heer Holsmuller erop, dat verbetering hiervan slechts langzaam tot stand kon komen, daar een bedrijf onder de toenmalige omstandigheden zich de „lu-

xe” van een sociale verzorging van zijn werkkrachten eenvoudig niet kon permitteren. Dit zou een onverantwoorde verzwakking van de concurrentiepositie van een dergelijk bedrijf hebben betekend.

Langzaam maar zeker is in de loop van de tijd echter de sociale wetgeving tot stand gekomen, waarbij het opmerkelijk is, dat deze werd geboren zonder overleg met de arbeiders. Het eerste regelmatige contact tussen werkgevers en werknemers dateert pas uit de tijd vóór de eerste wereldoorlog, een contact, dat tot op de huidige dag steeds intensiever is geworden.

Spreker wees erop, dat de consequentie van deze ontwikkelingsgang het instellen van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie is geweest.

Door een en ander, aldus de heer Holsmuller, is het particuliere winstdoel sterk op de achtergrond geraakt.

Doordat thans echter de mogelijkheid tot een beter onderling begripen ontstaan is, hetgeen een belangrijke voorwaarde is voor een grotere productie-capaciteit, zal ook de materiële winst zich in een stijgende lijn kunnen bewegen.

Na een gezamenlijke maaltijd luisterden de deelnemers aan de districtsbijeenkomst 's avonds naar een forum, bestaande uit de V.V.D.-raadsleden mevr. G. A. A. Holzmüller-Teengs, Alkmaar, mr. dr. C. Berkhouwer, Alkmaar, ir. T. G. Tomson, Heiloo en de heer E. J. van Rees Vellinga, Bergen, onder voorzitterschap van drs J. G. Th. Linsen.

Op uitvoerige wijze, en niet steeds geheel van humor ontbloot, werd ons de mening van het forum over zeer uiteenlopende onderwerpen

Vergadering samen, zonder dat de nationale regeringen en parlementen er aan te pas komen. Deze procedure is in de hier besproken gevallen toegepast. — S.

†) In de Nederlandse delegatie naar de Ver. Naties zitten ook wel Kamerleden, maar zij hebben in die delegatie niet de status van Kamerlid. Zij zijn gebonden, als elke ambtenaar in de delegatie, aan de rege-

ringsinstructie. Zij stellen er evenwel prijs op, in de delegatie te worden opgenomen, omdat het werk, dat zij daar verrichten, zeer instructief kan zijn, hetgeen hun parlementaire werk ten goede kan komen. Het blijft natuurlijk mogelijk dat zij, in Den Haag teruggekeerd, in een Kamerdebat, als Kamerlid, de regeringsinstructie op de korrel nemen. — S.

medegedeeld.

Vragen werden gesteld o.a. over de mogelijke invloed van de militaire dienst op de jongeman individueel, de stem van de jongere in de politiek, de 15% huurverhoging en kopen op afbetaling.

Wat dit laatste onderwerp betreft, wist een der forumleden ons uit eigen ervaring mede te delen, dat in Amerika het contant betalen als een gebrek aan credietwaardigheid wordt opgevat!

AMSTERDAM.

Ontwikkeling in de Sovjet-Unie.

Ter afsluiting van het aan activiteiten rijke jaar 1953 werd door de afdeling op 18 December in Restaurant „De Kroon” een druk bezochte bijeenkomst gehouden, waarop dr A. L. Constandse, chef buitenland van het Algemeen Handelsblad, een lezing hield over het onderwerp: „De Sovjetpolitiek na Stalin's dood”.

De afdeling heeft dr Constandse leren kennen als een uitzonderlijk begaafd spreker, die zijn ten zeerste geboid gehoor wist te confronteren met enkele achtergronden van de Russische politiek, waardoor een groot gedeelte van deze mysterieuze materie tot begrijpelijke proporties werd teruggevoerd.

Spreker schetste allereerst de maatschappelijke ontwikkeling in de Sovjet-Unie sinds de revolutie, waarbij werd aangegeven hoe, na allerlei verschuivingen, de macht zich concentreerde rondom drie groeperingen, te weten de politici-diplomaten, de militairen en de technocraten, groepen die er stuk voor stuk op bedacht zijn hun invloed uit te breiden. Het is gebleken, dat de eerste twee groepen in staat zijn collectief een staatsgreep te onderdrukken.

Na de dood van Stalin valt een ontwikkeling waar te nemen, die een zekere democratisering lijkt in te houden. Het bestaan van ontevredenheid onder de boeren wordt toegegeven; het is evenwel de vraag of de hun verleende concessies een verzoening met het regiem zullen tot stand brengen, of dat deze groep hierin slechts een eerste stap ziet.

Wat de buitenlandse politiek betreft, schijnt men er mede te gaan rekening houden, dat een toeneming van de internationale spanning de vrije wereld tot een nauwere samenwerking brengt. Indien de vrije wereld niet verdeeld geraakt, is er volgens spreker geen reden tot ernstige bezorgdheid.

Het heeft ons bijzonder getroffen, hoe dr Constandse er in is geslaagd door indringende bestudering en combinatie van de schaarse gegevens van achter het ijzere gordijn een duidelijk beeld op te bouwen van de aldaar heersende toestanden. Helaas konden wij uit het gehele betoog slechts een vluchtige greep doen. Zij nog vermeld, dat spreker gelegenheid had aan de hand van de door de toehoorders gestelde vragen, iets dieper op enkele speciale problemen in te gaan. (Zie pag. 7)

Uit de Familie-kring

De heer en mevrouw

ROETHOF-OVERWIJK

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter

CHRISTINA FRANCISKA MARIA

's-Gravenhage, 16 Januari 1954.

Jan van Nassastraat 66.

Aan onze voorzitter en zijn echtgenote onze hartelijke gelukwensen. Moge ook Ciska in de toekomst onze J.O.V.D. een goed hart toedragen.

Aannemersbedrijf

**Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen**

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken**

**ZALTBOMMEL
TELEFOON 594**

Na afloop van het officiële gedeelte van deze avond begaven velen der aanwezigen zich, vergezeld van dr Constandse, naar het „Brouwerswapen”, waar op plezierige wijze het jaar 1953, wat de J.O.V.D. betreft, werd uitgeluid.

Wanneer U dit overzicht leest, hoopt de afdeling Amsterdam reeds twee bijeenkomsten in 1954 achter de rug te hebben.

Het betreft hier de inleiding van de heer E. Nypels voor de Parlementaire Studiekring op 14 Januari en een lezing door mr H. F. van Leeuwen over het onderwerp: „Werkgelegenheidspolitiek” op 29 Januari. In ons volgende overzicht hopen wij U over beide bijeenkomsten iets meer te vertellen.

BOSKOOP.

Politiek in de radio.

Zaterdagavond 19 December 1953 sprak Ferry Hoogendijk, voorzitter van de afdeling Gouda, in café van der Tooren over het onderwerp „Politiek in de radio”.

Hierbij werd door spreker het probleem van het gehele „radiobestel” behandeld. De radio doet niet onder voor de drukpers. Vrijheid van radio is even noodzakelijk als vrijheid van drukpers.

Het aantal mensen, dat in ons land voor de radio kan spreken is beperkt. Naar de mening van de heer Hoogendijk zou één nationale omroep ideaal zijn.

Hiervan is echter in Nederland niets kunnen komen. De A.V.R.O. streefde aanvankelijk naar een algemene omroep. De A.V.R.O. wil zeker geen liberale omroep zijn, maar werd dit min of meer door hoger hand opgedrongen.

De V.A.R.A. is de enige omroep die zuiver politiek is, zoals in haar statuten staat vermeld. Deze omroepvereniging doet meermalen aanvallen op Nederlanders, zonder dat deze zich kunnen verdedigen, zij het dan op een enkele uitzondering na.

Reeds vóór de oorlog was er in ons land veel kritiek op de V.A.R.A. Wij moeten er natuurlijk voor waken, dat wij geen gelijkgeschakelde omroep krijgen, zoals tijdens de Duitse bezetting. Prof. mr Oud van de V.V.D. krijgt één uur zendtijd per jaar voor het houden van een partijtoespraak.

Deze zendtijd krijgt hij van de regering en niet van de omroepverenigingen.

Volgens spr. moet politiek in de radio een ondergeschikte rol spelen en alle partijen moeten daarbij aan hun trek komen.

Een consequentie daarvan is: óók de communisten, want ook zij zijn erkend als een politieke partij.

Spr. betreurede het, dat het met de televisie dezelfde kant opgaat als met de radio.

Men had hier een schoon veld voor zich om één nationale televisie in het leven te roepen. Helaas gaat het ook met de televisie nu de verkeerde kant op. Waarom niet het voorbeeld van de Engelse B.B.C. voor ogen gehouden?

DORDRECHT.

Culinair-cultureel-verdrag.

Op 18 December kwamen de Dordtse J.O.V.D.-ers opnieuw bijeen in de Poffertjessalon, dit keer om te luisteren naar dr W. F. Bender, uit Den Haag, lid van de UNESCO.

Het onderwerp was: Internationale betrekkingen op cultureel gebied. Allereerst werd een definitie gege-

ven van cultuur: Het geheel van geestelijk bezit en geestelijke waarden, zoals dit bij de wetenschappen, de schone kunsten, de opvoeding, de levensstijl van een groep mensen tot uiting komt.

Cultuur dateert al van het begin van de 13e eeuw (Griekse universiteiten), hoewel men er ná de oorlog meer over spreekt.

Zo werden er de laatste jaren op dit gebied verschillende verdragen gesloten (o.a. Verdrag van Brussel).

De UNESCO tracht het algemeen welzijn van de mensen te verbeteren, daar dit samenhangt met een duurzame vrede. Dat dit verbeteren in sommige landen nodig is, blijkt wel uit enkele cijfers, die de heer Bender ons gaf.

Het gemiddelde inkomen in India is b.v. slechts f 60.— per jaar (in Nederland f 1600.— en in de V.S. f 6000.—). De gemiddelde levensduur in India is 23 jaar (in Nederland 72 jaar).

Het aantal analphabeten is 12 mill. Om dit aantal te verminderen heeft men in sommige centrale plaatsen onderwijs- en opvoedingsbases gesticht, waar uit enkele omringende landstroken personen zich op één of ander gebied bekwamen en hun kennis aan de bevolking doorgeven.

Ook houdt de UNESCO zich bezig met het vruchtbaar maken van dorre gronden, het oprichten van monumenten in minder ontwikkelde landen en wetenschappelijke onderzoeken (kernfysisch instituut). Eén en ander gaf uiteraard aanleiding tot enige discussie. Dat het een succesvolle avond was, blijkt wel uit het feit, dat er weer vier nieuwe leden geboekt konden worden.

Z.O.-DRENTHE.

Drie-in-de-pan.

De afdeling hield een bijeenkomst in Hotel Cornelis te Dalen op 12 December 1953. Bij de opening deelde de voorzitter mee, dat het bestuur een drietal leden had gezocht op deze avond een inleiding te houden. De heer M. Haasken, als eerste spreker, bracht een beknopte uiteenzetting over de Europese integratie. Nummer twee, de heer Kl. Draayers, gaf een samenvatting over het leven en werk van de grote liberaal Thorbecke.

De heer J. v. d. Hei, als laatste inleider, bracht in het kort het rapport „Z.O.-Drenthe” in het geding. Op de inleidingen volgden telkens diepgaande discussies. Het bleek nog eens weer, dat men niet altijd een spreker van naam behoeft uit te nodigen; met eigen krachten gaat het ook best.

Van het J.O.V.D.-congres te Meppel bracht de heer W. Akkerman een verslag uit.

In de propagandacommissie werd benoemd de heer Elving te Sleen, wegens aftreden van mej. J. de Jonge.

De voorzitter dankte mej. de Jonge voor het vele werk door haar gedaan, speciaal wat het oprichten van de afdeling Odoorn betreft en feliciteerde haar met haar benoeming in het J.O.V.D. Hoofdbestuur. De in Januari te houden propagandafeestavond werd nog in bespreking gebracht, waarbij verschillende leden of groepen van leden hun medewerking toezegden voor het samenstellen van het programma van die avond.

Verlaat verslag jaarvergadering.

In hotel Grimme te Nieuw-Amsterdam hield de afdeling op 31 Oct. haar jaarvergadering.

De voorzitter zei in zijn openingswoord verheugd te zijn, dat zovelen gekomen waren om over het wel en wee van de afdeling te praten. Het is een goed ding, dat we aan het eind van het jaar de balans opmaken.

In aansluiting hierop las de voorzitter een gedeelte voor uit het artikel „Belang en beginsel” van de heer H. Roethof in „De Driemaster”.

In het afgelopen jaar werden 10 bijeenkomsten gehouden. De afdeling Odoorn werd onlangs als afsplitsing van de afdeling Z.O.-Drenthe definitief opgericht en de afdeling werkte mee aan de oprichting van de P.J.C.R. in Emmen.

Velen van onze leden zijn echter beslist nog niet actief genoeg.

Voor de aftredende bestuursleden, mej. G. Beuker en de heren M. J. Oldenbandringh en W. Joling, had het bestuur kandidaat gesteld: mej. N. de Jonge en de heren W. B. Akkerman en R. Hidding. De laatste kon zich wegens drukke werkzaamheden niet beschikbaar stellen, terwijl mej. de Jonge berichtte haar candidatuur in beraad te houden.

Vervolgens werd het jaarverslag uitgebracht, zomede het verslag van de penningmeester. Het kassaldo bedroeg f 153.69. De penningmeester werd hartelijk dank gezegd, waarbij tevens gewezen werd op het nut donateurs te winnen.

De kascommissie deelde bij monde van Bram Nijveen mee, dat alle bescheiden klopten.

Hierna bracht Jan Hogen Esch verslag uit van de districtsvergadering. Bij de bestuursvoorstellen kwam het al of niet houden van een feestavond ter sprake. Zo er al een feestavond mocht komen, stelde het bestuur voor hier een andere vorm voor te kiezen.

Het merendeel der leden was voor een feestavond, zodat besloten werd deze met schetsjes en voordrachten door eigen leden verzorgd omstreeks Januari in het paviljoen van het Noorder Dierenpark in Emmen te houden.

Herman Hogen Esch zou graag op onze vergadering minder lezingen en meer ontspanning zien. Klaas Draaijers graag dezelfde lezingen met meer ontspanning.

Vervolgens gingen de leden accoord met het bestuursvoorstel om het aantal bestuursleden op zeven te handhaven.

Na de verkiezing werd het bestuur als volgt samengesteld:

R. Lanting, Nieuwlande, voorzitter; J. v. d. Hei, Klazinaveen, vice-voorz.; mej. M. M. Berends, Veenoord, post Nieuw-A'dam, secretaresse; mej. N. de Jonge, Emmen, 2e secretaresse;

W. B. Akkerman, Nieuw-Amsterdam, penningmeester; mej. J. Schans, Sleen, lid; A. Hegen, Dalen, lid.

In de plaats van Koert Berends, die als districtsbestuurslid bedankt had, werd Jan Hogen Esch verkozen.

Tot kascommissie voor het komende jaar werden Koert de Wolde en Herman Hogen Esch benoemd. Ook een feestcommissie, die in samenwerking met de penningmeester het feestprogramma moet regelen werd ingesteld.

Mej. de Jonge werd tot secretaresse van de P.J.C.R. gekozen.

De voorzitter bracht tot slot dank aan de afgetreden bestuursleden voor al hetgeen zij voor de afdeling hebben gedaan en hoopte met de nieuwe bestuursleden alsmede het districts bestuurslid eveneens prettig samen te werken, waarna hij deze avond sloot.

EINDHOVEN.

Opgericht.

Op 7 Januari j.l. is de eerste afdeling van de J.O.V.D. ten Zuiden van de Moerdijk in het „Silveren See-paard” te Eindhoven ten doop gehouden. De beide initiatiefnemers, J. G. Uljée, bekend oud-Boskoper en mr J. Derks, hadden onze voorzitter, Hein Roethof en ons lid van verdienste Jacques Linssen uitgenodigd om de doopplechtigheid met hunne aanwezigheid luister bij te zetten.

Hein zette voor de luisterende schare in een boeiend betoog uiteen, wat de beginselen van de J.O.V.D. inhouden. Een deel van zijn betoog is weer te vinden in het nummer van Vrijheid en Democratie van 9 Jan. op pagina 2. (Voor de Amsterdamse J.O.V.D.-ers in „De Vrije Amsterdammer”!).

Als tweede spreker gaf Jacques een overzicht van de recente gebeurtenissen in zake de Europese eenwording voor zijn aandachtig luisterend gehoor. Het bewijs, dat zijn rede de volle aandacht genoot, bleek uit een zeer geanimeerd debat, waarbij ook nog Benelux- en N.A.V.O.-problemen op het tapijt werden gebracht. Voorzitter Uljée bracht in zijn dankwoord de warme hulde van de zaal over aan beide sprekers en memoreerde tevens de grote steun, welke hij en Derks hadden gekregen van de zijde van de afdeling Eindhoven van de V.V.D., waarvan verschillende leden op de oprichtingsvergadering blijc gaven van hun grote belangstelling.

Afdeling Eindhoven is voorlopig op het landelijk net aangesloten via J. G. Uljée, Broekseweg 206, Eindhoven.

HAARLEM.

Wedergeboorte.

Op 22 Januari is op de Grote markt in Haarlem (Hotel Brinkman) het heugelijke feit gevierd van de wederoprichting van een Haarlemse Afdeling van de J.O.V.D.

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD”

EELHOUSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

De initiatiefnemer Jaap Beckering (Wilhelminapark 36, Haarlem) had mevrouw Scheltema-Conradi en Drs Linssen als sprekers uitgenodigd.

DEN HAAG.

Propaganda- en feestavond, met ledenwinst.

De afdeling hield op Woensdagavond 23 December een zeer geanimeerde debatavond ten huize van één harer leden.

Het eerste onderwerp, over het al dan niet ontslaan van de ambtenaresse bij haar huwelijk, nam een groot deel van de avond in beslag. Over het voor en tegen werd een langdurige discussie gehouden, maar tot bepaalde conclusies werd echter niet gekomen.

Het tweede onderwerp, of de fracties, die één of meerdere ministers in de regering hebben, deze door dik en dun moeten steunen, vergde minder tijd; men kwam al spoedig tot de conclusie, dat de fractie niet aan de leiband van de minister moet lopen, maar deze minister ook weer niet in de steek moet laten.

De minister, daarentegen, moet de fractie niet door dik en dun steunen, maar moet toch een opinie vertolken, die in overeenstemming is met het fractiestandpunt, of in ieder geval moet hij pogen de tendens van de fractie te blijven volgen.

De beide inleiders, de heren Meyer en van Dorp, hebben zich op deze laatste debatavond van 1953 goed van hun taak gekweten en het is weer bewezen, dat eigen krachten de leden een zeer leerzame avond kunnen bezorgen.

Gedurende December heeft de afdeling een behoorlijke ledenwinst kunnen boeken en wij hopen, dat 1954 een jaar zal worden van verdere vooruitgang in het ledental.

Op de Decemberbijeenkomst van het Haagse Jongerenparlement, waarvan ook 10 J.O.V.D.-ers deel uitmaken, werd het onderwerp „Resultaten van het Congres van Europa” besproken, terwijl in Januari „De Huwelijkswetgeving” ter sprake zal komen.

Vrijdag 8 Januari hield de afdeling 's-Gravenhage van de V.V.D., in samenwerking met de J.O.V.D. een goed geslaagde propaganda- en feestavond in de grote zaal van Pulchri Studio.

Het doel, om oud en jong, minnaars van de lichte muze en de dans in ongedwongen samenzijn elkander te doen ontmoeten, is zeker in ruime mate verwezenlijkt.

De V.V.D.-leden, mevrouw Ebell en de heer Bouvy, zorgden voor de lichte muze. Mevrouw Ebell zong enkele bekende Franse chansons en droeg verder nog enige gedichten zeer verdienstelijk voor; de heer Bouvy, die later enige klassieke en semi-klassieke pianosoli ten beste gaf, verzorgde de begeleiding.

De heren Niemeyer en van Keule, beiden van de V.V.D., traden op als conferanciers en de heer Niemeyer kweet zich zeer goed van zijn taak als balleider. Het bekende dansorkest „De Harvards”, onder leiding van Harry Goedman, heeft de dansmuziek op een uitstekende manier verzorgd en de fox-trots, samba's, tango's en walsen wisselden elkaar in een snel tempo af. De vele danslustigen zijn deze avond zeer zeker tevreden gesteld.

Op deze geslaagde avond heeft de politieke noot niet ontbroken. In een bijzonder geestige en zeer interessante speech wendde de onder-

voorzitter van de V.V.D., de heer mr H. van Riel, zich tot de jongeren, die in vrij grote getale waren opgekomen.

Mr van Riel wees hun de weg naar de Vrijheid en Democratie, welke zij zullen moeten gaan om in de toekomst hun kansen te benutten in de vrije ontwikkeling van niet alleen hun kunnen en kennis, maar bovenal hun menselijke geest.

Na nog enkele woorden gewijd te hebben aan de belastingpolitiek en de woningbouw, besloot hij zijn kort maar krachtig betoog, dat de jongeren stof tot nadenken heeft gegeven.

Wegens ziekte en afwezigheid van enkele J.O.V.D.-leden is 't J.O.V.D.-aandeel in deze bijzonder geslaagde avond helaas klein geweest. Twee leden van de afdeling hebben goocheltrucks vertoond, welke steeds een applaus opwekten.

Slechts node werd om 12 uur afscheid genomen van dit zo doelmatig gebleken gebeuren, hetwelk zeer zeker voor herhaling vatbaar is.

De afdeling is het V.V.D.-bestuur erkentelijk voor deze genoeglijke avond en hoopt, dat deze bijeenkomst voor beide organisaties vruchtbare resultaten zal afwerpen. Moge de groei van de V.V.D. in Den Haag indirect en direct leiden tot groei van de Haagse afdeling van de J.O.V.D.

Bestuursleden van de J.O.V.D. hebben deze avond propagandamateriaal en Driemasters uitgereikt aan belangstellenden en bij iedere set was een aanmeldingsformulier ingesloten. De afdeling heeft, als gevolg van deze avond, reeds enkele nieuwe leden kunnen boeken.

Voor de komende maanden is het programma nu gereed en de afdeling is erin geslaagd goede sprekers te krijgen voor de lezingen met actuele onderwerpen, terwijl ook regelmatig debatavonden zullen plaatsvinden.

Secretariaat van de afdeling: van Montfoortlaan 72, 's-Gravenhage.

VLAARDINGEN-SCHIEDAM.

Laatste kwartaal '53.

Al werd er dan tijdenlang niets bericht in „De Driemaster” over de activiteit van de afdeling Vlaardingen-Schiedam, dit wil niet zeggen, dat ze daar stilgezeten hebben!

Hieronder een korte samenvatting van het programma October, November en December.

In October hield dr H. Roethof een lezing over „Nieuwe Staatsvormen in de West” en brachten de leden een bezoek aan de Tweede Kamer tijdens een zitting over de begroting. De heer Korthals leidde ons rond.

In November werd een huisbijeenkomst gehouden waarbij de heer Amesz sprak over „De Mens in het Bedrijf” en wij gingen bij de Chinezen Chinees eten (Katendrecht).

18 December werd „het” succes van de afdeling Vlaardingen-Schiedam voor 1953. Aan de ruim 40 aanwezigen gaf ir Blom, Lid van Provinciale Staten van Zuid-Holland, enig inzicht in samenstelling en taak der Provinciale Staten.

Hierna werd een politieke poppenkast vertoond. Poli (mevr. Passenier), Tiek (de heer S. Passenier) en de Amsterdamse tramconductor (de heer G. Dorsman) hielden met hun geestige opmerkingen en grappen een ieder ruim 20 minuten lachende. Met een dansje werd deze avond beëindigd.

1953 werd besloten met een bezoek aan de schouwburg te Rotterdam (Russisch toneelstuk „Het Dagboek van een Deugniet”)

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sideling 213
Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 - Rotterdam - Telefoon 24672

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

A.v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

Fa. A. Liefwaard

Aanleg van Pijpleidingen

Scheepsreparaties en Onderhoudswerken

Kantoor Dordtselaan 130 d
Tel. 71165

Werkplaats Heijsedijk 53
Rotterdam

M. VERHAGEN Jr.

Groothandel in

STOFFEERDERSFOURNITUREN EN VULMATERIALEN

1e Pijnackerstraat 25 - Rotterdam - Telefoon 83541

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Frankenlandsestraat 100

Schiedam - Tel. 65302

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDE

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

DE ROTTERDAMSCH DROOGDOK MIJ N.V.

Luchtkranen Storkoppelingen
Slangkoppelingen Straalpijpen
Pijpkoppelingen Zuigkorven
Slangredders Tuinslangtoebereiden
Afblaaspistolen Afsluiters

levert U tegen de meest
gunstige prijzen:

Agentuur- en Commissiehandel
J. BAAN Jr.
(Fabrieksagent)

Jan v. Ghestellaan 17
Rotterdam
Tel. 82259

Vraagt vrijblijvend
onze nieuwe catalogus!

N.V. A. PRINS TH.ZOONS Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken

H. ten Cate Hzn. & Co. N.V. ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

IMPORT
EXPORT

SCHEEPSLEVERANCIER
Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

Ingenieursbureau DE REUS

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

Technisch Handelsbureau B. BROER
ROTTERDAM — ADRIANALAAN 120 — TELEF. 47254

★ **Kogellagers Lagerblokken**
Rollenlagers Gereedschappen
Speciale Kogellagertrekkers

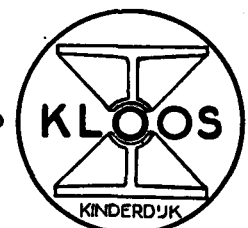
Fa. L. DE KONING Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 Telefoon 74278-78211

*Serien in
elk serien!*

STAALCONSTRUCTIES

SPOORWEGMATERIAAL

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

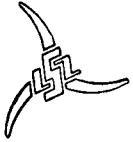
N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

„WIJKO”

Machinerieën - Scheepsaccumulatoren - Gereedschappen
SINGEL 18a - SCHIEDAM - TEL. 65593

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

★
**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

★
Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

★
**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

**N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

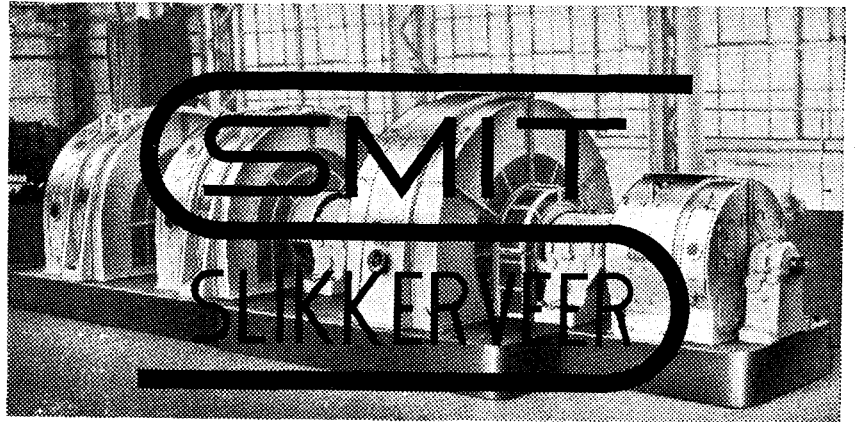
**CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK**

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

VERB

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX“

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 2

Februari 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

J. Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829-74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

Positieve Cultuurpolitiek

Cultuur en politiek zijn belangrijke grootheden. De vraag wat gewichtiger is valt even moeilijk te beantwoorden als de vraag of de hamer dan wel de nijptang in het timmermansvak de voorkeur verdient.

De politiek interesseert zich voor het gehele complex van menselijke gedragingen in de samenleving, waarbij niet primair *causaal* (hoe is het geweest) doch *finale* (hoe moet het worden) gezien wordt.

Onder de cultuur zou men kunnen verstaan al die uitingen van menselijke geest en vernuft, waaruit het voortdurende menselijke streven blijkt zich boven de natuurtoestand te verheffen.

In tegenstelling tot het dier beoogt de mens de natuur en zichzelf te beheersen, in welk streven hij uit de aard van de zaak slechts tot op zekere hoogte vermag te slagen.

Een van de grootste bedreigingen van een cultuur treedt op indien zij geen weerklank meer vindt in de samenleving of, erger nog, indien een brede cultuurloze massa er in slaagt zijn stempel op die samenleving te drukken.

De politiek zal zich om die reden uit hoofde van haar functie heftig voor de cultuur hebben te interesseren. Dat kunst en wetenschap geen gemeenschapszaken zijn is niet alleen onjuist, doch bovendien een uit het verband gerukt citaat, hetwelk men geheel ten onrechte Thorbecke weleens in de mond heeft willen leggen.

Als even onjuist moet de opmerking worden beschouwd, dat het momenteel geen tijd voor Rembrandt zou zijn. Men moet maar eens uitleggen, wanneer het dan wel een tijd voor Rembrandt is.

De hoge uitgaven ten behoeve van de defensie, terwille waarvan wij ons ernstige beperkingen zouden hebben op te leggen? Laten wij er ons terdege rekenschap van geven, waartoe deze gelden dienen.

Wil onze maatschappij niet ten gronde gaan, dan moet het besef levendig blijven, dat iedere voor de defensie geofferde penning de verdediging van de Westerse beschaving geldt en dat het zinloos zou zijn in geval van agressie nog een vin te verroeren indien die beschaving bij de betrokken gemeenschap zelf niet langer werd beleefd.

Onze huidige democratie, welke van liberale oorsprong is, leidt er door de politieke gelijkheid van allen toe, dat de grote massa voorbestemd is een steeds

groter rol in het maatschappelijk bestuur te spelen. Bonger spreekt in zijn *Problemen der Democratie* van een voortdurend selectieproces, waardoor tenslotte toch de besten (de aristoi) op de juiste plaatsen zouden komen en tot op zekere hoogte is zulks gelukkig het geval.

Doch zodra de grote massa geheel voor de innerlijke beleving van de cultuur verloren gaat, valt er weinig meer te selecteren.

De steeds verder voortschrijdende specialisatie en technificering werkt onmiskenbaar op angstwekkende wijze de algemene vervlakking in de hand. De massale trek van het platteland naar de stad als gevolg van de nog immer verder doorgevoerde industrialisatie brengt soortgelijke verschijnselen met zich mede.

Belangrijke traditionele bindingen gaan verloren en er komen niet automatisch nieuwe bindingen voor in de plaats. Wie op het platteland een zelfstandige functie vervult zal in de stad een nummer zijn, welk losraken uit de vertrouwde omgeving een gehele reeks van onzekerheden schept. Het steeds verder opofferen van het gewestelijk eigene en van de oude volkskunst aan de egaliserende grote stadstendenties zijn symptomatisch voor het huidige tijdsbestek.

Het zal daarom één van onze belangrijke plichten zijn, mede te werken om het volk dicht bij de cultuur te brengen. En een gewichtige bijdrage daartoe betekent ongetwijfeld het verleggen bij het onderwijs van het accent van het inpompen van parate feitenkennis naar de persoonlijkheidsvorming, tengevolge waarvan men juist het opgroeiende geslacht voor cultuurbeleving rijp maakt.

In vroeger tijd was het het particuliere maecenaat, hetwelk een grote rol speelde in het proces van de bevordering van de cultuur. Momenteel is er van rijke particulieren, die de cultuurinstellingen kunnen steunen, weinig sprake meer, al zou het aanbeveling verdienen — door de mogelijkheid te openen van een aftrek van belastingen ten behoeve van culturele bestemmingen — vrij wat hiervan te doen herleven.

In elk geval krijgt onder de vigerende omstandigheden de overheid een gewichtige culturele taak op de schouders gelegd. Doch zij zal die taak met de nodige wijsheid hebben te vervullen.

Het is alweer helder geformuleerd door Thorbecke toen deze, sprekende over

kunst en wetenschap, zei: „Ik zal niet zeggen, dat ik er geen belang in stel... maar het is geen zaak van Regering. De Regering is geen oordeelaar van wetenschap en kunst.“

De overheid zij geen oordeelaar van wetenschap en kunst. Het lijkt er niet steeds op. Wij zien wel degelijk de overheid verder gaan dan het louter subsidiëren van culturele instellingen; zij oordeelt.

Zij gaat kiezen door het al dan niet verlenen van subsidie, zij gaat de faits et gestes van bepaalde gesubsidieerde instellingen op cultureel gebied becritiseren en af en toe komt inderdaad het dreigement om de hoek kijken van een intrekkende van de subsidie indien niet.....

Wie de koorden van de beurs in handen houdt...; het is altijd dezelfde geschiedenis. Doch niet de overheid zal hebben te oordelen of er naast de ene opera in een land nog plaats is voor een andere, of een bepaald toneelstuk — mits niet in strijd met de openbare orde en goede zeden — al dan niet door een gesubsidieerd gezelschap zal mogen worden gebracht en of bepaalde gesubsidieerde instellingen wel de juiste mensen voor haar culturele werkzaamheden weten aan te trekken.

Wij stellen derhalve de eis van ruimere mogelijkheden voor particulieren om gelden te besteden ten behoeve van culturele doeleinden.

Wij onderstrepen de noodzaak van meer overheidssteun aan culturele instellingen juist in een tijd, waarin het zaak is culturele manifestaties voor grotere groepen toegankelijk te maken.

Zolang het streven gericht blijft op dit aankweken van culturele belangstelling in breder kring, opdat de natuurlijke afnamemogelijkheid van kunstproducten wordt hersteld resp. gestimuleerd, zal de overheid voorts in afwachting daarvan en nog in meerdere mate dan tot dusver het geval is een steunende functie ten aanzien van de individuele kunstenaar hebben te vervullen. Waarbij wellicht tevens ware te

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal“ voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

De 10e December was de dag van de Rechten van de Mens: Human Rights Day

De mensheid heeft een moeizame weg afgelegd om te komen tot praktische toepassing van de leer der individuele vrijheid

Het November-nummer van „Courier” der Unesco was speciaal gewijd aan dit onderwerp. Een zeer boeiend overzicht van de strijd tegen de slavernij in de verschillende landen vormt de hoofdschotel.

Dit alles gaf mij aanleiding tot de volgende gedachten.

De mensheid heeft een moeizame weg afgelegd om te komen tot praktische toepassing van de leer der individuele vrijheid.

Toen de Romeinen het alom als een menselijke plicht gingen voelen hun slaven de vrijheid te schenken, later nog hiertoe meer gestimuleerd door de verbreiding van de christelijke beginselen, werd het antieke slavendom langzaam ontbonden. Het object slaaf werd een rechtssubject. Tezelfdertijd echter ontwikkelde zich in de Germaanse landen het stelsel van horigheid en lijfeigenschap, dat in wezen een systeem was van vergaande persoonlijke ondergeschiktheid.

Deze economische maatschappelijke organisatie kwam in het gedrang door de opkomst van de steden en wat er nog van restte, werd door de beginselen der Franse revolutie radicaal opgeruimd, althans in West-Europa.

De contractsvrijheid voor allen deed haar intrede.

De slavernij echter vierde toen hoogtij in de koloniën. Sommige Christenen ontzagen zich niet deze toestand te rechtvaardigen met een beroep op bepaalde bijbelteksten: „Was het ras van Cham niet vervloekt?”. De geschiedenis van de afschaffing der slavernij is ons bekend. De volledige erkenning in de praktijk van de gelijkheid der mensen zonder onderscheid van ras, sexe of godsdienst was echter verre van bereikt. Zelfs was de clandestiene slavernij nog steeds niet uitgeroeid.

De onmenselijke wereldoorlogen van deze eeuw hebben de volkeren ertoe gebracht, eerst in de Volkenbond, en na de 2e Wereldoorlog via het Handvest der Verenigde Naties organisaties op te bouwen, die ten doel hadden de wereld zoveel mogelijk te behoeden voor de verschrikkingen van de oorlogsgesel en in verband hiermede de economische en sociale vooruitgang van alle volken te bevorderen.

De Franse Revolutie bracht reeds de landen van West-Europa juridische vrijheid en gelijkheid; economisch was die vrijheid illusoir. De ongunstige onderhandelingspositie van de loontrekker gaf gereede aanleiding tot uitbuiting door de economisch-sterkere.

Het principe van „laissez faire, laissez passer” hield te weinig rekening met de werkelijkheid. De bescherming die de arbeider in het gildewezen genoot, was volkomen weggevallen. De vrijheid van mededinging was in hoofdzaak voordelig voor de sterksten en de slimsten. Het valt dan ook niet te verwonderen, dat de rechten van de mens sterk in het gedrang kwamen.

Zonder een behoorlijke economische basis is vrijheid een voos begrip. Het systeem van volledige economische vrijheid voor het individu leidde tot wat Shaw zo kernachtig uit-

drukt: Dinners without appetites at the one end of the town, appetites without dinners at the other.

Dat de Staat in de economie is gaan ingrijpen, was zeer zeker noodzakelijk. De Staat uitsluitend zien in zijn functie van politiestaat, bestemd om de wetten en de bestaande orde te handhaven, geeft blijk van een al te enge opvatting. Laten wij niet vergeten, dat de Staat wel degelijk tot taak heeft in de collectieve behoeften te voorzien, omdat het nu eenmaal historisch bewezen is, dat het particuliere initiatief hierin tekort schiet.

De rechtszekerheid van het individu kan alleen gegrondvest zijn op een minimum althans van economische zekerheid.

Wanneer de Staat echter zijn taak ruimer gaat opvatten, hetgeen niet te misprijzen valt, dreigt het gevaar van overschatting van zijn roeping. De ergste graad hiervan is de dictatuur.

De rechtsstaat en de dictatoriale staat vertonen evenwel allerlei tussenvormen, waardoor het principiële verschil vervaagt tot graduele nuances. De oude liberalen gingen mank aan een te groot optimisme ten aanzien van de „ordre naturel”. Hun standpunt is reeds lang door de feiten achterhaald.

De jongere liberalen blijven desniettemin terecht vasthouden aan de grote beginselen van vrijheid en eerbied voor de rechten van de individuele mens en zijn huiverig voor de staatsmacht, wier infiltratie ook in ons land gestaag doorzet.

Geen Staatsmacht

De prestatie van het individu moet in een goed geordende maatschappij tot haar recht kunnen komen; het persoonlijke zelfbeschikkingsrecht mag alleen gebonden zijn door morele normen en slechts beperkt door de eisen van de samenleving. Het keurslijf van wetten en regelin-

gen, dat al te stijf wordt aangetrokken, verstikt niet alleen de economische ontplooiing van de mens, maar maakt bovendien zijn menselijke rechten tot een aanfluiting. Overigens zal een wettelijke regeling slechts effectief zijn, als zij in overeenstemming is met de gemiddelde mentale instelling van de burgers. Indien deze overeenstemming ontbreekt, zal de wetgeving zich alleen kunnen handhaven door middel van een niets ontziend machtsapparaat, getuige de dictatuur.

Wanneer de staatsmacht al te ver ingrijpt in de natuurlijke orde, ontstaan er conflicten, ook met de goedwillende. Deze komt in opstand tegen de opgedrongen maatschappelijke „orde”.

Dit was voor het nazidom de aanleiding tot het inrichten van concentratiekampen en brengt onze rode broeders achter het ijzeren gordijn tot wederinvoering van slavernij o.a. in uraniummijnen.

De integrale afhankelijkheid van de „wiege tot het graf”, onder het mom van een soort heilstaag gepropageerd en langs parlementaire sluiptwegen opgelegd aan de Nederlandse bevolking, druist in tegen de primaire menselijke rechten. De Staat dient zeker de ontrechten in bescherming te nemen, maar het ontrechten van rechthebbenden moet getroffen worden met een krachtig veto.

Niemand zal willen volhouden, dat een progressieve belasting onbillijk is: het is spreiding van de overheidslasten over de burgers naar maatstaven van draagkracht. Maar zodra in de belastingpolitiek het addertje verscholen ligt van doelbewuste nivellering, m.a.w. omlaagtrekking, is er een onzedelijk element in de staatsorde geslopen.

Daardoor kan het voorkomen, dat de behoorlijke burger, zoals reeds gezegd, zich gaat verzetten tegen die „orde”: hij pleegt het vergrijp, dat hij in normale omstandigheden als een zwaar delict aanvoelde, de belastingontduiking!

Laät men nu niet met de dooddoener komen van: „In Nederland met het parlementaire stelsel regeert het volk. De wetten zijn de uitdrukking van zijn wil”. Via dit stelsel is Tsjecho-Slowakije dan toch maar een Sovjet-satelliet geworden tegen de wil van de meerderheid. Het begrip gelijkheid heeft slechts een potentiële inhoud: gelijke kansen voor iedereen. De natuur zelf differentieert reeds onmiddellijk door allerlei verschillen in gaven en aanleg.

De ontplooiing van deze menselijke gaven in matig gebonden vrijheid is

een vereiste voor het geluk en het welzijn zowel van het individu als van de maatschappij.

De vrije keuzebeslissing van de mens is het criterium van zijn vrijheid. Ordening moet zich beperken tot besnoeiing van uitwassen, mag het individu niet tot object maken van staatsbeheer, het eigendom van de enkeling niet tot een welkome prooi van een vermomde rover.

Het met belastinggelden bijeengeschraapte vermogen van de Staat onteigent steeds meer en meer de bezitters ten behoeve van de staatsinvesteringen. De kip met de gouden eieren wordt geslacht; het particuliere initiatief lamgelegd, zo niet gedood. Straks zetelt de Staat op zijn almacht, waarvan zij zal distribueren aan wie hem goeddunkt. Van koude socialisatie tot dictatuur il n'y a qu'un pas.....

H. C. KOOYMAN

Heb je al plannen voor de Zomervacantie?

Een belangrijke vraag en een belangrijke ontdekking

„Gekke vraag in Februari”, zul je misschien zeggen. Toch niet zo erg gek. De Kampcommissie zit nl. al boordevol plannen.

Met z'n vieren zijn we er Zondag 7 Februari op uitgetrokken om een plaats te vinden voor ons Zomerkamp 1954. Geëscorteerd door een aantal enthousiaste lieden uit Almelo en Hengelo hebben we eerst Overijssel uitgekamd, daarna Gelderland.

En we hebben het gevonden! Een juweel van een kamp. Dit maal niet in Holten of Nijverdal, maar in Kotten bij Winterswijk. Kampeerboerderij „de Wiltershaar” stak met kop en schouders boven andere gelegenheden uit en is uitverkoren voor het J.O.V.D.-kamp 1954. Men zit daar in Kotten zo gezegd op ons te wachten. Nu dit jaar eens geen bezwaren en uitgekauwde verontschuldigheden!

Wil je liever naar het buitenland in je vakantie? Accoord! Kotten ligt slechts enkele kilometers van de Duitse grens en de plannen voor tochtjes in Duitsland liggen al klaar.

Bang voor slecht weer? Geen nood. Ons kamp wordt gehouden van 31 Juli tot 8 Augustus en in die periode valt dit jaar de zomer! (Speciaal contract met De Bilt).

Andere bezwaren? Spreek met de Kampcommissie en het komt in orde! Wie dat zijn? Wel, Ineke Sunderman, Fiet Bos, Wil Zwart, Tim de Vries en

RIEN BOOY

overwegen naar wegen en middelen te zoeken ten einde de individuele kunstenaar te beschermen tegen een onredelijke houding van zijn opdrachtgevers.

De overheid beseffe intussen steeds — het kan niet genoeg worden herhaald —, dat zij nu eenmaal niet zelf, middellijk of onmiddellijk, cultuur kan scheppen en zich in de hierbedoelde sfeer dan ook de zo vereiste zelfbeheersing zal hebben op te leggen. Tegen een overheid optredende als oordeelaar in culturele kwesties verzetten wij ons met klem.

Ook voor een politieke jongerenorganisatie als de onze is de cultuur, getuige het bovenstaande, een hoogst belangrijke zaak. Diverse afdelingen namen in de afgelopen tijd het initiatief tot een bezoek aan de Staten-Generaal, aan bedrijven of bezienswaardigheden. Zo zou het evenzeer van betekenis kunnen zijn om eens gezamenlijk een concert, een toneelvoorstelling of een museum te bezoeken.

Ook aan de culturele omligting van onze avonden in de ruimste zin van het woord

zou wellicht nog het een en ander kunnen worden gedaan, waarbij de gedachten in de eerste plaats uitgaan naar muzikale en vocale prestaties (declamatie, pianovoordracht en het zg. community singing).

Een volk dat leeft, is zich de waarde van zijn culturele goederen terdege bewust. Positieve cultuurpolitiek betekent niet minder dan het bitter noodzakelijke. De gedachte aan kunst op een koopje verwerpen wij met beslistheid.

HEIN ROETHOF

KANTTEKENINGEN INZAKE MEDEZEGGENSCHAP

Een reactie op het artikel van Ferry Hoogendijk

Het artikel van Ferry Hoogendijk in de vorige Driemaster onder het hoofd: „Kanttekeningen bij het vraagstuk der medezeggenschap”, inspireerde mij tot enkele gedachten, die ik in het volgende trachtte neer te schrijven.

Het komt mij voor, dat de schrijver voor een beschouwing over het vraagstuk der medezeggenschap niet een gelukkig uitgangspunt gekozen heeft. De toenemende staatsmacht kennen wij tegenwoordig op velerlei terrein, ook op dat der medezeggenschap; maar men beschouwt de medezeggenschap zeer eenzijdig, indien men in medezeggenschap alleen maar toenemende staatsmacht op de achtergrond ziet.

De conclusie, waartoe Hoogendijk komt, lijkt mij niet geheel juist. Hij concludeert: men moet werknemers niet tot mede-ondernemer „promoveren”, daar zij dan tevens over dingen moeten praten en beslissen waar zij niets van af weten.

Dit zelfde argument is in vroeger dagen gebruikt door tegenstanders van het algemeen kiesrecht. In zijn algemeenheid is het dan ook beslist niet juist.

Integendeel, de arbeidersbeweging heeft in dezen zeer veel en goed werk gedaan en de tijd kan zeer nabij zijn, dat de werknemer er wel iets van af weet. Ik vraag mij bovendien af, of vele aandeelhouders nu zo heel erg veel van de ondernemingen afweten, waarin zij hun vermogen investeerden.

Men zal het vraagstuk van de medezeggenschap van een andere zijde moeten benaderen, wil men werkelijk zich principieel beraden.

In de onderneming werken een dertal groepen mensen samen: vermogensverschaffers, arbeiders, leidende functionarissen. Geen van deze groepen kan in de onderneming gemist worden.

Het is logisch en rechtvaardig dat, waar het product het resultaat is van drie samenwerkende groepen, iedere groep iets te zeggen heeft over het geheel. Niet alleen over de verhouding van de groep tot het geheel (bijv. arbeidsvoorwaarden), maar ook over het geheel zelf.

De medezeggenschap (= medebeslissing) in principe aanvaardende, doet men nog geen uitspraak over de methode, welke men wenst te volgen, teneinde medezeggenschap te bereiken.

Medezeggenschap kan bereikt worden langs verschillende wegen: via de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, via de ondernemingsraad, via de kapitaalsector.

De weg van de P.B.O. leidt niet tot medezeggenschap van de arbeider in de onderneming, maar wel in de bedrijfstak en in het bedrijfsleven. De ondernemingsraad, een vertegenwoordiging van de arbeiders in de onderneming, kan heel goed tot medezeggenschap voeren. De werknemer treedt als werknemer naar voren, om tezamen met de vermogens-

verschaffer het beleid van de onderneming te bepalen.

Als derde mogelijkheid kan men zien, dat men kan proberen de werknemers te maken tot vermogensbe-

zitter, waardoor zij eveneens medezeggenschap verwerven. Enerzijds kan dit aanleiding geven tot een structurele hervorming van de maatschappij, anderzijds zal de klasstrijd met dit middel gemitigeerd kunnen worden.

Hebben wij vastgesteld, welke middelen ons ten dienste staan tot het bereiken van het gewenste doel, dan heeft men als volgende fase in de analyse: beoordeling van deze middelen aan de hand van ons liberale beginsel.

Medezeggenschap via de P.B.O. leidt tot staatsingrijpen. Samenwerking van werkgevers en werknemers in de medezeggenschap binnen de bedrijfstak, zal de betrokkenen wettelijk gesanctioneerd en gesteund, de gelegenheid geven een monopolie te vormen, uiteraard ten koste van de consument. Hiertegen is staatsingrijpen noodzakelijk, en waar tevens hier geen vaste grens gesteld is waar dit ingrijpen kan en moet ophouden, zal dit dus leiden tot een steeds verdergaand staatsingrijpen, uitmondende in een volledige nationalisatie.

Dit gevaar van staatsingrijpen dreigt bij de medezeggenschap via de ondernemingsraad niet, althans veel minder.

In beide genoemde mogelijkheden dient voorop te staan, dat iedere werknemer zijn eigen vertegenwoordiger vrij kan kiezen en dat dus niet het vertegenwoordigingsrecht voorbehouden is aan enkele zg. „erkennde” vakbewegingen.

De gevaren van staatsingrijpen en van een on-democratisch gevormde arbeidersvertegenwoordiging dreigen niet bij de derde mogelijkheid: de medezeggenschap via de kapitaalsector. Praktisch is deze vorm van medezeggenschap veel moeilijker te verwirkelijken en zal zij tenminste enige tijd vorderen; voorts oefent de arbeider zijn medezeggenschap feitelijk niet uit als arbeider, maar als kapitalist.

Dit heeft zijn voordelen (bijv. verzachting van de klasstrijd), maar ook bezwaren: de langere tijd die gemoeid is met de verwezenlijking en met de psychologische opvoeding van de werknemer.

In de huidige ontwikkelingsfase van het menselijk bestaan, zijn wij van oordeel, dat de werking van het vrije prijsmechanisme een zo hoog mogelijke behoeftebevrediging van de mens geeft, d.w.z. dat de onderneming dus voor de vrije markt produceert.

Medezeggenschap kan voor ons dan ook alleen betekenen: medezeggenschap **binnen** de onderneming. De P.B.O.-vorm schakelen wij dan dus principieel uit; de P.B.O. is in geding voor ons onaanvaardbaar als mogelijkheid tot verwerving van medezeggenschap voor de arbeider. De conclusie van Hoogendijk, dat invoering van de medezeggenschap betekent, dat de bestaande N.V.'s voor de helft worden onteigend is niet juist.

De aandeelhouders behouden de beschikkingsmacht over hun aandelen ten volle. Alleen bij de bepaling van het beleid van de onderneming gaat de medezeggenschap spreken: niet de aandeelhouder alleen bepaalt dan het beleid, maar aandeelhouder en werknemer.

In deze geest is inderdaad de werknemer meer aan de onderneming gebonden dan de kapitalist. Het type ondernemer: de man die leidersfunctie en vermogensverschaffersfunctie in zich verenigt, is snel aan het verdwijnen. Daarvoor in de plaats komt de N.V., waar de band kapitalist-onderneming veel losser is.

Overigens betekent de medezeggenschap nu ook weer niet, dat de leider van de onderneming over duizend en een kwesties zal moeten overleggen met de werknemers. Dat gebeurde ook niet met de aandeelhoudersvergadering. Alleen de grote lijn van het beleid wordt vastgesteld en de uitvoering wordt overgelaten aan de bevoegde functionarissen in de onderneming.

De conclusie moge zijn, dat de medezeggenschap van de arbeider in de onderneming een recht is, dat uit de aard van de onderneming zelf voortvloeit, en dat, mits goed uitgevoerd en toegepast, in overeenstemming is met, sterker nog, een eis is van liberale politiek.

LUKAS D. OOSTERVELD

LANDELIJK J.O.V.D.-WEEKEND OP 10 EN 11 APRIL

De vorige Driemaster kondigde U reeds het landelijk weekend aan, dat op **10 en 11 April a.s. te Rotterdam** gehouden wordt.

Het Hoofdbestuur heeft voor deze gelegenheid beslag weten te leggen op het fraaie en gunstig gelegen **conferentie-oord „De Tempel”** (in Rotterdam-N. (Overschie) en alle voorwaarden voor een geslaagde conferentie zijn aanwezig.

AANTREKKELIJK PROGRAMMA.

Het weekend, dat Zaterdagmiddag om half zes door de voorzitter wordt geopend, biedt een attractief programma.

Voor Zaterdag is een lezing geprojecteerd van de **heer D. W. Dettmeijer**, wethouder van Den Haag en één der mede-oprichters van de J.O.V.D., over „**Vijf jaar J.O.V.D.**”, terwijl na de broodmaaltijd iets verteld zal worden over het zo belangrijke **Centrale Kaderwerk** en over de **Propaganda** en de **Certificatenactie**.

Ook het **Zomerkamp** en de **Politieke Jongeren Contact Raad** zullen ter sprake komen.

Van 10 uur af zullen wij een dansje maken, afgewisseld met de **poppenkast**, waarin de **poppen Foli en Tiek** hun rol zullen vervullen.

Voor Zondagochtend staat de **Opbouwrit door Rotterdam** op het programma en het drinken van een kopje koffie in de binnenstad.

Na de warme maaltijd zult U kunnen luisteren naar de rede van professor mr P. J. Oud, waarna om ± vijf uur het weekend gesloten zal worden.

REISKOSTEN GEDEELTELIJK VERGOED.

De deelnemerskosten bedragen **f 5.25 per persoon, terwijl de reiskosten, die een bedrag van f 4.— te boven gaan, vergoed worden. Deze reiskosten zullen tijdens het weekend door de penningmeester worden uitbetaald.**

GEEFT U SPOEDIG OP!!!

U kunt zich **vóór 1 April a.s.** opgeven door het opgaveformulier in te zenden aan:

Mej. A. A. Sunderman, L. de Colignystraat 43,
SCHIEDAM

of door storting van de deelnemersprijs ad **f 5.25** op gironummer **6775 t.n.v. de Penningmeester J.O.V.D. te Groningen**, met vermelding op het linkerstrookje van naam, adres, woonplaats, en deelnemer of deelneemster.

OPGAVEFORMULIER

Naam:

Adres:

Woonplaats:

geeft zich op als deelnemer/deelneemster aan het weekend te Rotterdam op 10 en 11 April a.s.

Hij/zij heeft het bedrag van **f 5.25** gestort op gironummer **6775 t.n.v. de penningmeester J.O.V.D. te Groningen.**

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie
(J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar

Ammy de Muynck,

Ferry A. Hoogendijk

Ger van Schagen (secretaris)

Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam,
Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.—
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, **Hollandsche Bank-
Unie, Herengracht 434—438.**

Nogmaals: De positie van de Raadgevende Vergadering in de Raad van Europa

Een antwoord op de kanttekeningen van Mr A. Stempels

Laat ik, om te beginnen, mijn dank uitspreken aan het adres van de heer Stempels voor de wijze waarop hij mijn artikel in het Novembernummer '53 aan zijn kritische beschouwingen heeft onderworpen. Het is steeds verhelderend wanneer een bekwaam criticus zijn vinger legt op de zwakke plekken in een geleverd betoog. Een critiek heeft echter een vertroebelende uitwerking wanneer het de criticus niet helemaal gelukt is datgene als de quintessens te onderkennen hetgeen de schrijver gemeend heeft erin te moeten leggen.

De heer Stempels nl. noemt als een der hoofdpunten van mijn artikel de wijze waarop de benoeming plaats vindt van de leden van de Raadgevende Vergadering en komt — na aangetoond te hebben dat er sedert Mei 1951 een wijziging is gekomen in de benoemingsprocedure (ik stelde dat de nationale regeringen in overleg met hun parlementen de Straatsburgers aanwijzen terwijl in werkelijkheid de parlementen zelf hun „vertegenwoordigers” benoemen) — tot de conclusie, dat er door deze gewijzigde procedure niet alleen een rechtstreekser band is ontstaan tussen het nationale parlement en de Straatsburgers en dat de naam „representant” thans nog meer toepasselijk is dan voorheen.

Waar de heer Stempels stelt, dat deze nieuwe benoemingsprocedure de Straatsburgers in nauwer contact brengt met hun nationale parlementen, kan ik het volkomen met hem eens zijn. Immers er zal op deze wijze meer gelet worden op de representativiteit van de parlementariërs voor wat betreft de **samenstelling** van de „delegatie”, met dien verstande, dat de verdeling van de toegewezen zetels — zoveel mogelijk — zal geschieden meer overeenkomstig de (quantitatieve) samenstelling van de nationale parlementen waaruit zij getrokken zijn.

Mijn betoog bewoog zich echter niet in hoofdzaak op het terrein van de benoemingsprocedure of van het al of niet bestaan van een rechtstreekse band tussen parlementen en Straatsburgers doch verzette zich tegen het simpele feit, dat getracht wordt een Europese integratie te verwezenlijken met inschakeling van organen — of „uittreksels” daarvan — welke in het nationale staatsbestel in belangrijke mate aan gewicht en aan macht hebben ingeboet.

Ter verduidelijking diende het volgende citaat uit de inleiding op het boek van A. V. Dicey „Introduction to the study of the law of the constitution”. De introductie is van een leerling van Dicey t.w. E. C. S. Wade. Wade meende nl. dat — waar Dicey's boek is geschreven in 1885 in de sfeer van de „parliamentary supremacy” — de inhoud een niet geringe correctie behoefde in verband met de gewijzigde staatkundige verhoudingen in Engeland sedert 1885. Het citaat luidt als volgt:

„There is in the sphere of internal government a limitation upon the supremacy of parliament which was hardly recognisable in 1885. The presence in the State of organisations reflecting the views of every trade, profession or business has led to the practice of consultation prior to the introduction of a measure into parliament between the Government Department whose task it may be to present a bill to parliament and the organisation whose members are most concerned with the contents of the proposed legislation. The result is, that parliament may be asked by the government to enact what is more or less an agreed measure”.

Met die „belangengroepen” doelt

Wade op o.a. Kamers van Koophandel, vakverenigingen en bedrijfsorganisaties.

In Nederland doet nog steeds de mening opgeld — en juist bij de „oudere parlementariërs” — dat ons parlement een uitermate belangrijk orgaan is gebleven ondanks de ontwikkeling welke de laatste decennia hebben te zien gegeven op het terrein van de vakverenigingen (Stichting van de Arbeid), de bedrijfsorganisaties (Sociaal Economische Raad, Product- en Bedrijfschappen) en een aantal andere „neutrale” organen belast met een technisch-deskundige, adviserende taak.

Ons parlement heeft reeds veel van het terrein, waarop het tot voor enkele decennia zijn invloed kon doen gelden, moeten prijs geven, zeker waar het taken van wetgevend arbeid betreft. In dit verband is het misschien van belang nog even te wijzen op de snelheid waarmee in ons parlement de begrotingen van de Departementen van Algemeen Bestuur worden „behandeld”. Vindt deze wijze van behandelen niet grotendeels zijn verklaring in het feit, dat er een zekere versterking heeft plaatsgevonden tengevolge van het lonen- en prijzenbeleid van de vakorganisaties?

Ook in Duitsland, Frankrijk en Italië begint zich een dergelijk beeld te ontwikkelen. Ook daar krijgen de vakorganisaties een steeds grotere vinger in de pap van het sociale, financiële en economische beleid der onderscheiden regeringen. De parlementen komen er steeds minder aan te pas. De parlementen worden in vele gevallen voor faits accomplis gesteld.

Het regeringsbeleid in de meeste West-Europese democratieën wordt, nationaal, bepaald door de interne machtsverhoudingen en in die interne machtsverhoudingen beginnen de parlementen een steeds groter deel van hun plaats te verspelen.

Hoe de heer Stempels het in zijn artikel ook stelt, het blijft een feit dat, waar de nationale parlementen veel van hun gewicht beginnen te verliezen, een „uittreksel” uit die parlementen — waar ook zij op internationaal niveau bijeenkomen — van deze verzwakking de sporen meedraagt.

En dit laatste geldt ook voor de Straatsburgers. De heer Stempels meent van een vooruitgang te moeten spreken nu de Straatsburgers niet meer door de nationale regeringen (in overleg met hun parlementen) maar door de parlementen zelf worden aangewezen.

De wijziging in de benoemingsprocedure versterkt echter de kern van mijn betoog, nl. dat nu nog meer dan voorheen een verzwakt parlement op de voorgrond treedt. De band is meer rechtstreeks maar de verzwakking sijpelt dientengevolge meer rechtstreeks over de grenzen heen.

Een andere vraag is of de nationale parlementen, welke hun „vertegenwoordigers” naar Straatsburg zenden, werkelijk in staat zijn een — zij het getrapte — parlementaire functie op internationaal niveau uit te oefenen. De heer Stempels is van mening, dat „de parlementaire pool op internationaal niveau terugkrijgt, wat er op nationaal niveau aan wordt ontnomen”.

Hij erkent hiermede dus, dat het parlement nationaal, zeker wat het buitenlandse beleid van de regering betreft, een zwakke positie inneemt. Wat kan dit parlement dan internationaal terugwinnen?

Temeer daar het parlement — nationaal — in de grondwet verankerde, veel verdergaande bevoegdheden heeft, dan het, althans voorlopig, op internationaal niveau vermag te krijgen. Voor de totstandkoming van een verdrag is — nationaal — de (stiltziggende) medewerking nodig van het parlement. Dat is een conditio sine qua non.

Het Comité van Ministers te Straatsburg of welke andere samenvoeging van ministers op internationaal niveau kan een verdrag sluiten zelfs tegen de meerderheid van het „parlementaire” orgaan in. De Raadgevende Vergadering geeft alleen maar raad en haar medewerking is geen voorwaarde voor de totstandkoming van een verdrag.

Des heren Stempels' mening over het „vertegenwoordigend” karakter van de Straatsburgers kan ik niet delen. Immers zij worden niet van te voren geïnstrueerd. Evenmin kunnen zij het nationale parlement binden. Er is alleen een verantwoording achteraf. De Straatsburgers hebben geen mandaat.

In ons nationale parlement stemmen de leden zonder last van of ruggespraak met hen, die benoemen.

Noord-Groningen en Groningen vergaderden Stad en platteland onder de loupe

De vergadering die door beide afdelingen op 13 Jan. j.l. werd gehouden in restaurant Suisse te Groningen werd door 40 leden en belangstellenden bezocht.

De secretaris van het Drents Landbouw Genootschap, ir L. G. Oldenbanning, hield een inleiding over het onderwerp „Stad en platteland”. De heer Oldenbanning begon met te zeggen, dat hij dank zij de vasthoudendheid van de besturen van de beide afdelingen geen kans gezien had om voor ons over een ander onderwerp te komen praten, want, zo merkte hij op, een abstract onderwerp als dit lag hem niet zo zeer.

Wij weten niet hoe de heer Oldenbanning spreekt over een niet abstract onderwerp, maar wij kunnen deze inleiding niet anders dan buitengewoon goed geslaagd noemen.

Als typische kenmerken van het platteland noemde spreker o.a. de volgende punten. In het dorp kent een ieder iedereen. (De burenhulp). Het dagelijks waarnemen van het natuurgebeuren kweekt een religieus besef.

Van een stad gaf hij de volgende definitie. De stad is een massale opeenhoping van een niet agrarische bevolking, die een centrum vormt van bestuur, handel, verzorging van het platteland of kunst en wetenschap; en meestal een combinatie er van.

Spreker zette uitéén hoe de leefwijze op het platteland en die in de stad zich in de loop van de tijden ontwikkeld heeft en welke invloed deze verschillende leefwijze op de mensen heeft gehad.

Hij kwam hierbij onder meer tot de

conclusie, dat wanneer een plattelander en iemand uit de stad met elkaar in aanraking komen, degene uit de stad in het gesprek de eerste tijd superieur is boven degene van het platteland, vooral door een sneller reactievermogen.

Het volgende moet ons, plattelander zijnde, echter wel even van het hart. Wij weten niet of het platteland van onze noordelijkste provincie misschien geen maatstaf is voor het gehele Nederlandse platteland, wij weten evenmin of de stad Groningen misschien geen maatstaf is voor alle Nederlandse steden en wij weten ook niet of hier nog andere oorzaken in het spel waren, maar uit de vele vragen en het debatteren dat na de pauze volgde bleek het bovenstaande niet.

Aannemingsbedrijf

**Jan van
Straalen**

**Pier 4 Waalhaven O.Z.,
Telefoon 78041-77229**

Wat de parlementsleden op internationaal niveau verrichten is aan de controle van de kiezers onttrokken. Anders zou het zijn wanneer bij de eerstvolgende kandidaatsstelling voor de Volksvertegenwoordiging óók kandidaten voor Straatsburg op de kandidatenlijsten zouden voorkomen. De huidige methode is wel heel erg getrapt.

Waar de heer Stempels stelt, dat er slechts twee polen in een parlementair-democratisch staatsbestel zijn, moet ik hem wederom afvallen. Waren er maar twee polen, dan zou ik zijn overwegingen kunnen aanvaarden. De praktische verhoudingen zijn echter veel gecompliceerder. Aan het firmament van ons staatsbestel — en aan dat van vele andere landen — zijn thans meerdere polen te onderkennen. Volledigheidshalve noem ik nog even de vakverenigingen en de bedrijfsorganisaties. Het kan niet anders dan dat deze nieuwe verhoudingen — waar het toch al uiterst moeilijk is enigszins de realiteit te benaderen — zich afspiegelen op het internationale vlak.

De Straatsburgers.

Het betoog van de heer Stempels heeft het „gewicht” van de Straatsburgers voor mij niet doen toenemen. Ook niet het feit, dat er thans

7 in plaats van 6 zetels aan Nederland zijn toegewezen. Wel is het verheugend, dat thans permanent een zetel door een liberaal wordt bezet. Het aantal zetels kan echter het gewicht niet doen toenemen. Het gewicht is afhankelijk van de plaats van het nationale parlement in de nieuwe politieke machtsverhoudingen.

Ik twijfel geen moment aan de oprechte bedoelingen van die parlementariërs die het vergund is actief mede te werken aan de spoedige totstandkoming van een verenigd Europa. Het enige wat ik de lezers onder de aandacht heb willen brengen is, dat de parlementariërs hun eigen mogelijkheden overschatten, hoe groot ook hun aantal en hoe ingenieus ook de wijze van benoeming is geconstrueerd.

Er zal ook wel niemand zijn die twijfelt aan de staatsrechtelijke functie en de waardigheid van de staatshoofden. Maar zou het enige zin hebben de Europese staatshoofden rond één tafel te brengen om als Europese regering te fungeren? De Staatshoofden zouden dan toch weer moeten terugvallen op de verantwoordelijkheden van hun ministers en de laatsgenoemden zijn weer verantwoording schuldig aan hun nationale parlementen en dienen

bovendien in hoge mate rekening te houden met, zo niet te buigen voor de wensen en verlangens van de belangenorganisaties. Een dergelijke regeringsvorm zou van weinig realiteitszin getuigen.

Hetzelfde — maar in minder sterke mate — heb ik willen tot uitdrukking brengen met betrekking tot internationale parlementen, welke zijn samengesteld uit nationale parlementariërs. Met de verzwakking van de nationale parlementen zal dienen rekening te worden gehouden wil niet uiteindelijk blijken, dat het deze internationale organen aan kracht ontbreekt door een te weinig op de realiteit gebaseerde samenstelling. Het is het aanstippen van deze tendentie welke de heer Stempels in mijn artikel heeft gemist terwijl ik er toch duidelijk op heb gewezen. Over de resultaten van de inter-Europese samenwerking in Straatsburg

kan men zeer verschillend denken. Wat er is bereikt heeft de mogelijkheid van een economische- en politieke integratie binnen afzienbare tijd bepaaldelijk niet vereenvoudigd. Tenslotte heeft het me verheugd, dat de heer Stempels zich heeft aangesloten bij mijn aandrang meer jongeren bij de pogingen, die in het werk gesteld worden een Europese integratie te verwezenlijken, te betrekken.

Voor een goed begrip moge ik nog even verduidelijken, dat ik onder „jong” in het kader van mijn betoog niet beschouw hen die een bepaalde leeftijd nog niet hebben overschreden — of dicht bij de J.O.V.D. staan zoals de heer Stempels opmerkt — doch zij die de reële verhoudingen beter doorzien en niet denken in termen van voor enkele decennia geldende politieke verhoudingen.

L. E. GROOSMAN

„DIE FLEDERMAUS”

(Van een speciale verslaggever)
Het gebeurde in het jaar 1954 in de avonden van de 30e Januari dat in een hotel te Meppel een 40-tal jonge mensen zich beraadde over de nieuwe radiowet. Ze zaten ingespannen te peinzen over de vraagstukken, hen voorgelegd door een bijzonder knappe mijnheer uit Groningen, mr dr stond er voor zijn naam.

Door al dat naarstig gepeins ontstond in de vergaderzaal een zomerse temperatuur, die de voorhoofden deed parelen en de koudgeworden koffie wederom verwarmde.

In een dergelijke atmosfeer kan het geen verwondering wekken, dat een vrolijk dier, zoals blijkt de in de titel genoemde operette een vleermuis nu eenmaal is, ontwaakte uit zijn winterslaap.

Hij rekte zich min of meer slaapdrongen uit en wreef zich de ogen uit. Hij had een gevoel of hij laat aan stok was gekomen. (Zou als men weet gaan kippen altijd op stok, maar een vleermuis gaat, volgens de overleveringen, aan stok).

Hij raadpleegde, zoals men meestal doet wanneer men een dergelijk gevoel heeft, zijn wekker en constateerde, dat het pas 30 Januari was. Toch kon hij de slaap niet meer vatten.

Toen dan ook de mr dr uitgesproken was, kon hij zijn fladderlust niet langer bedwingen en schoot als een grillige meteor door de zwoegende zaal.

Meteen had de radiowet alle contact met de luisteraars verloren.

Een juffrouw keek het vrolijke dier met een vernietigende blik na en de penningmeester had ook al een blik in zijn hand! Minstens even vernietigend! Er werd echter niet gegoooid.

Men wachtte af en beraadslaagde of, zo men wil, men slaagde beraad onder leiding van 's hoteliers zoon.

De vleermuis, slaperig als hij was, kwam al dra tot de ontdekking, dat zijn actieradius beperkt was tot een vrij geringe afstand. Langzamerhand ontstond er deining. Een hoed ging omhoog. De vleermuis groette terug. De hoed ging nog hoger.

Wederom groette het dier, nu van groter afstand, als of hij zeggen wou: „Had je me maar!”

De deining werd ruwer. Er werd een alcoholische prijs op z'n hoofd gesteld. Dit betekende het einde! 't Was of de woedende menigte de vleermuis en de prijs al rook.

Eindelijk, in het nauw gedreven tussen een stoel, een paar nylonbenen en een tafel kwam het arme dier terecht onder de donkere dreiging van de hoed.... Hiermede was zijn lot bezegeld.

„Die Fledermaus” werd ter dood veroordeeld wegens verstoring van de goede orde.

Het vonnis behoefde geen voltrekking „Die Fledermaus” was al niet meer.

Moge het bovenstaande tot voorbeeld strekken aan een ieder die het waagt de aandacht af te leiden in een vergadering van liberale jongeren.

De afdeling Enschede onder de schijnwerpers

Onder het motto „de laatsten zullen de eersten zijn” publiceren wij bijgaand het verslag van de oprichtingsvergadering van de afdeling Enschede. De vorige maal kon dit verslag — dat helaas toch al zeer laat was ingezonden — wegens plaatsgebrek niet meer worden opgenomen. De belangrijke gebeurtenissen, die zich te Enschede hebben voltrokken, zijn echter te belangrijk om deze aan de vergetelheid te ontrukken. Hierbij dan het nieuws uit Enschede.

Spreker op de oprichtingsvergadering was de heer F. R. van Gelder uit Nijmegen. Hij gaf eerst een kort overzicht over het ontstaan van de J.O.V.D. en zette daarna de doelstellingen van de organisatie uiteen, waarbij (natuurlijk) de verhouding V.V.D.-J.O.V.D. ook uit de doeken gedaan werd.

Voorts ging de spreker nog uitvoerig in op de betekenis van het woord liberaal, daar over dit begrip nogal eens verschil van mening ontstaat. Na de pauze ontstond een geanimeerd debat, waarin nog interessante gedachtenwisselingen plaats hadden over actuele problemen zoals de P.B.O. en een Verenigd Europa.

Tenslotte wenste het aanwezige

(toenmalige) hoofdbestuurslid de heer Tammes, het bestuur geluk met zijn succes en sprak de hoop uit, dat de afdeling Enschede een bloeiende loot aan de J.O.V.D.-stam zou worden.

Na de heer van Gelder vriendelijk dank gezegd te hebben voor zijn belangstelling en goed doorwrocht betoog sloot de voorzitter deze eerste bijeenkomst, waarna ieder naar huis keerde met het gelukkige besef, dat de Twentse J.O.V.D.-familie zijn derde baby ten doop had gehouden en de gezinsuitbreiding in alle opzichten bevredigend was verlopen.

Het bestuur werd als volgt samengesteld: P. Bakker, voorzitter; H. van Gelder, vice-voorzitter; Mej. D. v. Bruggen, secretaresse; W. Agelts Averink, penningmeester; L. Serphos: lid.

Op deze avond werd tevens de contributie vastgesteld.

Het ledental was inmiddels gestegen tot 35.

Op een der volgende bijeenkomsten sprak drs Linssen, die hiervoor van Amsterdam naar Enschede was gekomen om te spreken over „De praktische zijde van het liberalisme”,

Het was een boeiend betoog, die deze bijeenkomst tot een volledig succes maakte.

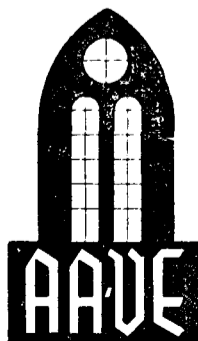
Wij maken

- LOODSEN
- SCHUREN
- KETEN
- TUINHUISJES
- VACANTIEHUISJES
- enz.

Vraagt eens prijs

W. WILLEMS

Kleiweg 791 - Rotterdam (N.)
Telefoon 83244

Westfrankelandsestraat 16
Schiedam, Telef. 66280 (K 1800)

Alles op 't gebied van
glas in lood

Onze afdelingen overal in volle actie

AMSTERDAM.

Kamerlid op bezoek.

Na een winterslaapje van nauwelijks vier weken, heeft de afdeling Amsterdam op 14 Januari haar programma voortgezet met de eerste bijeenkomst van de Parlementaire Studiekring. Een goed begin is het halve werk, welnu, het begin was goed.

Vele leden toonden belangstelling te hebben voor de arbeid van onze volksvertegenwoordiging en hadden tijdens de discussie gelegenheid hun opinie te toetsen aan die van anderen. Gedurende de inleiding, die werd gehouden door de heer E. Nypels, zagen wij de gebeurtenissen in het Parlement tijdens de maand December nogmaals aan ons geestes-oog voorbijtrekken.

Speciale aandacht werd, ook tijdens de gedachtenwisseling, gewijd aan de kwestie Ambon, de pensioenregeling voor ambtenaren en het werk van het Humanistisch Verbond onder militaire en D.U.W.-arbeiders. Omtrent de toekomst van de Parlementaire Studiekring zijn de verwachtingen hoog gespannen.

Al ligt het Congres te Meppel reeds geruime tijd achter ons, de werkgelegenheidspolitiek heeft de gemoeienderen te Amsterdam nog allerminst met rust gelaten. Het Politiek Jongeren Contact Amsterdam (P.J.C.A.) hield op 26 Januari een bijeenkomst, alwaar A.R.J.O.S., J.O.K.V.P., NIEUWE KOERS en J.O.V.D., elk met een fractie van zes personen, luisterden naar de heer L. D. Oosterveld, die de moeilijke taak had dit zo zeer gemengde gezelschap te doen begrijpen, wat men dient te verstaan onder liberale werkgelegenheidspolitiek.

De heer Th. Steenberg betoogde, dat men aan socialistische zijde erfelijk belast schijnt te zijn met de nodige vooroordelen tegen het liberalisme; de jongere liberalen krijgen dan nog wel eens een goedkeurend schouderklopje, waaraan zij evenwel niet de minste behoefte hebben, evenmin als aan de term neo-liberalen.

Andermaal stond de werkgelegenheidspolitiek in het centrum van de belangstelling, toen op 1 Februari in Krasnapolsky mr H. F. van Leeuwen, Tweede Kamerlid voor de V.V.D., voor de afdeling een lezing hield over dit onderwerp. Wij kunnen op deze plaats slechts enkele van spreker's opvattingen, die betrekking hadden op de conjuncturele werkloosheid en de conjunctuur in het algemeen, weergeven.

Laat men koopkracht doodlopen, dan zal conjuncturele werkloosheid het gevolg kunnen zijn. Eerstgenoemd verschijnsel treedt op, wanneer het door een vergroting van de productie ontstane inkomen zich niet manifesteert in een evenredige vergroting van de koopkrachtige vraag.

Men dient na te gaan, of er al dan niet een volledige doorstroming van koopkracht plaats heeft. Uitbreiding van de creditverlening dient te worden bevorderd; de Verenigde Staten zouden nooit het huidige welvaartspeel hebben bereikt, indien het afbetalingssysteem niet op zo grote schaal was toegepast.

De z.g. „Hollandse degelijkheid” kan op dit punt als een belemmerende factor worden aangemerkt.

Een compenserende begrotingspolitiek zal, door haar geringe flexibiliteit, onvermijdelijk aan effect inboeten. Het kan zelfs voorkomen, dat zij averechts werkt. Een dergelijke politiek zal dus met grote omzichtigheid dienen te worden toegepast.

Spreker toonde zich voorstander van een door prof. Goudriaan ontwikkeld plan, volgens hetwelk de overheid in een neergaande conjunctuur bepaalde goederenpakketten dient aan te leggen.

Enkele der aanwezigen bleken het behandelde probleem reeds te hebben bestudeerd en brachten op enige punten een afwijkende mening naar voren; dit maakte de gedachten wisseling uitermate belangwekkend.

Tenslotte willen wij mr van Leeuwen hulde brengen voor het enthousiasme en de originaliteit, waarmee hij deze moeilijke problemen naar voren bracht, en dat, naar wij hopen, inspirerend op de leden heeft gewerkt.

Z.O. DRENTHE.

Cabaret bij onze grootste afdeling.

Zaterdag 23 Januari hield de afdeling haar jaarlijkse propaganda-feestavond in het paviljoen van het Noorder Dierenpark te Emmen.

Na een korte inleiding gaf de voorzitter, Roelof Lanting, het woord aan ir. A.C. Knappe, verbonden aan de Enkalon te Emmen. Spr. heeft ca. 12 jaar in het buitenland doorgebracht en is pas 2 jaar weer in Nederland. Hem was de lauwheid van de Nederlanders op politiek gebied opgevallen. Zo kon het gebeuren, dat maar weinigen hier te lande de inval der Duitsers in 1940 hadden voorzien. Er is enige verbetering opgetreden en ir Knappe vond het dan ook hoopvol, dat er zoveel jongeren bijeen waren op deze avond.

Na deze korte toespraak werd een „bont-programma” in vlot tempo afgewerkt. Er was een openingslied, voordrachten, zang schetjes enz. Hoe is 't mogelijk! Voor het congres in Meppel kon Z.O. Drenthe geen bijdrage leveren aan het cabaret-programma. En nu, anderhalf uur was zó gevuld. Het viel in de smaak. En dat allemaal bijna zonder voorbereiding. Het schetsje „bestuursvergadering” was wel voor driekwart improvisatie.

Een tussentijdse verloting, noodzakelijk kwaad, heeft ervoor gezorgd, dat er flink wat geld in het laatje gekomen is. De avond werd besloten met een gezellig „bal met attracties”. Het was twee uur voor men er erg in had.

Het aantal bezoekers was boven verwachting. **De ledenwinst bedroeg 7, zodat het totaal aantal leden, na de afsplitsing van Odoorn, weer is gestegen tot 111.** (De J.O.V.D. kan trots zijn op zo'n afdeling. Een magisch getal vormen die drie centjes; zouden de „Westelijke” afdelingen niet eens in de leer kunnen gaan bij onze Drentse vrienden? — Red.)

GIJESSENDAM-HARDINXVELD.

Muziek en democratie.

De laatste vergadering van de afdeling in 1953 werd gehouden op 19 December. Het werd een gezell-

lige avond met op het programma o.a. gramfoonmuziek, voordracht, hersengymnastiek en pianomuziek. Op 18 Januari volgde de eerste vergadering in 1954. Naar aanleiding van een artikel in de Driemaster, werd een inleiding gehouden over het bevolkingsvraagstuk. Na een voordracht door de voorzitter werd de avond besloten met briden en muziek.

Op 10 Februari werd een propaganda-feestavond gehouden, welke werd geopend door de presidente, die na een woord van welkom tot de aanwezigen, waaronder V.V.D.-ers en enige leden van onze zusterafdeling Gorinchem, een overzicht gaf van de activiteiten van onze vereniging in het afgelopen jaar.

Hierna volgde een dialoog van enige leden, waarin op populaire wijze doel en organisatie der J.O.V.D. naar voren werden gebracht. De hoofdschotel van de avond was de toespraak van de heer Langeraad (dierenarts te Peursum).

Het werd een zeer inspirerende bespreking van het begrip democratie. Beginnend bij de stad-staat in Griekenland (600 v. Chr.) waar de democratie in formele zin al voorkwam, leidde spr. de aanwezigen naar het gerip democratie in onze tijd, waarin deze basis van onze West-Europese maatschappij wil zeggen: „ook rekening houden met de minderheden en elkaar als gelijkwaardige mensen respecteren”.

Na de pauze volgde een korte discussie. Zang en muziek door leden, een Amerikaanse verloting en enkele films besloten deze zeer gezellige avond.

GORCUM.

Welkom.

De laatste maanden mochten wij verscheidene nieuwe afdelingen in ons midden begroeten, o.a. Haarlem, Eindhoven en Steenwijk. Ook in Gorcum was men inmiddels druk doende een J.O.V.D.-afdeling tot stand te brengen. 23 December 1953 vond de eerste algemene ledenvergadering plaats. De ledenopkomst was helaas gering. Dit kwam waarschijnlijk, omdat de Woensdagavond voor de meeste leden geen geschikte avond bleek te zijn, met het oog op huiswerk en eventuele kantoorwerkzaamheden. Wel mocht men de voorzitter van de plaatselijke V.V.D. welkom heten.

De spreker van deze avond was de heer Passenier, voorzitter der J.O.V.D., afd. Vlaarding. Deze heeft de toehoorders op voortreffelijke wijze wegwijs gemaakt, wat betreft het doel en streven van de J.O.V.D.

Hierna werd overgegaan op het kiezen van een bestuur. Het voorlopig bestuur werd in zijn geheel als bestuur benoemd.

Nadat de voorzitter zijn dank had uitgesproken, over het vertrouwen, dat door de leden in hem gesteld werd, werd deze vergadering gesloten. De afdeling telt nu reeds 23 leden. Secretariaatsadres: Pompstr. 42.

HENGELO.

Inzet van 1954.

De voorzitter opende de bijeenkomst op 13 Januari met een kort woord, waarin hij de belangrijkste feiten in 1953 van de afdeling de revue liet

passeren zoals de openingsavond van drs. P. J. Montaigne, de lezing van de heer Leijds en het districtsweekend te Hengelo. Ook memoreerde hij de discussieclub, welke thans bestaat uit de leden van de afdelingen Almelo, Enschede en Hengelo.

Tenslotte sprak hij de hoop uit, dat de afdeling Hengelo dit jaar nog een grotere activiteit zal ontwikkelen dan het vorig jaar.

Hierna sprak mr J. M. L. Niers, voorzitter van de Raadsfractie der K.V.P. te Hengelo, over: „De K.V.P., haar doelstelling en streven”.

Hij gaf een kort overzicht van het beginselprogramma en deed daarbij uitkomen, dat de K.V.P. ook haar interne moeilijkheden had. Daar er een innige band bestaat tussen godsdienst en politiek, aldus de spreker, zullen de meeste katholieken ook op de K.V.P. stemmen.

De moeilijkheid is echter, aan de belangen van de leden, die uit meerdere groepen van de maatschappij komen, zódanig tegemoet te komen, dat ieder lid de vaste overtuiging heeft, dat de partij zijn belangen behartigt.

Uit de lezing kwam verder naar voren, dat de K.V.P., doordat zij een sterke religieuze grondslag heeft, soms de socialistische kant en op andere momenten de conservatieve kant uitgaat.

Na de lezing werden er nog zeer vele vragen gesteld en na een geanimeerde discussie sloot de voorzitter deze leerrijke avond om half twaalf.

HOEKSE WAARD.

Geslaagde propaganda-feestavond.

De afdeling Hoeksche Waard van de J.O.V.D. heeft 20 Januari j.l. in samenwerking met de Ondercentrale Hoeksche Waard van de V.V.D. in „Het Wapen van Strijen” te Strijen haar jaarlijkse propaganda-feestavond georganiseerd. Op deze avond, waarvoor een grote belangstelling bestond, werd het woord gevoerd door prof. mr A. N. Molenaar, fractie-leider van de V.V.D. in de Eerste Kamer.

In zijn openingswoord herinnerde de afdelingsvoorzitter, de heer G. van der Zande, er aan, dat de propaganda-feestavond van het vorig jaar, die belegd was in de eerste helft van Februari niet kon doorgaan als gevolg van de ramp, die ook de Hoeksche Waard trof en hij stond een ogenblik stil bij de gevolgen van deze ramp.

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEETORENS

Tel. 106-363 — Delft

Spr. gaf vervolgens een uiteenzetting van het doel en de werkwijze van de jongerenorganisatie. Ofschoon, aldus spr., wij ons kunnen verheugen in een groeiende belangstelling onder de jongeren, is het toch nog altijd zo, dat te velen lijden aan een zekere politieke lauwheid.

Spr. zag hierin een gevaar, omdat men wel kan zeggen, dat men niet aan politiek doet, maar toch niet kan voorkomen, dat men er op velerlei wijze mee in aanraking komt. In dit verband verwees spr. naar de politieke propaganda, die door sommige partijen via de aether wordt gevoerd, waarbij hij wees op het ondemocratische in de figuur, dat de ene groepering wel en de andere niet de gelegenheid heeft om haar stem via de aether te doen horen.

Het is aan ons, liberalen, om een positief en constructief antwoord te stellen tegenover de demagogie, die dikwijls via de aether wordt bedreven zo zeide de heer Van der Zande, waarbij hij de aandacht vroeg, voor de vier zuilen van het liberale beginsel: vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid en sociale gerechtigheid.

Wij willen strijden voor groter geluk voor ons gehele volk en wij zijn niet, zoals ons vaak door politieke tegenstanders wordt verweten, de materiële belangenbehartigers van een bepaalde groep.

Spr. stelde met nadruk vast, dat aan de vrijheid onverbreeklijk verbonden is de verantwoordelijkheid en dat er zonder verdraagzaamheid geen sociale gerechtigheid zal zijn.

Prof. Molenaar aan het woord.

Ook prof. Molenaar stond even stil bij de ramp, die de Hoeksche Waard vorig jaar heeft getroffen, waarna hij aandacht vroeg voor de betekenis en de belangrijkheid van de komende verkiezingen voor de Provinciale Staten.

Van de 82 Staten-leden van Zuid-Holland zijn er 8, die de V.V.D. vertegenwoordigen. Neemt men bij het stellen van een prognose voor de komende verkiezingsuitslag echter de cijfers van de jongste verkiezingen voor de Tweede Kamer dan moeten de komende verkiezingen voor de V.V.D. zeker een negende zetel opleveren, terwijl er zelfs kans is op een tiende.

Ook in ander opzicht zijn de Statenverkiezingen van betekenis. Zij worden steeds beschouwd als een momentopname in de ontwikkeling der partijverhoudingen en hebben alzo ook betekenis als achtergrond voor het politieke gesprek in de Tweede en Eerste Kamer.

Voor de liberale gedachte is het van de grootste betekenis, dat de stijgende lijn van de laatste jaren zich blijft doorzetten en dat men zal moeten blijven zeggen, dat de V.V.D. de wind in de zeilen heeft. Dat maakt onze positie sterk, aldus spr. Een andere belangrijke kant van deze zaak is de samenstelling van het college van Gedeputeerde Staten.

Momenteel is het zo, dat er zich onder de zes Gedeputeerden geen enkele V.V.D.-er bevindt. De C.H.U., die momenteel negen zetels heeft en die afgaande op de cijfers van de laatste Kamerverkiezing haar handen vol zal hebben om haar positie te handhaven, levert wel een gedeputeerde. Zou de verkiezingsuitslag straks zo worden, dat de V.V.D. boven de C.H.U. komt, dan wordt de

kans op een zetel in het college van G.S. wel zeer groot.

Tenslotte wees spr. er op, dat het de Provinciale Staten zijn, die de Eerste Kamer kiezen en hij vestigde er de aandacht op, dat het geenszins onmogelijk is, dat stemmenwinst voor de V.V.D. bij de komende verkiezingen, er toe zal leiden, dat Zuid-Holland twee leden voor de Eerste Kamer kan aanwijzen.

Vervolgens vroeg prof. Molenaar aandacht voor de ongelijke bedeling in de sociale voorzieningen. Hij knoopte daarbij aan bij de consumptie beperkingen van 1950. Alle verhogingen van het levenspeil nadien hebben een verhoging van de lonen met zich gebracht.

De V.V.D. was daar nimmer tegen, maar zij kwam en komt wel op voor die groepen, die bij deze compensatie niet of niet voldoende zijn betrokken. De statistieken tonen aan, dat de lonen der ongeschoolde arbeiders verre het sterkst gestegen zijn en dat de sociale positie van de anderen minder is naar gelang zij belangrijkere functies bekleden. Dat is onrecht, dat wij niet kunnen dulden, aldus spr.

Sprekend over het huurbeleid van de regering stelde spr. dat dit is gevoerd op de ruggen van de huiseigenaren, die waarlijk niet allen kapitalisten zijn, maar waaronder zich ook zeer velen bevinden, die van hun spaarpenningen woningen hebben laten bouwen.

Deze grote groep is de dupe geworden van het regeringsbeleid. Haar inkomen steeg niet, maar de onderhoudskosten stegen in zeer sterke mate. Dat is onrechtvaardig en dat hebben wij herhaaldelijk in het licht gesteld, zo zeide prof. Molenaar.

Tot de jongeren.

Zich richtend tot de jongeren onder zijn gehoor, bond hij hen op het hart niet alleen in de politiek, maar ook in het maatschappelijke leven een eigen plaats te zoeken. Het blijkt steeds zo moeilijk, aldus spr., mensen bereid te vinden om hun werkkraft en tijd te geven voor gemeenschapswerk en toch bouwt ge door dat contact van mens tot mens mee aan een betere maatschappij.

Als ge een kans krijgt deel te nemen aan het vervullen van een sociale of maatschappelijke taak, doe dan mee en zeg niet: ik heb er geen

tijd voor! Wij hebben in het leven niet alleen maar rechten, maar tegenover het maatschappelijk leven ook en vooral plichten.

Wij moeten geven wat de maatschappij van ons vraagt, dan zal ons leven rijker worden, want het geeft gloed aan het leven iets te bereiken, waarvoor men nu eens niet wordt betaald.

Van de staat verlangen wij, dat hij geen belemmeringen in de weg zal leggen aan de ontplooiing van onze energie in dezen. Wij moeten zelf verantwoordelijk zijn, niet alleen voor ons zelf, maar ook voor onze medemens.

Prof. Molenaar beantwoordde tot slot nog enkele vragen, waarna de heer L. I. Overwater, voorzitter van de afdeling Strijen van de V.V.D. een slotwoord sprak waarin hij o.m. zeide, dat de grote belangstelling voor de avond bewijst, dat de jongeren in de Hoeksche Waard op de goede weg zijn.

Hij herinnerde aan de ramp van 1 Februari en aan het feit hoe toen en nadien door samenwerking van oud en jong arm en rijk en alle gezindten de zo geschonden Hoeksche Waard weer kon worden opgebouwd.

„Zo ook moeten wij eendrachtig staan bij de verdediging van onze liberale dijken, opdat ons beginsel nog bij meer mensen weerklank zal vinden”.

Tenslotte bracht spr. dank aan prof. Molenaar voor diens rede en aan de heer Van der Zande voor het goede werk van de jongerenorganisatie. Daan Hooykaas met zijn gezelschap en de gelegenheid tot het maken van een dansje. hielden de aanwezigen nadien nog enige tijd gezellig bijeen.

Naar Den Haag.

In Dec. 1953 hebben ± 20 leden van de afdeling een bezoek gebracht aan de Tweede Kamer, waar op die dag het gevoerde beleid van het afgelopen jaar van minister Mansholt werd behandeld.

Men heeft van verschillende personen van diverse politieke richtingen hun critiek gehoord, o.a. de heer Welter. Deze sprak voornamelijk over de melk. Waarom is het niet mogelijk om ook volle melk in de

handel te brengen naast de gestandaardiseerde melk? Dan zijn tenminste die mensen, die het betalen kunnen, in staat om volle melk te drinken. Bovendien zullen dan ook vele mensen zich andere dingen ontzeggen, indien noodzakelijk, om volle melk te kopen, omdat de meeste er wel van overtuigd zijn hoe belangrijk het is voor de gezondheid om deze melk te consumeren, aldus spr.

In de pauze werd men heel hartelijk ontvangen door de heer Korthals, die de gang van zaken van een Tweede Kamerzitting vertelde. Daarna was er gelegenheid om vragen te stellen. Nadat het Tweede Kamerlid deze had beantwoord, dankte onze voorzitter de heer G. v. d. Zande de heer Korthals heel hartelijk, dat hij nog tijd had gevonden om het gezelschap te ontvangen ondanks zijn drukke werkzaamheden. Na een lekker kopje thee gedronken te hebben werd er afscheid genomen.

MEPPEL e.o.

De nieuwe radiowet.

Op de laatst gehouden bijeenkomst van de afdeling sprak dr. K. van Dijk uit Groningen, mede-oprichter van de afdeling, zoals de voorzitter van de afdeling, zoals de voorzitter nog eens memoreerde in zijn openingsspeech, over het onderwerp: „De radiowet, getoetst aan onze beginselen”.

Volgens het nieuwe ontwerp-radiowet moet men altijd 5% van de luisteraars achter zich hebben om een zendmachtiging te krijgen. Dit is volgens spr. geen beginsel. Hierdoor krijgt men, dat de minderheid niet mee kan tellen en dat is in deze tijd toch geenszins de bedoeling. Het doel van de radio is eigenlijk, zoals men dat in Engeland zegt, volksontwikkeling, nieuwsvoorziening en ontspanning. Een oplossing ligt, volgens spreker, in een orgaan als de N.R.U. (de Nederlandse Radio Unie). Hierin kunnen alle stemmen naar voren komen.

Tijdens de pauze was er een vleermuis zo vrij om een kijkje te nemen in Hotel Kwint. Ieder trachtte het diertje te grijpen, hetgeen heel wat verwarring met zich meebracht. Na de pauze werden veel vragen gesteld, waardoor een levendige discussie ontstond.

Géén vervlakkings

Een dagblad, dat onbelangrijke gebeurtenissen met op effect jagende opschriften in het midden van de belangstelling plaatst, dat met uitvoerige, sentimentele verslagen en interviews met foto's appelleert aan de meest primitieve gevoelens, zulk een dagblad wordt helaas vlotter verkocht dan een goede courant.

Zo'n dagblad is oppervlakkig en nivellerend, dus in zekere mate ontbindend.

Sommige bladen zijn weliswaar minder verderfelijk, maar hun culturele waarde wordt beperkt door concessies aan de gemiddelde smaak, dus aan vervlakkings. Bladen, die min of meer

afhankelijk zijn van politieke of kerkelijke groepering oefenen dagelijks op hun lezers invloed uit in een bepaalde richting.

Een courant, behoeft noch eenzijdig, noch oppervlakkig te wesen om onderhoudend te zijn. U kunt een „goed” dagblad kiezen, dat zeer onderhoudend kan zijn en haar maatschappelijke functie van nieuwsvoorziening en voorlichting verricht op hoog niveau, niet neutraal, wel volkomen onafhankelijk en strevende naar de grootst mogelijke objectiviteit.

Een dagblad met onopgesmukte, betrouwbare berichtgeving, instructieve en opbouwende artikelen, die de intellectuele belangstelling opwekken en bevredigen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

★
Vraagt U de NRC eens
14 dagen op proef.

STEENWIJK e.o.**Oprichting.**

Zaterdag 23 Januari 1954 werd de afdeling Steenwijk en omstreken opgericht. De heren Roethof, Hammink en Kolthof hadden het hoofd door 't krantenpapier van „de poort boven Zwolle” gestoken.

Uit het verslag over de voorbereidende werkzaamheden bleek, dat door middel van huisbezoeken 26 leden zich hadden opgegeven.

Dr H. J. Roethof hield voor de aanwezigen een inleiding en zette op duidelijke wijze de doelstellingen van de J.O.V.D. uiteen. Ook de woorden van de heer Banis, voorzitter van de V.V.D.-afdeling Steenwijk, klinken nog na in de oren: de afdeling in korte tijd oprichten is goed gelukt, de moeilijkste taak wacht nu echter nog: door arbeid, vriendschap en verdraagzaamheid de afdeling in stand houden en uit te breiden!

Tijdens de pauze meldden zich 3 leden. Namens het Districts-bestuur Overijssel sprak de heer B. Hammink uit Almelo en daarna kon Dr Roethof de afdeling Steenwijk en omstreken, met 29 leden, opgericht verklaren. Op de eerstvolgende ledenvergadering zal een definitief bestuur worden gekozen.

Na het officiële gedeelte volgde een gezellig bal. Allen hebben kennis gemaakt met de „Driekusman”, speciaal door de heer Kolthof meegebracht uit het Twentse land.

VLAARDINGEN-SCHIEDAM.**Nieuwe koers.**

Op 30 Januari organiseerde de afdeling Vlaardingen en Schiedam in samenwerking met „Nieuwe Koers” een forumavond in de „Schuilhoek” te Vlaardingen. In het forum hadden 2 leden van de J.O.V.D. en 2 leden van Nieuwe Koers zitting; leider was de heer J. Plyezier.

De heer Passenier wees in zijn openingspeech op het nut van een dergelijke samenkomst in verband met een eventueel te vormen politiek jongerencontact in de combinatie Vlaardingen-Schiedam als een vruchtbaar gesprekcentrum. Niet was men samengekomen om elkaar af te slachten, doch om eigen me-

ning aan die van anderen te leren toetsen.

Reeds de eerste vraag (P.v.d.A.): „Op welke ethische motieven wil de V.V.D. de tegenstelling arm en rijk continueren?”, bracht de gemoederen sterk in beroering en nam een groot deel van de avond in beslag. Natuurlijk werd het gestelde heftig door J.O.V.D. bestreden! Zijn er niet talloze sociale wetten van liberale zijde?

Het forum verklaarde zich eensgezind vóór een nationale radio-omroep!!

Behalve nog enkele andere vragen op politiek gebied, werd de visie van het forum op de kansen van Nederland bij de Tour de France gegeven.

De heer Boerman, secretaris van Nieuwe Koers te Schiedam, sloot de avond en sprak de hoop uit, dat in de toekomst nogmaals een dergelijke gecombineerde avond georganiseerd zou worden, maar dan in kleinere kring.

DISTRICT ZUID-HOLLAND.**Nieuw leven ingeblazen.**

Zaterdagmiddag 6 Februari werd in restaurant Engels in Rotterdam een vergadering gehouden door het District Zuid-Holland. Het grootste gedeelte van het bestuur was door omstandigheden verhinderd en daarom werd de vergadering geleid door Ferry Hoogendijk uit Gouda. Begonnen werd met het kiezen van een nieuw bestuur. Dit is thans als volgt samengesteld: voorzitter is de heer Passenier, secretaris de heer Scholte-Ubbink, penningmeester de heer Goldschmidt, terwijl voorts de heren Booy en Huisman (Zoetermeer) in het bestuur zitting hebben. Nadat het nieuwe bestuur gekozen was en achter de bestuurtafel had plaatsgenomen, werd **gediscussieerd** over de taak van het district. Het oprichten van nieuwe afdelingen werd één van de belangrijkste taken gevonden. Het idee van een sportdag vond weinig bijval.

Men vroeg zich af of het kaderwerk niet districtsgewijze zou kunnen gebeuren. Voorlopig zullen echter geen districtsbijeenkomsten worden gehouden, gezien het reeds drukbezette programma van de J.O.V.D.

Wat de financiering van het district betreft werd overeengekomen, te beginnen met een eenvoudige bijdrage (f 2,50) van alle 9 afdelingen. Het is te hopen, dat het vernieuwde district Zuid-Holland een groter activiteit aan de dag zal leggen dan voorheen.....

PRINSES MARGRIETLAAN 38 - TEL. 47883

TECHNISCH HANDELSBUREAU „SAFE”

Buislaan 14-16 - Telefoon 34632 - Rotterdam

SLOTENMAKERS - KLUISDEUREN - BRANDKASTEN

Speciale serviceinrichting voor de scheepvaart

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

firma vrolyk & coster

ROBERT FRUINSTR. 51a, ROTTERDAM-C., TEL. 39179

Fabrikanten van olie gestookte **scheepsfor-
nuizen** en **kookapparaten**

J. L. VETH HENDRIK IDO AMBACHT

Vraagt ons aan voor:

**Lassen, constructiewerken
plaatwerk en classificeren**

Onderdijkscherijweg 136

GEBHARD ELECTRO

*ELECTRISCHE INSTALLATIES
AAN BOORD VAN SCHEPEN*

ROTTERDAM

LEEDE 177, TEL. 76193

H. BRONS Jr

MAKELAAR IN ASSURANTIËN

TELEFOON 11 19 80
(3 LIJNEN)

EENDRACHTSWEG 11
ROTTERDAM

Glasindustrie

COOLSEDWARSTR. 4
ROTTERDAM

P. C. VAN PUTTEN

TELEFOON 32894
na 5 uur 80606

Glasslijperij en Zandstraalbedrijf

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG

Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 - SCHIEDAM - TEL. 69743

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is nu óók ver-
pakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproefd! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENSMIDDELEN**

U eet er niet beter!

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

 DROP...
kraakt het op!

FABRIEK VAN
ROLLUIKEN - MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHEMERS

N.V. DROP - **SCHOONMAAK- EN CLASSIFICERBEDRIJF**
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen | **Gijsb. VURENS**
Aanleggen
Onderhouden

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD“

EKKHOUTSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

HOUTHANDEL

W. S. v. d. WETERING & Co.
Telefoon 69150 (2 lijnen)
Westerhaven Nieuwe Maasstraat
SCHIEDAM

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN
v/h St. Job, Schiemond en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

 **HONIG'S
ARTIKEL**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

D. BRAND
TRIPLEX & BOARDS
„Picus“-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren
Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

Automobilbedrijf G. C. van Kleij
Rotterdam-Z.

IN- EN VERKOOP
VAN NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN
PRIVÉ-ADRES NA 18 UUR: GAESBEEKSTRAAT 84b - TEL. 78563
WERKPLAATS EN MAGAZIJN: GAESBEEKSTRAAT 89 - TEL. 71360

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien, fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloissche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**
WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER

Veevoeders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Captain A. de Jonge
Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

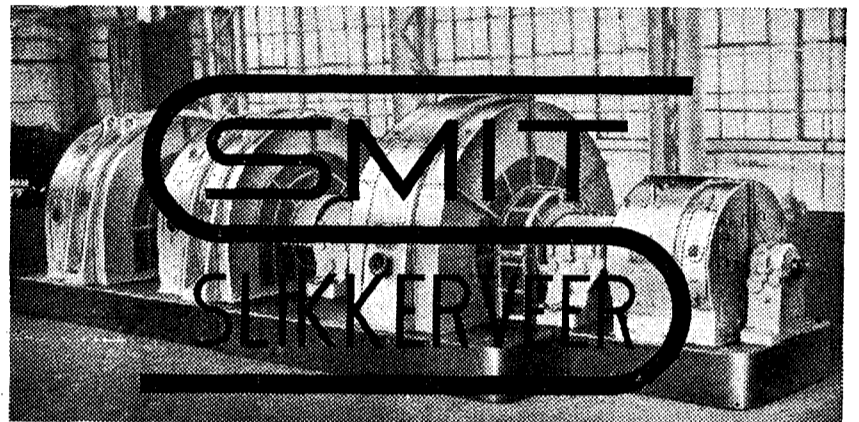
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK
ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT
VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STAAL EN UITLAATPUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

N.V.
Machinefabriek
IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen
FIRMA W. SCHRAM & ZONEN
WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 3

Maart 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829 74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

INZAKE MEDEZEGGENSCHAP

Een vraagstuk, hetwelk zich in toenemende mate in de belangstelling mag verheugen is dat van de medezeggenschap. Waar de resultaten in het productieproces een gevolg zijn van de samenwerking tussen arbeid, bedrijfsleiding en kapitaal, ligt het voor de hand de zeggenschap van deze productiefactoren over het geheel in beginsel als uitgangspunt te nemen.

Sedert de principiële erkenning van de politieke gelijkheid der burgers tengevolge van de Franse revolutie was doorvoering van dit beginsel in de praktijk onvermijdelijk geworden. Het jaar 1848 was een rechtstreekse gevolgtrekking van het jaar 1795.

Het absolutisme van de vorst had te wijken voor de rechten van de Staten-Generaal en het is Thorbecke geweest, die met succes de rechten van de burger tegenover de vorst heeft weten te verdedigen.

Sedertdien heeft men moeten ervaren, dat erkenning van het beginsel van de politieke gelijkheid wel tot politieke, echter onvoldoende tot maatschappelijke gelijkberechtiging heeft geleid. Toch betekent ook de erkenning daarvan niet minder dan de logische voortzetting van dit bij uitstek liberale beginsel gelijk het sedert de Franse revolutie tot ontplooiing is gekomen.

Wie de gelijkwaardigheid van de mensen in zijn vaandel schrijft, zal eveneens de maatschappelijke gelijkwaardigheid moeten eisen.

Op grond daarvan zal hij onvermoeid streven naar een wijziging in de maatschappelijke structuur, die de maatschappelijke gelijkwaardigheid tot zijn recht doet komen. Anders gezegd, het is toe te juichen indien de rechtspositie van de arbeid naast de rechtspositie van het kapitaal wordt vastgelegd.

„De medezeggenschap der arbeiders in het bedrijf heeft steeds onze grote belangstelling gehad. Het zoeken is hier naar de juiste vorm. Wij hebben er daarbij altijd op willen aansturen, dat de partijen in het bedrijfsleven tot goede samenwerking komen. Men bedenke daarbij, dat die samenwerking in de eerste plaats van de mensen zelf afhangt. De overheid kan proberen tot samenwerking te dwingen, maar deze dwang zal weinig resultaat opleveren, indien de gezindheid tot samenwerking niet aanwezig is. Wij hebben altijd getracht die gezindheid te bevorderen en zullen daarmee in de toekomst natuurlijk voortgaan.”

Aldus verklaarde mr P. J. Oud voor de vergadering van de Vrijzinnig-Democrati-

sche Bond van 22 Juni 1945. En men kan zijn standpunt van ganser harte onderschrijven.

Het is een afschuwelijk misverstand, dat de medezeggenschap van de arbeider in het bedrijfsleven per sé tot nationalisatie of socialisatie zou moeten leiden, de medezeggenschap m.a.w. een bij uitstek socialistisch desideratum zou zijn.

Ook de a.r. hoogleraar, dr W. F. de Gaay Fortman, verklaarde er zich een onbewimpeld voorstander van en bepleitte met name een hervorming van de maatschappelijke orde in die zin, dat een rechtens gelijkwaardige positie van de arbeid naast leiding en kapitaal zou kunnen worden verwezenlijkt.

Dat intussen over de wijze waarop de uiteindelijke doelstelling moet worden bereikt de meningen uiteen kunnen lopen, ligt voor de hand.

Wij voor ons zien in de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie een alleszins geschikt medium, ook voor het verkrijgen van een bevredigende oplossing voor het vraagstuk van de medezeggenschap.

De opvatting, dat de liberalen tegenstanders van de P.B.O. zouden zijn, heeft prof. mr P. J. Oud in zijn rede voor het Congres van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie op 27 Maart 1953 reeds naar het rijk der fabelen verwezen.

Integendeel, bevordering der maatschappelijke organisatie op elk terrein achtte hij terecht het liberale beginsel bij uitnemendheid en de eerste stemmen in deze richting kwamen uit katholieke en vrijzinnig-politieke kring.

Ook in dit geval gaat het om de wijze der verwezenlijking.

Welnu, in een verdere bevordering van de georganiseerde samenwerking tussen werkgevers en werknemers schuilt een gelukkige mogelijkheid te sterke verambtelijking van de samenleving tegen te gaan doordat de overheid een bemiddelende positie tussen de wederzijdse organisaties kan behouden en slechts behoeft in te grijpen, waar op een bepaald ogenblik moeilijkheden ontstaan.

Ook de figuur van de medezeggenschap binnen de ondernemingsraad verdient stellig aanbeveling. Maar al te juist is de vrees voor een steeds verdergaande vervlakking van het leven — waaromtrent dezerzijds reeds meermalen gesproken — die een terugdringen van het individuele verantwoordelijkheidsbesef met zich mede brengt.

Door de werknemers rechtstreeks te betrekken in het gesprek over het wel en

wee van de onderneming — uiteraard met erkenning van de zelfstandige functie van de met het beheer in de onderneming belaste instantie — zal men hun liefde en daarmee hun gevoelens van verantwoordelijkheid voor deze onderneming in niet onaanzienlijke mate kunnen vergroten. Hetgeen ook voor de arbeidsproductiviteit van niet te onderschatten betekenis is.

Het is dan ook niet te veel gezegd, dat men tot dusver met de medezeggenschap in de ondernemingsraden uitermate gunstige ervaringen heeft opgedaan.

Natuurlijk zitten er aan het vraagstuk van de medezeggenschap nog de nodige haken en ogen. Het is beslist niet mogelijk tussen sociale en economische medezeggenschap een blijvend onderscheid te maken.

Doch het is wel zo, dat voor een behoorlijk functioneren van het economische aspect hiervan de arbeiders nog een leerschool zullen hebben te doorlopen.

De wet van de geleidelijkheid zal hier wel degelijk termijnen dienen te stellen. Want lang niet altijd is men in een bepaalde sector reeds rijp voor een volledige medezeggenschap, al zal men natuurlijk welbewust de werknemers in de gelegenheid dienen te stellen het nodige inzicht te verwerven.

Ook voor het vraagstuk van de vertegenwoordiging der werknemers zal nog een bevredigende oplossing dienen te worden gevonden; de medezeggenschap mag niet voorbehouden blijven aan de vertegenwoordigers van enkele bevoorrechte zgn. erkende organisaties.

De overheid behoort zich dan ook in het kader van de bedrijfsorganisatie zoveel mogelijk op de achtergrond te houden en de vormgeving binnen de perken van de wet aan betrokkenen in vrij overleg over te laten.

Bij dit alles houde men zich intussen voor ogen, dat het betrekken van de werknemers in de verantwoordelijkheid voor de onderneming niet slechts als wenselijkheid — in een dichtbevolkt land als het onze is de nauwste samenwerking op het terrein van de productie onontbeerlijk — doch tevens als onvermijdelijkheid moet worden beschouwd.

Gelijk een rivier in zijn loop niet is te stuiten en men hoogstens kan proberen de richting van zijn bedding in de meest gunstige zin te beïnvloeden, zo zal men ook aan het vastleggen van de rechtspositie van de arbeid in het economisch proces niet kunnen ontkomen. Hetgeen bovendien een alleszins gezond verschijnsel is.

HEIN ROETHOF

Op bezoek bij de Deutsche Jungdemokraten

Een verkenning bij onze Duitse zusterorganisatie

Wat ligt meer op de weg van een J.O.V.D.-er in Duitsland, dan een bezoek te brengen aan onze liberale vrienden de „Deutsche Jungdemokraten” (D.J.D.) en de leden van de „Deutsche Liberale Studentenbund”?

Ik had het plan opgevat dit vooral niet te doen als officieel vertegenwoordiger, maar als een oude vriend. Verschillende leden kende ik reeds van vroegere conferenties en nu wilde ik graag eens een kijkje achter de schermen nemen en op ongedwongen wijze aan hun activiteit deelnemen.

Mijn eerste bezoek gold het bureau van de D.J.D. te Bonn, waar o.a. Frau Christ, voor de meeste J.O.V.D.-ers geen onbekende figuur, zetelt.

Na enig zoeken vond ik de Nordstrasse en het bord met het opschrift „Reichsvorstand” liet geen enkele twijfel bestaan of ik had het juiste adres bereikt.

Het doet mij altijd weer onaangenaam aan, dat de D.J.D. per se het woord „Reich”, dat zulke weinig prettige associaties opwekt, wil handhaven. In nagenoeg alle kringen in West-Duitsland is het begrip „Bund” ingeburgerd, doch bij voorkeur in liberale kringen in Duitsland schermt men graag met het woord „Reich”, al of niet gedekt door de Duitse adelaar.

Ik zou hierover niet gevallen zijn - er zijn honderden kleinigheden, die nog aan het derde rijk doen herinneren en die nu eenmaal niet van vandaag op morgen verdwenen zijn - doch het gaat niet in de eerste plaats om het gebruik van het woord, maar om de politieke munt, die men uit de rijksgedachte bij de verkiezingen tracht te slaan en waaraan vooral de „Freie Demokratische Partei” zich schuldig heeft gemaakt.

Is in Nederland de vrije economie met het particulier initiatief een van de voornaamste troeven van de V.V.D. bij haar propaganda, in Duitsland voert de „Christlich-Demokratische Union” als sterkste de „Soziale Marktwirtschaft” van prof. Erhard in haar vaandel en heeft de F.D.P. naar een ander pakkend propagandapunt moeten zoeken.

En daarin is zij wel bijzonder slecht geslaagd. De wrede scheuring van Duitsland tot onderwerp van politieke machtsstrijd te maken heeft de partij geen goed gedaan, temeer daar zij door haar vele aanhangers uit militaire en extreem rechtse kringen toch al niet de onverdeelde sympathie van het Duitse volk geniet.

Men zou mij misschien kunnen tegenwerpen, dat ook de andere partijen de hereniging van Duitsland hebben ingezet bij de verkiezingsstrijd, in het bijzonder de „Sozialdemokratische Partei Deutschlands”, die vooral tegen een herbewapening van West-Duitsland was, omdat dit de eenwording in de weg zou staan.

Men mag hierbij echter niet vergeten, dat ieder rechtgeaard Duitser voor een herenigd Duitsland is en de Duitse socialistes altijd tegen het leger zijn geweest en nu hierin nog een extra gevaar zien.

„REICHSVORSTAND”

Tijdens mijn bezoek aan de „Reichsvorstand” werd ik uitgenodigd gedurende mijn studietijd te Bonn de verschillende bijeenkomsten van de D.J.D. bij te wonen, en zo zag ik reeds de eerste avond een propagandafilm van de „Freie Demokratische Partei”, die gemaakt is van de

partijdag, die 28 Juni te Lübeck plaats vond ter definitieve vaststelling van het laatste verkiezingsprogramma.

Men heeft het oude Hansestadje Lübeck gekozen, dat zeer dicht aan de zonegrens ligt en een stille getuige is van de Duitse pioniersgeest, om uiting te kunnen geven aan de gevoelens van verbondenheid met de bewoners der Oostzone.

En alsof dit simpele feit niet voldoende was, werd het geheel opgeluisterd door een propagandamars door de stad met vlaggen en vaandels voorafgegaan door een geüniformeerde band en 's avonds na het invallen der duisternis vond tot slot een grote fakkeloptocht met taptoe plaats. De volgende dag werd een demonstratie aan de zonegrens gehouden, waarbij een groot aantal ballonnetjes met goede wensen werd opgelaten. Opmerkelijk waren de vele jongeren bij deze politieke manifestaties.

Het leed van miljoenen Duitsers door de communistische terreur in de Oostzone en de scheiding van vele gezinnen en families, waaronder het gehele Duitse volk gebukt gaat en dat vooral door de bijna uitzichtsloze toekomst waarschijnlijk nog zwaarder te dragen is, dan wat het Nederlandse volk tijdens de bezetting beleefd heeft, daaruit werd politieke munt geslagen.

De partijdag deed bovendien sterk denken aan de propagandabijeenkomsten uit het derde rijk, een indruk die versterkt werd toen ik enkele dagen daarna de veel besproken film „Bis 5 nach 12” zag.

Hetzelfde gebrul der sprekers, dezelfde encensering met vlaggen en vaandels en een reusachtige drumband, eenzelfde fakkeloptocht met taptoe. Gelukkig waren slechts de propagandamiddelen gelijk en niet het doel.

Hoe paradoxaal. De F.D.P. gebruikt deze propagandamiddelen in de verkiezingsstrijd en verfilmt ze, terwijl een andere groep Duitsers een film vervaardigt, die niet alleen het op dictatuur berustende nationaal socialisme doodverft, doch vooral alle propagandabijeenkomsten in een belachelijk daglicht stelt.

De eerste film wordt ter verdere propaganda door de F.D.P., die toch een van de regeringspartijen is, gebruikt, de tweede film wordt door de Duitse regering verboden.

Waarom deze film verboden werd is voor mij net zo'n groot raadsel als waarom de F.D.P. een dergelijk wanproduct als zij van haar partijdag te Lübeck heeft gemaakt voor propagandadoeleinden wil gebruiken. Gelukkig werd al spoedig de Hitlerfilm vrijgegeven en heeft de F.D.P. haar eigen film nauwelijks vertoond.

Ondanks de grote reclame, die het verbod voor de film „Bis 5 nach 12” betekende bestond er betrekkelijk weinig belangstelling voor. Hoewel de film vele tekortkomingen vertoonde, lag de voornaamste oorzaak wel hierin, dat de film een te bittere en te moeilijk te slikken pil was voor het Duitse volk, dat het verleden van 1933 tot 1945 maar al te graag vergeten wil. De reactie van het publiek in de zaal en de recensies in de bladen spraken een duidelijke taal.

Wat mij niet alleen tijdens de avond der D.J.D., toen de film gedraaid werd, maar ook op andere bijeenkomsten opviel was het grote aantal aanwezigen boven de 30 jaar. Waarom zijn deze oudere leden niet actiever in de partij en blijven zij alsmat bij de „Deutsche Jungdemokraten” hangen? Het antwoord, dat zich aan mij opdrong was wel even teleurstellend als verrassend. Met steun van de organisatie der „Deutsche Jungdemokraten”, waarin zij door hun leeftijd en rijpere ervaring een grotere invloed kunnen uitoefenen, menen zij op eenvoudige wijze op de meer belangrijke posten bij de F.D.P. te kunnen komen, die zij zonder de steun van de D.J.D. niet, of in elk geval niet zo gemakkelijk zouden kunnen bereiken.

De situatie was in het begin zo, dat de oudere generatie voor de huishoudelijke vergaderingen der partij weinig belangstelling toonde. Dit stoorde de jong liberalen, die besloten de partijvergaderingen, voor zo ver zij lid van de F.D.P. waren, en blok te bezoeken en zelf kandidaten te gaan stellen.

Aanvankelijk hebben zij hiermede een zeker succes gehad, niet alleen doordat verschillende functies in den lande thans door frisse jonge krachten worden waargenomen, maar ook dat vele ouderen tot hernieuwde activiteit en belangstelling werden gedwongen. De kansen voor de lieden, die denken hiervan te kunnen profiteren en door middel van de D.J.D. op gemakkelijke manier aan een baantje te komen zijn dus wel langzamerhand verdwenen en zij zullen, willen zij werkelijk nog wat bereiken, over moeten stappen op de partij en zich daar verdienstelijk maken.

Zonder een enkele maatregel is dit probleem zich bezig op te lossen door de werking der vrije krachten en dat is een belangrijk en heugelijk verschijnsel.

SAMENWERKING MET NEDERLAND?

Hoogstwaarschijnlijk zal geen van de bezoekers van het J.O.V.D.-congres te Meppel zich gerealiseerd hebben, dat de geringe belangstelling van de zijde der „Deutsche Jungdemokraten”, die alleen hun betaalde secretaresse Frau Christ naar Nederland afvaardigden, aan de geschetste ontwikkeling te wijten is.

Toen ik tijdens mijn eerste bezoek aan het bureau van de D.J.D. hen wilde opwekken gehoor te geven aan de uitnodiging van het J.O.V.D.-bestuur het congres te Meppel te bezoeken, bleek dat zij meer belangstelling hadden voor de F.D.P.-partijdag, die hetzelfde weekeinde te Keulen ter verkiezing van het landelijk bestuur voor Nordrhein Westfalen zou worden gehouden.

Aan de vooravond van het weekeinde kreeg ik zelf een dringende uitnodiging mee te gaan, die ik natuurlijk graag accepteerde. Helaas, mijn vrienden uit Bonn werden de volgende dag tot de vergadering toegelaten en ik moest aan mijn lot overgelaten blijven staan.

Maandag spraken zij er hun grote verwondering over uit, dat ik na een uur, toen zij kwamen kijken of ik er niet in geslaagd was alsnog binnen te komen, niet meer aan de ingang stond. Ik had dan in elk geval de reiskosten vergoed kunnen krijgen. Deze waren gedurende het weekeinde waarschijnlijk opgemaakt, want ik heb nooit iets mogen ontvangen, zelfs geen enkele verontschuldiging voor de gang van zaken.

Daar ik niet goed begreep, waarom men mij niet wilde toelaten, heb ik het hoofdbestuur van de F.D.P. een vriendelijk briefje geschreven met de vraag of toevallig het onderhoud, dat de geachte afgevaardigde Mende met een van de uit Breda ontsnapte misdadigers had op de agenda stond. Antwoord hierop heb ik evenmin mogen ontvangen, wel een nieuwe uitnodiging, deze keer om een inleiding te komen houden over Nederland en de E.D.G.

Na de bij de „Deutsche Jungdemokraten” gebruikelijke korte inleiding over de actuele politieke gebeurtenissen en een nagenoeg eindeloze discussie over het Saarprobleem, waarover de F.D.P. nogal het een en ander te berde meent te moeten brengen, werd mij het woord verleend. Ik weet niet of U wel eens een praatje hebt moeten houden in een ijskoud lokaal zonder een druppel warm drinken, ik raad het U in elk geval niet aan.

Gelukkig vergoedden de interessante reacties op mijn opmerkingen zeer veel, vooral die van de zijde van enkele aanwezige oud-officieren.

Op het vraagstuk van het Duitse militarisme en wat de Duitse jeugd zelf van de herbewapening denkt hoop ik de volgende keer terug te komen. Ik ben er mij van bewust, dat ik in dit artikel zeker niet mijn prettigste ervaringen en indrukken heb neergelegd.

Nog niet zo lang geleden zocht men van Duitse zijde voor het eerst na de tweede wereldoorlog aarzelend contact met ons en werd het op hoge prijs gesteld, wanneer wij ons op cultureel gebied weer met Duitsland wilden inlaten.

De J.O.V.D. was onmiddellijk bereid met jong liberaal Duitsland samen te werken, doch thans schijnt dit alles allang vergeten te zijn. Ik heb vorige keren gewag gemaakt van de enorme ontwikkeling en vooruitgang in Duitsland op economisch en cultureel gebied. Het zou jammer zijn, wanneer het Duitse volk en in het bijzonder de Duitse jeugd uit hun krachten zouden groeien.

BENNO MULDER

Stuwadoors- en Transport Onderneming J. MEIJER

Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994

Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructiewerken - bruggen - kraanbanen.

Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers

Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten

Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Rotterdam verwacht U op het nationaal J.O.V.D.-weekend 10 en 11 April a.s.

Slechts enkele weken scheiden ons van het landelijk weekend, in het conferentieoord „De Tempel”. Ieder J.O.V.D. lid komt natuurlijk deze manifestatie bijwonen.

De deelnemersprijs is f 5.25 en de reiskosten boven de f 4.— worden door de penningmeester tijdens het weekend vergoed.

De buitenplaats „De Tempel” is gelegen aan de Delftweg 186, te Rotterdam (voormalig Overschie). Wie zich afvraagt, hoe dit te bereiken is, doet het beste de volgende reisroute te nemen:

Per trein naar Rotterdam CS., de hoofduitgang uit en op het Stationsplein de gele RET-bus no. 33 nemen, welke iedere 10 minuten vertrekt naar Overschie. Eindpunt uitstappen. Daar zal een J.O.V.D.-er staan, die U vertelt waar U moet zijn.

POLITIEKE POPPENKAST EN BAL NA

PROGRAMMA: Zaterdag 10 April:

16.30—17.30 Aankomst deelnemers
17.30 Opening door de voorzitter dr. H. J. Roethof, welkomstwoord door de voorzitter afdeling Rotterdam, „Vijf jaar J.O.V.D.” door de heer D. W. Dettmeijer, wethouder van Den Haag en een van de mede-oprichters van de J.O.V.D.
18.30 Broodmaaltijd.
19.30 De voorzitters van diverse commissies vragen Uw aandacht, waarna gelegenheid is tot vragen stellen.
Plm. 22.00 Bal onder de voortreffelijke leiding van de heer W. Kolthof, tot ?? lid afdeling Hengelo.

PROF. MR. P. J. OUD SPREKT VOOR ONS !

Zondag 11 April:

9.00 Ontbijt
9.30—9.50 Ochtendwijding door de heer J. B. Schouwink, voorganger N.P.B. te Schiedam.
10.30 Opbouwrit door Rotterdam.
13.00 Warme maaltijd.
14.00 Rede door prof. mr. P. J. Oud
Plm. 17.00 Sluiting door de voorzitter.

U komt toch ook? Stuur nog heden het opgaveformulier in! Tot 1 April kunt U zich opgeven bij Mej. A. A. Sunderman, L. de Colignystraat 43, Schiedam, of door storting van de deelnemersprijs à f 5.25 op gironummer 6775 t.n.v. de Penningmeester van de J.O.V.D. te Groningen, met vermelding op het linkerstrookje van naam, adres, woonplaats en deelnemer of deelnemster.

OPGAVEFORMULIER

NAAM:

ADRES:

WOONPLAATS:

geeft zich op als deelnemer/deelnemster aan het weekend te Rotterdam op 10 en 11 April a.s.

Hij/zij heeft het bedrag van f 5.25 gestort op gironummer 6775 t.n.v. de penningmeester J.O.V.D. te Groningen.

Vlaardingen-Schiedam viert weldra Lustrum

Op 1 MEI viert de afdeling Vlaardingen-Schiedam in „MUSIS SACRUM” te Schiedam haar eerste lustrum

TROEVEN:

★

1. Het Tweede Kamerlid **DRS. KORTHALS** komt spreken.
2. **POPPENTHEATER:** U zult een OPERA aanschouwen en horen (waarschijnlijk „Paljas”).
3. **BAL** tot diep in de nacht zo de Schiedamse Hermandad dit ons slechts veroorlooft.
4. Toegang: **GRATIS.**

★

Aanvragen hiervoor reeds nu te richten aan de secretaresse, mej. D. K. Chardon, Holyweg 1, Vlaardingen.

Desgewenst wordt een (gratis) slaappleats voor U gereserveerd.

HOOG- EN LAAGDRUK MACHINERIEËN ELECTR.-AUTOG. LASWERK
PIJPLEIDINGEN ONDERHOUD-AANLEG DIV. PLAATWERKEN

Las- en Metaalbedrijf „KABO” Theod. te Kaeth SCHEEPSREPARATIE

KANTOOR Mathenesserlaan 406 - Telefoon 39808 - ROTTERDAM-WEST
Industriehal „KABO” - Nijverheidstraat 11-17 - Telefoon 7160 - DORDRECHT

A. K. KRUIHOF

Timmerman en Annemer
Administratie en onderhoud van huizen

Waalhaven O.Z. No. 19
Telefoon 78207

Woonhuis: Zuidhoek 228a Tel. 72429
ROTTERDAM-Z.

Inzake „ROY“-perikelen en een antwoord van de minister van Verkeer en Waterstaat

Op de laatste algemene vergadering is door ondergetekende aan het H.B. verzocht een actie te ondernemen, samen met de andere politieke jongerenorganisaties om te voorkomen, dat de Nederlandse Jeugdreisvereniging „ROY“ haar nuttige werkzaamheden door ambtelijke bemoeizucht zou moeten staken. Een nadere toelichting is wellicht gewenst.

Wat is er nl. gebeurd? De „ROY“, opgericht door de 22-jarige Frank Boers, organiseerde reizen naar het buitenland, speciaal voor jongeren.

De wensen der na-oorlogse jeugd kennende, beperkte de „ROY“ zich zeer juist tot alleen de reis. Hierdoor werd voor hen, die kampeerden of langs jeugdherbergen trokken een ideale, want zeer goedkope gelegenheid geschapen om naar het buitenland te gaan.

Direct na het einde van de oorlog was het met vakantie naar het buitenland trekken, onder de jongeren sterk in zwang gekomen, veel meer dan vroeger. Door de slechte en dure reisgelegenheden en door de ervaringen tijdens de oorlog eraan gewend, werd veel gelift.

Dank zij „ROY“ nu zijn de vele lifters verdwenen en is het op den duur onsympathieke speculeren op andermans goedheid praktisch verleden tijd.

Doch ook de vele jongeren, die wel graag wilden, maar er financieel niet toe in staat waren, werden in de gelegenheid gesteld hun blik te verruimen. Het resultaat was dan ook, dat „ROY“ in enkele jaren tijds uitgroeide tot een vereniging van bijna 10.000 leden.

Door het Ministerie van Verkeer werden tot Mei 1953 zonder bezwaren vergunningen verleend voor de ROY-reizen. Plotseling echter, zonder dat hieraan een waarschuwing was voorafgegaan, werden deze vergunningen geweigerd.

Het was zelfs zo, dat de ROY-leiding dit vernam van de busondernemer, die voor ROY reed. Deze had van het Ministerie van Verkeer de mededeling ontvangen, niet meer voor ROY te mogen reizen, daar de laatste niet aan een aantal nieuwe ambtelijke voorschriften voldeed. Toen op het Ministerie gevraagd werd om een exemplaar van deze nieuwe voorschriften werd dit geweigerd. Men deelde echter mee, dat het in de „onverzorgde“ reizen zat.

Het annuleren van al de reizen op het programma, zou voor vele leden een enorme strop zijn geweest, daar hierop hun gehele vakantie was gebaseerd. Een zich respecterende organisatie doet zo iets niet. Dus reed men dat jaar met Belgische bussen vanaf de grens. Maar dit kon niet zo door blijven gaan. Met als gevolg, dat ROY van haar onverzorgde reizen verzorgde maakte, door te zorgen voor logies in jeugdherbergen en in goedkope hotels, zonder dat de prijs daardoor voor haar leden te bezwaarlijk werd. Voorzichtigheidshalve liet men het nieuwe programma zien bij het Ministerie. afgewezen; geen vergunningen ook voor deze verzorgde reizen. De reden? Het was te goedkoop. Er moesten nu ook maaltijden bij.

Wat is er nu precies mis?

In de eerste plaats, dat aan een reisvereniging, de eis gesteld kan worden, dat zij behalve de reis ook de maaltijden en het logies verzorgt. Waar blijft dan onze persoonlijke vrijheid?

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, **Hollandsche Bank-Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

Mogen er dan geen reisverenigingen bestaan voor trekkers en kampeersers en alleen voor degenen, die in hotels logeren?

In de tweede plaats zijn alleen aan „ROY“ de vergunningen geweigerd.

Na het verbod van ROY zag en ziet men nog steeds meerdere reisbureaux en verenigingen adverteren met z.g. onverzorgde reizen. Is deze regeling voor hen dan niet geldig?

Dit is een discriminatie, welke in Nederland niet geaccepteerd mag worden. Hier wordt het recht en ons rechtsbewustzijn op grove wijze geweld aangedaan. En voor zover was na te gaan schijnt er ook geen beroepsmogelijkheid te zijn. Welke zijn dan toch de redenen, waarom men deze voorschriften uitvaardigde?

Ziet men soms in het buitenland ons Nederlandse jongeren niet graag? Waarschijnlijk ziet men hen toch liever dan diegenen, die deelnemen aan door de N.S. georganiseerde reizen, waarbij praktisch alle levensmiddelen worden meegenomen uit Nederland.

Overigens is het duidelijk, dat het Ministerie van Verkeer, waaronder toch de N.S. ressorteren, belanghebbende is in deze materie, sinds de N.S. zich ook op dit gebied zijn gaan bewegen. Wil de Nederlandse Regering soms niet, dat Nederlandse jongeren wat meer van Europa zien. Wij meenden, dat zij een Europese integratie voorstond en een veelvuldig contact tussen de jongeren hiervoor van groot belang achtte.

Ik hoop van harte, dat al de politiek-georganiseerde jongeren in Nederland, eensgezind hier een protest zullen laten horen. Juist de jongeren, omdat dit een jongerenbelang is; juist allen, omdat dit een vereniging is voor allen.

S. A. H. PASSENIER.

★

Nadat de minister van Verkeer en Waterstaat kennis had gekregen van bovengenoemd artikel, heeft Zijne Excellentie aan het Algemeen-Secretariaat van de J.O.V.D. het navolgende schrijven gericht:

In antwoord op Uw nevenaangehaald schrijven, inzake de uitvoering van reizen door het reisbureau „Roy“, deel ik U het navolgende mede.

Door genoemd reisbureau zijn tot nu toe slechts reizen georganiseerd, welke alleen het vervoer inhielden en waarbij de deelnemers derhalve zelf voor het verblijf in het vakantieoord dienden te zorgen. Hiertoe werd op vastgestelde dagen vervoergelegenheid naar vastgestelde punten in het buitenland geboden, hetwelk volgens de bestaande internationale overeenkomsten niet toelaatbaar is, aangezien soortgelijke ritten als wilde autobusdiensten worden beschouwd.

Volgens de bepalingen van de inter-

ationale overeenkomsten in het kader van de Economic Commission for Europe (E.C.E.) zijn alleen de gesloten rondritten, alsmede de ritten van haven tot haven (luchthaven) zonder vergunning van de betrokken landen toegestaan.

Op grond van bedoelde overeenkomsten zijn door de buitenlandse Regeringen bezwaren gemaakt tegen ritten als door het reisbureau „Roy“ bewerkstelligd. Aangezien echter was gebleken, dat ook door andere reisbureaux en reisorganisaties ritten werden uitgevoerd, welke niet als gesloten rondritten konden worden beschouwd, doch waarbij wel de verzorging van de toerist in het vakantieverblijf was geregeld, is, met het oog op het grote belang, hetwelk aan dit soort vervoer voor de toerist met de smalle beurs is verbonden, overleg gepleegd met de betrokken landen, teneinde op basis van bilaterale afspraken te trachten dit soort vervoer - het zogenaamde pendelvervoer - op zo ruim mogelijke schaal te handhaven.

Aangezien echter door verscheidene reisbureaux en reis-organisaties — waaronder het reisbureau in kwestie — de pendelreizen op een zodanige wijze waren georganiseerd, dat de buitenlandse autoriteiten — terecht — hiertegen bezwaar aanvoerden, is derzijds in overleg met de Directeur-Generaal van de Middenstand en de betrokken vervoerdersorganisaties een regeling getroffen, waardoor aan deze reizen bepaalde minimum-eisen werden gesteld. Hierdoor is bereikt, dat de betrokken buitenlandse Regeringen toestemming hebben gegeven voor het pendelvervoer.

Het treffen van deze regeling werd bekend gemaakt en de tekst van de regeling voor de vervoerders verkrijgbaar gesteld bij de kantoren der Rijksverkeersinspecties, de secretariaten van de vervoerdersorganisaties en

voor de reisbureaux en reisorganisaties bij de vervoerders.

Ofschoon aan de heer Boers van genoemd reisbureau reeds in het najaar van 1952 en daarna herhaaldelijk nog in overweging is gegeven de door hem georganiseerde reizen, evenals dit door elk ander reisbureau geschiedt, in overeenstemming met deze regeling uit te voeren en waarbij aan zijn verlangens zoveel mogelijk tegemoet is gekomen, is in wezen door hem praktisch geen enkele verandering in de wijze van uitvoering van zijn reizen gebracht, waardoor de aanvragen om toestemming voor dit vervoer niet aan de betrokken Regeringen konden worden doorgezonden. Uiteraard worden de toestemmingen als vorenbedoeld evenmin verleend aan andere reisbureaux/reisorganisaties welke ten aanzien van de door hen uit te voeren reizen niet aan de regeling, waarvan U bijgaand een exemplaar wordt toegezonden, voldoen. Het behoeft verder geen betoog, dat voor de uitvoering van reizen/ritten, zoals deze door het reisbureau „Roy“ werden georganiseerd, waarbij moest worden geconstateerd, dat jeugdige personen zonder geldmiddelen in het buitenland achterbleven en waarbij door de chauffeurs van de autobussen onverantwoord lange werktijden werden gemaakt, van overheidszijde geen medewerking kan worden verleend. Slechts indien de heer Boers zijn reizen zodanig organiseert, dat deze — evenals dit door elke andere reisorganisatie wordt gedaan — aan de „Regeling voor het internationale vervoer van Personen met Autobussen“ voldoen, dan zal hem op grond van de bestaande overeenkomsten de vereiste toestemming kunnen worden verleend.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
(w.g.) J. ALGERA

HBU

HBU

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Welke bestuursvorm voor Nieuw Guinea?

Van stenen tijdperk tot moderne democratie

Wederom heeft de afdeling 's-Gravenhage beslag kunnen leggen op een deskundige spreker, want op Vrijdagavond 5 Maart j.l. hield de heer A. M. Pino een causerie over „Gewenst bestuursbeleid voor Ned. Nw. Guinea”. De heer Pino, die jaren werkzaam is geweest bij het bestuursapparaat in het voormalige Ned. Indië, trok eerst een parallel tussen het bestuursbeleid aldaar en thans in Nieuw Guinea; hij schetste daarbij de ontwikkeling van het bestuur in het voormalige Ned. Indië via ontdekkingsreizen, met een zuiver particulier karakter en exploratie tot Staatsexploïtatie en kwam tenslotte tot het ethische bestuur gedurende de eerste helft van de 20e eeuw, waarbij de inheemse bevolking reeds een belangrijke mate van medezeggenschap kreeg (zoals in de Volksraad bijv.)

Na de termijn van exploratie, kwam de tijd van de exploitatie, via overheidsconcessies, ten behoeve van de Nederlandse particuliere firma's, als de VOC. Na de VOC, omstreeks 1813, begon de Staatsexploïtatie en alle concessies en rechten werden door de Staat overgenomen en de opbrengsten uit Indië waren alleen bestemd voor de Nederlandse uitgaven ter dekking van de tekorten op de Nederlandse begroting.

Men kende in die tijd de heffing van belasting in arbeidskracht. Omstreeks 1860 ontstond er echter een kentering en mede dank zij de liberale gedachte, begon men in Nederland stil te staan bij het idee, dat er een ereschuld was ontstaan ten opzichte van Indië.

Door invoering van agrarische voorschriften erkende de Staat de inheemse grondrechten en deze rechten werden, evenals de Nederlandse rechten, beschermd. Langzamerhand werden de bekwame inheemsen gebruikt in de bestuursfuncties en tegen 1940 kon men gerust zeggen, dat 50% van de belangrijke bestuursfuncties in handen van de inheemsen was.

De inheemse rechten werden steeds beschermd en deze rechten werden altijd erkend. Het inheemse bestuur, zoals bij de Regentschapsraden o.a., werd steeds verbeterd.

De bevolking van Nieuw Guinea is niet te vergelijken met die van Indië, want deze laatste kon reeds spreken van een cultuur toen de eerste Nederlanders er arriveerden. Op Nieuw Guinea leeft men nog in het stenen tijdperk en de Papoea is zeer individualistisch aangelegd en stelt zijn eigen belang boven alles.

De missie en de zending spelen een belangrijke rol en men schat, dat er van de circa twee miljoen bewoners van Nw. Guinea reeds een 250.000 gedoopt zijn.

Hoewel de zending zeer nuttig werk verricht, moet men deze, evenals de missie niet belangrijker gaan achten dan het bestuur. De huidige gouverneur huldigt namelijk het standpunt, dat de zending en de missie nauw moeten samenwerken met het bestuur, maar volgens de spreker, moeten zending en missie niet de doorslag gaan geven. De missie en de zending mogen geen invloed hebben op staatszaken.

Dank zij de zending- en missie-scholen krijgt de Papoea enige ontwikkeling, maar de Papoea is nog lang niet rijp voor zelfbestuur en momenteel is een autocratisch bestuur de enige oplossing.

Men bedenke slechts, zo vervolgde de spreker, dat de Papoea eerst een driejarige beschavingscursus moet doorlopen, alvorens hij naar het Lager Onderwijs mag; na drie jaren L.O. volgt

er een selectie en als de Papoea de eerste beginselen van rekenen, lezen en schrijven kent, mag hij verder gaan en de 3-jarige vervolgcursus volgen.

Mr Van Riel sprak in Zuidlaren voor noordelijke J.O.V.D.-ers

Onder voorzitterschap van dr. K. van Dijk werd Zaterdag 20 Februari in Huize Entinge te Zuidlaren, de derde districtsdag van het district Noord van de Jongeren Organisatie voor Vrijheid en Democratie gehouden.

Ongeveer 200 jongeren uit de drie Noordelijke provincies waren in Zuidlaren bijeengekomen, om in de middagbijeenkoms te luisteren naar mr. H. van Riel te Den Haag, ondervoorzitter van het hoofdbestuur van de V.V.D., die sprak over „Buitenlandse politiek”.

In een duidelijk betoog zette de heer Van Riel de situatie uiteen, waarin de wereld en daarmee West-Europa zich momenteel bevindt.

Spr. besteedde vooral aandacht aan de controverse Amerika—Rusland en wees er op, dat een evenwichtssituatie voor de wereld goede waarborgen inhoudt, dat er van oorlog geen sprake is. Dit brengt voor de niet-communistische landen de noodzaak met zich mee, dat zij zich evenals het Russische blok dit doet, gezamenlijk sterk maken in hun verdediging.

Aan de andere kant stond spreker enigszins sceptisch tegenover een staatkundige eenwording van West-Europa op korte termijn.

Wanneer, zo betoogde spreker, de Verenigde Staten van Noord-Amerika een 100 jaar tijd nodig hadden om te komen

Op deze scholen is Nederlands de voertaal en de behoefte aan één taal blijkt wel duidelijk uit het feit, dat men op Nw. Guinea 250 dialecten spreekt en dat het voorkomt, dat de ene stam de andere stam, welke 10 km. verder woont, absoluut niet verstaat.

Er bestaat nog geen openbaar onderwijs, maar plannen hiervoor bestaan echter wel en het is te hopen dat deze plannen snel uitgevoerd worden.

Vestiging van grote Europese landbouwbedrijven moet, volgens de spreker, beperkt worden, want deze mogen niet gaan ten koste van de bevolkingsgronden.

Door gebrek aan werkende vulkanen is er geen kans op verjonging van de bodem; de erosie moet beperkt worden, want anders zal de grond straks volkomen zonder waarde zijn.

Het probleem van verbindingen is zeer urgent en de spreker was zeer enthousiast over de Australische op-

lossing van dit probleem, want in Australisch Nieuw Guinea heeft men bijna geen wegen en al het transport geschiedt door de lucht. De ons kort geleden geschonken 6 Catalina-vliegtuigen kunnen een zeer belangrijke taak gaan verrichten.

Er is nog enorm veel te doen op Nw. Guinea, maar men moet beginnen met de Papoea's niet gelijk te schakelen aan onze normen, maar lagere eisen gaan stellen. Te veel democratie ineens kunnen de nog in het stenen tijdperk levende Papoea's beslist niet verwerken. Er ligt een grote toekomst op Nieuw-Guinea in het verschiet, maar alvorens deze toekomst te kunnen bereiken is er behoefte aan wijs en doeltreffend beleid en grote sommen geld.

Na de causerie ontstond een uitgebreide gedachtenwisseling over dit actuele en boeiende onderwerp en het was op een laat tijdstip, dat de voorzitter de spreker dankte voor zijn leerzame causerie.

tot de eenheid van thans, kan men moeilijk verwachten, dat in West-Europa met zijn vele verschillen in sociale mentaliteit, welvaartspeil en taal, deze staatkundige eenheid in een kort tijdsbestek kan worden gevormd. Mr. Van Riel waarschuwde in dit verband tegen het van bovenaf opleggen van bijv. bepaalde productieschema's. Er is tijd, veel tijd voor nodig om een dergelijke eenheid goed te laten groeien.

Ten aanzien van Rusland merkte spreker op, dat het communisme nog steeds steunt op de theorie van Lenin, die van mening was, dat de kapitalistische wereld op de duur ineen zal storten, als het Rusland gelukt om Azië uit het wereldverkeer te laten wegvallen, waardoor het de wereld buiten de Russische invloedssfeer onmogelijk wordt gemaakt om een verdere ruilhandel met Azië te drijven.

Daarbij komt het communistische vertrouwen in de oude Marxistische theorie, dat door de elkaar opvolgende crises in de kapitalistische landen de toestand voor de bevolking mettertijd toch ondraaglijk wordt.

Geleid door deze principes heeft Rusland geen enkele haast en zeker geen belang bij een oorlog, voor zover en

voor zolang de mogelijkheid bestaat, dat het er zelf schade van zou kunnen ondervinden.

Als recept gaf spreker aan het sterk maken van West-Europa. Ook de hulpverlening van Amerikaanse zijde aan Azië moet men in de eerste plaats zien in dit licht, waarbij spreker er op wees, dat steeds de grondslag van elke buitenlandse politiek het streven naar macht en het verkrijgen van een bepaalde invloed in zich bergt, waarbij de liberale gedachte, dat men te gelijker tijd voor zichzelf en voor de gemeenschap kan opkomen, bewaardheid wordt.

Na de pauze volgde een geanimeerde nabespreking, waarbij spreker op enkele onderdelen nog iets nader inging.

De bijeenkomst werd o.a. bijgewoond door mr. dr. R. H. baron de Vos van Steenwijk, lid van de Eerste Kamer, mevr. H. A. van Riel-Smeenge, burgemeester Roukema van Zuidlaren en vertegenwoordigers van de centrales Drenthe en Friesland van de V.V.D.

Des avonds werd door de toneelgroep van de V.V.D.-afdeling Zuidlaren het blijspel „Het witte schaap van de familie” opgevoerd. Aan het eind van de avond werd een afdeling Zuidlaren van de J.O.V.D. opgericht, welke met 15 leden startte.

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

PRINSES MARGRIETLAAN 38 — TEL. 47883

Belgische gedelegeerde bezocht drie grote afdelingen van onze organisatie

Belangwekkend betoog over de politieke verhoudingen bij onze Zuiderburen

De laatste dagen van Februari en 1 en 2 Maart vertoefde in ons land de Ere Nationaal-Secretaris van het Landelijk Verbond van de Liberale Jeugd van België, de heer Germain Cnudde.

Een vooraanstaande liberale figuur in België, in het bijzonder in zijn woonstede Gent-Ledeberg.

Ook bij ons is de heer Cnudde een bekende persoonlijkheid, aangezien hij geregeld de Nederlandse congressen en bijeenkomsten in het kader van BENELUX of Europese Integratie bezoekt en steeds op zeer gedocumenteerde en bovendien geestige wijze in het sappige Vlaams het woord voert.

Reeds lang had hij de wens te kennen gegeven nader in contact te treden met verschillende afdelingen der J.O.V.D. teneinde op deze manier de band tussen België en Nederland te verstevigen.

Als resultaat van een uitgebreide correspondentie mochten we dan de heer Cnudde welkom heten op de avond van de 27ste Februari te 8 uur in „De Schuilhoek” te Vlaardingen. Te midden van de talrijke aanwezigen bevonden zich vele Rotterdammers onder aanvoering van hun voorzitter, de heer G. C. de Haan.

Na een kort openingswoord door de voorzitter van de afdeling Vlaardingen-Schiedam, de heer S. Passenier, die natuurlijk zijn vreugde uitsprak over de aanwezigheid van onze gasten, de goede opkomst der afdeling en last but not least de vermaarde spreker van deze avond, werd onmiddellijk aan de heer Cnudde het woord verleend.

Hij ving aan met een woord van dank te richten tot de organisatoren van deze bijeenkomst en ging vervolgens over tot het onderwerp van zijn voordracht: „De Evolutie en het streven van de Liberale Partij in België”.

Een interessante doch zeer veel omvattende materie.

Ik zal trachten de inhoud van zijn lezing zo duidelijk mogelijk weer te geven. Velen mijner lezers zullen wel bemerken, dat genoemde voordracht zich nog al bewoog op voor ons onbekend terrein.

„Moge ik U dan terugvoeren tot de periode van 1830 tot 1838, die gekenmerkt was door een algemene verwarring op internationaal gebied”, aldus de heer Cnudde.

„De revolutie in België, de oprichting van een Nationaal Congres brachten het einde van de Verenigde Nederlanden en het regeringsbeleid van Koning Willem I.

Terwijl de orangisten de propaganda voor de restauratie verdubbelden, had de Liberaal Joseph Lebeau, die de eerste regering zou vormen, begrepen, dat de onafhankelijkheid van België onmogelijk verwezenlijkt kon worden zonder de toestemming van Europa. Met een politieke tact, die hem tot de man van de revolutie maakte, had hij ingezien, dat 's lands lotsbestemming niet in Parijs, maar in Londen te vinden was en dat de Vorst niet erkend kon worden zonder Englands instemming.

In 1831 kwam de liberale grondwet tot stand, die Koning Leopold I voor een uiterst moeilijke taak stelde: Hij moest een grondwet in werking stellen, waarvan het liberalisme de uitvoerende macht scheen te zullen ontzenuwen en de neutraliteit handhaven, die de mogendheden België opgelegd hadden. Beide opdrachten volbracht hij werkelijk. Het werk, dat hij presteerde, was een des te merkwaardiger experiment, daar het zonder voorgaand was.

De wetsontwerpen, die daarna werden aangenomen, gingen uit van het principe: „een veel groter vrijheid dan enig ander volk in Europa”. Zo de verkiezingen geen partijverkiezingen waren, kwam dit door het feit dat het al of niet zijn van het land op het spel stond. De toenmalige katholieken en liberalen hadden in 1828 een verbond gesloten. Katholieken en liberalen zijn allen rond de grondwet verenigd, omdat zij eigenlijk in de diepe zin van het woord allen liberalen zijn.

Men voorzag geen conflicten, waar-

toe de formule „een vrije kerk in een vrije staat” aanleiding kon geven. Zodra de verdragen van 1839 de toekomst definitief gewaarborgd zouden hebben, zouden de tegenstrijdige krachten onvermijdelijk met elkander in conflict komen. Stilaan weergalmden in beide Kamers hartstochtelijker woordentwisten tussen de verdedigers van de kerk en de verdedigers van de burgerlijke macht”.

Vervolgens geeft de heer Cnudde een beschrijving van de macht van de kerk en de toenemende groei van het liberalisme.

In 1840 brak de strijd fel los en joeg de partijen in het harnas. Het anticlericalisme, dat de orangisten in discredit gebracht hadden door het te belijden, hield op verdacht te zijn, sedert zij omstreeks 1842 tot de liberale partij toetraden en deze de steun van drukpers brachten. De orangisten versterkten aldus de anticlericale strekkingen van het liberalisme en vermeerderden tevens zijn invloed op de grootindustrie.

In 1842 ontstond de 1e wet op het onderwijs: opportunistisch vergelijk tussen de onverenigbare beginselen van de twee partijen:

Voor de liberalen: voldoening, dat de Staat eiste inrichting van het openbaar onderwijs.

Voor de katholieken: toezicht van het onderwijs toevertrouwd aan de geestelijkheid.

In 1846 troffen we het liberaal congres op het stadhuis te Brussel, waar frère Orban een belangrijke rol speelde. Dit congres vormde een stevige grondslag voor de partij. Het gevolg was verkiezing in 1847: het resultaat liberaal kabinet Rogier. De arbeidende klasse verkeerde in deze tijden in ellendige omstandigheden.

Vanaf omstreeks 1850 was de vrijhandel in opkomst, die een grote vlucht nam en overal het protectionisme verdrong.

Vrijhandel werd tegelijk de wetenschappelijke waarheid en het noodzakelijke gevolg van het liberalisme.

De onderwijskwestie was in België evenals in Nederland een punt, dat de nodige strijd opleverde.

De onderwijswet van 1850 verscherpte deze strijd.

In feite berustte het onderwijs bijna uitsluitend in handen van de kerk. Na het wederzijds vertrouwen, dat eerst tussen de beide partijen (katholieken en liberalen) heeft geheerst, kwam het stelsel van scheidende concurrentie.

En in ± 1879 was de schoolstrijd in volle gang.

Het liberaal ministerie viel en de katholieken behaalden de meerderheid.

Tot aan het uitbreken van de eerste wereldoorlog bleven zij aan het bewind. Dit was de periode, die gekenmerkt werd door de sociale conflicten. Ofschoon de liberalen de arbeidende klasse steunden, plukte het socialisme hiervan de vruchten. Van 1894 tot 1914 zou het land onophoudelijk in de zin van de democratie evolueren.

Het tweede gedeelte van zijn lezing behandelde de periode na de tweede wereldoorlog.

„Na de bevrijding kwam een regering van Nationale Unie tot stand. Uit politieke berekening traden de katholieken in de oppositie. De liberalen moesten in 1946 het gelag betalen voor het feit, dat ze mede ge-coquetteerd hadden met de communisten.

Een socialistisch-katholieke regering bracht in 1 jaar tijds het land op de rand van het failliet. De liberalen wonnen een goed deel van het verloren terrein in 1949 terug, dank zij hun verzet tegen de miljarden verblindende verspilling en de verdediging van de middenstand, die de steeds grotere belastingdruk niet meer kon opvangen.

De katholieken begonnen alsdan op zeer behendige wijze de droevige Koningskwestie uit te buiten.

Als een pletrol kwam de propaganda over het land.

U kent de wijze waarop de Koningskwestie de geschiedenis is ingegaan. Het doel was echter bereikt: de C.V.P. meerderheid.

Hardnekkig verzet werd door de Jongere Liberalen geleverd tegen de Repressiepolitiek, die door de C.V.P. werd gevoerd.

Een volgend twistpunt tussen de katholieken en liberalen (en thans kunnen we tegenwoordige tijd schrijven) is de militaire diensttijd; een splitsing van het aantal miliciens in twee categorieën, die van de kleine gezinnen (24 maanden diensttijd, heden teruggebracht tot 21 maanden) en die van de grote gezinnen (vrijgesteld).

Van de gezinnen met b.v. vier weerbare zoons behoefde geen enkele de dienstplicht te vervullen.

Begrijpelijk zijn de protesten van liberale zijde. Een motie in tegen-gestelde zin hierover is op het liberale Jeugd Congres van 21 en 22 Febr. met éénparigheid van stemmen aangenomen.

Vervolgens behandelde de heer Cnudde problemen van de middenstand: Feitelijk zijn de liberalen de enige pleitbezorgers voor de middenstand. Spreker noemt o.a. 4 van de talrijke voorstellen, die op dit ogenblik van liberale zijde uitgaan: één ervan wil ik hier noemen:

„De eerbied voor de vrije onderneming en de mogelijkheid voor iedereen zijn kans in volle onafhankelijkheid en vrijheid te wagen, wars van alle dirigisme en corporatisme”.

De Belgische liberalen verwerpen de reglementering van het beroep, reglementering die in Nederland reeds 15 jaar in zwang is!

Tenslotte wees de heer Cnudde op de waarde van de cultuur. Voor de vorming van de persoonlijkheid en de algemene ontwikkeling is het volledig beheersen van de eigen taal de eerste vereiste.

De veralgemeende kennis van de twee talen in België veronderstelt, dat de beide culturen gelijkwaardig naast elkander leven. Als voorbeeld memoreerde spreker het nuttige en schone werk, dat het Liberaal Vlaams Verbond in deze heeft verricht.

Summa summarum door de liberalen werd geijverd voor: algemeen stemrecht, voor leerplicht, betere levensvoorwaarden voor de arbeiders, oprichting van vak- en ziekenbonden, tezeldertijd werd gestreefd naar taalgelijkheid in het leger, in het bestuur en in het onderwijs, werd steun verleend aan fondsen voor het vergroten van activiteiten op cultureel gebied.

Het laatste gedeelte van de voordracht van de heer Cnudde wil ik precies met zijn eigen woorden weergeven, daar zij stellig het vermelden waard is.

„De Vlaamse liberalen zijn diep getroffen geworden door het afsterven van de heer Julius Hoste, wiens uitstralend humanisme en ideaal van goedheid en verdraagzaamheid, in deze geschokte wereld steeds een voorbeeld en een steun voor de leden betekende.

Nooit heeft hij de strijd opgegeven voor het Vlaamse Volk en voor de verdediging van zijn cultuur en van zijn rechten.

Julius Hoste, die afkerig stond tegenover elk extremisme, toonde aan iedereen de weg die moest gevolgd worden: streven naar een gezonde en broederlijke verstandhouding tussen Vlamingen en Walen.

Hij was de smeder van de broederlijke en culturele banden met België en Nederland; beide landen hebben aan hem zeer veel te danken.

Het liberalisme berust op de edelste en meest algemeen menselijke beginselen. Tevens kan men zonder overdrijving getuigen, dat het liberalisme op dit ogenblik in de wereld opgeld maakt, terwijl de socialistische opvattingen een deemstering kennen. (b.v.: internationale opvattingen en verklaringen van Attlee). Weldra zal de verkiezingsstrijd in België geopend worden. In feite is die strijd reeds lang aan de gang: de middenstand is de jongste jaren op een erbarmelijke wijze uitgebuit geworden.

De Partij met de enthousiaste liberale jongeren voeren die strijd op het grootscheepsplan van verdediging van de middenstand.

Liberaal optimisme in België: Voor ons staat de liberale overwinning bij de a.s. verkiezingen vast. De gang der geschiedenis faalt nooit. Zelfs moesten wij niet de minste

Verloofd:

G. VAN SCHAGEN

en

JEANNE W. BOS

V. Tuyl v. Serooskerkenplein 29 I
Michel Angelostraat 63 II
Amsterdam.

Receptie: Zaterdag 3 April 1954
van 4-5.30 uur.

Wolwevershaven 4, Dordrecht.

(Dit is het eerste bericht sinds de oprichting van ons blad, waarvan onze redactie-secretaris van te voren geen inzage kreeg. Hij vergeve het ons en aanvaarde met zijn verloofde onze hartelijke gelukwensen. Red.)

propaganda doen, dan nog zou de meerderheid gebroken worden.

Op dit ogenblik is er een liberale stroming.

Het liberalisme is niet alleen het verleden, maar ook de toekomst. Niet versagen, niet twijfelen, niet wankelen!

Het idealisme van de jeugd is de hoeksteen van het liberaal humanisme over gans de vrije wereld! Aldus besloot de heer Cnudde zijn knap uitgesproken rede. Een warm applaus volgde.

Tijdens en na de pauze beantwoordde de heer Cnudde de diverse vragen, die onder het auditorium gezeten waren.

Tegen 11 uur sloot de heer Passenier het officiële gedeelte van de avond en vertolkte de dank van de toehoorders, waarbij hij tevens een stoffelijk huldeblijk afkomstig van de welbekende Schiedamse industrie aanbod.

Een geanimeerd „bal" besloot deze unieke bijeenkomst.

Maandagavond (1 Maart) zagen we de heer Cnudde terug in het Victoria Hotel in Amsterdam.

Het bestuur van de afdeling Amsterdam, met name o.m. haar voorzitter, de heer A. de Goey, had zich wel zeer beijverd een originele avond te organiseren.

De ouverture bestond uit een borrel in de bar van genoemd hotel. Vervolgens een „democratisch eetmaal" in „de Groene Lantaarn", in welkeer bestee de vrolijkheid hoogtij vierde.

Officieel opende de heer De Goey te 9 uur de vergadering in het „Brouwerswapen" en begroette met name ons lid van verdienste, de heer Linssen en echtgenote, de secretaris van het H.B., de heer Oosterveld, de redactie-secretaris van „De Driemaster", de heer Van Schagen, bestuursleden van de L.S.V.A. en vele J.O.V.D.-leden.

Ook hier ving de heer Cnudde aan met een woord van dank aan het bestuur, de heer Linssen en in het

bijzonder mevrouw Linssen, wier huis ten alle tijde zo openstaat voor de vele J.O.V.D.-vrienden.

Voorts had de spreker de gelegenheid zijn lezing ter tafel te brengen, thans enigszins in verkorte vorm.

De entourage was rumoerig karakteristiek en herhaalde malen werden spreker's woorden door applaus ondersteund mede afkomstig van incidentele luisteraars, die zich elders in de zaal bevonden.

Tegen middernacht, toen de debatten beëindigd waren, leidde de heer De Goey zijn gasten de geneugten binnen van het Amsterdamse nachtleven.

Deze 3-daagse tournee van de heer Cnudde is stellig van een bijzondere waarde.

Niet alleen omdat door het contact met hem een grotere belangstelling is gewekt en daardoor een juister inzicht wordt verkregen t.a.v. de actie van de liberale partij in België, maar tevens omdat door dit persoonlijk contact beter en gemakkelijker

vriendschapsbanden ontstaan, die uiteindelijk de Benelux-gedachte steunen en verstevigen, totaliter ons een stapje dichterbij brengen bij de Europese eenheid.

Dat ook de heer Cnudde voldaan was over zijn reis blijkt wel uit zijn woorden: „ik voel me temidden van vrienden". De stemming op de bijeenkomsten betitelde hij als die van „een klein congres". (m.i. mogen wij dan ook het volste vertrouwen stellen in de viering van het Grand Congres 1954 à Amsterdam).

We kunnen de heer Cnudde niet beter onze dank brengen dan door er naar te streven de plannen, die hij ten onzent heeft uiteengezet te onderschrijven en te verwezenlijken, zodat de bindingen tussen onze beide landen bij voortdurend hechter worden.

„Germain, onnodig te herhalen dat je steeds een geziene gast zult zijn temidden van je vrienden in Nederland!"

LENIE KOOYMAN

OVERZICHT VAN DE ACTIVITEIT ONZER AFDELINGEN

AMSTERDAM.

Druk bezet programma.

Op 18 Februari werd in een afdelingsvergadering het bestaande afdelingsreglement, dat in de loop der jaren aan bruikbaarheid had ingeboet, door een nieuw vervangen. Kort na het weerklinken van de laatste hamerslag was de vergadering gemetamorfoseerd in een balzaal, waarin de aanwezigen zich tot aan het middernachtelijk uur uitstekend hebben vermaakt.

De Parlementaire Studiekring kwam op 26 Februari voor de tweede maal bijeen. De heer J. J. Beckering behandelde in een uitvoerig betoog de onderwerpen, die na het Kerstreces in beide Kamers van onze Volksvertegenwoordiging aan de orde waren. Tijdens de geanimeerde discussie werden o.a. de E.D.G., de Europese Betalings Unie en de partijvorming in Nederland nog eens nader bekeken. Men bleek het moeilijk eens te kunnen worden over de vraag of de wegenbelasting al dan niet een bestemmingsbelasting moet zijn.

De eerste week van Maart was voor de afdeling wel bijzonder druk. Op 1 Maart hadden wij de heer G. Cnudde, Ere Secretaris-Generaal van het Landelijk Verbond van de Liberale Jeugd van België als gast in ons midden.

Te omstreeks 9 uur verhuisde men naar het Brouwerswapen, alwaar het groepje aanzienlijk werd versterkt. Hier hield de heer Cnudde een bijzonder boeiende en openhartige voordracht over het onderwerp „De evolutie en het streven van de Liberale Partij in België".

Voor een verslag van deze lezing verwijzen wij naar het artikel van mej. mr H. C. Kooyman, elders in dit nummer.

In opgewekte stemming werd wat nagepraat, waarna men nog tijd bleek te hebben zich te wijden aan het luchtige vermaak, dat onze metropool in de nachtelijke uren heeft te bieden. Voor een enthousiast publiek werden door het gezelschap op stijlvolle wijze enkele moderne dansen gedemonstreerd. Op 2 Maart in alle vroegte nam men afscheid van de heer Cnudde en van elkaar.

Met zeer veel genoegen zullen wij blijven terugdenken aan het bezoek van de heer Cnudde, een dynamisch en strijdbaar liberaal, een gloedvol spreker en bovenal een goede vriend van de J.O.V.D. Tot onze grote vreugde

bleek de heer Cnudde van plan te zijn op het eerste lustrumcongres van onze organisatie, op 13 en 14 November a.s. te Amsterdam, aanwezig te zijn. Gaarne releveren wij de aanwezigheid van mej. Kooyman, die door haar bemiddeling deze avond mogelijk heeft gemaakt, van ons lid van verdienste de heer Linssen met zijn echtgenote, en van de praeses van de Liberale Studenten Vereniging Amsterdam.

Socialistisch toekomstbeeld.

Op 2 Maart konden onze leden gebruik maken van de vriendelijke uitnodiging van het L.S.V.A.-bestuur tot het bijwonen van een bijeenkomst, waarop door prof. dr K. Baschwitz de eerste van een tweetal inleidingen werd gehouden over het onderwerp „De vrijheid van het woord".

De heer J. de Kadt, Tweede Kamerlid voor de Partij van de Arbeid, hield 5 Maart een lezing over het onderwerp „Het socialisme in de toekomst". Spreker, wiens beschouwingen over de evolutie van het socialisme ook buiten de eigen kring sterk de aandacht hebben getrokken, begon met te betogen, dat een politieke beweging, die niet bereid is haar opvattingen te herzien, bij de realiteit ten achter zal blijven.

De socialistische beweging dient zichzelf te zien in de Westelijke wereld, waarvan het zwaartepunt in de V.S. ligt. De toekomst van de Westelijke wereld, dus ook van het socialisme, is een bedreigde toekomst. Het idee, dat Europa zich van de V.S. zou kunnen losmaken kan fatale gevolgen

hebben.

Wij behoren slechts te streven naar een zo groot mogelijke eenheid. Als gevolg van het feit, dat de ontwikkeling van de V.S. een geheel andere is geweest dan die van Europa, heeft het socialisme aldaar nooit werkelijke betekenis gehad. Toch treft men er invloedrijke sociale bewegingen aan, die met het Europese socialisme enige verwantschap hebben.

Spreker denkt in dit verband aan de vakbonden, doch meent deze bewegingen ook in de Democratische en zelfs in de Republikeinse partij aan te treffen. Met deze groeperingen zouden de Europese socialisten kunnen samenwerken. Wanneer het Europese socialisme op zou houden de nadruk te leggen op haar historie, dan zou het daardoor het vertrouwen verliezen van de grote massa van het werkende volk.

De arbeiders hebben het gevoel, dat de socialistische beweging hun eigen beweging is. Zij moeten de overtuiging hebben, dat de dingen van alle dag een onderdeel zijn van een groot geheel. Het socialisme dient dan ook krachtig te streven naar een planmatig geordende maatschappij, waarin de belangen van de massa richtsnoer zijn voor het handelen.

Men moet niet slechts ordenend gaan optreden wanneer de nood aan de man is, doch dient van de ordening een systeem te maken. Van het liberalisme wordt door de arbeiders slechts verwacht dat het de gevestigde ondernemersbelangen zal behartigen. Het wordt dus vereenzelvigd met de vroe-

gere „heersende klasse".

Tussen de arbeiders en de heersende klasse is een breuk ontstaan, die men zich moeilijk ernstig genoeg kan voorstellen. Wanneer het liberalisme wil trachten het vertrouwen der arbeiders te herstellen, zal dit moeten mislukken.

Het liberalisme zal dan ook volgens spreker nooit voldoende aanhang krijgen om invloed te kunnen uitoefenen op de maatschappelijke ontwikkeling. Het socialisme is evenwel ruim genoeg van opvatting om bruikbare theorieën, die van liberale zijde naar voren worden gebracht, te verwezenlijken.

De vooruitstrevende jongeren, die thans het liberalisme aanhangen, zou de heer De Kadt willen aanraden zich bij de Partij van de Arbeid aan te sluiten. Men ziet hen daar gaarne komen, zij zullen meer dan tot dusverre in staat zijn politieke invloed uit te

De vijanden van het socialisme wilde spreker er op wijzen, dat bij de bestrijding van het socialisme matiging geboden is. Iedere nederlaag van het socialisme is een overwinning van het communisme. De conclusie waartoe spreker kwam, was dat het Westen zou falen indien het socialisme faalt. **Wij hebben getracht de lezing van de heer De Kadt zo objectief mogelijk weer te geven. Wanneer de liberale jongeren het antwoord op de uitdaging, die er in vervat is niet schuldig zullen blijven, dan is daarmee eens te meer het nut van het contact met politieke tegenstanders aangetoond. Het**

Politiek en Economie

Om een redelijke gedachtengang te kunnen ontwikkelen en tot goed gemotiveerde conclusies te komen, moet men over voldoende elementaire kennis van zaken kunnen beschikken. Politieke verhoudingen en gebeurtenissen in het buitenland beïnvloeden vaak omstandigheden op politiek en economisch terrein in eigen land. Daarom is het nuttig de toestand in verschillende landen voortdurend en nauwlettend gade te slaan. De goed geschoolde buitenlandse correspondenten van de NRC zijn uitstekende Nederlandse waarnemers ten dienste van de lezers. Elk geeft vanuit het land waar hij woont, een duidelijk beeld van hetgeen er leeft in het hart van de natie, hoe de omstandigheden zijn en in welke richting zich deze ontwikkelen. Dat geeft U gelegenheid tot het vormen van een kritische, eigen mening, evenals U dit kunt doen aan de hand van de hoofdartikelen van de NRC, de parlementaire verslagen en overzichten, de onopgesmukte berichtgeving van de NRC en haar degelijke beschouwingen.

★

Vraagt U de NRC eens
14 dagen op proef.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

zal U duidelijk zijn, dat er van de zijde van de aanwezigen de nodige commentaar op deze inleiding naar voren werd gebracht.

Van 5 Maart tot 20 Maart is er voor de afdeling Amsterdam gelegenheid om even op adem te komen, alvorens op laatstgenoemde datum de tweede grote propaganda-avond van het seizoen aanvangt.

GRONINGEN EN NRD-GRONINGEN Handelspolitiek.

Voor een goed bezette zaal hield prof. S. Korteweg op Donderdag 25 Febr. een inleiding over „De stand van de handelspolitiek”. Behalve de leden, een aantal belangstellenden, waaronder veel studenten, was er ook een deputatie van de pas opgerichte afdeling Oost-Groningen aanwezig.

Om de toestand van nu beter te begrijpen, behandelde spreker allereerst de handelspolitiek van de 19e eeuw. Voor 1914 kende men de gouden standaard. Men heeft in de crisisjaren omstreeks 1930 getracht deze gouden standaard weer terug te krijgen, maar door devaluatie van de betalingseenheid van verschillende landen is dit oude stelsel van voor 1914 volkomen stukgeslagen.

Voor de 2e wereldoorlog heeft men via de Volkenbond wel getracht meer internationale samenwerking te krijgen. De Amerikanen deden hier echter niet aan mee. Na 1945 heeft men een nieuw gebouw opgetrokken en het kreeg de naam Verenigde Naties.

De Amerikanen voelen nu hun verantwoordelijkheid. De Volkenbond werkte alleen op politiek terrein. Bij de Verenigde Naties heeft men ingezien, dat voor de totstandkoming van een integratie ook de economische factor een belangrijke rol speelt.

Zo kreeg men als onderdeel van de Verenigde Naties, de International Trade Organisation. Men wil hierbij een systeem opbouwen, waardoor de invoerrechten overal dalen. Dit systeem is vastgelegd in het Handvest van Havana.

Hoewel de I.V.O. nog in oprichting is, heeft men toch enige winstpunten kunnen boeken: 1. de invoerrechten blijven gedrukt, 2. de Marshallhulp (Amerika schonk Europa 38 milliard dollars in economische hulp, 3. Europese betalingsunie en O.E.E.S.

Momenteel is er een belangrijke beslissing op komst. Er is nl. een rapport ingediend: De wet op wederkerige handels-overeenkomst”, aangeboden aan president Eisenhower, waarover hij binnenkort zijn oordeel zal geven. Wanneer de zienswijze van de commissie, die dit rapport samenstelde, zal overwinnen, dan zal de gunstige toestand van na 1945 gehandhaafd blijven.

Maandag, 22 Maart sprak voor beide afdelingen mevr. W. Evers-Dijkhuizen over het onderwerp „Emigratie”.

DEN HAAG

Over loonvorming.

Voor de afdeling werd op Vrijdag 12 Februari j.l. een lezing gehouden over het wel zeer actuele onderwerp „Loonvorming”.

De spreker, die op dit terrein bij uitstek thuis was, schetste allereerst het loonbeleid na de tweede wereldoorlog. Bij de loonvorming speelde reeds voor de oorlog het College van Rijksbemiddelaars een rol. Zijn taak was toen een arbitraire, doch na de oorlog is de taak een meer regelende geworden. Spreker gaf voorts aan welke factoren na de oorlog de oorzaak waren van de geringe arbeidsproductiviteit. De loonpolitiek na de oorlog is een geleide. Bij loonsverhoging bestaat er mogelijkheid van dispensatie voor die bedrijfstakken, waar loonsverhoging niet mogelijk is. Loonsverhoging is een bezwaar bij de bedrijven, die in de eerste levensbehoeften voorzien. Spreker verklaarde zich een beslist voorstander van vrijere loonvorming, hetgeen hij ook in het levendige debat, dat na de pauze op zijn inleiding volgde, zeer duidelijk naar voren bracht.

Eindelijk heeft dan ook het gezamenlijk schouwburgbezoek plaats gevonden. Zaterdagavond 20 Februari brachten verscheidene leden een bezoek aan de schouwburg en genoten van de opvoering van „De Leeuwerik” door het gezelschap van de Haagse Comedie. Besloten werd in de nabije toekomst zulk een bezoek te herhalen.

Eind Maart of begin April zal er weer een debat-avond worden gehouden, tijdens welke enkele leden diverse actuele punten zullen belichten en waarop dan debat zal volgen. Verder staat er nog een lezing op het programma voor deze maand (April).

Tijdens de zitting van het Haags Jongeren Parlement op Woensdag 3 Maart werd het actuele onderwerp: „Vrije (-re) loonvorming?” besproken. Dit was een interessante avond daar de standpunten van enkele fracties over dit onderwerp nogal ver uit elkaar lagen.

ROTTERDAM-VLAARDINGEN-SCHIEDAM

Een belangrijk betoog.

De leden der J.O.V.D. van de afdelingen Rotterdam en Vlaardingen-Schiedam luisterden op 27 Februari naar een enthousiast betoog van de heer G. Cnudde, oud-secretaris van de Belgische Liberale Jongeren, over evolutie en streven van onze Liberale Zuiderburen.

Voor een verslag verwijzen wij naar elders in dit nummer.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4 Sliedrecht

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sidelinge 213
Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 - Rotterdam - Telefoon 24672

A.v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

Fa. A. Liefwaard

Aanleg van Pijpleidingen

Scheepsreparaties en Onderhoudswerken

Kantoor Dordtselaan 130d
Tel. 71165

Werkplaats Heijdsedijk 53
Rotterdam

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

Particulier Detectieve Bureau

Dir. H. H. Bouma

HOFLAAN 84b, ROTTERDAM, TEL. 23811-34327

Voor vertrouwelijke opdrachten, bewijslevering, controles, informaties, volgen van personen.
Lid Assoc. of British Detectives.

Geoma n.v.

SCHEEPSREPARATIEBEDRIJF
ROTTERDAM - TEL. 75198-79334
TELEGRAM-ADRES SHIPREPAIRS

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Frankenlandsestraat 100
Schiedam - Tel. 65302

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67480

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD“

ECKHOUTSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

Aannemersbedrijf
**Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen**

↓

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken**

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

N.V. A. PRINS TH. ZOONS
Aanneming Maatschappij
SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

★

Aannemers
van
**Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.*

H. FERWERDA
SCHEEPSLEVERANCIER
Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

IMPORT
EXPORT

 REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREGLDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

 FABRIEK VAN
ROLLUIKEN - MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP **SCHOONMAAK- EN CLASSIFICEERBEDRIJF**
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

J. C. van Donkelaar - Rotterdam
Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel-
en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serien!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

„WIJKO”

Machinerieën - Scheepsaccumulatoren - Gereedschappen
SINGEL 18a - SCHIEDAM - TEL. 65593

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

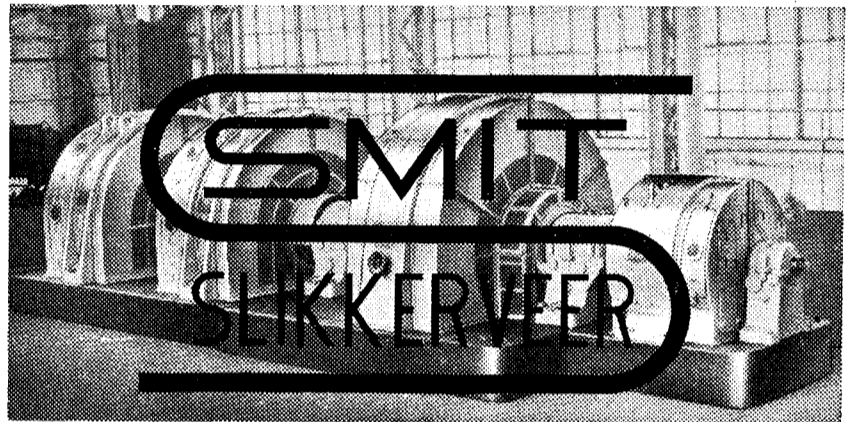
CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 4

April 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829 74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

Liberalisme zonder dogma's

De meeste politieke organisaties stoelen op beginselen. Dit betekent, dat zij als uitgangspunten kiezen hogere normen, ontleend aan een bovennatuurlijke dan wel algemeen menselijke sfeer. Zij onderscheiden zich dus scherp van belangengroepen. Bij de beginselenorganisaties gaat het niet om het treffen van enkele praktische voorzieningen of het pleiten voor een overigens heterogene maatschappelijke kring, doch om het treffen op elk gebied van juist die maatregelen, die rechtstreeks uit de gestelde beginselen voortvloeien.

Het ligt voor de hand, dat over de mate van dit rechtstreeks voortvloeien licht verschil van mening kan rijzen. Niet steeds is voor allen klaar en duidelijk, wat de beginselen onder bepaalde omstandigheden vorderen te doen, al wijst in de meeste gevallen de innerlijke stem en in laatste instantie het geweten de weg.

Daarom behoren de beginselen beperkt te blijven tot enkele voor breder kring vanzelfsprekende uitgangspunten, waarop men uiteindelijk voor zijn belangrijkste beslissingen pleegt terug te vallen.

Aldus bezien zal men in de wezenlijk van overheersende betekenis zijnde kwesties niet anders dan krachtens beginsel kunnen handelen.

Werkelijke beginselen zijn tegen de tand des tijds bestand. Wanneer het liberalisme als uitgangspunten van zijn streven kiest de vrijheid, de verantwoordelijkheid, de verdraagzaamheid en de sociale gerechtigheid zijn dit geen exclamaties of voorbijgaande bevestigingen, doch grondslagen, beproefd in voor- en tegenspoed. De veerkracht van het liberalisme — zo dikwijls door tegenstanders doodverklaard — is niet in de laatste plaats te danken daaraan, dat het zich, zodra het er op aankomt, met deze vaste uitgangspunten veilig weet. Want stuk voor stuk gaat het hier om de hoogste geestelijke goederen.

Duidelijk is intussen, dat beginselen als zojuist genoemd zich gemakkelijk laten projecteren tegen een achtergrond van de meest uiteenlopende maatschappelijke omstandigheden. Het beginsel is soepel, behoudt zijn gelding in een veranderde situatie en kan toepassing vinden op een telkens wijzigende maatschappelijke structuur.

In dit opzicht onderscheidt het zich scherp van het dogma, dat een dergelijke mogelijkheid tot aanpassing mist. Het beginsel immers komt van binnen, van het innerlijk uit.

De stem van het geweten spreekt er in. Het dogma daarentegen wordt van buitenaf opgelegd. Het beginsel is uitgangspunt, het dogma leerstelling, waaraan niet te tornen valt, waaraan men zich moet houden op hoger gezag.

Op basis van het beginsel kan de discussie een aanvang nemen; het dogma heeft de eigenschap iedere discussie te willen uitsluiten.

Het beginsel is positief gericht, het dogma negatief. Het beginsel ademt liefde, is iets als patriotisme: de liefde tot zijn land is ieder aangeboren.

Het dogma schept tegenstellingen, is iets als nationalisme of erger, chauvinisme: right or wrong, my country.

Met het wederkerig smijten met dogma's werd in het politieke strijdperk reeds heel wat verwarring gesticht. Het liberalisme is van nature ondogmatisch en wil het zich immer in overeenstemming met de veranderende maatschappelijke structuur vernieuwen, dan behoren zijn aanhangers zich daarvan terdege bewust te blijven. De neergang van de liberale partij in de jaren voorafgaande aan de tweede wereldoorlog was niet in de laatste plaats te wijten aan het feit, dat men zich in brede kringen van die partij in dogma's had verstrikt.

Wanneer de liberaal het particulier eigendomsrecht ziet als een belangrijke maatschappelijke factor, die het verantwoordelijkheidsgevoel stimuleert, dan betekent dit niet dat het particuliere eigendomsrecht daarmee tot dogma wordt verheven. Dat aan een ieder de vrucht van eigen inspanning zij verzekerd, is voor de liberaal zonneklaar een eis van sociale rechtvaardigheid. Het ware een misstand anderen te laten profiteren van de inspanningen, die iemand zich heeft getroost.

Wil men echter van die vrucht van eigen inspanning verzekerd zijn, dan kan het persoonlijk eigendomsrecht niet worden gemist. Doch het eigendomsrecht omvat geen onveranderlijke grootheid.

De wijze, waarop het mag worden uitgeoefend, hangt in niet geringe mate af van tijd en plaats. Zo mag de eigenaar met name niet van zijn recht gebruik maken ten koste van anderen. Mocht dit het geval zijn, dan dient de overheid in te grijpen.

Ook het particulier bedrijf beschouwt de liberaal als een stimulerende factor voor het initiatief en daarmee van de maatschappelijke ontwikkeling. Vaststaat althans, dat het gesocialiseerde bedrijf voor de bevrediging van de behoefte en

voor de rechtspositie van de bedrijfsgenoten zeker geen betere waarborgen biedt. Doch men hoede er zich voor het vrije bedrijf tot dogma te verheffen. Want dit zou betekenen, dat het slechtst geleide vrije bedrijf altijd nog ware te verkiezen boven het best geleide overheidsbedrijf, hetgeen een ongerijmde conclusie zou zijn.

Hoofdzaak blijft voor ons immers: 1. hoe wordt de grootst mogelijke en meest efficiënte productie bereikt? 2. hoe is een behoorlijke positie van de bedrijfsgenoten gegarandeerd? 3. hoe zijn de belangen van de consument het best gewaarborgd?

Waar het ons om gaat is, dat het vrije bedrijf bij voortdurend zijn recht van bestaan bewijst, dat het behoorlijk functioneert en dat binnen dit bedrijf goede verhoudingen heersen.

Indien dergelijke verhoudingen echter ergens binnen het kader van het vrije bedrijf niet zouden kunnen worden verwezenlijkt, heeft de overheid niet slechts het recht doch zelfs de plicht om in te grijpen, zo goed als in het geval van een slecht functionerend overheidsbedrijf tot denationalisatie moet worden overgegaan dan wel op andere wijze redelijke verhoudingen worden hersteld.

Want de primaire vraag blijft steeds binnen welke bedrijfsvorm in een concreet geval de beginselen van vrijheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid het best zijn gediend.

Zolang de dragers van de liberale gedachte de beginselen vermogen trouw te blijven doch zich onthouden van het stellen van dogma's zal de verdere verbreiding van die gedachte verzekerd zijn. De tijden, waarin wij verkeren gedogen niet het al te nadrukkelijk op de voorgrond schuiven van heilige huisjes.

Met de blik naar de toekomst en met de beginselen als uitgangspunten staat het liberalisme sterk: sterker dan wanneer het gebukt zou moeten gaan onder de overvloedige ballast van dogma's.

HEIN ROETHOF

APOLLO PAVILJOEN
APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

PROF. TELDERSSTICHTING OPGERICHT

Een gelukkig besluit, dat wij jongeren van harte toejuichen

Deze maand werd in Den Haag opgericht de prof. mr B. M. Teldersstichting, die zich ten doel stelt vraagstukken van maatschappelijk belang te onderzoeken met de vrijzinnige beginselen als uitgangspunt, ten einde omtrent zodanige vraagstukken van voorlichting te verschaffen. Het curatorium staat onder voorzitterschap van prof. dr H. J. Witteveen. Secretaris is ons ere-lid drs H. A. Korthals.

Onze persoonlijke herinneringen met betrekking tot prof Telders gaan terug naar diens magistrale rede, gehouden op 14 September 1940 te Amsterdam, uitgegeven onder de betiteling „Den Vaderland Getrouwe”.

De grote liberale staatsman gaf daar niet alleen blijk van verrassend scherp inzicht omtrent datgene wat van het liberalisme in de toekomst werd verwacht, doch zijn woord heeft ons tevens tot troost en opwekking gestrekt in die wel zeer moeilijke tijden.

„Dat nog verdere uitbreiding van overheids bemoeiing op economisch en sociaal gebied in de naaste toekomst onafwendbaar zal zijn”, aldus verklaarde prof. Telders, „zal wel niemand willen betwisten, zomin als in het verleden tijdens de crisis tegen noodzakelijk overheidsingrijpen door verantwoordelijke personen ooit verzet is aangetekend. En dat voor een zó veelomvattende directie van het economisch leven, als ons vermoedelijk door de nood der toekomst voorlopig zal worden opgelegd, andere organen van wetgeving en bestuur dan die der algemene landsregering onmisbaar zullen blijken, laat zich aanzien.

Op het stuk der wetsuitvoering waren wij trouwens aan dergelijke vèrgaande functionele decentralisatie al lang gewend en op het gebied der wetgeving heeft het systeem der machtigingswetten, waarbij grote brokken sociaal-economische wetgeving aan een minister en zijne ambtenaren werden opgedragen, niemand ten volle voldaan.

Liberalen Studentenvereniging Rotterdam opgericht

Maandag 22 Maart jl. werd in Rotterdam opgericht de Liberale Studenten-Vereniging Rotterdam, kortweg L.S.V.R. De L.S.V.R. stelt zich ten doel het bestuderen van politieke problemen, uitgaande van de liberale beginselen, en het doorbreken van de politieke onverschilligheid onder de studenten in Rotterdam. Spreker op de oprichtingsvergadering was dr H. J. Roethof, voorzitter van de J.O.V.D. De heer Roethof projecteerde de moderne liberale beginselen tegen een zeer brede achtergrond en legde daarmee een reële grondslag voor de jonge vereniging.

De Lib. Stud. Vereniging Amsterdam was vertegenwoordigd met drie leden van het bestuur. Ook het bestuur van Politeia was vertegenwoordigd. Als J.O.V.D.-er juich ik de oprichting van de L.S.V.R. van harte toe; als mede-initiatiefnemer hoop ik in alle bescheidenheid dat deze nieuwe vereniging een positieve bijdrage zal kunnen leveren tot de verbreiding van de liberale gedachte.

C. v. d. SLUYS

In die zin laat zich derhalve met recht stellen, dat toekenning van wetgevende bevoegdheden aan „openbare lichamen van beroep of bedrijf”, gelijk in de art. 152 e.v. onzer Grondwet mogelijk is gemaakt, al spoedig na het herstel onzer zelfstandigheid een middel tot verbetering der sociaal-economische wetgeving zal zijn, dat men vrijwel algemeen zal blijken te willen beproeven”. Van niet minder belang was, dat prof Telders naast anderen in die tijd van bezetting zich de ware politieke leider heeft betoond, die de moed kon opbrengen zijn patriotische gevoelens en zijn zin voor vrijheid openlijk in het gelaat van de vijand te slingeren.

Het is niet teveel gezegd, dat een voortzetting van dit te ontijdig afgebroken leven van nauwelijks te overschatten betekenis zou zijn geweest voor de tot standkoming van nieuwe politieke verhoudingen in het naoorlogse Nederland.

Het heeft helaas niet zo mogen zijn. Maar gelukkig zet thans de Teldersstichting op eigen wijze het werk in de geest van de grote liberale voorman voort. Nu de maatschappelijke problemen nog altijd ingewikkelder

Een wederwoord inzake medezeggenschap

(Ingezonden)

De grootste idealen der liberalen zijn door alle tijden ongetwijfeld „Vrijheid en Gelijkheid” geweest.

De heer Roethof beweert nu in zijn laatste artikel („De Driemaster” van Maart 1954) dat er op maatschappelijk gebied een grotere gelijkheid moet komen (dit in vergelijking met de politieke ontwikkeling) Hierin moet ik hem gelijk geven maar dit houdt geen zins in dat een groep werknemers het beleid van de werkgevers, die toch rechtmatig eigenaar zijn van bedrijf en kapitaal, moet kunnen becritiseren.

De vergelijking met de absolute vorst gaat hier niet op. De absolute vorst handelde met dingen die niet zijn rechtmatig eigendom waren. We kunnen de leiding van een volksgemeenschap zo maar niet gelijk stellen aan de leiding van een bedrijf. Natuurlijk ben ik wel voor de ontwikkeling van een, zo mogelijk' betere verstandhouding tussen werkgever en werknemer, maar iedere dwang van staatswege, hoe klein zij ook zijn moge, vind ik op dit gebied uit de boze.

De leider van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, de heer P. J. Oud, zal ongetwijfeld met de mogelijkheid van een te grote overheidsbemoeiing rekening hebben gehouden, maar we kunnen, nee we **mogen** op dit terrein niet voorzichtig genoeg zijn.

Ik zou willen eindigen met dezelfde vergelijking als die van de heer Roethof, echter nu in een iets gewijzigde vorm:

Het is als een rivier die niet in zijn loop te stuiten is en waarvan men inderdaad slechts de bedding enigzins kan wijzigen, maar er moeten in de natuurlijke dammen van deze stroom geen gaten worden geslagen, met het gevolg dat een stortvloed van Marxistisch water onze vrije akkers zal vernietigen.

JOHN G. BERTRAM.

worden en een veelvoud bedragen in vergelijking met een hondertal jaren geleden bestaat aan een wetenschappelijk instituut, hetwelk met de vrijzinnige beginselen als uitgangspunt van voorlichting omtrent deze problemen kan dienen, grote behoefte. Terecht heeft men beseft, dat dit een van welke partij of groep ook onafhankelijke instelling moest zijn. De maatschappelijke problemen laten zich niet wetenschappelijk benaderen binnen de sfeer van de politieke emotionaliteit en de politieke standpunten kunnen slechts houdbaar blijken indien zij de toets van een wetenschappelijke critiek vermogen te doorstaan.

Onze eigen organisatie heeft van de aanvang af terdege beseft, dat het overtuigen van tegenstanders of het wekken van belangstelling bij onverschilligen slechts kan worden bereikt door vermeerdering van eigen inzicht met daarmee gepaard gaande vergroting van overredingskracht. Al onze bijeenkomsten zijn op deze doelstelling gericht. Het is om die reden, dat wij de tot standkoming van de Teldersstichting toejuichen en haar bij voorbaat gaarne de grootst mogelijke steun toezeggen. Anderzijds vleien wij ons met de hoop in de toekomst menig maal met vrucht een beroep op haar te mogen doen.

HEIN ROETHOF

Nieuwe serie Centraal Kader-bijeenkomsten

Eerstvolgende vergadering op 2 Mei a.s. te Amersfoort

Het vorige seizoen zijn in een reeks kaderbijeenkomsten verschillende aspecten van het liberalisme bekeken: geestelijk, economisch, e.a. Dit jaar zullen wij enige studiebijeenkomsten wijden aan wat anderen over het liberalisme denken. Vooraanstaande personen uit de Nederlandse politiek zullen voor het Centraal Kader spreken.

Zo vindt de volgende bijeenkomst van het Centraal Kader plaats op: ZONDAG 2 Mei a.s. om 11 uur te AMERSFOORT, in Hotel Monopole (t.o. station).

Mr J. A. W. BURGER, voorzitter van de P.v.d.A.-fractie in de Tweede Kamer der Saten-Generaal, zal dan spreken over:

„Het socialistische standpunt en opzichte van het liberalisme”.

Willen wij ons standpunt tegenover anderen kunnen verdedigen, dan dienen wij te weten, wat die anderen in beginsel over ons denken. Daarom is het van uitermate groot belang, dat alle bestuursleden van de afdelingen de kaderbijeenkomsten van dit jaar bijwonen; niet alleen voor bestuursleden is het Centraal Kader van belang, maar voor ALLE leden !!

Gezien de kwaliteiten van de sprekers acht het Hoofdbestuur het van groot belang, dat U de kaderbijeenkomsten bijwoont.

Ter tegemoetkoming aan te grote financiële offers, heeft het Hoofdbestuur besloten de reiskosten boven f 4.— te vergoeden.

Op deze kaderbijeenkomst zullen ook de eerste voorbereidingen getroffen worden tot vaststelling van de resoluties van het J.O.V.D.-congres 1954, in November te Amsterdam.

L. D. OOSTERVELD, Secretaris.

Voor Technische en Chemische Producten

VRAAG OOK PRIJS BIJ
VERKOOP UNIE N.V.
ROTTERDAM - TELEF. 79334
ZWARTEWAALSTR. 63

Enige aanvullende opmerkingen over kunst en publiek

Nu door onze voorzitter in de hoofdartikelen van het Januari- en Februari-nummer van „De Driemaster” aandacht werd gevraagd voor culturele onderwerpen in verband met liberale politiek, moge ik hieraan enkele woorden toevoegen.

In een vorig artikel — naar aanleiding van een artikel van de heer Goldsmit — drong ik aan op bezinning ten opzichte van de problemen, die zich in de verhouding kunst, publiek en politiek kunnen voordoen.

Daarom acht ik het gelukkig, dat nu ook in een paar hoofdartikelen van ons blad hierover geschreven is. Een en ander lijkt mij overdenking en discussie alleszins waard.

Graag sluit ik mij aan bij de volgende woorden van Roethof: „Wil onze maatschappij niet ten gronde gaan, dan moet het besef levendig blijven, dat iedere voor de defensie geofferde penning de verdediging van de Westerse beschaving geldt en dat het zinloos zou zijn in geval van agressie nog een vin te verroeren indien die beschaving bij de betrokken gemeenschap zelf niet langer werd beleefd”. Uitgaande van de cultuur - wetenschap en kunst als beschavingsvormen, maar hier vooral gezien met het oog op de kunst - staan wij niet slechts voor de controversale cultuurpolitiek (= overheidsingrijpen), maar van nog meer fundamentele aard is de tegenstelling cultuur-publiek. Iets waarop de schrijver verderop ook wijst:

„Het zal daarom een van onze belangrijkste plichten zijn, mede te werken om het volk dichter bij de cultuur te brengen”.

In deze opvatting wordt echter reeds uitgegaan van een noodzaak, zonder dat vooraf is nagegaan hoe de cultuur (lees kunst) en het volk (lees publiek) hiertegenover zullen staan. In mijn vorige bijdrage wees ik er juist op, dat wij zo moeilijk kunnen weten wat wij doen, als wij ons met cultuurpolitiek inlaten. Geen enkele politieke gemeenschap als zodanig kan een bevruchtende invloed hebben op de cultuur.

En alweer ben ik het met Roethof eens, als hij het accent bij het onderwijs wil verleggen naar de persoonlijkheidsvorming. Dat is juist de reden, waarom ik zou willen waarschuwen tegen al te veel politiek.

Behalve misschien in de Sowjet-Unie, en ook daar niet volstrekt, beleeft men cultuur en kunst niet als een politieke gemeenschap, doch als individu, als mens.

Wat nodig is - en gelukkig wijst Roethof daar ook op in zijn eindconclusies - is een beleving van en een bezinning op onze cultuur op zo ruim mogelijke schaal. Onze persoonlijke werkzaamheid zal er door stijgen als wij weten waarvoor wij in de wereld staan.

In dit licht bezien is de politieke kant dus al zeer beperkt en gaat over naar het vraagstuk van de verhouding publiek-cultuur, waarop ik verderop graag wil ingaan, daarbij mij speciaal richtend op de kunst als uiting van cultuur.

Kunst wordt voortgebracht door kunstenaars, een slag lieden van dualistisch gehalte, doordat het zich

veelal gedreven voelt door enerzijds de kunst, die hen in de vingertoppen tintelt, anderzijds toch ook door het publiek waarvoor het optreedt. Marsman vroeg zijn volk om klankbodem te zijn van zijn leven en zijn lied; „maar zij klinken niet” luidt de verzuchting! Het „publiek, ik veracht u” is een snobistische frase van de kunstenaar om aandacht - publiek - te trekken.

Bovendien moet de kunstenaar niet slechts artistiek maar ook economisch aan de kost komen; hij leeft op die manier tussen hemel en aarde als uitersten in.

Het snobistische publiek - en dat is het merendeel - is vol bewondering en aandacht voor de roem en de in-

timiteiten van de artist, waaraan hij deel kan hebben. De bewondering voor foto's in de krant en de handtekeningjacht zijn hiervan uitingen. Schouwburg en concertzaal worden merendeels door dergelijk publiek gevuld.

Ik stel deze zaken expres extra scherp, om te doen uitkomen, dat een cultuurpolitiek gemakkelijk prooi wordt van deze achtergronden waar het publiek niet bij denkt en waar de kunstenaar om lacht.

Hierdoor wordt slechts het snobisme nog wat vergroot, er komt wat publiek bij en het aantal epigonen van werkelijk grote kunstenaars groeit, waardoor de verwarring opnieuw stijgt en het gemiddelde artistieke peil daalt. Het cultuurbesef wordt oppervlakkig gemaakt. Waar het echter juist om moet gaan is het behoeden en bewaren van die kiem van ware kunstbeleving voor de verre geslachten na ons. Ik zal de naam niet noemen van de schrijver, die ik hoorde zeggen, dat de hedendaagse kunstenaar werkt als een voorloper, als iemand die het pad effent voor de waarlijk groten, die eens na hem zullen komen. Ik kan niet anders dan dit volledig beamen, doch uit dit besef werken slechts weinigen.

Het schijnt, dat veel ervaring pas de mens tot dit veredelde besef kan doen komen. En helaas kunnen we het gros van het publiek hier geheel buiten laten. Dat ziet de aardappeleters van Vincent voor een troep negers aan - misschien zelfs niet geheel ten onrechte.

We mogen ons dus afvragen of het niet slechts voor enkele bevoorrechten voorbehouden is om de cultuur te dragen en voort te zetten. In de Middeleeuwen kon er sprake zijn van een gemeenschappelijke cultuur door het volk beleefd en voortgebracht.

Tegenwoordig is de artist geen anonyms meer (al geven de signaturen met louter voornamen: Leonardo, Vincent en Rembrandt toch nog steeds dat andere verband aan!).

De kunst en de cultuur werden iets persoonlijks, waarvan het publiek de vruchten - en zonder kennis van goed en van kwaad - eerst veel later plukt. Het wordt voor voldongen feiten gesteld en heeft daarmee te rekenen. Geen wonder, dat de atonale en experimentele verwarring kan ontstaan, waarmee de enkeling geen raad meer weet.

Al deze vragen zijn van een primaire betekenis, en maken, dat de politiek in dezen nog wat uitgesteld moet worden, dat we ons eens moeten beraden op vragen van „levensbeschouwelijke aard” - dit letterlijk genomen - voordat we tot ondoordachte lapmiddelen overgaan, die de verwarring nog slechts kunnen verhogen.

Zijn wij op het terrein van kunst en wetenschap (ook de wetenschap kent soortgelijke problemen, al hebben deze nauwer contact met de praktijk) tot oordelen bevoegd?

Zolang zelfs meer deskundigen niet positiever kunnen zijn dan ze zijn, moeten we dit ontkennen.

Vandaar, dat politiek, zij het een verrassend en interessant spel, bij tijd en wijle gevaarlijk wordt en zal moeten zwijgen voor het grote vraagteken, dat de bewuste mens zelf nog stelt.

Hier heeft de praktijk onderdanig te zijn aan de overstelpende problemen, die zij niet kan beantwoorden, al is zij vaak hoovaardig genoeg om dit te menen. Meer en betere scholen en ge zult de gevangenen kunnen sluiten: de praktische oplossing uit een „verlicht” tijdperk, die echter geen oplossing bleek.

Juist op dit terrein moeten wij los staan van politieke bijbedoelingen en vooroordelen, om door middel van wetenschappelijk denken - en mogelijk supra-wetenschappelijk oordelen en aanvoelen - te trachten een oplossing te vinden.

Op dit stuk is ieder radicalisme een fout, omdat vooral in het culturele en artistieke vlak zo vele mogelijkheden liggen die juist kunnen zijn, en wat de kunst betreft ook allemaal juist pretenderen te zijn.

In dit besef kunnen wij ons bewust worden van onze onwetendheid, die een eerste stap moet zijn op weg naar diepere kennis.

J. R. WESTERHUIS

Nederlandse afdeling van de J.E.L. wordt opgericht Belangrijk Europees Jongeren Weekend te Amsterdam

Na twee jaren van voorbereidende werkzaamheden kan thans door de J.O.V.D. en de liberale studentenvereniging Amsterdam overgegaan worden tot oprichting van de Nederlandse afdeling van de J.E.L. (Jeunesses Européennes Libérales).

De J.E.L. wil de liberale jongeren van Europa verenigen in hun streven naar een verenigd Europa. 24 Januari 1952 werd de J.E.L. te Brussel opgericht; de J.O.V.D. zond naar deze conferentie vier waarnemers. 15 en 16 Mei 1954 zal te Amsterdam de Nederlandse afdeling geïnstalleerd worden.

Het Hoofdbestuur nodigt U uit tot het bijwonen van de Europese weekendconferentie welke wegens deze gebeurtenis te Amsterdam zal plaatsvinden op 15 en 16 Mei. Na de officiële oprichting zal het volgende, ongetwijfeld zeer aantrekkelijke, programma U geboden worden.

Zaterdag 15 Mei: Iezing van Prof. Dr H. J. Witteveen (gevr.) over

„De toekomst van het liberalisme in Europa in verband met de economische integratie”.

Zondag 16 Mei: lezingen van Drs H. A. Korthals (gevr.) over

„Hoe is partijvorming op Europees plan mogelijk?” en Mr H. M. Planten (gevr.) over

„De toekomst van het liberalisme in Europa vanuit cultuurhistorisch oogpunt bezien”.

De conferentie vindt plaats in het **Tolhuis in Amsterdam-Noord**, en begint **Zaterdag om 19.00 uur. De deelnemersprijs bedraagt f 2.50, te voldoen ter conferentie.** Na opgave ontvangt U nadere mededelingen.

Het Hoofdbestuur van de J.O.V.D. ziet gaarne, dat alle afdelingen 15 en 16 Mei in Amsterdam vertegenwoordigd zijn!!

L. D. OOSTERVELD, Secretaris.

(naam)

(adres)

geeft zich op als deelnemer aan het Europese-weekend op 15 en 16 Mei te Amsterdam.

Hij/Zij kan zelf wel/niet voor overnachtingsgelegenheid zorgen.

Opzenden aan: Secretariaat J.O.V.D., Botticellistraat 8, Amsterdam-Zuid.

Technisch Bureau **ROVARON**

ROTTERDAM

Werkplaats: Charl. Lagedijk 545
Telefoon 78737

Kantoor: Brigantijnstraat 37a
Telefoon 39186

PIJPLEIDINGEN hoge- en lage druk
PLAAT- en CONSTRUCTIEWERK

ALGEMEEN HANDELSBLAD
VINDT MEN STEEDS AAN DE KOP!

Verslag van de Europese Vergadering der Politieke Jongeren te Wenen

Moge het aldaar gelegde contact in de toekomst vruchten afwerpen

De Europese Jongeren Campagne (zetel Parijs) riep alle (behalve de communistische) Europese politieke jongerenverenigingen bijeen voor een bespreking van de vraagstukken met betrekking tot de eenwording van Europa. Ook de J.O.V.D. ontving een uitnodiging. Bij de samenstelling van het congres streefde men naar eenzelfde zetelverdeling als in de Raad van Europa te Straatsburg. Aangezien in Straatsburg één V.V.D.-er vertegenwoordigd is, mocht in de vergadering van Wenen ook één Nederlandse jongere met liberale ideeën aanwezig zijn. Het Hoofdbestuur der J.O.V.D. wees hiervoor zijn vice-voorzitter aan.

De zittingen vonden plaats in het Oostenrijkse parlement. De afgevaardigden werden niet in nationale, maar in ideologische fracties geplaatst. Men kende, van rechts naar links, de fracties der conservatieven, onafhankelijken, christen-democraten, liberalen, socialisten, leden van de socialistische vereniging voor de verenigde staten van Europa en der federalistische studenten. Uit alle Europese landen waren gedelegeerden gekomen. De landen, waar de bevolking geen democratische vrijheden kent, zoals Spanje, Joegoslavië, Hongarije, Polen, waren vertegenwoordigd door personen, die in exil te Parijs of Londen leven.

Het doel van het congres was de bevordering van het politieke denken in termen van Europese politiek. Het middel daartoe was het houden van gedachtenwisselingen over staatkundige, economisch-politieke, sociale en culturele onderwerpen, aan de hand van de prae-adviezen, uitgebracht door rapporteurs. Het was evenwel onvermijdelijk, dat een enkele keer de nationale hartstochten oplaaiden en de afgevaardigden nationale en niet ideologisch reageerden. Dit was bijv. het geval bij de Saar-kwestie en bij de kwesties van koloniale politiek in Afrika. De Duitsers werden, over de Frans sprekkende, hartstochtelijk, en de Fransen onheus aangevallen door de Nederlandse socialist Molenaar over Tunis en Marokko, interrumpeerden opgewonden met geschreeuw en gestommel. De voorzitter (de Oostenrijkse socialist Strasser) zorgde voor een voorbeeldige leiding, zodat de vergadering snel tot de orde terugkeerde.

Bij de behandeling van de vraag of het communistische regime van Tito veroordeeld moest worden, deelde een Turkse afgevaardigde mede, niet aan de stemming hierover te kunnen medewerken, aangezien... de regering van zijn land met Joegoslavië vriendschappelijke betrekkingen onderhoudt. Dit is wel een bewijs, dat op het congres niet alle jongeren even onafhankelijk in hun doen en laten waren als de Nederlandse liberaal.

De tegenstelling rechts-links kwam eveneens zo nu en dan om de hoek kijken. Zo werd over een motie gestemd, die pleitte voor inter-religieus onderwijs (dus tegen de sectarische scholen) en voor seksuele voorlichting op school. Door een toevallige omstandigheid waren er weinig christen-democraten in de zaal en werd de motie met een geringe meer-

derheid (58-51) aangenomen. De J.O.V.D.-er stemde niet mede, daar, naar zijn mening, de vrijheid van onderwijs verhindert, dat de overheid sectarische scholen verbiedt en — tegen de wil der ouders — gelast, dat seksuele voorlichting op school wordt gegeven.

Een vertrouwenscrisis tussen christen-democraten en socialisten ontstond, toen de christen-democraten, tegen een gemaakte afspraak in, stemming verlangden over de vraag of politieke moties in behandeling zouden worden genomen. De socialisten hadden hun medewerking aan het congres te Wenen afhankelijk gesteld van de voorwaarde, dat enkel moties betreffende typische jongeren-aangelegenheden in behandeling zouden kunnen worden genomen. Bij de stemming versloegen de

christen-democraten met ruime meerderheid de socialisten. De liberale fractie hield zich aan de afspraak en nam aan de stemming over deze aangelegenheid niet deel. De vrees is gewettigd, dat voorlopig geen Europees jongerencongres meer georganiseerd zal worden.

Het congres te Wenen genoot een ruime publiciteit. Alle kranten verheugden zich over de aanwezigheid van zoveel jongeren, die zich ernstig inspannen voor een beter begrip en een nauwere samenwerking tussen de volkeren van Europa, die nog altijd zo veel argwaan jegens elkaar koesteren. Enkel de communistische pers vond, dat de naam Europees Jongerenparlement slecht gekozen was, omdat niet alle Europese volkeren vertegenwoordigd waren, niet alle gedelegeerden — wat hun leeftijd aangaat — tot de jongeren van Europa gerekend konden worden en de gedelegeerden ook niet gekozen waren.

De technische voorzieningen waren voorbeeldig: voor alle gedelegeerden stonden gehoorapparaten beschikbaar, waarmee zij naar de sprekers konden luisteren, hetzij in de taal van de spreker zelf, hetzij in een simultane vertaling. De officiële congresalen waren Frans, Duits en Engels. De gedelegeerden werden op eenvoudige maar redelijke wijze ondergebracht, terwijl de reiskosten zullen worden vergoed.

200 jongeren uit geheel Europa hebben de kans gehad, elkaar te leren kennen. Sommigen gingen liever sight-see-en, maar zeer velen hebben dankbaar de geboden kansen aangegrepen. Wanneer zal blijken, dat de persoonlijke, in Wenen aangeknoopte, relaties der politici over, zeg, 20 jaar bijdragen tot wat meer ontspanning in Europa, dan is de vergadering van Wenen een onschatbaar succes geweest.

EDGAR NORDLOHNE

NADER NIEUWS OVER ONS ZOMERKAMP

Denk om de juiste data: Zaterdag 24 Juli t/m Zaterdag 31 Juli a.s.

In de Februari-Driemaster werd door een misverstand een verkeerde datum genoemd voor ons Zomerkamp. Die fout wil ik onder aanbidding van talrijke excuses, waarvan ik hoop dat ze geaccepteerd worden, eerst herstellen:

Ons Zomerkamp 1954 wordt gehouden van ZATERDAG 24 JULI t/m ZATERDAG 31 JULI in „de Wiltershaar” te Kotten bij Winterswijk.

„Waarom kruipen jullie in zo'n uithoek?” werd me onlangs gevraagd. Laat ik dat eerst even recht zetten. Winterswijk heeft uitstekende verbindingen met het Noorden en Westen van ons land. Kotten zelf ligt op nog geen 6 kilometer van Winterswijk en tussen deze twee plaatsen wordt een zeer frequente busdienst onderhouden. Een halte van deze busdienst is om zo te zeggen naast ons Zomerverblijf! Over uithoeken gesproken

Overigens, onbekend maakt onbemind. Het is moeilijk om mooie streken in ons land met elkaar te vergelijken, maar een ding staat vast: de streek waarin wij ons Zomerkamp gaan houden is niet licht te evenaren. De oude bossen met diep ingesneden beekdalen, de vennetjes, de golvende essen, omsloten door houtwallen, geven het landschap een geheel eigen karakter. Oude Saksische boerderijen, watermolens en andere typische bouwwerken dragen het hunne daartoe bij.

De flora en fauna van dit gebied worden door kenners om het hardst geroemd. Al is het dan niet zo dat je er dagelijks vossen tegen komt, reeën, hazen, hermelijnen en wezels komen er toch veel voor. Het vogelleven is zeer rijk met tal van soorten die in andere delen van ons land beslist zeldzaam zijn.

Ook de flora is zeer gevarieerd. Zo kan men er prachtige orchideeën vinden. Sommige gewoon langs de berm en andere op plaatsen die moeilijk te bereiken zijn. Winterswijk is het centrum van deze zeer interessante streek. Men vindt er o.a. een prachtig streekmuseum waarin vooral de hier nog sterk levende folklore volkomen tot haar recht komt. Verder vinden we er een openluchttheater en een ideaal strandbad van 35000 m².

Misschien moesten alleen bovenstaande gegevens al een grote toeloop tot ons kamp te weeg brengen. Maar om de animo nog een beetje te vergroten zal ik ook vast enkele dingen vertellen over ons programma.

We zijn in correspondentie met sprekers over een drietal onderwerpen. Die onderwerpen zijn:

1. Nieuw-Guinea (met film of projectie).
2. Moderne ideeën over landschaps- en stedenbouwkundige architectuur (met projectie).
3. Het vluchtelingen vraagstuk.

Verder staan natuurlijk weer enkele fiets- en wandeltochten op stapel w.o. een tochtje naar Duitsland. Dit laatste als concessie aan diegenen die zich vooral tijdens vacaties in eigen land hopeloos „opgelaten” voelden en daarom nooit een J.O.V.D.-kamp bezochten! Zij komen deze keer dus ook!

Je ziet, kosten noch moeite zijn gespaard. En toch een belachelijk lage kampprijs! Ja zeg nu zelf: f 30.— + f 2.50 inschrijfgeld

is toch geen bedrag om je nek over te breken. Kun je alleen maar een weekend komen, omdat je tot die schare altijd zwoegende werkers behoort die niet gemist kunnen worden, dan mag dat ook. Graag zelfs! De kosten zijn dan f 4.50.

Je kunt je van nu af aan opgeven bij Will Zwart, Brinkgreverweg 56, Deventer. Ze zit er op te wachten!

RIEN BOOY

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementenprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnementen- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, **Hollandsche Bank-Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

Luchtkranen	Storkkoppelingen
Slangkoppelingen	Straalpijpen
Pijpkoppelingen	Zuigkorven
Slangredders	Tuinslangtoebehoren
Alblaaspistolen	Atsluifers

levert U tegen de meest gunstige prijzen:

Agentuur- en Commissiehandel

J. BAAN Jr.

(Fabrieksagent)

Jan v. Ghestellaan 17
Rotterdam

Tel. 82259

Vraagt vrijblijvend onze nieuwe catalogus!

De positie van het liberalisme bij de oprichting van de J.O.V.D.

Een verheugende groei waaraan ook de jongeren energiek meehielpen

Wanneer men zich verdiept in de historie van de J.O.V.D., dan is misschien wel het meest opvallende, dat deze organisatie zeven jaar geleden ontstond in een periode, waarin het liberalisme zo goed als dood was verklaard en de V.V.D. slechts werd beschouwd door de een als het speelgoed van een stelletje oerconservatieven en door de ander als het laatste bolwerk van de weinig overgebleven „kapitalisten”.

Van de beide liberale jongerenorganisaties was de Vrijzinnige Democratische Jongerenorganisatie opgelost in de Democratisch Socialistische Jongerenorganisatie „Nieuwe Koers” en de Bond van Jong Liberalen ingeschrompeld tot een ledig vel. Het orgaan van de jongeren liberalen „Slaet op de trommel” was onder de naam „Vrij” het blad van de in 1946 opgerichte Partij van de Vrijheid geworden.

De eerste jongere, die zich nog „liberaal” durfde te noemen, werd door zijn medejongeren verbaasd en medelijdend aangekeken en kreeg te horen: „Jij verstaat de tekenen des tijds niet”.

Ja zelfs het woord „liberaal” was zo indiscreet geraakt, dat slechts enkelen het nog maar fluisterend durfden uit te spreken, liever gebruikte men het woord „vrijzinnig”.

Toen dan ook op 26 februari 1949 in Pulchri Studio in Den Haag de J.O.V.D. ten doop werd gehouden, waren er maar weinigen, die er iets in zagen. Bij deze doop waren immers maar weinig werkelijke jongeren aanwezig. Echter dit kleine groepje was met grote geestdrift beziel. Dit werkte zó bezielend, dat één der oudere jongeren, G. Stempher, opstond en spontaan aanbood om geheel voor eigen rekening de jonggeborene een eigen maandblad te schenken.

Op 6 maart 1949 kwamen in Den Haag de 13 jongeren bijeen, aan wie in Pulchri Studio het vertrouwen van een voorlopig bestuur was opgedragen. Als eerste punten werden de namen van de organisatie en het door Stempher uit te geven blad vastgesteld. Vooral de naam van het blad — voorstellende het scheepje van de Vrijheid met zijn trots opstakende masten: Verantwoordelijkheid, Verdraagzaamheid en Sociale rechtvaardigheid — heeft veel hoofdbreken gekost.

Vanaf deze 6e maart tot aan de 12e november, de eerste algemene vergadering, welke in Hotel „Pays Bas” in Utrecht werd gehouden, werden in talloze H.B.- en D.B.-vergaderingen, waaraan de heer W. Inden, oud-voorzitter van het Nationaal Jongeren Verbond, als adviseur deelnam, de grondslagen van de organisatie gelegd.

Inmiddels was „De Driemaster” in juni, na de trossen los te hebben gooid, de lange reis over de woelige politieke zee begonnen. Deze reis, welke nu al zeven jaar duurt, heeft door de band, welke hiermede gelegd werd tussen verschillende afdelingen, veel bijgedragen tot de huidige bloei van de J.O.V.D.

Oprichting van de P.J.C.R.

Op 26 november 1949, nauwelijks 14 dagen na de algemene vergadering, werd op een congres in Utrecht officieel de Politieke Jongeren Contact Raad geïnstalleerd, waarmede een orgaan werd geschapen voor de tussen de politieke jongeren levende gedachte, dat alle democratisch denkende jongeren elkaar beter moeten leren begrijpen. Tot deze raad traden toe de D.S.J.O. „Nieuwe Koers”, de Jongerenorganisatie in de K.V.P., de Nationale Federatie van Christelijk-Historische Jongeren Groepen en de J.O.V.D. De Arjos (Anti-Revolutionaire Jongeren Studieclub) hield zich vooralsnog min of meer afzijdig. Het moet wel worden betreurd, dat na deze eerste grote manifestatie en daarna een eendaags jongerenparlement zo weinig op voorgrond tredende gebeurtenissen zijn georganiseerd. Wellicht kunnen deze vijf jongerenorganisaties door het gemeenschap-

pelijk organiseren van landdagen en politieke fora (o.a. voor leerlingen van het voortgezet onderwijs) en door het uitgeven van gemeenschappelijke brochures jong Nederland wakker schudden uit de politieke dommelen, waarin de meeste jongeren nog steeds leven.

Dr. J. G. Th. Linssen

Op 7 januari 1950 werd in een vergadering het bestuur van de Wereld Federatie van Liberale en Radicale Jongeren de J.O.V.D. toegelaten als kandidaat-lid. Tijdens het congres van deze federatie in Kopenhagen in augustus 1950 werd de J.O.V.D. als volwaardig lid aangenomen. Hierdoor kon ook de J.O.V.D. gaan deelnemen aan het zo uitermate belangrijke internationale werk, waarbij als hoofdmotief zo sterk naar voren komt: het aankweken van een beter begrip en een betere verstandhouding tussen de verschillende volkeren. Wellicht zal op dit terrein nog meer worden gedaan, vooral een steviger contact met onze Duitse naburen zal veel van de daar nog of weer levende misvattingen ten aanzien van, wat onder democratie moet worden verstaan, kunnen wegnemen. Het derde buitengewoon belangrijke feit van dat eerste officiële volle jaar was de grondvesting van de Nederlandse Jongerenraad voor de Europese Beweging op 16 september

1950. Weliswaar kon de J.O.V.D. als organisatie niet toetreden, maar haar voorzitter werd vice-voorzitter van deze raad, terwijl ook nog twee andere hoofdbestuurleden in de Raad zitting kregen. In de loop der jaren, vooral toen de raad de nationale vertegenwoordiging werd van de uit Parijs geleide Europese Jeugdcampagne heeft de raad veel bijgedragen tot het levendig worden van de Europese gedachte onder de jongeren. Tenslotte mag ik niet onvermeld laten, dat in dit eerste jaar de eerste weekendconferenties, het eerste zomerkamp en de eerste kaderbijeenkomsten werden georganiseerd.

Op wat in dit eerste jaar is gebeurd, hebben de achtereenvolgende hoofdbesturen resp. onder mijn leiding en die van dr. E. Nordlohne en dr. H. J. Roethof in de daarop volgende jaren voortgebouwd.

Hoogtepunten in deze jaren waren de achtereenvolgende jaarlijkse congressen te Amsterdam (1950), Zwolle (1951), tijdens welke dr. H. A. Kort-hals als ere-lid der organisatie werd geïnstalleerd, Dordrecht (1952), Mep-pel (1953), Amsterdam (1954) en Groningen (1955), waarop verschillende vooraanstaande liberale sprekers voor een steeds groeiende schare J.O.V.D.-ers verschillende actuele vraagstukken belichtten.

Voorts moet uit deze periode nog worden vermeld, dat op 27 januari 1952 te Brussel de „Liberale Europese Jeugd” werd opgericht. Alhoewel op het oprichtingscongres vier J.O.V.D.-afgevaardigden aanwezig waren, heeft het helaas wegens verschillende organisatorische redenen nog tot 15 mei 1954 geduurd, voordat in samenwerking met de Liberale Studenten Vereniging Amsterdam te Amsterdam een Nederlandse sectie van deze organisatie kon worden opgericht.

Internationaal contact

In die tussentijd werd echter het contact met de internationale organisatie door een hoofdbestuurlid van de J.O.V.D. onderhouden. Het huidige bestuur o.l.v. Ferry Hoogendijk (J.O.V.D.), voorzitter, en S. C. Sijsma (L.S.V.A.), ondervoorzitter, heeft een moeilijke, maar mooie taak, n.l. het medewerken aan de verdere verspreiding van de Europese gedachte onder de Nederlandse liberale jongeren en de versteviging der banden met de liberale jongeren in andere landen.

De J.O.V.D. onderscheidt zich van de andere politieke jongerenorganisaties daardoor, dat zij geen onderdeel vormt van een partij. Dit heeft zijn specifieke moeilijkheden met zich

medegebracht, o.a. op financieel terrein. Echter ondanks deze moeilijkheden, of misschien juist door deze moeilijkheden, welke aan de hoofdbestuurleden geregeld financiële offers vragen, is de J.O.V.D. nog zo sterk gegroeid, dat het socialistische dagblad „Het Vrije Volk” het zelfs nodig vond te verklaren, dat deze organisatie de snelst groeiende politieke jongerenbeweging is.

Deze onafhankelijkheid heeft ook nog medegebracht, dat gedurende het gehele bestaan van de J.O.V.D. sprekers van verschillende politieke partijen en organisaties op afdelings-, districts-, weekend- en kaderbijeenkomsten de beginselen, doeleinden en programma's hunner partijen en organisaties konden toelichten. De hierop volgende debatten hebben veel bijgedragen tot het beter politiek inzicht der liberale jongeren.

Nu, na zeven jaar, kan worden gezegd, dat de J.O.V.D.-baby, die sommigen direct in de koesterende warmte van een couveuse wilden zetten, dermate is uitgegroeid, dat deze organisatie met recht haar plaats in de huidige jongerenwereld kan opeisen.

Tenslotte wil ik niet onvermeld laten, dat van al diegenen, die vol aandacht over de wieg van de J.O.V.D. gebogen stonden, niemand meer een actieve rol in deze organisatie speelt, met uitzondering van één. Deze ene is ons lid van verdienste, G. Stempher. Hulde aan deze hoofdredacteur van „De Driemaster”.

J. G. Th. LINNSEN

Behandeling van de landbouw-resolutie in „De Berenkuil”

Op 5 en 6 mei zal in de Berenkuil te Grolloo in Drente een J.O.V.D.-weekend worden georganiseerd. Naast de landbouwresolutie zal ook aan de sociale problematiek in deze sector aandacht worden geschonken. De zaterdag zal worden besteed aan een bespreking van de resolutie. Op zondag zal een vooraanstaande spreker een inleiding houden. Uiteraard zal op zaterdagavond — de herdenking van de bevrijding van ons land — op gepaste wijze worden gevierd. De kosten van het weekend bedragen f 4.65 per persoon. Lakens moet men zelf meenemen.

Het volledige programma zal in het volgende nummer van De Driemaster verschijnen, terwijl ook de afdelingen nog nader bericht zullen ontvangen.

In verband met de organisatie is het zeer gewenst zo spoedig mogelijk opgave te doen van het aantal deelnemers aan deze belangrijke bijeenkomst in het mooie bosrijke Grolloo. Opgaven, bij voorkeur vóór 20 april bij de secretaris: O. Tammens, Herman Gorterstraat 15, Amsterdam-Z.

Géén vervlakking

Een dagblad, dat onbelangrijke gebeurtenissen met op effect jagende opschriften in het midden van de belangstelling plaatst, dat met uitvoerige, sentimentele verslagen en interviews met foto's appelleert aan de meest primitieve gevoelens, zulk een dagblad wordt helaas vlotter verkocht dan een goede courant.

Zo'n dagblad is oppervlakkig en nivellerend, dus in zekere mate ontbindend.

Sommige bladen zijn weliswaar minder verderfelijk, maar hun culturele waarde wordt beperkt door concessies aan de gemiddelde smaak, dus aan vervlakking. Bladen, die min of meer

afhankelijk zijn van politieke of kerkelijke groepering oefenen dagelijks op hun lezers invloed uit in een bepaalde richting.

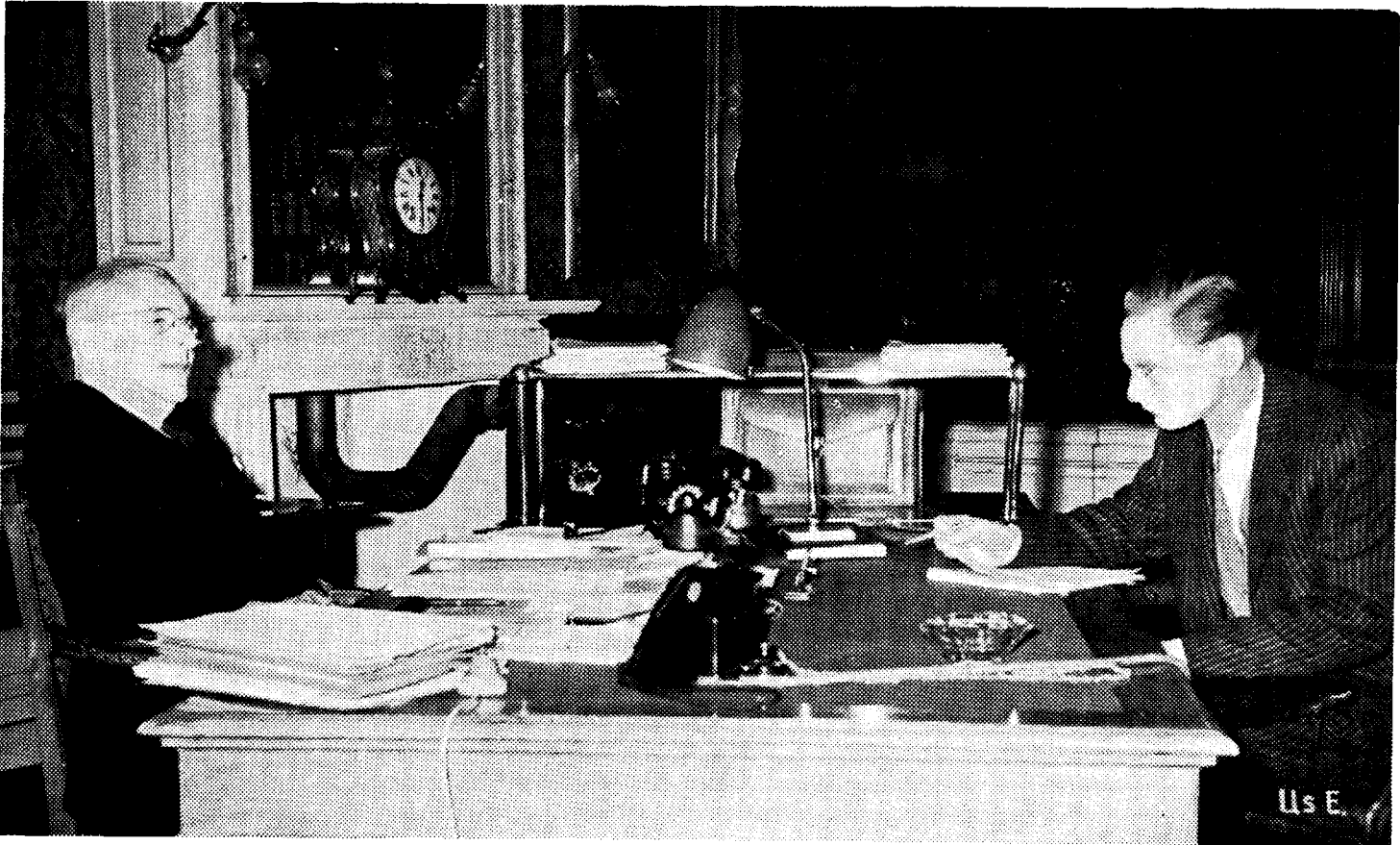
Een courant, behoeft noch eenzijdig, noch oppervlakkig te wezen om onderhoudend te zijn. U kunt een „goed” dagblad kiezen, dat zeer onderhoudend kan zijn en haar maatschappelijke functie van nieuwsvoorziening en voorlichting verricht op hoog niveau, niet neutraal, wel volkomen onafhankelijk en strevende naar de grootst mogelijke objectiviteit.

Een dagblad met onopgesmukte, betrouwbare berichtgeving, instructieve en opbouwende artikelen, die de intellectuele belangstelling opwekken en bevredigen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

★
Vraagt U de NRC eens
14 dagen op proef.

Belastingen, sparen en afbetalingsstelsel vormden onderwerp hebben met minister Van de Kieft

Minister Van de Kieft spreekt . . . Ferry Hoogendijk luistert

(Cliché welwillend afgestaan door Elseviers Weekblad)

Er zal nauwelijks een onderwerp zijn, dat zovelen interesseert en dat door zovelen dagelijks wordt besproken en bekritiseerd als de belastingen.

Hoewel ieder er van overtuigd is, dat de staat door middel van belastingen moet voorzien in zijn behoeften aan kasmiddelen om staatsuitgaven te dekken, wordt het persoonlijk aandeel, dat men daarin moet bijdragen in vele gevallen te hoog gevonden.

Er zijn bepaalde groepen, die zelfs zeer eensgezind deze mening zijn toegedaan en daartoe behoren ook vele jongeren.

Daarom was het bijzonder prettig, dat Zijne Excellenties de minister van Financiën, de heer J. van de Kieft en de staatssecretaris, dr W. H. van den Berge bereid werden gevonden om mij als vertegenwoordiger van de jongeren ten departemente te ontvangen om openhartig over bepaalde problemen van jongeren op financieel gebied te spreken.

De minister en de staatssecretaris waren zo vriendelijk om in te gaan op een aantal vragen, die ik in de loop van dit gesprek mocht stellen.

VRAAG:

Zou het naar Uw mening mogelijk zijn om de vrijgezellenbelasting te verlagen?

Deze groep wordt nu extra belast, terwijl deze mensen juist grote kosten moeten maken in de meeste gevallen voor hun huwelijkssuitzet.

ANTWOORD:

U bedoelt blijkbaar: het hoger tarief van de inkomstenbelasting, dat door de vrijgezel betaald moet worden. Een verdere belastingverlaging na de reeds ingevoerde verminderingen is thans echter niet mogelijk. Ik ben wel van mening, dat wanneer op den duur een verdere ruimte voor belastingverlaging beschikbaar is, één van de eerste punten een herziening van het tarief van de vrijgezel behoort te zijn.

Het verschil is inderdaad wel groot. U moet echter niet vergeten, dat wanneer er een belastingverlaging aan de orde wordt gesteld er altijd gekibbeld wordt welke belastingen verlaagd moeten worden. En regeren is een keuze doen.

VRAAG:

In de huidige tijd komt het veel voor, dat de man en de vrouw werken. Hun inkomens worden dan bij elkaar geteld. Worden de meestal jonge — gezinnen dan

naar Uw mening niet onevenredig zwaar getroffen en zou er tot een bepaald maximum geen andere regeling te treffen zijn?

ANTWOORD:

Ik wil beginnen met te stellen, dat er geen verschillen gemaakt kunnen worden tussen jonge en oudere gezinnen. Het probleem dat U hier aan de orde stelt is reeds verschillende malen in de Kamers in discussie geweest.

Wanneer verandering aangebracht zou worden in het bij elkaar tellen van de inkomens van de echtgenoten dan tast men de grondslag van het belastingstelsel aan.

Wanneer U vraagt of er tot een bepaald maximum geen andere regeling te treffen is, kan ik U zeggen, dat er een bijzondere regeling in overweging genomen wordt. Deze zal waarschijnlijk niet hierin bestaan, dat het optellen van inkomens van man en vrouw losgelaten wordt, maar dat op het inkomen van de vrouw een zekere aftrek zal worden toegestaan.

De Regering heeft zich echter steeds op het standpunt gesteld — en dit is onlangs in de Kamer uitdrukkelijk gezegd — dat dit probleem bezien moet worden bij een algehele technische herziening van het belastingstelsel.

VRAAG:

Wordt het huidige belastingstelsel aangewend om de conjunctuur te beïnvloeden?

ANTWOORD:

Zover dat mogelijk is, ja. Dit is echter een ingewikkelde kwestie, waarbij verschillende factoren een rol spelen.

In het algemeen wordt bij de belastingheffing rekening gehouden met de conjunctuur. In het bijzonder diverse professoren verwijten mij wel eens, dat ik dit in te geringe mate doe. Doch men moet zich bewust zijn, dat een belasting psychologisch dragelijk moet zijn.

Wanneer wij — zoals thans — en feitelijk niet in overeenstemming met het principe der conjunctuurpolitiek, in een periode van hoogconjunctuur, de belastingen hebben verlaagd, lijkt dit op het eerste gezicht onjuist. Maar er waren andere belangrijke redenen waarom de belastingen toch verlaagd werden.

Het is eigenlijk precies hetzelfde probleem als zich voordoet bij het voeren van een loonpolitiek.

Misschien is conjunctureel een loonsverhoging niet altijd wenselijk, maar ook hierbij spelen psychologische factoren een grote rol.

VRAAG:

Hoe denkt U over het afbetalingsstelsel?

Zou dit een eventuele crisis niet verergeren, daar de mensen al toekomstige koopkracht hebben aangewend in dit systeem.

ANTWOORD:

Bij het stellen van Uw vraag dacht ik aan de anecdote, die veel over de Amerikaanse president Coolidge verteld wordt.

Deze president was een man van weinig woorden en toen hij op een zondag uit de kerk kwam vroeg zijn vrouw: „Hoe was het in de kerk?”. „Goed”, antwoordde Coolidge. „Waar

ging de preek over?”. „Over de zonde”, zei de president. „Wat zei hij over de zonde?”. „Hij was er tegen”. Welnu als U vraagt wat ik denk over het afbetalingssysteem, dan zeg ik: Ik ben er tegen.

Dit antwoord hebt U spontaan gegeven, Excellentie, maar zou U nog enkele argumenten willen noemen, die Uws inziens het meest gevaarlijk zijn in dit systeem?

Ik zie een tweetal gevaren voor de conjunctuur. In de eerste plaats kunnen bij een eventuele crisis de mensen hun verplichtingen niet nakomen. Het tweede punt vloeit uit het eerste voort: er ontstaat een grote tweede handsmarkt. Dit alles kan een depressie verergeren.

In economische termen gezegd: men heeft bij het op grote schaal toepassen van het afbetalingssysteem, geen kijk meer op de elasticiteit van de vraag.

Hoe denkt U, Excellentie, over een bepaling, die dwingend zou voorschrijven om een grotere som te bedingen als eerste aanbesteding?

Hier is men in Engeland ook mee begonnen en ik zou het wenselijk vinden, wanneer het ook hier ingevoerd zou worden.

VRAAG:

Onder invloed van de fiscale af-trekbevestigingen wordt de verzekeringsgedachte en het collectieve sparen steeds meer op de voorgrond geplaatst.

Bent U niet van mening, dat hier een bepaalde eenzijdigheid in ligt besloten, die een nadelige kant voor de spaarders kan hebben, gezien het stijgende prijsverloop. Meent U niet dat het aanbeveling verdient om ook in een andere richting te sparen en zouden er

van gesprek, dat onze redacteur Ferry Hoogendijk mocht en staatssecretaris Van den Berge

geen mogelijkheden in die richting geopperd kunnen worden.

Bijvoorbeeld door het invoeren van kleinere coupures van aandelen.

De jeugd vraagt zich nu wel eens af — met de feiten uit de geschiedenis voor ogen — in welke richting zij het beste kan sparen.

ANTWOORD:

Dit is een aardige vraag. Inderdaad gaat er een kleine stimulans van de Overheid uit om de verzekeringsgedachte en het collectieve sparen aan te moedigen. Doch dit is maar een heel kleine stimulans. Ik zal trachten U dit duidelijk te maken. Wanneer men gelden wil gaan beleg-

gen kan men dat op twee manieren doen: Ten eerste kan men „tegen de gulden gaan aanleunen”. Bijvoorbeeld door het kopen van obligaties. Komt er een devaluatie van de gulden, dan heeft men dus nadeel. Men kan echter ook zijn geld beleggen in realia, zoals onroerende goederen.

Wanneer wij de eerste weg kiezen, dus „aanleunen tegen de gulden”, dan kunnen wij dit doen door collectief te sparen of op ons eigen houtje. Sparen wij collectief dan krijgen wij op het moment, dat wij de verzekering aangaan fiscale aftrekmogelijkheden. Een lijfrentepremie van / 3.600,— mag maximaal van het

inkomen worden afgetrokken en wordt dus fiscaal niet belast.

Dit zou men dus een stimulans kunnen noemen, maar de aftrekmogelijkheid geldt voor dit ogenblik.

Wanneer men echter de lijfrente-uitkering gaat genieten, dan moet men daar inkomstenbelasting van betalen. Spaart men echter door zijn geld op een spaarbank te zetten, dan krijgt de fiscus alleen zijn deel van de rente.

Uw suggestie om kleinere coupures van aandelen in te voeren lijkt mij praktisch onuitvoerbaar, daar het Nederlandse publiek daar te vreemd tegenover zou staan. Het kopen van aandelen behoort in ons land nu een-

maal tot de taak van mensen, die zich daarin gespecialiseerd hebben. Wel kan ik instemmen met de mening — een paar jaar geleden naar voren gebracht door prof. Koopman — dat het publiek voor zijn spaargelden collectief aandelen kan kopen, indien verzekeringsmaatschappijen speciale polissen wilden afgeven, waarbij de vereiste premiereserve in aandelen zou worden belegd.

Wanneer de spaarders dan later hun uitkeringen ontvangen kan daar een eventuele verhoging van de koers der voor belegging gekochte aandelen, in verdisconteerd zijn. FERRY HOOGENDIJK

Donkere wolken voor de Engelse regering en conjuncturele moeilijkheden

De ontevredenheid over het beleid van de conservatieve regering van Sir Anthony Eden neemt steeds toe, tenminste de publieke opinie keert zich tegen de gevoerde politiek en de maatregelen, die zijn kabinet hebben genomen.

Deze ontevredenheid groeide vooral gedurende de maanden februari en maart. Velen menen, dat Eden niet de geschikte premier is. Men verwijt hem, dat hij zich nog te veel ophoudt met de buitenlandse politiek, m.a.w. dat hij zich nog te veel vereenzelvigd met het Foreign Office.

Meerdere malen werd aangedrongen op meer delegatie aan zijn minister van Buitenlandse Zaken. Vele ontevreden, en ook enkele conservatieven wijzen er op, dat de buitenlandse politiek niet gewijzigd is na het aftreden van de Labour-regering. In dit verband wordt dan genoemd de ontruiming van de Suezkanaal-zône.

Ten aanzien van Azië, en in het bijzonder Jordanië, is de situatie aanmerkelijk verslechterd. Begin maart werden generaal Glubb en enige andere Engelse officieren door de Jordaanse Regering uit het nationale leger ontslagen, nadat enige weken te voren een poging van Engeland om Jordanië deelgenoot te maken van het Pact van Bagdad de nationale sentimenten had aangewakkerd tegen het „Westerse machtsstreven”.

Jordanië trad na parlementaire moeilijkheden niet tot het pact toe. (Engeland antwoordde op het ontslag van Glubb met de terugroeping van Engelse officieren uit het Arabische Legioen). De Engelse pers, en vooral die van Labourzijde, sprak van een falen van de conservatieve politiek.

Ook kon Engeland niet tot een accord komen inzake Cyprus. Zelfs na het bezoek van de Engelse minister van Overzeese Gebiedsdelen aan de gouverneur generaal van Cyprus, Harding, bleken de tegenstellingen tussen de Cyprioten (onder leiding van aartsbisschop Makarios) en Griekenland enerzijds en Engeland (en Turkije) anderzijds eerder verscherpt. Wederzijds ging men over tot radiostoring. Aartsbisschop Makarios werd gedeporteerd, Griekenland riep zijn politieke vertegenwoordiger naar Athene terug.

Wanneer wij verder denken aan de nog steeds lopende Kenya-affaire dan is het duidelijk, dat de buitenlandse politiek weinig reden tot tevredenheid geeft. Vele moeilijkheden echter zijn toe te schrijven aan „bad luck”, terwijl andere problemen tot de politieke erfenis van de voorafgaande Labour-regering moeten worden gerekend.

Ook in het debat over de afschaffing van de doodstraf, welke door de regering ontraden werd, vond de regering niet genoeg steun. De Labour-oppositie diende een voorstel in om de doodstraf voor een proefperiode te schorsen. Daar vergunning was gegeven volgens persoonlijke overtuiging te stemmen, maakten 37 „Conservatives” gebruik om voor het ingediende voorstel te stemmen. De uitslag was 295 vóór, n.l. 254 Labour-afgevaardigden, 37 Conservatieven en 4 Liberalen; en 262 tegen, te weten, 257 Conservatieven en 7 socialisten. Practisch betekent deze uitslag de onmiddellijke afschaffing van de doodstraf.

Na afloop van het debat werd de premier gevraagd wat hij nu zou gaan doen. Het antwoord van Eden was, dat hij de nodige stappen tot wijziging zou nemen. Wij kunnen niet anders zeggen, dat Eden een ruitertelijke houding in een moeilijke positie koos.

Ten aanzien van de financiële politiek heeft de regering niet de publieke opinie achter zich. Toch getuigt het regeringsbeleid van moed en is van allerlei politiek marchanderen ontbloot.

Vele problemen

De hoogconjunctuur heeft vele problemen met zich gebracht. In verband met het handhaven van de bereikte welvaart is het van belang, dat een evenwicht wordt gevonden tussen productie en consumptie. De hoogconjunctuur bracht naast grote bedrijvigheid en hoge winsten het inflatieverschijnsel met zich. En deze inflatie is van dien aard, dat de monetaire autoriteiten hebben gemeend de investeringsneiging te moeten afremmen. In ons land heeft men gereageerd met een discontoverhoging en tevens heeft men een wijziging van de voorheffing van de Vennootschapsbelasting ingevoerd.

In plaats van een voorheffing, die de inspecteur na 9 maanden sedert de aanvang van het jaar kon vaststellen tot een bedrag gelijk aan de helft van de over het vorig jaar geheven belasting, werd een voorheffing ingevoerd, die vastgesteld kon worden na 7 maanden tot drie kwart van het belastingbedrag van het vorig jaar. Bovendien werd de vervroegde af-

schrijving op productiemiddelen in de Inkomstenbelasting getemporeerd.

Ook in Engeland ging men over tot discontoverhogingen. Oud-minister van Financiën Butler verhoogde reeds vorig jaar de discontovoet van drie en een half tot vier en een half procent. Zijn opvolger Mac Millan heeft de deflatiepolitiek op nog scherpere wijze gehanteerd.

Weer werd het disconto met een vol procent verhoogd. Doch nu bleef het hier niet bij en heeft men ingezien, dat niet alleen de particuliere investeringen de zondebok van de overmatige credietverlening zijn. Men heeft ingezien, dat het nationaal product aangewend kan worden voor consumptieve bestedingen, private investeringen en overheidsuitgaven. Mac Millan ging nu rechtstreeks het afbetalingscrediet te lijf om zodoende het verbruik af te remmen. In plaats van een eerste storting 15 tot 33 1/3% zal nu 20 tot 50% vereist zijn, terwijl ten aanzien van de afbetalingstermijn een limiet werd gesteld.

Daarnaast wordt de consumptie afgeremd door een vermindering van de subsidie op brood met 50%, terwijl de melk een halve penny per pint duurder wordt (beide laatste maatregelen betekenen voor Engeland een besparing van 38 miljoen pond sterling).

Ook de overheidssector zal de deflatiepolitiek ondergaan. Mac Millan kondigde een vermindering van het aantal ambtenaren met 10 tot 15 duizend aan.

De kapitaalsuitgaven van de overheid zullen nog eens extra worden verlaagd met een bedrag van 20 miljoen pond sterling, terwijl de onderwijsprogramma's één jaar zullen worden uitgesteld. Tevens zal op de genationaliseerde bedrijven 70 miljoen pond sterling worden bespaard. Oud-minister van Financiën Butler meende, dat de levensstandaard binnen de tijd van een generatie moet worden verdubbeld. Een opvoering van de levensstandaard kan echter alleen maar slagen, wanneer de nodige ruimte wordt gelaten aan de investeringen, want een opvoering van de productiviteit kan slechts plaats vinden wanneer ook de kapitaalinstallaties uitgebreid en verbeterd worden.

Afremmen van de investeringen zou een dergelijke ontwikkeling in de weg staan. Veeleer zal de oplossing moeten worden gezocht in een aanpassing van de besparingen aan de hoge investeringen.

Dat daarbij een geringere herdistributie van het inkomen via de belastingen (dus een afzwakking van het progressieve tarief) een oplossing betekent zal duidelijk zijn. Ook zal de zelffinanciering van bedrijven niet tegengewerkt moeten worden door overmatig hoge belastingen.

Deze hoge belastingen belemmeren de aanpassing van investeringen en besparingen. Toch zal daarbij aandacht moeten worden besteed aan het inflatiegevaar, hetwelk een dergelijke politiek in zich draagt. Men zal er voor moeten zorgen, dat prijsstijgingen uitblijven.

Discontoverhogingen

Tenslotte wil ik nog wijzen op de geringe effectiviteit van discontoverhogingen. Men had in Engeland de hoop, dat als gevolg van de duurzame geldpolitiek de invoer afgeremd zou worden, doch in januari werd een top bereikt in de tekorten op de handelsbalans n.l. 75 miljoen pond sterling. Deze tekorten zijn voor een deel toe te schrijven aan de industriële ontwikkeling van Engeland, maar een feit blijft het, dat de invoer niet werd afgeremd maar toenam. Ook ten aanzien van de binnenlandse credietverlening is het de vraag of een discontoverhoging effectief zal blijken te zijn. Zelfs wanneer de banken het crediet duurder maken, hetgeen geschied is, dan nog valt het te betwijfelen of de vraag naar crediet daarop zal reageren.

Dat de politiek, die Engeland voert niet populair is bij de massa behoeft geen betoog, maar zij toont ons, dat met een duurzame geldpolitiek alleen, de inflatie niet te bestrijden is en dat men de besparingen zal moeten stimuleren.

Voor Nederland zou mijns inziens een minder progressief belastingtarief en verlaging van de vennootschapsbelasting de aangewezen weg zijn om de besparingen op te voeren. Met het invoeren van discontoverhogingen alleen, zullen wij de gewenste aanpassing van investeringen aan besparingen niet bereiken.

De weinig populaire subsidieverlaging op consumptiegoederen, acht ik voor Nederland op dit moment nog niet noodzakelijk, een productiviteitsverhoging in de private en publieke sector zal hier betere resultaten afwerpen.

C. J. W. WEBER.

WERELDREGERING OF WERELDOORLOG?

Wat twee gezaghebbende figuren op dit terrein er over zeggen

Wat een keus: wereldregering of wereldoorlog? We weten natuurlijk wat we kiezen als het zo concreet voor ons staat. Maar staat het zo concreet voor ons, zijn dit enige alternatieven?

Bij velen van ons is dat niet het geval, enerzijds omdat het begrip wereldregering ons vreemd en onwezenlijk in de oren klinkt en anderzijds omdat we ons een derde wereldoorlog niet kunnen voorstellen. Gelukkig!

Toch lijkt het mij goed eens na te gaan of het probleem werkelijk zo ligt als het hier gesteld is en wat dit dan inhoudt.

Hiervoor heb ik met twee gezaghebbende figuren op dit terrein een gesprek gehad, n.l. met de heer Reinhard Radermacher, secretaris-generaal van de Young World Federalists en met Mr. Ralph E. Lombardi, secretaris-generaal van de World Movement for World Federal Government, tevens bekend lector, publicist, radiospreker en specialist in buitenlandse politiek. Beiden zijn voor enige tijd in Nederland.

Om op de hoogte te komen van het doel van beide organisaties was niet moeilijk al bleek er ook binnen deze kring verschil van opvatting te bestaan. Primair stellen alle Wereldfederalisten het voorkomen van oorlog; zij willen dit bereiken met een internationaal rechtstelsel en een politiemacht belast met het toezicht op de naleving daarvan. Met deze middelen hopen zij de spanningen tussen de wereldmachten op te heffen en aldus te komen tot wereldontwapening. Het geld wat hieruit vrijkomt, wil men gebruiken voor hulp aan onderontwikkelde gebieden.

Deze doelstelling punt voor punt volgend geeft alleen reden tot waardering; en tot grote waardering mijns inziens. Toch zullen we deze doelstellingen eens nader bezien.

Met een streven naar het voorkomen van oorlog zal ieder weldenkend mens het wel eens zijn. Tegen een internationaal rechtstelsel zijn ook weinig bezwaren in te brengen: de meeste landen erkennen internationale verdragen, conventies en rechtelijke uitspraken. Moeilijker wordt het als dit recht ingrijpt in de bin-

nenlandse situatie en nog moeilijker wordt het als landen een deel van hun soevereiniteit moeten overdragen aan supra-nationale organen.

Ik geloof echter dat Mr. Lombardi gelijk heeft als hij stelt, dat er al een gunstige tendenz in deze richting is; dit moge blijken uit de vele federaties zoals de V.S., Zwitserland, Nigeria, Australië en Centraal-Afrika. Maar toch zijn we geneigd deze federatievorming op een ander niveau te zien dan de wereldfederatie en mijns inziens terecht. Hier ligt, naar ik meen, de essentie van dit probleem en hieromheen groeperen zich dan ook de meningen in en buiten de kring van Wereldfederalisten.

Gesprek met Abbé Pierre

Mr. Lombardi had zeer onlangs een gesprek met Abbé Pierre; deze Franse geestelijke, die bekend staat om zijn sociaal realisme, gaf als zijn mening, dat een wereldfederatie alleen te bereiken is door een langzame groei van onderop zoals dit te zien is in de ontwikkeling van Klein-Europa en de Benelux. En hiermee geeft deze

geestelijke, meen ik, blijk ook wel enig wereldpolitiek realisme te bezitten. Maar politiek is nu eenmaal onvermijdelijk een kwestie van vooruitzien, d.w.z. de oplossing van de problemen in het perspectief van de tijd kunnen zien en het is met een beroep hierop, dat de Wereldfederalisten met klem betogen: Staar U niet blind op de verwezenlijking van Uw eigen federaties want voor U het weet heeft een conflict tussen de dreigende machten al Uw federaties vernietigd!

Hiertegenover stellen zij de directe instelling van een „supranationale rechtskoepel” op wereldniveau om van daaruit de spanningen te verminderen. Daarbij erkent de één de betekenis van gelijktijdige actie van onderop, de ander ziet dit slechts als een rem. De heer Radermacher bijvoorbeeld ziet in regionale federaties het gevaar van blokvorming, zowel op economisch als op politiek terrein, en het gevaar van belangengemeenschap voor eigen ras of ideologie. Mr. Lombardi daarentegen is voorstander van de Europese federatieve gedachte, maar ziet dit (uiteraard) slechts als een hulpmiddel tot het hoofddoel: de wereldfederatie.

Ik heb hiermee in grote lijnen het streven van de wereldfederalisten weergegeven. Enkele actuele vraagstukken die parallel lopen met de genoemde doelstellingen en waarbij de beweging zich ook bijzonder verdienstelijk maakt zijn: 1. de herziening van het handvest van de Verenigde Naties; 2. het vreedzaam gebruik van atoomenergie; 3. internationale ontwapening en controle en, voor mij het meest belangrijk, 4. de hulp aan onderontwikkelde gebieden. Deze problemen hangen nauw samen. De herziening van het handvest op grond van de art. 108 en 109 is nodig om de supra-nationale bevoegdheid voor de gewenste organen te verkrijgen. In het onlangs door de beweging uitgegeven communiqué formuleert men het als volgt: „Het vreedzaam gebruik van atoomenergie zal zo spoedig mogelijk moeten leiden tot herziening van het handvest van de V.N., immers atoomcontrole kan niet effectief zijn zonder de instelling van een supra-nationaal orgaan door de V.N.”

Eenzijdige actie gevaarlijk

Het vreedzaam gebruik en de ontwikkeling van de kernenergie, ontwapening en herziening van het handvest zijn aaneengeschakelde problemen. Eenzijdige actie in atoomvraagstukken is gevaarlijk, gecombineerde Europese actie is wenselijk maar een actie van de V.N. is onmisbaar voor wereldvrede.” Experts hebben berekend, dat uit ontwapening \$ 24 biljoen vrij kan komen en van dit bedrag zou men \$ 8 biljoen nodig hebben voor de supra-nationale organisaties (incl. de politiemacht) zodat \$ 16 biljoen overblijft voor de hulp aan onderontwikkelde gebieden. Stelt men hiertegenover de \$ 800 miljoen die in het befaamde „Point 4” voor die gebieden uitgetrokken zijn, dan valt het effectieve verschil wel duidelijk in het oog.

Over de problemen aan deze hulp verbonden wil ik graag in een volgend artikel iets vertellen, mede i.v.m. het artikel van drs R. H. Neuberger in „Liberaal Réveil” (waar ik het niet geheel mee eens ben). Ik hoop met dit artikel enig licht te

hebben geworpen op de problemen rond het wereldfederalisme. Het is begrijpelijk, dat de liberalen hierbij niet zo sterk in de voorhoede traden: wij voelen niet zoveel voor collectieve acties en zeker niet als dit planmatig van bovenaf moet komen. Dat is ook de reden waarom ik tegenover dit streven nog kritisch sta.

Een onderzoek kan echter alleen onze blik maar verwijderen. Laten we ons als jongeren op deze problemen bezinnen en als liberale jongeren onze invloed overeenkomstig onze principia aanwenden. Dit artikel is hiertoe, naar ik hoop, een eerste stap.

A'dam

JOOP SCHUYFF

Dag Paard

Remmen gierden en abrupt kwam de Buick op het kruispunt tot stilstand. Voor het superchromige vervoermiddel langs defileerde een paard en wagen, langzaam, een beeld uit een andere tijd. In het voorbischrijden keek het paard de bestuurder van de stilstaande auto even diep in de ogen en lichtte toen weemoedig maar met grote elegantie de staart. Op dat moment werd ons duidelijk wat wij in deze tijd missen. Het is het paard. Het paard met die hele trits van adel, ridderlijkheid en dapperheid, die het begrip „paard” omzweven.

Wat is er van overgebleven? Hoe heeft 's lands bestuur hier niet onder geleden? Op het Binnenhof staan geen ongeduldig trappelende dravers, neen, voorzichtig zetten de Kamerleden hun fiets tegen de pui. Zo'n onding noemt men, o tragiek, een stalen ros. Langs de verweerde muren van het Binnenhof steigt geen wapengekletter omhoog, hoogstens laat men in deze contreien eens zijn actetas met het twaalfuurtje voor de voeten van een politieke tegenstander staan.

Wat een genot zou het niet zijn om prof. Oud uit te zien draven op een blauwe Fries en moedig in te zien haken op de geharnaste Burger, de laatste in het zadel van een rode vos? En dan prof. Romme gezeten op zo'n Brabantse stamboekhengst, onophoudelijk bedreigd door een ds Zandt met het slagzwaard stevig in zijn tien geboden! Geen ellenlange discussies, geen neuzentellerij.

Niets van dat al, fluks in het zadel en ter plaatse een beslissing geforceerd, het wapen in de vuist.

Langs de kant, op de steeds in gereedheid gehouden tribunes, mevrouw Fortanier de Wit en mevrouw Ploeg-Ploeg, beziend maar gracieus de kampioen hunner keuze aanvurende. Om als de strijd beslist was de dappere overwinnaar een bloem te schenken!

De tijden veranderen en met haar de zeden. Glimmend en flonkerend glijden de benzinemonsters voor en braken hun berijders uit.

De paardenmop is al wat ons bleef.

BOULEVARDIER

Werft
abonné's
voor ons
maandblad
De Driemaster!

Aannemersbedrijf

**Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen**

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

tegenwoordig heeft. Er worden echter ook andere getallen genoemd. De commissie N.-Holland b.v. noemt 5000, een Staatscommissie beval aan 2000.

Ook de oppervlakte speelt een rol, de kleinste gemeente in ons land is momenteel Nieuwpoort met 55 ha. Dit alles moet uiteraard geval voor geval bekeken worden. Van veel belang is bij samenvoeging de mogelijkheid van een snel en gemakkelijk verkeer met het bestuurscentrum.

Volgens de commissie N.-Holland is de conclusie: alle kleine gemeente opheffen. Dhr den Brufin gaf als zijn mening: ieder dorp moet een gemeente zijn mits niet te klein. In streekverband zouden dan gemeenschappelijk problemen behandeld kunnen worden. Zo zou men komen tot een soort streekschap, terwijl de gemeente toch zelfstandig blijft.

Na deze inleiding volgde een levendige discussie. De avond werd besloten met muziek en bridge.

GORINCHEM.

Ledenvergadering.

Begin Maart had de tweede ledenvergadering van de afdeling plaats. Spreker was de heer ir C. P. Gilde, die een duidelijke uiteenzetting gaf over het ontstaan van het liberalisme. Spreker ging geheel terug tot de oudheid, naar de oude Griekse wijsgeren. Vervolgens sprak hij over de drang naar vrijheid die steeds sterker werd. In Nederland was de eerste liberale regering onder Torbecke.

Na de pauze was er gelegenheid tot het stellen van vragen, waarna nog enige sportfilms vertoond werden.

NOORD-GRONINGEN EN GRONINGEN.

Emigratie-rondreis.

Maandag 22 Maart sprak mevr. W. Evers-Dijkhuizen voor beide afdelingen over het onderwerp „Emigratie”.

Zij begon haar lezing met op te merken, dat vooral na de tweede wereldoorlog de emigratie urgent werd. Vóór die tijd was het alleen een persoonlijk of groepsbelang. Nu is het een nationaal belang. Dit houdt natuurlijk niet in dat emigratie door de regering of bepaalde instanties aangemoedigd wordt. Daarentegen wordt gezorgd voor voorlichting en voorbereiding.

Ons bevolkingsoverschot kan niet volledig door de industrialisatie worden opgevangen, want voor elke persoon die in de industrie gaat werken is / 25.000 investering nodig. Bovendien zou de afzet van de producten (naar het buitenland) moeilijkheden geven.

Vaak wordt gezegd, dat het de besten zijn die gaan emigreren. Men kan het echter ook zo stellen: De besten kunnen in Nederland ook wel 'n plaats vinden. De slechtsten gaan ook niet weg. Dus zo ongeveer de middenmoot.

Hoe staat het met de emigratie mogelijkheden naar de verschillende landen? Canada neemt ongelimiteerd mensen voor de landbouw en in mindere mate geschoolde industrie arbeiders. In Australië is de beroepenlijst wat ruimer. Ook in Nieuw-Zeeland goede kansen voor agrariërs. De U.S.A. hebben een vast quotum voor Nederland van 3000 per jaar. Mogelijk wordt dit aantal in de toekomst groter. Intellectuelen vinden in alle landen moeilijk een plaats. Voor huishoudelijke hulp is in alle landen een grote behoefte aan meisjes en jonge vrouwen.

Als regel is de tijd tussen aanmelding en vertrek minstens 5 maanden. Vaak gebruikt de emigrant deze tijd niet voldoende voor voorbereiding. De gemiddelde emigrant is te weinig doordrongen van de noodzakelijkheid hiervan. Vooral de taal is zeer belangrijk, maar ook de leefwijze in het land waarheen emigreerd wordt. Men moet vooral niet te gauw gaan oordelen en veroordelen; men moet zich aanpassen aan het nieuwe leven, zonder zijn eigen waarden volledig prijs te geven.

Spreekster besloot met te zeggen dat in alle landen de Nederlanders zeer gewaardeerde emigranten zijn, meestal naast de Brit.

Na de pauze werden nog vele lichtbeelden vertoond en door mevr. Evers-Dijkhuizen toegelicht.

OOST-GRONINGEN.

Oprichtingsvergadering.

De voorzitter van het oprichtingscomité, de heer S. K. Westerdijk, kon Woensdag 31 Maart in Hotel Ruibing te Winschoten, ruim 30 personen, waaronder de heer W. Plaazier, penningmeester van het Hoofdbestuur, een paar bestuursleden van afd. Noord-Groningen en verder toekomstige leden en belangstellenden van afdeling Oost-Groningen, hartelijk welkom heten. Na zijn openingswoord deed de voorzitter enige mededelingen over het weekend in Rotterdam en over de e.v. kaderbijeenkomst.

Hierna gaf hij het woord aan de spreekster mej. mr Toxopeus Pot. Spreekster acht het van groot belang dat de jongeren zich in de politieke problemen verdiepen en er samen over spreken, om dat de democratie er door op een hoger peil gebracht zal worden.

Bij de laatste kabinetsformatie, waar de V.V.D. doelbewust buiten gelaten werd, eiste de K.V.P. een brede basis om, zoals gezegd werd, een dam op te werpen tegen het rode gevaar. Met deze regering echter, waarin de homogeniteit zoek is, is een sterk bewind uitgesloten. En wanneer onze tegenstanders dan de V.V.D. zelf gaan beschuldigen van een gebrek aan homogeniteit, dan zijn het „dregredenen” waarvan zij gebruik maken, omdat het dan niet gaat om principiële verschillen, maar om verschil in nuance.

Onze democratie wordt ondermijnd door een dirigistische politiek, welke de socialisten voorstaan.

Mej. Toxopeus Pot vraagt zich af of de behoefte onder de notarissen aan een voorziening voor hun oude dag groot is. Of is men bang dat de notarissen nog eens aan zullen komen kloppen bij Maatschappelijk Hulpbetoon?

Na deze inleiding van mej. mr Toxopeus Pot, en een korte pauze was er gelegenheid tot het stellen van vragen en voor debat.

Daarna werd overgegaan tot de verkiezing van een bestuur. Na de uitslag van het stembureau blijkt het bestuur als volgt te zijn samengesteld: De heer S. K. Westerdijk uit Noordbroek, voorzitter; mej. Weisenbach uit Veendam, secretaresse; de heer W. Eikenberg uit Veendam, penningmeester en de heer J. Muntinga uit Winschoten, vice-voorzitter.

Na de rondvraag volgt de sluiting van de oprichtingsvergadering van de jongste J.O.V.D. afdeling.

DEN HAAG.

Gezond ziekenfonds-debat.

De afdeling Den Haag hield op Donderdag 8 April ten huize van

één harer leden een zeer geanimeerde en goed bezochte debat-avond. Voor een debat-avond was de opkomst zelfs bijzonder goed, want niet minder dan 22 personen waren aanwezig. Diverse actuele onderwerpen, zoals een verplicht ziekenfonds voor allen, ja dan neen; het aantal patiënten per dokter; de huidige leerplichtgrens en of de J.O.V.D. zich moet gaan bewegen op het terrein van de praktische politiek, ja dan neen, werden ingeleid door twee sprekers uit eigen kring en daarna opgesteld voor debat. Wat het ziekenfonds betreft, is men tegen een verplicht ziekenfonds voor iedereen. Zulk een instelling zou alle doctoren ambtenaren maken. Men was het erover eens dat het ziekenfonds goed is voor de minvermogenen, maar zodra eigen voorziening mogelijk is uit financieel oogpunt, dan moet men de mensen loslaten. Men was voorstander van een lagere inkomsten grens voor de verplicht verzekerden, en men zou deze grens willen terugbrengen tot f 4500 per jaar.

De steeds hoger wordende inkomstengrens wordt veroorzaakt door het socialistisch drijven, om toch maar zoveel mogelijk mensen in de ziekenfondsen te betrekken. Velen willen echter zelf de nodige voorzieningen treffen, maar dit wordt onmogelijk gemaakt. Verder was men voorstander van een kleine vergoeding, maximaal 50 ct, voor iedere behandeling door een dokter, wat het veelvuldige en vaak onnodige bezoek aan de overbelaste doktoren sterk zal verminderen. Het aantal patiënten dat een dokter heeft, hangt volkomen af van de dokter zelf en de door hem gegeven behandeling; als een dokter erg lang wil werken, mag hij dat doen, en als de behandeling slecht is, lopen de patiënten heus wel weg. De huidige leerplichtgrens van 14 jaar vond men over het algemeen juist, vooral al omdat velen nu al moeten zwoegen om zolang op school te blijven.

Over het laatste onderwerp van deze leerzame avond, of de J.O.V.D.

zich al dan niet moet gaan bewegen op het terrein van de praktische politiek, werd uitvoerig gedebatteerd. De J.O.V.D. denkt vrijzinnig, en stemt liberaal, en juist daarom zouden de meeste leden een grotere samenwerking met de V.V.D. ten eerste toejuichen. De zelfstandigheid van de J.O.V.D. moet bewaard worden, maar de ervaring van de V.V.D. zal door een grotere samenwerking de J.O.V.D. en daarmee de liberale zaak ten goede komen.

Het J.O.V.D. week-end in Overschie werd door diverse Haagse leden bijgewoond, en men was het er unaniem over eens, dat dit week-end bijzonder goed is geslaagd. De redevoeringen van de sprekers, prof. mr P. J. Oud, D. Dettmeyer en dr H. J. Roethof, de voorzitter van de J.O.V.D., werden met grote belangstelling aangehoord.

De eerstvolgende bijeenkomst van de afd. Den Haag zal begin Mei worden gehouden, en er staat weer een lezing op het programma.

Het volgende onderwerp, en tevens het laatste dit seizoen, in het Haags Jongeren Parlement „De wet op de Gezondheidszorg” zal op 28 April a.s. behandeld worden.

HOEKSE WAARD.

Vrije-tijds-besteding.

Vrijdag 27 Febr. j.l. had de afdeling wederom een bijeenkomst. Op deze avond heeft de heer Goossens gesproken en behandelde hij een rapport over de Hoekse Waard, samengesteld door de „Stichting voor Maatschappelijk Werk in Zuid-Holland”. Dit rapport bevat een onderzoek in het bijzonder ingesteld naar aanleiding van de problemen die verband houden met de vrije-tijdsbesteding van de jeugd, alsmede met het culturele werk in de Hoekse Waard.

Dit rapport is samengesteld door mensen van buiten de Hoekse Waard en hoewel men wel enige inlichtingen verkregen heeft van enkele der eilandbewoners, bevat dit rapport toch nog wel enige onjuistheden. Hierop heeft de heer Goos-

HBU

HBU

Uw vreemde valuta's

weer in eigen hand!

U kunt bij onze Bank weer

rekeningen in Vreemde Valuta

openen voor alle vreemde valuta's verkregen uit incasso van Uw buitenlandse handelsvorderingen.

Ook voor Vreemde Valuta-rekeningen: de H.B.U.

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

sens geweest en verder heeft hij de belangrijkste punten nader uitgewerkt.

Het rapport bevat ± 50 pagina's en is in de volgende hoofdstukken ingedeeld: I. Inleidende oriëntering; II. Demografie; III Het godsdienstig leven; IV. Gezin en opvoeding; V. Politieke verhoudingen; VI. Verenigingsleven; VII. Samenvatting en conclusies.

Nadat de gestelde vragen door de heer Goossens beantwoord waren, bleef men nog even bijeen voor een gezellig dansje.

MEPPEL e.o.

Jeugd en politiek.

De afdeling hield haar maandelijkse bijeenkomst op Zaterdag 20 Maart in zaal Slot te Meppel.

Als spreker was deze keer uitgenodigd de heer mr C. Stapel, leider van de volkshogeschool te Bakkeveen, met als onderwerp de vraag: „Waarom is het nodig dat de jeugd zich met politiek bemoeit?”

Alvorens over te gaan tot het beantwoorden van deze vraag, onderwierp spr. de uitdrukking „zich met politiek bemoeien” aan een diepgaand onderzoek. Zich met politiek bemoeien wil volgens spr. zeggen dat men zich intensief bezig houdt met de staatkundige problemen van gemeente, land en wereld, daar dit alles nauw met elkaar samenhangt. Hiertoe is het in de eerste plaats nodig dat men op de hoogte is en blijft. Het aangewezen middel hiertoe is het lezen van kranten; niet alleen de krant van eigen richting, maar ook die van andere richtingen. Dit is absoluut noodzakelijk om een objectief oordeel te kunnen vormen. Pas dan kan men in de politiek zijn keuze doen.

Spr. constateerde verder dat vooral de jongeren zich veel te weinig bewust zijn van het feit, dat wij ten slotte allemaal, door middel van het stembiljet, mee-regeren. Als middel om de mensen zich hiervan bewust te doen worden noemde spr. b.v. de P.B.O. Ook voor het onderwijs is hier volgens spr. een taak weggelegd. B.v. het lezen van kranten te leren.

Vooraf in liberale kringen is de activiteit en de belangstelling vaak veel te klein zegt spr. Hierdoor worden, zoals hij het uitdrukt, veel treinen gemist. Als actueel voorbeeld hiervan noemde spr. het maatschappelijk werk. Dit n.l. is binnenkort geen semi-overheidsinstelling meer. De K.V.P. en de P.v.d.A. zijn klaar om hun deel in hun werkgemeenschappen op te vangen. **Waar blijven de liberalen?**

Na de pauze ontstond nog een levendige discussie over het bijzonder on-

derwijs.

De vergadering werd door ruim 40 leden bijgewoond en werd natuurlijk besloten met een gezellig J.O.V.D. bal. Een weer geslaagde avond met een bijzonder goede spreker.

ZUIDLAREN.

Noordelijke expansie.

Op 19 Maart jl. vond in „Huize Entinghe” te Zuidlaren de oprichting plaats van een afdeling „Zuidlaren” der J.O.V.D., waartoe op de in Februari jl. gehouden districtsdag van het District „Noord” de eerste stoot werd gegeven.

Aangezien nog geen bestuur was samengesteld, werd de leiding van de oprichtingsvergadering gesteld in de bekwame handen van dr K. van Dijk, voorzitter van het bestuur van het District „Noord”, die zich voor deze avond tevens spontaan als „spreker” had beschikbaar gesteld.

Na als voorzitter enige woorden van welkom te hebben gesproken tot de aanwezige jongeren, gaf de heer van Dijk het woord over aan zichzelf als spreker en zette hij, op de hem eigen boeiende wijze, het doel en streven van de J.O.V.D. uiteen, waarbij hij zeer speciaal de nadruk legde op de noodzakelijkheid, welke er voor de liberale jongeren bestaat, om zich aaneen te sluiten, opdat voor hen in de toekomst de mogelijkheid zou openstaan om hun plaats tussen links en rechts te kunnen blijven innemen.

Op originele- en uiterst democratische wijze werd daarna voor de afdeling een bestuur gekozen, door en uit een 25-tal jongeren, die zich tijdens de vergadering als lid hadden opgegeven, hetwelk als volgt werd samengesteld:

E. T. Hoven - voorzitter; H. Waindrich - secretaris; mej. L. J. Honderden - penningmeesteresse; mej. J. de Ruiter - lid en W. Roelfsema - lid.

Nadat de leiding van de vergadering door de heer van Dijk aan de pas gekozen voorzitter was overgedragen, ontspan zich nog een opgewekte discussie over de verschillende onderdelen van het betoog van de spreker en werden verschillende vragen beantwoord.

In zijn slotwoord richtte de voorzitter zich nog met enige woorden van dank tot de heer van Dijk, voor zijn spontane en daadwerkelijke medewerking, en de heer Brunsting, secretaris der afdeling „Zuidlaren” van de V.V.D., die in belangrijke mate had bijgedragen in de voorbereidingen tot oprichting van deze nieuwe afdeling.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

firma vrolyk & coster

ROBERT FRUINSTR. 51a, ROTTERDAM-C., TEL. 39179

Fabrikanten van olie gestookte **scheepsfornuizen** en **kookapparaten**

J. L. VETH HENDRIK IDO AMBACHT

Vraagt ons aan voor:

**Lassen, constructiewerken
plaatwerk en classificeren**

Onderdijkscherijweg 136

GEBHARD ELECTRO

*ELECTRISCHE INSTALLATIES
AAN BOORD VAN SCHEPEN*

ROTTERDAM

LEEDE 177, TEL. 76193

H. BRONS Jr

MAKELAAR IN ASSURANTIËN

TELEFOON 11 19 80
(3 LIJNEN)

EENDRACHTSWEG 11
ROTTERDAM

Glasindustrie

COOLSEDWARSTR. 4
ROTTERDAM

P. C. VAN PUTTEN

TELEFOON 32894
na 5 uur 80606

Glasslijperij en Zandstraalbedrijf

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG

Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 - SCHIEDAM - TEL. 69743

PRINSES MARGRIETLAAN 38 - TEL. 47883

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.

Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2282 - ROTTERDAM 67480

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is nu óók ver-
pakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

U eet er niet beter!

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

 DRÖP
knipt het op!

FABRIEK VAN
ROLLUIKEN - MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP - **SCHOONMAAK- EN CLASSIFICERBEDRIJF**
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD“

EEKHOUTSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

STAALBOUW F. A. K. LETHER

GOUDA

Fabriek: Schielands Hoge Zeedijk 55 - Telefoon 4237 K 1820

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN
v/h St. Job, Schiemond en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serien!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

D. BRAND
TRIPLEX & BOARDS

„Picus“-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

N.V. BOELE'SScheepswerven en Machinefabriek
BOLNES**Nieuwbouw en reparatie****PRIVATE DETECTIVE BUREAU**

Directeur: H. H. BOUMA

Lid van „The Association of British Detectives” en „Master Detectives International Service System”, Agenten in 49 Landen.

**Vertrouwensopdrachten, Assurantie-onderzoeken,
Bewijslevering in Civiele Zaken - Observaties.**

ROTTERDAM - HOFLAAN 84 - TELEF. 23811-34327. Dag en nacht

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM

Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels**L. SMIT & ZOON**

KINDERDIJK

voor

**BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW****BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes**C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”**

WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie**Captain A. de Jonge**Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht BewakingsdienstBewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederenVakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.**8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578****VERPLEGING èn ONDERWIJS**

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM” (op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!***Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.**N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h**BAKKER & ZOON**

RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen***BOSMAN****CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK**

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEITVLIETUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.**SMIT
SLIKKERVEER****DYNAMO'S, MOTOREN en UITRUSTINGEN**

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON NV.
VERF. EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
Machinefabriek****IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ****v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK**

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 5

Mei 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829 74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

EUROPESE PARTIJVORMING

Zo af en toe krijgt men de indruk, dat wij hier in Nederland op een eiland leven. Men staart zich dan min of meer blind op een binnenlandse verkiezingsuitslag, waarbij men o.m. in de gelegenheid is zich te verdiepen in de betekenis van het begrip „grootste politieke partij”. Tot ergens Dien Bien Phoe valt en men op niet zeer aangename wijze tot de conclusie moet komen, dat de ontwikkeling in de wereld om ons heen niet stil staat en praktisch gesproken op ieder uur van de dag het moment kan komen, dat onze binnenlandse theoretische bespiegelingen door het geweld van een buitenlandse praktijk wordt weggevaagd.

Daarom is het van zo grote betekenis, dat de jongeren-organisaties hier te lande wederom de gelegenheid hebben aangegrepen zich in een gezamenlijke discussie te beraden op een actueel Europees onderwerp, te weten de vorming van Europese politieke partijen. Een actueel onderwerp zeer zeker.

Want al mag dan de tot standkoming van een Europese politieke gemeenschap wellicht nog verre zijn, ook het verdrag van de Europese gemeenschap voor Kolen en Staal kan ons, nog voor een jaar verstrekken zal zijn, roepen tot Europese verkiezingen, waarmede de vraag van de Europese partijen onmiddellijk in een acuut stadium treedt.

Ofschoon de liberaal zich uit de aard van de zaak op het standpunt stelt, dat de Europese partijvorming aan de ontwikkeling moet worden overgelaten en met name deze partijen wel tot stand zullen komen indien daaraan behoefte bestaat, betekent dit niet, dat hij over een dergelijke partijvorming geen bepaalde gedachten zou hebben.

Enerzijds beseffen wij, dat voorlopig wat deze partijvorming betreft wel bij een in de diverse aan de gemeenschap deelnemende landen bestaande praktijk zal worden aangeknoopt, anderzijds miskennen wij niet de mogelijkheid, dat het in een meer verwijderde toekomst weleens in andere richting zou kunnen gaan, meer in overeenstemming met de aan de problemen van die Europese gemeenschap inhaerente behoeften. En voorzover de liberaal op die ontwikkeling invloed kan uitoefenen, zal hij ongetwijfeld niet mogen nalaten zulks te doen.

Om te beginnen staat dan voor ons vast, dat wij in beginsel de partijvorming op confessionele grondslag ondeugdelijk achten. Het politieke standpunt wordt stellig niet bij uitsluiting of bij voorbaat bepaald door confessie, doch baseert zich op allerlei zedelijke overwegingen, die stel-

lig geen typisch confessionele deugden zijn.

De humanist en de katholiek kunnen in een concreet geval over wat goed en kwaad is heel wel dezelfde opvatting koesteren, terwijl daaromtrent de visie van katholiek en protestant zou kunnen blijken hemelsbreed uiteen te lopen. (Een voorbeeld uit de praktijk: de inenting).

De partij als zodanig kan geen bepaald geloof belijden; de overheid zal ruimte hebben te laten aan iedere confessionele overtuiging, die gelijk de a.r. het zo kernachtig uitdrukken, het vermoeden van achtbaarheid niet mist. In de praktijk zien wij dan ook, dat de inzichten van de aanhangers ener confessionele partij bijzonder sterk kunnen uiteenlopen. Naar liberale opvatting is zulks onvermijdelijk.

Naast het terrein van het geloof bevindt zich een nog zoveel groter terrein, waar de oordeelvorming geleid wordt door overwegingen van rechtvaardigheid en onrechtvaardigheid, van het meer en minder nuttige, het meer en minder wenselijke, die veelal niet rechtstreeks uit de confessionele overtuiging zijn af te leiden en waarover men onder gegeven omstandigheden zeer verschillend kan denken. Met de socialisten zullen wij derhalve ook in Europees verband steeds de ondeugdelijkheid van de confessionele partijvorming hebben aan te tonen.

Betekent dit nu, dat de Europese partijvorming bij uitsluiting gebaseerd zal dienen te zijn op de scheiding tussen progressief en conservatief in sociale zin, met andere woorden behoort men in de Europese parlementen (de communisten even buiten beschouwing gelaten) slechts liberalen en socialisten aan te treffen? Ook dit ware o.i. een misvatting.

Enerzijds zou naast deze beide stromingen een conservatieve stroming moeten staan, anderzijds moet het niet bij voorbaat uitgesloten worden geacht, dat bepaalde representanten van de socialistische en liberale stromingen zich in zulk een conservatieve omgeving binnen Europees verband meer thuis zouden gevoelen, namelijk diegenen, wie het bovenal te doen zal zijn om de handhaving van bestaande gevestigde belangen tegen de op basis van de integratie onvermijdelijk wordende vernieuwing in.

Daar komt bij, dat tengevolge van de Europese eenwording ook andere dan sociaal-economische problemen in het brandpunt van de belangstelling zullen worden geplaatst. Bij elke integratie van nationale of statelijke eenheden heeft zich tot dusver een strijd voorgedaan tussen wat men zou kunnen noemen federalisten of unitariërs, doch die onder de huidige om-

standigheden wellicht beter als een tegenstelling tussen rationalisten en autonomisten kan worden gekenschetst.

Het ware ondenkbaar, dat niet bij verder gaande integratie op dit punt zich ook in Europa een dergelijke tegenstelling zou uitkristalliseren en het blijft nog een open vraag of deze zich op de in de verschillende staten bestaande politieke tegenstellingen zou baseren dan wel daar dwars doorheen lopen.

Zeker schijnt intussen, dat voor een liberale stroming in Europees verband vooralsnog een belangrijke toekomst kan zijn weggelegd, mits de aanhangers van deze stroming de tekenen des tijds verstaan.

Het vraagstuk van de geestelijke vrijheid zal ook in de zich ontwikkelende Europese gemeenschap in het middelpunt van de belangstelling staan, terwijl de zo noodzakelijke soepelheid van goederen- en personenverkeer binnen die gemeenschap eveneens de liberale beginselen ten nauwste raakt.

Dat in een naar confessie voorshands overwegend katholieke omgeving het vraagstuk van de verdraagzaamheid een belangrijke rol zal spelen, lijkt buiten kijf. De scherpe welvaartstegenstellingen tussen of binnen de verschillende deelnemende landen zal er verder toe leiden, dat eveneens ons beginsel van de sociale rechtvaardigheid wederom aan de praktijk zal moeten worden getoetst en daarvan, naar men stellig mag hopen, een nieuwe impuls ten goede zal ondervinden.

De huidige omstandigheden in aanmerking genomen valt het inderdaad niet mee van de toekomstige Europese partijen veel concreets te zeggen. Veel, zo niet alles, zal men aan de ontwikkeling hebben over te laten.

Doch het blijft van grote betekenis, dat men zich met anderen en in eigen kring bezint op datgene wat voor een Europese — en daarmee voor onze eigen — toekomst noodzakelijk is om tot uitdrukking te brengen die gezonde democratische verscheidenheid, welke ook binnen het nieuwe Europa zal behoren te bestaan: Europese partijvorming.

HEIN ROETHOF.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

HET RADIOBESTEL IN NEDERLAND

Rapport uitgebracht door de Radiocommissie van de Jongeren Organisatie
Vrijheid en Democratie, afdeling Amsterdam

1. DE ONTWIKKELING TOT HET HUIDIGE RADIO-BESTEL

De opkomst van de radio als nieuw publiciteitsmiddel valt in de jaren na de eerste wereldoorlog. Reeds in 1916 was opgericht de Nederlandsche Vereniging voor Radiotelegrafie (NVVR), die in 1919 met radiotelefonische uitzendingen begon (Steringa Idzerda); deze waren de eerste in Europa en werden bv. in Engeland meer beluisterd dan in Nederland. De Daily Mail ging zelfs in 1922 over tot financiële steun! In 1924 moesten de uitzendingen echter wegens geldgebrek worden stopgezet.

Het zendwerk werd overgenomen door een commissie, ingesteld door de Nederlandsche Seintoestellen Fabriek (NSF), die zich onder de heer W. Vogt als Hilversumsche Draadloze Omroep constitueerde. Deze HDO werd vrij spoedig algemeen beschouwd als „de omroep”, voorloper van een nationale omroep. In 1923 kwamen tot stand de NCRV en de VPRO (Centrale Commissie van het Vrijzinnig Protestantisme), in 1925 gevolgd door de VARA en de KRO. Dit waren kleine organisaties, die van de „grote” HDO zendtijd huurden ter verbreding van eigen beginselen.

In 1925 begon men aan de voorbereiding van een definitieve regeling van het radiowezen. Bij de voorafgaande commissiebesprekingen bleken in het bijzonder de confessionelen afwijzend tegenover een nationale omroep te staan. Bovendien verwierven KRO en NCRV zich bij verrassing een vergunning tot zenderbouw (Huizen), waardoor zij van de HDO onafhankelijk werden.

In 1927 werden wijzigingen van de Telegraaf- en Telefoonwet, die de radioverhoudingen betroffen, aangebracht: alle geschilpunten werden aan regeling bij Algemene Maatregel van Bestuur overgelaten. De belangrijkste daarvan kwam in 1929: het Radioreglement. Daarbij werd de zendtijd zodanig verdeeld, dat de „grote vier” (AVRO - opvolger via ANRO van de HDO -, VARA, NCRV, en KRO), ongeveer gelijke zendtijd kregen; de VPRO (voorzitter van een nationale omroep) een avond en de Zondagochtend. De verontwaardiging hierover was groot: alle groepen hadden hun zin gekregen ten koste van de AVRO, die veruit de grootste omroep was en dit ook tot de oorlog bleef.

De AVRO miste echter de politieke relaties, waarover de kleineren zo overvloedig beschikten. Ondanks de felle protesten tegen dit reglement, die uit alle lagen der bevolking oprezen, bleef het echter van kracht; de schotjesgeest had gezegevierd, niet op eigen kracht, maar door een politiek beleid waarop groepsbelang en onbekwaamheid hun stempel hadden gedrukt.

Het is dit ongelukkige reglement geweest, dat het Nederlandse radiobestel tot op heden heeft bepaald en waaraan de grote omroepverenigingen goeddeels hun „historische aanspraken” menen te kunnen ontleenen.

Het onmiddellijk resultaat van het radioreglement was een eindeloze serie giftige uitzendingen, in het bijzonder tegen de AVRO gericht, terwijl de politieke uitzendingen van de VARA vaak elk niveau misten of een beledigend karakter droegen. Latere pogingen van de zijde van de overheid om deze strijd in de aether te mitigeren, slaagden slechts ten dele.

Noch het optreden van een Radio Omroep-Contrôle-Commissie (met bevoegdheid tot preventief en repressief toezicht op de uitzendingen), noch het later verplicht gestelde „Algemeen Programma” (te verzorgen door de omroeporganisaties gezamenlijk) bleek

in staat de strijd tussen de omroepverenigingen buiten de radio te houden. Ook bleven zij, die tot de microfoon geen toegang hadden, vaak het doelwit van kwetsende uitzendingen, waartegen verzet onmogelijk was. De bepaling dat politieke uitzendingen slechts mochten zijn een „stellige uitzetting van eigen beginselen” is steeds een dode letter gebleven.

Oorlog en bezetting hebben de scheefgetrokken verhoudingen in de omroep slechts tijdelijk aangetast. Na de bevrijding van het Zuidelijk deel van Nederland in 1944, werd de omroep (vanuit Eindhoven) verzorgd door Radio Herrijzend Nederland (sub-sectie van het Militair Gezag); in Januari 1946 maakte deze echter plaats voor de stichting Radio Nederland in Overgangstijd (RNIO), waarin vrijwel uitsluitend de oude omroeporganisaties zeggenschap hadden. Desondanks weigerden deze reeds na enkele maanden hun verdere medewerking, daar zij de (onuitgesproken) vrees koesterden, dat de RNIO zich tot Nationale Omroep zou kunnen ontwikkelen.

Begin 1947 werd bij ministeriële beschikking het huidige bestel (tijdelijk) in het leven geroepen, dat thans echter nog bestaat en dat niet noemenswaardig verschilt van de voor-oorlogse verhoudingen: de omroepverenigingen hadden hun oude machtsposities weer betrokken!

2. HET TOEKOMSTIGE RADIO-BESTEL.

a. Wetontwerp Radio-Omroep.

Het thans aanhangige ontwerp van wet tot regeling van de radio-omroep neemt tot uitgangspunt: het toevertrouwen van de binnenlandse omroep aan culturele organisaties, voortgekomen uit kringen der luisteraars.

Deze luisteraars-organisaties verdeelt het ontwerp in drie categorieën: A, B en C organisaties, al naar gelang deze meer dan 10%, 10%—7½% of 7½%—5% van het totale aantal luisteraars omvatten. De B en C organisaties krijgen de beschikking over 10%, resp. 5% van de zendtijd, de A organisaties

verdelen het overblijvende deel. In het huidige bestel zou de VPRO de beschikking krijgen over 12 uur, de KRO, NCRV, AVRO en VARA ieder ongeveer 52 uur per week.

De Nederlandsche Radio Unie, waarvan het bestuur gevormd wordt door vertegenwoordigers van de omroeporganisaties, is belast met: coördinatie van de uitzendingen, aanleg, instandhouding en beheer van de omroepinrichtingen, organisatie- en programma-verzorging van de regionale omroepen, enz. enz.

De uitzendingen mogen niets bevatten, dat gevaar kan opleveren voor de veiligheid van de staat, de openbare orde, de goede zeden en mag geen reclame of propaganda bevatten.

Binnen dertig dagen voor de verkiezing van de Tweede Kamer kan aan kandidaten zendtijd ter beschikking worden gesteld.

Het indienen door minister Cals van het ontwerp voor de wet tot regeling van de radio-omroep, is voor het bestuur van de afdeling Amsterdam van de J.O.V.D. aanleiding geweest een radiocommissie in het leven te roepen, teneinde het radiovraagstuk, dat door bovengenoemd wetsontwerp in het midden van de belangstelling is komen te staan, aan een nader onderzoek te onderwerpen.

De resultaten van dit onderzoek zijn neergelegd in een rapport, waarvan de tekst hieronder is afgedrukt.

Het bestuur acht nl. de feiten, die door de radio-commissie zijn verzameld, belangrijk genoeg om deze ter kennis van alle J.O.V.D.'ers te brengen.

Het bestuur van de afdeling Amsterdam is de redactie van „De Driemaster” zeer erkentelijk voor de plaatsruimte, die zij hiertoe beschikbaar heeft willen stellen.

Voor elke regionale omroep benoemt de minister een adviesraad, die de NRU adviseert met betrekking tot de inhoud der uitzendingen. Deze uitzendingen moeten de geestelijke, maatschappelijke en culturele stromingen, voorkomende in het gebied waarvoor zij bestemd zijn, tot uiting brengen. De minister benoemt een gedelegeerde, die belast is met toezicht en controle op de omroep en die de betrekkingen onderhoudt tussen het Ministerie van O.K. en W. en de NRU, de Wereldomroep en de omroepverenigingen.

De overheidscontrole op de inhoud van de uitzendingen is repressief en zal worden geregeld bij Algemene Maatregel van Bestuur.

b. Critische beschouwing van het wetsontwerp.

De radio-omroep is een aspect van het terrein van de meningsuiting. In onze democratische maatschappijvorm staan wij vrijheid van meningsuiting voor.

Wat betreft de radio stelt de techniek op het ogenblik nog beperkingen aan deze vrijheid: Nederland beschikt in de middengolf slechts over twee golf lengten. De radio is een belangrijk publiciteitsmiddel en waar de mogelijkheid van meningsuiting beperkt is, dient de overheid toe te zien dat de vrijheid van meningsuiting zoveel mogelijk tot zijn recht komt.

Minister Cals heeft gekozen voor een systeem met omroepverenigingen. Deze omroepverenigingen zijn dan: groeperingen naar beginselen. Naast een beroep op de verscheidenheid van het Nederlandse volk en de wens tot het tot uiting doen komen van deze verscheidenheid ook in de aether, is feitelijk het enige argument, dat voor het omroepverenigingen-systeem wordt aangevoerd, de aansluiting op de historisch gegroeide toestand.

In het deel van dit rapport, waarin de historie wordt behandeld, is aangevoerd, dat deze situatie toch wel zeer recent historisch is gegroeid en bovendien onder dwang van de overheid. Buitendien zijn er vele soorten beginselen, waarnaar gegroepeerd kan worden: religieuze, culturele, politieke, e.a. Een radio-omroep door organisaties, gegroepeerd naar verschillende soorten beginselen, zal zeker niet een gesloten geheel vormen.

In het huidige bestel is dit reeds te onderkennen: naast de religieuze doorsnede (KRO, NCRV, VPRO), kennen wij de politieke (VARA, KRO), en een meer algemene (gericht op een zo goed mogelijke verzorging van een veelzijdig programma, AVRO, en meer en meer ook de VPRO). Hoe moet een socialistische protestant kiezen en hoe een liberaal katholiek?

Tegen het ontwerp is nog een ander bezwaar aan te voeren: de regeling in verband met de benodigde aantallen luisteraars voor een op te richten omroep-organisatie werkt slechts in schijn de mogelijkheid tot het ontstaan van nieuwe organisaties in de hand. De aantallen benodigde luisteraars zijn èn voor de bestaande èn voor nieuwe organisaties zo hoog gesteld, dat slechts de allergrootste organisaties enige kans maken. D.w.z. dat alleen de grote, heersende massa-stromingen zendtijd zullen kunnen krijgen: vrijheid van meningsuiting voor de heersende stromingen.

Maar ook binnen de kring der omroep-verenigingen is er discriminatie: een C-organisatie met 150.000 leden en een A-organisatie met 300.000 leden hebben de beschikking over resp. 12 en 52 uur zendtijd. De A-organisatie met tweemaal zoveel leden als de C-organisatie heeft ruim viermaal zoveel zendtijd!

Stuwadoors- en Transport Onderneming J. MEIJER
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994

Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructiewerken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

HUDIG & VEDER N.V.

Reders - Cargadoors
Expeditie-Passage-Agenten

ROTTERDAM

Willemskade 23 - Telegram-adres: Blokhuyzen -
Telefoon 114040

Politieke propaganda en reclame blijven uit de aether. De overheidscontrole hierop moet nog geregeld worden bij A.M.v.B. Deze bepaling is irreëel. De grens van politieke propaganda is niet scherp te trekken; bovendien is het niet juist het gebied van de meningsuiting willekeurig te beperken: de politiek is een belangrijk aspect van onze maatschappij.

Wellicht zou het Amerikaanse systeem beter werken dan een verbod: de toekenning van een recht op wederwoord op eenzelfde dag van de week en hetzelfde uur aan de persoon, organisatie of groepering welke in een uitzending werd aangevallen. Het wel toestaan van politieke propaganda zou echter het voorgestelde omroepsysteem een nog onrechtvaardiger aanzien geven.

De luisterbijdrage wordt gehandhaafd. Deze retributie is irrationeel. Het systeem werkt te duur: grote aantallen luisteraars moeten tot betaling worden gemaand, terwijl een deel hiervan door een ambtenaar moet worden bezocht teneinde betaling te verkrijgen.*) Bovendien is er weinig rechtstreeks verband tussen bijdrage en omroep: men kan lang of kort luisteren, of zelfs alleen buitenlandse zenders beluisteren, de bijdrage is hetzelfde. Daarbij komt, dat het radio-toestel thans zo algemeen verspreid is, dat financieren uit de belastingen zeker niet onrechtvaardig zou zijn te noemen.

Het wetsontwerp is te beschouwen als de vastlegging van een bestaande toestand. De motivering van de afwijzing van de nationale omroep en van een gemengde omroep wijzen duidelijk in deze richting: zij houden te weinig rekening met historische aanspraken. Intussen is het merkwaardig dat, wat op nationaal niveau afgewezen wordt, regionaal wel aanvaardbaar is. De regeling van de regionale omroep doet sterk denken aan het systeem, dat voorstanders van een nationale omroep voor ogen staat.

e. Frequentie Modulatie.

Het probleem, dat aan Nederland in de middengolf slechts twee golflengten zijn toegewezen, zal er binnen afzienbare tijd niet meer zijn. Met invoering van het F.M.-systeem verdwijnen immers alle technische beperkingen betreffende het aantal zenders dat in Nederland naast elkaar mogelijk is.

De kosten aan een dergelijke apparatuur verbonden, doen de beperkingen uit financieel-economisch standpunt bezien, blijven bestaan. Er is dan een vrijheid van zenderoprichting mogelijk en daarmee wordt de vrijheid van meningsuiting in de aether aanzienlijk vergroot en maakt nu meer een vergelijk met het perswezen mogelijk. Groeperingen zijn in de gelegenheid om hiervan gebruik te maken, indien zij dit willen en kunnen. Er is hier een mogelijkheid voor reclamezenders en een zendtijdverhuurmaatschappij zal niet lang op zich laten wachten.

Zekere regeling wat betreft de technische zijde, zal noodzakelijk zijn. Uiteraard dienen de te geven uitzendingen te voldoen aan gestelde eisen met betrekking tot 's lands veiligheid, de openbare orde en goede zeden. De twee Hilversumse zenders kunnen gebruikt worden voor een Nationale Omroep, waarbij in de overgangstijd de uitzendingen zowel over de middengolf, als via de F.M. dienen te worden gegeven. Gezien de genoemde financiële beperkingen, dienen de onkosten voor de Nationale Omroep uit de belastingen te worden bestreden. De retributie-regeling komt hiermede dan te vervallen.

Met deze mogelijkheden voor ogen dient het invoeren van een zg. third program ernstig in overweging te worden genomen. Deze derde zender van de Nationale Omroep zal dan o.a. politieke uitzendingen kunnen verzorgen.

3. SLOTBESCHOUWING.

De Commissie gevoelt met de minister de grote waarde van het in een vrije maatschappij gegroeide. Wanneer echter door het optreden van allerlei invloeden duidelijke vergroeiing kan worden geconstateerd, kan en moet de overheid corrigerend optreden.

Uit het bovenstaande is wel reeds voldoende duidelijk gebleken, dat de commissie de ontwikkeling van het Nederlandse zuielensysteem in de omroep als vergroeiing beschouwt, waarvan de basis ook werd neergelegd in de ongelukkige wijziging van de Telegraaf- en Telefoonwet in 1927, en de uitwerking daarvan in het Radio-reglement van 1929.

De Commissie die zich als uitgangspunt heeft gesteld — gezien de huidige technische beperkingen — een zo groot mogelijke vrijheid van meningsuiting, ook in de aether, acht dit ideaal het meest benaderd in een bestel, waarin de voor Nederland beschikbare golflengten onder beheer van een nationale omroepstichting zullen worden gebracht.

Deze stichting zal in haar opbouw representatief dienen te zijn voor de structuur van het Nederlandse volk. De Commissie vindt zich daartoe uitstekend bij het door de minister van O.K. & W. in het wetsontwerp opgenomen artikel t.a.v. de regionale omroepen: „Onverminderd de eisen aan de inhoud van uitzendingen in art. A 16 en A17 gesteld, geldt voor de uitzendingen van de regionale omroep dat zij de geestelijke, maatschappelijke en culturele stromingen, voorkomende in het gebied waarvoor zij zijn bestemd tot uiting moeten brengen”.

Mochten de krachten, die zich thans nog blijven verzetten tegen de tot stand koming van een nationale omroep vooralsnog te sterk blijken om een integrale verwezenlijking mogelijk te maken, dan schijnt de beste oplossing te liggen in het compromis,

waarbij de helft van de zendtijd integraal over een golflengte aan een te vormen nationale omroepstichting in bovenstaande zin wordt toegewezen, terwijl de andere golflengte zou worden gebruikt voor het tot uiting brengen van de culturele verscheidenheid van het Nederlandse volk.

Hier kan door de verschillende bestaande omroepverenigingen dan nog een taak worden vervuld. Er dient echter de nadruk op te worden gelegd, dat representatieve stromingen, die thans niet onder de bestaande omroepverenigingen zijn vertegenwoordigd, in de gelegenheid moeten worden gesteld zich over deze „stromingen” zender te laten horen.

Zowel bij het stelsel van een nationale omroep, die over beide golflengten beschikt, als bij de gegeven subsidiaire oplossing, dient schadeloosstelling te worden toegekend aan allen, wier eigendomsrechten in het nieuwe bestel worden bekort.

De Commissie beseft dat de Frequentie Modulatie in de nabije toekomst nog ongekende mogelijkheden biedt.

De Commissie spreekt de hoop uit, dat de opvattingen, zoals in dit rapport neergelegd, in de discussies rond dit onderwerp algemene weerklank zullen vinden. Voor de slechtst denkbare oplossing, zoals die blijkens het aanhangige wetsontwerp door de minister is gekozen, zal dan zonder twijfel een beter alternatief worden gevonden. Amsterdam, 1 Mei 1954.

P. C. BOEVÉ
H. H. JACOBSE
L. D. OOSTERVELD
H. H. SOUWERBREN

*) In de Memorie van Toelichting wordt medegedeeld, dat de helft van de luisteraars moet worden gemaand en dat een kwart moet worden bezocht. Dit wordt echter door de betreffende instanties ontkend.

OVER NATIONAAL- EN INTERNATIONAAL PARLEMENTARISME

Een vergelijking tussen twee belangrijke begrippen

Het is in deze dynamische tijd, welke — vooral op staatkundig gebied — zo rijk is aan pogingen om te komen tot internationale coördinatie dikwijls zo vreemd, dat begrippen, welke in de ontwikkeling der staatkundige geschiedenis op nationaal niveau (constitutioneel) ingang hebben gevonden, in het internationale vlak worden overgenomen, zonder dat bij de toepassing recht wordt gedaan aan de wezenlijke inhoud ervan.

Een van deze begrippen is het zgn. „parlementaire stelsel”. Men is nl. zo licht geneigd te spreken van een „internationaal parlementarisme” terwijl er aan de eisen, welke het „parlementaire stelsel” stelt, (nog) niet wordt voldaan.

Teneinde een vergelijking tussen de begrippen nationaal- en internationaal parlementarisme mogelijk te maken, is het noodzakelijk een bepaald uitgangspunt te kiezen. Dit uitgangspunt wordt gevonden in de begripsomschrijving, welke men in het staatsrecht van het „parlementaire stelsel” aantreft.

In het algemeen kan men van een parlementair stelsel spreken wanneer in een regeringsstelsel het uiteindelijke beslissingsrecht over het te voeren regeringsbeleid berust bij de gekozen volksvertegenwoordiging. Tevens geldt in een parlemen-

tair regeringsstelsel de voorwaarde, dat de hoofden van de departementen van algemeen bestuur het vertrouwen bezitten van de meerderheid van de volksvertegenwoordiging. Het ontbreken van dit vertrouwen kan het parlement tot uit-

drukking brengen door hetzij een begroting te verwerpen hetzij door een motie van afkeuring aan te nemen. In een parlementair stelsel kan een regering dus alleen haar beleid aanvangen of voortzetten wanneer deze regering steunt op het vertrouwen van een meerderheid in het parlement.

Naast het recht van het parlement om een begroting te verwerpen — het budgetrecht — heeft het parlement ook het recht van interpellatie, het vragenrecht en het recht van enquête. Dienen het recht van interpellatie en het vragenrecht om de volksvertegenwoordiging in de gelegenheid te stellen inlichtingen aan de ministers te vragen of om — zoals in ons parlementair stelsel gewoonte is geworden — de Kamers de gelegenheid te geven hun mening

uit te spreken over aangelegenheden betreffende het gevoerde of het nog te voeren beleid, het recht van enquête stelt de Kamers in de gelegenheid om zich buiten de regering om inlichtingen te verschaffen.

Wanneer wij nu — vasthoudende aan bovenaangestipte beginselen van het parlementaire stelsel — ons afvragen of het „parlementarisme” ook in het internationale vlak (de Gemeenschap van Kolen en Staal en de Raad van Europa) op een zodanige wijze toepassing vindt, is het in de eerste plaats noodzakelijk na te gaan of de verdragen op dit punt voorzieningen hebben getroffen en in de tweede plaats of er zich hier — zoals dit nationaal is geschied — een gewoonterecht ontwikkelt buiten de in de verdragen geregelde materie om.

HOOG- EN LAAGDRUK MACHINERIEËN ELECTR.-AUTOG. LASWERK
PIJPLEIDINGEN ONDERHOUD-AANLEG DIV. PLAATWERKEN

Las- en Metaalbedrijf „KABO”
Theod. te Kaeth SCHEEPSREPARATIE

KANTOOR Mathenesserlaan 406 - Telefoon 39808 - ROTTERDAM-WEST
Industrieel „KABO” - Nijverheidstraat 11-17 - Telefoon 7160 - DORDRECHT

A. K. KRUIHOF

Timmerman en Annemer
Administratie en onderhoud van huizen

Waalhaven O.Z. No. 19
Telefoon 78207

Woonhuis: Zuidhoek 228a Tel. 72429
ROTTERDAM-Z.

De Europese Gemeenschap van Kolen en Staal.

Er is in de Kolen- en Staal Gemeenschap (K.S.G.) een „Assemblée”, een „parlementair” orgaan. Dit orgaan is samengesteld uit volksvertegenwoordigers van de staten die in de gemeenschap zijn verenigd. Deze Assemblée heeft het recht van contrôle. Dit contrôle-recht strekt zich uit tot het jaarlijkse rapport dat de Hoge Autoriteit — een maand voor de aanvang van de zitting van de Assemblée — verplicht is te publiceren. Dit rapport dient een uiteenzetting te geven van de activiteiten en de uitgaven. De Assemblée treedt tijdens haar jaarlijkse zitting over dit rapport in discussie en kan in een motie haar afkeuring over het gevoerde beleid tot uitdrukking brengen. Wanneer deze motie — met een gequalificeerde meerderheid — door de Assemblée wordt aangenomen, is de Hoge Autoriteit in haar geheel verplicht haar functies neer te leggen.

Vragen wij ons nu af of in de K.S.G. van de toepassing van het parlementaire stelsel kan worden gesproken dan is men — gezien het contrôlerecht en de verplichting tot aftreden — op het eerste gezicht geneigd deze vraag bevestigend te beantwoorden. De Hoge Autoriteit wordt echter benoemd door de nationale regeringen. Een „ten val gebrachte” Hoge Autoriteit moet worden vervangen. Het is heel goed mogelijk en zelfs zeer waarschijnlijk dat dezelfde leden van de Hoge Autoriteit op hun zetels zullen terugkeren. Van een corrigerende werking van het „parlementarisme” is dan geen sprake. Ook is het een open vraag of er bij de benoeming van de leden van de Hoge Autoriteit vooroverleg plaats zal vinden met de Assemblée of met eventuele „fractieleden” uit de Assemblée. Een motie van afkeuring brengt tot uitdrukking dat de meerderheid in het parlementaire orgaan een andere mening is toegedaan dan de regering, of in dit geval de Hoge Autoriteit. Een voorwaarde voor de functionering van het parlementaire stelsel is dan ook de mogelijkheid van correcties. Het verdrag geeft op dit punt geen enkele waarborg.

Bovendien zijn, op het moment dat de Assemblée haar stem kan verheffen tegen het beleid van de Hoge Autoriteit, de beschikkingen veelal reeds geruime tijd van kracht, mogelijk reeds te lang om zonder al te veel wrijvingen weer ongedaan te kunnen worden gemaakt.

Het feit dat ook onze nationale grondwet geen bepaling inhoudt, dat een regering slechts zolang „aanblijft” als zij het vertrouwen bezit van de meerderheid van het parlement, is bij de beoordeling, of er van een parlementair stelsel sprake is, niet van belang. In ons land is deze gewoonte wel eens genoemd een „buitengrondwettelijk constitutioneel recht”.

Wat het „vragenrecht” betreft, het verdrag kent aan de Assemblée dit recht toe. In hoeverre hiervan een veelvuldig gebruik zal worden gemaakt — de Assemblée komt immers slechts eenmaal per jaar bijeen — zal de praktijk moeten leren. Nationaal wordt dit recht veelal gehanteerd om een minister „uit zijn tent te lokken”. De Kamers kunnen door middel van dit recht hun ongenoegen kenbaar maken. De Assemblée van de K.S.G. kan dit maar eenmaal per jaar doen en dan kan het — om praktische redenen — reeds te laat zijn.

De Raad van Europa.

Het andere internationale „parlementaire” orgaan is de Raadgevende Vergadering in de Raad van Europa. Voor een goed begrip is het noodzakelijk te vermelden dat het Comité van Ministers in de Raad van Europa niet die positie heeft welke is toebedeeld aan de Hoge Autoriteit van de K.S.G. Het Comité van Ministers — samengesteld uit de ministers van Buitenlandse Zaken van de aangesloten landen — is niet een met „autoriteit” bekleed orgaan. Het is slechts een orgaan waarin de ministers samenkomen, overleg plegen en eventueel overeenkomsten aangaan. Deze overeenkomsten moeten — achteraf — ter goedkeuring worden voorgelegd aan de nationale parlementen. Men kan van dit Comité niet zeggen dat het een machtspositie bekleedt.

De Raadgevende Vergadering in de Raad van Europa heeft slechts een adviserende stem. Natuurlijk heeft deze stem invloed. Dit geldt ook voor de stem van de Assemblée van de K.S.G. Zou er geen enkele invloed van uitgaan dan zouden deze organen volkomen overbodig zijn. De invloed die echter kan worden uitgeoefend is moeilijk peilbaar. De hoeveelheid moties is hiervoor geen duidelijk criterium. Nationaal is het parlement een zelfstandige macht. Een neen van 't parlement maakt een voortzetting van een bepaald beleid onmogelijk. Internationaal zijn wij hieraan nog lang niet toe.

De Raadgevende Vergadering in de Raad van Europa kan het Comité van Ministers niet tot aftreden dwingen. Dezelfde ministers van Buitenlandse Zaken zouden op hun zojuist verlaten zetels terugkeren. Het Comité van Ministers is ook niet als een „regering” te beschouwen. Daartoe ontbreken haar ten enenmale de bevoegdheden. Parlementarisme in de boven gestelde zin vindt men in Straatsburg niet.

Of het zou moeten zijn omdat er parlementariërs van de Raadgevende Vergadering deel uitmaken. Maar dat is dan ook het enige.

De conclusie moet dan ook luiden dat er noch in de Assemblée van de K.S.G. noch in de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa van de toepassing van het „parlementaire stelsel” kan worden gesproken. Hiermede wil ik niet zeggen dat het internationale parlementarisme zich niet in deze zin zou kunnen ontwikkelen. Het is heel goed mogelijk dat zich ook op internationaal niveau — zoals dit nationaal wordt toegepast — een recht ontwikkelt dat zich geheel of ten

dele losmaakt van, dan wel vooruit loopt op het in de verdragen geschreven recht.

Het zou niet juist zijn te stellen dat er van de bovenstaande parlementaire organen geen invloed zou uitgaan. Zij zijn wel degelijk een „Europees forum” waar de wensen en meningen van nationale en internationale groeperingen tot uitdrukking (kunnen) worden gebracht. Om echter als „parlementair” orgaan te kunnen functioneren is meer nodig dan alleen maar een aantal parlementariërs in de gelegenheid te stellen om zich te doen horen. Er is (nog) een wezenlijk verschil tussen het geldende nationale parlementarisme en het zich ontwikkelende internationale parlementarisme. Eerst wanneer de internationale parlementaire organen die bevoegdheden krijgen toegemeten welke hen in staat stellen een effectieve contrôle uit te oefenen op het beleid van de internationale bestuursorganen, ja een bepaald beleid af te remmen of te keren, kan van een internationaal parlementarisme in de gebruikelijke zin worden gesproken.

Drs L. E. GROOSMAN

Overpeinzingen van Berend Botje

(die terugkeerde)

Een belangrijke dag in de geschiedenis van het Noordelijk District der J.O.V.D. die 20e Febr. Een aantrekkelijk programma werd de leden aangeboden.

Mr van Riel sprak over de „Buitenlandse politiek” in Huize Entinge. In één woord uitstekend en op een hoog peil.

Het enige minder prettige geluid was de bewering, dat in het Westen meer Krankzinnigen voorkomen dan in het Noorden. Twee verklaringen zijn m.i. hiervoor te geven: in het Noorden is de bevolking relatief minder dicht; er heerst een rustiger levenstempo met minder emoties. Bovendien is het in de Noordelijke streken altijd aanzienlijk koeler dan in de Westerse zone.

Natuurlijk mag je een dergelijke uitspraak niet zo maar uit een beoogt lichten, doch ten slotte geeft

dit misschien toch een aanknopingspunt tussen Noord en West.

Overigens hoe koel het Noorden dan mag zijn en ook al vroor het er tien graden, warm was de sfeer en de leden blakend van enthousiasme. De opkomst was bijzonder talrijk. (Daar mogen alle Westerlingen een voorbeeld aan nemen!)

Het was zo warm aandoend, die vele jonge Noorderlingen met vrolijke gezichten om de echte Drentse koffiemaaltijd geschaard, een enthousiaste en stimulerende voorzitter, die het programma op de minuut liet verlopen.

's Avonds een gezellig muziekje plus een knap gespeeld toneelstuk. (Een wit schaap van de familie, dat toch aan de finale niet zo blank bleek te zijn!) Hulde voor de V.V.D. in Zuidlaren, die dit stuk zo goedvol ten tonele voerde.

Na afloop tot een vergevorderd middernachtelijk uur een opgewekt dansfestijn. Het mooiste resultaat van de avond was vanzelfsprekend de oprichting van een jonge afdeling.

En voordat je dan moe maar voldaan in bed stapte een opwindende bustocht over een gladde weg, te midden van een gezelschap echte Groningers, naar de stad, waar de Martinoren zijn slanke spits verheft in een witte sprookjeswereld.

's Zondags de warmte van de huiselijke haard met vele napraatjes, terwijl plannen gesmeed worden voor een tocht naar de Riviera, hetgeen een schril contrast vormt met de winterse omgeving, die je, turend door een venster met uitzicht op een haventje, schepen, eenden en meeuwen, waarneemt.

Dit week-end heeft de aanwezigen doen beseffen hoe hartelijk de bewoners van het Noorden zijn. We hopen op een spoedig weerzien en danken voor het genotene.

Gij gaat een volgende maal toch ook richting Meppel, Assen, Zuidlaren, Groningen? ?

Het Noorden verdient dit.

(Wegens plaatsruimte-gebrek werd de terugreis van B. Botje een maand vertraagd — Red.).

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar

Ammy de Muynck,

Ferry A. Hoogendijk

Ger van Schagen (secretaris)

Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, **Hollandsche Bank-Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

HBU

HBU

550 x Nederland en
96 miljoen
klanten

Dat zegt iets omtrent de betekenis van Zuid-Amerika voor de Nederlandse exporteur. In dit rijke werelddeel, met nog een grootse ontwikkeling in het verschiet, kunnen wij U, dank zij 12 eigen kantoren, volledig oriënteren.

Ook voor Zuid-Amerika: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Terug naar vrijere loonvorming

Het oordeel van de J.O.V.D.-fractie in het Haagse Jongerenparlement

In Den Haag houden vijf politieke jongerengroepen geregeld bijeenkomsten, waar gezamenlijk over een onderwerp van algemeen belang van gedachten gewisseld wordt. Tien afgevaardigden van elke groep komen in het winterseizoen eens in de zes weken bijeen in het oude stadhuis aan de Groenmarkt. De Haagse afdeling der J.O.V.D. verleent eveneens haar medewerking aan dit „jongeren-parlement.”

Onlangs werd in dit parlement de vraag opgeworpen of de lonen niet in meer vrijheid moesten gevormd worden. Deze vraag heeft de J.O.V.D.-fractie gerede aanleiding gegeven, enkele beginselen van liberale sociale staatkunde te formuleren en in een iets bredere kring bekend te maken.

Uitgangspunt van het veelzijdige vraagstuk der loonvorming is de zedelijke norm van alle liberale staatkunde, dat elke burger in beginsel gelijk is. Deze gelijkheid is in grote mate verwerklijkt in de verhouding van de burger tot de overheid:

De gelijkheid in de liberale leus „vrijheid, gelijkheid, broederlijkheid” is de gelijkheid van elke burger voor de staat, voor de wet, voor het recht, zoals die ook in Nederland sedert 1848 in toenemende mate werd verworven.

Moet onder de gelijkheid ook economische gelijkheid begrepen worden? Moet nu ook gestreefd worden naar een gelijk aandeel van elke burger in het nationale product: in het geheel van goederen en diensten, dat in de loop van een jaar voor verbruik beschikbaar komt?

Er zijn mensen, die vinden, dat ongelijkheid van inkomen geen voorwerp voor zedelijk oordelen kan zijn. Zij vinden gelijk loon voor gelijk werken geen eis der rechtvaardigheid. De J.O.V.D.-fractie heeft zich van deze mening verre gehouden. Wanneer men nl. zou besluiten de één méér inkomen toe te kennen dan een ander, hoewel beiden gelijke arbeid leveren, zou men dus voor die één een voorkeur laten blijken op grond van persoonlijke overwegingen, bijv. geloofsverwantschap, ras, huidskleur, neusvorm of een dergelijk niets ter zake doende iets.

Persoonlijke overwegingen zijn in hoge mate willekeurig en kunnen, noch mogen derhalve, naar onze overtuiging, richtsnoer bij loonpolitiek zijn.

Mag men besluiten de één een groter inkomen toe te kennen dan de ander in het geval de één een grotere bijdrage levert aan het nationale product dan de ander, hoewel beiden zich binnen de grenzen van hun mogelijkheden gelijkelijk inspanssen?

Ook in dit geval luidt het oordeel der J.O.V.D.-fractie, dat in beginsel de beide personen slechts zedelijk aanspraak kunnen maken op een gelijk deel van het nationale product. Immers, zijn ieders mogelijkheden o.a. begrensd door oorzaken, die van de betrokkenen zelf onafhankelijk zijn. Wie met verstand werkt, levert wellicht een grotere voortbrengingsbijdrage dan iemand, die onverstandig werkt. Maar zijn verstandelijke voor­sprong heeft hij te danken aan het aantal hersencellen en aan zijn schedelvorm. Noch op de celdeling, noch op de schedelvorm heeft men zelf enige invloed. Derhalve mag men, in beginsel, niet besluiten tot toekenning van verschillende beloning in verhouding tot de mate van verstandelijkheid, waarmee mensen werken.

Stelt de rechtvaardigheid de eis van gelijke beloning voor ieder die zich gelijkelijk inspant, **de doelmatigheid verlangt dat deze gelijkheid niet onverkort wordt doorgevoerd.** De vrees is namelijk gewettigd, dat een gelijke beloning voor welke arbeid dan ook, niet voldoende prikkel geeft tot het

leveren van werk tot de grens van ieders mogelijkheden.

Het is een eis van zelfbehoud van de menselijke soort, dat iedereen zijn mogelijkheden ontwikkelt tot de grenzen van zijn kunnen en aanwendt in de strijd tegen het welvaartstekort. De middelen ter bestrijding van het welvaartstekort worden verkregen door arbeid. Geen welvaart zonder arbeid! Grote welvaart kan enkel verkregen worden door doelmatig arbeiden. Hiertoe is het nodig, de opeenvolgende handelingen in de productie-processen op te splitsen en dus arbeidsverdeling in te voeren. Hierdoor ontstaat behoefte zowel aan ongeschoolde arbeid als aan vakbekwame arbeid.

Om nu voldoende mensen te prikkelen zich deze vakbekwaamheid eigen te maken en om voldoende mensen er toe te brengen de buitengewone arbeid te verrichten van het samenbrengen en op elkaar richten van de onderscheidene delen der voortbrenging zal voor deze soorten arbeid een beloning moeten worden gegeven, die groter is dan de beloning, die iemand zedelijk, krachtens het gelijkheidsbeginsel, toekomt.

Er zal gestreefd moeten worden naar een evenwicht tussen de eisen der rechtvaardigheid en doelmatigheid. Het is moeilijk, of zelfs in het geheel niet te zeggen, welke grootheid nu het minst geschonden mag blijven. Veel zal moeten afhangen van het oordeel der mensen over de noodzaak van het bereiken van een bepaald doel. Rechtvaardigheid treedt op de voorgrond naar mate men meent gelegenheid tot bespiegeling te hebben, doelmatigheid komt naar voren, wanneer het maatschappelijk leven door het levensbeginsel krachtig voortgestuwd wordt.

Niet één vast loon

Hoe dit ook zij, steeds treden beide grootheden op en dit betekent, dat één vast, algemeen geldend loon niet bestaanbaar is, maar dat een loonschaal in acht moet worden genomen, waarbij arbeid, waarvoor voorkeur bestaat, een ruimere beloning vindt dan arbeid, waarvoor minder voorkeur blijkt.

De schaarste van de verschillende soorten beschikbare arbeid in verhouding tot de vraag ernaar bepaalt de hoogte van het loon voor elke soort arbeid. Het loon brengt de dragers van de arbeid ertoe, zich te richten naar de behoeften, zoals die door de vraag der ondernemingen, die voor de verbruikers werken, blijken. Zou men het richtsnoer van de loonschaal uitschakelen, dan zou de voortbrenging in gevaar komen. Wil men pogen het peil van de voortbrenging te handhaven onder uitschakeling van de regelende werking van het loon, dan moet men met geweld de dragers van de arbeid dwingen hun krachten te geven. Geweld en vreesaanjaging moeten dan de prikkel van het loon vervangen. Vandaar dan ook, dat de arbeidsdwang en het verbod arbeid in een andere werkring te zoeken onvermijdelijk verbonden zijn aan elk bestel, waar men de loonschaal geheel of gedeeltelijk ter zijde stelt. In zijn uiterste vorm ziet men dit in het stelsel der slavernij. Slaven hebben geen keus zelf, hun werkring te bepalen, werken dus veelal zonder belangstelling en moeten door vrees voor lijfelijke tuchtiging tot het leveren van werk worden bewogen. Wanneer slaven ter beloning van hun arbeid middelen krijgen die zij naar eigen keuze mogen besteden, zullen vreesaanjaging en geweldpleging reeds minder tot prikkeling van het leveren van werk behoeven te worden aangewend. Er zijn verschillende maatschappelijke stelsels bedacht, waarbij een ieder gelijk loon zou worden gegeven. Men noemt de ontwerpers dezer stelsels wel utopistische socialisten. Uit het bovenstaande kan worden afgeleid, dat **een utopistisch socialistisch bestel hetzij leidt tot gedwongen arbeid en geweld** (bij poging tot handhaven van het peil der voortbrenging) **of tot ontwrichting der voortbrenging, dus tot armoede en gebrek** (bij handhaving van vrije arbeidskeuze).

Vrije arbeidskeuze

Een grote voortbrenging, dus algemene welvaart, is slechts mogelijk in een bestel met loonsverschillen en vrije arbeidskeuze. De regelende werking van het loon, waardoor de arbeid wordt gespreid over de onderscheidene toepassingen, mag nimmer uitgeschakeld worden door bevestiging van de loonschaal. Daar de behoeften der mensen voortdurend veranderen, de voortbrenging van bevredigingsmiddelen mitsdien daaraan aangepast moeten worden en de vraag naar bepaalde bekwaamheden hiermede wijziging ondergaat, zullen de beloningen voor de verschillende soorten arbeid eveneens na verloop van tijd moeten kunnen worden verhoogd of verlaagd.

Een stelsel van „bevoren” lonen wijst de J.O.V.D.-fractie in het Haagse jon-

gerenparlement dan ook beslist van de hand. Zij ziet wèl de noodzaak van de vaststelling van een loon, dat ten minste betaald dient te worden aan elke meerderjarige arbeider en dat de kosten moet kunnen dekken voor voeding, kleding, onderdak, cultuur en geestelijke ontwikkeling van een gezin, bestaande uit man, vrouw en twee kinderen.

Verder acht zij het huidige verschil van 10 ten 100 tussen het loon van een ongeschoolde werkmans en een vakman te gering. Deze overdreven gelijktrekking in beloning onderdrukt de lust tot scholing en vakbekwaming en heeft een grote trek ten gevolge van Nederlandse vaklieden naar het buitenland, alwaar zij beter betaald worden.

Onlangs hebben wij in de krant gelezen, dat een Haagse naaimachinefabrikant erin is geslaagd een belangrijke bestelling te bemachtigen in de Verenigde Staten. Het bemachtigen van een bestelling in de V.S. voor een technisch product is een grote prestatie. Maar ziet, het tekort aan vakmensen kwam weer naar voren en het nijpende tekort moest worden aangevuld door Zwitserse arbeiders, die belangrijk hogere lonen krijgen dan hun Nederlandse collega's. En tegenover de verdienste van de dollars komt nu een verlies aan Zwitserse francs te staan.

Een vooraanstaand Eindhovens fabrikant merkte op, dat de kosten per leerling der nijverheidsscholen in de duizenden per jaar belopen. Als die leerlingen na enige jaren goede vaklui zijn geworden en dan wegtrekken naar een land, waar zij kunnen verdienen wat zij waard zijn, wil dat zeggen, dat Nederland die opleidingskosten ten geschenke heeft gegeven aan de buitenlandse nijverheid en deze ook nog hulp heeft verleend om het voortbestaan van de Nederlandse nijverheid te bedreigen.

Want in ons aan grondstoffen arme land zijn vernuft en vakmanschap de voornaamste middelen waarmee wij kunnen wedijveren. Met de prestaties van weinig geschoolde arbeiders kunnen andere landen ons altijd overvleugelen dank zij hun voortbrenging op grote schaal. De oorzaak van deze onjuiste loonsverdeling? In de Nederlandse loonpolitiek schuilt meer politiek dan loon naar werken!

Wie regelt?

Welke organen zullen nu belast moeten worden met de regeling der lonen? De vaststelling van het laagste loon dient te worden opgedragen aan de Sociaal-Economische Raad (of zijn lagere organen), terwijl een nadere uitwerking (rekening houdend met de leeftijd van de werknemer) kan worden vastgelegd in de collectieve arbeidsvoorwaardenovereenkomsten.

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

PRINSES MARGRIETLAAN 38 - TEL. 47883

Bij de regeling van de loonschaal in elke bedrijfstak kan zowel aan de Stichting van de Arbeid, het overkoepelend orgaan van de vrije organisaties, als aan de Sociaal-Economische Raad een taak worden toegewezen. De taak van het College van Rijksbemiddelaars zal minder belangrijk worden dan zij nu is, maar het College zal niet geheel van het toneel behoeven te verdwijnen: het zou zich kunnen beperken tot zijn oorspronkelijke opdracht, n.l. het bevorderen van een oplossing van arbeidsgeschillen.

Voor ons staat vast, dat de overheid een zeker toezicht op de loonregelingen moet blijven uitoefenen. De overheid is geroepen de belangen van de gehele gemeenschap op onpartijdige wijze te behartigen. De overheid doet dat ook, zo goed en zo kwaad als men dat van goedwillende gezagsdragers kan verwachten. De partijdigheid is in ieder geval geringer dan bij organisaties van werknemers en werkgevers. Wanneer men deze organisaties de loonstelling zou overlaten, is de vrees maar al te gerechtvaardigd, dat uitsluitend gelet wordt op de belangen van de bedrijfstakgenoten. Of dan de artikelen, die deze bedrijfstakgenoten leveren, te duur worden voor de verbruikers in het binnen- of buitenland kan hun betrekkelijk onverschillig laten. Men speelt elkaar de bal toe en is desnoods bereid het winstpeil te behouden door beperking der voortbrenging en door afzet der artikelen tegen verhoogde prijs. Dat het algemeen landsbelang daarmee geschaad wordt, wordt dan gemakkelijk - te goeder of te kwader trouw - over het hoofd gezien.

Het toekennen van publiekrechtelijke bevoegdheden aan verenigingen van bedrijfstakgenoten moet onvermijdelijk leiden tot verslapping van de inspanning bij de leiders der ondernemingen. Hiermede wordt dan een eerste stap gezet op de weg naar verarming en achteruitgang.

Een ander gevaar

Een ander groot maatschappelijk gevaar, verbonden aan toekenning van publiekrechtelijke bevoegdheden aan bedrijfstakgenoten, ligt in het misbruik dat gemaakt kan worden om nieuwe ondernemers uit de bedrijfstak te weren. De macht van het gezag wordt gebruikt om gevestigde belangen te beschutten. De gevestigde belangen worden een gesloten groep.

Het leven leert, dat een gesloten groep ten gronde gaat aan kwalitatieve achteruitgang, aan ontarding en degeneratie. Wanneer de hiërarchieke top van welke maatschappelijke groep ook zich niet voortdurend zuivert door uitstoting van onwaardigen en door opname van bekwaame buitenstaanders, is hij niet in staat zich te rechtvaardigen en zijn nuttige rol te spelen.

Wanneer een groep van onwaardigen zich ondanks alles poogt te handhaven is een gezonde ontwikkeling der samenleving in gevaar en zal slechts een gewelddadige omwenteling de belangen der gemeenschap kunnen beveiligen. De Franse revolutie is hiervan een duidelijk voorbeeld. Eigenlijk zou dit voorbeeld bij de behandeling van

al dit soort vraagstukken nimmer mogen worden vergeten!

Wat hierboven over de maatschappelijke top is gezegd, geldt natuurlijk voor elke geleding van het maatschappelijk leven. Steeds is het nodig, dat in elke geleding personen werken, die voor hun taak berekend zijn. Dat betekent, dat de mogelijkheid om van de ene geleding naar een andere over te gaan voor ieder open moet staan. De eisen, die men aan karakter, inzicht en vaardigheid stelt, verschillen voor elke geleding. Doch de eisen moeten voor ieder gelden: dat verlangte de rechtvaardigheid. Slechts wanneer deze rechtvaardigheid heerst, is het redelijk aanvaardbaar, dat van het gelijkheidsbeginsel wordt afgeweken. Men kan dan niet spreken van voorrechten. De liberale samenleving verdraagt zich niet met bevoorrechten. In de liberale samenleving „draagt elke soldaat de maarschalks-staf in zijn ransel”.

Om naar een hogere geleding in het maatschappelijk leven over te gaan moet men de middelen gehad hebben om zich voor de bijzondere eisen te bekwaamen en voor te bereiden. Studie vergt niet enkel klaar verstand en wilskracht, maar ook geld. Wie zich zelfstandig wil maken, een zaak wil openen of zich bij voorbeeld als geneeskundig, rechtskundig of bedrijfs-huishoudkundig raadsman wil vestigen, heeft steeds bij het begin reeds enig vermogen nodig.

Waar zou dit vermogen vandaan kunnen komen, wanneer elke burger een gelijk loon genoot en er niet gespaard kon worden? Zou de overheid middelen ter beschikking kunnen stellen en onbevooroordeeld kunnen verdelen over de gegadigden? Op deze vraag zal wel niemand een bevestigend antwoord willen geven.

Het vraagstuk wordt veel eenvoudiger wanneer de betrokkenen voor hun geldelijke behoeften zouden kunnen aankloppen bij familie of kennissen, die het beste kunnen beoordelen, of het verantwoord is voor het doel waarom het gaat middelen uit te trekken. Wil de eis van gelijke kansen voor iedereen en van beweeglijkheid tussen de maatschappelijke geleidingen werkelijkheid worden, dan is het noodzakelijk, dat de loonstelling zodanig wordt, dat ook degenen, die in de lagere en middelhoge geleidingen werkzaam zijn, enig vermogen kunnen vormen.

In dit licht bezien, is dus een afwijking van het gelijkheidsbeginsel - waarmee wij dit artikel begonnen - zelfs alleszins gerechtvaardigd en moet er naar gestreefd worden, dat een zo groot mogelijk aantal burgers een loon ontvangt dat meer is dan het minimum.

Kunst in het gedrang

Degenen, die met zorg de vervlaking der tegenwoordige beschaving vaststellen, zullen waarschijnlijk met deze mening wel instemming. Wat er aan kunstzinnig scheppend vermogen in ons volk aanwezig is, komt onvoldoende naar voren, omdat zo weinig middelen voor aankoop van kunst-

zinnige werken beschikbaar kunnen worden gesteld.

Het scheppend vermogen kan zich slechts uitleven, wanneer de kunstenaar begrip ontmoet en door zijn opdrachtgevers van zijn stoffelijke zorgen wordt bevrijd. Vandaar dat vroeger hoven van koningen en kerkvorsten brandpunten van scheppende kunst waren. In de republiek der Verenigde Nederlanden had men ongekroonde koningen, die de middelen voor de kunstbeoefening beschikbaar stelden: de kooplieden aan de Amstel en het IJ.

Wanneer geen grote inkomens verdiend kunnen worden, valt de bron, waaruit scheppende kunst betaald

wordt, weg. Zij, die ijveren voor gelijktrekking der inkomens aan het peil, dat weinig méér is dan het strikt noodzakelijke, hebben geen recht ach en wee te klagen over de vervlaking van het geestelijke leven van ons volk. Het een hangt met het ander samen. Hoe wil men, dat de persoonlijkheid zich ontplooit, wanneer de middelen ontbreken om zelf werkzaam te zijn? De persoonlijkheid vormt zich niet door het aannemen van aalmoezen van de overheid, door hand ophouden, maar door zelf de handen uit de mouwen te steken.

Dr. E. NORDLOHNE
E. SCHOLTE UBING

Inzake het begrip onderneming

Een wederwoord aan de heer Oosterveld

(Ingezonden)

De heer Oosterveld begint in zijn artikel in de Driemaster van Febr. 1954 er op te wijzen, dat in de onderneming 3 groepen mensen samenwerken, ter verkrijging van het product; te weten vermogensverschaffers, arbeiders en leidende functionarissen en hij zegt dan, dat het logisch en rechtvaardig is, dat iedere groep iets te zeggen heeft over het geheel. Hiermee kan ik in principe accoord gaan; maar het spijt me echter, dat ik dit niet kan zeggen van de conclusies, die de heer Oosterveld trekt aan het slot van zijn artikel. Een omstandigheid, die hoogstwaarschijnlijk voortvloeit uit het feit, dat de heer O. verzuimt heeft rekening te houden met een punt, dat m.i. zeer zeker genoemd had moeten worden, namelijk: de verantwoordelijkheid!

De schrijver stelt n.l. op een gegeven moment, dat het wenselijk is, dat de werknemers invloed moeten kunnen uitoefenen op de grote lijn van het bedrijfsbeleid van een onderneming. Dit nu, kan ik niet aanvaarden en ik zal trachten duidelijk te maken waarom.

In de huidige ondernemingen vinden we, in het algemeen gesteld, het volgende hiërarchieke systeem: leiding - adjunctleiders - toezicht - uitvoering. Het wezenskenmerk van de leiding is het zelfstandig kunnen beslissen en de leiders dragen bijgevolg een grote verantwoordelijkheid. Zodra het aanstellen van subleiders nodig wordt, moet een gedeelte van het initiatief aan hen gedelegeerd worden. Deze laten weer een gedeelte van het initiatief over aan de bazen, die tenslotte een stukje initiatief overlaten aan de arbeiders. Het overdragen van initiatief gaat gepaard met het op zich nemen van verantwoordelijkheid!

Het toestaan nu van invloed (= kunnen ontwikkelen van initiatieven) door werknemers op de grote lijn van het bedrijfsbeleid houdt in: het overdragen van een deel van de verantwoordelijkheid van de leiders op de schouders van deze werknemers. En hier zit nu m.i. de moeilijkheid: In hoeverre kunnen de werknemers deze verantwoordelijkheid dragen? Stel n.l. dat, tengevolge van de invloed van de werknemers op het bedrijfsbeleid, er in een bepaald jaar een verlies geleden wordt, dan lijkt het m.i. een zeer vreemde consequentie om te zeggen: „Goed, jullie zijn wel mede-verantwoordelijk voor het verlies, maar daar hebben jullie niets mee te maken, dit dragen de vermogensverschaffers wel”. Toch zal dit een noodzakelijke consequentie zijn, want de arbeiders ook te laten delen in het verlies, is hier

beslist geen oplossing. Op welke wijze echter wel de verantwoordelijkheid van de werknemers tot uitdrukking kan komen is mij niet duidelijk en daarom ben ik van mening, dat — wil men de zelfstandigheid van de ondernemingen niet aantasten en de verantwoordelijkheden daar leggen, waar ze gedragen moeten en kunnen worden — invloed op het bedrijfsbeleid door werknemers uit den boze is.

Uit voorgaande mag niet de conclusie getrokken worden, dat ik van opinie ben, dat de mening van de arbeiders niet gehoord hoeft te worden t.a.v. het bedrijfsbeleid. Maar dit is immers iets heel anders en gaat minder ver, dan het geven van invloed, waaraan m.i. onvermijdelijk het overdragen van verantwoordelijkheid moet worden vastgekoppeld. En juist aan de verantwoordelijkheid ontbreekt het tegenwoordig nogal wat.

P. LANTING

Muurbloem

*Er zijn vele wegen,
maar de juiste weg
is de weg er tegen;
niet de weg er onder,
dat is onderkruiperij;
niet de weg erover
dat is pluimstrijkerij,
maar de weg er tegen,
tegen alle wegen in
en dat is van de wijsheid
nog maar het begin.*

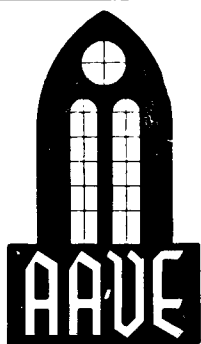
BERTUS AAFJES

(Uit diens bundel „Het gevecht met de muze”, uitg. A. A. M. Stols, Rijswijk Z.H.)

Aannemingsbedrijf

**Jan van
Straalen**

Pier 4 Waalhaven O.Z.,
Telefoon 78041-77229

Westfrankelandsestraat 16
Schiedam, Telef. 66280 (K 1800)

Alles op 't gebied van
glas in lood

MEER NIEUWS OVER ONS ZOMERKAMP

Van Zaterdag 24 Juli t/m Zaterdag 31 Juli in Kotten (bij Winterswijk)

In het vorige kamppraatje werd al iets verteld over de sprekers, die ons komen bezoeken. Nu kunnen we wat meer bijzonderheden vermelden.

Zaterdag 24 Juli komt het Tweede Kamertlid Joh. C. Cornelissen een causerie houden over Nieuw-Guinea. De heer Cornelissen is bij vele van onze afdelingen een bekend en zeer gewaardeerd spreker.

Hij heeft als lid van een parlementaire commissie een oriëntatie-tocht gemaakt naar Nieuw-Guinea, die tot in de kleinste gehuchten voerde en waarbij met alle lagen van de bevolking contact werd opgenomen.

Van het Nederlands Nieuw-Guinea Instituut hebben wij bovendien de beschikking gekregen over enkele zeer interessante films, die wij ook diezelfde avond zullen vertonen.

Onze tweede spreker is mr C. Brouwer. De heer Brouwer is gedelegeerde voor Nederland van de door de U.N.O. aangestelde Hoge Commissaris voor het vluchtelingenvraagstuk. Wij geloven niet, dat men in Nederland iemand kan vinden, die

met zo veel kennis van zaken over deze problemen kan spreken als mr Brouwer en wij stellen het dan ook op hoge prijs, dat hij zijn drukke werkzaamheden voor ons wil onderbreken. Met een derde spreker wordt nog onderhandeld. Zijn onderwerp zal betrekking hebben op de moderne opvattingen omtrent architectuur.

Ook hierover is in de afgelopen jaren van wederopbouw en uitbreiding nogal wat stof opgewaaid (en niet alleen in letterlijke betekenis!) Wij zijn verlangend hierover de mening te horen van een werkelijk deskundige. Misschien weet hij ons er van te overtuigen dat de nieuwe wijken in onze grote steden toch niet zo lelijk zijn als sommigen van ons menen en wie weet, vindt zelfs de Lijnbaan op den duur in J.O.V.D.-kringen enthousiaste bewonderaars.

Dit wat betreft de sprekers. Ook met het uitstippelen van enkele fietstochten zijn we een heel eind gevorderd. Op ons programma staan o.a. een be-

zoek aan het Natuurreservaat Bekkendelle aan de Italiaanse meren („Italiaans" vanwege de blauwe kleur van het water), aan het Buskesbos, het Wooldse Veen en het natuurmonument Korenburgerveen.

Ook een zeer interessante steengroeve staat op ons lijstje. Het secundaire gesteente komt hier tot practisch aan de oppervlakte. De gedolven dolomietmergel wordt er verwerkt tot kunstmest. Dan zijn er nog de uitgestrekte bossen op Duits gebied, die toebehoren aan de vorst van Salm-Salm, die op het slot in Anholt resideert.

Zo doorgaande zou het een koud kunstje zijn om de gehele Driemaster vol te pennen over de bekoorlijkheden van Winterswijk en omgeving, over het openluchttheater, dat juist in onze kampweek een zeer verzorgd programma biedt, over de musea en de folkloristische feesten. Ge kunt echter beter zelf naar ons kamp komen en zelf ondervinden wat een J.O.V.D.-kamp en vooral dit J.O.V.D.-kamp je kan bieden.

Will Zwart zit met smart op je opgave te wachten. Haar adres is: Brinkgreverweg 56, Deventer.

De kosten zijn zo laag mogelijk gehouden en kunnen voor niemand een overwegend bezwaar vormen om deel te nemen. Zij bedragen n.l. slechts 30.— + 2.50 inschrijfgeld. Ook weekend-gasten zijn van harte welkom. Zij betalen 4.50, alles inbegrepen.

En dan tot slot nog dit: Een J.O.V.D.-kamp is een prachtig propaganda-middel. Ken je lauwe leden of lieden die nog geen lid zijn, maar wel een sluimerende sympathie voor ons (of een van ons!) koesteren? Sleep ze naar ons kamp. Succes verzekerd!

Wij rekenen op een grote schare deelnemers(sters). Stuur je opgave aan Will Zwart, stap op 24 Juli in de trein naar Winterswijk en laat de rest maar aan de kampcommissie over. Je zult er geen spijt van hebben!!

RIEN BOOIJ

Nieuws uit onze Afdelingen

AMSTERDAM.

Roethof proefde de sfeer

Woensdag 28 April verliet het Deense Koninklijk paar de Hoofdstad, maar niettemin ging de bijeenkomst van de Parlementaire Studiekring (zij het iets later dan gebruikelijk) door. De inleider op deze avond, ons lid L. D. Oosterveld, belooft een bekwaam parlementariër te worden. Verschillende onderwerpen, in de Kamers gedurende de maand April behandeld, werden door hem nader toegelicht. Vooral de Notariswet en de Wet op de Bedrijfsluiting leverden uitgebreide stof tot discussie. Deze zeer geanimeerde avond werd dan ook pas tegen 12 uur beëindigd.

Amsterdam was met een behoorlijk aantal van haar leden op de Centraal Kaderdag in Amersfoort vertegenwoordigd op 2 Mei jl.

Op 7 Mei was onze landelijke voorzitter, dr H. J. Roethof, in Amsterdam om te spreken over „Suriname en de Nederlandse Antillen". Dr Roethof bekende nog nimmer één van deze gebieden met eigen voeten te hebben betreden, maar was niettemin in staat zeer vele en belangrijke feiten omtrent onze Unie-partners te vertellen.

Bleek aan de ene kant uit de opsomming van dagbladen, politieke partijen, e.d. hoe echt het daar allemaal toegaat, aan de andere kant werd het aan de afdeling duidelijk hoe klein dit alles is vergeleken bij Nederland en hoe gering het aantal bewoners; redenen waarom het zo moeilijk is om een bepaalde vorm van „gelijk-

waardige partner" te vinden welke deze ongelijkheid geen geweld aandoet.

In de erop volgende discussie werden de verschillende details op kundige wijze onder de loupe genomen. Na afloop van dit eerste deel van de avond was onze landelijke voorzitter in de gelegenheid nader met de leden in een meer gezellige omgeving kennis te maken en de sfeer van de afdeling te proeven. Het bestuur had de heer Roethof hiertoe spontaan iets bijzonders bereid.

EINDHOVEN.

Goed bezet programma.

Wie van „De Driemaster"-lezers is gaan denken, dat de J.O.V.D. afdeling Eindhoven na de vet gedrukte aankondiging van haar oprichting, in het Januari-nummer, weer snel in slaap is gesukkeld, heeft recht om dit te doen, maar veel minder dan dit is waar.

Op 3 Februari reeds had men de eerste zelfstandige bijeenkomst, waarop de heer Jacobse uit Amsterdam de leden een leerzame en interessante lezing voorschotelde over de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie's en ondernemingsraden.

De spreker meende, dat juist op dit gebied een taak voor ons jongeren is weggelegd. Doordat de laatste trein naar Amsterdam al om 10.19 u. uit Eindhoven vertrekt, kwam de overigens zeer levendige discussie na de pauze wat in tijdnood.

Als belangrijkste kritiek voerde de spreker aan, dat zowel in de S.E.R.

als in de P.B.O. en in de Ondernemingsraden uitsluitend vertegenwoordigers zitten van die werknemers, die van één van de drie voor dit doel erkende bonden lid zijn, wat zeker niet de grootste groep van het totaal aantal werknemers is.

Het contact van deze vertegenwoordigers met de werkgevers was volgens de spreker ook nihil doordat deze mensen in de regel worden gekozen uit de hogere functionarissen van bedoelde bonden.

Onze voorzitter de heer J. G. Uljee hield op 24 Maart een lezing over het huidige radiobestel. De grote

vraag, welke uit deze lezing naar voren kwam was wel, waar zijn we nu beter mee af, met één nationale omroep, of met de toestand zoals deze nu is. Aanvankelijk was de spreker met enkele aanwezigen voor het eerste, maar na veel discussie en door veel steekhoudende argumenten van de overige aanwezigen was men er aan het slot van de avond unaniem over eens, dat de toestand van nu dan toch maar gehandhaafd moest blijven. Al met al een gezellige avond.

Woensdagavond 7 April hield de heer dr A. L. Constandse uit Amsterdam

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

een lezing over het onderwerp „De Sovjet-politiek na Stalins dood”.

In zijn rede belichtte dr Constandse uitvoerig de ontwikkeling na de revolutie van 1917 en de daaruit voortvloeiende binnen- en buitenlandse politiek. Hoewel het lijkt dat Stalins dood een nieuwe periode heeft ingeluid, maakte de spreker duidelijk, dat het huidige streven naar collectivieren reeds langer bestond. De dood van Stalin vergemakkelijkte het verwezenlijken van dit streven. Men moet het doen vallen van Beria dan ook niet zien als een poging van Malenkov en Molotof de macht naar zich toe te trekken, doch juist het streven van Beria te verhinderen de plaats van Stalin over te nemen.

Dr Constandse toonde met veel voorbeelden aan, dat Rusland nu pas de ontwikkeling doormaakt, die de Westerse wereld heeft gehad in de 18e en 19e eeuw. Door de grote vlucht van de industrialisatie in Rusland zal na enige tijd de arbeidersklasse zeer zeker bewust worden van haar belangrijkheid en daardoor medezeggenschap gaan opeisen in het politieke leven. Spreker betoogde dan ook, dat een zekere democratisering in Rusland niet zal kunnen uitblijven.

Sprekende over de buitenlandse politiek zei dr Constandse, dat Rusland naar het verkrijgen van de macht op de zeeën streeft, hetgeen door de grootste zeemogendheid, momenteel Amerika, vanzelfsprekend wordt tegengewerkt. Aan de mondingen van de grote rivieren, dus aan de kust ontstaat de cultuur, uitwisseling met andere landen, handel enz.

Het is nu de taak van Amerika om zoveel mogelijk alle randstaten van Europa en Azië uit de handen van Rusland te houden. Speelt Amerika dit klaar en dit is natuurlijk nog een vraagteken, dan is er door het evenwicht Amerika-Rusland voorhands geen kans op een oorlog aanwezig.

GRONINGEN.

Provinciale bestuurskonde

In verband met de verkiezingen voor de Provinciale Staten sprak op 14 April mr W. J. Geertsema over: „Hoe wordt onze Provincie bestuurd?” Over het algemeen zijn de Provinciale Staten bij de bevolking minder bekend, omdat de politiek een zeer kleine rol speelt.

In de historie zijn de bevoegdheden van de Prov. Staten langzaam aan uitgebreider geworden. Men vreesde voor te grote invloed en heeft daarom bij de territoriale decentralisatie de gemeenten de voornaamste functie gegeven.

Aan de Provinciale Staten zijn een aantal leden toegekend; in Groningen bedraagt dit aantal 45. Bij de verkiezingen is de Provincie in 5 kieskringen ingedeeld, die echter niet altijd met dezelfde lijst uitkomen (zoals dat deze keer in Groningen is gebeurd). De volgorde der lijsten wordt opgesteld naar het grootste aantal zetels.

Aan het lidmaatschap van de Provinciale Staten stelt men de volgende eisen: men moet: a. ingezetene van de Provincie zijn; b. niet ontzet uit de burgerlijke rechten; c. geen minister zijn; d. de leeftijd van 25 jaar hebben bereikt.

Tweemaal per jaar komt men bij elkaar gedurende een zitting welke 14 dagen duurt en die openbaar is.

Tot de taak van de Prov. Staten wordt o.a. gerekend, het kiezen van de Gedeputeerde Staten uit leden van de Prov. Staten, toezicht op beslissingen van de plaatselijke overheid, (recht van petitie); aandacht wordt geschonken aan ziekenverzorging, drinkwatervoorziening, toezicht op waterschappen; er wordt een provinciale huishouding gevoerd.

Tot slot noemde spreker speciale problemen uit het Noorden. De geldmiddelen leveren moeilijkheden op, daar de kanalen hier veel geld kosten, te weten f 7,— per hoofd. De dijken vormen ook een probleem. Men heeft het besluit genomen de Louwerszee in te polderen; tenslotte is de Dollart een twistpunt tussen Duitsland en Nederland, wat betreft de grens. Na het debat sloot de voorzitter deze geanimeerde bijeenkomst.

OOST-GRONINGEN.

Groeiende afdeling.

Woensdag, 28 April had te Veendam de tweede vergadering plaats van de afdeling Oost-Groningen.

Op deze avond sprak de heer Zegeering-Hadders over de huidige sociale wetgeving. Hierop is tegenwoordig veel critiek — aldus spreker —, waar alle redenen voor is. Hoe kunnen we die critiek nu naar voren brengen, zonder weerstanden op te roepen? De kleine zelfstandigen hebben het moeilijk. Toch prefereren zij het zelfstandig zijn boven een ruimer inkomen, dat zij misschien in loondienst zouden genieten.

Verder kwam nog ter sprake de Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekeringen en de Ouderdomsvoorzieningen.

Het was een interessante avond. Het aantal belangstellenden was iets beneden verwachting, maar dit werd vergoed door de winst van 5 nieuwe leden.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sidelinge 213

Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 - Rotterdam - Telefoon 24672

A.v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM

TELEFOON 74254

BOOIJS

classificeer en schoonmaakbedrijf voor

SCHEPEN, TANKS enz.

ROTTERDAM - TELEFOON 112413

L. DE JONGE & ZON

Vertegenwoordigers van fabrieken van

Staalraadkabels (VOLGENS ELK VOORSCHRIFT)

Touwwerk - Herculestouw - Cobratouw

GIESSENWEG 77 - TELEFOON 51440 (2 lijnen) - ROTTERDAM
Levering uit voorraad te Rotterdam

Particulier Detectieve Bureau

Dir. H. H. Bouma

HOF LAAN 84b, ROTTERDAM, TEL. 23811-34327

Voor vertrouwelijke opdrachten, bewijslevering, controles, informaties, volgen van personen.
Lid Assoc. of British Detectives.

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Frankenlandsestraat 100

Schiedam - Tel. 65302

Geoma n.v.

SCHEEPSREPARATIEBEDRIJF
ROTTERDAM - TEL. 75198-79334
TELEGRAM-ADRES: SHIPREPAIRS

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIIKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTED

WERF i.s. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEFFSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67450

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD“

EELHOUSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

Aannemersbedrijf
Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

↓
Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

TECHNISCH HANDELSBUREAU **„SAFE“**

Buislaan 14-16 - Telefoon 34632 - Rotterdam

SLOTENMAKERS - KLUISDEUREN - BRANDKASTEN

Speciale service-inrichting voor de scheepvaart

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

FABRIEK VAN
ROLLUIKEN — MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP SCHOONMAAK- EN CLASSIFICEERBEDRIJF
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloissche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

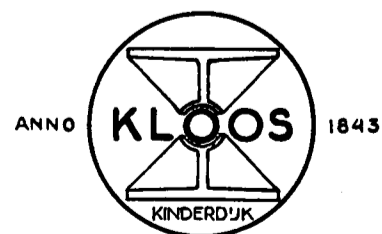
Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

SPOORWEGMATERIAAL

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Automobilbedrijf G. C. van Kleij
Rotterdam-Z.

IN- EN VERKOOP
VAN NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN

PRIVÉ-ADRES NA 18 UUR: GAESBEEKSTRAAT 84b - TEL. 78563
WERKPLAATS EN MAGAZIJN: GAESBEEKSTRAAT 89 - TEL. 71360

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

Captain A. de Jonge
Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

VERPLEGING èn ONDERWIJS
ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM” op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

**N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

**CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK**

ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

**SMIT
SLIKKERVEER**

DYNAMO'S, MOTOREN en UITRUSTINGEN

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF. EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
Machinefabriek**

**IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ**

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen
FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 6

Juni 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829 74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

DE KATHOLIEK IN HET OPENBARE LEVEN

HET Nederlandse Episcopaat heeft het wenselijk geoordeeld zich in een Mandement tot de katholieken te richten met de klaarblijkelijke bedoeling nogeens extra de betekenis van de katholieke eenheid te onderstrepen.

Ten einde deze bedoeling kracht bij te zetten werd niet alleen opnieuw af gerekend met communisme, socialisme en humanisme en dergelijke „onchristelijke” stromingen, doch eveneens de staf over het liberalisme gebroken. Wat dit liberalisme betreft constateren de bisschoppen, dat het was een „systeem of wijze van denken en handelen, waarbij God, godsdienst en zedelijkheid werden overgelaten aan ieder persoonlijk, doch uit het openbare leven en min of meer ook uit het beroepsleven werden geweerd.

Na alles wat de Pausen en Bisschoppen sinds bijna een eeuw zonder ophouden hebben geleerd, zal het nu wel aan iedereen duidelijk zijn, dat het een dwaling en een onrecht aan God is, als men het Christendom terug wil dringen tot het particuliere leven, op den duur zelfs tot het innerlijke leven van de mens, om het tenslotte te laten verworden tot een zaak van particulier religieus gevoel.”

Nadat de bisschoppen hebben vastgesteld, dat uit dit negentiende eeuwse liberalisme, communisme, marxisme en nationaal-socialisme zijn voortgekomen, besluiten zij hun passage over het liberalisme met de opmerking: „Anderzijds leefde de grondgedachte van het Liberalisme in nieuwe, eigentijdse vormen voort. Hoewel deze in het algemeen een gunstige wending te zien geven ten aanzien van het christendom en het sociale leven, wordt het christelijk beginsel niet aanvaard als bepalende factor en als norm voor het maatschappelijk en staatkundig leven. Katholicisme en Liberalisme in zijn huidige vorm blijven onverenigbaar.”

Met deze luttele zinsneden wordt de zaak van het liberalisme door de Nederlandse katholieke bisschoppen afgedaan.

MEN kan er als liberaal enkel zijn teleurstelling over uitspreken, dat de hoogste leiding van de katholieke kerk in ons land zich met enkele dergelijke losse regels van het liberalisme wenst af te maken.

Men had mogen verwachten, indien de bisschoppen zich al gedrongen voelen tot een uitspraak te komen op dit zuiver politieke terrein, dat zij dit dan met meer vrucht van argu-

menten zouden hebben gedaan. Wat zij thans in aanhef menen te moeten vaststellen is niet alleen een zeer oppervlakkige, doch bovendien een onjuiste analyse van het liberalisme uit de vorige eeuw.

Wanneer wij als exponent van dit liberalisme Thorbecke mogen beschouwen, dan moge uit de volgende uitlatingen — die met verschillende andere kunnen worden aangevuld — blijken, dat er van een terugdringen van het Christendom uit het openbare leven in zijn visie geen sprake was.

„De overheid niet dienstbaar aan enige kerk en de kerk niet dienstbaar aan de overheid”, zo sprak Thorbecke in de Kamer, „wil dat zeggen, dat het Christendom vreemd is aan de Staat, of aan hetgeen van Staatswege geschiedt? Neen — en ik, mijnheer de voorzitter, zeg neen —, zo men Christendom boven geloofsverdeeldheid erkent.

De stille werking van het Christendom boven verdeeldheid van geloof, is oneindig algemener en groter, dan hetgeen men in de kerkelijke sfeer met ogen ziet. Het Christendom heeft onze wetgeving en ons bestuur, onze samenleving en

onze zeden doortrokken; maar dat is niet in het bijzonder Christendom ener bepaalde kerk.

Het is het éne licht, waarvan de onderscheiden geloofsbelijdenissen bijzondere stralen zijn; het is het Christendom boven kerkelijke afzondering gelijk het mensdom is boven de onderscheidene volken en ze alle omvat, gelijk de wetenschap is boven alle vormen en stelsels, waarin ieder naar de mate van zijn inzicht de wetenschap zoekt te benaderen of haar tracht uit te drukken.”

En verder: „Het Christendom is niet gebleven binnen de Kerk; het is een burgerlijke kracht geworden; de ziel onzer beschaving, een stroom, die zich door alle aderen der maatschappij heeft uitgestort. Het is deze invloed van het Christendom, die zich van zelve, de wet spreke of zwijge, zal doen gevoelen.”

De bisschoppen doen de exponent van het negentiende eeuwse liberalisme — die zich de impopulariteit van velen op de hals haalde bij het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie — derhalve bepaald onrecht indien zij dit liberalisme verwijten het Christendom uit het openbare leven te hebben willen terugdringen.

De zomer in zicht

Gaarne geef ik natuurlijk als landelijk voorzitter van de J.O.V.D. gevolg aan de uitnodiging om ook van mijn kant nog eens het zomerkamp warm in de belangstelling van de leden aan te bevelen. Want zo er één plaats is waar men gedurende zijn vakantie de idealen van vrijheid, verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid kan beleven, is het wel daar.

Men vindt er vrijheid en toch geen ongebondenheid. Uit eigen ervaring weten wij, dat de kampleiding streng doch zeker niet onverbiddelijk is. Zonder verdraagzaamheid is een dergelijk zomerkamp vanzelfsprekend helemaal ondenkbaar.

Wie het smurken 's nachts van zijns naaste niet kan aanhoren zonder daartegen onmiddellijk de meest krasse maatregelen te willen nemen, hoort in deze omgeving niet thuis.

De verantwoordelijkheid vormt ongetwijfeld de minst karakteristieke eigenschap van de J.O.V.D.-kampen. Wij begeven ons er immers heen om ons aan onze normale dagelijkse verantwoordelijkheden te kunnen onttrekken, om ons eens te kunnen ontspannen, er eens echt uit te zijn.

Toch leert de praktijk, dat de kampcommissie altijd een grote mate van verantwoordelijkheidsbesef aan den dag legt bij de voorbereiding van het programma, zodat men er op rekenen kan dat dit steeds „elk wat wils” biedt.

En wat tenslotte van de sociale gerechtigheid te zeggen? Een ieder, die ook maar een weekend in Nijverdal of Oosterbeek heeft bijgewoond, weet uit ervaring, dat met pijnlijke nauwlettendheid door onze keukenprinsessen wordt toegezien op de evenredige verdeling van de ter beschikking staande voedingsmiddelen.

Onder haar toezicht heeft nog nooit iemand gebrek behoeven te lijden en dat mag hier nog wel even uitdrukkelijk als bijzonderheid worden vermeld.

Zo zou er van de J.O.V.D.-kampen nog wel een en ander te zeggen zijn, maar het lijkt nauwelijks noodzakelijk dit te doen. Wie werkelijke ontspanning zoekt gedurende zijn vakantie, wie deze wenst door te brengen binnen de niet hoog genoeg te prijzen sfeer van een waarlijke vriendenkring, wie echt iets wil proeven van de sfeer van de J.O.V.D., die behoort althans eenmaal een zomerkamp te hebben bijgewoond.

Men ziet er na jaren nog op terug als op een ervaring, die men niet gaarne zou hebben gemist. Men krijgt er wat mee van idealisme, doch zal tegelijkertijd iets van de pionier in zich gaan voelen.

Men zal er bovenal ervaren, dat het mogelijk is op de goedkoopst mogelijke manier in eigen land op de best denkbare wijze zijn vakantie door te brengen. Indien dit laatste reeds alles was, hetwelk ons zomerkamp te bieden had, dan zou men het om die reden al niet mogen missen.

HEIN J. R.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

DOCH ook tegenover het eigentijdse liberalisme blijken zij bijzonder weinig welwillendheid aan den dag te kunnen leggen.

Wanneer artikel 3 van het beginselprogramma van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie constateert: „De Partij is diep overtuigd, dat de grondslagen der Nederlandse beschaving wortelen in het christendom, al moge dit door de onderscheidene groepen des volks nog zo verschillend worden verstaan. Zij is ervan doordrongen, dat het bovenal de christelijke geest is, die ons volk de waarde en de vrijheid van de mens en zijn verantwoordelijkheid heeft doen beseffen en die het aanzien van ons volk in de wereld heeft bepaald”, dan krijgt dit Christendom het volle pond en is er geen enkele aanleiding tot de stelling, dat Katholicisme en Liberalisme ook in zijn huidige vorm onverigbaar blijven.

Uit dergelijke zinsneden blijkt evenwel, dat de bisschoppen in dit Mandement zich er minder aan gelegen hebben laten liggen op te treden als geestelijke herders over het katholieke volksdeel in ons land dan wel op politiek terrein in het licht van een mogelijke afbrokkeling van de katholieke politieke organisatie het gewicht van hun geestelijk leiderschap in de schaal hebben willen werpen.

Wij wensen daar op dit ogenblik niet veel van te zeggen, al hebben wij natuurlijk juist als liberaal alle reden tot ernstig protest tegen een dergelijke vorm van geestelijke dwang. Wij

wensen ons uitsluitend te beroepen op een uitsluiting van Pius X, dezer dagen in tegenwoordigheid van een half miljoen gelovigen in Rome heilig verklaard, wiens kennis naast eenvoudige levenswandel en afkomst geschikt zijn ook de buitenstaander aan te spreken en met gevoelens van sympathie te vervullen.

Paus Pius X dan antwoordde bij het begin van zijn pontificaat de nog jonge monseigneur Canali op diens vraag, wat dan wel het politieke program van de Kerk zou zijn, met de woorden: „U bent nog jong, maar onthoudt altijd, dat de politiek van de Kerk is geen politiek te bedrijven en altijd de rechte weg te gaan.”

Men kan zich niet aan de indruk onttrekken, dat dit zicht van de rechte weg de Nederlandse bisschoppen bij het opstellen van dit Mandement niet steeds even helder voor ogen heeft gestaan.

Op ons blijft intussen de plicht rusten meer nog dan tot dusver de nadruk te leggen op de betekenis van het liberalisme ook voor het katholieke volksdeel van Nederland.

Te allen tijde heeft de liberale geestesrichting, heeft eveneens de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, zich op het standpunt gesteld, dat zij open stond voor allen, ongeacht hun religieuze of filosofische overtuiging. Prof. Oud heeft eenmaal van een platform gesproken. Dit platform vertolkte de liberale beginselen van vrijheid, verdraagzaamheid, ver-

antwoordelijkheid en sociale gerechtigheid. Beginselen van alle tijden en voor alle mensen. Beginselen, waaraan ook in deze moderne tijd zulk een grote behoefte bestaat. Het doet er niet toe op welke wijze en van welke kant men dit platform bereikt. Hoofdzaak blijft, dat men zich in zijn politieke streven op basis van deze beginselen met anderen kan verenigen, Het zal de taak, in het bijzonder ook van onze jonge generatie zijn, om vast te houden aan deze gedachte van politieke keuze boven religieuze verscheidenheid.

Te allen tijde heeft het liberalisme ook voor katholieken open gestaan en de katholieken zijn het proces van hun emancipatie in Nederland zelfs onder liberale vlag begonnen. Het zal onze taak zijn ons te bezinnen op de vraag, hoe wij er meer nog dan tot dusver in kunnen slagen katholieke jongeren in onze arbeid te betrekken.

Het bisschoppelijk Mandement moge ons daartoe tot extra aansporing strekken. Want dat de geleidelijke afbrokkeling van de confessionele partij in Nederland zal plaats vinden — al kan daar dan nog geruime tijd over heengaan — staat ook na kennisneming van de inhoud van dit Mandement voor ons vast. En met het vraagstuk om deze confessionelen straks een politiek dak te bieden, zal in het bijzonder onze jonge generatie te maken krijgen.

HEIN ROETHOF.

ONS ZOMERKAMP ROEPT

Nog enige nadere bijzonderheden en inlichtingen

OVER vier weken is het zover! 24 Juli opent Hein Roethof ons Zomerkamp in Kotten en gaan we een onbezorgde vacantieweek tegemoet in een prachtig kamp te midden van de landelijke schoonheid van die onvolprezen Achterhoek. Gek, zo in de maanden Mei en Juni wordt mijn bloed altijd roerig en krijg ik van die opstandige zwerfneigingen. Misschien heeft de een of ander hiervoor een biologische verklaring. Mij best!

Maar de hoofdoorzaak is een andere. Dat zijn de herinneringen aan vorige J.O.V.D.-kampen, die, omdat je aan de voorbereidingen van het nieuwe Zomerkamp werkt, onweerstaanbaar naar boven komen. Ze laten zich niet wegdringen, wat je er ook tegen doet.

Deelnemers aan onze vorige kampen zullen die gevoelens wel kennen. Zij kunnen zich misschien voorstellen, dat ik voor de verleiding bezweken ben en toen de gelegenheid zich voordeed, de Pinksterdagen heb gebruikt om in Kotten en omgeving te zwerfen.

Mensen, wat heb ik genoten van de prachtige tochten, die je daar kunt maken in dat schitterende landschap van elkaar afwisselend loof- en naaldhout, weiden en golvende korenvelden.

Je voelt je een heel ander mens wanneer je fietst in die bosrijke streken van Woold en 't Klooster of wandelt in die prachtige natuurreservaten van het Korenburgerveen en het Rommelgebergte, beroemd om hun vogels en orchideeën.

Er zijn van die eeuwenoude kerkpaadjes, zoals dat van Meddo naar Winterswijk, dat door golvend landschap en langs oude typische Saksische boerderijen slingert.

Je vindt er bijna historische binnen-zandweggetjes, vooral in het Vosseveld en talrijke beekjes, die tussen de velden kronkelen en plotseling in het bos verdwijnen. Het is al leven, gloed en kleur.

JA, die natuur, je raakt er niet over uitgepraat. En er is in ons kamp behalve dat nog zoveel meer te beleven. Over de sprekers schreef ik reeds. Daarom ditmaal kort:

ZATERDAGAVOND 24 JULI CAUSERIE OVER NIEUW-GUINEA. Een uiterst belangrijk onderwerp. Spreker de heer JOH. C. CORNELISSEN, lid der Tweede Kamer. In aansluiting hierop zullen wij een aantal zeer interessante en boeiende filmpjes vertonen, die wij van het Nederlands Nieuw-Guinea Instituut in bruikleen kregen.

Dinsdagmiddag 27 Juli spreekt MR. C. BROUWER, gedelegeerde voor Nederland van de Hoge Commissaris voor het VLUCHTELINGEN-VRAAGSTUK, over de bijna niet voor te stellen moeilijkheden, die op dit terrein te overwinnen zijn. Een zeer actueel en nijpend probleem!

Ook voor de derde spreker menen wij een zeer gelukkige vondst gedaan te hebben. Door bemiddeling van enthousiaste en zeer hulpvaardige geestverwanten in Winterswijk, die ons ook op ander gebied op niet genoeg te waarderen wijze behulpzaam zijn geweest, hebben wij contact kunnen opnemen met de NATUUR-HISTORICUS F. v. HUET LINDEMAN.

De heer Huet Lindeman heeft een uitgebreide studie gemaakt over folklore, bouwtrant, flora, fauna en geologie van de Achterhoek. Hij zal hierover voor ons een ongetwijfeld zeer interessante causerie houden en deze toelichten met een korte kleurenfilm en misschien met projectie van zijn uitgebreid fotomateriaal.

JE ziet kosten noch moeite zijn gespaard, om het programma zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Er is trouwens nog veel meer.

We hebben zelfs een buitenlandse reis, misschien zelfs meerdere op het programma staan. Kotten ligt per fiets slechts 5 minuten van de Duitse grens en vooral de Duitse grensstreken zijn zeer bosrijk.

Maak van deze gelegenheid gebruik, nu de passen zoveel goedkoper geworden zijn. (Je kunt nu reeds een pas tegen het verlaagde tarief aanvragen!)

Och wat moet ik nog meer vertellen, er is zo veel wat aantrekkelijk is. Voor sommigen is het misschien belangrijk te weten, dat ons kamp voorzien is van electriciteit en waterleiding.

Dat er goede verbindingen bestaan met Winterswijk en de rest van ons land (zie elders); dat onze onvolprezen Fietje Bos de keuken verzorgt op een manier die niet te verbeteren is; dat ons programma veel ruimte laat voor persoonlijke vrijheid, omdat wij speciaal in onze kampweek een te grote gebondenheid verafschuwen.

Dat er een prachtig natuurbad met 500 meter strand op tien minuten afstand ligt, dat liefhebbers van kampvuuren en nachtwandelingen hun hart kunnen ophalen, dat niemand met ochtendgymnastiek wordt mishandeld en dat we heus niet bij het krieken van de dag uit ons bed stappen!

IN deze Driemaster vind je een opgaveformulier. Wil je liever een briefkaart gebruiken, ook goed. Maar doe iets!

Breek met de sleur van vaste kantoor-, school- of collegetijden. Breek los uit je besommeringen van elke dag.

Verruim je blik en geniet van de sfeer in ons J.O.V.D.-kamp 1954.

Ons kamp is een nationaal kamp; wij rekenen op een nationale vertegenwoordiging. Laat dit kamp door een massale deelname een bewijs zijn voor de hernieuwde bloei van de Nederlandse Jong-liberale beweging!

DE prijs kan voor niemand een bezwaar zijn. Wij hebben geen prijsverhoging berekend: de kampprijs is f 30,- + f 2,50 inschrijfgeld. Wil of kun je alleen het weekend 24/25 Juli komen, dan betaal je f 4,50 alles inbegrepen. Inschrijvingen vóór 10 Juli aan Mej. Will Zwart, Brinkgreverweg 56, Deventer. Kom niet alleen zelf, maar maak ook anderen enthousiast: Introductie van niet-leden is toegestaan

Tot ziens in Winterswijk op 24 Juli.

RIEN BOOIJ.

PONTIER & KARREMAN

**MAKELAARS IN ASSURANTIEN
WESTERSINGEL 9, ROTTERDAM**

Bel op 11.17.00 - 3 lijnen - (K 1800)
en wij doen de rest

**Assurantie
is vertrouwen**

Twee belangrijke lezingen voor het Centrale Kader

Dr. Kortenhorst sprak over het bisschoppelijk mandement

„HET bisschoppelijk mandement was dringend noodzakelijk. Niet zo zeer voor de katholieke intellectuelen, maar wel voor de gewone man, wiens mening vrijwel uitsluitend door pers en radio wordt gevormd.

Het is een dikwijls voorkomend verschijnsel, dat de mensen die socialistische of communistische kranten lezen, afvalligen worden van de kerk. De bisschoppen hebben dit met lede ogen aangezien en tenslotte door middel van een mandement ingegrepen. Dit is door velen in den lande als niet democratisch veroordeeld. Doch wij — katholieken — vinden dit helemaal niet dictatoriaal, daar wij de kerk nu eenmaal als onze zielenherder zien.

Deze kerk, zal vergelijkenderwijs evenals een goede vader in zijn gezin, zo af en toe eens enige richtlijnen aan zijn kinderen moeten geven. En daarbij zullen er soms ook sancties nodig zijn. Zo nu moet U ook het bisschoppelijk mandement zien”.

Aldus sprak dr. L. G. Kortenhorst, voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in een bijeenkomst in de Tweede Kamer voor het Centrale Kader van de J.O.V.D.

Uit het bovenstaande blijkt, dat dr. Kortenhorst een bespreking van het laatste bisschoppelijk mandement niet ontweek in zijn voordracht: „de katholieke visie op het liberalisme”.

„Het is niet de eerste keer, dat ik tot liberale jongeren spreek. In 1936 had ik dit genoegen eveneens.”

Spreeker wees er op, dat principes zich in de loop van de tijd wijzigen, doch dat de katholieken stabiel zijn in hun beginselen dan de liberalen. Na de oorlog zijn de beginselen van de verschillende partijen op de achtergrond geraakt, omdat men eensgezind het land uit de economische chaos moest helpen.

De K.V.P. werkt nu al 9 jaar met de socialisten in het Kabinet samen. Dit zou men een monsterverbond kunnen noemen. Maar elke samenwerking vanuit katholiek standpunt bezien is een monsterverbond. Toen de katholieken vroeger met de liberalen samenwerkten kon men ook deze coalitie zo noemen.

HET katholicisme en het liberalisme hebben als wijsgerige stroming veel gemeen. Dat er ook verschillen bestaan is duidelijk. Het laatste mandement veroordeelt ook weer sterk de liberale gedachtegang, dat de godsdienst teruggebracht moet worden tot het particuliere. Iets wat de katholieke kerk nimmer kan aanvaarden.

De V.V.D. noemt zich geen doorbraakpartij, doch dit is ook niet nodig, daar de liberalen het gewoon vinden dat katholieken, protestanten enz. zich in een liberale partij kunnen thuisvoelen. Marchant zei reeds, dat men ongeacht zijn overtuiging lid kon zijn van een liberale partij.

Vervolgens wees dr. Kortenhorst er op, dat van het liberalisme uit de 19de eeuw veel verbleekt is. Geen enkele liberaal zal zich nu nog tegen de onderwijsificatie uitspreken. Sterker, de liberalen hebben zelf de pacificatie tot stand gebracht.

Ten opzichte van de staat nemen katholieken en liberalen echter een verschillend standpunt in. De liberaal ziet de staat als een noodzakelijk kwaad, terwijl de katholiek aan staatsmacht tot een zekere grens de voorkeur geeft. De liberaal zal verdedigen, dat de staat bijvoorbeeld niets met de kunst te maken heeft. De katholieken zijn van een andere mening. Dit alles natuurlijk binnen zekere grenzen. Men moet ook weer niet de kunst met handen en voeten aan de staat binden.

De vrijheid mag alleen beperkt worden door zedelijke normen, zeggen de liberalen. Iedereen moet voor zich zelf uitmaken wat hij wil doen. Het liberalisme verheerlijkt het individualisme. De katholiek hecht ook veel waarde aan het individu, doch ziet de mens ook als deel van de sociale gemeenschap. Men moet het individualisme niet overdrijven. De mensen hebben elkaar nodig. Na de oorlog

Mr Burger gaf een socialistische visie op het liberalisme

Mr J. A. W. Burger, voorzitter van de P.v.d.A.-fractie in de Tweede Kamer, sprak op 2 Mei voor het Centraal Kader.

De inleider stelde, dat hij sprak over het liberalisme. Het is z.i. onjuist liberalisme en socialisme te identificeren met resp. V.V.D. en P.v.d.A. De opvattingen zijn daarvoor, vooral na de tweede wereldoorlog, te zeer genuanceerd geworden.

De 19e eeuw was het tijdperk van de grote ontdekkingen op wetenschappelijk gebied, van de industriële revolutie, van cultureel en geestelijk optimisme, van grote intellectuele moed, het was bovenal de eeuw van het rationalisme. Typerend voor dit tijdvak was, dat men de gehele maatschappij beschouwde vanuit één feit (bijv. de klassenstrijd). De confessionele partijen staan nog heel sterk onder deze invloed: geen scheiding van godsdienst en politiek.

De grote bewegingen waren vaak reactiebewegingen. De wereld heeft een onbetaalbare schuld aan liberale voorgangers, vanwege hun strijd tegen kerkelijke en vorstelijke macht en onderdrukking. Thorbecke gaf een raam voor de ontplooiing van de vrijheid. Een inhoud gaf hij echter niet aan deze vrijheid. Op dit punt was de liberale politiek steriel en werd zij doordrongen van een conservatieve gematigdheid. Later waren er een progressieve en een conservatieve liberale groepering. De progressieve richting ging goed door: Ministerie Goeman Borgesius, Beginselprogramma 1936 van de Vrijz. Dem. Bond, initiatiefontwerp Pachtwet V.D.B., Boek van Beveridge enz.

Uiteraard was er ook een ontwikkeling binnen de socialistische beweging. Het gedachtenschema 19e eeuw werd verlaten. Het ging hier echter om de sociale beweging. Progressieve liberalen en socialistische zijn nu samengevloeid in de P.v.d.A. De levende liberale gedachte en waarden vindt men daar terug. In het boek van Beveridge vinden wij veel van sociale beweging terug. Is er mogelijkheid van nieuwe ontplooiing van

is dit vooral tot uiting gekomen in de ontwikkeling van de verhouding tussen werkgevers en werknemers. Ze staan niet tegenover elkaar, doch werken eendrachtig samen.

Sommigen schuiven de V.V.D. in de schoenen, dat ze reactionair is, doch dit vind ik een kwaadaardige beschuldiging, daar er geen grond voor waarheid aanwezig is.

Een liberaal is niet star dogmatisch, doch is een evolutionair. De liberaal zegt: rede maakt de mens. Inderdaad onderscheidt de rede de mens van het dier. Alleen hoe hoog stelt men het rationalisme. Cort van de Linden zei: „De rede is oppermachtig”. Hierin verschilt de liberaal van de katholiek. De katholiek hecht veel waarde aan het verstand, doch erkent deze niet als het hoogste. De liberaal sluit uit, wat voor de katholiek zeer positief is.

Tot slot verklaarde dr. Kortenhorst: „Ik zou de K.V.P. een bindend element in de Nederlandse politiek willen noemen. Ik

hoop dan ook, dat er door het mandement geen politieke ongelukken zullen gaan gebeuren. Zeker is dat de katholieken er niets voor voelen om zich uit het Kabinet terug te trekken. Hierbij zij nog opgemerkt, dat de verantwoordelijkheid voor het mandement ten volle bij de kerkelijke overheid ligt”.

NA dit boeiend betoog werd er gepauzeerd. Nadat ons een heerlijk kopje thee was aangeboden begon het debat. Uitvoerig heeft dr. Kortenhorst de hem gestelde vragen beantwoord.

De klok wees al over zevenen, toen de heer Jacobse als voorzitter van het Centrale Kader dr. Kortenhorst bedankte voor zijn voordracht en tevens voor de gastvrijheid, waarmee hij ons had ontvangen. De J.O.V.D. heeft het een zeer gewaardeerde geste van de president van onze volksvertegenwoordiging gevonden om haar Centrale Kader in het gebouw der Tweede Kamer te ontvangen *Hoogendijk*

de liberale gedachte? Na-oorlogse kansen heeft zij gemist. Er was geen ernst met pogingen te komen tot nieuwe partijstructuur. Voor een religieus-voelend volk als het Nederlandse, is het niet voldoende alleen te komen met een platonische erkenning van de Christelijke beschaving.

De liberale beweging is beperkt van omvang gebleven en was politiek min of meer zwevende. De V.V.D. was bijv. een labiele partner in de Regering. De derde macht is niet geslaagd.

De positie van de liberalen veroorlooft nog altijd tweecleuwig ontwikkelingsmogelijkheden — progressief of conservatief. Als progressieve groepering zou het van belang kunnen zijn, dat zij de P.v.d.A. op enige afstand secondeert. Vooral als beide hun politiek richten op een zo groot moge-

lijke vrijheid voor iedereen. Dan voorkomt men bijv. dat er geordend wordt uit plezier om te ordenen.

Of een liberale groepering dat kan opleveren moet nog blijken en is nu nog niet duidelijk te zien. Men kan echter verrassingen beleven.

Het behoeft wel geen uitvoerig betoog, dat de inleiding van mr. Burger op vele punten een ernstige bestrijding onderzocht. Er ontspan zich dan ook een zeer levendig debat, waarbij het de inleider lang niet makkelijk werd gemaakt.

Het verheugende bij dit alles was, dat mr. Burger aan het slot zijn vreugde erover kon uitspreken, dat vele belangrijke fundamentele punten waren aangesneden, terwijl hij voorts van oordeel was, dat de discussies een hoog peil hadden bereikt.

L. D. OOSTERVELD.

Een stukje geschiedenis over ons zomerkamp

VAN de alleroudste heidense bewoners om en nabij Winterswijk is niet veel bekend. Zij hebben slechts wat stenen hamers, pijlpunten, bijlen en tal van urnen nagelaten, die zo nu en dan nog opgedolven worden en prompt hun plaatsje vinden in het Streekmuseum.

Omstreeks 800 werd op de plaats waar nu de Grote Kerk in Winterswijk staat het eerste houten kerkje gesticht. Dit plekje werd het middelpunt van het Kerspel, dat in 9 buurtschappen (vroeger marke-gemeenschappen) is verdeeld; Dorpbuurt, Woold, Brinkheurne, Kotten, Miste, Corle, Meddo, Huppel en Henxel en Ratum.

De naam Winterswijk komt in de oudste protocollen voor als Winetherswic, Winriswic, Wenthereswic, e.d., en is vermoedelijk van een persoonsnaam afgeleid. Woold betekent „woudrijke buurt”, terwijl in Kotten hetzelfde stamwoord zit als in keuterboer. Het dialect was Westfaals georiënteerd, maar is door het verminderde grensverkeer meer en meer verhollandst.

De streek is nogal eens van bezitter verwisseld. Zo heeft het gebied deel uitgemaakt van het Westfaalse Graafschap Lohn en als „Ambt Bredevoort” van Gelre. De Gelderse graven verpanden het weer aan de Graaf van Gemen, de Graaf van Bentheim-Steinfurt en aan Maarten van Rossum.

Tijdens de 80-jarige oorlog was de Graaf van Anholt pandheer. Het gebied had toen ontzettend te lijden van de aanhoudende strijd om de vestingen Groenlo en Bredevoort.

In 1612 werd Prins Maurits pandheer, later Stadhouders Willem III. Na het uitroepen van de Bataafse Republiek werd het aan de Oranjes ontnomen, maar later weer als vorstelijk domein toegekend.

Technisch Bureau ROVARON

ROTTERDAM

Werkplaats: Charl. Lagedijk 545

Telefoon 78737

Kantoor: Brigantijnstraat 37a

Telefoon 39186

PIJPLEIDINGEN hoge- en lage druk

PLAAT- en CONSTRUCTIEWERK

ALGEMEEN HANDELSBLAD
VINDT MEN STEEDS AAN DE KOP!

India: een miljoenenrijk tussen West en Oost

Een belangwekkende lezing van dr Constandse

Op 3 Juni sprak voor ons de heer dr. A. L. Constandse, chef van de afdeling Buiteland van het Algemeen Handelsblad, over India. Er viel voor de aanwezigen veel te leren.

Voor-Indië met ruim 370.000.000 inwoners — waarvan zo'n 300.000.000 analphabeten! — wordt gevormd door de staten India, Pakistan, Birma en Ceylon. Alvorens de tegenwoordige toestand te bezien, ging dr. Constandse eerst na, hoe deze landen in de loop der geschiedenis tot deze vorm waren gekomen en welke invloeden van overwegende betekenis voor de tegenwoordige structuur zijn geweest. Deze gebieden werden al zeer lang door Engeland geadministreerd.

Het heeft daarbij getracht van deze opeenhoping van honderden volken en even zovele talen een federatie, één geheel, kortom een volwaardig dominion te maken. Contrôle op deze gebieden was van grote betekenis voor Engeland's positie in het gebied om de Perzische Golf, dat tot Brits-Indië behoorde en in Malakka.

Het wegvallen van het Engelse gezag zou ernstige gevolgen kunnen hebben — hetgeen later ook niet is uitgebleven — en het zou het gezag in Perzië, Thailand en Malakka ondermijnen.

De macht van Gandhi was vooral symbolisch. Zo werden tijdens de eerste wereldoorlog de Indiërs aangespoord, samen met de Engelsen te strijden o.a. tegen de Duitsers; zeer vele soldaten werden hier voor Engeland gerecruiteerd. Men had verder vertrouwen in het liberaal bewind, dat door Engeland werd gevoerd en rekende er op, dat na de oorlog aan Brits-Indië meer zelfbestuur zou worden gegeven.

Toen hier zo direct niets van kwam, werd de invloed van Gandhi voor enige tijd zeer groot. Zo ging hij voor in het boycotten van de moderne Engelse industrie en pleitte voor het weer invoeren van het spinnewiel! Dat zijn invloed na 1920 weer snel minderde kwam, omdat de meeste leidende Indiërs wel wisten, dat zij het nog niet zonder de Engelsen konden stellen, de tijd was nog niet rijp.

Daarbij toonde Engeland meer en meer oog voor de realiteit. Het kweekte langzamerhand een kleine groep van inlandse intelligentia. Verscheidene Indiërs verkregen hun opleiding op Engelse scholen, spraken bijna alleen Engels, leerden daar de gewoonten en toonden ook in hun democratisch denken de Engelse ideeën. Het was vooral na 1930, dat het bestuur van tal van staten aan deze Indiërs werd overgedragen. Een hernieuwde poging van Gandhi in deze jaren om de Engelsen te boycotten had slechts een kortdurend succes en was na 1932 verdwenen.

Na 1934 zien we praktisch overal het zelfbestuur ingevoerd. Er hadden op kleine schaal verkiezingen plaats, er kwamen parlementen en ministeries en Mohammedanen en Hindoes deden in hun bestuursdiensten zeer vele en onschatbare ervaringen op.

De Engelse invloed was dus zeer groot en

is dat gebleven, ook na 1947 toen het volledig bestuur werd overgedragen. Voor de eerste 15 jaar werd toen het Engels nog als voertaal aanvaard.

En dan de kennis en ervaring, die de naar verhouding kleine groep intellectuelen zich had verworven. Alleen hieraan is het te danken, dat men er in slaagde de toestand te beheersen, dat het gelukte om b.v. verkiezingen te houden met meer dan 170.000.000 kiesgerechtigden in landen waar het overgrote deel analfaabeet is — men maakte daarom gebruik van bepaalde tekentjes — en, dat men er in slaagde een Burgerlijke Stand in te stellen.

In de kranten bespeurt men dan ook een groeiende waardering voor Engeland. Meer nog, men voelt er zich mee verbonden: Englands geschiedenis is hun geschiedenis! Zij hebben, wat betreft de buitenlandse politiek ook veel met Engeland gemeen.

Kortom, de verhouding tot Engeland is bijzonder goed en dit kan ons ook eigenlijk niet verwonderen.

Immers, deze hele groep bestuurders met hun Engelse opleiding voelen zich grotendeels, sommigen misschien wel helemaal, Engels! Het is dan ook begrijpelijk, dat we onder deze oude bestuurders er vinden die de verdeling in Pakistan en India zeer betreuen en vooral ook de splitsing van een gebied als Bengalen.

Deze bespeuren we vooral in India. Hoe kwam de bovengenoemde splitsing echter tot stand? Engeland wilde Voor-Indië het volledig zelfbestuur geven en had een zgn. Lekenstaat in gedachte, d.w.z. een staat niet gebaseerd op enige religie, wel wetende, dat de moeilijkheden anders zeer groot zouden worden.

Deze bleven evenmin uit: de Mohammedanen met hun aantal van 70.000.000 tegenover 300.000.000 Hindoes waren verre in de minderheid en voelden meer voor een eigen staat. Het was voor de verschillende leiders niet moeilijk om deze bevolking op te zwepen en in vlam te zetten voor een grote religieuze twist.

Engeland wist hier ook geen raad meer mee. stelde het bekende ultimatum en liet in 1947 het voormalig Brits-Indië. Hierop volgde de splitsing in genoemde staten, hadden grote volksverhuizingen plaats en werden zeer velen het slachtoffer van bloedige twisten.

Zo ontstond Pakistan, een land van Moslims. De Congresspartij van India, hoewel overwegend uit Hindoes bestaande, bleef gemengd. Hierin vinden we de invloed van Gandhi terug, die immers steeds voor „een staat voor allen” had gepleit.

Dit gaf echter wel moeilijkheden, b.v. betreffende het huwelijksrecht, in een staat met mono- en polygamie naast elkaar. Toch is men druk bezig nieuwe rechtsvormen te ontwikkelen en de beginselen zoals de rechten voor de kinderen, het recht voor de vrouw van scheiding etc. zijn er al.

India bestaat uit een 11-tal staten met eigen parlement en regering, daarnaast nog „B”-staten met een eigen bestuur, en tenslotte nog enige gebieden, welke weer rechtstreeks onder de regering staan. Het federalisme wordt dus zoveel mogelijk gerespecteerd, ook een punt waarvan Gandhi voorstander was en verder zien we aan zijn

wens, het uitschakelen van geweldplegingen gevolg gegeven.

In tegenstelling tot Birma en Pakistan komen hier inderdaad al minder gewelddadens voor. Gandhi's afkeer van de moderne industrie werd niet overgenomen. Men had hiervan het belang en de noodzaak te goed begrepen. Al is het instellen van de industrie hier al sinds lang geschied, zij staat nog steeds in de kinderschoenen en eerst nu is ontwikkeling goed zichtbaar.

Moderne denkbeelden.

Voor de staalindustrie neemt een grote vlucht. India beschikt zelf over steenkool en ertsen. Het zijn vooral de bekende Duitse fabrieken van Krupp, die hier hun belangen hebben zitten. Verdere grondstoffen zijn katoen — er is een belangrijke textielindustrie — jute en petroleum. Het is niet zo, dat Engeland grote bedragen in India had geïnvesteerd, in tegendeel. De grote vorderingen van India werden door Engeland voldaan in levensmiddelen en andere goederen. Nog is Engeland de eerste handelspartner van India

Ook de woningbouw is in deze landen een eerste vereiste. Zo hebben van de 4.000.000 inwoners van Calcutta er zo'n 300.000 geen eigen woning. Het gaat langzaam, maar er is in de afgelopen 7 jaar onmiskenbaar veel gepresteerd. Dit is van des te meer belang, omdat mislukken van zulke projecten voedsel geeft aan het communisme. Daarnaast baart het onderwijs de regering grote zorgen. Het analphabetisme dient te worden bestreden met het verplicht onderwijs. En tenslotte is daar de zorg voor de schrikbarende bevolkingstoename: elk jaar komen er 4—5.000.000 bij!

Een commissie heeft vastgesteld, dat als het in dit tempo doorgaat, er in het jaar 2000 rond 600.000.000 Indiërs zullen zijn, een aantal dat als uiterste grens voor deze gebieden wordt beschouwd. Het enige is hier dus: geboortebeperving. Dit is ook officieel aanvaard en — vreemd genoeg — ook van religieuze zijde zijn geen bezwaren gerezen. Ook is uit enquêtes gebleken, dat de huidige kinderrijkdom voor de bevolking veelal een kruis is.

Het probleem is echter, hoe deze bevolking, deze nog merendeels analphabeten, te bereiken, waarbij de plattelandsbevolking wel de meeste moeilijkheden oplevert. En bovendien, al zou deze beperking algemeen ingang vinden, dan nog zou men pas over een 20-tal jaren de resultaten bemerken.

Tot slot wat betreft de democratische opvattingen: de algemene verkiezingen en de vrije partijvorming zijn tekenend.

Buitenlandse Politiek.

De buitenlandse politiek van India kenmerkt zich door de volgende punten.

1. Het is niet geïnteresseerd bij de machtsstrijd tussen de grote mogendheden. India, met zijn miljoenenbevolking is wel een grote mogendheid, maar het heeft andere zorgen, met een geheel eigen karakter, zoals de andere mogendheden ze niet kennen.

India zit met een grote bevolking, welke aan alles behoefte heeft: woningbouw, voedselverzorging, onderwijs, industrie enz. enz. In deze primaire zorg voor het

Neem je paspoort mee.

KOTTEN ligt per fiets ± 5 minuten van de Duitse grens. Ook op Duits gebied zijn schitterende tochten te maken o.a. naar het oude stadje Vreden, Südlohn, Stadtlohn, Anholt (Slot van de graaf van Salm-Salm), Borken, Bocholt, Oeding enz.

Vanaf 1 Juli zijn de paspoorten stukken goedkoper en bovendien 5 jaar geldig. Een paspoort is een document, dat men altijd nodig kan hebben. Wanneer men er nog geen heeft vraag de pas dan nu aan, wacht er niet te lang mee, want het duurt zeker veertien dagen voor de pas in orde is!

Een visum is voor Duitsland niet meer nodig!

binnenlandse welzijn onderkennen we nogmaals de invloed van Gandhi.

2. Het wil wel tussen de grote mogendheden bemiddelend optreden.

3. Hieruit mag toch niet worden geconcludeerd, dat India neutraal is; dit blijkt o.a. hieruit, dat India naast Pakistan en Ceylon als dominion binnen het Gemenebest is gebleven (India na 1951 als Republiek), met de Kroon van Engeland als symbolisch hoofd.

Maar dat er geen wens tot strikte neutraliteit is, komt vooral door de vrees, welke India koestert voor het communisme vanuit het Noorden, het communisme van Sovjet-Rusland en van Rood-China! Daarom is het woningbeleid en in het algemeen de zorg voor de binnenlandse welvaart zo buitengewoon belangrijk om sterke opkomst en groei van het binnenlandse communisme te voorkomen.

De spreker achtte de sterkte van deze groepering naar verhouding gering, alhoewel dit gewestelijk anders kan liggen. Daarom ook was India er zo sterk voor, dat de Chinese Volksrepubliek in de Verenigde Naties zou worden opgenomen, zijnde de enige mogelijkheid en garantie dat eventuele expansie-eigingen en andere daden van Communistisch China aan banden kunnen worden gelegd.

In de discussie werd nog verder ingegaan op de verhouding van India tot andere nabuurlanden, o.a. Pakistan en Indonesië. Het was, zoals we dat van de heer Constandse gewend zijn een zeer boeiend betoog.

H. S.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, **Hollandsche Bank-Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

Studieweek te Luik

Onder auspiciën van de Wereldfederatie van Liberale en Radicale jongeren vindt van 19—24 Juli te Luik een studieweek plaats. Belangstellenden kunnen zich voor nadere inlichtingen omtrent deelneming wenden tot het secretariaat van de J.O.V.D.: Botticellistraat 8, Amsterdam Z.

HOTEL-PORSELEIN

voor SCHEPEN

H. A. Slikkerveer - Tolhuislaan 7-9

Tel. 74727 - Rotterdam-Katendrecht

HOE KOM IK IN KOTTEN?

WINTERSWIJK is per trein bereikbaar uit:

1. Arnhem via Doetinchem en Aalten.
2. Deventer via Zutphen en Ruwlo.
3. Enschede en Hengelo via Eibergen en Groenlo.

Van Winterswijk naar Kotten kun je met een comfortabele bus of op de fiets (± 6 k.m.).

De bussen vertrekken van Winterswijk-station om 9.04; 11.34; 16.19 en 21.04 en zijn binnen het kwartier in Kotten.

De bussen vanuit Kotten arriveren in Winterswijk om 9.39; 11.59; 16.50; 21.39.

Fietsend vanuit Winterswijk ben je binnen het half uur in Kotten.

Hier volgen enkele aanwijzingen: In Winterswijk de richtingwijzer naar Kotten—Oeding volgen. (Oeding is een Duits plaatsje even over de grens).

Onderweg gaat men over drie vaste bruggen (brug I na 3 k.m.; brug

II 1 k.m. verder; brug III nog 1 k.m. verder). Tussen brug I en II loopt een zijweg die ook naar Kotten leidt maar die we niet moeten inslaan! Vlak voor brug III gaat een zijpaadje naar links, dat na enkele kronkelingen bij „de Wiltershaar“ uitkomt.

Ook de busreizigers kunnen voor brug III uitstappen. De bus stopt n.l. op verzoek!

Autobestuurders kunnen beter een iets andere route nemen.

Zij gaan, komende uit Winterswijk, wél over brug III en rijden door tot het postkantoor (na 1 k.m. rechts van de weg, bij kruispunt). Hier slaan ze bij de wegwijzer links af en volgen de verharde weg (richting Steengroeve—Ratum). De weg maakt enkele bochten, gaat over een bruggetje en bereikt na 1 k.m. een kruispunt bij paddestoel 1929. Hier slaan we linksaf en komen via de zandweg bij „de Wiltershaar“.

VAN DE HOOFDBESTUURSTAFEL

Grote gebeurtenissen werpen hun schaduwen vooruit

Hoewel de rubriek „Van de Hoofdbestuurstafel enige tijd op recès is geweest, hebben de Hoofdbestuurleden allermindst stilgezeten en ondertussen braaf vergaderd. De 28ste Februari heeft een zitting plaats gevonden, die een extra feestelijk karakter droeg (uitsluitend in de conversatietoon!) wegens de herdenking van het feit, dat het de 26ste Februari precies 5 jaar geleden was, dat onze organisatie werd opgericht.

Voorts werd uitgebreid gediscussieerd en vanzelfsprekend werden de nodige besluiten genomen (de certificatenactie, propaganda, Centraal-Kader, zomerkamp, Nederlands Jongeren Parlement en J.E.L.).

Op 25 April was er een bijeenkomst, waarin de bovengenoemde onderwerpen wederom een degelijke bespreking behoeften. We konden evenwel met tevredenheid constateren, dat het weekend te Rotterdam dd. 10/11 April goed geslaagd was.

De J.O.V.D.-fractie van het Ned. Jongeren Parlement onder voorzitterschap van de heer Nordlohne was inmiddels gevormd. Een handleiding Afdelingsreglement aanschouwde inmiddels het levenslicht. De verkiezingsuitslag passeerde de revue.

Er werd gewezen op het grote gewicht van de totstandkoming van de Teldersstichting, alsmede op de belangrijkheid onze aandacht te richten op de culturele waarden en deze in de vorm van b.v. muziek en declamatie op onze bijeenkomsten ingang te doen vinden.

23 Mei vergaderde het Dagelijks Bestuur. Nadat teruggezien kon worden op een geslaagde C.K. bijeenkomst dd. 2 Mei met een voordracht van mr. Burger, dd. 15 Mei met de Nederlandse sectie van de J.E.L., bestaande uit 5 vertegenwoordigers van de L.S.V.A. en 5 representanten van de J.O.V.D. en een algemeen adviseur, de heer J. G. Th. Linssen, officieel geïnstalleerd was te Amsterdam en 22 Mei het Nederlands Jongeren Parlement op

trad in de Eerste Kamer, vormde het a.s. Congres de hoofdschotel.

De agenda voor de H.B.-vergadering op 13 Juni was behoorlijk uitgebreid. (Sommige leden zagen zelfs hun nachtrust reeds bedreigd).

Allereerst opende de voorzitter met de mededeling, dat het C.K. de vorige dag (Zaterdag 12 Juni) een uitstekende bijeenkomst had georganiseerd in het gebouw van de Tweede Kamer, waar mr. Kortenhorst „De Katholieke Visie op het Liberalisme“ gaf. Een dergelijk bericht geeft uiteraard reden tot verheugenis. Na de gebruikelijke behandeling der notulen en het voorlezen van de ingekomen stukken, waarbij ik gaarne wil attenderen op de uitnodiging voor het Congres van de World Federation of Liberal and Radical Youth, dat dit jaar in Italië (Stresa of Varese) gehouden zal worden van 25-29 September, — zij die hiervoor belangstelling hebben, kunnen nadere inlichtingen verkrijgen bij onze secretaris de heer L. D. Oosterveld, Botticellistraat 8, Amsterdam-Z. — werd een enkel woord gewijd aan de samenstelling van de redactiecommissie van De Driemaster, die wegens uitreden van een der leden, een wijziging zal moeten ondergaan.

Congres.

En zo belandden wij dan bij de debatten over de viering van het lustrumcongres, hetwelk 13 en 14 November in de hoofdstad des lands wordt gehouden. Hoewel de meningen niet geheel en al parallel gingen, hetgeen waarschijnlijk meer te wijten was aan de lust tot het opvoeren van de kunst der welsprekendheid in het algemeen en voor het Congres in het bijzonder, zijn wij het toch allen er over eens, dat dit eerste lustrumcongres zo harmonieus en waardig gevierd moet worden, dat wij er niet alleen met het grootste genoegen op zullen terugzien, maar het tevens ook als uitgangspunt en stimulans kunnen beschouwen om met het nodige enthousiasme, dynamisme en optimisme de

liberale zaak te dienen: de vlam van de liberale gedachte tot een helder stralend licht te doen worden.

Wanneer een ieder, van deze gedachte doordrongen, in November te Amsterdam samenkomt, dan kan deze idee verwezenlijkt worden en zal ongetwijfeld, mede dankzij de ontvangende afdeling Amsterdam, die degelijk en origineel haar maatregelen treft, het succes niet uitblijven. Het programma biedt hiertoe ruimschoots de gelegenheid. Er wordt naar gestreefd twee resoluties, betreffende de woningbouw en het radiovraagstuk te behandelen.

Daar het iets te voorbarig is nu al de sluier op te lichten over het definitieve programma, zal ik verder van dit onderwerp afstappen. Weldra bent U van alles in kennis gesteld en kunt U vol verlangen naar dit gebeuren uitzien.

Terloops zij vermeld, dat de ambperiode van het huidige Hoofdbestuur per November afloopt. Suggesties van de afdelingen betreffende voor te stellen kandidaten worden gaarne ingewacht. Een schrijven dienaangaande vanwege het H.B. zal de afdelingen binnen afzienbare tijd bereiken.

Vervolgens kwam ter tafel het bijeenkomen van de Executive van de W.F.L. R.Y. dd. 26/27 Juni te Luik. (Zie elders in dit nummer).

Het Zomerkamp is thans in gereedheid. De heer Booy vertelt U regelmatig, wat dit kamp U aan geneugten te bieden heeft. Het enige dat U momenteel te doen staat is U ten spoedigste aan te melden!

Op 25 en 26 September (noteert U deze data reeds nú) zal er een najaarsweekend worden gehouden te Ermelo, wederom gesteld in het teken van de Europese gedachte. Tevens zullen de resoluties behandeld worden. Ook het Centraal Kader

zal hier haar activiteit aan de dag leggen, hetgeen U een garantie biedt voor een excellent en prettig week-end. De afdelingen, welke haar 5-jarig bestaan achter de rug hebben, zal een verrassing bereid worden door het H.B.

Het H.B. laat niet af van haar waaksaamheid en houdt zeker geen zomerslaap!
H. K.

Open brief van de J.O.V.D. aan de V.V.D.

Het Hoofdbestuur van de J.O.V.D. heeft op 16 Juni 1954 onderstaande open brief aan het Hoofdbestuur van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie gericht:

Het Hoofdbestuur van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, in vergadering bijeen te Amersfoort, heeft met belangstelling kennisgenomen van een vijftal beschouwingen van zijn voorzitter, dr. H. J. Roethof, in de laatste nummers van „Vrijheid en Democratie“, het orgaan van de V.V.D., over de organisatie van het partijapparaat en over de door de V.V.D. in de naaste toekomst te volgen gedragslijn bij de candidaatsstellingen voor de verkiezingen van de vertegenwoordigende lichamen alsmede bij het bepalen van haar standpunt met betrekking tot de huidige maatschappelijke situatie.

Aangezien ons Hoofdbestuur zich in menig opzicht met de in die beschouwingen naar voren gebrachte zienswijze kan verenigen, heeft het zich afgevraagd op welke wijze het best aan de daarin vervatte wensen kan worden tegemoet gekomen. Met het oog op het grote belang van een en ander voor de liberale zaak in de naaste toekomst, waarvoor het Hoofdbestuur uiteraard grote belangstelling heeft, stelt het Hoofdbestuur voor twee delegaties te benoemen, respectievelijk uit het Hoofdbestuur van de V.V.D. en van de J.O.V.D., teneinde gezamenlijk alle in meergenoemde beschouwingen aangesneden vraagstukken diepgaand te onderzoeken en daaromtrent voor het einde van dit jaar rapport uit te brengen.

Teneinde het karakter van deze besprekingen zo duidelijk mogelijk te onderlijnen stelt het Hoofdbestuur tenslotte voor deze te doen plaats vinden onder leiding van de Voorzitter van de Prof. Teldersstichting, Prof. dr. H. J. Witteveen.

Wie heeft er een schrijfmachine

Het algemeen secretariaat van de J.O.V.D. heeft dringend behoefte aan een schrijfmachine.

Lezers, die een dergelijk apparaat, al dan niet tegen betaling, ter overname kunnen aanbieden, worden verzocht zich tot het alg. secr., Botticellistraat 8 te Amsterdam te wenden.

HBU

HBU

uitvoer

levenspeil

Neerland's uitvoer en Neerland's levenspeil zijn als de vloeistof in communicerende vaten.

Stijgt de uitvoer, dan stijgt het levenspeil mee. Aan de Nederlandse zakenman is de opgave gesteld jaarlijks de uitvoer met f 400.000.000 te doen stijgen.

De diensten van een actieve bank, met eigen kantoren in vele van de belangrijkste afzetgebieden ter wereld, kunnen bij het vervullen van deze zware exportopgave van onschatbare waarde zijn.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Wij maken

- LOODSEN
- SCHUREN
- KETEN
- TUINHUISJES
- VACANTIEHUISJES
- enz.

Vraagt eens prijs

W. WILLEMS

Kleiweg 791 - Rotterdam (N.)
Telefoon 83244

Een vragenlijst van de Nederlandse Esperantisten Vereniging

De Nederlandse Esperantisten Vereniging „La Estonto Estas Nia” verzocht aan het Hoofdbestuur een Vragenlijst te willen invullen aangaande het gebruik van internationale talen en van het esperanto. Het Hoofdbestuur zou gaarne de mening van de leden vernemen omtrent de gestelde vragen. Antwoorden gaarne binnen een week na het verschijnen van dit blad aan het Secretariaat van de J.O.V.D. Botticellistraat 8, te Amsterdam.

L. D. OOSTERVELD, Secretaris.

1. Bent U van mening, dat voor het scheppen van politieke solidariteit over de gehele wereld het leggen van internationale contacten op grote schaal noodzakelijk is?
2. Bent U van mening, dat in het algemeen de taalverschillen belemmerend werken op het scheppen van internationale contacten op grote schaal?
3. Bent U van mening, dat de toepassing van enige nationale talen als officiële talen in de internationale politieke betrekkingen een voordeel betekent voor die staten, wier talen officieel gebruikt worden en dat dit nadeel betekent voor die staten, wier talen deze positie missen?
4. Acht U het mogelijk, dat de oplossing van het talenprobleem gevonden zal kunnen worden in algemene invoering van één nationale taal met een groot taalge-

bied in het internationale politieke leven (b.v. Frans, Engels, Spaans, Russisch of Chinees)?

4a. Acht U het mogelijk dat, als consequentie hiervan, algemene invoering van die nationale taal als verplicht leervak op de scholen, door alle andere landen geaccepteerd zal worden?

5. Bent U van mening, dat een rechtvaardiger oplossing van de technische moeilijkheden en morele en politieke gevaren gevonden kan worden in algemene toepassing van een neutrale, daartoe geschikte boven-nationale taal?

6. Bent U van mening, dat als zodanig de Internationale taal Esperanto een oplossing biedt?

7. Zoudt U en/of Uw Partij bereid zijn, een voorstel tot invoering van het Esperanto op de scholen in Nederland te steunen, indien een aantal andere landen tot invoering daarvan op hun scholen zou besluiten?

7a. Zo ja, acht U als proef een aantal van vijf landen hiertoe voldoende, moet dit aantal groter of kleiner zijn?

8. Bent U van mening, dat de UNESCO de aangewezen internationale instantie is om zich met dit vraagstuk bezig te houden, het grondig te onderzoeken en bij de Staten-leden een oplossing aan te bevelen?

K.V.P. voorlichting over het Nationaal Jongeren-parlement

Op 22 Mei j.l. werd de eerste zitting van het Nationaal Jongerenparlement gehouden. Er werd door afgevaardigden van vijf politieke jongerengroepen van gedachten gewisseld over de komende Europese partijvorming. Welke houding zullen dan de op nationale grondslag werkende partijen moeten aannemen?

Het onderwerp was interessant genoeg, want het ging nu eens niet over het verleden maar over onze nabije toekomst. De meeste kranten hebben van het gesprokene goede verslagen gemaakt en de meningen objectief weergegeven.

Een uitzondering op de objectieve berichtgeving maakt drs Anton F. van der Laan, die een kort stukje plaatste in het propagandabladd van de KVP („De Opmars”) van 28 Mei 1954, waarin hij zonder

toelichting schrijft, dat de JOVD uit de toon viel.

„Men zei onomwonden wat men van elkaars mening vond. In het algemeen stonden de discussies op hoog peil. Alleen de afvaardiging van de JOVD viel enigszins uit de toon en werd op het eind van de vergadering zelfs unfair met een insinuatie aan het adres van de JOKVP”.

Wat was die insinuatie? De heer Van der Laan zegt het niet. Ik herinner mij slechts één insinuatie. Maar die kwam uit de mond van de heer F. Schneider (JOKVP). Deze katholiek-politieke jongere meende — natuurlijk weer zonder bewijslevering! — dat de VVD aan de leiband loopt van de vrijmetselarij.

De heer Schneider werd door de JOVD-fractie uitgenodigd, zijn bewering nader te motiveren. Hij bleef liever in zijn stoel zitten en sloeg werkelijk een naar figuur. Het drukt de heren Schneider en Van der Laan kennelijk, dat de JOKVP-fractie in het debat geen voet aan de grond had. Om van deze druk af te komen, schrijft laatstgenoemde nu een ongemotiveerd, tendentius stukje in „De Opmars”. De JOVD viel uit de toon en was unfair. Ja, ja, of waren misschien de druifjes wat te zuur voor de JOKVP?

Wij stellen voor ons de vraag: moet iemand, die de staatkunde wil beoefenen, niet wat voorzichtiger zijn met het gooien met modder? Doet hij zelfs niet beter, in het geheel niet met modder te gooien?

E. N.

Een beetje geologie van Winterswijk en omgeving

Pension en Kampeerboerderij „De Wiltershaar”

WANNEER wij straks ons Zomerkamp-1954 op gaan slaan in het buurtschap Kotten bij Winterswijk doen wij dat op oeroude bodem. Dit gebied was het kustland van een binnenzee waarin in praehistorische tijden het grootste deel van wat nu Nederland is verzonken lag. Een korst van oudere gronden, die elders diep onder de jongere lagen schuilgaan, maar hier op verschillende plaatsen aan of dicht aan de oppervlakte komen.

Behalve de reeds lang bekende dolomietmergel (d.i. Musschel kalksteen uit de z.g. triasformatie) die in een steengroeve op enkele kilometers afstand van ons kamp gedolven wordt en later tot kunstmest vermalen, zijn nog andere en deels zelfs oudere gesteenten ontdekt.

We noemen: Bovenste Bontzandsteen, Lias, de onderste Juraformatie, Gault-Groenzand, Cenomane kalksteen en tertiaire vormen als Oligoceen en Mioceen. Deze laatste worden door de hier veel voorkomende steenbakkerijen als grondstof gebruikt. Fossielen uit deze lagen zijn met een beetje geluk nog te vinden en in het Streekmuseum te Winterswijk kan men een uitgebreide en zeer interessante collectie bewonderen.

Door een aantal diepteboorings is vast komen te staan, dat op 900 meter zoutlagen liggen van zo'n 200 meter dikte. Op 1000 à 1100 meter komen ontginbare steenkoollagen voor en in de buurtschap Coole kwam zelfs petroleum uit het boorgat vloeien. De boorkernen van andere resultaten van deze onderzoekingen kan men vinden in het Streekmuseum te Winterswijk.

Wij hebben de heer Huet Lindeman, een groot autoriteit op natuurhistorisch en oudheidkundig gebied, die een speciale studie van dit gedeelte der Achterhoek heeft gemaakt, bereid gevonden een lezing voor ons te houden.

De heer Huet Lindeman zal een populaire verhandeling houden over ontstaan der geologische formaties in dit gebied, over folklore, bouwtrant, dialect en de bijzonder interessante flora en fauna. Hij zal dit praatje toelichten met foto-projectie en een klevenfilmje.

Je ziet er wordt alle zorg aan het programma besteed!

J.O.V.D.-ZOMERKAMP 1954

Voor Technische en Chemische Producten

VRAAG OOK PRIJS BIJ
VERKOOP UNIE N.V.
ROTTERDAM - TELEF. 79334
ZWARTEWAALSTR. 63

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

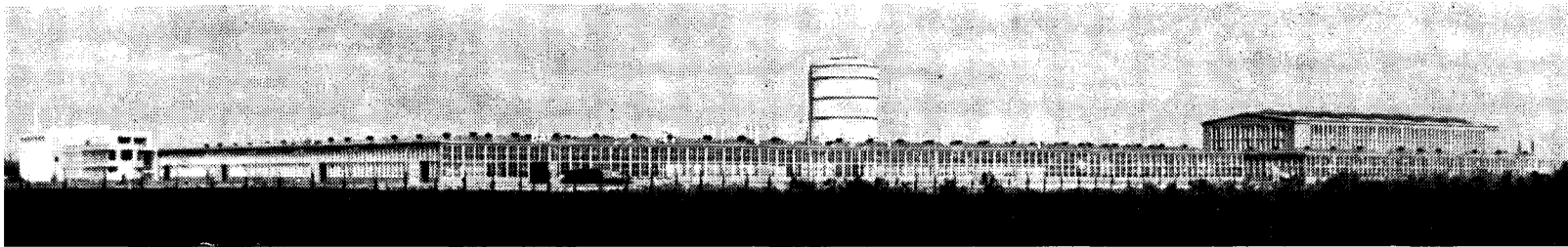

Fabrieksmerk
TWEË TORENS

Tel. 106-363 — Delft

Een bezoek aan van Doorne's Automobielfabriek

Ruimte van 4 x 4 meter het begin

Als enorme slangen schuiven de lopende banden langs ons heen. En wanneer wij met één zo'n band meelopen, zien wij stukje voor stukje opbouwen, wat eens een automobielfabriek moet worden. Niet een luxe, maar een stevige D.A.F.-vrachtwagen. Tenslotte zien wij er kant en klaar van de band rijden met voorop het bekende embleem van de D.A.F. Nu begrijpen wij ook, waarom wij zo dikwijls kunnen zeggen wanneer wij onderweg zijn: „Kijk, alweer een D.A.F.-wagen!” Nu staan wij dan aan de bron: de geweldige hallen van Van Doorne's Automobielfabriek. Terwijl onze begeleider de vele voordelen van de lopende band vertelt, mijmeren wij even over de geschiedenis van dit gigantische bedrijf.

Vijf een twintig jaar geleden liep er een Brabantse jongen rond, boordevol van ideeën en energie. Die jongeman heette Hub van Doorne. Zijn vader was vroeg gestorven en hij moest de kost verdienen voor het gezin. Eerst was hij in een smederij werkzaam, doch daar kon hij zijn technische ideeën niet botvieren. Toen hij 28 jaar oud was, nam hij het initiatief voor de oprichting van een eigen werkplaats. Hij kreeg f 10.000 te leen en begon in een ruimte van 4 bij 4 meter. Een copie van deze werkplaats — die laat zien hoe de jongeman Hub van Doorne begon — staat nu tussen de geweldige fabriekscapexen. Wij zijn daar geweest. Wij hebben gekeken naar de werktuigen die er in staan: een aambeeld, een houten werkbank en een paar grote smidshamers. Terwijl wij naar deze eenvoudige voorwerpen stonden te kijken, hoorden wij het daveren van de geweldige machines in de fabriekshal naast ons. Met een aambeeld en een hamer begonnen en nu... één van de modernste automobielfabrieken van Europa, met de nieuwste machines en hulpmiddelen.

Men wordt zich bewust van de geweldige ontwikkeling, die in dit bedrijf heeft plaats gevonden, wanneer men in het oude werkplaatsje nog een exemplaar ziet hangen van de schuldbekentenis, die deze ondernemende Nederlander 25 jaar geleden tekende om met f 10.000 te kunnen beginnen. Die werkplaats werd weldra te klein en er werd een andere ruimte gezocht. Het was nu, dat de heer Wim van Doorne zijn intrede deed in het bedrijf. Is de heer Hub van Doorne de technische man, die zich vooral als constructeur 'n wereldnaam verworven heeft, zijn broer Wim is de commerciële leider van het bedrijf.

Steeds werden de werkplaatsen te klein en zelfs in 1930, toen de crisis al goed voelbaar was en vele fabrieken massa-ontslagen gaven, zagen de van Doorne's kans weer een grotere werkplaats te betrekken op het terrein, waar nu nog de aanhangwagenfabriek gevestigd is.

Legde men zich in het begin vooral toe op het uitvoeren van allerlei constructie-werkzaamheden, nu ging men over tot de bouw van aanhangwagens en opleggers. In 1933 kwam de fabriek uit met een z.g.n. „lichtgewicht"-con-

structie, die zeer veel bekendheid verwierf. De internationale vakpers was enthousiast over de revolutionaire constructie-methode.

Ontwikkeling na de oorlog

De snelle en voorspoedige groei van het D.A.F.-bedrijf werd door de oorlog onderbroken, doch na de oorlog zette hij zich in versneld tempo voort. In 1948 ontving D.A.F. van de Nederlandse Regering het verzoek een automobielfabriek op te richten.

Een splinternieuwe fabriek verrees even buiten Eindhoven. Reeds in 1950 kon deze fabriek in gebruik worden genomen. Wij hebben nu de eer hier te mogen rondkijken.

Wat de meeste indruk maakt, is de lopende band. Overal slingert die zich door de fabrieksgebouwen.

Ons oog valt op een lange aan de kapconstructie bevestigde ketting met haken, waaraan allerlei blanke constructie-onderdelen hangen. Heel langzaam kruipend de ketting voort tot hij op een gegeven moment in enorme kasten verdwijnt, de z.g.n. spuitcabines en moffelovens. Aan de andere kant zien wij de onderdelen, die er blank in gingen, gespoten in diverse

kleuren te voorschijn komen. Deze complete lakinstallatie heeft een lengte van 500 meter en is de meest moderne op het ogenblik in gebruik. Verderop komen we in een ruimte, waar een geweldig lawaai ons doet terugdeinzen. Wij zien hier in grote rijen de motoren staan proefdraaien, die zo straks de D.A.F.-wagens zullen moeten voortbewegen.

Terwijl het ons nog davert in de oren begeven wij ons naar de grootste hal van het bedrijf, de z.g.n. pershal. Het eerste wat ons opvalt is een reusachtige pers, die 9 meter hoog is en in diepe kelders is gefundeerd. Deze pers heeft een capaciteit van 1150 ton. Hij vormt de ijzeren platen tot elk gewenst profiel.

Uit alles blijkt echter dat er op nog meer uitbreiding gerekend is. Overal is nog ruimte overgelaten voor te plaatsen machines. Toch wordt op de motor en een gering aantal onderdelen na, reeds alles wat aan het bouwen van een vrachtwagen vast zit bij de D.A.F. gemaakt.

Voorts bouwt D.A.F. nog een groot aantal machines voor zijn eigen bedrijf (zoals boor-eenheden, waarmee men van 3 zijden uit tegelijk in totaal 40-50 gaten ineens kan boren.

Binnen niet al te lange tijd hoopt men ook luxe automobielen te gaan maken. Doch hierover laat men weinig los.

30 uitvindingen

In dit grote bedrijf vinden ongeveer 2000 mensen werk. De meesten van hen blijven in het middaguur in de cantines, die voorzien zijn van grote buffetten, gezellige tafeltjes en radio. De was- en kleedlokalen zijn zeer modern ingericht en bieden plaats aan 2000 personen. Steeds staat men weer verbaasd over de geweldige oppervlakte van de fabriek, die in zo'n recordtijd uit de grond is gestampt. Wat is hier niet in record-tijd gebeurd?

De gehele groei van het bedrijf is snel gegaan. En de leider ervan, de Heer Hub van Doorne bracht in de 25 jaar van het bestaan dertig bezijn naam.

langrijke technische uitvindingen op Geen wonder dat dit werk bekroond werd met een ere-doctoraat van de Technische Hogeschool te Delft.

Nederland is een klein land, maar het heeft personen en bedrijven, die een ieder in de wereld het grootste respect afdwingen. Ferry Hoogendijk.

Nieuws uit onze afdelingen

AMSTERDAM.

Amsterdam—Azië.

Het programma van de afgelopen maand was sterk op Azië gericht. Zo hield op 25 Mei de heer E. Nypels voor de afdeling een hartstochtelijk betoog over de Republiek Maluku Selatan (Rep. v. d. Zuid-Molukken).

Zonder een en ander buiten proporties te voeren, pleitte hij voor de erkenning (alsnog) van de R.M.S. Dit zou, aldus de inleider vele voordelen hebben.

Aan de wens van de bevolking, een gerechtvaardigde en door het Amsterdamse Gerechtshof als wettig erkende wens, zou worden voldaan; de Ambonezen hier te lande zouden dan weer naar hun Vaderland kunnen terugkeren en tenslotte zou de politieke erkenning de tussenkomst van de V.N. in het geschil Indonesië—Zuid-Molukken mogelijk maken.

Nederland zou hiermede recht doen zegen en tevens van grote verplichtingen zijn ontslagen.

Hefdig verontwaardigd was spreker over het door mr. Luns in de Tweede Kamer betoogde, als zou hier sprake zijn van een opstand jegens het wettige gezag in Indonesië. Deze verontwaardiging was trouwens ook over vele Kamerleden vaardig geweest, die er bovendien in slaagden de onjuistheid van genoemde bewering aan te tonen.

Deze uitspraak van mr. Luns was door de heer Nypels als uitgangspunt gekozen. Hij verhaalde van de geschiedenis, over de bevolking en de economische toestand van de R.M.S. en ging vervolgens over tot het zogenoemde „Ambonese vraagstuk" waarna de inleider tot bovengenoemde conclusies kwam.

Als we deze kwestie van sentimenten ontdoen, dan blijft daar toch nog altijd een zaak, waarvoor de verantwoordelijke regeringen niet de ogen mogen sluiten en waar alsnog moet worden gepoogd te handelen, zoals het recht dat eist.

Op 30 Mei werd door de afdeling samen

met de LSVA een „zeildagje" in Loosdrecht georganiseerd. Het was alles bijzonder aardig en verkwikkend. Boze tongen beweren, dat er door enige leden een diploma-A zou zijn behaald na de verplichte 50 meter gekleed zwemmen, maar om nu zo over een ongelukje uit te weiden. Over India sprak 3 Juni dr. Constandse (zie elders).

Op 10 Juni kwam men weer terug in Europa. Op deze avond gaf de heer P. uit Bonn in besloten kring een indrukwekkend relaas over zijn minder prettige ervaringen in Oost-Duitse gevangnissen en concentratiekampen. De aanwezige leden werden er koud van.

GRONINGEN.

Liberaal kermis- en gezinspolitiek.

In samenwerking met de afdelingen Oost-Groningen, Noord-Groningen en Zuid-Laren organiseerde de afdeling Groningen op Vrijdag 14 Mei een gemeenschappelijke bijeenkomst, waar o.a. ook de heer dr. A. Voet aanwezig was.

Eëndagsvliegen van Culturele waarde

Kennis van zaken vergaart U niet alleen door eigen waarneming, doch ook door middel van radio, film, toneel, reclame, lezingen, conversatie, lectuur enz. Dagbladlectuur speelt hierin een belangrijke rol, al zijn kranten slechts eëndagsvliegen. U kijkt ze in of leest ze min of meer nauwlettend en doet ze weg. Toch neemt U door middel van Uw courant dagelijks een dosis nieuws en voorlichting op, die zij het vaak ongemerkt, haar indrukken ach-

terlaat. Uw keuze van dagblad is daarom wel belangrijk.

Een goed dagblad is meer dan een eëndagsvlieg. Het is een moderne geschiedschrijving in optima forma, die een belangrijke bron kan zijn voor bestudering van de tijd waarin wij leven.

Leest in dit verband, wat er in de nummers van November Februari en Maart in De Driemaster omtrent de N.R.C. werd gepubliceerd.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

**U kunt de N.R.C.
14 dagen
op proef krijgen**

Onze landelijke voorzitter, dr. Hein Roethof, sprak over „De taak van het liberalisme in deze tijd, gezien tegen de achtergrond van de zinspreuk van de Britse liberale staatsman Gladstone": „Wat dunkt U van de mens!"

Beginnende met een beschouwing over de ontredderde wereld, die door de eeuwen heen heeft bestaan, vroeg spreker zich af, hoe de houding van de mens zich heeft ontwikkeld en constateerde daarbij, dat het verantwoordelijkheidsbesef sterker en bewuster was geworden en maakte dit met enkele voorbeelden duidelijk.

Na de lezing en het daaropvolgende debat, kon de afdeling van haar kant de landelijke voorzitter nog iets van het Groninger kermisleven laten zien. Dat dit in de smaak viel bleek wel uit de dichtoepengepakte massa in de poffertjestent!

Het Politiek Jongeren Contact hield op 1 Juni haar vijfde openbare vergadering in het stadhuis, waar het rapport over Gezinspolitiek, opgesteld door de J.O.K.V.P. besproken werd.

De standpunten der J.O.K.V.P. lokten felle reacties uit bij de andere fracties. Naast het meest omstreden punt: de kinderbijslag, werd gediscussieerd over de werkgelegenheid, industrialisatie en de gezinspolitiek met betrekking tot de woningbouw.

Op 15 Juni hield de afdeling haar laatste bijeenkomst van het seizoen; dr. K. van Dijk sprak naar aanleiding van het boek „De opstand der horden" van Ortega Y. Gasset.

NOORD-GRONINGEN

Dorpssamenleving

Dinsdag 1 Juni 1954 hield de afdeling haar jaarvergadering in het „Groninger zaaltje" van restaurant Suisse in Groningen.

Het nieuwe bestuur werd als volgt samengesteld: G. Buiskool Leeuwma, voorz., J. A. de Boer, secr., Mej. A. Westerdijk, penne. esse, L. Polman, vice-voorz., J. P. J. Knol en Mej. O. T. Dallinga, leden.

Nadat de verschillende punten van de agenda waren afgewerkt werd overgegaan tot de bespreking van het onderwerp „Onze dorpssamenleving".

Dit was de eerste maal dat door de afdeling een discussiebijeenkomst gehouden werd.

Tevoren was dit onderwerp voorbereid in 3 groepen van elk 5 leden. Aan deze

groepen waren de volgende vragen voorgelegd:

1. Hoe is de verhouding tussen verschillende groeperingen
 - a. naar hun beroep?
 - b. naar hun godsdienst?
2. In welke mate hebben deze verschillende groeperingen deel aan de dorpsamenleving?
3. Hoe is de verhouding werkgever-werknemer?
4. Welke factoren werken op dit moment nadelig voor het bestaan van een goede dorpsamenleving?
5. Welke factoren zorgen ervoor, dat er op dit moment toch nog wel van een algemele dorpsamenleving gesproken kan worden?
6. Bestaan er verschillen tussen de verschillende dorpen en streken?
7. Hoe zou misschien verbetering gebracht kunnen worden in de bestaande toestanden?

Een rapporteur bracht van de besprekingen in elke groep verslag uit. Een woord van waardering voor deze mensen, die zich nauwgezet van hun taak hebben gekwetend en de resultaten van de besprekingen op een overzichtelijke en duidelijke manier voorlegden, is hier zeker op zijn plaats.

OOST-GRONINGEN.

Onteigend.

Op 26 Mei hield de afdeling een bijeenkomst in Winschoten. De heer mr. J. W. Boonk hield een lezing over „aspecten rondom onteigening".

Onteigening wil zeggen, afstand doen van zijn eigendom aan de Overheid tegen betaling van schadeloosstelling. De onteigening is bepaald in de onteigeningswet. Over de som der vergoeding beslist de rechter.

Spreker gaf allerlei voorbeelden van onteigening; wordt er b.v. een weg aangelegd over iemands grondbezit, dan kan de vergoeding bestaan uit omrijshade, wanneer de persoon nu een andere weg moet volgen, en bedrijfsschade.

Moet de eigenaar voor een overweg wachten, dan krijgt hij een vergoeding, maar buurman die tevens moet wachten voor deze overweg krijgt geen vergoeding. De opkomst was niet zo groot helaas (— het mooie weer? —) maar desondanks was het een gezellige vergadering, waar veel kon worden opgestoken.

Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE"

Machinale bewerking Constructiewerk

Auto.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw — Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

BRANDSTOFFENHANDEL

„DEHORO" (CHR. E. DE HOOGHE)

voor Huisbrand- en Industriekolen

Engros en Detail

Dordtselaan 31 b, Telefoon 73442-75025, Wilhelminakade 2, Rotterdam

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel- en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

N.V. Scheepsbouw - Machinefabriek

„DE KLOP"

Industrieweg 4

Sliedrecht

firmA vrolyk & coster

ROBERT FRUINSTR. 51a, ROTTERDAM-C., TEL. 39179

Fabrikanten van olie gestookte **scheepsfor-
nuizen** en **kookapparaten**

J. L. VETH HENDRIK IDO AMBACHT

Vraagt ons aan voor:

Lassen, constructiewerken
plaatwerk en classificeren

Onderdijkscherijweg 136

GEBHARD ELECTRO

ELECTRISCHE INSTALLATIES
AAN BOORD VAN SCHEPEN

ROTTERDAM

LEEDE 177, TEL. 76193

H. BRONS Jr

MAKELAAR IN ASSURANTIËN

TELEFOON 11 19 80
(3 LIJNEN)

EENDRACHTSWEG 11
ROTTERDAM

Glasindustrie

COOLSEDWARSTR. 4

ROTTERDAM

P. C. VAN PUTTEN

TELEFOON 32894

na 5 uur 80606

Glasslijperij en Zandstraalbedrijf

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG

Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 - SCHIEDAM - TEL. 69743

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DRUOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIPPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproefd! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

U eet er niet beter!

WERF

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

DROP...
knapt het op!

FABRIEK VAN
ROLLUIKEN - MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP - **SCHOONMAAK- EN CLASSIFICEERBEDRIJF**
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA
SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1 E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

N.V.
W. A. HOEK'S
MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD”

EELHOUSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

„WIJKO”

Machinerieën - Scheepsaccumulatoren - Gereedschappen

SINGEL 18a - SCHIEDAM - TEL. 65593

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN
v/h St. Job, Schiemond en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

**BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**
WORMERVEER

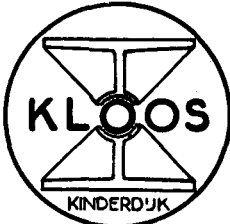
Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

•

**C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”**
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843

KLOOS
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

D. BRAND
TRIPLEX & BOARDS

„Picus”-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

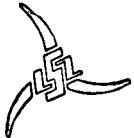
N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

Particulier Detectieve Bureau
Dir. H. H. Bouma
HOFLAAN 84b, ROTTERDAM, TEL. 23811-34327
Voor vertrouwelijke opdrachten, bewijslevering,
controles, informaties, volgen van personen.
Lid Assoc. of British Detectives.

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK
voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serien!*

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 2358

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER

DYNAMO'S, MOTOREN en UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 7

Juli 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829 74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

Doelmatige integratiepolitiek

Met de Europese integratie wil het de laatste tijd ogenschijnlijk niet meer zo vloten. Op het gebied van de politieke en economische integratie verneemt men weinig van concrete vorderingen.

Hoe langer hoe meer begint het er op te lijken, alsof het verdrag van de Europese defensiegemeenschap weinig kans heeft om integraal te worden aanvaard.

Zonder ons in praktisch-politieke beschouwingen over de huidige stand van de Europese eenwording te begeven — die buitendien meer ruimte zouden vergen dan een summier artikel als het onderhavige —, kan het misschien zijn nut hebben na te gaan of wellicht de tegenwoordige moeilijkheden mede of voor een belangrijk deel aan een minder juiste benaderingswijze zijn toe te schrijven.

Voor ons gevoelen heeft het daar namelijk alle schijn van, al beseffen wij dan, dat een andere benaderingswijze waarschijnlijk te zeer van de gangbare denktrant afwijkt om kans op een spoedig succes te hebben.

Die gangbare denktrant is immers de eerbied voor de soevereiniteit, waaraan alle aspirant-deelnemers aan de Europese samenwerking — ondanks plechtige tegenovergestelde verzekeringen — zich nog altijd in belangrijke mate blijven vastklampen. Hetgeen overigens weer niet behoeft te verwonderen, want het beginsel heeft gedurende eeuwen één van de grondpijlers van ons internationale recht uitgemaakt.

De moderne politicus denkt in staten, hetgeen geenszins een vanzelfsprekend gegeven is.

In vroeger eeuwen ontbrak de staat geheel. Toen op een gegeven ogenblik de nomadistische samenlevingen waren overgegaan in vaste nederzettingen, ontstond geleidelijk de behoefte de eigen gemeenschap tegen aanvallen van de barbaren van buiten te beschermen.

Daarmede werd een territoriaal element in de gemeenschap gebracht. Want de bescherming was op den duur bij voortschrijdende urbanisering het meest doeltreffend indien de gemeenschap een afgerond gebied bewoonde.

De moeilijkheden met de minderhedenbescherming zelfs tot in deze eeuw hebben geleerd, dat delen van de gemeenschap, die zich buiten het hoofdgebied bevonden er doorgaans niet al te best afkwamen.

Gewoonlijk hadden zij de keuze tussen emigratie, uitroeiing (genocide), dan wel volledig opgaan (assimilatie) in de andere gemeenschap met prijsgeving van de eigen culturele en maatschappelijke verworvenheden.

De staat ontstond, toen de behoefte van

de gemeenschap naar de bescherming leidde tot een territoriale afronding naar buiten.

Dat deze territoriale afronding na verloop van tijd tot een territoriale afgeslotenheid verwerd is langzamerhand wel duidelijk geworden.

Binnen die territoriale afronding werden immers regels gesteld voor de goede orde binnen de gemeenschap, voor de betrekkingen met buiten, voor de economische verhoudingen e.d., welke begrijpelijkerwijze doorgaans afweken van elders gestelde regels.

Het staatsapparaat is met andere woorden nooit anders geweest dan een hulpmiddel om de belangen van de gemeenschap — of in een vroeg stadium van de leidende groepen binnen die gemeenschap — op de best mogelijke wijze de behartigen. Niet het staatsapparaat is derhalve essentieel, doch het personensubstraat.

Bovenal geldt dit laatste natuurlijk sedert de opkomst van het democratisch stelsel, toen de publieke opinie metterdaad een regelmatige controle op de werking van het apparaat kon uitoefenen. En wel hebben de liberalen het dus bij het rechte eind, als zij op het personele element boven het statistische de klemtoon leggen.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis. De tijden veranderen en wij veranderen met hen. De structuur van de internationale samenleving heeft zich — niet in het minst door de opkomst van de techniek — dusdanig gewijzigd, dat de staten niet langer geacht kunnen worden de beste behartigers van de belangen der verschillende gemeenschappen te zijn. Integendeel, de territoriale afgeslotenheid van de statengemeenschappen stelt steeds meer problemen. Zij brengen sommige gebieden in een ernstig overbevolkte, andere in een niet minder ernstig onderbevolkte positie.

Zij belemmeren het vrije verkeer van personen en goederen tussen de gemeenschappen onderling.

Zij maken, dat de welvaartsbronnen niet meer gevestigd worden op de meest juiste plaatsen dan wel niet langer op de meest doeltreffende wijze kunnen worden aangewend.

Zij belemmeren de zo noodzakelijke rationalisatie van het productie-apparaat en bevorderen dientengevolge overvloed hier en gebrek elders.

Is het niet merkwaardig, dat, terwijl een ieder overtuigd is van de grote betekenis van een geconcentreerd Europees productie-potentieel, het toch bijzonder veel voeten in de aarde heeft de zo noodzakelijke Europese economische integratie tot stand te brengen?

Maar in een zelfde tijd, waarin de rechten van de mens ook tegenover de overheid, duidelijker dan ooit op de voorgrond worden gesteld (fundamentele menselijke rechten en vrijheden), blijft de staat zich met nadruk als de uitsluitende soevereine behartiger van zijn interne aangelegenheden opwerpen.

De tegenwoordige situatie behoeft broodnodig een herziening van de traditionele opvattingen over de soevereiniteit van de staat.

Niet het gezag over een bepaald gebied, doch het gezag over personen zou essentieel moeten worden geacht in de zin zoals dit eigenlijk nog het dichtst volgens de Britse opvatting praktisch werd benaderd.

De naties zijn onmiskenbaar aanwezig, de staten kunstmatig gegroeid. De staat werd weleer geschapen om wat op het ogenblik de natie heet, te dienen naar zijn beste vermogen.

Zodra het staatsapparaat daartoe niet meer de geschiktheid kan opbrengen, moet het door een ander daartoe meer eigend apparaat worden vervangen.

Geen term geeft een juister beeld van de heersende misvattingen dan de term „supranationale samenwerking”, die een miskenning vormt van het feit, dat slechts uit gezonde verscheidenheid nieuwe schepingskracht kan voortvloeien.

Nimmer mag het daarom gaan om een geleidelijke uitwisseling van de verscheidenheid der personensubstraten, doch steeds moet het streven welbewust gericht blijven op een doorbreking van de ondoelmatig geworden territoriale afgrenzingen. Indien men de zaken meer van deze zijde zou benaderen en zich er voor hoedt de begrippen staat en natie — gelijk op het ogenblik maar al te vaak gebeurt — hopeeloos door elkander te haspelen, behoeft uit overwegingen van nationaal sentiment voor aantasting van de soevereiniteit van de staat niet langer te worden gevreesd. Want dan blijft enkel van wezenlijk belang het welzijn (of wil men: de soevereiniteit) van de natie; de wijze waarop een apparaat het meest harmonisch de belangen van de tot die natie(s) behorende personen kan behartigen.

(Zie pag. 2)

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Het probleem Duitsland vraagt de aandacht

Ontstaan er politieke betrekkingen tussen Bonn en Moskou?

Wanneer in het internationale politieke leven zeer spectaculaire gebeurtenissen plaats vinden, dan gebeurt het zo vaak, dat minder in het oog lopende feiten, niet de plaats krijgen, welke deze, wat hun belangrijkheid betreft wel zouden verdienen.

De laatste maanden heeft het gebeuren in het Verre Oosten in het algemeen en Indo-China in het bijzonder, de aandacht van Europa wat afgeleid. Echter, ook in Europa gebeuren dingen, die zo gevaarlijk zijn, dat het aanbeveling verdient, er althans op te wijzen. En speciaal Duitsland is het, dat hier de aandacht op zich vestigt, al is het dan niet naar aanleiding van grote koppen in de kranten.

Wat is er namelijk aan de hand? Het schijnt, dat Adenauer onlangs op een feest in Hamburg gezegd heeft, dat er binnenkort wel eens politieke betrekkingen tussen Bonn en Moskou zouden kunnen ontstaan.

Weliswaar schijnt hij later min of meer gedaan te hebben alsof hij zich versproken had, echter dat is bij deze figuur zeer moeilijk te verwachten en hij schijnt er wel degelijk, voor ons vooralsnog duistere, bedoelingen mee te hebben. Hoe onbelangrijk schijnt een dergelijk berichtje temidden van het gevechtsrumoer in Indo-China of het stemmengeroes tijdens de Conferentie van Genève. In werkelijkheid echter lijkt dit een sein, dat zeer duidelijk op rood staat en dus waarschuwt voor gevaar. Waarom?

De laatste tien jaren

Het is wellicht nuttig, de laatste tien jaren even de revue te laten passeren, al zijn de feiten ons allen bekend. De Duitse regering heeft, onder leiding van de uiterst bekwame en handige Adenauer, een spel gespeeld, dat zo geraffineerd en gericht op de omstandigheden was, dat zij al het voordeel uit die omstandigheden gehaald heeft, die zij er uit kon halen. Allereerst slaagde zij erin de Amerikanen ervan te overtuigen, dat financiële hulp van de U.S.A. een absolute noodzaak was, daar een ontredderd Duitsland een groot gevaar zou opleveren, in verband met de gespannen houding tussen Oost en West. De ex-vijand van onze Oosterburen, veranderde in zeer korte tijd van vijand tot Croesus en gaf met milde hand.

Duitsland slaagde door die enorme steun er in, binnen een jaar of zeven, zijn gehele economische leven weer

op te bouwen en wel op een zodanige manier, dat het thans op iedere markt gemakkelijk kan concurreren, tegen welk land dan ook.

Er dient aan toegevoegd te worden, dat inderdaad de Duitse bevolking ook zeer hard werkt en er weinig hindernissen bestaan, wat betreft arbeidsbeperking.

Men kan, als men wil, overwerken en dan verdient men er ook zeer behoorlijke salarissen, die niet direct worden wegbelast.

Was Duitsland dus, mede door Amerikaanse hulp en grote productiviteit van zijn bevolking, in staat zijn economie weer op te bouwen, door de controverse tussen Oost en West, scheen het echter, dat het politiek gezien lelijk de dupe was geworden, door het feit, dat het een groot deel van zijn land moest missen.

Op welk een meesterlijke wijze wisten Adenauer c.s. echter van deze positie te profiteren. Zij buiten hun positie van stootblok en ernstig gedupeerd land zover als maar mogelijk was uit.

Er werd aangedrongen op herbewapening van Duitsland en deze aandrang werd sterker, naarmate duidelijker werd, dat de Europese landen zelf niet in staat waren hun grondgebied redelijk te verdedigen; Frankrijk temidden van een morele crisis, versterkt door haar moeilijkheden overzee, zonder fighting spirit en het land ver beneden haar potentiële productiviteit, leverde geen enkele waarborg voor Europa's verdediging. Italië stond er al heel weinig beter voor. De kleine landen deden wat zij konden, maar konden en kunnen nu eenmaal ook geen ijzer met handen breken. Twee landen, die een behoorlijke legermacht hebben, willen of mogen die niet in Atlantisch Verband gebruiken. (Zweden en Spanje).

Zo zat Duitsland er dus, politiek gezien, ook nog zo gek niet voor, volkomen in tegenstelling dus, met de uiterlijke schijn. Was het daarom een wonder, dat Frankrijk als de dood was voor een Europees leger met Duitse divisies?

Een van Frankrijks gematigde politici, zag als bezwaren van een E.D.G. voor Frankrijk:

a. Een doorvoering van een E.D.G., zal veel tijd in beslag nemen en dus de verdediging van West-Europa vertragen.

b. De E.D.G. zou een splitsing in de Franse strijdkrachten teweegbrengen, nl. een gedeelte voor de E.D.G., een ander gedeelte ten behoeve van de

Franse Unie, een verdeling, welke hij zeer schadelijk acht.

c. Zeer nauwe Frans-Duitse contacten acht hij in E.D.G.-verband beslist gevaarlijk, aangezien dit ieder ogenblik tot wrijvingen aanleiding zou geven.

d. Door de E.D.G. zal Frankrijk automatisch gewikkeld worden in de strevingen van de Duitse politiek, waarbij hij dan vooral doelt op het herstel van de Duitse eenheid.

De punten, die genoemde Franse politicus hier geeft, alsmede de voordelen van de N.A.T.O., kunnen we rustig laten voor wat ze zijn.

Het is slechts een beeld van wat de middenmoot van de Franse politici beweegt om zeer sceptisch tegenover een E.D.G. te staan.

Een herbewapend Duitsland

Overigens, het zijn niet alleen Duitslands officiële ex-vijanden, die het grote gevaar van een herbewapend Duitsland zien, doch ook een land als Zwitserland schijnt zich hierover ernstige zorgen te maken, wat zeer duidelijk blijkt uit het commentaar, dat de Basler National Zeitung geeft op de discussie die beschreven wordt in het boek Null-Acht-Fünfzehn, dat onlangs in Duitsland gepubliceerd schijnt te zijn.

De discussie die in dit boek voorkomt, gaat over de houding, die de diverse mensen in het huidige Duitsland na de oorlog aannemen tegenover het leger.

De ene figuur in het boek, ziet de soldaat nog steeds als de hoogste vorm van heldendom, de andere, als de hoogste vorm van schurkerij.

De B.N.Z. zegt dan: „Zo zijn de West-Duitsers dan verdeeld in de uitersten van een groep chauvinistische rechts-radicalen, met een voet reeds in de stijbeugel van Blanks „Europese” leger en „het andere Duitsland” dat de gordijnen dichttrekt om geen getuige te zijn van de komende parades. Daartussen: de kleurloze massa, zonder gevestigde politieke overtuiging een willoos instrument in handen van wie op de juiste toon van haar gevoelens weet te appelleren.

Zou in het licht hiervan het politieke risico dat het Westen loopt door West-Duitsland te bewapenen niet te groot zijn? Groter wellicht dan het militaire risico, ingeval er eens geen 12 Duitse divisies „de wacht betrouwen”, aldus de Basler National Zei-

tung, waaraan geen woord behoeft te worden toegevoegd.

De krant wijst erop, dat deze twee polen angstwekkend ver uiteen staan en dat dit een zeer gevaarlijk verschijnsel is. Duitsland heeft nu eenmaal geen democratische traditie achter zich, waardoor een dergelijk verschijnsel inderdaad terecht angstwekkend genoemd mag worden!

Bij het bepalen van de te verwachten koers die Duitsland zal gaan varen, lijkt het me goed de volgende punten naar voren te halen, waarbij opgemerkt dient te worden, dat ik de feiten nogal scherp gesteld heb en wellicht in zeer grote lijnen heb gedacht en daardoor verschillende nuances, die soms op het „grote” een enorme invloed hebben, wat op de achtergrond heb gedrongen; doch in grote lijnen, lijkt het mij, als politiek leek, toch gemotiveerd de volgende punten te stellen.

Tussen Oost en West

Van wie heeft Duitsland in de komende jaren het meest te verwachten? Dat is het kardinale punt, waarom alles draait. Van het Westen heeft het te verwachten een houding die ligt tussen haat en bangheid, haat voor wat in het verleden geschied is, angst voor wat betreft het zeer snelle economische en politieke herstel. Wat heeft het van het Oosten te verwachten?

1. Welk land kan Duitsland zijn Oostelijk gedeelte teruggeven? Dat is Rusland en niemand anders. Allen die kranten hebben gelezen en in Duitsland gereisd hebben, weten, dat de Duitse eenheid het hoofdpunt van de huidige Duitse politiek is en in hun ogen is dat zeer begrijpelijk.

De Duitsers zullen veel doen, om het zeer grote gedeelte van hun land weer bij de „Heimat” te brengen. Zij zijn bereid daarvoor offers te brengen.

Zij zullen, als dat maar even mogelijk is, bijvoorbeeld gaarne een E.D.G. willen opgeven als Rusland dat vraagt. In wezen maakt zo'n E.D.G. trouwens toch niet veel uit, want dat Duitse leger komt er toch wel en die Europese controle daarover, zal wel niet veel om het lijf hebben.

Wanneer een land zich al eens niet al te veel van zijn verplichtingen aantrekt, dan riskeert men toch zo gauw geen gewapend optreden meer, dat hebben we al wel in Indo-China gezien.

Wanneer Duitsland zich dan al eens niet teveel van het Europees gezag

(Vervolg van pag. 1)

In dit licht beschouwd kan de juiste vorm van coördinatie slechts worden gezocht, kan de integratiepolitiek slechts doelmatig worden benaderd, indien het accent van de staat naar de natie wordt verlegd, met geleidelijke afbrokkeling dus van de

eerste en verdere stimulering van de laatste.

Vooralsnog ziet het er intussen niet naar uit, dat dit besef in brede kringen reeds gemeengoed is geworden.

En de dag, om een voorbeeld te noemen, dat de Nederlander zich geheel naar vrije

verkiezing en met volledig behoud van zijn nationale verworvenheden in het dunbevolkte Frankrijk kan vestigen of de Franse maatschappij naar welgevallen haar industriële activiteiten over het dichtbevolkte Nederlandse territorium kan uitstrekken, schijnt nog ver. HEIN ROETHOF

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**

Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994

Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructiewerken - bruggen - kraanbanen.

Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers

Ketelbikken en reinigen - sussen van watertanks - ontroesten

Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

PONTIER & KARREMAN

MAKELAARS IN ASSURANTIE

WESTERSINGEL 9, ROTTERDAM

Bel op 11.17.00 - 3 lijnen - (K 1800)
en wij doen de rest

**Assurantie
is vertrouwen**

zou aantrekken, dan heeft dat bovendien toch weinig om het lijf. Het is dus wel duidelijk, dat het opzeggen van een E.D.G. voorzover die ooit in werking zou treden, Duitsland zeker niet onwelgevallig zal zijn.

2. Er bestaan vele banden tussen Rusland en Duitsland en afgezien van enkele ruzietjes bleken die banden tamelijk hecht te zijn. Wanneer men bedenkt, dat het verdrag van Rapallo in 1925 Duitslands grenzen herstelde en het een leger toestond, wat Duitsland grif accepteerde, ondanks het feit, dat Rusland een communistisch land was, waarom zou het dan nu een dergelijk aanbod weigeren, als het hem gedaan wordt.

3. De U.S.A. moet noodgedwongen zijn aandacht over de gehele wereld verdelen en kan zich niet meer zo intensief met Duitsland bemoeien, als het wel wilde, waarbij komt, dat de Amerikaanse handelsmensen hoe langer hoe meer de Duitse concurrentie gaan voelen, waardoor de houding van de Amerikaanse Regering wellicht niet meer die van een Maecenas zal blijven.

4. Een vrij aanzienlijk deel van de Duitse bevolking voelt de aanwezigheid van buitenlandse troepen als een grote onrechtvaardigheid en dat kon de geneigdheid om met de Russen te gaan onderhandelen wel eens aanzienlijk vergroten.

Contact met het Oosten

Dat er in de Duitse politiek stemmen opgaan om inderdaad contacten te gaan leggen met het Oosten, blijkt ook wel uit de levendigheid, waarmee dit probleem door de Duitse politici wordt besproken.

Voegt men daarbij nog, dat de Duitse handelsmensen in een zo groot gebied afzetmogelijkheden van ongekende omvang in het verschiet zien, dan lijkt me die toenadering alleen nog maar een kwestie van tijd.

Het gaat in de buitenlandse politiek nu eenmaal om het verkrijgen van macht en daarbij maakt het meestal weinig uit van wie men die macht

krijgt. Men neemt die met evenveel liefde van de Westelijke mogendheden als van de Oosterse.

Adenauer ist ein sehr schlauer Fuchs, zei eens een Duitser tegen me. Deze wetenschap is aan ons allen bekend.

Welke gedachten deze uitgerekende diplomaat door het hoofd spelen weten we niet, maar dat er op deze figuur en op Duitslands politiek ten opzichte van Rusland ten zeerste geteld moet worden, is een zaak, die als een paal boven water staat en waar de politici steeds waakzaam voor moeten blijven om een herhaling van twee wereldoorlogen te voorkomen.

O. TAMMENS

OVER SOCIALE GENEESKUNDE

De huisarts als medisch socioloog

De geneeskunde heeft, hoe individueel zij door alle tijden heen gericht mag zijn geweest, altijd een functie voor de samenleving gehad.

Want hoewel sinds een aantal jaren „sociale geneeskunde” als wetenschap in opkomst is, wil dat niet zeggen, dat deze functie eerst nu bezig is te ontstaan.

Onze generatie is zich thans slechts bewust geworden van o.a. het nut en de betekenis van een goede gezondheidszorg en de resultaten der geneeskunde voor de samenleving. Laat ons in het kort de historische ontwikkeling van deze functie der geneeskunde beschouwen.

In de oudheid zien we de geneeskunde berusten bij het „Priester-schap”; waarbij de taak van de priester vooral was, op te treden als „bemiddelaar” tussen aarde en hemel.

In dit licht bezien kunnen we spreken van de reiniger der mensen, waarbij dit woord mensen nauw in verband moet worden gezien met „zielen”.

Pas, toen de kennis van geneeskunde enigszins begon te komen, zagen we meer en meer de priester als de verzorger van de gehele mens: ziel en lichaam (waarbij ik er niet verder op inga in hoeverre deze indeling en woordkeuze kerkelijk verantwoord is).

In de Christelijke godsdienst en zeker in de persoon van Christus komt deze innerlijke verwantschap van priester en geneeskundige duidelijk tot uiting. Hierbij zou men dan mogelijk kunnen tegenwerpen, dat men deze geneeskundige handelingen meer „overdrachtelijk” moet zien, daar tegenover staat, dat de geneeskunde nog niet ver was gevorderd en dat in elk geval de drang tot lichamelijke verzorging van de mensen niet ontkend kan worden.

Later, wanneer de geneeskunde zich verder heeft ontwikkeld, ontstaat langzamerhand de splitsing in geneeskundige en priester, waarbij de priesterfiguur (i.h.a. de godsdienstige voorgangers) zich slechts bezighoudt met de zieleheil, het helen, reinigen der zielen opdat deze als zodanig voor hun God kunnen verschijnen (wederom ga ik hier niet verder in op kerkelijke differentiaties).

Door de historie heen zien we de scheiding optreden, de empirie en de wetenschap gaan de geneesheer losmaken van zijn geestelijke achtergrond, de exact geformuleerde waarheid gaat het hoe langer hoe meer winnen van de schouwende wijsheid; de snelle ontwikkeling van de medische wetenschap ontleedt „het kind Gods” in organen, die steeds gemakkelijker toegankelijk worden, waarbij het beeld „de mens” vervaagt.

Het naarstig pogen van de wetenschap naar Het Leven met het doel dit desnoods te synthetiseren, doet deze scheiding steeds scherper worden en stelt de geneesheer tegenover de priester als in een strijd.

Het leek aanvankelijk of er een volledige vernietiging zou komen van het priesterlijk element in de geneesheer, de huisarts, die dit nog duidelijk bij zich droeg en draagt, in gedeeltelijke tegenstelling tot het specialisme. De reactie kwam nog op tijd, in de twintigste eeuw: de mens wordt achter zijn zieke organen ontdekt. Men ziet het verband, opnieuw, tussen lichaam en ziel, men mag de „organen” niet los zien van het organisme, de mens, een denkend wezen.

Psycho-somatiek

Met een woord is deze reactie getekend: Psycho-somatiek. Hiermede wordt dus opnieuw een sterke band gelegd tussen Psyche en Lichaam, versterkt door de vorderingen, welke men op beide gebieden heeft gemaakt. Daar nu naast de gevorderde geneeskunde het woord ziel steeds nog een mysterie verbergt, blijft het dit dus ook voor de verhouding lichaam-ziel en is het streven heden ten dage gericht naar de overkoepelende wijsheid.

Waar in de oudheid de mens zijn gezondheid toevertrouwde aan de priester, daar richt hij zich sinds lang al tot de geneesheer, de arts die genezing nastreeft van ziekte en verwonding, herstel van gestoorde functies, gestoorde aanpassing en nog meer. Hij wil ziekten voorkomen, wil onnodige angst wegnemen en wil raad

geven, opdat gezondheid en vitaliteit en levensvreugde hun optimum bereiken.

Hij weet, dat ziek zijn somtijds een mogelijkheid vormt tot bezinning en geestelijke groei, dat daarentegen ziekte de geest kan afbreken en omgekeerd een sterk geloof een heilzame invloed kan hebben op een genezingsproces.

Is hiermede de verhouding lichaam-ziel enigszins belicht en aangegeven, dat dit alsnog een mysterie zal blijven als we de relatie met omhoog trachten te doorgronden, daarnaast is er nog iets waarbij we moeten stilstaan. De mens leeft in een maatschappij en het wordt ons steeds meer duidelijk, dat we de zieke zowel als de gezonde mens hier niet los van mogen zien.

Mens en milieu beïnvloeden elkaar op gebied van ziekte en gezondheid. Er is een voortdurende wisselwerking tussen individuen en samenleving.

Bij sociale geneeskunde gaat het er om, verband te brengen tussen deze relaties.

Hierbij wordt het individu, de patiënt, behandeld als gemeenschapsmens waarbij „gemeenschap” de milieu-factoren inhoudt en het woord „mens”, na al het voorgaande, door ons niet meer uitsluitend als organisme wordt gezien.

In dit laatste geval denken we aan menselijk, waarbij ik verder van „priester-element” zal spreken.

We zijn hier bij de fundamenteel van sociale geneeskunde, maar alvorens dit verder op te bouwen, moeten we even aandacht besteden aan die vele factoren in het maatschappelijk leven, welke belemmeringen zowel als mogelijkheden hebben geschapen en bovenal veel verwardheid.

De vorderingen is de economische en sociale structuren der samenleving hebben ook gevolgen t.a.v. de medische dienstverlening.

Ik laat nu veel onbesproken maar herinner aan de opkomst van bijv. groeps-geneeskunde, vooral ook van praeventieve aard o.a. zuigelingen- en kleuterzorg, schoolartsdienst en bedrijfsartsdienst, waarbij de geneeskunde van het individu naar de groep is verplaatst en de grotere zorg, aanvankelijk alleen voor de economisch

zwakkeren, daarna verder uitgebreid, waarvoor o.a. de verplichte verzekering in het leven is geroepen en waarbij een enorme uitbreiding plaatsvond van de ziekenfondspraktijken, waar men maar „heel even” als mens alleen zou worden behandeld.

Als consequentie hiervan komt ondermeer de volgende vraag naar voren: daar in toenemende mate de kosten der medische verzorging uit bedrijfs- en overheidssubsidie worden bestreden, dient te worden nagegaan, gezien de financieel-economische toestand van ons land, welk deel der overheidsuitgaven en van het nationaal inkomen voor medische verzorging besteed kunnen worden, in het kort: waar liggen de grenzen der sociaal-medische voorzieningen.

En om meteen de problematiek verder te voeren: waar ligt de grens van de socialisering van de medische dienstverlening.

Sociale geneeskunde

Bezien we tenslotte even het woord „sociale geneeskunde”.

Sociaal kunnen we afgeleid denken van societas (Maatschappij) en van socius (knipt van de maatschappij); in het hedendaagse taalgebruik wordt het in vele vormen gebruikt.

Zo bijvoorbeeld het vroegere bureau armenzorg, waarvan het arbeidsgebied sterk is uitgebreid alles samen-gevat onder: sociale zaken.

Verder kennen we het socialisme en tenslotte gesocialiseerde geneeskunde, door velen als ideaal gezien, door anderen met zekere reserve afgewacht. Waar dit ons kan brengen wil ik nu niet nader behandelen, het is slechts genoemd om het te differentiëren van sociale geneeskunde.

Het is ook in verband met deze verwarring, dat van verschillende kanten de naam Medische Sociologie wordt voorgesteld.

Van sociale geneeskunde (medische sociologie) geeft dr Buma *) de volgende definitie: het is de studie van de wijzen waarop de arts in de patiënten de samenleving ontmoet.

Sociale geneeskunde heeft dus niets, dit ten overvloede, met massa-geneeskunde te maken en heeft slechts indirect met sociaal-medische voorzie-

HOOG- EN LAAGDRUK MACHINERIEËN ELECTR.-AUTOG. LASWERK
PIJPLEIDINGEN ONDERHOUD-AANLEG DIV. PLAATWERKEN

Las- en Metaalbedrijf „KABO”
Theod. te Kaeth SCHEEPSREPARATIE

KANTOOR Mathenesserlaan 406 - Telefoon 39808 - ROTTERDAM-WEST
Industriehal „KABO” - Nijverheidstraat 11-17 - Telefoon 7160 - DORDRECHT

A. K. KRUIHOF

Timmerman en Annemer
Administratie en onderhoud van huizen

Waalhaven O.Z. No. 19
Telefoon 78207

Woonhuis: Zuidhoek 228a Tel. 72429
ROTTERDAM-Z.

ningen te maken, beter gesteld, het maakt er gebruik van.

Sociale geneeskunde houdt dus in het benaderen van de Mens in de Gemeenschap en deze Medische Sociologie is gebaseerd op:

- Geneeskundige wetenschap (medicus-element);
- Gemeenschaps-wetenschap (sociaal-element);
- Menseerbiediging (priester-element).

Laten we deze punten afzonderlijk bekijken:

a) Geneeskundige wetenschap. Deze is voortschrijdend, er is al veel bereikt en de mogelijkheden zijn groot. Toch willen we nog veel meer weten, ik noem maar carcinoom; dit evenwel zal aan het wezen van de Medische Sociologie niet veel veranderen, de resultaten natuurlijk zoveel te meer.

Wel is het noodzakelijk, dat de figuur van de huisarts als „medisch-socioloog” mogelijk blijft en voortbestaat en dat daarnaast het specialisme slechts aanvullend blijft.

b) Gemeenschapswetenschap. De studie van de abstractie „gemeenschap”, welke deze kennis moet opleveren en verrijken, brengt grote moeilijkheden met zich mede en deze bestudering kan niet alleen vanuit medische kringen geschieden.

Hier komen zeer velen aan te pas zoals, sociologen, criminologen en juristen, maatschappelijke werkers (werkers) enz. Men vergaart deze kennis door direct contact, het gesprek, maar men heeft daarnaast tot zijn beschikking: de statistiek, steekproef, enquête en groeps onderzoek, om een paar mogelijkheden te noemen.

Relaties met de gemeenschap

De geneeskundige leert bij zijn patiënten ook de relaties uitgaande van de patiënt naar de gemeenschap, onderzoekt sociale bijzonderheden, bijv. werkkring, levensomstandigheden, verhouding tot personen uit direct milieu etc.

Deze vragen gaan soms tot in het indiscrete, maar dit is geen bezwaar, gelet op het priester-element, waarin ook door de artsen-eed is voorzien. Zo wordt bij een patiënt niet alleen de ziekte opgespoord en genezen maar komt bijvoorbeeld ook het volgende naar voren: hoe komen we aan de patiënt — hoe komt hij tot ons — wat gebeurt er met de patiënt — hoe ondergaat hij zijn ziekte — en verder — welke acties moeten we in het werk stellen: bij besmetting enerzijds de oorzaak opsporen, anderzijds de maatregelen ter bescherming van het milieu — wat zijn de materiële en

psychologische consequenties voor patiënt en zijn gezin.

Alhoewel antwoord op deze vragen veelal wel mogelijk is, een doelbewust verhelpen op dit gebied is minder makkelijk.

Hier raken we zijdelings het probleem van de sociale voorzieningen op medisch gebied; een gebied waarbij ik al eerder het probleem stelde van de afgrenzing van de gesocialiseerde geneeskunde, in verband met de financieel-economische situatie.

Dit probleem gaat nog dieper als men deze medische voorziening wil vervangen door sociaal-geneeskundige voorziening, in de zin zoals ik heb getracht dit uit te leggen.

Is dit wel mogelijk en gaat dit wel samen? Kan men in de arts wel een vertrouwensman zien, komt het „priester-element” niet in het gedrang, wanneer men al doende, alleen maar let op het economische en financieel mogelijke en bovendien wanneer men deze voorzieningen over vele grote apparaten laat lopen?

Hier dwalen we echter af naar de voorzieningen, welke slechts bijkomstig zijn bij het te behandelen onderwerp.

Doel is dus, een gemeenschapswetenschap op te bouwen, waaruit de kennis kan worden betrokken ten behoeve van de Medische Sociologie.

c) Menseerbiediging: het priester-element. Hier is dus weer de terugkeer, in zekere zin, tot de oude figuur, die beiden samenbond.

Alhoewel niet zich op het gebied van godsdienst-uitoefenaars begevend, blijft hier een zeer belangrijke taak. Enerzijds in verband met de psychosomatiek, de relatie tussen geest en lichaam, bijv. ziekte veroorzaakt door geestelijke onrust, het erkennen dus van de mens als eenheid.

Anderzijds de vertrouwensfiguur, de raadsman waarbij men zijn zorgen kan toevertrouwen, waar geheimen veilig zijn.

Hier onderkennen wij een zekere concurrerende strijd tussen huisarts en „priester”.

Men moet er wel aan denken, dat in de huidige maatschappij de kerken terrein hebben verloren en het aantal buitenkerkelijken, humanisten of hoe men ze ook noemt, zeer groot is. Opvallend is, dat van de zijde van de kerk naast de zieleheil ook aan de mens aandacht wordt besteed (financieel, verzorging voor armen en dergelijken was er al langer, maar ik heb hier speciaal op het oog de wijkverpleging, kruisverenigingen enz.).

Samenvattend kan men dus zeggen, dat Medische Sociologie (sociale geneeskunde) gevormd wordt vanuit de bewustwording van onze generatie van het nut en betekenis van de geneeskunde voor de samenleving, als reactie op de te wetenschappelijke geneeskunde, welke zich alleen tot het lichaam richtte.

En omgekeerd het hanteren hierbij van de kennis van de samenleving bij het benaderen van de patiënt, waarbij alle factoren worden overzien en waarbij contact, volledig onderling begrip veel meer voor de hand ligt.

Tenslotte is het van belang dit alles steeds te zien vanuit de enig mogelijk centrale figuur hier: de Medische Socioloog (Sociaal-geneeskundige) waarbij het voldoende moet zijn te spreken van „huisarts”.

Het is hiertoe dat vooral Buma nieuwe wegen heeft aangegeven voor de opleiding van nieuwe artsen.

HERMAN H. SOUWERBREN.

*) Dr Buma, de Huisarts en zijn patiënt.

De Nederlands-Indonesische Unie

(Ingezonden)

De alarmklok moet geluid worden over de Nederlands-Indonesische Unie. Deze klok zal Nederland moeten wakker schudden, wakker schudden uit een roes waarin men is geraakt. De Unieband dreigt te worden verbroken terwijl niemand zich realiseert wat dit betekent. Nederland berust. Deze berusting is zorgwekkend. In het volgende zal uiteengezet worden waarom dit zo is.

Berusten in opheffing van de verdragen met Indonesië betekent tevens het berusten in het geheel overgeven van de verantwoording over de volkeren van Indonesië aan een regering, die zich de Indonesische noemt, maar waarvan, op zijn zachtst gesproken, niet bewezen is dat deze alle Indonesische volkeren geheel vertegenwoordigt.

Deze regering werd uitgeroepen alleen door steun van de deelstaat: Republiek Indonesië en door de gewapende macht van die deelstaat, tot de regering van maar liefst geheel Indonesië. Dezelfde regering werd samengesteld zonder dat verkiezingen hadden plaats gehad.

De verhoudingen in het parlement zijn hierdoor waarschijnlijk niet in overeenstemming met de werkelijkheid der politieke verhoudingen. De daden van de Indonesische regering worden thans door deze situatie beheerst door het streven de komende verkiezingen ten gunste van enkele groeperingen te beïnvloeden.

In dit licht moeten de onderhandelingen over de Unie gezien worden.

Onderhandelingen zijn, op dit moment, met Indonesië dan ook af te wijzen. Stopzetting is wenselijk. Het Indonesische gezag zal zich eerst dienen te stabiliseren, terwijl nakoming

van de verdragen met Nederland vereist is voordat opnieuw onderhandeld kan worden.

Het is onjuist, dat het bestaan van een historische band tussen twee volkeren afhankelijk wordt gesteld van de belangenstrijd tussen een klein aantal Indonesische politici. De betrokken volkeren behoren zelf hierover mee te spreken.

Een ernstig bezwaar tegen de onderhandelingen ligt dan ook in het feit, dat juist de groepen, die vóór coöperatie met Nederland zijn (voor een groot deel: de Federalisten) niet in de Indonesische regering zijn vertegenwoordigd.

De laatste mogelijkheid om met de Indonesiërs, die vóór samenwerking met Nederland zijn, samen te werken wordt door onderhandelingen met een dergelijke regering, vernietigd.

Nederland laat, door mee te werken aan een opheffing van de Unie, de volkeren van Indonesië (opnieuw) in de steek. Door de Republiek Zuid-Molukken niet direct te helpen is trouw met ontrouw vergolden.

Moet een dergelijke daad opnieuw worden verricht? Als men hierop ja zegt dan moet afgevraagd worden wat de Nederlandse Staat het recht geeft als Staat iets te doen, dat men als mens als strijdig met de goede moraal beschouwt.

Nu is het bekend, dat het tijdelijke belang van Nederland toegeven aan de eisen der kleine groep Indonesiërs vraagt. Maar moet dan als norm der moraal de handelsbelangen genomen worden? Duidelijk moet hier eindelijk eens neen gezegd worden.

Aan de hand van het voorgaande is het duidelijk, dat stelling genomen moet worden tegen de opheffing der Unie.

E. NYPELS.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar

Ammy de Muynck,

Ferry A. Hoogendijk

Ger van Schagen (secretaris)

Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam,

Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, **Hollandsche Bank-Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

HBU **HBU**

HBU BANKSERVICE omvat de wereld

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

DE LAGE LANDEN TEN OVERSTAAN VAN DE EUROPESE INSTELLINGEN

Belangrijke rede van ons ere-lid Drs Korthals uitgesproken te Antwerpen

Op 12 en 13 Juni j.l. kwamen Nederlandse en Vlaamse liberalen op een tweedaagse studieconferentie te Antwerpen bijeen. Een van de redevoeringen, welke ver uitging boven de gedachtenwisseling van deze studieconferentie alleen, was zonder twijfel de inleiding, welke ons erelid, drs. H. A. Korthals, lid van de Tweede Kamer, tevens lid van de Assemblee van de Raad van Europa hield over het onderwerp: De lage landen ten overstaan van de Europese instellingen. Zijn betoog groeide uit tot een diep bezielend woord, bezielend voor allen, die doordrongen zijn van de grote kracht en betekenis van de liberale gedachte en die bereid zijn in handel en wandel daaraan uitdrukking te geven. Om onze lezers op de hoogte te brengen van de woordelijke inhoud van het betoog van de heer Korthals, doen wij dat hieronder volgen.

De heer Korthals sprak dan als volgt: „Wanneer ik een woord zeg over de positie der Lage Landen ten overstaan van de Europese instellingen wil ik beginnen vast te stellen dat er van Belgisch-liberale zijde een merkwaardige en goed gefundeerde zorg bestaat voor de positie der kleine landen. In het bijzonder denk ik aan Uw onlangs heengegane voorman Jules Hoste. Hij heeft twee wereldoorlogen meegemaakt. Hij heeft dus ondervonden wat het zeggen wil met grote staten samen te gaan.

Maar ondanks zijn grote idealistische instelling — en dat is merkwaardig! — heeft hij voorts de aandacht er op gevestigd, dat de kleine staten waarborgen moeten hebben om in de Europese samenwerking niet in de verdrukking te komen. In dit verband wil ik wel zeggen, dat de Vlaamse Belgen ook vaak in de bestaande K.S.G. met een vasthoudendheid vasthouden aan dat brok Nederlandse cultuur — onze gemeenschappelijke taal — dat wij inbrengen, dat ik daarvoor alleen respect kan hebben. Die vasthoudendheid kan aan menig Nederlands gedelegeerde worden voorgehouden en heeft er zeker toe meegewerkt om de waakzaamheid der Nederlan-

ders ook op te voeren. Dit lijkt een zo eenvoudige zaak en terwille van de vlotheid der besprekingen gaat men zo gaarne over tot het gebruik van een „werktaal” (natuurlijk Frans), mede ook al uit overwegingen van zuinigheid (tolken zijn duur!), maar laat men goed begrijpen, dat wanneer wij Nederlands sprekenden ons recht zouden gaan prijsgeven, dan wil dat zeggen, dat één van de belangrijkste uitingen onzer cultuur uit het dagelijkse gesprek verdwijnt. Dat wil ook

Drs H. A. KORTHALS

zeggen, dat de anderen dan niet meer dagelijks met het bestaan van onze cultuur worden geconfronteerd. Het is om die reden, dat ik steeds met de grootste hardnekkigheid opkom voor het gebruik onzer taal.

Maar thans de zaak van de politieke kant.

Ik herinnerde aan de ervaringen van Hoste. Nederland heeft zijn ervaringen ook. In 1940 was 't door de overweldiging aan Duitse kant gekomen. In 1941 (December) heeft het na Pearl Harbor als eerste de strijd aan Japan verklaard en zich aan de geallieerde kant geschaard.

Het gedroeg zich als geallieerde:

- Vóór de strijd om Indonesië zette het de gehele Ned.-Indische luchtmacht in bij Singapore.
- In de oorlog veel vlootenheden. Die zijn niet gereserveerd voor de bevrijding van Ned.-Indië, maar

zijn overal ingezet (veel in de Middellandse Zee, convooidiensten).

De dank na de oorlog hebben wij gezien. In het Indische conflict van de grote geallieerden geen mede- maar tegenwerking. In de internationale politiek kent men geen dank, daar heerst niet het recht maar de macht en al moet men gedreven worden door idealisme, men moet zich laten leiden door realisme.

Maar hier wens ik wel duidelijk een opmerking te maken. Op de positie der lage landen in het kader der Europese samenwerking kom ik terug, maar laat men nu goed zien, dat de redenering van hen, die met veel pathos betogen, dat wij in die Europese samenwerking onze souvereiniteit opgeven en dus ook onze mogelijkheid van zelfstandig en onafhankelijk handelen, volmaakt voorbijzien, dat die souvereiniteit en dat zelfstandige en onafhankelijke handelen voor elke staat door de ontwikkeling der zaken reeds aangetast is, voor een groot deel niet meer bestaat. Uiteraard voor de kleine meer dan voor de grote, waarom het dan ook van essentieel belang moet worden geacht dat de kleine staten zoals België, Nederland en Luxemburg in hun buitenlandse beleid ook zoveel mogelijk als eenheid optreden. Twee voorbeelden hoezeer men reeds buiten de Europese samenwerking niet vrij is.

a. In Nederland waren er eind 1950 zware discussies over de vraag of er f 850 miljoen of f 1000 miljoen per jaar voor defensie zou worden uitgegeven.

In de Regeringsverklaring van het nieuwe kabinet in Maart 1951 kwam het resultaat van wat in internationaal verband was overeengekomen: f 1½ milliard.

b. Als voorbeeld der laatste dagen: De besprekingen te Genève zijn van essentieel belang.

Naar mijn mening heeft men veel te lang gewacht Indo-China als van vitaal belang voor het gehele Westen te beschouwen.

Indo-China is strategisch van enorm belang. Gaat het voor het Westen verloren, dan is Siam, Birma, Malakka en Indonesië ongetwijfeld ook in handen der communisten.

Maar als de besprekingen mislukken,

staat de zaak op scherp. Zelfs de meest heilloze consequenties kunnen uit Genève voortvloeien. En welke is dan de invloed der kleine landen geweest? En zou men denken, dat als de oorlog zou uitbreken, wij er buiten zouden blijven? De ramp zou ook over ons komen, terwijl wij er geen woord in mee zouden hebben gesproken, althans niet een beslissend woord.

Ik geef deze voorbeelden om te doen zien, dat men nu niet moet stellen, dat wij in de Europese samenwerking eigen lot uit handen geven. Dat eigen lot is voor een groot deel uit onze handen.

Europese supra-nationale organisaties

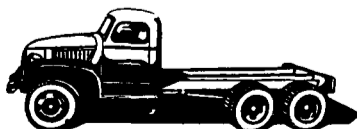
Tegen deze feitelijke achtergrond dient men de vraag te bekijken hoe de positie der lage landen is in het verband der Europese supra-nationale organisaties. Ik meen, dat wij het ons daarbij gemakkelijk kunnen maken. De O.E.E.C. en de Raad van Europa kennen geen boven-nationale bevoegdheid. Hier heeft elk land, door de eis van éénstemmigheid praktisch een vetorecht. Ik laat in het midden de vraag of een klein land, alleen staande, daar gemakkelijk gebruik van zal maken.

Overigens ben ik wel van oordeel, dat dit in het Europese verband nog wel beter doenlijk is dan in het Atlantische, waarin ook eenstemmigheid wordt vereist. Door 't geweldige overwicht van de Verenigde Staten zie ik daar van dat vetorecht ook niet zoveel terecht komen. Al heten wij in dat kader soeverein, in de praktijk betekent dat heel weinig (hoewel het ene land ongetwijfeld wel eens iets meer daaruit weet te halen dan het andere — (dienstplicht); België is hierbij Nederland een slag voor). Wanneer die vermindering in België kan moet het in Nederland ook kunnen.

De enig echte supra-nationale organisatie, die er is, is de K.S.G. Het supra-nationale orgaan is de Hoge Autoriteit. Mijn ervaring is, dat dit lichaam ook supra-nationaal weet op te treden. Ook in de zeer aangevochten kwestie van de kartels en de maximumprijzen. Hoewel ik niet wil

Autobedrijf R. A. MIMIASIE

Hoofdweg 123 - ROTTERDAM - Telefoon K 1800-22805
(bij geen gehoor alleen 's-avonds na 7 uur telefoon 28698)

Deze G.M.C.'s zijn te leveren geheel nagekeken en gerevideerd, worden als nieuw afgeleverd en gegarandeerd, tegen zeer redelijke prijzen.

Machinefabriek en Constructiewerkplaats Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

verhelen, dat wanneer de Hoge Autoriteit kwaad zou willen er nog wel mogelijk is een samenspel van belangen tussen de grote staten. Stel, dat men de belangen van de Duitse kolonmijnen en de Franse staalindustrie op enigerlei wijze weet te combineren en dat dit de Franse en Duitse leden van de Hoge Autoriteit zou aanspreken en wanneer men dan Luxemburg ook er in weet te betrekken, dan kunnen de groten domineren: Maar, men denke daarover niet licht. Daar zijn:

a. de parlementaire contrôle. Een zwakke zaak in het openbaar verdedigen is niet gemakkelijk en zou de Hoge Autoriteit haar gezicht doen verliezen. Daarbij komt: dat parlement vecht voor zijn invloed en zwakheden van de Hoge Autoriteit grijpt het aan om de Hoge Autoriteit ter verantwoording te roepen. Er is in het laatste jaar een geweldige stijging van invloed te constateren van het parlement en zijn commissies. Het eerste jaar hield de Hoge Autoriteit het parlement wat op een afstand. Thans komen de commissies regelmatig in Luxemburg met de Hoge Autoriteit bijeen. En de ervaring is, dat wij in het parlement de bovenaan krijgen die de zaak van Europees standpunt bezien. Eng-nationalistische standpunten worden in de nationale delegaties en in de groepen al gecorrigeerd. Er is in dit opzicht een belangrijke groei, zozeer zelfs, dat zo nu en dan wel eens de neiging wordt waargenomen om bepaalde essentiële nationale belangen misschien niet groot genoeg meer te zien. En hier kom ik tot een essentieel punt: Het zal moeilijk worden om de K.S.G. op zijn eentje te laten bestaan. Telkenmale hoort men, dat deze schreeuwt om verdere economische integratie. Komt deze laatste niet, dan zou het wel eens kunnen zijn, dat de K.S.G. als het ware steunpunten buiten zichzelf gaat zoeken en dan zich gaat bemoeien met sectoren waarop zij eigenlijk niet zo veel te zeggen heeft krachtens het verdrag. (Ik denk aan 't vervoer).

Laat men 't goed zien, al heeft 't parlement krachtens 't verdrag niet zoveel invloed, er is één machtig middel: over het jaarverslag kan een motie van afkeuring komen, die de leden van de Hoge Autoriteit tot aftreden kan dwingen. Dat is theoretisch zowel als praktisch een machtig middel.

b. Ik kom thans er toe U voorts mee te delen, dat de Hoge Autoriteit aan vrij stringente bepalingen is gebonden in het Verdrag en dan is er altijd voor een aantal belangrijke zaken nog de instemming nodig van de Raad van Ministers, hoewel in de bepalingen

gen wel degelijk de mogelijkheid zit van een samenspanning van de Ministers van 2 grote staten + een kleine. Men denke verder aan het Hof. d. Niet vergeten moet worden, dat de Hoge Autoriteit telkens moet worden herbenoemd en dat moet **geschieden in onderlinge overeenstemming**. Bij die benoeming kunnen de individuele kleine staten dus nog fikse invloed uitoefenen.

Hoewel er theoretisch mogelijkheden zijn, dat de belangen der kleine staten in het gedrang komen, kan ik aan de hand van de praktijk zeggen, dat in de K.S.G. oprecht en met succes is gestreefd naar een supra-nationale aanpak van de zaak, waarbij het belang van het geheel tot richtsnoer is genomen. Van in het gedrang raken van de belangen van kleine staten kan n.m.m. niet worden gesproken in de afgelopen periode.

Niet vergeten

Vermeldenswaard is, dat blijkens de lijst van rapporteurs de vertegenwoordigers der kleine landen bepaald niet zijn vergeten.

Ik zou thans het E.D.G.-verdrag kunnen gaan nazoeken. Laat ik 't niet doen. Laat ik alleen nog een paar opmerkingen van meer algemene aard mogen maken.

Natuurlijk is het zo, dat hoe meer in een supra-nationaal orgaan wordt saamgevat, zo meer kans er is, dat essentiële belangen van de kleinen in het gedrang raken. Men moet bij elke stap, die men doet dan ook goed weten, wat men doet en niet in 't blinde weg op goed vertrouwen maar op zien komen spelen. Het is om die reden, dat Nederland — en ik keer hier terug tot de heer Hoste en zijn laatste brochure van 1954, die ik na zijn dood mocht ontvangen — voorbehoud heeft gemaakt bij het Verdrag inzake de E.D.G.

Ik merk op, dat bij de E.D.G. het supra-nationale karakter veel geringer is dan bij de K.S.G. Ligt bij de K.S.G. het accent bij de Hoge Autoriteit, het supra-nationale lichaam, bij de E.D.G. ligt het accent bij de Raad van Ministers, die bij de voornaamste beslissingen eenstemmig moet zijn. De kleine staten kunnen hier dus hun woord in zeer sterke mate mee spreken.

Bij de aanvaarding van het wetsontwerp tot bekrachtiging van het E.D.G.-verdrag heeft de Nederlandse Tweede Kamer — en daarop heeft de heer Hoste gewezen — het voorbehoud gemaakt, dat „**voorzover ter uitvoering van het E.D.G.-verdrag nadere overeenkomsten mochten worden gesloten, deze aan de goedkeuring van de Staten-Generaal zullen worden onderworpen.** Het wil mij

voorkomen, dat hier op juiste wijze een stap is gedaan om het nationale parlement ingeschakeld te houden. Er is al genoeg wat buiten de parlementen omgaat.

Ik ga maar niet in op het statuut van de Economische Gemeenschap. Toch zullen wij rekening er mee moeten houden, dat zoiets vandaag of morgen voor onze neus komt, hoewel wanneer Frankrijk de E.D.G. zou ratificeren en men dan een gekozen parlement zou krijgen, n.m.m. de Fransen aan die politieke gemeenschap niet meer denken. Wij weten immers, dat zij niets willen van de Europese eenheid, omdat het door en door protectionistische Frankrijk een bedrijfsleven heeft dat moeilijk tocht kan hebben en omdat de democratie in Frankrijk niet zo sterk is, dat zij met succes tegen gevestigde belangen kan optreden. En laat men ook goed begrijpen, dat enige jaren geleden bij anderen het klimaat t.a.v. het streven naar eenheid ook beter was. Duitsland als zwakke overwonnen staat was tot meer bereid dan het Duitsland dat zich zijn invloed weer bewust wordt. Het is veelzeggend wanneer (uit liberale kring!) de gedachte naar voren komt, om eens met Moskou te praten. West-Europa en Frankrijk draagt daarvan de schuld, heeft kostbare tijd verloren doen gaan! Moge in de aanstaande maanden alsnog de E.D.G. tot stand komen, moge men in ieder geval in staat zijn West-Europa met inbegrip van Duitsland te bouwen.

Als het niet lukt

Lukt het niet, dan kunnen zij, die uit levensvrees altijd het nieuwe afwezen en altijd wel gezegd hebben, dat het met die Europese eenheid niets zou worden, zich vol trots op de borst slaan en constateren, dat ze al weer gelijk hebben. Hun vreugde zal dan worden verduisterd wanneer zij Malenkow, Molotof, Tsjoel En Lai tezamen zullen zien met achter zich de mensenmassa's en rijkdommen van Azië, misschien ook Afrika, en voortgedreven door fanatisme en haat, steunend op een systeem van duivelse geslepenheid en meedogenloosheid en aan de andere kant Europa, zijn intellect aan onderling gekibbel verspillend, onmachtig. Dan hebben de nietswillers gelijk gehad. Wij mogen hopen, dat intijds de zaak gereed moge worden. Wij voor ons concluderen, dat bij de Europese samenwerking voorzover wij die in praktijk zien, het belang der kleine landen nog niet in het gedrang is gekomen.

Voorts: dat wij bij nieuwe plannen goed moeten uitkijken en voor onze belangen moeten waken; dat daartoe nodig is zelf zo sterk mogelijk te zijn en dat vraagt van de Benelux zo krachtig mogelijk te zijn als economische eenheid en zo mogelijk als een soort politieke eenheid.

Waarde van het gesprek

Ik acht daarvoor gesprekken van mensen van gelijke politieke instelling, doelend op dezelfde cultuur van essentiële waarde.

Moge dit gesprek, waarvoor ik veel waardering heb, gevolgd worden door nauwer contact. Wij kennen elkaar nu, dat maakt toekomstig werk gemakkelijker en vruchtbaarder. Voor België en Nederland gaat 't hierbij om grote belangen. Voor wie in 't internationale leven iets te zeggen wil hebben geldt, dat hij macht moet hebben. Weet hij dat alleen niet, laat hij zich dan verenigen: eendracht maakt macht.

Ik wil het supra-nationaal orgaan overwegen; voorlopig is er al veel gewonnen door een consultatief parlementair orgaan, dat zelf naar voren kan komen met ideeën, voldoende groot is om vruchtbaar te kunnen werken (49 leden).

Mogen daarvoor ook de Belgisch liberale leden ijveren in 't parlement.

En dan in het Europese verband: handhaving onzer cultuur, handhaving onzer beginselen.

Niet de leer: wie geen christen is en geen socialist, is liberaal.

Liberaal is een positieve levenshouding. Een groep liberalen moet een Europees program uitwerken, dat liberaal, dus sociaal en vrijheidslievend is. België en Nederland hebben hierbij een stimulerende taak."

Gelijk gezegd, dit betoog maakte zowel bij de Vlaamse en bij de Nederlandse liberalen diepe indruk en gaf als het ware het gevoel van allen, die daar deze dagen in het liberale Huis te Antwerpen in echt-liberale sfeer bijeen waren, op pakkende wijze weer.

Wij begroeten weer een nieuwe afdeling

Nu ook Zeist in onze gelederen

Op Woensdag, 14 Juli j.l., is te Zeist de afdeling Zeist plechtig ten doop gehouden.

Namens enkele ouderen, die de geboorte van deze afdeling met veel enthousiasme hebben voorbereid — waarvoor een woord van hartelijke dank hier wel op zijn plaats is — trad de heer E. Bos als peter op.

Door ons lid van verdienste en oudvoorzitter, Drs J. G. Th. Linssen, werd de dooppredikatie gehouden, waarbij de dopelinge werd ingelicht over het doel, het streven, de organisatie en de werkwijze van de J.O.V.D.

De ouderlijke zorg voor deze piepjonge afdeling werd op de schouders gelegd van de heer P. de Lange, voorzitter en mej. I. Iseger, secretaresse (Steinlaan 91, Zeist), bijgestaan door mej. A. C. Jager, adjunct-secretaresse (Lommerlust 25, Zeist), de heer Cr. van de Haar, penningmeester (Charlotte de Bourbonlaan 48, Zeist) en de heer M. H. J. Paasman.

In September a.s. zal de geboorte worden gevierd met een grote propaganda-avond.

Hartelijk welkom, in ons midden, Zeist! Dat de groei voorspoedig moge zijn!

HOTEL-PORSELEIN

voor SCHEPEN

**H. A. Slikkerveer - Tolhuislaan 7-9
Tel. 74727 - Rotterdam-Katendrecht**

Zomeractiviteit van onze afdelingen

AMSTERDAM

Congres-stad.

Goed beschouwd zijn van hier geen mededelingen. Dat wil zeggen, van de activiteiten naar buiten.

Het programma van lezingen, studiekringen, debatavonden en PJCA-bijeenkomsten is voor dit seizoen beëindigd. Dat houdt niet in dat de afdeling, en zeker niet het bestuur, op het ogenblik met vakantie is en alle zorgen van zich werpt.

Niets is minder waar, sterker nog, het bestuur van de afdeling werkt op volle toeren, met maar één doel voor ogen: het Lustrum-congres van de J.O.V.D. op 13 en 14 November tot een belangrijke en grootse manifestatie te maken met toch een geheel eigen, J.O.V.D.-karakter.

Het is niet alleen het bestuur, dat hiertoe werkzaam is; met haar zijn ook propaganda-commissie en verder de cabaretgroep onder leiding van Mies Waalewijn druk bezig om het hunne bij te dragen.

Veel kan over dit alles nog niet worden gezegd — dat krijgt U binnenkort te horen — maar wel kan vast worden opgemerkt, dat dit hele congres alleen dan ten volle kan slagen wanneer vele, zo niet alle leden zich opmaken, de tocht naar Amsterdam te aanvaarden.

De afdeling stelt alles in het werk om de condities zo gunstig mogelijk te stellen en om de ontvangst en verdere omringende zorgen zo prettig mogelijk te doen zijn.

Amsterdam wil nog meer doen. Voor U staat er niets anders te doen dan te komen, niet om het vele werk van onze afdeling te belonen, maar omdat U deze grote gebeurtenis eenvoudig niet moogt missen. Amsterdam verwacht U.

Z.O.-DRENTHÉ.

Landbouwvraagstukken.

Voor deze afdeling sprak 3 Juli de heer G. Nijenhuis, burgemeester van Gieter, in café Nijenhuis te Gees (Oosterhesselen) over arbeidsvoorziening en arbeidsgelegenheid, speciaal wat betreft de provincie Drenthe.

Drenthe heeft een groot geboorteoverschot, groter dan het landsgemiddelde. Hoewel de landbouw nog pri-

mair is schijnt zij toch niet in staat het overschot op te nemen. Dit moet dus geschieden door de industrie.

In Drenthe is, wat de industrie betreft, de situatie gunstig. Er is zelfs een zeker gebrek aan arbeidskrachten. Daartegenover staat echter ook werkloosheid onder een groep ongeschoolden.

In de landbouw is de situatie niet zo gunstig. Een paar jaar geleden (nu zal het nog wel net zo zijn) was ongeveer 30% van de landarbeiders minder dan drie maanden van het jaar in de landbouw werkzaam. De overige negen maanden werkloos of tewerkgesteld op z.g. aanvullende werken.

Oorzaak hiervan is de z.g. oogststop. Hiertegen is niet zo heel veel te doen. Bij de jongeren vindt men ook weinig animo voor de landarbeid, hoofdzakelijk door het zware werk en de langere werktijden. Bovendien ontbreekt meestal het vaste dienstverband.

Spr. zag dan ook graag, dat de overheid meer aandacht zou besteden aan de z.g. aanvullende werken in de vorm van landontginning en verbetering. Deze werken zijn n.l. geen aanvullende werken, maar zuivere landbouw-projecten. Ze dienen dan ook als zodanig beschouwd te worden, hetgeen thans niet het geval is. Door intensivering van de landbouw zijn er nog grote mogelijkheden inzake de werkgelegenheid.

De voorzitter dankte de heer Nijenhuis voor diens betoog en de beantwoording van verschillende vragen. De rondvraag leverde niets op en aangezien er geen „ontspanning” volgde, konden de leden al bijtijds het bed opzoeken.

GIESSENDAM-HARDINXVELD.

Ook Zomeractiviteit.

Op 22 Mei hield de afdeling een bijeenkomst, waarbij zij de heer Van Wijngaarden, secretaris van de plaatselijke afdeling van de P.v.d.A. in haar midden had.

De heer Van Wijngaarden behandelde het beginselprogramma van zijn partij, waarbij bleek, dat er naast principiële verschillen zeker ook punten van overeenstemming met de V.V.D. zijn.

Er volgde een levendige discussie; vooral werd besproken de waarde die men de beginselprogramma's moet toekennen en het probleem van geleide of minder geleide economie. Het werd een leerzame avond.

Op 26 Juni kwam men opnieuw bijeen. Dit werd tevens de laatste avond van het seizoen. Men besloot het contact niet te verbreken, maar in de zomerrustperiode een meeting te houden met omliggende afdelingen met een daaraan verbonden fietstocht.

De heer Jagers, de adviseur van de afdeling, nam op deze avond afscheid wegens zijn a.s. vertrek naar Utrecht. De presidente gaf het woord aan de secretaris, die enkele woorden van waardering sprak.

Vervolgens releveerde de presidente de grote verdiensten van de heer Jagers voor de afdeling die in hem een niet te vervangen raadsman missen zal.

De ledenvergadering besloot de heer Jagers tot erelid te benoemen.

In zijn dankwoord spoorde de heer Jagers de aanwezigen aan de liberale beginselen verder uit te dragen, wijzend op het grote belang van deze beginselen voor de hele samenleving.

's-GRAVENHAGE

In de gevangenis

Met als titel „Beschouwing over het Nederlandse Gevangeniswezen” hield mr A. A. Th. Boender op Vrijdag 14 Mei een lezing voor de afdeling Den Haag van de J.O.V.D.

Mr Boender, advocaat en procureur te Rotterdam, gaf allereerst een beknopt overzicht over het ontstaan en de verdere wordings-geschiedenis van de straf, de vrijheidsontneming.

De straf ging over van het privaatrechtelijke domein in de oudheid naar de publieke sfeer ten tijde van het Germaanse rechtsstelsel. Deze overgang werd in 1550 een feit, en naast de toen geldende bloedwraak, ontstond de afkoopsom voor de man in kwestie en de familieleden; men sprak toen van het z.g. compositiestelsel. Maar ook de lichamelijke straffen kwamen toen nog veelvuldig voor.

Tot het eind van de Middeleeuwen was in Nederland nog weinig van de straf bekend en de vrijheidsontneming bestond toen veelal uit opsluiting in kloosters. Maar men zocht wegen om de gedetineerden en hun leven wat te verbeteren.

In Amsterdam vond men tegen het einde van de 16e eeuw de tuchthuizen, als het rasphuis voor mannen (hier werden grondstoffen voor de verf gemaakt) en het spinhuis voor de vrouwen. Deze beide instellingen beschouwde men als een humanitaire vorm van bestraffing en Nederland was één van de eerste landen die gebruik maakte van tuchthuizen, waar vruchtbaar werk werd verricht.

De tijd schreed voort en overal op de wereld wilde men het leven van de gedetineerden verbeteren. Via diverse systemen in Amerika, zoals het Pennsylvania-systeem van de Quakers (persoon in de cel alleen voorzien van Bijbel), het Auburn-systeem (zwijgstelsel, terwijl de mensen gemeenschappelijk werken), het Elmira-systeem (voor jeugdige misdadigers), het Honor-systeem (gebruikmaking van vertrouwensfuncties) en het Osborn-systeem (een stelsel van zelfregering bij de z.g. „Mutual Welfare League”, bij misbruik van een gunst verviel een voorrecht), een copie van het George Junior Republic systeem, kwam men in Engeland tot het „progressive system”.

In Nederland werd in 1886 het cel-

lulaire systeem ingevoerd, welk systeem ontworpen was door prof. Modderman, later minister van Justitie, die o.a. heeft gezegd: „De cel een waarachtig goed, de gemeenschap een waarachtig kwaad”.

Aan de hand van de Plaatsruimtetwet van 1918 en de commissie Fick gaat men thans voort met de experimentele uitbouw van het Nederlandse Gevangeniswezen.

Na nog enkele woorden gewijd te hebben aan de sociale verzorging van de gedetineerden en aan de ontspanning, volgde een geanimeerd debat, waaraan de vele aanwezige leden en belangstellenden deelnamen.

Mr Boender heeft er voor zorggedragen, dat dit een leerzame avond is geworden en de geringe kennis van de leden over dit belangrijke onderwerp is zeer aanzienlijk verrijkt.

Hierna volgde het afscheid van onze populaire penningmeesteres, Neli de Haas van Dorsser, die per 15 Mei naar Leiden is verhuisd. De voorzitter sprak zijn waardering uit voor het vele werk, dat zij heeft verzet gedurende haar jarenlang lidmaatschap van de J.O.V.D. en sprak de wens uit, dat de afdeling haar in de toekomst nog vele malen zou mogen zien op de bijeenkomsten.

Met lede ogen ziet de afdeling haar vertrekken naar Leiden, waar zij een nieuwe baan heeft aanvaard. Op haar opvolgster, mej. G. W. Winkel, rust de zware taak Neli's plaats in te nemen.

Gemeenteraadskeuken

Voor de Haagse afdeling hield mr A. J. Dankelman, lid en secretaris van de V.V.D.-fractie in de Haagse Gemeenteraad op Vrijdag 18 Juni jl. een lezing over „Politiek Den Haag vandaag, met een beschouwing over de Gemeentebegroting.”

Allereerst roemde mr Dankelman de geest in de V.V.D.-fractie en zeide dat, ondanks de tijd die de functie als lid van de Gemeenteraad in een grote stad vergt, het werk met grote vreugde wordt gedaan.

Naast de normale werkzaamheden als lid van de Gemeenteraad vragen ook de diverse commissies veel tijd en dit geldt wel in het bijzonder voor de kleinere fracties.

De spreker schetste daarna de diverse problemen en moeilijkheden rondom de randstad Holland en de streekplannen en vertelde in het kort di-

„De Gloeilampcentrale”

Export - Import - Anno 1924

MATHENESSERLAAN 460

ROTTERDAM - TEL. 36756

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

verse dingen omtrent de gasvoorziening en de electriciteitsvoorziening uit Italië, Zwitserland en West Duitsland gedurende de nachtelijke uren via het gekoppeld net van de KEMA te Arnhem.

Na enkele woorden gewijd te hebben aan de industrieschap „Vlaspoel-polder”, welke gezamenlijk wordt bestuurd door de gemeente Den Haag en de gemeente Rijswijk (iedere gemeente heeft met 4 leden zitting in het bestuur, dat onder leiding staat van de burgemeester van Rijswijk) stond de spreker even stil bij de annexatieplannen; want er moet ruimte worden gevonden voor de huizenbouw, daar immers in 1960 alle beschikbare grond bebouwd zal zijn.

Voor recreatie-gebied is er nog wel wat plaats. Mr Dankelman noemde o.a. het onlangs geopende park Oosterbeek en het plan-Clingendaal, waar tevens een conferentie-oord zal komen.

Vervolgens sprak hij nog over de woningbouwproblemen, vooral met betrekking tot de huren van meer dan f 90,— per maand, de werkzaamheden van het Huisvestingbureau met de 19.000 ingeschrevenen en over het woningbeleid.

Na een gezellige pauze ontstond er een uitgebreide gedachtenwisseling. Op enthousiaste en zeer duidelijke wijze beantwoordde de spreker de stroom van vragen van de vele leden. Uit de vele vragen, die op het betoog volgden, bleek wel duidelijk de grote belangstelling, die er voor de Gemeenteraadsaangelegenheden bij de J.O.V.D.-leden bestaat.

De laatste bijeenkomst van dit seizoen is, dank zij de bij uitstek deskundige spreker, voor de leden een zeer leerzame avond geweest.

Voor het komende seizoen, dat in September/October wordt geopend, zijn reeds diverse sprekers uitgenodigd en het is te hopen, dat de langzame stijging van het ledental zich dan verder zal voortzetten.

VLAARDINGEN-SCHIEDAM.

Engelse sfeer.

Begin Juni organiseerde de afdeling Vlaardingen-Schiedam een „Engelse” avond, waarvoor vrij veel belangstel-

ling bestond. Van de 36 leden waren er maar liefst 25 aanwezig, daarbij nog enige belangstellenden.

De heer Robert Cornish — achterneef van Attlee, leider van de „oppositional party” — met wie een onzer leden vorige zomer in Spanje kennis had gemaakt, bracht zijn Pinkstervacantie ditmaal in ons land door en was gestrikt voor een lezing voor de J.O.V.-D.-ers.

Op een Engels-humoristische manier vertelde de heer Cornish over de staatsinrichting van het gemenebest. „The Queen in the top” ook al bestaat haar enige politieke macht uit het kiezen van haar ministers; te allen tijde heeft de koningin het recht advies te geven van welk recht zij wel gebruik maakt.

Drie autoriteiten, t.w. de Koningin, het Hogerhuis en het Lagerhuis, brengen de wetten tot stand. In feite is dit eigenlijk alleen het werk van het Lagerhuis.

Door een Koning werd sedert het tijdperk van Koningin Anna — zuster van de vrouw van onze Koning-Stadhouder Willem III, ± 1702 — geen wet meer afgekeurd.

Sedert 1911 is de macht van het Hogerhuis dermate beperkt, dat het haar niet mogelijk is een wet tegen te houden; wel kan zij veranderingen aanbrengen.

Om de vijf jaar worden verkiezingen gehouden. Iedereen, 21 jaar of ouder, tenzij geestelijk ontoerekenbaar of gevangene, heeft stemrecht. Het land is verdeeld in ongeveer gelijke districten van 60.000 personen. Het Parlement telt meer dan 600 leden die eveneens de leeftijd van 21 jaar bereikt moeten hebben. Uitgesloten van het passieve kiesrecht zijn de z.g. „peers” en „ministers of religion”. In Groot-Brittannië is de diensttijd 24 maanden. Op de vraag waarom Engeland zich niet wil aansluiten bij de Europese Defensie Gemeenschap antwoordde de heer Cornish, dat de Commonwealth zich als niet bij het continent behorend beschouwt en daarom ook niets met de E.D.G. te maken heeft!!

Als bewijs van dank werd spreker een flesje genéver aangeboden. Na een dansje werd de avond op zijn Engels besloten met „Auld lang Syne”.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sidelinge 213
Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 - Rotterdam - Telefoon 24672

A.v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM

TELEFOON 74254

BOOIJS

classificeer en schoonmaakbedrijf voor
SCHEPEN, TANKS enz.

ROTTERDAM - TELEFOON 112413

A. W. VAN VLIET

Makelaar in Onroerende Goederen

Gouda - Korte Tiendeweg 10 - Telefoon 3509

VERKOOP - BEHEER - HYPOTHEKEN
TAXATIES VAN ONROERENDE GOEDEREN
ALLE VERZEKERINGEN

A. VAN DER VELDEN

Jan Sonjéstraat 32
ROTTERDAM
Telefoon 51637

EXCLUSIEVE

RECLAME

ARTIKELN

- Reclame toegift-artikelen
- Letters en Lichtbakken
- Reclame Klokken
- Sleutelketting-nouveauté's
- Luxe naamplaten voor auto's, machines, ijskasten enz.

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.

Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de Internationale Motor-Vaart. Transportovername.

Geoma n.v.

SCHEEPSREPARATIEBEDRIJF
ROTTERDAM - TEL. 75198-79334
TELEGRAM-ADRES: SHIPREPAIRS

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Frankenlandsestraat 100
Schiedam - Tel. 65302

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD“

EELHOUSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

WERF

voor alle doeleinden

PIETER SCHOEN & ZON N.V.
VERF EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

Aannemersbedrijf
Fa. W. VAN HATTUM & Zonen

↓

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij
SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

★

Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Ingenieursbureau **DE REUS**
ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

 REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREGLERDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

 FABRIEK VAN
ROLLUIKEN - MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP SCHOONMAAK- EN CLASSIFICEERBEDRIJF
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE“**
Machinale bewerking Constructiewerk
Auto.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw - Leidingwerk
HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

★

**UW WERF
TIMMER
DELFT**
TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

★

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

N.V. BOELE's
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

Particulier Detectieve Bureau
Dir. H. H. Bouma
HOFLAAN 84b, ROTTERDAM, TEL. 23811-34327
Voor vertrouwelijke opdrachten, bewijslevering,
controles, informaties, volgen van personen.
Lid Assoc. of British Detectives.

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO
Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK
voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

Captain A. de Jonge
Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 2358

VERPLEGING en ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK
ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT
VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER

DYNAMO'S, MOTOREN en UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen
FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

•
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 8

Augustus 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829 74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

De plicht van de minderheid

Onder de democratie pleegt men wel eens de helft plus één te verstaan. Hetwelk natuurlijk een onjuist uitgangspunt is. In een democratische samenleving behoort de meerderheid niet slechts met het gevoelen van de minderheid rekening te houden, doch komt die minderheid — als het goed is — ook voortdurend aan het woord door middel van pers- en radio, in vereniging en vergadering. Wij willen daar ditmaal niet uitvoeriger bij stilstaan. Veeleer interesseert ons de vraag, wie werkelijk regeert. En dan blijkt dat onder alle omstandigheden te zijn niet de meerderheid doch een kleine minderheid, zij het dan een minderheid in andere zin als de zojuist genoemde. Want het zou een misverstand zijn te veronderstellen, dat de massa over de middelen en de capaciteiten beschikt om het staatsapparaat in goede banen te leiden. Slechts de enkele aristoi, de uit de verschillende geleidingen van deze massa voortgekomen dominerende figuren, plegen de beslissende rol in elke samenleving te spelen. Bonger sprak in dit verband van het democratische selectieproces, doch een dergelijk proces geldt ook voor elke anders opgebouwde maatschappij, zij het dan dat het verschijnsel naar onze overtuiging onder de democratie op de tot dusver meest bevredigende wijze tot uitdrukking is gekomen.

Intussen betekent dit niet, dat de samenleving als zodanig buiten haar eigen bestier staat. De aristoi, de kaders dus, kunnen niet alles doen waar zij zin in hebben. Zij zijn, in het bijzonder binnen de democratisch opgebouwde maatschappij, aan een doorlopende contrôle onderworpen, waarmede zij terdege rekening hebben te houden. En ofschoon zulks in de autocratie in veel mindere mate geldt, kan ook de despoot zich op den duur niet veroorloven al te zeer tegen de heersende opvattingen en gebruiken in te gaan. De Spaanse filosoof Ottega y Gasset noemde dit de wet van de publieke opinie. Hier komt de tegenstelling tussen macht en gezag om de hoek kijken. Geen blijvende macht zonder gezag. Nog nooit heeft iemand op aarde heerschappij uitgeoefend met een wezenlijk andere grondslag dan de publieke opinie. De scherpzinnige Talleyrand zag

dit zeer wel in, toen hij Napoleon toevoegde: „Met de bajonetten, Sire, kan men alles doen, alleen men kan er niet op gaan zitten”.

Ook Toynbee is een dergelijke overtuiging toegedaan. De bron van actie ligt ook volgens hem in elke gemeenschap bij een klein aantal enkelingen, die hij de „creatieve minderheid” wenst te noemen. Zolang de minderheid blijk geeft van voldoende scheppingskracht en de massa geneigd blijkt haar vrijwillig te volgen, is de toestand normaal. Spanningen beginnen eerst te ontstaan, zodra de minderheid door het om welke reden dan ook komen te ontbreken van scheppingsdrang niet langer in staat is de massa ten voorbeeld te strekken en deze dientengevolge in een vacuum dreigt terug te vallen. Dit proces kan zich afspelen binnen de gemeenschap; het kan ook veroorzaakt worden tengevolge van het optreden van een creatieve minderheid van buitenaf. De minderheid kan haar positie dan alleen nog handhaven als onderdrukkende of overheersende minderheid. Het verbreken van de harmonische maatschappelijke eenheid is er het gevolg van en de gemeenschap staat voor haar ondergang. Anders gezegd: de beschaving kan de uitdaging waarvoor zij zich geplaatst ziet, niet langer beantwoorden en heeft er voor te wijken.

Men behoeft zich nog geenszins over te geven aan pessimistische bespiegelingen om te constateren, dat onze Westerse beschaving heden ten dage aan ernstige uitdagingen het hoofd moet bieden. Niettegenstaande de genomen tegenmaatregelen blijft het totalitaire communisme langzaam doch onweerstaanbaar opdringen, althans zware druk uitoefenen. Het dringt op in verschillende onderontwikkelde gebieden, doch ook in sommige vooraanstaande Westerse landen werd nog geenszins afdoende met dit communisme afge-rekend. Frankrijk mag wel gelden als voorbeeld van een beschaving, die er tot dusver niet in is kunnen slagen, een afdoend antwoord op deze ernstige uitdaging te vinden. Hetgeen voor de Westerse beschaving als zodanig een niet te onderschatten gevaar oplevert.

De moderne techniek heeft de wereld in een verrassend snel tempo angstwekkend verkleind. Wij kunnen ons niet langer op het standpunt stellen, dat wat elders op de aardbodem geschiedt ons nauwelijks vermag te interesseren. De onderlinge afhankelijkheid werd van dien aard, dat elke nederlaag van een onderdeel onzer beschaving in de naaste toekomst zijn terugslag op onze eigen gemeenschap zou kunnen doen gevoelen. Daarom dienen ook wij ons bij voortduring de vraag te stellen, of wij in staat zijn de uitdaging, waarvoor wij ons geplaatst zien, op bevredigende wijze te beantwoorden.

Het liberalisme is niet van Nederland alleen; de liberale levensbeschouwing heeft in grote delen van de wereld in het verleden zijn invloed doen gevoelen. In dit stadium gaat het er om, of wij als liberale minderheid voldoende scheppingskracht kunnen ontwikkelen om de grote massa een oplossing voor zijn voornaamste problemen aan de hand te doen.

Dit stelt ons voor allerlei vragen. Hoe kunnen wij ons contact met de massa versterken? Betekenen wij voldoende voor de massa, dat wil dus zeggen voor brede lagen van de bevolking? Hoe kunnen wij enerzijds een bevredigend antwoord op de behoeften van die massa geven, anderzijds deze het vertrouwen bijbrengen dat de liberale weg de juiste is? Stellen wij steeds voldoende duidelijk tegenover het collectivistisch streven een positief alternatief? Overtuigd van de juistheid onzer beginselen moet het ons ook als kleine groep mogelijk zijn in stijgende mate invloed op de ontwikkeling der gebeurtenissen uit te oefenen. Mits wij ernstig blijven pogen het juiste antwoord te geven op wat deze tijd en deze situatie van ons vragen. Het is de telkens terugkerende plicht van elke minderheid, die echter onder de tegenwoordige omstandigheden wel bijzonder sterk schijnt aan te spreken. HEIN ROETHOF

APOLLO PAVILJOEN
APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets apart
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Nabeschouwingen over ons geslaagd Zomerkamp

Het aantal deelnemers sloeg alle records

Ons vijfde Zomerkamp zit er weer op. We hebben dit lustrum op luisterrijke wijze gevierd, besproeid met... water! Ongelooflijk wat een regen! In het begin sprak iedereen er over. Het is ook moeilijk om soppende schoenen, blubber die tot in je haren zit en wandelingen die bijna in zwempartijen ontaarden stomweg te negeren. Maar dank zij de goede kampgeest en het spreekwoordelijke optimisme dat jongere mensen eigen is, trokken wij ons op het laatst niets meer van die regen aan. We lieten er zelfs de fietstochten en vooral de avondwandelingen niet meer voor staan. Toen we eenmaal zo ver waren werd het droog!

Regen moet blijkbaar behandeld worden als een dreinend kind: geen notitie van nemen dan gaat het van zelf over! Als je het zo bekijkt, is het misschien aan het relatief grote aantal deelnemers met onderwijservervaring te danken dat we op het laatst nog enkele dagen met prachtig weer kregen. Dat was natuurlijk jammer voor de weekendgangers, maar die kunnen er een goede moraal uithalen: kom volgend jaar de hele week!

Een nabeschouwing hoeft gelukkig geen nauwkeurig verslag te zijn. Stel je voor dat ik hier een verslag moest geven van die dolle avond in Winterswijk, toen we gedansd hebben op de Markt en later met de hele bende in een miniatuurtrentje door het dorp geslierd werden. Menige reputatie zou aan diggelen gaan!

Verslagen over het eerste weekend en de lezingen kan men trouwens nu of later in de Driemaster wel vinden. Wij zullen dus zo maar in het wilde weg wat nakaarten.

Over die fietstochten bijv. die volgens enkelen over te weinig, volgens anderen over te veel smalle paadjes gingen. Zo af en toe kwam er ook wel eens een modderplasje op ons pad, maar dat viel toch eigenlijk allemaal in het niet bij het natuurschoon van Achterwoold, de Kloosterbossen, 't Vosseveld of hoe al die fantastisch mooie streken mogen heten.

Het enige tochtje dat letterlijk in het water viel, behalve dan die Zondagmiddag — tocht naar de Steengroeve — was die wandeling door de Bekkendelle.

De heer Tenkink zou ons hier rondleiden in de bossen van zijn prachtige landgoed 't Lintum. Dat is gebeurd ook en het pleit zowel voor de prachtige natuur als voor de onderhoudende wijze waarop de heer Tenkink ons tijdens de wandeling zijn visie gaf op actuele belasting- en politieke problemen, dat wij ruim

een uur in de stromende regen rondwandelden.

Ook na deze regen kwam zonneschijn. Ditmaal in de vorm van een pannekoekenmaaltijd, die zelfs de grootste optimist zich zo niet had voorgesteld.

De dames van de afdeling Winterswijk der V.V.D. hebben uren staan bakken om die onoverzichtelijke stapels goudgele pannekoeken en die schalen met knappend gebakken spek (streektraditie!) op de, voor deze gelegenheid keurig gedekte tafels te krijgen.

Het was overweldigend! Zelfs ons jaarlijkse congres zou die stapels niet de baas hebben gekund. Wij trouwens ook niet, hoe lekker het ook was.

Een gelukkig gevolg hiervan, was trouwens dat we de volgende dagen weer pannekoeken kregen, nu in duizend en een variëteiten (uit het kookboek en de duim van Fietje) koud opgediend.

Na dit feestmaal, met zijn verlamdende uitwerking op onze energie, kwam een voordrachtskunstenaar ons met gedichten en sketches in het streekdialect zeer aangenaam bezighouden. De Noorderlingen in ons gezelschap deden natuurlijk of ze ieder woord begrepen, maar wij Westeralingen komer er eerlijk voor uit dat we er wel eens moeite mee hadden. Toen we in het pikke donker terug gingen naar het kamp was het droog!

En het bleef droog. Donderdag en Vrijdag maakten we prachtige tochtjes door Duitsland. Op een van die tochten kwamen we in het oude stadje Vreden een J.O.V.D.'er kampgenoot tegen met een fles wijn onder de arm.

Hij was op een of andere wonderlijke manier zonder pas de grens over gekomen en werd natuurlijk met een hoeratie verwelkomd. Hij is, dit ter geruststelling, weer in het kamp teruggekomen ook. Hoe, dat weet hij zelf waarschijnlijk niet meer!

Vrijdag maakten we een tocht naar Borken, waarbij we onderweg en passant een kasteel bezetten. Onze pasloze vriend kwamen we die dag niet tegen hoewel iedereen naar hem uitkeek.

Een bonte avond mag in geen enkel kamp ontbreken; bij ons was de Vrijdag daar voor gereserveerd. We hadden tal van internationale variëtenummers op het programma staan. Een goed geproportioneerde sopraan verzorgde het openingsnummer en werd opgevolgd door een voordrachtskunstenaar, enkele mondharmonica virtuozen een gitarist, een voortreffelijk dameskoortje en talloze moppenvertellers.

De grote uittocht begon Vrijdagnacht al toen enkele super-optimisten per fiets naar Rotterdam vertrokken. We hopen dat ze nu onderhand zijn aangekomen! De rest vertrok Zaterdagmorgen en -middag, veelal na hartroerend afscheid en talloze beloften over weerzien en foto's.

Ons vijfde kamp was voorbij en regen of geen regen, het was een zeer geslaagd kamp! Het aantal deelnemers sloeg alle

records en we hopen dat die stijgende lijn zich ook volgend jaar zal voortzetten. Tot zo lang dan maar. RIEN BOOY

Impressies van een simpele ziel

Het begon allemaal zo mooi. Een reis in een stampvolle trein — overstappen in een voorwereldlijk boemeltje en een onrustig gevoel van of je er nooit kwam! Uitzicht — geen — aan alle kanten wolken, waaruit af en toe een klein beetje regen viel.

Ha! Eindelijk het einddoel: Winterswijk. Vol verwachting klopt ons hart! Ja hoor Rien en Lukas, in een auto nog wel.

„Hé, waar kom jij vandaan? Wij wachten op Hein, maar je mag ook mee liften”. Nu, dan wachten we gezamenlijk. Hoera, daar zijn Ineke en Henk (al weer een auto). En op de fiets Ans en Will. Enthousiast weerzien. „Maar wij halen Anno af en een Noor, Omo! Tenslotte na de komst van Hein, in snelle vaart richting Kotten: nog meer treffende begroetingen en gezellig weerzien.

Onmiddellijk voel je je al thuis: in de stal (grup) — het is er warm, zelfs zonder dekens — het dagverblijf is geweldig (evenals br.). Het domein van Fietje een juweel. Best om uit te houden.

Direct is er thee met koekjes en de club groeit en groeit. Ineens is het etenstijd: de tafel beslist te klein, wat niet mag hinderen. In-schuiven maar — ook de ouderen staan plotsklaps in ons midden. Enfin, wennen behoef je niet: het is immers allemaal zo heerlijk liberaal.

Zaterdagavond: Hein inleidende — en heer Cornelissen met interessante berichten over Nieuw-Guinea — je krijgt gewoon dorst van al die zon en hitte — dus zoeken sommigen hun toevlucht in bier (Hengelo's natuurlijk), anderen in Koffie.

Adembenemende filmpjes. Jammer dat ze afelopen waren. Vanzelfsprekend had niemand zin in slapen, dus: Nachtwandelen!

Eindelijk de nachthokken opgezocht. Hoe laat we klaar waren met het uit stro klappen, vertellen we lekker niet, — maar de haren kraaiden de gehele nacht, niet waar Ans?

De reveille op Zondag was ondemocratisch te noemen, doch het ontbijt vergoedde veel. Na het gebruikelijke corvée gingen we dan op pad onder de vermaarde leiding langs glibberige paden (waar we onderweg Hein verloren) en vervolgens onze ogen uitkeken op de Italiaanse meren met hun diep blauw water en feeërieke omgeving.

Een verscholen gelegen café verschaftte ongekende mogelijkheden tot aangename verpozing: koffie, wippen, limonade — schommelen — draaien. Lukas vereeuwigde de grappige momenten. (De verbandtrommel bleek niet nodig te zijn).

Op een spannende terugtocht volgde een copieus diner gekruid met gelach en schermutselingen — een korte siësta (naar verkiezing apart en gemengd) met daaraanvolgend een wandeling naar de „steengroeven”. Hoe nat we zijn geworden laat zich niet beschrijven, doch plezierig was het. De avondboterham smaakte weer voortreffelijk: de representatie uit Drenthe had tenminste een flinke eetlust meegebracht.

Na het eten geen noten toe, doch een stemmig gestemd forum onder de onvolprezen leiding van ons Lid van Verdienste (Jacqie). De ernst van het leven werd grondig besproken.

Of het door de koffie met koek kwam, laten we in het midden, maar zowel bij de forumleden als in de zaal werd de toon steeds luchtiger: er ontspan zich een vlotte conversatie van rol- naar platmops (bisweilen in Deutsch).

Wat we na de vochtige sluiting van de forumzitting wel niet te zien en te horen kregen: een bont gewemel: N.S. spreekt — 3 darteledoodgravers — winden waaien om de rotsen — raadsel van de 3 gestalten — likerbeen gezocht — zingende cowboys — community hymnsinging — een intensief balspel — nachtbrekers — kortom de praktische werking van 3 beginselen.

De nacht was vol leven en geluiden: henen, pompen, gegil — en gelachen dat we hebben!

De regen deed het goed Maandagmorgen — dus verhuisde een deel van het sterke geslacht naar lagere regionen. De geleerden waren aanmerkelijk gedund en de rest van de morgen werd gevuld met voorbereidingen voor koken, wassen, schoonmaken etc. De maaltijd was subliem en stond op hoog niveau (vooral bij Jaap), Had Br. het daarom zo druk?

Die fietstocht was ook lang niet gek. Zeven bij zes had het voortreffelijk gezellig. 43 en 30 zaten voortdurend aan de kop naast elkaar — trouw tot in de — een droog buitje — snapshots — chomomel — de Zwaan — allemaal dingen die zo genoeglijk aandoen op het land.

Helaas het galgenmaal, dat extra lekker is, genoten temidden van internationale sfeer. Had Nel daarom zo'n plezier?

Het avondprogramma bleek veelbelovend en maakte het partit dubbel zwaar. Gehaaste laatste afscheidsgroeten en in een stromende regen verdween ons heerlijk zomerkamp uit het gezicht.

Dag Timmetje! We kwamen over 3 bruggen. Kom jij ook over de brug?!

„De Gloeilampcentrale”

Export - Import - Anno 1924

MATHENESSERLAAN 460

ROTTERDAM - TEL. 36756

PONTIER & KARREMAN

**MAKELAARS IN ASSURANTIEN
WESTERSINGEL 9, ROTTERDAM**

Bel op 11.17.00 - 3 lijnen - (K 1800)
en wij doen de rest

**Assurantie
is vertrouwen**

Kampimpressies waaraan de deelnemers een blijvende herinnering bewaren

Ook dit jaar hebben we ons Zomerkamp weer gehouden. En Winterswijk en omstreken zijn werkelijk de moeite waard om er een vakantie door te brengen.

Het was voor mij de derde maal, dat ik een kamp van de J.O.V.D. mocht meemaken. Ik ben dus enigszins bevoegd om over dit kamp te oordelen. Was het beter of was het slechter dan de beide vorige malen? Ach, dat is altijd moeilijk te zeggen. Ieder kamp heeft ook weer zijn eigen sfeer. Je kunt nooit van te voren zeggen hoe of het worden zal. Maar, ik moet bekennen, al was het anders dan de vorige kampen, ook nu was de stemming weer opperbest.

Zelfs het weer vermocht ons niet teneer te slaan. Wanneer je al iets langer meeloopt in een organisatie is het zo heerlijk om weer met oude bekenden te spreken en te constateren, als je om je heen kijkt, dat er ook weer vele nieuwe gezichten aanwezig zijn.

Ja, die doorstroming in de J.O.V.D. is goed. Wanneer je weer thuis bent is er niets leuker dan je ervaringen nog eens te overdenken en in jezelf te lachen om de dingen, die er voorgevallen zijn.

Je denkt weer aan het late uur van slapen gaan. Wat was er toch altijd nog veel te vertellen, in het stro. En wat waren de jongens aan de andere kant van het schot toch nieuwsgierig naar de gesprekken van de meisjes.

Vooraf één van de heren, ik geloof zelfs dat hij in de kampcommissie zat, mengde zich graag in de gesprekken aan de andere kant. Maar die heren waren ook wel eens bijzonder attent voor de dames.

Ja, er werd soms thee op bed geserveerd. Wanneer deze mannen eens zullen trouwen, feliciteer ik bij voorbaat hun toekomstige echtgenoten!

Nu ik dit zo neerschrijf moet ik plotseling denken aan een van de gasten die op het toneel verscheen. Neen, ik bedoel niet de drie sprekers, die ons bezig gehouden hebben over resp. Nieuw-Guinea, vluchtelingen-vraagstuk en Winterswijk. Ook niet onze vrienden uit den vreemde, of onze zeer gewaardeerde gast Gerrit of Harry uit Winterswijk.

Neen, ik meen een op het oog onschuldig, maar in wezen erg gevaarlijk kereltje, nl. Amor. Ja, die waarde nog al eens rond ons kamp. Vooral 's avonds was hij graag van de partij.

Allerbeminnelijkst, maar oppassen bleef de boodschap! Ik heb zelfs horen fluisteren dat hij eenmaal een grendel op een deur heeft gedaan. Dit kan echter ook lasterpraat zijn geweest. Voor de waarheid sta ik niet in!

Ook zie ik weer de lange tafels voor me waar zo gezellig aan gegeten werd. De stemming tijdens de maaltijd was altijd uitstekend, ook al viel er wel eens een bal in de soep. (Eén die er nu juist niet in hoorde). Of je ziet weer dat meisje voor je dat zo'n moeite had om gelijk met de anderen klaar te komen.

De kampeider heeft nog wel eens getracht haar te helpen in deze moeilijke kwestie. Veel heeft het echter niet geholpen, want de volgende dag kon men haar eenzaam aan de tafel vinden, terwijl de anderen reeds de corveediensten verrichtten.

Zo zou ik nog vele dingen kunnen vertellen. Over tochten die er gemaakt zijn. Of over een echte pannekoekenfuif. Iets over onze bonte avond. (Waar U gehoord zou hebben hoe Nederland zingt).

Ik zou iets kunnen zeggen hoe Groninger jongens onuitputtelijk zijn in het bedenken van moppen. Ja, de hele Driemaster zou er mee gevuld kunnen worden.

Ik doe het echter niet maar wil besluiten met een goede raad. Indien U het volgende jaar tijd kunt vrij maken om naar ons kamp te gaan: Doe het. Het is de moeite waard!

NEL VAN SCHIEVEEN

Gevonden voorwerpen

- ◆ Gestreepte badhanddoek.
 - ◆ Wollen groen geruite hoofdoek.
 - ◆ Regenkapje van blauw-groen popeline.
- Alles ligt bij Rien Booy, Galerij 24, Boskoop.

De dagopening

Gezellige kampsfeer

Kampeerdeelnemers in het zoeklicht

Fiet Bos, Groningen: Het volgende jaar wil ik geen keukenprinses meer zijn, want doordat ik 's avonds zo moe was, miste ik ook dit jaar alle avondwandelingen.

Rien Booy, Boskoop: En dat 't maar goed valt! Zelfs 's nachts zocht ik de paadjes met plassen en blubber uit.

Henk de Jong, Westmaas: Dit jaar kwam ik nog vroeger dan 't vorige kamp, want ik wilde nu eens niets missen; zelfs niet van alle regen die er is gevallen.

Wim Schochuys, Alkmaar: Voor 't eerst met een snor op een fiets in Duitsland. Wat een sensatie!

Philip Jungerius, Rotterdam: Fietsen is m'n lust en m'n leven, al wandel ik er ook wel eens naast, wanneer ik een beetje last van de borrel of pannekoeken heb.

John Bertram, Rotterdam: Werkelijk, het is een zwakte van me, maar heus, ik kan geen kroeg voorbij komen of ik moet hem bevesten van binnen bekijken.

Annet Kruys, Den Haag: Zo'n slipperje vind ik niet erg en werkelijk, ik ben ook niet eenkennig.

Nel van Schieven, Amsterdam: Ik wilde eerst niet naar 't kamp, maar ja, als er een rijkere kamer-genote is die je vrij houdt..... Wat doe je dan?!

Jaap van der Heul, Vlaardingen: En ik slaagde voor het diploma machineschrijven en al mijn tante's komen op bezoek om dit te vieren. 't Was niet moeilijk en overigens, het passeren van de Duitse grens zonder pas, is voor mij ook een peuleschilletje.

Nel Veelders, Hoorn: Maar 't was geen peuleschilletje om op Bert z'n kokkert dat lucifersdoosje over te hevelen. Sjonge zeg, zijn neus was véél dikker dan de mijne.

Nely de Haas van Dorssen, Leiden: Voor een asperientje en wat brandzalf kon iedereen bij mij terecht!

Jan Noordman, Hattem: Nou 't weer is nou wel tamelijk goed!

Jaap Schuilinga, Noordhorn: En daarom kom ik 't volgende jaar vast de gehele week.

Roerdinkholder: Bruin zit weer vast! Hoe krijgen ze 't toch voor elkaar?!

Harry Lambers, Kielwinneer: (nadat Bruin gepord was): Hoera jongens, de bruine beer is los!!

Leny Kooyman, Schiedam: Zeg jongens, hebben jullie mijn bruine rug al gezien? Trouwens, 't is bij mij alles bruin wat de klok slaat, hoor!

Memo Mäelo, Zweden: Werkelijk, op doorreis naar 't hoge Noorden kon ik het J.O.V.D.-kamp niet overslaan. Gelukkig kwam m'n telegram op tijd, al kwam ik dan iets later en was de charmante commissie van ontvangst inmiddels verdwenen!

Diddy de Vries, Groningen: Vooral 's avonds in m'n slaapzak heb ik ontzettend gelachen en naar mijn zin gingen we veel te vroeg slapen.

Mimi Ross, Enschede: Zeg, ik weet een goeie mop.

En alle vrouwen: (in de slaapzaal): vertel op, maar wat zachtjes want die kerels liggen natuurlijk te luisteren.

Rini ter Horst, Enschede: Wat zal ik die thee met de beschuit met kaas op bed missen, als ik weer thuis ben!

De corveeër: Als je 't maar niet verder verteld!

Ans Tieslink, Amsterdam: (in 't lits-jumeaux). Niet zo dringen, zeg!

Will Zwart, Deventer: Ik zit zo in de verdrukking!

Een onbekende: Ga weg met die prikknieën in m'n rug.

Carla Glasz, Amsterdam: Iedereen is welkom in ons huis vol liberale vrouwen!

Gerrit Oonk, Winterswijk: Zwart damesondergoed laat me steenkoud; maar, of 't pikant is.....? Mmm!!

Jo de Ruyter, Klaaswaal: Wie vindt er zo'n moord-kampweek te duur betaald met een gouden ring?

Tim de Vries, Groningen: Ik ben gek op soep met balletjes, maar die grote bal in de tomatensoep was zelfs mij te veel. (en te heet!)

Hubert Hocks, Duitsland: Waarom een rolmops is opgerold is mij een raadsel. Trouwens, 't lijkt me ook erg onhandig met 't vervoer.

Janny Nieboer, Wildervank: Mijn naagerei in een Braun scheerdoos! Wie doet ons wat?

Anno Nijhof, Emmen: Wie doet het me na: witte haren trekken uit de manen van een bruin paard? Trouwens, ik kan meer hoor, want met een voetbal en een bord tomatensoep kan ik ook heel aardig goo-chelen!

Ineke Sunderman, Schiedam: Heus mijn Erres radio kan best tegen een stootje; jullie hebben 't gezien!

Hansje: Mijn ontbijt nuttig ik altijd bij de J.O.V.D. en ik ben stapeldol op de chocoladevla van tante Fietje!

Koor: En wie verzoepn Ome Jan zien haile boudel; Hai holt gain veere meer in 't nust!

Technisch Bureau **ROVARON**

ROTTERDAM

Werkplaats: Charl. Lagedijk 545
Telefoon 78737

Kantoor: Brigantijnstraat 37a
Telefoon 39186

PIJPLEIDINGEN hoge- en lage druk
PLAAT- en CONSTRUCTIEWERK

OP GLAD IJS

Reactie inzake een open brief

(Ingezonden)

Wij zijn lid van een politieke jeugdorganisatie, omdat wij als jonge staatsburgers in een democratie een bewuste, politieke keuze willen kunnen doen wanneer dat nodig is. De meesten van ons zullen zich bij hun lid worden van de J.O.V.D. hebben laten leiden door een, dikwijls vage, sympathie voor het liberalisme. In iedere bijeenkomst in de J.O.V.D. trachten we deze sympathie een bredere basis te geven door telkens opnieuw de consequenties van deze sympathie op het politieke vlak onder ogen te zien.

Als J.O.V.D.-leden bestuderen we de beginselen van het liberalisme en de toepassingen daarvan op het terrein van de actieve politiek. Om bij deze terreinverkenningen niet bloot te staan aan een te grote invloed van de V.V.D. zijn we organisatorisch los gebleven van deze partij. Natuurlijk bestaat er wel een wisselwerking tussen de J.O.V.D. en de V.V.D. Wij, J.O.V.D.'ers, zien de V.V.D. als je partij die in de actieve politiek onze beginselen toepast. Omgekeerd zal de V.V.D. de J.O.V.D. zien als een bundeling van de liberale jeugd, die zal groeien tot volwassen liberalen en die zich te zijner tijd thuis moet kunnen voelen in de V.V.D.

Nu heeft onze landelijke voorzitter in het orgaan van de V.V.D., dus als lid van de V.V.D., een serie artikelen geschreven over „de organisatie van het partij apparaat en over de door de V.V.D. in de naaste toekomst te volgen gedragslijn bij de kandidaatstellingen voor de verkiezingen van de vertegenwoordigende lichamen alsmede bij het bepalen van haar standpunt met betrekking tot de huidige maatschappelijke situatie”.

Het hoofdbestuur heeft gemeend in een open brief haar instemming met de strekking van deze artikelen te moeten betuigen. De organisatie van het partij apparaat van de V.V.D. lijkt mij een zuiver interne V.V.D.-kwestie waar de J.O.V.D. zich als zodanig absoluut buiten dient te houden. Maar ook de gedragslijn van de V.V.D. bij de kandidaatstellingen voor de verkiezingen en die bij het bepalen van haar standpunt met betrekking tot de huidige maatschappelijke situatie lijken mij buiten het eigenlijke J.O.V.D.-terrein te liggen.

Het ligt niet op de weg van de J.O.V.D. om een duidelijke positie in

te nemen waar het de actieve liberale politiek betreft. Wij vormen een organisatie ter bestudering van de actieve politiek.

Afgezien nog van het feit, dat het hier gaat om het positie kiezen in een kwestie betreffende de actieve V.V.D.-politiek, ondersteunt het hoofdbestuur een kritiek op de V.V.D., namens de gehele J.O.V.D., zonder dat de inhoud van deze kritiek aan de J.O.V.D.'ers in het algemeen bekend is en zonder dat de leden zich hierover uit hebben kunnen spreken. In haar brief spreekt het hoofdbestuur zelfs over „het grote belang van een en ander voor de liberale zaak in de naaste toekomst”. Ondanks dit grote belang verzendt het hoofdbestuur een open brief waarin ze zeer duidelijk partij kiest namens de leden, zonder dat de leden een duidelijke uitspraak hebben kunnen doen.

Is dat niet wat voorbarig of inconsequent?

Het hoofdbestuur gaat zelfs nog verder, zij stelt het hoofdbestuur van de V.V.D. voor, om de actieve politiek en een interne V.V.D.-kwestie gezamenlijk te gaan bestuderen en daarover op vrij korte termijn een rapport uit te brengen.

Ook bij deze bestudering worden de leden zonder hun voorkennis volledig gepasseerd, want slechts delegaties uit de hoofdbesturen zullen hieraan deelnemen.

Een dergelijk rapport zal ongetwijfeld de actieve politiek van de V.V.D. sterk beïnvloeden. Het hoofdbestuur schijnt dus van mening te zijn dat de J.O.V.D. op het terrein van de actieve politiek niet alleen duidelijk positie moet kiezen maar zelfs een directe invloed moet gaan uitoefenen.

Als de J.O.V.D. een factor wordt, of althans als een factor gebruikt wordt op het politieke toneel, dan kon dat voor de liberale zaak in de naaste toekomst wel eens erg onaangenaam worden. Dit kan namelijk wel eens het begin zijn van een breuk in de zo nodige liberale eenheid, terwijl de liberaal-voelende jeugd z'n thuis zou verliezen.

Laten de J.O.V.D.'ers, die tevens lid van de V.V.D. zijn deze beide lidmaatschappen streng scheiden en suggesties in de V.V.D. steunen als V.V.D.'ers en niet als J.O.V.D.'ers en zeker niet als hoofdbestuurleden van de J.O.V.D. C. VLAS.

Commentaar van het Dagelijks Bestuur der J.O.V.D.

Het DAGELIJKS BESTUUR van de J.O.V.D. tekent hierbij het volgende aan:

Bovenstaand sympathiek gesteld schrijven van Kees Vlas geeft ons toch wel aanleiding tot enkele kanttekeningen om aannemelijk te maken, dat het ijs niet zo glad is als hij zich voorstelt. Wanneer wij zijn opmerkingen kort samenvatten, beluisteren wij daarin de vrees, dat de J.O.V.D. zich zou mengen in aangelegenheden waar zij buiten staat, alsmede de vrees voor een inbreuk op de organisatorische zelfstandigheid van de J.O.V.D.

Welnu, misschien geeft reeds de eerste regel van zijn schrijven aan,

waarom wij met hem in dit opzicht ietwat van mening verschillen. Kees Vlas spreekt daar van een „politieke jeugdorganisatie”, terwijl de J.O.V.D. in werkelijkheid is een jongerenorganisatie, hetgeen meer dan een verschil in terminologie schijnt. Vertegenwoordigden wij een deel van de jeugd (tot plus minus 18 jaar) in de zin van bijv. de Arbeiders Jeugd Centrale, dan zouden wij inderdaad goed doen alles wat in de verste verte ook maar naar „actieve politiek” zou kunnen zwemen ver van ons te werpen en het zwaartepunt overwegend te leggen op het bieden van een gepaste ontspanningsmogelijkheid aan de leden van onze organisatie. Als liberale jongeren kunnen wij ons echter niet in elk opzicht aan de verantwoordelijkheid voor de liberale zaak in de naaste toekomst onttrekken.

Dit is zelfs een verplichting, ons opgelegd door artikel 2 van de statuten van onze organisatie, luidende „De vereniging heeft ten doel jongeren nader in kennis te brengen met en te doordringen van de verantwoordelijkheden, welke het staatsburgerschap hun oplegt, hen daarbij in het bijzonder voorlichtend omtrent de vrijzinnig-politieke beginselen, zonder een politieke vorming in ruimere zin te verwaarlozen.

Op grond van een en ander lijkt ons moeilijk vol te houden, dat de J.O.V.D. als zodanig zich absoluut buiten de organisatie van het partij-apparaat van de V.V.D. zou hebben te houden, evenals buiten de gedragslijn van de V.V.D. bij de kandidaatstellingen voor verkiezingen en bij het bepalen van haar standpunt met betrekking tot de huidige maatschappelijke situatie. Gesteld eens, dat de V.V.D. inderdaad door de organisatie van haar partijapparaat, door de keuze van haar kandidaten bij verkiezingen en door de bepaling van haar standpunt met betrekking tot de maatschappelijke situatie de liberale zaak ernstig afbreuk zou doen, kunnen wij daarbij dan als vertegenwoordigster van de jonge liberale generatie werkloos blijven toezien? Neen immers! Juist onze afzonderlijke positie op organisatorisch gebied, onze zelfstandigheid die wij zozeer op prijs stellen, brengt met zich mede dat wij een afzonderlijke verantwoordelijkheid bezitten met betrekking tot de vertolking van de liberale gedachte, waaromtrent jongeren soms andere gedachten kunnen koesteren dan ouderen.

Laat Kees Vlas daarbij niet te snel vrees koesteren voor de liberale eenheid. Heeft niet de voorzitter van de V.V.D. zelf, prof. Oud, bij gelegenheid van het J.O.V.D. week-end te Overschie enkele maanden geleden, ons aangemoedigd de wensen en gedachten onder de jongere levens met meer klem naar voren te brengen en zondig zelfs niet spaarzaam te zijn met kritiek? De enige plicht ons opgelegd blijft, dat wij aan onze

verantwoordelijkheid uitdrukking geven op een wijze, welke niet strijdig is met de belangen van de liberale zaak zoals wij die zien en welke in overeenstemming is met de statuten van onze organisatie.

Aan het laatste wordt, getuige het bovenstaande, voldaan; wat betreft het eerste blijft het hoofdbestuur de leden van de organisatie en met name de jaarlijkse algemene vergadering bij voortdurende verantwoording voor zijn doen en laten schuldig. Dat het hoofdbestuur een dergelijke stap onderneemt zonder eerst van de leden een duidelijke uitspraak te hebben verkregen, betekent op zichzelf niets bijzonders. Het hoofdbestuur doet nu eenmaal regelmatig stappen, waarbij het zich niet van te voren van het gevoelen van de leden heeft kunnen overtuigen en wel krachtens een verantwoordelijkheid aan dit hoofdbestuur door de algemene vergadering gedelegeerd. De organisatie ware ondenkbaar indien zulks niet het geval was. Wij herhalen ten overvloede intussen, dat dit hoofdbestuur daarvoor de leden met name op de jaarlijkse algemene vergadering verantwoording schuldig blijft.

Welke stappen heeft het hoofdbestuur nu in concreto genomen, die bijzonder zouden kunnen zijn in die zin, dat zij zouden afwijken van de letter of de geest van de statuten? Krachtens artikel 3 lid 4 van deze statuten tracht de vereniging haar doelstellingen te bereiken „door het instellen van studie- en adviescommissies en het samenwerken met en het verlenen van steun aan organisaties en instellingen, welke van verwante beginselen uitgaan”. De V.V.D. is zulk een verwante organisatie waarmee het hoofdbestuur dus thans op een bepaald punt in overleg wil treden, uit de aard van de zaak met volledig behoud van de organisatorische zelfstandigheid van de J.O.V.D. Het hoofdbestuur stelde voor in zijn open brief — waarbij zich inmiddels het bestuur van de liberale studentenvereniging Rotterdam heeft aangesloten — in het belang van de liberale zaak commissies te benoemen uit de hoofdbesturen van de V.V.D. en van de J.O.V.D. ten einde de in de open brief nader genoemde vraagstukken diepgaand te onderzoeken en daaromtrent voor het einde van dit jaar rapport uit te brengen. Een studie- of eventueel een advies-opdracht derhalve in commissoriale vorm, welke volkomen in overeenstemming is met wat artikel 3 lid 4 van de statuten van ons verlangt. Een studie-opdracht waarvan het karakter als studie nog wordt onderstreept door ons voorstel de besprekingen te doen plaats hebben onder leiding van de voorzitter van de (wetenschappelijke) vrijzinnig-politieke prof. Teldersstichting. Ofschoon de lijn, waar de „actieve politiek” begint moeilijk te trekken is en de statuten naar de letter ons overigens het bedrijven van actieve politiek niet zouden verbieden, menen wij anders dan Kees Vlas te mogen vaststellen, dat onder de onderhavige omstandigheden in elk geval van het bedrijven van „actieve politiek” geen sprake is.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Seroot-
kerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam,
Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandse Bank-
Unie N.V., Herengracht 434-438.

HOTEL-PORSELEIN

voor SCHEPEN

H. A. Slikkerveer - Tolhuislaan 7-9

Tel. 74727 - Rotterdam-Katendrecht

Een onderscheidingsteken voor de J.O.V.D.

De J.O.V.D. bestaat ruim vijf jaar. Vijf jaar timmeren wij aan de weg, vijf jaar groeperen wij jonge mensen in afdelingen, bijeenkomsten, kampen, lezingen en in wat al niet meer.

Wij zoeken naar de vorm. Onze vage gevoelens zoeken zij te ontwikkelen tot heldere ideeën. Onze naar het bewustzijn borrelende overtuigingen tot helder en scherp onder woorden gebrachte beginselen. Het is een voortdurend proces van rijping.

Gelijdelijk-aan is de mening post gaan vatten, dat een idealistische vereniging toch ook haar onderscheidingsteken moet hebben. Vandaar dat de opeenvolgende hoofdbesturen meermalen een beroep op de leden hebben gedaan, om een ontwerp te maken, dat de idealistische strekking van onze J.O.V.D. laat uitkomen.

Van één der ontwerpen is een stempel gemaakt en wie nu een brief van het Hoofdbestuur ontvangt, ziet op de enveloppe en in het briefhoofd de klauwende leeuw met een vrijheidshoed.

De leeuw is van ouds-her het zinnebeeld van allen die, omstreeks de tijd van het begin onzer jaartelling, zich verweerden tegen de druk van het Romeinse Rijk; een rijk dat als symbool de roofzuchtige adelaar met grijpklauwen en valse snavel had.

Sedert de Middeleeuwen is de zinnebeeldige betekenis van de leeuw als de strijd voor de vrijheid, in Europa bekend. De Kruistochten brachten dit inzicht uit de Levant naar West-Europa mee.

De vrijheidshoed gaat terug naar de Griekse oudheid, maar werd her-ontdekt in de 16de eeuw. Tegen de Spaanse dwingelandij de Nederlandse vrijheid: deze overtuiging werd vaak afgebeeld met een weerbare leeuw, die een stok met een hoed verdedigt.

Het symbool, dat het Hoofdbestuur voorzichtig heeft ingeleid, ondervond geen tegenstand. Geleidelijk-aan zijn er leden tot de overtuiging gekomen, dat het niet bij een proefneming moest blijven.

Het symbool van de leeuw met de vrijheidshoed bleek aan te spreken. Er was weer voortgang gemaakt met de vormgeving aan de ideeën van de J.O.V.D., en men wilde verder.

Op de Trekpaardenconferentie, die te Overschie werd gehouden (in de lente van dit jaar), werd het Hoofdbestuur zelfs uitdrukkelijk gevraagd, het symbool niet alleen voor het briefpapier te gebruiken, maar ook voor draagspeldjes.

Deze mening, o.a. door de heer Bert Meyer uit Den Haag met overtuiging naar voren gebracht, vond zeer ruime weerklank. Uit de geestdrift voor dit idee putte het Hoofdbestuur de moed, prijsopgave voor een speldje te vragen bij een van Neerlands fabrieken van edelmetaal-waren.

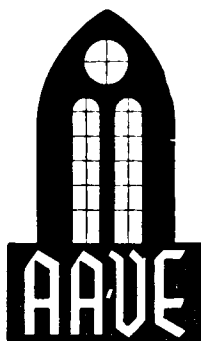
Wanneer de afname maar groot genoeg is, bijv. 500 stuks, behoeft het speldje, verzilverd op brons en ter grootte van een dubbeltje, niet meer te kosten dan één gulden.

Bespreekt U eens in Uw afdeling, wat U er van denkt. En... machtigt Uw bestuur op de Algemene Vergadering (13-14 November '54 te Amsterdam!) bestellingen en betalingen te doen. Want het is de bedoeling van het Hoofdbestuur, op de Algemene Vergadering o.a. als punt van bespreking op de agenda te zetten: vaststelling van het onderscheidingsteken.

Indien de Algemene Vergadering besluit, leeuw en vrijheidshoed als symbolen der J.O.V.D. aan te nemen, kan elke afdeling terstond daarop meedelen, hoeveel speldjes zij voor haar rekening neemt en kan de penningmeester haar betalen.

Uit de middelen van het lopende boekjaar zal de betaling niet kunnen geschieden; vandaar dat een afzonderlijk fonds gevormd moet worden waarin elke afdeling stortten kan en waaruit de order betaald wordt.

De fabriek ontwierp voor het speldje twee uitvoeringen, die niet zo heel veel onderling verschillen. Zij hebben beide dezelfde voorstelling en zij zijn beide rond. Alleen staan bij de een de letters „Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie” op een apart randje en is bij de ander het randje weggelaten.

Westfrankelandsestraat 16
Schiedam, Telef. 66280 (K 1800)

Alles op 't gebied van
glas in lood

FIRMA S. BAKKER

SLIEDRECHT - TELEFOON 224

Centrale Verwarming

Electro-Techniek

Scheeps- en Fabrieksinstallaties

En hier is nog een kampimpressie

Het is Vrijdag morgen zeven uur Twee J.O.V.D. kampeesters uit het hoge Noorden staan op het punt naar 't zomerkamp in Kotten te vertrekken Alvorens het huis te verlaten zit ieder nog even op zijn overvolle koffer om hem dicht te krijgen. Met een vroegere trein, die de respectievelijke vaders voor hun dochters hebben uit gezocht, begint de reis.

In de Achterhoek aangekomen wordt alles zeer gemoedelijk. De conducteur neemt het kaartje in de trein vast in en wuift ons in Winterswijk vanuit de trein nog even toe. Genietend van de rustieke landelijke sfeer wordt via de hoofdweg het doel van de tocht bereikt: De kampeerboerderij „de Wiltershaar” in Kotten.

Het geheel doet nog niet aan een kampeerplaats denken! Een grote hooiwagen staat voor de deel — de slaapplaatsen zijn nog koestallen — de keuken is een vertrek met een kraan — op de deel staat gelukkig één bank, die naar buiten gesleept, als gezellig zitje dienst doet tijdens onze broodmaaltijd.

Kotten is minder dan een dorp en heeft geen slager of groentenboer, zodat we al heel gauw weer de richting Winterswijk hebben ingeslagen.

Hier sluit een derde kampeester zich bij ons aan. Na de huishoudelijke inkopen schiet er nog tijd genoeg over voor een zitje bij „de Italiaanse meren”. Thuisgekomen heeft de boerderij een ware metamorphose ondergaan. Het is nu een kamp geworden en nadat een vierde kampeester is gearriveerd, pakken we de materialenkist uit en worden dagverblijf en keuken in een gezellig interieur voor een zomerkamp omgetoverd!

Het wachten is nu op onze kamp-

leider, die in echte J.O.V.D.-stijl, met een eigen auto het terrein op komt rijden. Een telegram komt binnen met het bericht, dat er dit jaar ook een Noor aanwezig zal zijn. Alvorens in het stro te kruipen, bestuderen we nog het deelnemerslijstje, dat ons door zijn groot aantal namen enigszins overdondert.

Zaterdagmorgen worden we al vroeg gewekt door twee deelnemers uit Klaaswaal, die, om vooral niets te missen, Vrijdagnacht op de fiets zijn vertrokken en doornat van de regen in het kamp aankomen; en ons met hun natte hoofden boven het zeil uit begroeten.

De stemming is al opperbest. Er moet nog veel gebeuren en iedereen helpt actief mee.

In de loop van de morgen arriveren regelmatig deelnemers (wat voor ons telkens een tocht naar de kruidenier betekent) en tijdens het middagen zitten we al met vijftien mensen aan tafel. Het vóórkamp is zo langzamerhand uitgegroeid tot een klein kamp. De regen en de deelnemers blijven in evenredigheid stromen. Om zeven uur bereikt het kamp zijn maximum aantal deelnemers, dat, met V.V.D.-leden uit Winterswijk, het getal 50 wel heeft overschreden.

Het kamp is nu begonnen, het vóórkamp behoort alweer tot het verleden!

De heer en mevrouw
H. C. OLIVIER-HELLINGMAN
geven kennis van de geboorte van
hun dochter

Inez

Ciudad Jardin Lomas del Palomas
P.cia Buenos Aires, Argentina
Matienzo 663
24 Juli 1954

HBU **HBU**

Uw vreemde valuta's

**weer
in eigen
hand!**

U kunt bij
onze Bank weer
rekeningen in Vreemde Valuta
openen voor alle vreemde valuta's
verkregen uit incasso van Uw buiten-
landse handelsvorderingen.

*Ook voor Vreemde Valuta-rekeningen:
de H.B.U.*

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Het Saar-vraagstuk en nog wat

De totstandkoming van de Europese Defensie Gemeenschap en daarmee van de Europese Politieke Gemeenschap wordt vertraagd door enige wrijvingspunten tussen Frankrijk en Duitsland. Het belangrijkste knelpunt is ongetwijfeld het Saar-vraagstuk.

Het Franse standpunt (en ook dat der Duitse socialisten en liberalen) is, dat eerst het Saar-vraagstuk moet zijn opgelost. Pas daarna zou men over de gemeenschappelijke verdediging en het gemeenschappelijke supra-nationale orgaan kunnen gaan praten.

Degenen die met zorg vaststellen, dat de geestdrift voor de Europese eenheid in de loop der jaren eerder vermindert in plaats van toeneemt, betreuren diep de verdraging, die het Saar-vraagstuk veroorzaakt. Zij beijveren zich een aanvaardbare oplossing te vinden. Deze oplossing bestaat niet.

De Fransen hebben de kolen van het Saarland nodig voor hun metaalindustrie in Lotharingen en schiepen een min of meer onafhankelijk Saarland, dat economisch op Frankrijk is gericht. Wanneer het Saarland zou opgaan in (West-)Duitsland, zou de Franse metaalnijverheid niet meer van de steenkolen verzekerd zijn en zou het Franse volk in krijgskundig opzicht een Duits overwicht hebben te vrezen.

En waartoe een Duits militair overwicht kan leiden, heeft de geschiedenis meer dan eens laten zien. De Duitsers stellen vast, dat de huidige bevolking van het Saarland in cultureel opzicht een integrerend deel van het Duitse volk uitmaakt. Zij kunnen er geen vrede mee hebben, dat een deel van het vaderland losgescheurd wordt en dat nog wel, terwijl zij juist hun best doen, na het tijdvak van de Hitleriaanse waanzin, weer tot wat meer eerlijkheid en waardigheid in het staatkundige leven te komen.

Bovendien zou het zich neerleggen bij een afscheiding van het Saarland inhouden, dat men zich ook bij de inlijving van Oostelijk Duitsland bij Rusland en Polen zou moeten neerleggen. En daartegen verzet zich het Duitse nationale gevoel vooralsnog. Frankrijk wenst het Saarland dus niet in Duitslands macht en Duitsland wenst het Saarland als een onafscheidelijk deel van het eigen grondgebied. En de achtergrond van de ruzie om deze 2620 km² en 972.000 mensen: Franse vrees voor Duitse overheersing.

Deze kern wordt wel eens versluierd door geschermd met „historische aanspraken” of „democratische rechten”. Deze democratische rechten zijn geschonden, omdat in het Saarland slechts partijen worden toegelaten die het Saarland als vaderland erkennen. Men doet het voorkomen, alsof een pleidooi voor opname in de Westduitse bondsrepubliek gelijk staat aan landverraad, wat de Duitsers buiten het Saargebied zeer verdriet.

Van federalistische zijde is men met het voorstel van de „europeanisering”

van het Saargebied te voorschijn gekomen.*) Maar wat is europeanisering?

Het lijkt mij, dat slechts van europeaniseren sprake is, wanneer enige Europese staten hun souvereiniteit (of wat daarvan nog over is) overdragen aan een orgaan, dat boven deze staten staat en de staten in elkaar tot een grotere eenheid op doet gaan.

Maar het sanctionneren van het bestaan van de dwergstaat Saarland aan te duiden met het werkwoord europeaniseren is dwaasheid; men kan zo iets beter: balkanniseren van Europa noemen. Het is voor de Duitsers onaannemelijk.

In werkelijkheid komt europeaniseren van het Saarland neer op definitieve afscheiding van het vaderland. Wanneer één ding de Duitsers bijeenhoudt, dan is het wel de vurige wens, de Duitse landen zo ongeschonden mogelijk door deze tijd van staatkundige omwentelingen heen te voeren. Van het luchtkasteel van een Hitleriaans duizendjarig rijk zijn slechts sinistere brokken van een geruïneerd Duitsland overgebleven. Oostenrijk werd weer zelfstandig. Oost-Pruisen kwam deels aan Rusland, deels aan Polen. Pommeren en Silezië zijn volledig Pools geworden. Oost-Duitsland is dus opgedeeld.

Midden-Duitsland is een communistische schertsstaat geworden. West-Duitsland alleen is overgebleven om de erfenis van Goethe en Schiller voor de toekomst te redden. Duitsland is geamputeerd, het bloedt en lijdt verder aan gespletenheid, en wil zeker niet ook nog aan de Westelijke grens stukken Duits leven zien afsterven.

De onmacht van de overwinnaars van 1945 eensgezind een regeling voor Duitsland te ontwerpen en uit te voeren, maakt thans het Duitse volk weer verlangend naar het voeren van een zelfstandige politiek van nationale bevrijding. En hierbij vindt het de Verenigde Staten aan zijn zijde.

Frankrijk en Engeland staan terughoudend aan de kant. En naar mijn mening terecht. Want de uitvoering van een politiek van nationale bevrijding is slechts mogelijk door breking van Ruslands macht, dus door oorlog. Zo'n politiek wordt gekenschetst door de leus: Vrijheid of dood.

Wanneer men nu van Duitse zijde zou stellen, dat de Duitse eenheid een quaestie is, die de vrijheid van alle Westerse volkeren aangaat, dan zou daaruit volgen, dat de Europese politiek aangeduid zou moeten worden met het parool: Ongedeelde vrijheid of ongedeelde dood.

Het uitvoeren van een politiek van nationale bevrijding brengt het voortbestaan van de natie in het geding en dit is iets wat een verstandig staatsman nimmer zal wagen. Slechts onverantwoordelijke x-de

rangs politici kunnen hiervoor voelen.

De ongedeelde dood is een reëel gevaar en wel tengevolge van de ongebreidelde vernietigingskracht van de hedendaagse projectielen. Sedert dit moordtuig binnen het bereik van mensenhanden is gekomen, is het prutsen aan grenzen een spel geworden, waarbij het voortbestaan van de mensheid zelf gevaar loopt. Begrijpen de Duitsers dat? Wie beantwoordt deze vraag zonder aarzeling met „Ja”?.....

Derhalve, de politiek van de nationale bevrijding moet met alle macht worden tegengewerkt.

Elke poging tot gewelddadige opheffing van het IJzeren Gordijn is in de meest letterlijke zin van het woord levensgevaarlijk. Het verlenen van souvereiniteit aan Duitsland is (bij afwezigheid van reële waarborgen) hetzelfde als het steken van een brandende lont in het kruithuis.

Willen wij, dat de mensheid blijft voortbestaan, dan moeten wij de coëxistentie van een Westerse en een communistische wereld als uitgangspunt aanvaarden, en moeten wij de gedachte van „one world or none” loslaten. Een eerste stap tot ontspanning tussen West en Oost kan enkel gezet worden door West-Duitsland, nl. wanneer dit land de afstand van Oost-Pruisen, Pommeren en Silezië erkent en de weerwraak-gedachte voor goed begraaft. Een tweede stap zou de vorming van een Europese Politieke Gemeenschap kunnen zijn, waarin Duitsland — door zijn numerieke minderheid — slechts een bescheiden rol kan vervullen.

De quaestie-Saarland zou dan in één slag zijn opgelost (waaruit wel de wezenlijk geringe proporties van het Saarprobleem blijkt). Ook de vrees, dat weer eens Engelsen en Fransen, Noren en Nederlanders, en vele anderen, zouden moeten bloeden ter wille van Pommeren en Silezië, zou dan weggenomen zijn.

De Tweede Wereldoorlog brak uit om Danzig. Pommeren mag niet de aanleiding van een Derde Wereldoorlog zijn! Wanneer de vrees, meegesleurd te worden in een Duits soldatenavontuur, weggenomen kan worden, verdwijnt ook Frankrijks aarzeling, met Duitsland in een Europese Politieke Gemeenschap verbonden te worden en vindt de gedachtenwisseling over de Saar en de EDG haar natuurlijke einde.

EDGAR NORDLOHNE

*) La solution du problème sarrois, uitgave van de Union européenne des fédéralistes, Parijs, 1953.

Kaderconferentie op 25 en 26 September a.s.

De Centrale Kader Commissie nodigt de leden van de J.O.V.D. uit tot het bijwonen van een kaderconferentie op 25 en 26 September 1954 in het Conferentieoord Het Trefpunt bij Ermelo.

Tot ons genoegen hebben wij bereid gevonden voor ons te spreken: Generaal Mr H. J. Kruls, over „Europa's Integratie en Europa's Defensie”.

Drs H. A. Korthals (gevr.) over „De huidige stand van de Europese Integratie”.

Daarnaast zal aandacht gegeven worden aan de resoluties voor het congres over de woningbouw en de regeling van de radioomroep. Deze bespreking van de resoluties komt in de plaats van het commissoriale overleg dat anders plaats vindt op de Zaterdagmiddag van het congres. De deelnemersprijs voor dit weekend bedraagt f 9.—, waarbij de reiskosten vergoed worden.

Dit weekend is bij uitstek een gelegenheid het nieuwe J.O.V.D.-jaar goed te beginnen; wij hopen dan ook zeer vele leden aanwezig te zien! Opgave tot deelname kunnen tot 18 September gedaan worden aan het algemeen secretariaat: Botticellistraat 8 te Amsterdam.

L. D. OOSTERVELD,
algemeen secretaris.

Van de Hoofdbestuurstafel

De laatste vergadering van het Dagelijks Bestuur, vóór alom in den lande de vacantielijd werd ingeluid, werd op 17 Juli te Amersfoort gehouden.

De vergadering mocht zich verheugen in de belangstelling van alle D.B.-leden, die met elkander hebben gediscussieerd over de belangrijkste komende gebeurtenissen, te weten het weekend in September d.d. 25-26 September en vanzelfsprekend het Congres 1954 te Amsterdam.

Hierna is voorgesteld een insigne te creëren, waarover U uitgebreid wordt ingelicht door dr Nordlohne.

Een enkele reactie mochten wij ontvangen naar aanleiding van de open brief gericht aan de V.V.D.

De eerst volgende H.B.-conferentie zal plaats vinden op 2 October a.s.

Dezer dagen bereikte ons het bericht, dat op 5 en 6 September a.s. te Keulen een Sportfeest georganiseerd zal worden door de D.J.D. (Deutsche Jung Demokraten), waaraan gaarne de medewerking van J.O.V.D. leden wordt tegemoet gezien.

Zij, die hiervoor belangstelling hebben, kunnen zich wenden tot het Algemeen Secretariaat, Botticellistr. 8, Amsterdam-Zuid.
H. K.

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEË TORENS

Tel. 106-363 — Delft

Voor Technische en Chemische Producten

VRAAG OOK PRIJS BIJ

VERKOOP UNIE N.V.
ROTTERDAM - TELEF. 79334
ZWARTWAAALSTR. 63

OM DE EENHEID VAN ONS VOLK

Een woord ter overdenking

Bij de bewogen gesprekken, die rond het mandement der R.K. bisschoppen zijn en worden gevoerd, wordt één gesprekspartner, en m.i. de meest betrouwbare, te veel gemist, die van ons volk als een geheel.

In de historische zitting van het Engelse Lagerhuis op 2 September 1939, waarin de oorlogstoestand met Duitsland werd aangekondigd, riep één der leden tot Chamberlain: **Speak for England! Spreek voor Engeland! Zo gevoel ik nu ook de neiging te vragen: wie spreekt voor ons volk als geheel?**

Wij zijn sterk en soms bewogen verdeeld naar godsdienstige belijdenissen en politieke of sociale inzichten en belangen — men denke maar eens aan ons omroepbestel — en daardoor wordt een belangrijke gebeurtenis als die van de uitreiking van het mandement te gaarne gezien en beoordeeld vanuit het eigen bijzondere gezichtspunt en organisatie. En ons volk in zijn eenheid, als geheel, blijft stom en op de achtergrond.

Het gaat hier om de vraag: wat is de betekenis van het zijn van een volk, welk recht heeft dit geheel op erkenning, welke waarden liggen erin, waar ligt de harmonische grens tussen het recht van enkeling en groep om zich op de eigen grondslag te organiseren en te bewegen en de noodzaak ons volksgemeen niet op te lossen in een samenwerking van geestelijk, politiek en cultureel scherp gescheiden volksdelen in een soort federatief verband?

Ik kan het ook anders zeggen. Voor de laatste wereldoorlog sprak Koningin Wilhelmina tegenover de bedreiging van het nationaal-socialisme het fiere woord: **Wij willen onszelf zijn en onszelf blijven! Welnu, wat houdt het nu in als Nederlands volk onszelf te zijn?**

Bij het denken over deze vraag moeten wij vooral opbouwend zijn, d.w.z. duidelijk aangeven wat naar ons inzicht zo waardevol in ons volk als geheel is, dat wij dat willen handhaven en overtuigend kunnen uitdrukken, waarom wij lid zijn van een algemene organisatie, wat wij verwachten van een werkelijk nationale omroep en wij moeten vooral niet onze kracht zoeken in het bestrijden der confessionele en andere bijzondere organisatie vormen.

Als wij ons daartoe zetten, zullen wij bemerken hoeveel parater, wel doordachter en scherper de voorstanders, b.v. der confessionele organisaties hun standpunt weten te verdedigen, dan zij die een samenwerking op de basis van het volksgemeen voorstaan. Hoe zoeken en worstelen wij ook niet om geest en sfeer van ons openbaar onderwijs als werkelijk nationaal onderwijs een wezenlijke inhoud te geven.

Het is meer dan tijd, dat deze bezinning zich ook voltrekt onder ons liberalen; wij richten ons immers zeer welbewust tot geheel ons volk, wij zijn voorstanders van algemene organisaties voor boeren, voor arbeiders, middenstanders, van open-

baar onderwijs en van een nationale omroep. Welnu, welke waarden zien wij in ons volksgemeen aanwezig om dit beroep met overtuiging en geestdrift te doen?

Bijdrage tot een gesprek

Het onderstaande wil een bijdrage zijn om dit gesprek meer op gang te brengen. Het is de weergave uit een vergadering, waar lidmaten der Ned. Herv. Kerk aangaven, waarom zij of een confessionele, of een algemene organisatie, of dito omroep verkozen. De achtergrond, waaruit beide groepen spraken, was dus hun godsdienstige overtuiging.

Ook hier zult U kunnen opmerken, dat de confessioneelgezinden, korter en bondiger hun opvatting wisten te uiten dan de anderen. Daarom geef ik juist dit stuk weer in Uw blad van jongere liberalen: help de verdediging, de bewustwording van hen, die met overtuiging het algemeen, het volksgemeen zoeken te verdiepen en te versterken.

Denk er zelf over na, vanuit een godsdienstige achtergrond, vanuit een humanistische of vanuit de basis van het volksgemeen zonder meer.

Maar Uw bijdrage zij opbouwend en met spanning geladen en wees daarbij zelf op Uw best en neem de anderen, de confessioneelgezinden of de V.A.R.A.-mensen ook op hun best. Alleen dan zullen wij ons volk een dienst, een grote dienst kunnen bewijzen en onze liberale gedachte meteen. Hier volgt dan het bedoelde stuk.

Eerst beweegt de discussie zich rond de vraag, waar de voorstanders der organisatie op Christelijke grondslag de grens trekken tussen die organisaties, waar zij deze grondslag wèl en waar zij deze niet noodzakelijk achten. Het blijkt moeilijk die grens nauwkeurig aan te geven; zij zal wisselen van geval tot geval, al naar de optredende speciale omstandigheden, waarbij de geest die er heerst en de personen, die leiding geven, mee bepalend zullen zijn voor de aan te nemen houding, terwijl de beslissing mede afhangt van de tijdsomstandigheden.

In het algemeen kan gezegd worden, dat daar, waar het gaat om enigerlei duidelijke aanwezigheid van vorming, opvoeding, onderwijs bijv. bij de standsorganisatie, de confessionele grondslag vereist is, daar waar het gaat om louter materiële belangen: bijv. stamboeken, niet.

Wanneer — om nog een verduidelijking te geven — een verbruikcoöperatie een socialistische geest heeft en bij de besteding van haar winst deze gedachte steunt, zal hier door de confessioneel gezinden niet kunnen worden meegewerkt; zo nodig zal dan een eigen verbruikcoöperatie worden gesticht.

Vervolgens gaat het gesprek voort met het doel de achtergronden duidelijk te zien, waaruit voor de een de keuze van een organisatie met

confessionele grondslag, voor de ander, die met een algemene, voortkomt.

Eerst wordt over en weer verstaan, dat wanneer bijv. het Christelijk Nationaal Vakverbond in haar statuten spreekt van „christelijke beginselen” en verschillende algemene Landbouwmaatschappijen van „aanvaarding van de beginselen van het Christendom” hier verschillende gedachten aan ten grondslag liggen.

Bijgaand voldoen wij gaarne aan het verzoek van het Eerste Kamerlid de heer Louwes om onze kolommen open te stellen voor een beschouwing die het belangrijke onderwerp „Om de eenheid van ons volk” tot grondslag heeft.

Ook de redactie zou het op prijs stellen, indien dit artikel zou kunnen bijdragen tot een nadere vruchtbare en diepgaande discussie.

Hoewel het C.N.V. geen kerk is en zich niet inlaat met inhoud en diepte van het geloof harer leden, aanvaardt het zelf en verwacht dit ook van haar leden, dat „christelijk” wordt genomen in de volle betekenis van absoluut bepalend te zijn voor de aardse verhoudingen en voor de eeuwige bestemming van de mens.

In de kringen van een algemene organisatie als het K.N.L.C. wordt met „de beginselen van het Christendom” alleen bedoeld, dat de organisatie — en dat zij dit ook van haar leden verwacht — haar daden en verhoudingen in deze aardse bedeling laat beheersen door de beginselen van het Christendom, doch daarmee niet uitgesproken wordt, dat ook het antwoord op de laatste levensvragen door en in het Christendom gegeven behoeft te zijn.

Het kan ook zo gezegd worden: hoewel hij daarop niet onderzocht wordt, gebiedt de waarachtigheid, dat het lid, dat toetreedt tot het C.N.V., in het Christendom over het graf heen ziet en zijn eeuwigheidsbestemming in Christus geborgen weet of althans een hunkering in zich heeft dat te kunnen doen, terwijl ook de humanist en atheïst in volle geestelijke waarachtigheid lid kunnen zijn van een algemene landbouworganisatie mits zij bereid zijn hun levensgedrag in de aardse verhoudingen van naaste tot naaste te laten regelen door de beginselen van het Christendom.

Achtergrond van de keuze

Na en ook reeds tijdens deze besprekingen, welke zeer opgewekt zijn en gehouden worden in de juiste geest om te trachten elkander te verstaan, wordt getracht de achtergronden te ontdekken, waaruit de keuze naar de ene dan wel naar de andere zijde voortkomt.

Allen blijken het er ook nu weer over eens dat het Christendom een totalitaire godsdienst is, die zeggings-

kracht opeist en toekomt over en op alle levensgebieden. Uit Gods Woord en het in Christus gegeven heil — al zijn deze woorden voor ons dogmatisch zeer verschillend geladen — moet het gehele levensgedrag worden afgeleid. Het blijkt hier vooral te gaan over de vraag, wat de betekenis is van het zijn van een Nederlandse volksgemeenschap, waarin wij ook niet buiten de wil der Voorzienigheid om geplaagd zijn.

Herhaaldelijk komen ook vragen over het wezen en de taak der Kerk naar voren: is zij alleen geloofsgemeenschap, waar het Woord verkondigd en de sacramenten bediend worden, of heeft zij ook de taak haar gelovigen concrete aanwijzingen te geven omtrent hun doen en laten in deze wereld?

Hoewel deze vragen ook niet bij benadering grondig kunnen worden besproken en hun beantwoording ook niet de taak dezer Commissie is, blijkt er wel verschil in antwoord te zijn.

De voorstanders der confessionele organisatie gevoelen het zo aan, dat verkondiging van het Woord en bediening der Sacramenten de taak der Kerk is en dat elke poging in deze wereld concrete aanwijzingen te geven uiterst gevaarlijk is.

De anderen hebben meer behoefte aan het neerleggen van het beleden geloof, ook binnen de gemeenschap der Kerk, in bepaalde aanwijzingen en methoden. Hoewel ook zij erkennen, dat grote wijsheid en voorzichtigheid hier het beleid moeten bepalen, zien zij heil in goed voorbereide uitspraken der Kerk over bepaalde aangelegenheden; daarnaast moet de Kerk in ruime mate bezinning en gesprek in haar midden bevorderen en leiden.

Van de zijde der voorstanders van Christelijke organisaties wordt het terugkerende tot de vraag der achtergronden zo aangevoeld, dat men de betekenis der Nederlandse volksgemeenschap niet moet overdrijven en dat wij daarin buiten onze wil zijn geplaagd.

Wij vinden deze, als wij tot het oordeel des onderscheids komen, zoals zij reilt en zeilt en wij zijn voor haar niet verantwoordelijk, al blijft het onze dure plicht haar naar de eis van het Christendom te reformeren. Maar wij kunnen het niet helpen en wij zijn er niet verantwoordelijk voor, dat zij zo weinig christelijk is en dat tot haar velen behoren, die ongelovig zijn.

Hoewel die Nederlandse volksgemeenschap ook naar de eis van Gods Woord moest leven, is het buiten onze directe menselijke verantwoordelijkheid, dat zij dit niet doet.

Geheel anders wordt het nu, wanneer wij in die Nederlandse volksgemeenschap in en met onze menselijke en dus christelijke verantwoordelijkheid eigen gemeenschappen, collectiviteiten, organisaties gaan stichten.

Nu kunnen wij er wel wat aan doen,

MOGEN WIJ OOK U.....

eens bezoeken en of prijs opgeven van ons stoffeerwerk voor
**SCHEEPS-, KANTOOR-,
THEATER-, HOTEL-, CAFE-,
RESTAURANT-
EN WONING-MEUBELEN**

Wij gebruiken uitsluitend prima materialen als Edel feber, fijn crin, paardenhaar enz. Onze staf van vakkundig personeel garandeert U een prima afwerking, en tijdige aflevering. Tevens belasten wij ons gaarne met het opnieuw stofferen, en of overtrekken van de oude meubelen van Uw huis of inrichting.

Aanbevelend J. M. Verschoor
Scheeps- Meubelstoffeerderij
HUIS EN HAARD
Peppelweg 174-176
Rotterdam-N., Tel. 86950

A. VISSER & Co. N.V.

HOUT-IMPORT - ZAGERIJ
ZWIJNDRECHT

PITCH-PINE - OREGON-PINE
EIKEN - DENNEN - PARANA-PINE

TEL. K 1850 No. 5361-6336

door wat geest deze gemeenschappen worden beheerst, kunnen wij er wel toe meewerken, dat in hun grondslag en doelstelling, zo God het geeft, ook in haar werken en zijn blijkt, hoe het moet.

Mede verantwoordelijk

In door onze eigen wil opgerichte en gesteunde organisaties zijn wij er mede verantwoordelijk voor, dat zij — zij het in menselijke zwakheid en onvolkomenheid — een voorafschaduwing zijn van wat het Nederlandse volk moet worden in zijn geheel: levende uit de voor tijd en eeuwigheid geldende waarden van het Christendom. Daarom is de eis van Christelijke organisaties een absolute, die niet kan worden ontgaan.

Uit de verantwoording, die de voorstanders van de algemene organisatiegedachte geven, blijkt, dat de volgende gedachten daarin een voornaam rol spelen: De eerste van deze is, dat zij aan de gemeenschap van het Nederlandse volk een meer positieve betekenis toekennen; zij zien die gemeenschap niet alleen als een groep van mensen binnen een vrij willekeurige rode streep op de kaart, maar ook als een indeling Gods van de mensheid in naties, die werkverbanden in Zijn dienst moesten zijn. Alhoewel erkend moet worden, dat hier het gevaar dreigt, dat het natiebegrif verabsoluteerd wordt, zoals het nationaal-socialisme dat deed, is toch ook een opvatting mogelijk in harmonie met het evangelie: de natie als oefenschool en werkverband van God, als opgaaf haar voor Christus te winnen. Er is dus een positieve bereidheid ons volk als geheel te aanvaarden, een sterke schroom zich er in één of ander verband uit los te maken. Dat wél te doen — met welke echte Christelijke gezindheid ook — heeft voor hen iets van weg te vluchten uit wat ook zij erkennen te zijn: „eine böse, arge Welt” en de dwalende broeder of zuster aan zijn of haar lot over te laten.

De tweede gedachte is — en zij hangt met de eerste nauw samen — dat de beste wijze van evangeliseren is midden in deze wereld, dit Nederlandse volk te gaan staan, het te nemen zoals het is en daar een zoutend zout te zijn.

Er is wel het sterke bewustzijn, dat de menselijke macht niet moet wor-

den overschat en de afhankelijkheid van Gods genade diep moet worden beseft, maar de plicht van een christenmens in deze wereld wordt toch zo ervaren. Uit een diep besef van verantwoordelijkheid voor de naaste — ook als hij buiten het geloof staat — vloeit deze houding voort, uit de volle verzekerdheid ook zo de geest van Christus te hebben gegrepen.

Deze „algemeenheid” weet zich even christelijk als de algemeenheid der confessioneel gezinden. Bij de ons nog wachtende bespreking over de vraag, wat de praktijk leert ten aanzien van de resultaten uit een oogpunt van evangelisatie van de confessionele organisatiepraktijk en die der algemene, zal op dit punt nog wel nader worden teruggekomen.

De derde gedachte is, dat ons volk als natie — hoezeer zijn mogelijkheden, zoals die der zusterstaten zullen blijken af te hangen van haar trouw aan het evangelie — een taak heeft in de wereld, nu bijv. in het Atlantische Pact ter verdediging van de Westerse beschaving bij het vinden van nieuwe verhoudingen tot Indonesië etc. en dat daardoor een bewust aanvaard en verdiept besef van eenheid nodig is. Volledig de zuivere bedoelingen der confessioneel gezinden erkennende en hun beroep op hun „algemeen” zijn verstaande, menen de aanhangers van deze derde gedachte, dat confessionele organisatie in de praktijk de kracht en samenhang van ons volk verzwakt en daardoor zijn vermogen zijn internationale taak goed te vervullen.

Zover gekomen met de discussie moest worden vastgesteld, dat hier vooreerst niet verder kon worden gekomen; men begreep elkanders standpunt, maar er waren geen wegen om elkaar te overtuigen tot de een of de andere zienswijze noch tot een compromis. Wel was er grote dankbaarheid voor de verheldering van inzicht, welke over en weer was verkregen. De vergadering besloot de gevoerde gedachtenwisseling zo goed mogelijk vast te leggen”.

Wie voert nu deze discussie verder, wie wil mee ons inzicht helpen verdiepen, onze slagvaardigheid verhogen?

H. D. LOUWES

Lid van de Eerste Kamer

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

firma vrolyk & coster

ROBERT FRUINSTR. 51a, ROTTERDAM-C., TEL. 39179

Fabrikanten van olie gestookte **scheepsfor-**
nuizen en **kookapparaten**

J. L. VETH HENDRIK IDO AMBACHT

Vraagt ons aan voor:

Lassen, constructiewerken
plaatwerk en classificeren

Onderdijkscherijweg 136

GEBHARD ELECTRO

ELECTRISCHE INSTALLATIES
AAN BOORD VAN SCHEPEN

ROTTERDAM

LEEDE 177, TEL. 76193

H. BRONS Jr

MAKELAAR IN ASSURANTIËN

TELEFOON 11 19 80
(3 LIJNEN)

EENDRACHTSWEG 11
ROTTERDAM

Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE”

Machinale bewerking Constructiewerk

Auto.-Electr. en Argon-Arc lassen

Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

BRANDSTOFFENHANDEL

„DEHORO” (CHR. E. DE HOOGHE)

voor Huisbrand- en Industriekolen

Engros en Detail

Dordtselaan 31 b, Telefoon 73442-75025, Wilhelminakade 2, Rotterdam

STAALBOUW F. A. K. LETHER

GOUDA

Fabriek: Schielands Hoge Zeedijk 55 - Telefoon 4237 K 1820

Glasindustrie

COOLSEDWARSTR. 4

ROTTERDAM

P. C. VAN PUTTEN

TELEFOON 32894

na 5 uur 80606

Glasslijperij en Zandstraalbedrijf

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG

Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 - SCHIEDAM - TEL. 69743

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDE

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENSMIDDELEN**

U eet er niet beter!

HUDIG & VEDER N.V.
Reders - Cargadoors
Expeditie-Passage-Agenten
ROTTERDAM
Willemskade 23 - Telegram-adres: Blokhuyzen -
Telefoon 114040

 FABRIEK VAN
ROLLUIKEN - MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP **SCHOONMAAK- EN CLASSIFICERBEDRIJF**
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

Automobilbedrijf G. C. van Kleij
Rotterdam-Z.

IN- EN VERKOOP
VAN NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN

PRIVÉ-ADRES NA 18 UUR: GAESBEEKSTRAAT 84b - TEL. 78563
WERKPLAATS EN MAGAZIJN: GAESBEEKSTRAAT 89 - TEL. 71360

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloissche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

N.V.
W. A. HOEK'S
MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD”

EELHOUSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

L. DE JONGE & ZOON
Vertegenwoordigers van fabrieken van

Staalraadkabels (VOLGENS ELK VOORSCHRIFT)
Touwwerk - Herculestouw - Cobratouw

GIESSENWEG 77 - TELEFOON 51440 (2 lijnen) - ROTTERDAM
Levering uit voorraad te Rotterdam

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN
v/h St. Job, Schiemonde en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

**BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**
WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

•

**C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”**
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Aannemingsbedrijf

**Jan van
Straalen**

Pier 4 Waalhaven O.Z.,
Telefoon 78041-77229

D. BRAND
TRIPLEX & BOARDS
„Picus”-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren
Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

Particulier Detectieve Bureau
Dir. H. H. Bouma
HOFLAAN 84b, ROTTERDAM, TEL. 23811-34327
Voor vertrouwelijke opdrachten, bewijslevering,
controles, informaties, volgen van personen.
Lid Assoc. of British Detectives.

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK
voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

SPOORWEGMATERIAAL

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK
ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT
VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen
FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 9

September 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829-74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

DE TIJD IS ER RIJP VOOR

In Eindhoven heeft men dezer dagen alweer uitgebreid de tiende verjaardag van onze bevrijding herdacht. De jaren verlopen snel.

Wij zijn niet altijd in de gelegenheid om ons dat voldoende te realiseren temidden van het voorbijflitsen van zovele gebeurtenissen.

Konden wij dit immers, dan zouden wij meermalen tot eigenaardige conclusies moeten komen. Want dat wij snel vergeten — en wellicht onze goede voornemens het snelst vergeten — is een onomstotelijk feit. Ten tijde van de bevrijding droomden wij allen, die de donkere jaren van bezetting bewust hadden doorleefd, van een nieuwe Nederlandse samenleving. Wij hadden afstand kunnen nemen van veel wat wij in de jaren voor de oorlog als vanzelfsprekend plachten te aanvaarden en dat meer op zijn juiste waarde leren toetsen.

Anderzijds had de bezetting ons verscheidene tot dan toe ongekende ervaringen bijgebracht, die wij weliswaar nog nader moesten verwerken, doch die ons in verschillend opzicht een enigszins andere kijk op de menselijke maatschappij hadden doen geven.

Zelfs de bezetter had daartoe bijgedragen, zij het in negatieve zin, door zijn belachelijke dan wel tragische verguizing van alles wat ons voor de oorlog goed, fatsoenlijk, betrouwbaar en oprecht toescheen. Door dit alles scheen het mogelijk geworden om veel van wat reeds in de jaren dertig bij sommigen onder ons sluimerde tot verwezenlijking te brengen.

Niet slechts voor de jongere doch evenzeer voor de oudere generatie stond het jaar 1945 in het teken van de vernieuwing van ons volksleven.

Voornaamste kenmerk van deze dromen vormde ongetwijfeld een sterk gegroeid saamhorigheidsbesef. Dit bracht met zich mede o.m., dat ook na de oorlog onverbiddelijk met de illusie van het gebroken gewoontje moest worden afgerekend.

Dit bracht met zich mede, dat wij ons stellig voornamen om gezamenlijk te doen wat gezamenlijk gedaan zou kunnen worden met verwerping van de zo onvruchtbare schotjesgeest uit het verleden.

Ook onze internationale politiek trad trouwens uit de zelfstandigheidssfeer in de richting van groter integratie.

Ook bracht dit met zich mede een in brede kringen sterk gegroeid sociaal besef: de wetenschap, dat wij op elk gebied allen voor één behoren te zijn.

Een nijpend tekort aan werkgelegenheid voor verscheidenen werd in die gedachtengang een nationale ramp en ook het ge-

voel voor het verwerpelijke van maatschappijverhoudingen, die aan sommigen een meer dan ruim bestaan, doch aan velen bittere armoede toewerpen, was meer dan ooit gemeengoed geworden.

Als één van de vruchten van een dergelijke gedachtenwereld mag wel de georganiseerde samenwerking tussen werkgevers en werknemers worden genoemd, waardoor de idee van het in onderling overleg gezamenlijk ten nutte van het algemeen belang iets bereiken het won van de gedachte van de klassesrijd.

Dat juist liberaal initiatief bij het bereiken van nieuwe vormen op dit terrein een zo belangrijke rol mocht vervullen, was wel uitermate verheugend.

Ook de politieke partijvorming werd intussen op een andere basis gegrondvest. Weliswaar mislukte de vorming van een Christelijk Nationale Partij, doch het vervangen van de Rooms-Katholieke Staatspartij door de Katholieke Volkspartij betekende meer dan een naamsverandering alleen.

Want de K.V.P. was niet langer een partij, die domweg alle katholieken beoogde te omvatten, doch een partij, die enerzijds slechts die katholieken trachtte aan te trekken, die zich met haar vooruitstrevend program konden verenigen, anderzijds een partij waarin bewust de mogelijkheid voor toetreding van andersdenkenden werd geopend.

Evenzo vormde de nieuwe P.v.d.A. geen copie van de voormalige S.D.A.P. doch een concentratie van figuren van sociaal-democratische, vrijz.-democratische, christelijk-democratische, christelijk-historische en katholieke huize, die zich op een gemeenschappelijk program hadden kunnen vinden.

En zo ontstond ook de Partij van de Vrijheid niet als een voortgezette organisatie van de liberalen zoals deze waren verenigd in de vooroorlogse Vrijheidsbond, doch als een bundeling van overwegend jonge mensen, die dikwijls gedurende de bezetting al hun vriendschapsbanden hadden gesmeed, die eveneens verschillende overtuigde protestanten en katholieken onder haar leden telde en die beoogde een vooruitstrevende concentratie te zijn van alle liberale, alle politiek-vrijzinnige krachten, waarbij een terugkeer werd verlangd naar één van de belangrijkste elementen van het liberalisme, het sociale element.

Bijna tien jaar later moet men wel iets minder overtuigend over deze verschijnselen schrijven. Want uit de opeenvolging van gebeurtenissen bleek, dat de overwinning van de nieuwe vormen niet zo een-

voudig tot stand zou kunnen worden gebracht als men op het eerste gezicht wellicht had vermoed.

De oude krachten weerden zich geducht en wij beseffen thans eerst recht, dat wij ook in dit opzicht in een tijd van grote gisting verkeren.

Enerzijds heeft het er immers de schijn van alsof wij steeds verder terugvallen in de vooroorlogse verhoudingen met ecartering van menig radicaal element.

De zuilen tieren weliger dan ooit, de partijstrijd is als vroeger opgelaaid en de machtsverhoudingen beginnen, mede onder invloed van het stelsel van evenredige vertegenwoordiging, opnieuw te verstarren.

Anderzijds zijn de krachten van de vernieuwing en de verjonging geenszins voornemens zich gewonnen te geven, zodat men in vrijwel alle politieke partijen in ons land zich spanningen ziet ontladen.

Vleugelvorming is een woord van onze dagen. Oorspronkelijk dacht men, dat het alleen een woord was voor de C.H.U., wier Kamerfracties sedert de oorlog bij stemmingen in twee delen uiteen plachten te vallen. Wat later bleek evenwel, dat het woord eveneens met recht van toepassing mocht zijn op de K.V.P., waar de tegenstelling tussen verschillende groeperingen zich steeds scherper begon toe te spitsen tot het herderlijk vermaan nodig was om er althans voor de buitenwereld enigszins een einde aan te maken.

De A. R. partij heeft lange tijd van uit een veilig isolement met soevereine minachting heel dit schouwspel kunnen gadeslaan. Doch enkele jaren geleden werd duidelijk, dat ook zij dit niet kon volhouden.

De partijleiding zag zulks te lang en leste in en begreep, hoe dringend ook deze partij verjonging en verdieping van sociaal inzicht behoefde.

Een jonge generatie, die tot dan toe nauwelijks bekend of bemind was in de oude A. R. kring, kwam op de voorgrond en kreeg invloed op de koers van de partij.

En wat de P.v.d.A. betreft, lange tijd kon deze zich beroepen op haar levensbeschouwelijke federatieve opzet, die het bestaan van prot.-christelijke, humanistische en

(Zie vervolg op pag. 2)

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets apart
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

katholieke werkgemeenschappen gedoogde.

Doch wat te denken van een sociaal-democratische werkgemeenschap, die zich nog onlangs in haar rangen heeft gevormd? Is het wonder, dat onder dergelijke uiterst summier geschetste omstandigheden ook de leiding van de V.V.D. het wenselijk heeft geoordeeld in een bijzondere partij-raadsvergadering zich te gaan bezinnen op de huidige politieke toestand?

Enkele maanden geleden hebben de katholieke bisschoppen het nuttig geacht door middel van een mandement een vertwijfelde poging te doen tot behoud, resp. herstel van de Nederlandse katholieke eenheid in politieke zin.

De betekenis van dit mandement gaat veruit boven het kerkelijk terrein, zelfs als men dit laatste zo ruim mogelijk beschouwt.

In feite betekent dit mandement immers als het ware de afsluiting van een proces, hetwelk zich sedert de aanvankelijke vernieuwingsdrang na de oorlog heeft ingezet. Het wil beslissen of de partijvorming — ja in menig opzicht het maatschappijbeeld — in ons land wederom definitief op de vooroorlogse basis zal worden opgetrokken dan wel of er nieuwe verhoudingen zullen optreden.

Vooraanstaande figuren van A. R. huize hebben de publicatie van dit stuk met zekere sympathie begroet. De draagwijdte van dit mandement zal zich dan ook niet beperken tot de katholieke kring, doch is bedoeld in zijn consequenties te beslissen over de gehele antithese-gedachte, die sedert meer dan vijftig jaar de grondslag vormt van onze politieke partijvorming en de structuur van onze samenleving heeft beheerst.

Het mag nog weleens met nadruk worden uitgesproken, dat dit mandement zich dus niet uitsluitend of in de eerste plaats richt tegen de P.v.d.A. en wij ons er mede zouden kunnen vergenoegen de strijd op een afstand gade te slaan.

Het mandement beoogt voor alles de liberale levensbeschouwing aan te tasten, die reeds lang vóór van een begrip „doorbraak” sprake was in de samenwerking van politieke-gelijk-gezinden ondanks verschil van godsdienstige of filosofische overtuiging en in de verwerping van de schotjesgeest in het maatschappelijk verkeer zijn grondslag had.

De strijd voor de opnemings ook van katholieken in de liberale gelederen dient daarom in de naaste toekomst als een kwestie van het grootste belang voor de liberale zaak te worden beschouwd.

Ook de J.O.V.D. kan als organisatie niet onverschillig tegenover de recente politieke ontwikkelingen blijven staan, al legt haar structuur als ontmoetingspunt van liberale jongeren haar in praktisch opzicht de nodige beperkingen op.

De liberale jonge generatie heeft wel degelijk niet alleen het recht, doch tegelijkertijd de verplichting van haar standpunt met betrekking tot deze ontwikkeling blijk te geven, een verantwoordelijkheid waarvan het hoofdbestuur van de J.O.V.D. zich terdege bewust is.

De J.O.V.D. moet als organisatie natuurlijk afzijdig blijven staan tegenover een bijzondere partijraadsvergadering, zoals deze in het begin van de maand October door de leiding van de V.V.D. werd uitgeschreven. Doch in deze kolommen verdient het te worden uitgesproken, dat wij een dergelijke samenkomst van bezinning op de huidige politieke situatie in de ons krachtens beginsel het meest verwante organisatie van de grootste betekenis achten voor de liberale zaak en om die reden van harte toejuichen.

Immers, de tijd voor een dergelijke bezinning op de positie van het liberalisme in het licht van de tegenwoordige politieke toestand is op grond van bovenomschreven overwegingen stellig rijp.

HEIN ROETHOF

BRIEF UIT AMERIKA

Leerzame lessen uit de verkiezingen in Maine

Terwijl in Maine, de Noordelijkste staat aan de Atlantische Oceaan, nog overal de gevolgen merkbaar zijn van de twee vernielende tropische cyclonen, die het land getroffen hebben, heeft men er enige weken geleden de stormbal gehesen voor een geheel ander verschijnsel — een waarschuwing voor een politieke storm die over Washington zal sporen.

Voor het eerst sinds 20 jaar en voor de tweede maal in de laatste 40 jaar hebben de kiezers in Maine een Democratische gouverneur gekozen.

Al sinds mensen heugenis hebben zij steeds Republikeinen (één Senator en drie Afgevaardigden) naar het Congres afgevaardigd — maar deze werden dit jaar herkozen met een meerderheid van stemmen die in alle vier gevallen beduidend kleiner was dan in 1952.

Het is een van die merkwaardigheden van de Amerikaanse verkiezingen dat in Maine altijd twee maanden eerder gestemd wordt dan in het overige deel van het land en ofschoon de staat Maine altijd een van de Republikeinse bolwerken is geweest, worden nu de resultaten van de verkiezingen zoals gebruikelijk aan een nader onderzoek onderworpen om te zien of er een tendenz uit blijkt die voor het gehele land zou kunnen opgaan.

Is er in dit verkiezingsjaar, dat van

zo beslissend belang is voor de regering van Eisenhower een Democratische grondzee te duchten, die het land zal overspoelen?

Het trekken van conclusies uit de verkiezingsuitslag in Maine noopt wel tot grote voorzichtigheid. Algemeen is men het er over eens, dat de strijd om de gouverneurszetel in Maine werd beslist doordat de huidige functionaris bij het kiezerscorps niet bijzonder populair was. Gewoonlijk bestaat er wel enig verband tussen de uitslag van de verkiezingen in deze ene staat die in September gehouden worden en die, welke elders in het land in November plaatsvinden, maar dit verband is niet van grote betekenis en specifiek plaatselijke omstandigheden kunnen de betekenis ervan nog sterk beïnvloeden.

Indien men het geleden verlies aan Republikeinse stemmen over het gehele land zou omslaan dan zou dit een aanzienlijke winst voor de Democraten in het Huis van Afgevaardigden en een kleine, maar beslissende winst in de Senaat betekenen. De leiders van de Republikeinse verkiezingscampagne zien dat heel goed in. Vice-president Nixon heeft al gezegd, dat de November-verkiezingen een „nek-aan-nek race” zullen worden. In het Republikeinse kamp wordt al op volle toeren gewerkt en ofschoon de Democraten

zeer verheugd zijn over „het teken aan de wand” aarzelen zij welbewust een overwinning over het gehele land als iets vanzelfsprekends aan te nemen en daarom waarschuwen zij hun mensen die de verkiezingscampagnes leiden voor al te groot optimisme.

Dit jaar zullen de Republikeinen moeten tonen, dat ook wanneer de President niet hun kandidaat is zij genoeg aantrekkingskracht op de kiezers kunnen uitoefenen om de meerderheid te kunnen handhaven in het Congres en dat is in het licht der geschiedenis gezien een uiterst moeilijke taak.

De uitslag in Maine heeft hen nu evenwel geleerd waar de stemmen vandaan moeten komen nu gebleken is dat de Republikeinse kiezers van „de Oude Garde” zich niet van genoeg steun konden verzekeren om het stemmenverlies van de onafhankelijke kiezers goed te maken.

De Republikeinen — en ook de Democraten — houden daarom vast aan hun oude tactiek die er op gericht is zich in het bijzonder te bepalen tot de districten waar een omslag in hun nadeel moet worden gevreesd (de Republikeinen hebben nu nog de meerderheid in 65 van dergelijke districten en de Democraten in 38). In deze districten, waar de onafhankelijke kiezers de schaal kunnen doen omslaan, zal de grootste troef van de Republikeinen, namelijk de

onverminderde persoonlijke populariteit van de heer Eisenhower bij de weifelaars de doorslag kunnen geven.

In dit opzicht hebben de voorverkiezingen die de afgelopen week in negen staten gehouden zijn nog wat anders geleerd; deze voorverkiezingen, waarin de partijen hun kandidaten voor November kiezen, zeggen betrekkelijk weinig over de onderlinge sterkte van de partijen, maar zij geven vaak goede aanwijzingen inzake de stromingen binnen de partijen.

Zo is het bijvoorbeeld van grote betekenis dat Senator McCarthy van Wisconsin, die duidelijk merkbaar meer steun heeft van de rechtervleugel dan van de gematigden in de partij van Eisenhower, weinig aantrekkingskracht bleek te hebben op degenen die de kandidaten moesten stellen.

Uit deze voorverkiezingen en uit de verkiezing in Maine is duidelijk gebleken, dat er beweging is gekomen in de politieke weerfronten en deze niet meer stationair zijn zoals door velen werd aangenomen. De tijd zal echter leren of de verandering van dit frontensysteem in November aanleiding zal geven tot plaatselijke storingen of tot een algehele weersverandering; voor alle zekerheid heeft men echter de waarschuwingen in top gehesen.

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**

Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994

Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructiewerken - bruggen - kraanbanen.

Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers

Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten

Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

PONTIER & KARREMAN

MAKELAARS IN ASSURANTIEN

WESTERSINGEL 9, ROTTERDAM

Bel op 11.17.00 - 3 lijnen - (K 1800)
en wij doen de rest

**Assurantie
is vertrouwen**

AMSTERDAM—CONGRESSTAD

Enige feiten ter nadere oriëntering

Het eerste Lustrumcongres van de J.O.V.D. is nabij.

Vanuit alle delen van het land zullen de leden het te Amsterdam op 14 en 15 November op grootse wijze komen vieren.

Het is van de Algemene Vergadering indertijd een gelukkig besluit geweest om dit congres in Amsterdam te doen plaatsvinden. Zonder anderen te kort te doen, kunnen wij toch gerust stellen, dat de Hoofdstad hiervoor toch wel bij uitstek geschikt is.

Zij die Amsterdam reeds kennen, en wie kent Amsterdam nog niet, zullen met genoegen opnieuw hier door heen dwalen, waar nodig onder bekwame leiding.

Voor de nieuwkomers is er volop gelegenheid een gedegen indruk op te doen; wat dat betreft staat de afdeling Amsterdam borg.

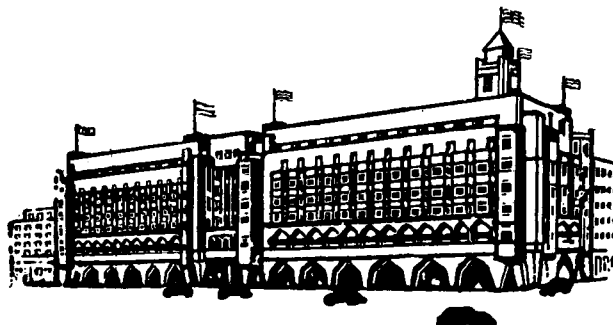
Het is dan ook bijzonder prettig, dat het eigenlijke congres plaats vindt in het hartje van de stad, direct bij de Munt, en wel in het Carlton-Hotel, waarvan voor het gehele weekend praktisch alle zalen zijn afgehuurd.

Het Carlton-Hotel, welhaast het grootste en mooiste van Amsterdam, is na gedeeltelijke verwoesting in de oorlog gerestaureerd op een wijze welke alles met stukken slaat.

In deze omgeving, welke U metertijd maar eens op Uw gemak moet bekijken, zal dus het vijfde congres van de J.O.V.D. plaatsvinden.

Natuurlijk is daarnaast gelegenheid om de stad te bekijken. Begin overdag eens met over de Munt te lopen en repeteer eens de namen welke dit plein respectievelijk heeft

een vergulde ossekop als windwijzer. Helaas is deze indertijd in de Singelgracht („Het Singel”) gevallen, waarna de gebruikelijke haan kwam. In gedachten zien we hier de

Het Carlton-hotel waar wij ons eerste Lustrumcongres houden.

rende wandelaars naar voren. We vangen flarden van gesprekken op in verschillende talen.

Een kennis van mij nam zijn zoontje eens een week lang elke avond mee naar de Kalverstraat omdat het joch zo slecht in zijn Duits was op school. Misschien hoort U ook wel Amsterdams, alhoewel dat niet zeker is.

Weet U trouwens wel, dat U niet zo maar over „het Amsterdams” mag praten; Amsterdam heeft namelijk ruim 20 taalgebieden.

We lopen verder en kruisen het Boerenverdriet. In dit sluisje liggen de groentekwekers luidruchtig verdrietig urenlang te wachten tot ze verder kunnen tenminste, zo was het eens.

Het stuk asfalt, dat hier nu ligt heet Het Spui, het kruispunt waar de wandelaars het rustig tegen de auto's opnemen. Liefhebbers voor de grote-stadsuitbreiding moeten maar direct van ons scheiden. Zij nemen in de Spuistraat de Haarlemmertram, stappen in Halfweg uit en gaan terug lopen.

Met de anderen gaan we verder, nemen de laatste bocht en zien daar het Koninklijk Paleis met daarachter de Nieuwe Kerk. Hier is de Dam. Dit is de plaats waar de eerste bewoners zich ongeveer gevestigd moeten hebben. Dit is bovenal de kern van Amsterdam, het plein waar elk Nationaal of Amsterdams feest van belang wordt gevierd.

Hier heeft de inhuldiging plaats van de Nederlandse Koningen, traditiegetrouw in de Nieuwe Kerk. Vanaf de Dam juicht en zwaait de samengedromde massa naar diegenen, die op het balkon verschijnen of men kijkt naar de andere kant, naar het Nationaal Monument, en zwijgt.

In Napoleon's tijd

In Napoleons tijd sprak men van Revolutieplein; in de oorlog hebben we hier bloed zien vloeien, de prijs o.a. voor de woorden Heldhaftig, Vastberaden en Barmhartig in het wapen van Amsterdam.

Wanneer U eens tijd hebt, bekijkt dan het Paleis van binnen of zoek in de Nieuwe Kerk het Praalgraf op van Michiel Adriaensz de Ruyter.

We draaien even om de sneltekenaar heen en gaan dan naar de Vij-

gendam, waarbij we naar links kijkend de Bijenkorf en de Beurs van Berlage niet kunnen missen. We staan nu voor het Grand Hotel Krasnapolsky, bekend onder meer door de wintertuin, en gaan dan linksaf de eerste straat van Amsterdam in, de Warmoesstraat, heus niet alleen bekend door het er gelegen Politiebureau van dezelfde naam. Hier zijn we in de typisch „Oude Stad”. Dan rechtsaf, het Oude Kerksplein. Donker Amsterdam, jawel, maar tevens een van de mooiste deelen. De Achterburgwallen, de Nieuwmarkt met de St. Antoniespoort, beter bekend als de Waag.

Hier huisden vroeger ook verschillende gilden, waaronder de Chirurgen en het was hier, dat Rembrandt de eerste streken op het doek zette voor zijn „Anatomische les van Nicolaes Tulp”. Rembrandt hield van de grote koopmansstad en Amsterdam ook van hem, maar te laat, Rembrandt stierf in stilte.

Ga eens naar zijn huis, Jodenbreestraat 4 en laat het U daar vertellen. Nu gaan we terug over de Zeedijk met zijn illustere kroegjes, waar het passagieren der zeelui begint. Ver-

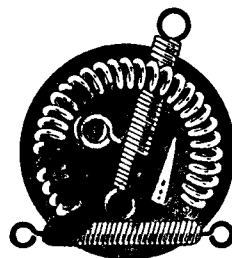

Oude Zijds Kolkje.

gehad: Ossemarkt, Schapenplein, Reguliersplein en Sophiaplein, terwijl het sinds 1672 Muntplein heet. Hier was heel vroeger ossemarkt en de Regulierstoren (Munttoren) droeg

ossen, kalveren en zo lopen, en gaan met hen, onder de Munttoren door de Kalverstraat in. Heerlijk druk is het hier en we duwen ons tussen de langzaam slente-

ALLE SOORTEN
VEREN

KORTE LEVERTIJD

Verenfabriek AVERON

Adrianastraat 94 - Rotterdam

TELEFOON 53700

Las- en Constructiebedrijf „KABO”

THEOD. KAETH.

Kant.: ROTTERDAM, Tel. 39808 - Fabr.: DORDRECHT, Tel. 7160

Vraag vrijblijvend prijsopgave voor alle constructie- en laswerkzaamheden

**CHASSISBOUW VOOR TRAILERS, DIEPLADERS EN OPLEGGERS
IN ELKE TONNAGE**

A. K. KRUIHOF

Timmerman en Aannemer

Administratie en onderhoud van huizen

Waalhaven O.Z. No. 19
Telefoon 78207

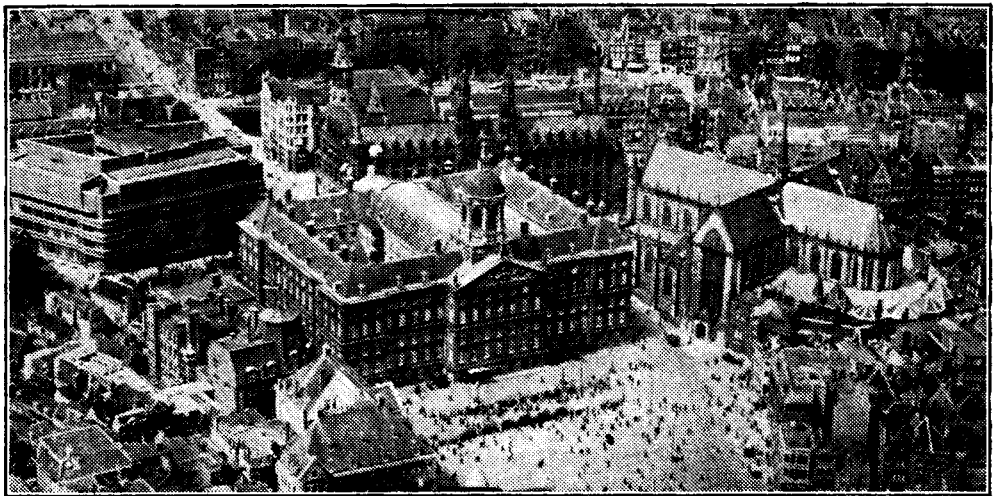
Woonhuis: Zuidhoek 228a Tel. 72429
ROTTERDAM-Z.

der door een paar steegjes en over hoge bruggen en dan zijn we op eens bij het Oude Zijds Kolkje, in Amsterdam bekend als het Rottennest. Dit is toch wel een van de mooiste, typisch oud-Amsterdamse plekjes; de huizen rijzen hier recht uit het water op en dringen samen om het kolkje en daarvoor ligt de Kolksluis. Hier wordt het water alleen nog in beroering gebracht door de rondvaartboten.

We kunnen nu weer verder, een paar kronkelstraatjes en we zijn op de Prins Hendrikkade met rechts van ons de St. Nicolaaskerk, rechtvoor het Centraal-Station met er achter het IJ en helemaal links het Damrak.

Laat de zon schijnen en laat het hier barstens druk zijn, dan zult U dit nooit meer vergeten. We slenteren nu terug over het Damrak, Dam en Rokin en staan weer op de Munt, het plein waarvan de verkeerssituatie de verkeerspolitie zo'n hoop kopzorg leverde.

Hier kunt U weer terug naar Carlton, U kunt ook in de tram stappen:

Paleis en omgeving in vogelvlucht

Lijn 5, langs de Wibautstraat met de grote gebouwen waarvan de Raad van Arbeid al klaar is en het Belastinggebouw al boven de grond komt, aan het eindpunt het altijd nieuwe Amstelstation; of lijn 9, naar Amstel en Artis, met de aapjes (brood mee nemen!); 24 naar het Stadion voor de wedstrijd Nederlands Prof-elstal-Hongarije (3-1), of 25 langs het Victoriaplein met wolkenkrabber naar de nieuwe grote

ons niet het geld in de zak houden. Links enige grotere gelegenheden waaronder de Kroon, de plaats waar de afdeling Amsterdam haar lezingen e.d. organiseert (en „Het Gouden Hoofd”, in welk restaurant in November 1950 de J.O.V.D. haar eerste congres hield — Red.). Links achter, enige opkometjes waarvan het Brouwerswapen de meeste rust uitademt. Op de hoek van de Utrechtse straat het aparte „de Doofpot” van Max Tailleur, daarnaast Femia (alleen voor leden) en dan het van oudsbekende Schiller, maar U zult er nog veel meer ontdekken.

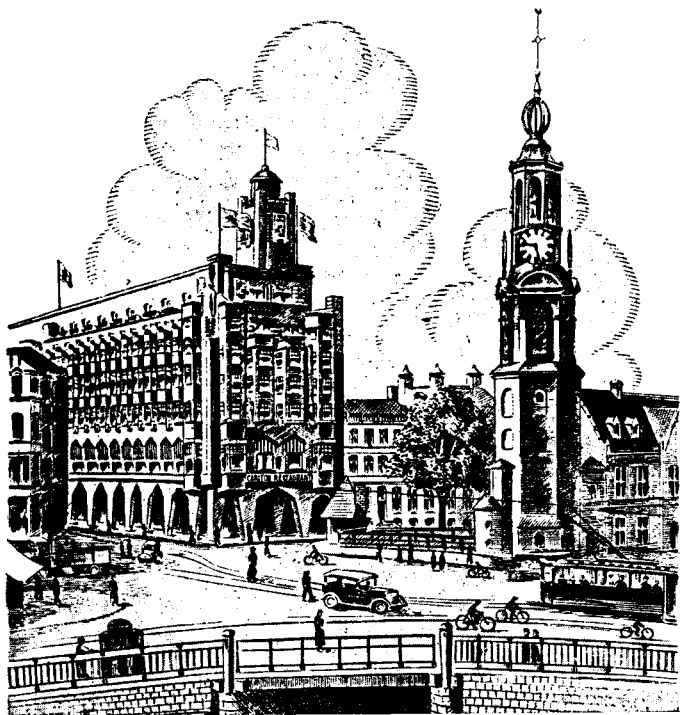
Ons omdraaiend zien we het tamelijk nieuwe Saint Germain des Prés en daarnaast Broodje van Kootje, een van de drie. Rechts van ons ligt het Thorbeckeplein met teveel gelegenheden om allemaal op te noemen. Thorbecke staat er met zijn rug naar toe, deze grote liberaal heeft per

slot van rekening een naam te verliezen, maar trekt U zich daar maar niets van aan.

Zo wel, dan gaan we door de Reguliersdwarsstraat terug naar de Vijzelstraat, om in de Carlton-corner een kleintje koffie te gaan gebruiken. Daar kunnen we dan doorpraten over Amsterdam, waarvan nog zoveel is te vertellen, te veel om in dit bestek alleen maar genoemd te worden; daar ook kunnen we praten over ons Congres, waarvan zo ontzettend veel valt te maken als ieder het zijne bijdraagt.

Laten we er een waardig Lustrum van maken, dat ver naar buiten uitdraagt, dat ons zelf echter veel zal geven en dat ons bovenal een onvergetelijke herinnering zal schenken, een herinnering aan het 1e Lustrum-congres van de J.O.V.D., 1954 in Amsterdam.

HERMAN H. SOUWERBREN

Muntplein

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, **Hollandsche Bank-Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

brug over de Amstel, de Utrechtse Brug (voorgetrokken beton).

Als het avond is kunnen we nog beter een stukje doorlopen, de Reguliersbreestraat in met zijn vele lichtreclame's: Wat Kan kan, kan Kan alleen, Galeries Modernes, dat er ook wel wat van kan, Gamba als het warm is en Kwekkeboom voor de lekkerbekken, de „kleine” Cineac voor het nieuws in kleuren (en geuren), en rechts Amsterdam's mooiste bioscoop-theater: Tuschinsky; loopt U maar eens de fraaie hal binnen.

Met de laatopblijvers gaan we door naar het Rembrandtplein, dat weer meer en meer de oude plaats van het vermaakcentrum inneemt.

Het donkere silhouet van de Amsterdamse Bank (Incasso-Bank) doet

HBU

HBU

**550 x Nederland en
96 miljoen
klanten**

Dat zegt iets omtrent de betekenis van Zuid-Amerika voor de Nederlandse exporteur. In dit rijke werelddeel, met nog een grootse ontwikkeling in het verschiet, kunnen wij U, dank zij 12 eigen kantoren, volledig oriënteren.

Ook voor Zuid-Amerika: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Nog enkele flitsen uit ons Zomerkamp

Hoe wij kennis maakten met de Achterhoek

Prettige herinneringen aan de op grootse wijze versierde markt in Winterswijk

Donderdagavond 29 Juli sprak tijdens ons Zomerkamp voor ons de heer F. van Huët Lindeman, een speciaal in de Achterhoek bekend Archeoloog.

Op de hem eigen wijze vertelde de heer Lindeman hoe de Achterhoek was ontstaan en hoe deze zijn golvend landschap te danken heeft aan het tijdens de ijstijd vanuit de Oostzee binnengekomen gletscherijs, dat evenals elders in ons land, ook in de Achterhoek een laag grondmarene materiaal, bestaande uit zand kleileem en grint heeft neergelegd.

De Achterhoek is een gedeelte van het Rijndiluvium en de stad Winterswijk (thans ± 22.000 inwoners en 13.815 h.a. groot) ligt op de grens tussen het Noordelijk- en het Zuidelijk diluvium.

In de steengroeve bij Ratum kunnen wij bij de afgravingen nog steeds gesteenten, die op de ijstijd wijzen, vinden en geologische studenten verrichten regelmatig proefboringen in de gehele Achterhoek.

Een grote bijzonderheid is, dat langs de Slingerbeek o.a. de gele Anemoon en de gele Dovenetel volop bloeien, terwijl men elders in het land uren moet lopen zoeken om er één te vinden.

Op geestige wijze verhaalde spreker van de bewoners die ± 5000 jaren geleden Oost-Nederland bevolkten. In Kotten b.v. worden in de grond nog vaak overblijfselen van vroegere nederzettingen gevonden, die er op wijzen, dat waarschijnlijk de Gamaven zich langs de beekoevers hadden gevestigd. Urnen en stenen bijlen zijn ook zeer onlangs nog door een landbouwer bij het omploegen van zijn land gevonden.

Spreker vertelde verder over de z.g. „potstallen” waar deze Gamaven in woonden en over hun wijze van het in cultuur brengen van woeste gronden en hoe zij eeuwenlang door het steeds maar opleggen van heiplagen de te laag gelegen akkers ophoogden.

Hoe de z.g. „Scholteboeren” de belangrijkste boeren van een mark waren; een soort burgemeesters dus, die het gezag handhaafden.

Hoe de boeren van een mark een z.g. „Dodeboer” aanstelden, een boer die met zijn wagen en paarden een dode naar de begraafplaats moest brengen; deze zelfde boer bracht ook de bruidsparen en de pasgeborenen naar de kerk!

Karel de Grote komt de eer toe het Christendom in Hameland, dat gevormd werd door de Achterhoek en een stuk van de Veluwe, gebracht te hebben.

Gouwgraaf over Hameland was Hertog Wittekind, die zijn hof in Vreden (Dtsl.) had; deze bestreed echter het Christendom.

In 779 leverden de Saksen en de troepen van Koning Pepijn slag in Bocholt, terwijl enige jaren later een massamoord in deze streken plaats vond. Later werd Hertog Wittekind tot het Christendom bekeerd en was toen een vurig strijder vóór het Christendom.

Boerderijen van Hertog Wittekind, zo wil de overlevering, stonden destijds op de plaats waar thans de Hervormde kerk in Winterswijk staat.

Het verkeer vroeger ging langs de z.g. Hessenwegen van Duitsland naar het Westen via Bocholt, Aalten, Zelhem en Zutphen.

In het vroegere Hameland met het oude Kerspel Winterswijk, zoals het vroeger werd genoemd, wordt op het ogenblik nog de Westfaalse taal gesproken; de Westfaalse taal met haar typische klanken, die men ook vandaag de dag nog terugvindt in

het gezellige Achterhoekse dialect; zelfs tot in Keulen en Denemarken vindt men deze zelfde klanken terug.

Na deze zeer interessante uiteenzetting besloot de heer Lindeman deze uitermate leerzame avond met het draaien van een aantal door hem zelf opgenomen films over: „Het jonge leven op de boerderij en over het voormalige eiland Urk met zijn vissersbevolking en visvangst.

Een drietal films over het Koninkinnefeest dat in 1948 gedurende 3 volle dagen werd gehouden, besloot de serie films en wanneer wij kampdeelnemers (en -sters) op de bal-champêtre-avonden, die we maakten, op de op grootse wijze versierde markt in Winterswijk, nog niet hadden ontdekt, dat de Achterhoekers het „feestelijk kunnen versieren” dan bleek ons dat in ieder geval wel uit deze laatste drie films, waar het „is er nog iets te versieren of feest te vieren”, geen vraag bleek te zijn!

T. DE VRIES

Wij bereiden ons voor op ons eerste Lustrumcongres Amsterdam vraagt nu reeds aller medewerking

TEN OVERVLOEDE KONDIGEN WIJ U AAN DAT HET 1e LUSTRUMCONGRES VAN DE J.O.V.D. ZAL PLAATS VINDEN OP: 13 EN 14 NOVEMBER A.S. TE AMSTERDAM

De congrescommissie en de afdeling Amsterdam presenteren U een programma, dat klinkt als een klokkenspel.

Nog steeds achten wij niet het moment gekomen, U van alle feiten op de hoogte te brengen. Wij houden U in spanning!

Wat gaat daar gebeuren. Het waar kunnen wij U al zeggen. Het congres zal plaats vinden in het Carlton-Hotel, dat zoals U weet, vlak bij de Munt is gelegen. Dus in het hartje van de stad.

Wij begrijpen, dat het risico met zich meebrengt, dat U zich laat verleiden door alles wat Amsterdam U biedt.

Wij zullen echter alles in het werk stellen het programma zo te maken, dat aan deze verleiding weerstand kan worden geboden. Daar is de Algemene Vergadering. Een vergadering, ja, maar wat voor een.

Er staan ons grote dingen te wachten. Wat gaat er gebeuren, welke koers gaat de J.O.V.D. Wij willen het weten.

Wij willen het mede bepalen.

Van vergadering naar diner, verzorgd door de bekende Franse koks van het Carlton-Hotel. Laat U dit niet ontgaan!

Het bijkans overladen programma brengt U vervolgens van de ene verrassing in de andere. Het avond-programma (psst. tot diep in de nacht), zal één groot feest worden ter ere van onze 5-jarige vereniging.

Ook de Zondag gunt U geen rust, het programma laat nauwelijks tijd om de vergadering voort te zetten. En tenslotte komen wij U onder het motto „en nu Amsterdam in” Uw vurigste wensen in vervulling brengen!

Denkt echter niet, dat wij Uw nachtrust hebben vergeten. De verzorging van de logies hebben natuurlijk de grootste aandacht. Gebleken is echter, dat dit, in het overbevolkt Amsterdam een groot probleem is.

Komt U ons te hulp. Wanneer U in Amsterdam familie hebt wonen, vraagt dan, of U daar kunt overnachten.

Zo ja, bericht dat dan middels onderstaand formulier aan het secretariaat van de afdeling Amsterdam: KONNINGINNEWEG 195. Meer kunnen wij U niet mededelen. Zoals gezegd, wij houden U in spanning, maar... laat het U niet ontgaan!

OPGAVEFORMULIER.

Ondergetekende:

Naam:

Straat:

Woonplaats:

Overnacht bij:

Familie:

Straat:

te Amsterdam.

Handtekening:

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

Belangrijke bijeenkomst in Groningen op 8 Oct. a.s.

Mr. Van Riel spreekt

Op Vrijdag 8 October organiseren de afdelingen van de J.O.V.D. in Groningen, Noord-Groningen en Oost-Groningen en de Centrale Groningen van de V.V.D. een gezamenlijke bijeenkomst.

De heer Mr H. van Riel (vice-voorzitter van de V.V.D. en lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland) zal spreken over:

„Liberale Politiek”

De bijeenkomst wordt gehouden in het Concerthuis (Poelestraat) te Groningen, aanvang 8 uur.

Luchtkranen	Storkkoppelingen
Slangkoppelingen	Straalpijpen
Pijpkoppelingen	Zuigkorven
Slangredders	Tuinslangtoebehoren
Afblaaspistolen	Afsluiters

levert U tegen de meest gunstige prijzen:

Agentuur- en Commissiehandel

J. BAAN Jr.

(Fabrieksagent)

Jan v. Ghestellaan 17

Rotterdam

Tel. 82259

Vraagt vrijblijvend

onze nieuwe catalogus!

Het vluchtelingenvraagstuk: een verantwoordelijkheid voor ons allen In georganiseerd verband valt er iets te bereiken

Terwijl wij rustig in onze stoel zitten en een boek lezen; terwijl wij naar de bioscoop of het theater gaan; terwijl wij, ieder in zijn werkkring, bezig zijn ons een zekere toekomst te scheppen, sluipt „ergens” een mens door prikkelraad over een grens.

Hij is op weg naar de vrijheid, meent hij. Het land, dat hij gaat verlaten, zijn vaderland, biedt hem geen bestaanszekerheid meer. Erger nog: hij is bang hetzelfde lot te moeten ondergaan als de hoofdpersoon van het boek „Het 25e uur”.

Het verlies van zijn persoonlijke vrijheid heeft hem er uiteindelijk toe doen besluiten de moeilijke en gevaarlijke weg te gaan naar de vrijheid.

Veel dat hem zo dierbaar is geeft hij op: zijn huis, zijn familie, zijn vaderland. Maar het verkrijgen van de vrijheid zal hem al deze verliezen vergoeden, hoopt hij.

Vrijheid betekent tenslotte te kunnen bouwen aan een toekomst. Brengt deze vrijheid de vluchteling nu eigenlijk wel datgene wat hij er van verwacht? Helaas, in de meeste gevallen niet.

Wanneer het deze mensen uiteindelijk is gelukt veilig over de grenzen te komen, is er een vacuum.

Ze kunnen niet voldoende worden opgevangen door de landen, waar ze naar toe gevlucht zijn; hen kan op het ogenblik niet allen de kans worden gegeven om weer in de maatschappij terug te keren. In zekere zin is de vluchteling van vele gevallen nog een „outcast”.

Bij het vluchtelingenvraagstuk, zoals zich dat heden ten dage aan ons voordoet, dringen zich twee punten, als zeer belangrijk, naar voren:

- 1e. Het is een massaal vraagstuk.
 - 2e. Het is een slepend vraagstuk.
- Laten we nu eens de landen nagaan,

In en om ons Zomerkamp werd gemompeld dat

● Ans Tieslink van mening is, dat men in zo'n kamp meer heeft aan één pond temperament, dan aan een koffer kleren.

● Jaap v. d. Heul nog steeds bezig is zijn draad van Ariadne te weven.

● Tim de Vries bij gebrek aan ezelinnemelk zijn huid verzorgt met hete soep.

● Annette Kruys misschien geen duizend maar toch wel vier mannen te erg was.

● Diddy de Vries een kloofje in haar lip had en daarom niet lachen kon.

● Voortaan geen auto's meer op onze kampterreinen zullen worden toegelaten, om onze politieke tegenstanders geen reden tot rechtvaardige kritiek te geven.

● Nel van Schievenen iedere vrije minuut gebruikte voor het maken van nuttige en fraaie handwerken.

die met het grootste aantal vluchtelingen zitten en de moeilijkheden die de vluchtelingen voor deze landen meebrengen.

a. **China.** Dit land telt 15.000 vluchtelingen. Reeds twee keer zijn zij opgejaagd. Velen van hen worden verpleegd in hospitalen voor de zo gevreesde ziekte: t.b.c. Nederland heeft zich bereid verklaard enige zieken in eigen sanatoria te verplegen.

b. **Griekenland.** Het aantal is hier ook 15.000. Maar reeds voor de tweewereldoorlog had Griekenland ± 7000 vluchtelingen. Economisch was het land te zwak om de na-oorlogse stroom behoorlijk op te vangen.

c. **Italië.** 40.000 vluchtelingen hebben hier getracht een bestaan te vinden. Maar de kansen zijn zeer gering, want Italië heeft te kampen met een groot werkloosheidspercentage.

d. **Oostenrijk.** Een stroom van 220.000 vluchtelingen heeft dit land te verwerken gekregen. Nog 40.000 van hen verblijven in kampen. Het land heeft zelf te veel interne moeilijkheden (o.a. nog steeds geen vredesverdrag).

De regering hoopt het probleem op te lossen door emigratie. Doch één plekje op een long grendelt deze mogelijkheid af voor een heel gezin.

e. **Duitsland.** 240.000 niet-Duitse vluchtelingen hebben hier een onderkomen gezocht. Gelukkig biedt het land wel mogelijkheden. Economisch en financieel is Duitsland niet zo erg zwak. Vele vluchtelingen zijn meegegroeid met de wederopbouw van het land.

Het probleem van de tewerkstelling van de vluchtelingen is op twee manieren op te lossen:

1e. Economische integratie.

2e. Emigratie.

China, Griekenland en Italië zijn landen waar alleen de tweede mogelijkheid uitkomst zou kunnen brengen.

In Duitsland en Oostenrijk zal zeker de tweede mogelijkheid kans van slagen hebben.

Droevig genoeg zijn de kansen op emigratie zeer sterk gedaald door de hoge eisen, welke door de emigratielanden worden gesteld.

ALGEMEEN HANDELSBLAD
VINDT MEN STEEDS AAN DE KOP!

In de eerste plaats: beroepsvaardigheid en gezondheid. Ten tweede wat betreft de criminele achtergrond van de vluchteling. Voor een man die b.v. eens f 100.— gestolen heeft, bestaat geen kans op reclasering. Ongeacht zijn beroepsvaardigheid wordt deze man afgeweerd om het kleine vlekje van zijn verleden.

Hij staat geboekt in de internationale politieboeken. De regeringen zijn bang voor criminaliteit. Dit probleem moet internationaal worden bekeken of ook voor deze mensen geen reclasering mogelijk is.

De landen, die aan het IJzeren Gordijn grenzen, hebben de meeste moeite met het vluchtelingenprobleem. De landen, die verder verwijderd zijn, raakt het probleem niet direct en zo licht stelt men zich daar de vraag: „Ben ik mijn broeder's hoeder”?

Men is niet in staat individueel iets aan dit probleem te veranderen of te verlichten; doch door georganiseerd en gecoördineerd werken kunnen verscheidene mensen aan de maatschappij worden teruggegeven. A. N.

De nieuwe Sovjet-diplomatie vraagt de aandacht

Het westen staat voor een uiterst ingewikkeld probleem

Na de dood van Stalin is de Russische buitenlandse politiek nogal ingrijpend veranderd. Immers in de eerste verklaring die Malenkov aflegde sprak hij de volgende woorden:

„De meest correcte en de meest juiste buitenlandse politiek is die van vrede tussen alle volken, een politiek van wederzijds vertrouwen, zakelijk, gebaseerd op en bevestigd door feiten”.

Deze woorden zou men kunnen opvatten als kritiek op het buitenlands beleid van Stalin. Immers de politiek van de „vader der volkeren” was van elke soepelheid ontbloot; zij was star en dogmatisch. Dit kwam vooral tot uiting in de verklaringen, die de Russische diplomaten in het buitenland aflegden. Het was steeds hetzelfde thema, ongeacht hoe de politieke situatie op dat moment was.

Veelal werd het praatje verkondigd dat Stalin leed aan verkalking en daardoor niet meer in staat was om nieuwe, heldere ideeën in zijn politiek te brengen. Het is een aardige verklaring, doch wanneer Stalin aan de bovengenoemde ziekte inderdaad geleden had, zou hij reeds gauw zijn binnenlandse positie hebben moeten prijsgeven.

Er zijn genoeg omwentelingen in de hoogste regionen geweest, doch iedere keer als de kruitdamp was opgetrokken zat Stalin nog vaster op zijn zetel.

Neen, veeleer geloof ik dat de starre buitenlandse politiek verklaard moet worden door het feit, dat met ieder besluit het prestige van Stalin op het spel stond. Door het wegvallen van Stalin en het aan de macht komen van Malenkov viel een deel van dat prestige weg. Het prestige van Rusland bleef natuurlijk bestaan, doch dit is zeker gehalveerd, doordat achter de beslissingen geen Stalin, maar een Malenkov staat.

Hierdoor is de Sovjet-diplomatie veel dynamischer geworden en geeft ongetwijfeld meer perspectief voor het Westen.

Zij vraagt daarom nauwkeurig bestudeerd te worden en de Westelijke mogendheden — in het bijzonder de Verenigde Staten — zullen er goed aan doen hun diplomatie af te stellen op de Russische willen zij niet vervallen in de starheid van de Russische diplomatie tijdens Stalin.

Twee maal wapenstilstand

Het denkbeeld van het „vreedzaam naast elkaar leven” van verschillende regeringssystemen schijnt thans in Moskou weer opgeld te doen. Dit denkbeeld houdt een tweetal gevolgen in:

1e het eist dat tegengestelde regiems

ophouden elkaar met de wapenen te bestrijden, 2e dat zij zo goed mogelijk van elkaar geïsoleerd moeten worden.

Dat het streven hiernaar inderdaad in Moskou aanwezig is blijkt uit het feit, dat de Russische diplomatie, na de dood van Stalin, reeds twee maal haar handtekening onder een wapenstilstand heeft gezet (Korea en Indo-China).

One day service

BRUYNSTRAAT 52-56 • ROTTERDAM • PHONE 32845

QUICK SERVICE
Laundry & Drycleaning
for SHIPS, HOSPITALS, HOTELS
& RESTAURANTS

HOTEL-PORSELEIN
voor **SCHEPEN**

H. A. Slikkerveer - Tolhuislaan 7-9
Tel. 74727 - Rotterdam-Katendrecht

Een opmerkelijk feit vlak na de conferentie van Geneve was, dat Molotov de Westelijke mogendheden uitnodigde voor een nieuwe conferentie betreffende Duitsland. Deze uitnodiging werd door de Amerikanen afgeslagen, omdat de conferentie in Berlijn van Februari j.l. genoeg heeft aangetoond, dat de Russen geen werkelijke concessies in deze willen doen.

Niemand weet of de Amerikanen hier goed aan hebben gedaan. Hierboven is betoogd dat de Sovjet-diplomatie een zeer sterke evolutie ondergaat. Het zou dus best kunnen, dat de Russen onder invloed van de besprekingen te Gennève nieuw licht zien in een nieuwe conferentie over Duitsland.

Op de conferentie van Berlijn zagen de Russen de Oostduitse revolutie van 16-17 Juni '53 nog altijd als een spookverschijning achter zich.

Volgens Isaac Deutscher — een zeer goed Ruslandkenner — in Moskou's ogen de belangrijkste gebeurtenis van het tijdperk na Stalin, de gebeurtenis die de overgang der nazi-Stalinistische diplomatie van de ene fase naar de andere kenmerkte.

Tot op die datum overwoog het Kremlin ernstig om zich militair en politiek uit Oost-Duitsland terug te trekken, hetgeen betekend zou hebben, dat men het regiem Pieck aan zijn lot had overgelaten en dat het zou zijn ingestort.

Het Kremlin was toen kennelijk geneigd om te veronderstellen, dat ten koste van deze prijs een algemene en betrekkelijk duurzame ontspanning tussen Oost en West zou verkregen kunnen worden.

De revolutie echter dwong het Kremlin de regering Pieck op de meeste demonstratieve wijze te steunen, want de Juni-opstand waarschuwde Ruslands heersers, dat een terugtocht uit Duitsland waarschijnlijk een verwarde vlucht zou worden.

De „vijand”, d.w.z. de westelijke mogendheden en de bevolking van Oost-Duitsland — het Kremlin twijfelt niet aan welke kant de sympathieën van de laatste liggen — stonden hun niet toe een geordende terugtocht uit te voeren.

Moskou kon zich gemakkelijk veroorloven het Oostduitse regiem te ontmantelen, om de verbannen sociaaldemocratische partij weer in de Sovjet-Zone toe te laten, en om een nieuwe regering op bredere basis die van Pieck en Grotewohl te doen vervangen.

Van Russisch standpunt uit gezien

Bij het eerste lustrum van de J.O.V.D.-afdeling Vlaardingen-Schiedam

De redactie bewaarheidt het spreekwoord
van het vat en het zuur

1 Mei,
Jochei,
Dát is de dag
Die een goed J.O.V.D.'er niet vergeten mag!

D'afdeling Vlaardingen-Schiedam gaf een feest,
Zoals er in Schiedam nog nooit een is geweest,
Dit ter gelegenheid van haar vijfjarig bestaan,
Waarvoor het H.B. gaat geven een vaan (?)

Van Noord en Zuid, van Oost en West,
Kwamen velen op hun Paasbest
Naar die fleurig blauw versierde zaal,
Waar zij vonden een zeer hartelijk onthaal.

Onze Steef
Raakte spoedig op dreef
En was ongestoord
In zijn openingswoord.

Aan de rechterhand zat nog een spreker, ook klein,
Die het eveneens kon vertellen zeer fijn.
Zijn bezoek (van de heer Korthals) stelde men zeer op prijs
Vooral met het oog op zijn Luxemburgse reis,
die hij diezelfde avond nog moest ondernemen
Om des Zondags de K.S.G. een liberale injectie te geven.

Europe Uni,
Voorwaar geen utopie,
Wij moeten vooral ook in het persoonlijk leven
Wat meer naar dit doel streven.

Persoonlijkheid centraal,
Moet niet alleen zijn een ideaal
Doch toegepast worden in dit land,
Waar het socialisme alle vrijheid uitbant.”

Ook Hein (Niet Davids zoals U weet) 1)
Doch Roethof wordt waarschijnlijk onze peet;
Hij bood tenminste een vlag of vaan
Voor de volgende 1 Mei demonstratie aan.

Ook sprak,
Onze Jacq,
(het erelid)
met zeer veel pit.

Voor de financiën, een belangrijk ding,
Werd een beroep gedaan op de ping ping,
De dames verkochten hun loten zo charmant,
Dat de penningmeester was uit de brand. 2)

„Paljas”, de opera vol droef geschien
liet een kant van het leven zien
waarin Amor, ook erelid der J.O.V.D., speelde een duivelse rol,
zijn invloed sloeg in veler J.O.V.D.'ers' bol,
Het applaus was krachtig,
Want de J.O.V.D. is machtig.

PAUZE

Hierna brak het zwierige gedeelte van de avond aan,
Een ieder kon zijn voeten (ongeacht de maat) 3) laten gaan,
Een voorrecht dat duurde tot 2 uur in de nacht,
Toen iedereen 4) naar huis werd gebracht.

Dit huis was ook vaak een onderdak,
Door V.V.D.'ers aangeboden, voor het gemak,
Der J.O.V.D.'ers, die, wij zijn het ons bewust,
Waarschijnlijk niet zeer lang hebben gerust.
Door alle indrukken in Schiedam opgedaan,
Waardoor ze thans nog liberaler door het leven zullen gaan,
en, de Idee,
der J.O.V.D.
zullen verspreiden,
ten alle tijde,
opdat zij zich nog meer uit zal breiden.
(Met redactionele excuses voor een vertraagde publicatie).

1) Heintje Davids is een bekend cabaretière; Dr Hein Roethof een bekend politiek toneelspeler; 2) bijna; 3) deze liepen van 36 tot en met 50; 4) dit hopen we dan maar.

waren deze maatregelen alleen dan de moeite waard als men de indruk kon wekken, dat zij voortsporen uit Ruslands eigen politiek, gevoerd zonder dwang van buiten.

Dit zou dan een geordende terugtocht zijn geweest, waarbij Rusland zo weinig mogelijk prestige zou hebben verloren.

Voor het Kremlin is het dus nog steeds een moeilijke opgave om zich uit Oost-Duitsland terug te trekken zonder hierbij op de vlucht te worden gejaagd.

Zullen de westelijke mogendheden een geordende terugtocht mogelijk willen maken, en op welke voorwaarden?

Of zijn alle mogendheden, daar Rusland niet kan terugtrekken zolang de westelijke mogendheden in Duitsland blijven, gedwongen om aan hun huidige posities vast te houden?

Het probleem Duitsland schreeuwt iedere dag weer om een oplossing. Wanneer er inderdaad iets van een oplossing gevonden zou kunnen worden, dan zou het belangrijkste strijdwapen — verkiezingswapen — van de sociaal-democraten uit handen geslagen worden. Dit zou op zijn beurt de positie van Adenauer versterken. Een versteviging die Adenauer na het débaclé van de E.D.G. wel nodig heeft!

Oorlog of vrede?

Tito heeft eens verklaard, dat er in Rusland twee partijen zijn, t.w. een partij die verzoenend tegenover het Westen wil staan en een partij die alleen maar heil ziet in een derde wereldoorlog. *) Malenkov zou de leider van de „vredespartij” zijn.

Op de vijfde en zesde Maart voerde de „vredespartij” haar staatsgreep uit. Vlak daarna kwam er een verzoenend element in de Russische politiek. Immers de eisen over de krijgsgesvangenen bij de Koreaanse wapenstilstand, waar maanden over gepraat was, tijdens Stalins bewind, liet men plotseling vallen.

Uit dit feit — en ook uit de bovengenoemde feiten — zou men kunnen opmaken dat Malenkov inderdaad tot de „vredespartij” gerekend mag worden.

Doch zijn binnenlandse tegenstanders kijken toe en wachten op zijn falen. Zou Malenkovs politiek mislukken dan kan er een dramatische wending komen en een ommekeer van de tendenz, die deze politiek beheerst. Het is dus aan het Westen om de buitenlandse politiek goed vast te stellen en zo nodig te herzien.

FERRY HOOGENDIJK

*) Oorlog of vrede, door I. Deutscher.

Waarom wordt N.R.C. door studentende het meest van alle dagbladen gelezen?

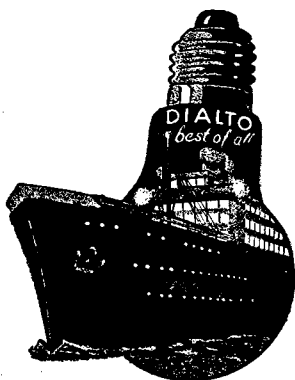
Omdat de N.R.C. het dagblad is, dat het meest bijdraagt tot de intellectuele vorming van haar lezers. Bovendien geeft de N.R.C. aan studenten, die zijn ingeschreven aan een erkende hoger onderwijsinstelling op een jaarabonnement BELANGRIJKE KORTING

U kunt de N.R.C. 14 dagen op proef krijgen

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

„De Gloeilampcentrale”

Export - Import - Anno 1924
MATHENESSERLAAN 460
ROTTERDAM - TEL. 36756

AFDELINGSNIEUWS

AMSTERDAM.

Het seizoen geopend!

Op Zaterdag 11 September werd het nieuwe seizoen geopend met een feestelijke propaganda-avond in het ons zo vertrouwde Minerva-paviljoen.

Er heerste weer de prettige sfeer, zoals we dat bijna niet anders kennen. De voorzitter, H. H. Jacobse, opende de avond met een korte inleiding waarin hij de J.O.V.D.-sluiers oplichtte voor de belangstellenden.

Daarna kwam de heer Nordlohne op het podium; hij verving ter elfder ure de verhinderde landelijk voorzitter. Alhoewel zijn lezing de sporen droeg van een haastige voorbereiding, waren de gedachten, die hij over het politieke leven, naar aanleiding onder anderen van het bisschoppelijk mandement, ontwikkelde het aanhoren beslist waard.

Zijn citeren uit de Encycliek van 1889 bracht vaak een glimlach rond de monden der toehoorders en hij verklaarde hiermede het voortdurend gevaar dat het nimmer veranderde Katholicisme voor de niet-katholieke mensheid betekent. Zijn kritiek op de V.V.D., mede in verband met de open brief van het Hoofdbestuur stond gelukkig niet ter discussie; zij kwam nogal aanvechtbaar voor en kan beter in een officieel congres ter verdediging worden aangedragen.

Nieuwe gedachten en nieuwe activiteiten, dat is het wat de J.O.V.D. hard van node heeft. Dat het bal gezellig was behoeven wij natuurlijk niet te vertellen.

Z.O. DRENTHE.

Kamers van Koophandel.

Op 28 Aug. hield de afdeling een bijeenkomst in Hotel de Boer te Dalen. Bij de mededelingen kon de voorzitter de vergadering officieel op de hoogte stellen van het verheugende feit, dat het bestuurslid J. v. d. Hei in het huwelijk was getreden. Hij feliciteerde hem namens de afdeling en wenste hem het allerbeste toe op het voor velen zo wankele huwelijkspad.

Mr Dr K. H. de Langen uit Meppel lichtte ons die avond in over de gang van zaken bij de Kamers van Koophandel en Fabrieken in Nederland. In de Napoleontische tijd ontstonden in Nederland de eerste Kamers, die ten doel hadden handel en nijverheid te bevorderen. Deze Kamers hadden een plaatselijk karakter.

De onderlinge organisatie deugde evenwel niet, totdat er een wet op de Kamers van Koophandel en Fabrieken kwam, die in 1922 effect begon te sorteren. Nederland werd verdeeld in 36 districten, die elk zoveel mogelijk een economisch geografische eenheid vormden, met elk een Kamer.

De Duitsers brachten het aantal terug tot 11, één voor elke provincie, maar sinds 1951 zijn er weer 36 Kamers, volgens een toen aangenomen wet, die een tijdsduur heeft van 8 jaar in verband met de toekomstige P.B.O.

De Kamers van Koophandel hebben diverse taken.

Zo geven zij adviezen o.a. op het gebied van het verkeerswezen en van de belastingen. Deze adviserende taak is soms ook wettelijk geregeld, bijv. de winkelsluitingswet.

Organisaties door de Kamers tot stand gebracht zijn het Borgstellingsfonds voor de middenstand en het Economisch Technologisch Instituut. Desgewenst worden bij export-artikelen Certificaten van Oorsprong afgegeven. De Kamers houden ook het Handelsregister bij, volgens spr. de Burgelijke Stand van de Handel. De Kamers hebben ook nog te maken met de Opruiming en uitverkoop, met het Afbetalingswezen en de Vestigingswet Kleinbedrijf.

Dit en nog meer betreffende de Kamers van Koophandel wist de heer de Langen op geenszins droge wijze naar voren te brengen.

Nadat er nog wat vragen beantwoord werden, kon de voorzitter de spreker dan ook hartelijk danken voor zijn inleiding.

De rondvraag leverde niets op. Bewijs dat het bestuursbeleid goed is?

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sideling 213
Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz.

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - Tel. 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

A.v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

BOOIJS

classificeer en schoonmaakbedrijf voor
SCHEPEN, TANKS enz.

ROTTERDAM - TELEFOON 112413

Fa. „METABO”

Scheepsreparatie en constructie

Zwarte Paardenstraat 69 - Rotterdam - Telef. 28836

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 7724 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel- en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Franklandsestraat 100
Schiedam - Tel. 65302

Vulcaniseer Inrichting »De Toekomst«

Coveren en vulcaniseren van alle maten autobanden

Mathenesserdijk 485-487 - Telefoon 31438 - Rotterdam

Geoma n.v.

SCHEEPSREPARATIEBEDRIJF
ROTTERDAM - TEL. 75198-79334
TELEGRAM-ADRES: SHIPREPAIRS

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTED

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DE DOK, SCHAEPBOUW EN REPARATIE
VAN ALLE SOORTEN SCHAEPEN, MOTOREN
MACHINES EN REELEN
SCHAEPBOUW, REPARATIE EN APPARATEN

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD“

EELHOUSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA
SCHEEPSLEVERANCIER
Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

IMPORT
EXPORT

Aannemersbedrijf
Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

↓

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij
SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

★

Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken

TECHNISCH HANDELSBUREAU **„SAFE“**
Buislaan 14-16 - Telefoon 34632 - Rotterdam

SLOTENMAKERS - KLUISDEUREN - BRANDKASTEN

Speciale service-inrichting voor de scheepvaart

A. VISSER & Co. N.V.
HOUT-IMPORT - ZAGERIJ
ZWIJNDRECHT

PITCH-PINE - OREGON-PINE
EIKEN - DENNEN - PARANA-PINE

TEL. K 1850 No. 5361-6336

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

 REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREGLDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

 FABRIEK VAN
ROLLUIKEN — MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP — **SCHOONMAAK- EN CLASSIFICEERBEDRIJF**
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE“**
Machinale bewerking Constructiewerk

Auto.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw — Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

★

**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

★

Captain A. de Jonge
Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 2358

Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON**
RIDDERKERK

BOSMAN

**CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK**

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

PRIVATE DETECTIVE BUREAU

Directeur: H. H. BOUMA

Lid van „The Association of British Detectives” en „Master
Detectives International Service System”, Agenten in 49 Landen.

**Vertrouwensopdrachten, Assurantie-onderzoeken,
Bewijslevering in Civiele Zaken - Observaties.**

ROTTERDAM - HOF LAAN 84 - TELEF. 23811-34327. Dag en nacht

★
*Technische
Rubberartikelen*

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

**BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW**

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

SPOORWEGMATERIAAL

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE. WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

★

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 10

October 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829-74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

Weinig overwogen standpunt

Het hoofdbestuur van de Nieuwe Koers heeft een verklaring uitgegeven onder het motto „Met Nieuwe Koers voor een radicaal socialisme”.

Niet zonder enige belangstelling hebben wij naar deze verklaring gegrepen, omdat het goed is te weten wat bij anderen leeft en wij argelozen er aanvankelijk een strijd voor de vrijzinnig-democratie of voor een vooruitstrevend liberalisme in verwachtten te lezen.

Zoals men weet plachten de vroegere Nederlandse vrijzinnig-democraten zich weleens radicalen of radicaal-socialisten te noemen, terwijl de term radicaal-socialisme voor de liberalen in Frankrijk en weleer in Spanje zelfs de enig bekende is en was.

Men zal zich onze teleurstelling dan ook kunnen indenken, toen wij eenmaal van de gehele verklaring hadden kunnen kennismaken. Want zij bevat alle elementen, die net helemaal niets met liberalisme, noch met vrijzinnig-democratie te maken hebben. Enige meerdere voorzichtigheid met betrekking tot de terminologie ware derhalve wel op zijn plaats geweest.

De verklaring begint dan met de gehele vernieuwingsgedachte van na de oorlog te monopoliseren ten behoeve van de P.v.d.A. en de Nieuwe Koers.

„Dit offensief van het conservatisme tegen de Partij van de Arbeid doet echter één ding steeds duidelijker uitkomen,” zo heet het, „namelijk dat het democratisch socialisme inderdaad de vooruitstrevende voorhoede van het Nederlandse volk is.

In 1945 ging ons land in zee met de leuze „herstel en vernieuwing”. Helaas moeten wij nu, nog geen tien jaar later, constateren, dat zeer velen met herstel tevreden zijn en aan de vernieuwingsgedachte niet toekomen.

Twee stromingen zijn er in ons politieke leven: de ene kijkt naar het verleden, de andere naar de toekomst. De ene wil restauratie van het door de oorlog verwoeste huis, de andere is het ideaal van een waarachtige vernieuwing trouw gebleven. In de worsteling tussen restauratie en vernieuwing heeft Nieuwe Koers als politieke jongerenorganisatie steeds duidelijk stelling genomen.”

Met miskenning derhalve van geluiden, die bijv. in de Jongeren Organisatie Vrijheid en

Democratie vernomen worden, met miskenning ook van beschouwingen zoals die bijv. van de hand van een oudere liberaal als drs. H. A. Korthals in ons vorige Congresnummer zijn opgenomen — waar immers juist deze kwestie met zoveel woorden werd aangevoerd! —, eist de Nieuwe Koers, eist het democratisch socialisme het monopolie van de vernieuwingsgedachte op.

Alle anderen hebben zich sedert de oorlog beijverd de klok zo snel mogelijk weer terug te zetten. Het is in zijn algemeenheid een zo naïeve constatering, dat zij nauwelijks weerlegging behoeft.

Veel belangrijker schijnt trouwens wat men in de kringen van de Nieuwe Koers dan wel onder herstel en vernieuwing meent te moeten verstaan.

Veel konden wij daaromtrent in de desbetreffende verklaring niet gewaar worden, doch duidelijk werd, dat de Nieuwe Koers kiest „voor een radicale vernieuwing van die (kapitalistische) maatschappij tot een socialistische samenleving, waarin de klassetellingen zijn opgeheven en de voornaamste productiemiddelen zijn gesocialiseerd.

Het kiest voor het sociale boven het economische, voor de arbeid boven het kapitaal, voor de mens boven de machine.” En na een tirade over de Europese eenheid blijkt, dat radicaal socialisme tevens betekent „een oorlogsverklaring aan het nationalisme, aan het kapitalisme en aan het kolonialisme”. Aan leuzen ontbreekt het derhalve niet en het zou interessant zijn in een uitvoeriger beschouwing omtrent de aard van deze leuzen te treden ten einde hun achtergronden en betekenis stuk voor stuk in nadere studie te nemen.

Want uit dit alles blijkt, dat de gedachte van de klassenstrijd, die men in socialistische kringen na de oorlog met de mond heeft afgezworen in de rangen van de Nieuwe Koers nog geenszins dood is en dat men de voortdurende strijd tussen werknemers en werkgevers dus verkiest boven de samenwerking tussen beide.

Dat dit met het begrip „vernieuwing” niets heeft uit te staan, doch in werkelijkheid de maatschappelijke klok verscheidene decennia zou terugzetten, behoeft wel geen betoog. Hieruit blijkt tevens, dat de democratisch socialistische jongeren de voorkeur geven aan de uniformiteit van de kuddemaatschappij boven een gezonde en alleszins menselijke maatschappelijke verscheidenheid. De verklaring houdt klaarblijkelijk in, dat de Nieuwe Koers per sé kiest voor de sociale maatregel boven de economische, niettegenstaande het feit, dat beide op een volkomen

gelijkwaardig niveau behoorden te staan, aangezien sociale maatregelen ondenkbaar zijn zonder een economische achtergrond en een economische grondslag zonder sociale maatregelen onmenswaardig te achten is.

Dat betekent dus ook, dat de Nieuwe Koers zich een duidelijke voorstelling gevormd heeft van het begrip „sociale maatregel”, hoewel een als sociaal bedoelde maatregel soms een zeer a-sociale uitwerking kan hebben.

Verder betekent het, dat nationalisme altijd fout is, niettegenstaande de waarlijk niet alleen in liberale kringen heersende overtuiging, dat internationale samenwerking slechts te bouwen is op gezonde nationale verscheidenheid en de stelselmatige ontwaarding van nationale eigenschappen de wereld geenszins verder brengt, getuige o.m. de groeiende belangstelling voor het zelfbeschikkingsrecht der nationaliteiten.

Dit beduidt dus, dat het kapitalisme per sé altijd „uitbuit”, niettegenstaande ons gehele Nederlandse complex van sociale wetgeving slechts kon worden opgetrokken op de door de kapitalistische maatschappijvorm en het kapitalistische productieproces verstrekte grondslagen.

Het betekent tenslotte, dat de Nieuwe Koers geen begrip kan opbrengen voor de geleidelijke overgang van kolonialisme naar zelfstandigheid en derhalve de plompverloren soevereiniteitsoverdracht verkiest boven een regime in de nog niet zelfbesturende gebieden, dat weliswaar nog koloniaal is, doch zich bewust ten doel stelt in het belang van een goede toekomstige samenwerking tussen de oude en de jonge wereld de bevolking van deze gebieden binnen zo kort mogelijke termijn, doch na gedegen voorbereiding, de middelen in handen te stellen om zich op werkelijk deugdelijke wijze een zelfstandige positie te verschaffen.

In het algemeen gesproken betekent het in laatste instantie het volgende: Wat de Nieuwe Koers zich voorstelt met deze verklaring is even enthousiast als weinig overwogen.

HEIN ROETHOF

J.O.V.D.

L U S T R U M - C O N G R E S

13—14 November 1954

CARLTON - AMSTERDAM

Voor nadere bijzonderheden zie pagina 5

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Prae-advies inzake de woningbouw

Een sociaal vraagstuk van de eerste orde kritisch bezien

Het standpunt van de J.O.V.D. nader uitgewerkt

Bij iedere beschouwing over de woningbouwpolitiek moet o.i. vooropgesteld worden, dat het woningtekort een sociaal vraagstuk van de eerste orde schept. De demoraliserende invloeden van de woningnood zijn op een lijn te stellen met de gevolgen van massale werkloosheid.

Het moet daarom als een zwarte vlek op het beleid van de na-oorlogse regeringen worden beschouwd, dat voor dit vraagstuk niet in sneller tempo een oplossing werd gezocht en gevonden. In het buitenland blijkt namelijk wel degelijk veel sneller te kunnen worden gebouwd.

De onmogelijkheid om huisvesting te verkrijgen maakt, dat duizenden zich gedwongen zien hun huwelijk van jaar tot jaar uit te stellen, tengevolge waarvan allerlei zeer ongewenste toestanden in het leven worden geroepen. Weliswaar blijft de mogelijkheid van kamerhuur, doch het is duidelijk, dat in deze richting nauwelijks een enigszins bevredigende oplossing voor een beginnend huwelijksleven mag worden gezocht, terwijl trouwens deze uitweg voor de grote meerderheid van de huisvesting zoekende personen onbetaalbaar is.

De mogelijkheid van een harmonisch beleven van het jonge gezinsleven wordt verder ernstig bedreigd door de wijze waarop men veelal na de oorlog heeft gebouwd.

Niet alleen, dat in menig geval van revolutiebouw moet worden gesproken en men zich met zorg afvraagt wat over enkele tientallen jaren van deze huizen over zal zijn; niet alleen, dat de bouw dikwijls in esthetisch opzicht ernstig tekort schiet en nieuwe wijken een fantasieloze en uiterst armelijke indruk maken, doch bovendien heeft men zodanig op de kamers bespaard, dat een normaal gezinsleven hier wel uiterst moeilijk tot ontplooiing kan komen. In een land als het onze, waar het huiselijk leven meer dan bijvoorbeeld bij onze zudelijke buren een belangrijke rol speelt, mag men de mensen niet het huis uit drijven, doordat zij niet in de gelegenheid zijn op enigszins redelijke wijze 's avonds thuis bezoek te ontvangen. Aangezien het, getuige het bovenstaande, vooral de jonge generatie is, die onder de mensonterende gevolgen van dit woningtekort zucht, behoeft het niet te verbazen, dat de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie dit vraagstuk van genoegzaam belang acht om op haar jaarlijks congres in bespreking te brengen.

Alvorens daarbij tot bepaalde conclusies te komen allereerst enkele opmerkingen over de oorzaken welke

tot deze betreurenswaardige gang van zaken hebben geleid.

Het woningbeleid heeft na de oorlog, zien wij goed, te kampen gehad met drie bezwarende factoren, t.w. materiaalschaarste, kapitaalschaarste en arbeidsschaarste. Onder deze omstandigheden was het noodzakelijk, dat de overheid een regelende taak op het gebied van de woningbouw toegewezen kreeg.

Het Hoofdbestuur van de J.O.V.D. heeft aan de Centrale Kader Commissie verzocht de indiening te bevorderen van resoluties inzake de woningbouw en het radio-bestel.

Een toelichting van deze resoluties kunt U voor het radio-bestel vinden in een van vorige Driemasters, waarin het Radio-rapport is afgedrukt van de Radio-commissie van de J.O.V.D., afdeling Amsterdam; het prae-advies over de woningbouw kunt U in De Driemaster van November 1954 vinden.

Het Hoofdbestuur vertrouwt, dat de afdelingen gelegenheid kunnen vinden deze resoluties in vergaderingen te bespreken.

In landelijk verband werden zij reeds aan een diepgaand onderzoek onderworpen en wel op de Kaderconferentie te Ermelo. Zoals U bekend, stond dit punt op het programma van dit weekend.

Het vrijgeven van de bouw zou hebben geleid tot ondoelmatige aanwending van het beschikbare potentieel ten gunste van winstgevend, doch niet direct onmisbare objecten, tot een onevenredig oplopen van de lonen in de bouwsector en tot een slechts voor enkele zeer weinigen nog betaalbaar huurpeil.

Het uitgangspunt derhalve onderschrijvende en vaststellende, dat het systeem in de eerste jaren na de oorlog in grote trekken heeft voldaan, zijn er daarna toch een aantal belangrijke schaduwzijden aan den dag getreden, die hoognodig herziening behoeven, wil het woningvraagstuk binnen een redelijke termijn uit het slop worden gehaald.

De voornaamste van deze schaduwzijden zijn achtereenvolgens het te zeer de nadruk leggen op de toekomstige werkgelegenheid in de bouwsector, het huurbeleid, de vaststelling van te stringente richtlijnen voor particuliere bouw ener- en woningbouw anderzijds, de rangorde tussen industriële bouw, openbare werken en woningbouw en de bouw van zeer veel kleine woningen.

1) **De werkgelegenheid.** Onder leiding van de socialistische minister mr J. In 't Veld werd de zorg voor een tekort aan werkgelegenheid in de bouwsector in een min of meer nabije toekomst zeer sterk op de voorgrond gesteld.

Zo sterk, dat de vaststelling van het jaarlijks contingent te bouwen woningen daardoor in overwegende mate werd beheerst.

Zo sterk, dat het beleid van de tegenwoordige katholieke minister ir H. Witte daarvan nog de gevolgen moet ondervinden. De redenatie kwam hierop neer: indien wij thans door snellere bouw en het daarmee gepaard gaande aantrekken van meer arbeiders er al in zouden slaan het woningtekort sneller op te lossen, zou dientengevolge een overschot aan bouwvakarbeiders ons bedreigen, met alle daaraan verbonden funeste consequenties.

Tegen deze redenatie zijn verscheidene steekhoudende argumenten aan te voeren. Allereerst ziet het er minder naar uit, dat het woningvraagstuk in een nabije toekomst tot een oplossing kan worden gebracht. Men sprak laatstelijk van 1960, doch de bewindsman heeft reeds toegegeven, dat althans voor de grote steden van een opheffing van het woningtekort alsdan nog niet zal kunnen worden gesproken.

Speling nodig

Daarenboven heeft men rekening te houden met het feit, dat de wiskundige opheffing van het tekort nog niet betekend verdwijning van de woningnood. Er moet een zekere speling zijn.

Het aanbod moet de vraag met enige percenten overtreffen, wil werkelijk van een redelijke vrije woningkeuze sprake zijn. Doch dat niet alleen.

Het juiste woningtekort is niet eens precies bekend, zodat de bewindsman heeft moeten besluiten tot het organiseren van een nieuwe woningtelling. De vraag naar woningen is trouwens betrekkelijk elastisch.

Vast staat wel, dat momenteel tienduizenden niet als woningzoekende staan ingeschreven, terwijl zij het over enkele jaren toch zeker zullen zijn, dan wel hun toestand op het ogenblik reeds van dien aard is, dat zij bij iets meer speling op het terrein van de huisvesting voor nieuwe woonruimte in aanmerking zouden moeten worden gebracht.

En hoe staat het tenslotte met verscheidene van de na de oorlog gebouwde huizen? Zijn daar niet diverse onder, die na twee decennia, dus omstreeks 1965 en volgende jaren reeds dringend vernieuwing behoeven?

Het gehele om een oplossing schreeuwende vraagstuk van de krotopruijing maakt trouwens, dat een tekort aan werkgelegenheid in de bouwsector binnen afzienbare tijd niet als een realiteit onder ogen mag worden gezien.

Men kan toegeven, dat de vervanging van krotten een kapitaalintensieve bezigheid is, tengevolge waarvan het tempo daarvan stellig niet ongelimiteerd zal kunnen zijn.

Doch daar staat tegenover, dat het fors zal dienen te worden aangepakt, zodra daartoe enigszins de mogelijkheden zullen bestaan, omdat het inderdaad moet worden beschouwd als een van de ergste wan-toestanden, die een vooroorlogse generatie ons heeft nagelaten.

Ook toen heeft namelijk het argument van een tekort aan middelen een voldoende mate van krotopruijing tegengehouden.

De na-oorlogse ontwikkeling, toen men met betrekkelijk geringe middelen, er niettemin in slaagde het uitgavenpeil op te schroeven, heeft wel getoond, dat men niet al te snel van een dergelijk onvermogen mag spreken.

Verder wordt te weinig aandacht geschonken aan de mogelijkheid van omscholing in de toekomst van thans in de bouwsector werkzame krachten.

Ook op dit punt zou veel kunnen geschieden om te voorkomen, dat werkloosheid onder de bouwvakarbeiders ons straks zou bedreigen.

De situatie is zo, dat thans het aanbod van arbeidskrachten in deze sector gering is, enerzijds door de zojuist geschetste regeringspolitiek, die ook psychologisch de arbeid in deze sector niet heeft geanimeerd, anderzijds doordat de lonen in deze sector niet in overeenstemming zijn met de periode van hoogconjunctuur waarin wij ons op het ogenblik bevinden.

Een vrijere loonvorming zou er ongetwijfeld toe kunnen bijdragen de lust tot arbeid in de bouwvakken te stimuleren.

Uitgaande van de sociale noodzaak tot het bouwen van meer woningen zouden ook betere resultaten kunnen worden bereikt door het vaststellen van een duidelijker rangorde tussen de verschillende vormen van bouw. In het kader van de industrialisatiepolitiek blijft de bouw ten behoeve van industriële objecten uit de aard van de zaak van zeer grote betekenis.

De bouw van arbeiderswoningen in de omgeving van het object daarbij

„De Gloeilampcentrale”

Export - Import - Anno 1924

MATHENESSERLAAN 460

ROTTERDAM - TEL. 36756

PONTIER & KARREMAN

MAKELAARS IN ASSURANTIEN
WESTERSINGEL 9, ROTTERDAM

Bel op 11.17.00 - 3 lijnen - (K 1800)
en wij doen de rest

Assurantie
is vertrouwen

inbegrepen. De vraag moet echter worden gesteld of het tot standbrengen van openbare werken niet meer dan tot dusver zou moeten worden afgeremd.

Een stadhuis en een station zijn van veel belang, doch verslinden alles bijelkaar toch vrij grote hoeveelheden bouwcapaciteit.

In aanmerking genomen de in menig opzicht onaangename consequenties van de woningnood voor het moreel in het bijzonder van de jonge generatie — doch niet alleen voor die, denke men aan de twisten van samenwonenden — is niet in te zien, waarom de openbare bouw niet op menig punt zou kunnen wachten.

Dit zou bovendien de vrees voor werkloosheid na „completering” van het aantal woningen wat kunnen doen verminderen om de eenvoudige reden, dat eerst dan goed de plannen tot de bouw van openbare installaties in uitvoering zou kunnen worden gebracht.

Tenslotte mag niet vergeten worden, dat het in deze aangelegenheid gaat om het tegen elkander afwegen van een tweetal schaduwzijden, t.w. de dreiging van een mogelijke werkloosheid in een verwijderde toekomst in één sector van het maatschappelijk leven, met daarnaast de ernstige ondermijning over de gehele linie van de geestelijke volksgezondheid, die in het bijzonder de jonge generatie treft, door voortslepend woningtekort.

Waar de kaarten dusdanig liggen, in aanmerking genomen ook bovengenoemde factoren, houdt de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie zich er van overtuigd, dat de keuze tussen beide onmogelijk moeilijk kan zijn.

De richtlijnen van particuliere en woningwetbouw

In de afgelopen jaren werd een voortdurende strijd gevoerd over de vraag wat primair diende te zijn: woningwetbouw dan wel particuliere bouw.

De tegenstanders van de particuliere bouw wijzen er op, dat deze in het verleden niet op redelijke wijze in de behoefte aan arbeiderswoningen, d.w.z. behoorlijke woningen tegen lage huren, heeft kunnen voorzien.

De arbeiders hadden, zolang de woningwetbouw niet bestond, geen andere keuze dan de afgedankte woningen van de middenstanders te betrekken, aldus deze redenering.

Geen rook zonder vuur. Vooropgesteld moet worden, dat de particuliere bouw inderdaad niet voldoende in de behoefte aan arbeiderswoningen heeft kunnen voorzien, ofschoon het onjuist zou zijn te stellen, dat van particuliere zijde geen arbeiderswoningen zijn gebouwd.

Bovendien treft dit verschijsel niet uitsluitend de arbeiders doch ook een gedeelte van de middenstand.

In tijden van depressie met name zullen heel wat middenstanders zich genoodzaakt zien arbeiderswoningen te huren, terwijl in tijden van hoogconjunctuur de arbeiders er in kunnen slagen middenstandswoningen te betrekken.

Uitgaande van deze feiten zou het

toch niet juist zijn een primaat aan te wijzen op de woningwetbouw.

De ervaring leert namelijk, dat de woningbouw nonchalanter wordt naarmate zij in onvoldoende mate concurrentie van particuliere bouw heeft te duchten.

Voor de laatste geldt immers, dat zij aan bepaalde normen dient te voldoen wil zij een redelijke prijs voor het geleverde maken. De ervaring leert ook, dat de woningbouwverenigingen tot logge apparaten zijn uitgegroeid (dikwijls), die veelal betaalde functionarissen in dienst moeten nemen en waarvan de leden zo weinig belangstelling aan de dag leggen voor de gang van zaken, dat in de praktijk de gemeentebesturen gedwongen zijn zelf de bouw ter hand te nemen.

Tenslotte leert de ervaring, dat dergelijke gemeentelijke bouw nogal eens wegens een (ogenschijnlijke) vermindering van het risico-element — hetwelk immers door de gemeenschap als zodanig gedragen wordt — en een meermalen aan het lichtkomend gebrek aan deskundigheid en inzicht, de neiging vertoont op een débâcle uit te lopen.

Wil de woningwetbouw ook in de toekomst aan de eisen des tijds voldoen, dan zal zij in wedijver met de particuliere bouw hebben aan te tonen wat zij vermag te presteren.

Omgekeerd zal de particuliere bouw van de woningwetbouw een prikkel ten gunste ontvangen om de eigen prestaties zo hoog mogelijk op te stuwen.

Als gebiedende eis dient echter te worden gesteld, dat beiden onder dezelfde voorwaarden kunnen werken, d.w.z. dat geen kunstmatige, de kostprijs-beïnvloedende privileges aan een van beide worden toegekend.

De situatie is thans van dien aard, dat volgens de richtlijnen de helft van de totale bouw in particulier verband en de andere helft onder de woningwet moet worden uitgegeven. Het zou van de grootste betekenis zijn aan dergelijke richtlijnen niet al te stringent de hand te houden, opdat ook de strijd tussen woningwetbouw en particuliere bouw naar een ander vlak kan worden overgebracht.

Het voornaamste argument bij de bouw zal immers dienen te zijn, welke bouw onder de omstandigheden het voordeligst is en het meest aan de sociale en culturele doeleinden van de woningen tegemoet komt en bovenal ook onder welke omstandigheden de meeste woningen kunnen worden gebouwd.

Het zal bepaald niet zo mogen zijn, dat de woningbouw gebukt moet gaan onder het niet vollopen van de woningwetsector, die dan niet door de particuliere bouw zou mogen worden overgenomen, of omgekeerd. Van dit gezichtspunt uit bezien, zou aan de strijd tussen woningwetbouw en particuliere bouw veel van zijn betekenis ontnomen kunnen worden.

De bouw van te kleine woningen. Bizar funest zijn wel de gevolgen niet alleen van de pietepouterige opzet van de bouw, doch vooral ook van de bouw van een veel te groot aantal woningen met een gering

aantal kamers in verhouding tot de woningen met vier-, vijf- of meer kamers.

Bizar funest, omdat het kleine jonge gezin dientengevolge in zijn uitbreidings- en ontplooiingsmogelijkheid beperkt wordt, hetgeen onmiddellijk de geestelijke volksgezondheid aantast.

Dat dit tot allerlei zeer ongewenste verhoudingen leidt behoeft wel geen betoog. De kleine gezinnen worden thans op wachtlijsten geplaatst en verkeren op het ogenblik, dat hen tenslotte een woning wordt toegewezen, dikwijls reeds in de situatie dat hun gezin deze woning praktisch alweer is ontgroeid.

Enerzijds blijft de toestand voor hen dientengevolge bij voortdurende onbevredigend, anderzijds doemt aan het verschiep reeds de noodzakelijkheid van een volgende verhuizing op hetgeen een wel zeer oneconomische wijze van doen in het leven roept. Hieruit blijkt bovendien reeds, dat de opheffing van het werkelijk woningtekort langer op zich zal laten wachten dan ogenschijnlijk lijkt, omdat na opheffing van het wiskundig tekort voor velen in werkelijkheid nog de toestand van woningnood gedurende jaren zal blijven bestaan.

In dit verband bevreemdt ons tevens de wijze waarop het beschikbare woningcontingent op het ogenblik is verdeeld.

Oudere personen, die tengevolge van vertrek van kinderen en overlijden van verwanten in een veel te ruime woning zijn komen te wonen blijken in het algemeen niet in aanmerking voor nieuwe kleine woningen te kunnen worden gebracht, laat staan, dat zij tot het betrekken van dergelijke woningen zouden kunnen worden genoopt — men refereert van overheidswege dan veel liever de weinig verkieslijke vorm van inwoning — terwijl opgroeiende jonge gezinnen in de te kleine woningen moeten blijven hokken.

Tegenover deze overwegingen dient te worden gesteld, dat de bouw van grotere woningen zonder twijfel het aantal woningen, dat in een bepaalde periode kan worden gebouwd, zal verkleinen.

Het huurbeleid

De huren hebben niet die stijging ondergaan, die het algemene loon- en prijspeil sinds 1940 te zien heeft gegeven.

In de eerste jaren na de bevrijding kan er reden geweest zijn, een bepaalde bevolkingsgroep, i.c. de huizenbezitters, zeer zwaar te belasten ten gunste van een herstel van de algemene welvaart.

Inderdaad bevond Nederland zich in 1945 in een zeer precaire toestand, en gezien deze noodtoestand mochten dus inderdaad offers gevraagd worden.

Deze situatie is thans echter voorbij. Nu het weer mogelijk is, grote groepen van de bevolking te doen delen in de gestegen welvaart, is het niet meer dan redelijk, dat de achteruitstelling van de huizenbezitters opgeheven wordt.

Ook voor een uiteindelijke oplossing van het woningvraagstuk zal een verdergaande huurverhoging noodzakelijk zijn, willen de kosten en het risico van bouw en exploitatie weer in overeenstemming komen met de opbrengst van de huizen.

Niet vergeten mag worden, dat de huren een factor zijn in het algemeen economisch beleid en dat in dat verband ook het vraagstuk van de compensatie in de inkomensector nader beschouwd dient te worden. Na beschouwing van het bovenstaande is het duidelijk dat wij een

huurafroming ten bate van een egaliseringsfonds voor de woningbouw moeten afwijzen als een onrechtvaardige discriminatie van de rechten van de particuliere woningbezitters.

Een zodanige huuraanpassing zou trouwens ook voor de z.g. oude woningen van geen belang zijn, daar dan toch geen aanpassing van huuropbrengst aan exploitatiekosten bereikt zou worden, en bovendien het onrecht t.o.v. de huizenbezitters niet goed gemaakt zou worden.

Ontwerp-resolutie Woningbouw ter behandeling op het a.s. congres

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, op 13 en 14 November 1954 in Algemene Vergadering te Amsterdam bijeen, overwegende:

dat het naoorlogse woningbouwbeleid niet geleid heeft tot een bevredigend tempo in de opheffing van het woningtekort; dat de overheid ook thans nog niet bereid schijnt alle beschikbare krachten te bundelen tot een opheffing van het woningtekort binnen afzienbare tijd;

dat het grote tekort aan woningen een demoraliserende en daarmee ontwrichtende invloed heeft op het sociale leven;

dat zolang de woningnood voortduurt de overheid een actieve taak heeft inzake de beheersing van het huurpeil;

spreekt als haar mening uit:

dat het huurpeil ten spoedigste op zodanige hoogte dient te worden gebracht, dat rationele woningexploitatie mogelijk wordt;

dat particulieren en overheid onder dezelfde voorwaarden dienen te kunnen bouwen;

dat huurafroming ten bate van een egaliseringsfonds voor overheids-woningbouw als onrechtvaardig tegenover de particuliere woningbezitters dient te worden afgewezen;

dat de woningbouw niet dient te worden afgeremd ten voordele van de werkgelegenheid in de bouwsector in een verre en onzekere toekomst;

dat de uitvoering van openbare werken thans dient te worden afgeremd ten voordele van de woningbouw en van een doelmatige conjunctuurpolitiek;

dat grotere rationalisatie en mechanisatie in het bouwbedrijf waarbij gebruik kan worden gemaakt van in Amerika opgedane ervaringen, tot snellere en betere woningbouw zou kunnen leiden, waarbij meer aandacht dient te worden geschonken aan kwaliteit en grootte van de woningen.

BLOEMENDAAL & LAAN N.V.

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN „DE TOEKOMST”

WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Technisch Bureau ROVARON

ROTTERDAM

Werkplaats: Charl. Lagedijk 545
Telefoon 78737

Kantoor: Brigantijnstraat 37a
Telefoon 39186

PIJPLEIDINGEN hoge- en lage druk
PLAAT- en CONSTRUCTIEWERK

JAARVERSLAG 1953-1954

Een gunstige periode waarin wij acht nieuwe afdelingen konden begroeten

Het is verheugend te mogen constateren, dat het achter ons liggende vijfde verenigingsjaar van de J.O.V.D. in vele opzichten gunstig is verlopen. Het ledental beweegt zich in stijgende lijn, evenals het aantal afdelingen. De belangstelling voor de bijeenkomsten, vooral voor de landelijke evenementen, lag zeer duidelijk op een hoger niveau dan het jaar tevoren.

In de Algemene Vergadering van 14 en 15 November te Meppel, werden tot leden van het Hoofdbestuur benoemd: dr H. J. Roethof, voorzitter, dr E. Nordlohne, vice-voorzitter, mej. A. A. Sunderman en L. D. Oosterveld, secretarissen, W. Plaizier, penningmeester, mej. A. K. Brouwer, mej. E. S. J. Hazelaar, mej. J. de Jonge, mej. mr H. C. Kooijman, en de heren M. Booy, B. Hammink, ir H. Homan, H. Veer, T. de Vries en G. van de Zande, leden.

Het Hoofdbestuur koos de leden mej. Kooijman en de heer De Vries tot leden van het Dagelijks Bestuur.

Het Hoofdbestuur en het Dagelijks Bestuur vergaderden in totaal negen maal en behandelden ruim 120 agenda-punten.

Het algemeen secretariaat ontving ca. 200 brieven en verzond op zijn beurt 400 brieven. Ongeveer 50 stencils in een totale oplage van 2000 exemplaren werden uitgezonden; dit alles nog ongerekend het propagandamateriaal, dat aan de afdelingen en diverse belangstellenden werd toegezonden.

Vermeld moge worden, dat in dit jaar Statuten en Huishoudelijk Reglement in druk verschenen. Voorts werden opgesteld een voorbeeld-afdelingsreglement (door de Reglementencommissie) en een leidraad voor het afdelingswerk.

Vele afdelingen verzochten het Hoofdbestuur om goedkeuring van hun reglementen.

Het Hoofdbestuur hield zich voorts bezig met de ontwerpen van een insigne en van een clublied. Het ontwerp van een insigne werd aanvaard en is thans voorgesteld aan de algemene vergadering; het ontwerp-JOVD-lied is nog in studie.

In Juni van dit jaar richtte het Hoofdbestuur een open brief tot het Hoofdbestuur van de V.V.D. waarin de instelling van een gezamenlijke studie-commissie werd voorgesteld, die de bestudering van vraagstukken rond de toekomst van het liberalisme in Nederland opgedragen zou worden. Het overleg vindt bevredigende voortgang.

PERS

De samenwerking tussen de Redactiecommissie voor de Driemaster en het Hoofdbestuur was het afgelopen jaar uitstekend. De samenstelling van de commissie onderging enige wijziging. Mej. Hazelaar moest helaas uittreden wegens drukke werkzaamheden. De heren P. C. Boevé en G. Dorsman traden als lid toe. In de commissie hebben thans zitting: de heren G. Stempher, hoofdredacteur; G. van Schagen, secretaris; Mej. A. L. de

Muynck, en de heren F. A. Hoogendijk, P. C. Boevé, G. Dorsman, leden.

PROPAGANDA

De propaganda-commissie verrichtte het afgelopen jaar veel werk. Zo werd een nieuwe propaganda-folder geschreven, waaraan in September de laatste hand werd gelegd. Acht nieuwe afdelingen konden dit jaar welkom worden geheten, t.w. Eindhoven, Gorinchem, Oost-Groningen, Steenwijk, Wageningen, Zeist, Zuidlaren en Leeuwarden.

KADERVORMING

De Centrale Kader Commissie werd door het Hoofdbestuur als volgt samengesteld: H. H. Jacobse, voorzitter, de heren ir F. H. Hiddingh, ir H. Homan en L. D. Oosterveld.

Een drietal bijeenkomsten werd belegd, waar voor ons spraken: Mr J. W. A. Burger, fractieleider van de Socialistische fractie in de Tweede Kamer, dr L. G. Kortenhorst, voorzitter van de Tweede Kamer, terwijl op het kaderweekend het woord gevoerd werd door generaal mr H. J. Kruls over de Europese defensie in verband met Europa's integratieopgingen.

Dit weekend stond in het kader van de Europese integratie. Tevens werden hier de ontwerpen van de resoluties voor het congres besproken, terwijl de voorzitter van het Hoofdbestuur een rede hield over de huidige politieke situatie.

De bijeenkomst, waar dr Kortenhorst sprak vond plaats in de vergaderzaal van de Tweede Kamer. Deze spreker besprak zijn rooms-katholieke visie op het liberalisme, terwijl mr Burger eerder in het jaar te Amersfoort zijn socialistische inzichten toegelicht had.

WEEKENDS EN KAMPEN

Het weekend te Rotterdam in de maand Maart mag bijzonder geslaagd genoemd worden. Een honderdtal liberale jongeren uit alle delen van het land waren in het conferentie-oord De Tempel bijeengekomen om naar de causerie van de heer D. W. Dettmeyer te luisteren, die herinneringen ophaalde uit het prille bestaan van de JOVD, en naar een boeiende rede van prof. mr P. J. Oud, over de hedendaagse politieke situatie.

Een deel van dit weekend, de Zaterdagmiddag, was gereserveerd voor de trekpaardenconferentie, een hoogtepunt van het JOVD-leven op organisatorisch gebied. Ook ditmaal was zij weer een succes, gezien het aantal vragen dat op het Hoofdbestuur werd afgevuurd!

Ook voor het zomerkamp bestond grote belangstelling. In Kotten kwam 24 en 25 Juli een veertigtal JOVD-ers bijeen en gedurende de gehele week verbleven 25 jongeren in het kamp. Met genoeg werd geluisterd naar de interessante lezingen van de he-

ren Cornelissen, Huet Lindeman en mr C. Brouwer.

De Kampcommissie was samengesteld uit M. Booy, voorzitter, T. de Vries, mej. Ten Bos, mej. W. Zwart en mej. A. A. Sunderman.

CONTACTEN MET ANDERE POLITIEKE JEUGDORGANISATIES

Nauwe contacten werden onderhouden met andere politieke jongerenorganisaties in de Politieke Jongeren Contact Raad, die veel werk verzette in verband met de voorbereidingen van het Nederlandse Jongeren Parlement, dat in Den Haag gehouden werd, en in de Nederlandse Jongeren Raad voor de Europese Beweging.

Onder auspiciën van deze raad vond een Europese week plaats in Arnhem, alwaar als onderdeel van deze manifestatie op Zaterdag 4 September een discussiebijeenkomst plaats vond, waaraan ook de JOVD met een uitgebreide delegatie deelnam, over de geestelijke grondslagen van een verenigd Europa.

De JOVD was in de PJCR vertegenwoordigd door de heren W. Plaizier en G. van Schagen, in de NJR door de heren dr E. Nordlohne en G. van Schagen.

In een vorig verslagjaar werd reeds melding gemaakt van de met de Liberale Studentenvereniging Amsterdam bereikte overeenstemming inzake de oprichting van een Nederlandse

sectie van de Jeunesses Europeennes Libérales.

Deze oprichting kreeg in het voorjaar officieel zijn beslag.

In het Nederlandse comité hebben voor de JOVD zitting mej. mr H. C. Kooyman en de heren dr E. Nordlohne, F. A. Hoogendijk, L. D. Oosterveld.

Met de L.S.V.A. werden prettige contacten onderhouden. Met genoeg kan de oprichting van een Liberale Studenten Vereniging te Rotterdam gemeld worden.

BUITENLANDSE CONTACTEN

De buitenlandse contacten waren het afgelopen jaar zeer summier. De JOVD was vertegenwoordigd op de congressen van geestverwante jongeren in België en West Duitsland.

De congressen van de Wereldfederatie van Liberale en Radicale Jongeren konden wegens geldgebrek niet bezocht worden. Het contact moest daardoor schriftelijk plaatsvinden.

Een jaarverslag, dat een periode van vijf jaren in het eerste bestaan van de JOVD besluit, mag met voldoening beëindigd worden. Voldoening over hetgeen in deze vijf jaren bereikt werd.

Onze dankbaarheid gaat uit naar die leden, die in Februari 1949 de grondslagen legden. Wat thans de JOVD is, hebben wij voor een belangrijk deel aan hun initiatief te danken. Die voldoening mag echter niet leiden tot verslapping van onze activiteiten.

Laat ons bedenken, dat het overgrote deel van de liberale jongeren van Nederland nog buiten onze rijen staat. Hier wacht ons voor de komende vijf jaren een grote taak.

A. A. SUNDERMAN,
Algemeen secretaresse
L. D. OOSTERVELD,
Algemeen secretaris.

Ontwerp-resolutie Radio-Bestel

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, op 13 en 14 November 1954 in Algemene Vergadering te Amsterdam bijeen, overweegt:

A. de radio dient o.m. te worden beschouwd als een belangrijk medium van voorlichting voor een zeer groot deel van het Nederlandse Volk;

B. voor een democratische voorlichting is vrije meningsuiting een onafwijkbare voorwaarde;

C. in het huidige radiobestel is de voorlichting gemonopoliseerd door een aantal groepen, die geenszins een juiste afspiegeling vormen van de schakeringen in ons religieuze, culturele en politieke leven. Hierdoor is vrijheid van meningsuiting niet verzekerd;

D. het thans aanhangige ontwerp van Wet ter Regeling van de Omroep in Nederland brengt geen essentiële wijziging in dit bestel en dient derhalve te worden afgewezen.

spreekt als haar mening uit:

1. gestreefd dient te worden naar verwezenlijking van een Nationale Omroep, die in haar opbouw representatief zal dienen te zijn voor de structuur van het Nederlandse Volk. Een uitbouw van het huidige bestuur van de Nederlandse Radio Unie tot zulk een representativiteit zou daartoe wellicht een eenvoudige weg zijn;

2. zolang een Nationale Omroep nog niet integraal is verwezenlijkt, verdient het ernstig aanbeveling een regeling te treffen, waarbij een deel der zendtijd wordt toegewezen aan een Nationale Omroepstichting, terwijl een ander deel zou worden gebruikt voor het tot uiting brengen van de religieuze, culturele en politieke verscheidenheid van het Nederlandse Volk. Hierbij dienen alle volgens objectieve normen representatieve stromingen in de gelegenheid te worden gesteld zich van de omroep te bedienen;

3. in tegenstelling tot wat het thans aanhangige ontwerp van Wet voorstelt, dienen politieke vraagstukken niet uit de aether te worden geweerd. Aanvallen op personen of groepen, die zich niet via hetzelfde apparaat kunnen verweren, dienen te worden afgewezen;

4. het radiotoestel is thans zo algemeen verspreid, dat het handhaven van een retributie als bestemmingsbelasting haar urgentie heeft verloren; een financiering van de omroep uit de algemene belastingen is efficiënter te achten dan het huidige stelsel.

en spreekt de wens uit dat een regeling van de radio-omroep in ons land in bovengeschetste vorm in de zeer nabije toekomst tot stand zal komen.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Ammy de Muynck,
P. C. Boevé
G. Dorsman
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.
Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434-438.

HOTEL-PORSELEIN

voor SCHEPEN

H. A. Slikkerveer - Tolhuislaan 7-9
Tel. 74727 - Rotterdam-Katendrecht

Nader nieuws uit onze Congresstad

Amsterdam legt de kaarten op de tafel

Het congres nadert snel. Over ruim drie weken zullen velen van U kunnen zeggen: „dat hebben we gehad”. Maar zover is het nog niet.

Nog steeds wordt een ieder de gelegenheid geboden dit evenement te beleven. Dit zijn geen ijdele woorden, want U kunt zich nu van deelname verzekeren. Vanaf heden bestaat de mogelijkheid U op te geven.

U kunt dat doen aan het congres-secretariaat: L. D. Oosterveld, Botticellistraat 8, Amsterdam-Zuid.

Moeten wij U nog overreden om te komen?

Moeten wij U nog het waarom en waarvoor vertellen. Kom nou! — U aarzelt, ja, en wij weten waar de schoen wringt.

U weet nog zo weinig van dit congres. U wilt wel eens weten wat gebeuren gaat. Amsterdam doet zo geheimzinnig! Zeg het maar, leg het hart maar op de tong.

Maar..... Amsterdam kan ook anders. Vandaag legt Amsterdam de kaarten open op tafel. Ziehier het programma.

De huishoudelijke vergadering begint pas om 5 uur (17.00); daar U al vanaf 3 uur bij de commissie van ontvangst, in de hal van het Carlton-Hotel terecht kunt, hebt U ruimschoots de tijd Uw logeer-adres te bezoeken of om in de stad te gaan winkelen of wat dan ook.

Om uiterlijk 5 uur verwachten we U allen in de grote zaal van Carlton, waar onze landelijke voorzitter Hein Roethof de traditionele openingsrede zal houden; daarna wordt de agenda tot en met punt 6 afgewerkt.

Van half 7 tot 8 uur hebt U de tijd om in de kleine zalen wat te bekomen of om U te verkleeden. En dan is er van 8 tot 10 het diner. Dit belooft iets heel bijzonders te worden en wanneer wij tezamen de stemming er in hebben gebracht kan dit tot een van de hoogtepunten van het congres worden.

Dan krijgt U enige tijd om te verpozen, waarna vanaf half elf het feest voortduurt tot.... neen, niet tot het ochtendgloren.

Deze avond staat natuurlijk in het te-

ken van het J.O.V.D.-bal maar daarnaast ziet U het cabaret van de afdeling Amsterdam met bovendien enige attracties, die vanzelfsprekend een verrassing moeten blijven.

Wanneer U dan tenslotte moe bent van het dansen brengen wij U naar Uw logeeradres toe. Wij hopen dat U goed zult slapen want ook de Zondag vraagt veel van U.

Allereerst stellen wij U natuurlijk in de gelegenheid een ochtendwijing bij te wonen, gehouden door dr Van Royen (Rem. pred.) in het congresgebouw van half tien tot kwart over tien.

Na het tweede gedeelte van de vergadering volgt de grote verrassing van de Zondag: de lunch. Deze wordt namelijk gebruikt... aan boord van enige rondvaartboten. Broodjes met koffie, terwijl U door Amsterdams grachten vaart en op het IJ de bran-

ding trotseert, waarbij enige bekwame gidsen U op markante punten en historische bijzonderheden opmerkzaam zullen maken.

Deze typisch Amsterdamse lunch zal minstens een vol uur duren! Tenslotte brengen de boten U weer terug naar Carlton, waar Mevrouw A. Fortanier-de Wit ons ongetwijfeld zal weten te boeien, met haar lezing die het derde en laatste deel van de huishoudelijke vergadering zeer zeker een bijzonder karakter zal geven. En dan naderen we snel het einde. Dan zult U het 1e lustrumcongres van de J.O.V.D. hebben meegevierd; U zult het luister hebben bijgezet en wij allen zullen er van overtuigd zijn, dat we dit niet hadden willen missen. Daarom roepen wij U toe: „komt allen, U bent in Amsterdam van harte welkom!”

AFDELING AMSTERDAM.

Voor Technische en Chemische Producten

VRAAG OOK PRIJS BIJ
VERKOOP UNIE N.V.
ROTTERDAM - TELEF. 79334
ZWARTEWAALSTR. 63

FIRMA S. BAKKER

SLIEDRECHT - TELEFOON 224

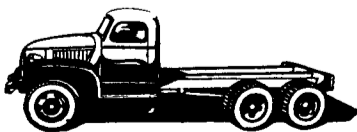
Centrale Verwarming

Electro-Techniek

Scheeps- en Fabrieksinstallaties

Autobedrijf R. A. MIMIASIE

Hoofdweg 123 - ROTTERDAM - Telefoon K 1800-22805
(bij geen gehoor alleen 's-avonds na 7 uur telefoon 28698)

Deze G.M.C.'s zijn te leveren geheel nagekeken en gerevideerd, worden als nieuw afgeleverd en gegarandeerd, tegen zeer redelijke prijzen.

Doe het zo:

Stuur nog vandaag het opgaveformulier volledig en duidelijk ingevuld op aan:

L. D. OOSTERVELD, Botticellistraat 8, Amsterdam-Zuid.

U krijgt dan zo spoedig mogelijk het programmaboekje thuis gestuurd, waarin U alles kunt vinden. Maak het bedrag van f 10.— ten spoedigste over op rekening van de Hollandse Bank Unie, te Amsterdam, t.n.v. de J.O.V.D., afdeling Amsterdam.

HBU **HBU**

uitvoer

levenspeil

Neerland's uitvoer en Neerland's levenspeil zijn als de vloeistof in communicerende vaten.

Stijgt de uitvoer, dan stijgt het levenspeil mee. Aan de Nederlandse zakenman is de opgave gesteld jaarlijks de uitvoer met f 400.000.000 te doen stijgen.

De diensten van een actieve bank, met eigen kantoren in vele van de belangrijkste afzetgebieden ter wereld, kunnen bij het vervullen van deze zware exportopgave van onschatbare waarde zijn.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Varia

Honderd jaar Aluminium

Een interessante ontwikkeling van keukenpan tot stoomschip

Nu men de laatste tijd zo vaak als een „Mene tekkel” de verzuchting hoort slaken, dat de werelddulpbronnen van bepaalde onontbeerlijke producten zoals kolen en levensmiddelen geheel onvoldoende blijken te zijn, is het ongetwijfeld bemoedigend ook eens te vernemen, dat er een grondstof is waarvoor steeds nieuwe toepassingen gevonden worden en waarvan de voorraden onuitputtelijk schijnen te zijn: aluminium.

In de afgelopen zomer werd in Parijs ter gelegenheid van het feit, dat een eeuw geleden de fabriekmatige bereiding van aluminium een aanvang nam een tentoonstelling gehouden.

Vijfhonderd geleerden en technici uit twintig landen kwamen in Juni in de Franse hoofdstad bijeen om dit belangrijk feit te herdenken. De geleerden waren het er over eens, dat aluminium een van de meest verbreide en procentsgewijs ook een van de meest voorkomende elementen op onze aarde is.

Men behoeft er daarom niet bang voor te zijn, dat er ooit gebrek zal zijn aan dit metaal voor pannen, vliegtuigen, schepen, woningen, machines, meubilair, medische instrumenten, spoorrijtuigen, automobielen, radio- en televisietoestellen, bruggen, kunstvoorwerpen, „aluminiumpapier” en duizend en één andere dingen die geheel of gedeeltelijk van aluminium worden gemaakt.

De ontwikkelingsgang van het aluminium, vanaf de eerste bereiding in zuivere toestand omstreeks 1825 door de Engelse, Duitse en Deense geleerde sir Humphrey Davy, Frederick Woehler en Jean-Christian Oersted, tot het huidige stadium, waarin men zich toelegt op de fabricage van verschillende alliajes die zo goed mogelijk aangepast zijn aan het nagestreefde doel, vormt een inspirerend relaas van wetenschappelijke samenwerking op wereldbasis.

Precies honderd jaar geleden produceerde de Franse geleerde Henri Sainte-Claire Deville het eerste technische bruikbare aluminium volgens een scheikundig procédé waarbij natrium inwerkte op het belangrijkste aluminiumhoudende erts, bauxiet.

In 1886 produceerde de Amerikaan Charles M. Hall aluminium door middel van electrolyse, een methode die ook thans nog het meest in de industrie wordt toegepast en in de loop der jaren talloze verbeteringen heeft ondergaan.

Men zou aluminium een „vrede-lievend” metaal kunnen noemen aangezien de grondstof ervan zo overvloedig in vrijwel alle landen ter wereld aanwezig is, dat er geen gevaar bestaat, dat er ooit een strijd tussen de landen zal uitbreken om zich van de hulpbronnen meester te maken, terwijl ook de toepassingen van aluminium over het algemeen tot het verhogen van de levensstandaard bijdragen.

Bovendien zijn de bij de productie van aluminium toegepaste procédés bevorderlijk voor het oprichten van nieuwe industrieën ter bevrediging van de behoeften der burgerbevolking en ter ontwikkeling van de achtergebleven gebieden.

Aluminium kan overal worden geproduceerd waar waterkracht in overvloed aanwezig is. Afrika schijnt in het bijzonder geschikt te zijn voor de oprichting van grote hydro-eletrische centrales, die dan tevens ten dienste zullen staan aan de irrigatie van landbouwgebieden, electrificatie, het personen- en goederenvervoer en secundaire industrieën.

Door zijn lichte gewicht kan het metaal goedkoop worden vervoerd naar afgelegene streken voor de bouw van huizen. Aluminium vindt in het dagelijks leven zo'n ontelbaar groot aantal toepassingen dat men mag spreken van een geschenk der Voorzienigheid aan een wereld, die in vrede en eensgezindheid wenst te leven.

Zelfs kerkklokken

Bauxiet dankt zijn naam aan het schilderachtige en vreedzame Franse bergdorpje Les Baux, waar dit erts het eerst werd gevonden. Het is een merkwaardig feit, dat samenwerking tussen geleerden en regeringen een der kenmerken is van het moderne aluminium-onderzoek.

Een van de laatste toepassingen van aluminium is het gieten van kerkklokken; als ooit de dag aanbreekt, dat een duurzame wereldvrede verzekerd is, dan kan deze niet beter worden ingeluid dan door de sonore stem van deze klokken.

President Eisenhower heeft in een boodschap tot het Parijse congres

ALGEMEEN HANDELSBLAD
VINDT MEN STEEDS AAN DE KOP!

onder meer het volgende gezegd:

„Door het vernuft van vele mensen in tal van landen is de technologie en de toepassing van aluminium snel gevorderd en heeft naast een grotere efficiency in de industrie aan talloze miljoenen in de gehele wereld een hogere levensstandaard bezorgd. Moge door de bevordering van nieuwe ontwikkelingen van dit veelzijdig bruikbare metaal en door versterking van de internationale banden der vriendschap het Congres ter gelegenheid van het Eeuwfeest van het Aluminium de vooruitgang bespoedigen en de gehele mensheid ten zegen zijn.”

Voor aluminium worden voortdurend zoveel nieuwe toepassingen gevonden, dat de productie van dit

metaal reeds sedert lang iedere 10 jaar verdubbelt. De huidige wereldreserves aan bauxiet (afgezien van de minder rijke bronnen voor aluminium) worden — in miljoenen tonnen — geschat op:

Noord-Amerika	50
Zuid-Amerika	630
West-Europa	306
Afrika	300
Azië	332
Rusland	798

Totaal 2.416

De jaarlijkse productie van dit lichte metaal bedraagt 2 miljoen ton. Hiermede komt het op de tweede plaats na staal, hetwelk het in talrijke industriële toepassingen vervangt.

Van de Hoofdbestuurstafel

ENIGE BELANGRIJKE BESLUITEN

Zondag 3 October vond wederom, onder traditiegetrouw schitterende weersomstandigheden, een H.B.-vergadering plaats te Amersfoort.

De agenda bestond uit een aanzienlijk aantal punten, die in belangrijheid met elkander wedijverden.

De discussies waren buitengewoon levendig en leverden een maximum aan welsprekendheid op.

In het middelpunt van de belangstelling stond de kwestie van de open brief en wat hiermede samenhangt, zoals de betogen van voorzitter en vice-voorzitter gehouden op de bijeenkomst van de Partijraad der V.V. D. d.d. 2/10 te Utrecht. De speciaal in het leven geroepen commissie voor het voeren van overleg met de V.V.D. zal met beleid een en ander nader uitwerken.

Voorts bracht het op handen zijn congres de tongen in beweging. De afdeling Amsterdam is in deze 5 jaren bij voortduring met grote zelfstandigheid opgetreden, hetgeen het hoofdbestuur steeds ten zeerste heeft toegejuicht. De grondigheid, waarmee thans dit congres wordt voorbereid, verdient aller waardering, zodat wij met vertrouwen mogen verwachten, dat onze gastvrouw haar werkzaamheden bekroond zal zien door een in alle opzichten geslaagd lustrum-congres.

Vervolgens passeerde de agenda voor de Algemene Vergadering de revue. Het jaarverslag van de secretarissen gaf reden tot tevredenheid, zomede het financieel overzicht van de penningmeester.

Wat betreft de gelden te besteden voor de buitenlandse vertegenwoordigingen, hierover liepen de meningen nogal uiteen: sommigen achtten het buitenlands contact zeker nuttig,

anderen waren hiervan minder overtuigd.

De penningmeester deed de toezegging het komende jaar met wensen op dit gebied rekening te houden, met name ten aanzien van een bijeenkomst van de World Federation of Liberal and Radical Youth, waarvan de datum reeds lang van te voren bekend is, alsmede wat betreft het onderhouden van contact met de naaste bureaus.

Tevens zal in de Driemaster, indien enigszins mogelijk, tijdig nadere mededeling over dergelijke bijeenkomsten geschieden, onder opgave van eventuele tegemoetkoming in de kosten.

Het was uiteraard jammer, dat de zin voor het detail af en toe dreigde te domineren, zoals dit o.m. zich uitte bij de „vlaggenkwestie”, waarbij wegens diverse gerezen bezwaren op een aanvankelijk genomen besluit moest worden teruggekomen.

De oorspronkelijk begin September uit te geven propagandafolder bleek helaas aan vertraging onderhevig. Om voorlopig in de ontstane leemte te voorzien werd overeengekomen voor 13 November enkele hoofdartikelen door de voorzitter in de Driemaster gepubliceerd, alsmede een redevoe-ring uitgesproken door de vice-voorzitter in brochure-vorm te doen verschijnen, onder toevoeging van een summier uiteenzetting over de doelstelling van de J.O.V.D., zo mogelijk verlucht met een cliché.

De nabeschouwing over zomerkamp, Europees week-end van 25/26 Sept., en de rondvraag veroorzaakten weinig stof tot debat, zodat de vergadering te ca 5 uur beëindigd werd.

De e.k. H.B.-vergadering is vastgesteld op 23 October a.s. H.K.

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEË TORENS

Tel. 106-363 — Delft

Overzicht van de activiteiten onzer afdelingen

Bedrijvigheid van Amsterdam tot en met Odoorn

AMSTERDAM

Druk programma

Op Zaterdag 25 September reden twee auto's vol Amsterdamse J.O.V. D.-ers naar Ermelo als belangstellenden voor het daar te houden Kaderweekend. Hierover leest U elders wel; zij slechts gememoreerd, dat de ontwerp-resolutie van de Amsterdamse radio-commissie na ampele wijzigingen werd aanvaard.

De resolutie i.v.m. het woningbouwprobleem zal door de kader-commissie nader worden geformuleerd; beide resoluties zullen we hoogstwaarschijnlijk op het aanstaand Lustrumcongres terugzien.

Op 30 September vond de eerste avond in het nieuwe seizoen plaats van de Parlementaire Studiekring; deze kring is namelijk in zijn opzet gewijzigd.

Er is een splitsing gemaakt, waardoor er op een avond een inleiding en discussie naar aanleiding van de Parlementaire schermutselingen wordt gehouden gevolgd door een culturele bijdrage.

Zo werd deze avond geopend door de heer B. de Boer Lzn. met een beschouwing over de algemene politieke situatie naar aanleiding van de Troonrede. De heer De Boer deed dit op bijzonder aantrekkelijke wijze en beperkte zich geenszins zodat op deze avond de gehele wereldpolitiek onder de loupe werd genomen.

Voor het grootste deel van de avond bleven we toch dicht bij huis en werden verschillende punten geheld zoals de belastingverlaging met ingang van Januari 1956 en het huuralisatiefonds.

Men was het niet altijd met elkander eens, doch de gemoederen bleven tot op zekere hoogte rustig.

Het tweede deel van de avond werd „gebracht" door de heer H. H. Jacobsse. Hij had het over de jazz-muziek en vertelde daarbij vooral over de verschillende stromingen op dit gebied; enige met zorg gekozen platen verduidelikten veel zodat met dit besluit van een geslaagde avond mag worden gesproken.

Hoe het met het culturele gedeelte in de toekomst zal vergaan is nog niet te zeggen; hierover zullen meerdere leden de moed moeten opbrengen en de lust om ook het slagen in de toekomst te verzekeren.

Het is vooral dan misschien van belang er een tweetal studiekringen van te maken.

Op Woensdag 6 October sprak de heer J. M. Baayens over de problemen van het Midden-Oosten. Daarna werd de film „World without End" vertoond. Dit had plaats in de bijzonder aardige zalen van de United States Information Service hetgeen mede bijdroeg tot het succes van deze avond.

Ook de verdere weken waren bezet. Zo waren we o.a. op 14 October de gast van de LSVA op een avond welke in het teken stond van de Benelux, terwijl op 26 October de Jaarlijkse Afdelingsvergadering plaats vindt. Verslag over deze gebeurtenissen een volgende keer.

Een kascommissie werd nog benoemd, evenals afgevaardigden naar het Congres in Amsterdam en de Districtsvergadering in Assen.

Er werd ook besloten weer een feestavond te organiseren. Hiermee zal de propagandacommissie zich belasten.

De bestuurswisseling had op enigszins plechtige wijze plaats. Hierna sloot na de rondvraag de nieuwe voorzitter de vergadering.

EINDHOVEN

Op Donderdag 30 September jl. hield de afdeling Eindhoven haar eerste afdelingsvergadering sinds haar oprichting.

Helaas was de opkomst zo gering, dat het voor de meeste punten (o.a. aanname afdelingsreglement) geen zin had, die te behandelen. Wel werd een nieuw bestuur gekozen, waarin de heer F. G. Uljee als voorzitter en de heer R. de Regt als penningmeester werden herkozen, terwijl mej. M. Sievaart het komende verenigingsjaar als secretaresse zal optreden.

De oud-secretaris, de heer v. d. Berg moest wegens tijdgebrek aftreden en werd door de voorzitter hartelijk bedankt voor het vele werk, dat hij verzet heeft.

De rest van de avond werd gevuld met een lezing van mr H. W. Wertheimer uit Eindhoven over de E.D.G. Spreker merkte ter inleiding op, dat hoewel de E.D.G. definitief van de baan is, een beschouwing over dit onderwerp nuttig kan zijn, omdat een militaire samenwerking in Europa in ieder geval zal komen, waarbij de structuur als in de E.D.G. gedacht toch min of meer gevolgd zal worden. Na een overzicht van de gang van zaken met de E.D.G. betoogde spr., dat het wel vreemd doch ook begrijpelijk is dat Frankrijk oorzaak is van het mislukken van de E.D.G.

De vrees voor een Duits overwicht was te groot geworden, de militaire kracht van Frankrijk in Europa door de oorlog in Indo-China te veel verzwakt, terwijl de tegenstelling tussen de sterke economische positie van Duitsland en de zwakke van Frankrijk de vrees voor Duits overwicht vergrootte.

Mr Wertheimer besprak tenslotte de nieuwe voorstellen om Duitsland in het pact van Brussel op te nemen.

In de loop van deze maand houdt de afdeling een bijeenkomst met de afdeling Eindhoven van de V.V.D., waarop drs H. A. Korthals het woord zal voeren.

GRONINGEN.

Winter-ouverture.

Het winterseizoen werd op 23 September ingezet met een lezing van de heer M. J. Hartgerinh over de „Grondslagen van het Liberalisme". Het is goed je ieder jaar opnieuw af te vragen „Wat zijn de beginselen?" Spreker onderscheidde drie grondslagen.

1. De waarde van het individualisme. Het individu brengt meer tot stand dan een groep mensen (dit in tegenstelling tot het socialisme, dat geen vertrouwen heeft in de vrijgelaten mens buiten het collectief verband).

2. De vorming van het kapitaal. Men moet een basis hebben om iets te kunnen beginnen.

3. Liberalisme wijdt grote aandacht aan het onderwijs, dat als basis diende voor maatschappelijke en godsdienstige normen.

Voor de lezing legde de voorzitter, Dick Martinus, het volgende voorstel aan de leden voor: „het Congres in 1955 in Groningen te houden", welk voorstel met algemene stemmen werd aangenomen.

De rede van mr H. van Riel, ondervoorzitter van het Hoofdbestuur van de V.V.D., over de Liberale Politiek, voor een druk bezochte bijeenkomst, georganiseerd door de J.O.V.D. afdelingen in de provincie Groningen en de Centrale Groningen van de V.V.D. op 8 October, werd een succes.

In 1850, aldus mr Van Riel, namen de Groningers Schönfeld en Zielker een belangrijke plaats in, in het politieke leven. Er werd in hun tijd tegen hen gewaarschuwd als „gevaarlijke oproerkraaiers".

Hun idee was de vrijheid te verdedigen en te beschermen. Na enkele feiten uit de geschiedenis, behandelde spreker het sociale vraagstuk.

Elk mens dient zijn waardigheid en verantwoordelijkheid voor zich zelf te bereiken. Het liberalisme is op dit punt veel vooruitstrevender dan het socialisme.

Er moet gelegenheid zijn voor zo ruim mogelijke bezitsvorming voor iedereen, het belastingvrij sparen, het genieten van gratis onderwijs en mogelijkheid tot veelvuldig gebruik van studiebeurzen, grote subsidies aan culturele instellingen. (Een ambtenaar kost ook veel geld).

Een zwakheid van de liberale samenleving is het niet inzetten van de eigen persoonlijkheid; voor functies in gemeenteraden en Provinciale Staten.

De liberalen hebben een ideaal: een op alle punten consequent liberaal beleid voeren, met het accent op het sociale liberale. Het vormen van een volk van kleine bezitters, want een zekere mate van bezit, geeft zelfrespect.

Wij herdenken

maar éénmaal
ons eerste
lustrum

★

Daar moet jij
ook bij aanwezig zijn
Meld je nu!

Het is nog niet te laat

Z.O.-DRENTHE.

Jaar-overzicht.

De afdeling hield op Zaterdag 2 October haar jaarvergadering in Hotel de Boer te Dalen. In zijn openingswoord merkte de aftredende voorzitter, de heer R. Lanting o.a. op, dat er een stabilisatie optrad, zowel in de afdeling als landelijk.

Het jaarverslag van de secretaresse getuigde van de activiteit in de afdeling aan de dag gelegd, terwijl uit het jaarverslag van de penningmeester bleek, dat het er met de financiën goed voorstaat.

De propagandacommissie achtte haar eigen bestaan overbodig. Aangezien dit niet de mening van de vergadering was, trad de bestaande commissie af, met uitzondering van de heer H. Haasken, die wegens omstandigheden niet van dit besluit op de hoogte was. Als nieuwe commissieleden werden gekozen mej. J. Mol en de heren R. Lanting, B. Hoving en H. O. Mulder.

Als bestuurslid waren niet herkiesbaar de voorzitter R. Lanting, de secretaris M. M. Berends en mej. J. Schans.

Tot voorzitter werd gekozen de heer J. Hogen Esch, tot secretaresse mej. Nannie de Jonge, Zuidbergerstr. 187, Emmen, terwijl verder nieuw werden benoemd mej. H. de Wolde en de heer H. Sloots.

De heer K. Draayers volgde de heer J. Hogen Esch op als districtsbestuurslid.

MOGEN WIJ OOK U.....

eens bezoeken en of prijs opgeven van ons stoffeerwerk voor
**SCHEEPS-, KANTOOR-,
THEATER-, HOTEL-, CAFE-,
RESTAURANT-
EN WONING-MEUBELEN**

Wij gebruiken uitsluitend prima materialen als Edel feber, fijn crin, paardenhaar enz. Onze staf van vakkundig personeel garandeert U een prima afwerking, en tijdige aflevering. Tevens belasten wij ons gaarne met het opnieuw stofferen, en of overtrekken van de oude meubelen van Uw huis of inrichting.

Aanbevelend J. M. Verschoor
Scheeps- Meubelstoffeerderij
HUIS EN HAARD
Peppelweg 174-176
Rotterdam-N., Tel. 86950

A. VISSER & Co., N.V.

HOUT-IMPORT - ZAGERIJ - ZWIJNDRECHT

PITCH-PINE - OREGON-PINE
EIKEN - DENNEN - PARANA-PINE

TEL. K 1850 No. 5361-6336

HOEKSE KAARD**Jaarvergadering.**

Vrijdag 1 Oct. j.l. hield de afdeling Hoekse Waard der J.O.V.D. haar jaarlijkse ledenvergadering. Nadat de voorzitter zijn openingswoord gesproken had, las de secretaris-penningmeester de notulen, ingekomen stukken en het jaarverslag voor. Daarna werd verslag uitgebracht door de kascommissie, die de financiële kant in orde bevonden had.

Vervolgens ging men over tot de candidaatstelling Hoofdbestuur; hiervoor werden aangewezen de heren G. van de Zande en C. Horeweg en men benoemde enige afgevaardigden voor de Algemene Vergadering. Vervolgens vond de bestuursverkiezing plaats. Aftredend waren mej. G. de Vroet en de secretaris-penningmeester de heer Ant. van Dijk (beiden niet herkiesbaar). Hun plaatsen werden ingenomen resp. door mej. L. Ampt en de heer C. Horeweg; volgde nog de benoeming der nieuwe kascommissie.

Toen kwam de ledenwervingsactie aan de orde. Er werden enkele prijzen uitgelooft voor die leden, die tot Februari 1955 het grootste aantal leden hebben aangebracht.

Tenslotte werden het winterprogramma en het afdelingsreglement onder de loupe genomen.

Tijdens de rondvraag werd naar voren gebracht, of het niet mogelijk zou zijn een boekenkring te organiseren. Er bleek nogal veel belangstelling voor te bestaan, zodat er drie leden werden uitgekozen, bij wie de belangstellenden zich kunnen opgeven en die er verder zorg voor zullen dragen dat alles goed geregeld wordt.

ODOORN.**Drenthe's ontwikkeling.**

Na al de drukke werkzaamheden in de zomer, was dit dan weer de eerste bijeenkomst (op 18 September) sinds enkele maanden. De opkomst mocht bevredigend genoemd worden, vooral onder de niet-leden was veel belangstelling.

Ir F. H. Hiddingh uit Assen sprak over:

„De ontwikkeling van Drenthe”. Op een zeer interessante wijze en voor allen begrijpelijk, werd een

bepaald aspect van Drenthe onder de loupe genomen.

Wij zagen hierin hoe deze provincie, die oorspronkelijk niet als zodanig erkend werd, door de zeven gewesten van Holland, zich zeer spoedig heeft ontwikkeld. De Drenth heeft de vroegere onderdrukking niet in zwijgzaam lijdens geaccepteerd, integendeel, hij bleef voor de vrijheid vechten.

Om de bevolking te kunnen karakteriseren, vergeleek Ir Hiddingh deze mensen met het zuiverste wat er was; met 24 karaats goud. Mogelijk iets te sterk uitgedrukt, maar toch moeten wij altijd nog waardering voor hun werk hebben. Denk b.v. eens aan de welvarende platte-landsbevolking, aan de nieuwere ontginningen en vergelijk ook eens de vele jonge industrieën, die in diverse plaatsen gevestigd zijn.

Spreker bleef ook stilstaan bij de invloed, die de industrie op de bevolking kan hebben. Moeten wij, b.v. wanneer één onzer clubleden bij de nachtploeg op de fabriek is ingedeeld, hiermee rekening houden om deze man op de gezamenlijke bijeenkomsten niet buiten alles te sluiten, kortom hoe stoten wij deze man niet uit de dorpsamenleving? Hiervoor is niet zo heel eenvoudig een oplossing te vinden en toch is het zeer belangrijk, daar de industrie meestal verruwend op de platte-landsbevolking werkt.

Ook rees de vraag, hoe het werk voor de landarbeider aantrekkelijk is te maken, teneinde het grote verloop en het dreigende te kort aan arbeidskrachten tegen te gaan.

Na de pauze volgde een zeer geanimeerde nabespreking, die vanwege het late uur afgebroken moest worden.

De bestuursverkiezing kwam eveneens aan de orde. Drie leden, waaronder de voorzitter en de secretaris, waren niet herkiesbaar, waardoor het geheel dan ook sterk gewijzigd werd. Het ziet er nu als volgt uit: Mej. J. de Jonge, voorzitter; R. Westerhuis, secretaris; mej. I. Kuipers, penningmeesteresse; G. Ziengs, lid; J. v. Gerner, lid.

Nadat er nog gewezen werd op het belang van geregelde bijeenkomsten sloot de voorzitter de vergadering.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek**„DE KLOP”****Industrieweg 4****Sliedrecht****firma vrolyk & coster**

ROBERT FRUINSTR. 51a, ROTTERDAM-C., TEL. 39179

Fabrikanten van olie gestookte **scheepsfor-
nuizen** en **kookapparaten****A. VAN DER VELDEN**Jan Sonjéstraat 32
ROTTERDAM
Telefoon 51637**EXCLUSIEVE****RECLAME****ARTIKELEN**

- Reclame toegift-artikelen
- Letters en Lichtbakken
- Reclame Klokken
- Sleutelketting-nouveauté's
- Luxe naamplaten voor auto's, machines, ijskasten enz.

Ingenieursbureau DE REUS

ROTTERDAM

Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels**H. BRONS Jr**

MAKELAAR IN ASSURANTIËN

TELEFOON 11 19 80
(3 LIJNEN)EENDRACHTSWEG 11
ROTTERDAM**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE”***Machinale bewerking Constructiewerk*Auto.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw - Leidingwerk
HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM**BRANDSTOFFENHANDEL****„DEHORO”** (CHR. E. DE HOOGHE)

voor Huisbrand- en Industriekolen

Engros en Detail

Dordtselaan 31 b, Telefoon 73442-75025, Wilhelminakade 2, Rotterdam

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden

DRIJVENDE LICHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIËS
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.**Glasindustrie**

COOLSEDWARSTR. 4

ROTTERDAM

P. C. VAN PUTTEN

TELEFOON 32894

na 5 uur 80606

*Glasslijperij en Zandstraalbedrijf***N.V. Betonfabriek DE METEOR**

DE STEEG

Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen**Fa. Pl. van der Hoeven***Modelmakerij***KETHELSTRAAT 25 - SCHIEDAM - TEL. 69743**

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

U eet er niet beter!

A. W. VAN VLIET *Makelaar in Onroerende Goederen*
Gouda - Korte Tiendeweg 10 - Telefoon 3509

★

VERKOOP - BEHEER - HYPOTHEKEN
TAXATIES VAN ONROERENDE GOEDEREN
ALLE VERZEKERINGEN

DROP...
knapt het op!

FABRIEK VAN
ROLLUIKEN - MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP **SCHOONMAAK- EN CLASSIFICERBEDRIJF**
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

„WIJKO”

Machinerieën - Scheepsaccumulatoren - Gereedschappen
SINGEL 18a - SCHIEDAM - TEL. 65593

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart. Transportovername.*

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD”

EELHOUSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

Vulcaniseer Inrichting »De Toekomst«
*Coveren en vulcaniseren van alle maten
autobanden*

Mathenesserdijk 485-487 - Telefoon 31438 - Rotterdam

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN
v/h St. Job, Schiemond en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en
buitenland, als U op een goed
ochtendblad geabonneerd bent.
Terwijl U slaapt, stroomt nieuws
binnen uit het gehele land en uit
alle delen der wereld. Het Alge-
meen Dagblad wordt 's nachts ge-
drukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten
(o.a. New York)
- belangwekkende advertentie-
pagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad
Rotterdam, Witte de Withstraat 73

D. BRAND
TRIPLEX & BOARDS
„Picus"-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren
Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

N.V. BOELE'S

Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES

Nieuwbouw en reparatie

N.V. Rubberfabriek BAKKER & ZOON

RIDDERKERK

★

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLEIGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

PRIVATE DETECTIVE BUREAU

Directeur: H. H. BOUMA

Lid van „The Association of British Detectives” en „Master
Detectives International Service System”, Agenten in 49 Landen.

**Vertrouwensopdrachten, Assurantie-onderzoeken,
Bewijslevering in Civiele Zaken - Observaties.**

ROTTERDAM - HOF LAAN 84 - TELEF. 23811-34327. Dag en nacht

H. ten Cate Hzn. & Co.

N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON

KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

SMIT

SLIKKERVEER

GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

HONIG'S
ARTIKELN

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO **KLOOS** 1843

SPOORWEGMATERIAAL

DE ROTTERDAMSCHЕ DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

★

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 11

November 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

Jan Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829-74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

BIJ ONS EERSTE LUSTRUM

INDIEN WIJ ONS ditmaal naar Amsterdam begeven ter bijwoning van ons jaarlijks Congres, herdenken wij tevens het feit, dat de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie vijf jaar geleden werd opgericht.

Weliswaar ligt de juiste herdenkingsdatum al weer enkele maanden achter ons, doch algemeen oordeelde men het goed de lustrumviering met dit vierde Congres te doen samenvallen.

Vijf jaar van politieke strijd betekent een lange periode, indien men er tegen aan kijkt. Wanneer men echter terugblijkt en de politieke stromingen gaat afmeten naar haar betekenis in halve decennia, wordt dit direct geheel anders.

Want de wet der traagheid brengt nu eenmaal ook op dit gebied met zich mede, dat men het welslagen ener onderneming eerst na veel langer tijd kan waarnemen. En tegen die achtergrond gezien behoeft de J.O.V.D. beslist niet ontevreden te zijn.

WANT IN DIE luttele vijf jaren hebben wij met verenigde inspanning tot stand gebracht een stabiele gestadig groeiende landelijke organisatie met meer dan dertig afdelingen.

Een organisatie, die een op behoorlijk peil staand maandblad weet uit te geven en door verschillende publicaties de aandacht in de goede zin van het woord op zich weet te vestigen.

Een organisatie, die er in slaagt haar jaarlijks terugkerend Congres te maken tot een indrukwekkende getuigenis van wat de liberale jonge generatie in Nederland bezielt.

Een organisatie, die er in slaagt de discussies met andersdenkenden uit de overige vier grote politieke jongerenorganisaties te voeren op landelijk niveau in een Politieke Jongeren Contact Raad en op plaatselijk niveau in de verschillende jeugdfora.

Een organisatie, die regelmatig kaderconferenties weet te organiseren, waar vooraanstaande politieke figuren in den lande bereid bleken tot een openhartig gesprek over politieke beginselen in de ruimste zin van het woord.

Een organisatie, die niet nalaat ook in haar kampen, districts- en afdelingsbijeenkomsten — door het houden van inleidingen en het voeren van discussies — een bijdrage te leveren tot bezinning op de betekenis van de liberale zaak, zo noodzakelijk in het belang van het ook in de toekomst uitdragen van de liberale gedachte.

Dr. HEIN ROETHOF
onze landelijke voorzitter

INTUSSEN BETEKENT DIT alles en nog veel meer geenszins, dat wij er zijn en onze bij de oprichting gestelde taken hebben bereikt.

Wij zullen meer nog dan tot dusver doordrongen moeten worden van het besef te zijn een kleine, doch hecht georganiseerde voorhoede, die pal zal weten te staan voor de verdere verbreiding van de liberale beginselen in steeds wijder kring.

Daartoe behoeven wij niet in de laatste plaats nog nadere bezinning op de betekenis van het liberalisme in deze tijd en een verdere versterking van het begrip voor wat de geest van deze tijd van ons als jonge liberalen vraagt.

Want wij zullen onze gedachten hebben te brengen niet slechts onder hen, die krachtens traditie voor de liberale beginselen ontvankelijk zijn, doch die denkbeelden hebben uit te dragen vooral ook in die kringen, waar men nog steeds geneigd schijnt de liberale geesteswereld te beschouwen als een wereld, die goeddeels heeft afgedaan.

Dit vraagt van ons niet slechts enthousiasme, activiteit, idealisme en opofferingsgezindheid, doch vooral ook verscherping van het inzicht, dat het klankbeeld, waarmee wij deze beginselen brengen op het in die kringen heersende geestelijke klimaat dient te worden afgestemd.

INDIEN WIJ OM een voorbeeld te noemen bij het voeren van propaganda te uitsluitend de nadruk leggen op de noodzaak van belastingverlaging, schuilt daarin het gevaar, dat men ons verdenkt het

accent in de politieke strijd te zeer te willen brengen in de materiële sfeer en te willen verleggen naar de verdediging van de belangen van een bepaalde maatschappelijke groep. *)

Te meer indien wij daarnaast zouden verzuimen duidelijk te stellen, dat wij de middelen voor een dergelijke belastingverlaging zeker niet willen vinden door het te niet doen van bepaalde moeizaam verkregen sociale verworvenheden. De nuchterheid gebiedt ons onder het oog te zien, dat het liberalisme zich in dit opzicht van een zekere uit het verleden overgeerfde verdenking heeft te zuiveren.

„Een groot deel van de huidige anti-liberale vooroordelen”, aldus merkt de bekende Salvador de Madariaga op, „moet worden toegeschreven aan het feit, dat de negentiende eeuwse liberalen de tempel der vrijheid door geldschietters en speculanten hebben laten ontwijden. Zij moeten er met de zweep worden uitgeslagen.

Maar de tempel van de godheid zelve moet blijven bestaan. Want als de vrijheid onder de mensen moet sterven, zouden gelijkheid en veiligheid en welvaart slechts dingen zijn, die een paard in een goed onderhouden stal kan krijgen.”

Tot zover de grote Spaanse liberaal. Hij moge zich dan op de hem eigen ietwat hartstochtelijke wijze uitdrukken, doch geeft in niet te miskennen bewoordingen aan, dat wij meer nog dan anderen in de keuze van onze figuren de nodige voorzichtigheid zullen hebben te betrachten en daarbij met name steeds de verschillende maatschappelijke geledingen zullen hebben te betrekken.

TELKENS WEER ZULLEN wij ook in de toekomst aandacht hebben te besteden aan de wijze waarop onze beginselen voor het publieke forum worden gebracht. Dat het inzicht daartoe veld wint, moge tot voldoening strekken, doch onthefte ons niet van de plicht tot voortdurende waakzaamheid op dit punt ook in de toekomst.

Het is geheel zoals blijktens een verslag van „Vrijheid en Democratie” de vicevoorzitter van de V.V.D., mr. H. van Riel,

(Zie vervolg op pag. 2)

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

het onlangs op een gecombineerde vergadering van onze Groningse afdelingen gezegd heeft, dat wij als goede liberalen hebben te handelen uit beginsel en niet uit belang en dat de ware vooruitstrevendheid zich kenmerkt in handelen in de zin, wat de tijd mogelijk maakt en eist, niet in een naar marxistische, socialistische maatstaven theoretiseren volgens allerlei in de studeerkamer uitgedachte schemata.

Practische politiek is nimmer te ontwikkelen op basis van behoudzucht, hulp aan de notoir sociaal zwakken blijft gewetens-

zaak en van oudsher liberaal beginsel, aldus terecht mr. Van Riel.

Ook onzerzijds werd zulks nu al weer sedert jaren in deze kolommen betoogd en in verscheidene beschouwingen in diezelfde kolommen nader uitgewerkt. En wel, omdat het onze vaste overtuiging blijft, dat wij in een strijd van beginsel tegen beginsel sterk staan, mits wij steeds als liberalen weten te brengen, in het belang van een goede zaak, het juiste woord op de juiste plaats.

Moge dit ons thans tot overdenking

strekken en leidraad zijn in de komende vijf jaren. Opdat wij, wat ons aller wens is, bij gelegenheid van een volgend lustrum nog sterker staan.

HEIN ROETHOF

*) De wetenschappelijke vraag of belastingverlaging aanbevelenswaard is in een periode van hoogconjunctuur blijve hier buiten beschouwing.

Beschrijvingsbrief van ons Congres

Aan de afdelingen van de J.O.V.D.

Overeenkomstig de artikelen 39 en 41 van het Huishoudelijk Reglement roepen wij U op tot deelneming aan de jaarlijkse algemene vergadering, welke bij besluit van de algemene vergadering in 1953 is vastgesteld op 13 en 14 November 1954 te Amsterdam.

AGENDA

1. opening door de voorzitter;
2. goedkeuring notulen A.V. 14 en 15 November 1953;
3. ingekomen stukken en mededelingen;
4. jaarverslag algemeen secretarissen;
5. jaarverslag algemeen penningmeester;
6. verslag kascommissie;
7. beleid hoofdbestuur en redactie;
8. vaststelling embleem;
9. vaststelling begroting 1954/55;
10. vaststelling contributieafdracht;
11. verkiezing hoofdbestuur;
12. benoeming lid raad van beroep;
13. benoeming kascommissie;
14. vaststelling resoluties;
15. vaststelling plaats en datum algemene vergadering 1955;
16. bestuursoverdracht;
17. rondvraag;
18. sluiting.

TOELICHTING

4. werd afgedrukt in October-nummer Driemaster;

8. het hoofdbestuur stelt een embleem voor overeenkomstig de beschrijving in het artikel in De Driemaster. Dit insigne kost per stuk f 1.— tot f 1.25; ter algemene vergadering kan men het bestellen. Alleen indien van de afdelingen voldoende bestellingen met directe betaling binnenkomen, kan tot aanvaarding worden overgegaan;
12. de raad van beroep is thans samengesteld uit de heren Mr J. de Wilde, F. Rietveld en Mr H. R. Sicman. De heer Sicman is thans aan de beurt van aftreden. Het hoofdbestuur stelt hem candidaat voor een volgende zittingsperiode van 3 jaar;
14. het hoofdbestuur stelt resoluties voor inzake het toekomstige radio-bestel en inzake de woningbouw. Deze resoluties werden in De Driemaster afgedrukt;
15. het hoofdbestuur stelt voor de algemene vergadering 1955 te doen plaatsvinden op 12 en 13 November in Groningen.

STEMRECHT

Overeenkomstig artikel 38 van het Huishoudelijk Reglement brengt iedere afdeling 1 stem per 25 leden uit; het ledental per 1 October wordt daartoe naar boven afgerond op veelvoud van 25. Alleen dan kan een afdeling stemmen uitbrengen, indien de afdracht tot op 1 October is voldaan of indien met de algemeen penningmeester ter zake een andere regeling is getroffen.

Ter voorkoming van misverstand zullen alle afdelingen een kaart ontvangen waarop vermeld staat hoeveel stemmen zij rechtens kunnen uitbrengen.

Voor het Hoofdbestuur,
A. A. SUNDERMAN
L. D. OOSTERVELD

Alg. secretarissen.

ÉÉN VAN ZIN

Het liberalisme heeft het in ons land in onze tijd niet gemakkelijk. Het heeft te strijden op twee fronten.

Het heeft de geestelijke vrijheid te verdedigen tegenover de groepen der rechterzijde en de economische vrijheid tegenover het socialisme van de Partij van de Arbeid.

Hoe noodzakelijk het is, dat het op de bres staat voor de geestelijke vrijheid en de vrije politieke wilsvorming is bij het laatste politieke debat in de Tweede Kamer al heel duidelijk gebleken.

De anti-revolutionairen en de christelijk-historischen lieten daarbij de linkerzijde alleen staan in haar strijd tegen het met het grondbeginsel van het protestantisme volkomen onverenigbare optreden van het rooms-katholiek kerkelijk gezag.

Zij vonden het mandement niets nieuws en zagen daarom geen noodzaak om het protestantse geluid principieel te laten klinken.

Waar de economische vrijheid moet worden verdedigd, ligt de frontlijn elders. Hier staan liberalisme en socialisme principieel tegenover elkander. Men heeft het begrip economische vrijheid goed te verstaan.

Economische vrijheid betekent niet, dat de overheid zich met niets moet bemoeien. Het is volstrekt niet zo, dat de mensen het meest vrij zijn, wanneer de overheid het minst doet. Het is integendeel de taak der overheid de voorwaarden

Prof. Mr. P. J. OUD

in het leven te roepen, die de mens de gelegenheid bieden tot vrije ontplooiing.

Op de mogelijkheid tot vrije ontwikkeling, niet voor enkelen, doch voor allen, komt het aan. Daardoor kunnen in het volk de zelfstandige krachten worden versterkt.

Zelfstandigheid hangt met bezit ten nauwste samen. Bezit schept onafhankelijkheid. Daarom moet de vorming van gespreid bezit worden bevorderd. Hoe meer mensen eigen bezit hebben, hoe meer mensen vrij en onafhankelijk zullen zijn.

Collectief bezit kan wel voorzien in stoffelijke noden, doch het kan niet de geest van individuele vrijheid ontwikkelen, die geïnspireerd wordt door de mogelijkheid zich eigen bezit te verwerven.

Daarom staat de liberaal, als het gaat om de waardering van de betekenis van het individueel bezit, tegenover de socialist.

Maar ook daarom wenst hij de mogelijkheid van individuele bezitsverwerving niet te beperken tot enkele bevoorrechten, doch haar uit te breiden tot allen. Uit verzet tegen de bevoorrechtiging van de een boven de ander is het liberalisme geboren. Uit die geest zal het moeten blijven leven, wil het op de ere-titel van liberalisme aanspraak blijven maken.

Het kan niet anders of deze beginselen moeten weerklank vinden bij duizenden en duizenden onder de jongeren. Wat nodig is, is deze jonge krachten te mobiliseren.

De ouderen kunnen de jongeren in de strijd niet missen. Ook een politieke partij heeft doorlopend behoefte aan fris bloed. Naar een evenwicht tussen het élan van de

jeugd en de ervaring der ouderen heeft zij doorlopend te trachten.

Bovendien gaat de tijd snel voort. Daarom moet het oog steeds blijven gericht op de noodzakelijkheid, dat de jongeren tijdig de ervaring op doen die zij nodig hebben als zij geroepen worden de plaats der ouderen in te nemen. De staatkunde moet worden geleerd in de praktijk als de zwemkunst in het water.

Het is een verheugend verschijnsel, dat de jongeren, die geroepen zijn door de idealen van het liberalisme zich hebben verenigd in hun J.O.V.D.

Voor liberaal Nederland is daarom dit eerste lustrum-congres een grote gebeurtenis. Vijf jaar moge een korte spanne tijds zijn, in het leven der jeugd duren de jaren langer dan in dat van de ouderdom.

De J.O.V.D. mag bovendien met voldoening terug zien op wat in de eerste vijf jaren is bereikt. Daarin ligt een belofte voor de toekomst.

De beste wens, die bij dit lustrum kan worden uitgesproken is die naar een steeds hechter wordende samenwerking tussen jong en oud ter verbreiding en versteviging van het liberaal beginsel, waarin zij zich een van zin weten.

P. J. OUD.

PONTIER & KARREMAN

MAKELAARS IN ASSURANTIE
WESTERSINGEL 9, ROTTERDAM

Bel op 11.17.00 - 3 lijnen - (K 1800)
en wij doen de rest

Assurantie
is vertrouwen

Vijf jaar opbouwend werk

Dit jaar viert de J.O.V.D. haar eerste lustrum. Dat wekt herinneringen op.

Herinneringen aan de dag waarop Uw organisatie in Den Haag werd gesticht, bij welke stichting ik aanwezig mocht zijn.

Herinneringen ook aan de tijd waarin ik zelf lid was van de Bond van jong liberalen. In 1940 vierde deze bond zijn derde en tevens laatste lustrum. Het was enkele maanden vóór de Duitsers ons land overvielen.

De volgende jaren, de jaren van bezetting, waren gruwzaam. Zij waren ook leerzaam.

Toen immers bleek wie innerlijk stand kon houden, zich verantwoordelijk wist jegens zijn land en zijn beginselen. Anders gezegd: toen zag men aan wie men wat had en wie zich maar liever buiten de strijd met zijn daaraan verbonden risico's, hield.

Op al hetgeen toenmaals gedaan is behoef ik thans niet verder in te gaan. Prachtige staaltjes van durf, gestuwd door brandend idealisme, heb ik gezien. En voorzover veel in de oorlogsjaren onduidelijk is geweest, heb ik in de na-oorlogse jaren, als lid van de Parlementaire Enquêtecommissie, mijn kennis kunnen verrijken.

Eén ding is mij daarbij gebleken en wel, dat de jongere generatie in die bezettingstijd haar plicht heeft verstaan. De élite der jongeren wist te offeren in de verzetstrijd tegen de Duitsers. Maar zij wist meer. Zij wist ook dat zij moest denken aan de na-oorlogse tijd.

Dit was in het algemeen zo, en het is zo ook geweest in onze eigen politiek-vrijzinnige gelederen. Het is een groep jongeren geweest, die de stoot gegeven heeft na de oorlog om tot een politieke partij te komen, die alle politiek-vrijzinnigen zou kunnen omvatten.

Een politieke partij, die de tijd zou verstaan en wier doel zou zijn bij voortdurende streven naar betere sociale omstandigheden, zodat elk mens zich 'n menswaardige plaats in de maatschappij veroveren kan.

Van de jongeren is de krachtige stimulans uitgegaan tot oprichting van de Partij van de Vrijheid, die in 1948 is opgegaan in de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie.

Ik heb ervaren welk idealisme er bij vele jonge mensen is. Het is om die reden naar mijn mening voor iedere politicus van de hoogste waarde wanneer hij zijn politieke carrière in een jongerenorganisatie begint.

Dr. H. A. KORTHALS
ons ere-lid

Dan weet hij wat er in de jeugd omgaat en wat de jeugd voor haar idealen over heeft, dan leert hij wat het is om een organisatie op te bouwen, vooral leert hij dan dat het in de politiek gaat om de mens en dat men een politieke organisatie alleen op kan bouwen en sterk maken als men ook daarin „zelfstandige kracht” zich ontwikkelen laat, d.w.z. wanneer men de mensen, ouderen zowel als jongeren, de kans geeft om iets voor het grote geheel der organisatie te betekenen. Bovendien, ik heb dat vaak gezegd, leert men de politiek in een jongeren-organisatie.

Er zijn zeer velen die menen, dat men voor alle posities in het maatschappelijke leven een opleiding nodig heeft, zowel een theoretische als een praktische, maar dat men het besturen van staat, provincie of gemeentelijke gemeenschap wel kan zonder zich daarvoor zowel theoretisch als praktisch te hebben bekwaamd.

Dit is natuurlijk een ernstige misvatting en heeft al tot heel wat desillusies aanleiding gegeven. De politiek is een ambacht, een ingewikkeld ambacht zelfs, dat men te beter beheersen kan naarmate men te jonger begonnen is er zich voor te interesseren.

De jongerenorganisatie geeft een opleiding bij uitnemendheid, en is daarom van de grootste waarde voor de vorming van mensen, die geïnteresseerd zijn in de grote vraagstukken van gemeenschapsbestuur.

Het leek mij goed dit ter gelegenheid van Uw lustrum nog eens duidelijk uit te spreken. Maar er is meer!

Zo juist herinnerde ik aan het lustrum der jong-liberalen in 1940. De toenmalige voorzitter der Liberale Staatspartij, prof. mr. B. M. Telders, heeft daar het woord gevoerd.

Prof. Telders is niet meer in ons midden, hij is zo'n bekend,

omgekomen in een Duits concentratiekamp, maar zijn woord behoudt gezag. Aan hetgeen hij op het lustrumcongres der jong-liberalen in 1940 zeide wil ik iets ontlenen. Alleen neem ik de vrijheid om enige wijzigingen in zijn woorden aan te brengen.

Prof. Telders sprak toen namelijk over de verhouding tussen Bond van Jong-Liberalen en Liberale Staatspartij. Als ik nu zijn woorden van destijds toepas op de huidige toestand, dan kom ik tot de volgende uitspraak:

„De J.O.V.D. en haar reacties op het door de liberalen gevoerde politieke beleid zijn voor de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie en voor allen, die aan de liberale politiek een deel hunner krachten wijden, tegelijk de wijzer van de weegschaal waarop dat beleid wordt gewogen (en, naar wij hopen, niet te licht bevonden!) èn de stimulans-bij-uitstek voor voortzetting van hun werk”.

Het leek mij goed deze uitspraak hier neer te schrijven, vooral nu Uw organisatie niet geschroomd heeft om inderdaad menigmaal haar mening te zeggen. Talrijke artikelen van vooraanstaanden uit Uw kring getuigen van het verantwoordelijkheidsbesef, dat er bij de jongeren bestaat ten aanzien van een goede en zuivere toepassing onzer liberale beginselen.

Het is menigeen bekend, dat ik sympathiek sta ten aanzien van veel wat uit Uw kring naar voren is gekomen. Maar zelfs al zou ik de door de jongeren naar voren gebrachte opvattingen niet delen, dan zou ik het van het grootste belang achten, dat de ouderen het woord der jongeren zouden overwegen en met de jongeren zouden spreken. Van een gesprek waaraan twee partners deelnemen, wie slechts het belang der liberale zaak voor ogen staat en die gedragen worden door groot verantwoordelijkheidsbesef, mogen goede resultaten voor onze beginselen worden verwacht.

In de ruim vijf jaren van haar bestaan heeft Uw organisatie zeer belangrijk werk gedaan. Zij heeft het voorrecht gehad geleid te worden door bekwame mensen. Dat betekent niet anders dan dat er in Uw organisatie krachten schuilen waarvan veel te verwachten is.

Ik moge U geluk wensen met de in de eerste vijf jaren behaalde resultaten, waaraan ik de verwachting moge verbinden, dat in de komende vijf jaren met dezelfde energie zal worden gewerkt en overeenkomstige resultaten zullen worden bereikt.

Ik hoop voorts, dat in de eerstkomende jaren de liberale fracties in de vertegenwoordigende lichamen aangevuld zullen worden met krachten, afkomstig uit de J.O.V.D.
KORTHALS.

In de Congresschaduw van morgen

Reeds beginnen zich aan de einder vaag de contouren van het Ve congres van de J.O.V.D. af te tekenen. Een lustrum-congres dus.

Hier en daar zult U reeds brokstukken van het programma opgevallen hebben, brokstukken die, in elkaar gevoegd, een aantrekkelijk en kleurig fresco vormen van deze hoogtij-dagen.

Een congres. Een liberaal congres in de hoofdstad des lands. Welk een evocatieve kracht gaat hiervan uit.

Laten wij, U en ik, ons samen heel even in een korte bespiegeling verliezen over enkele saillante onderdelen van dit congres.

Het congres dineert!

Een smaakvol diner, goed geserveerd, geretardeerd d.w.z. in een knap beheerst tempo, waarin elk glas wijn en elk geestig woord tijd hebben om te bekliven.

Het gaat er niet om lègèremet ému van tafel te gaan, doch ook hier „Levenskunst” te betrachten en dit impliceert maat, maar tevens het intellectuele spel van scherts en repliek tijdens het tafelen.

Het congres danst!

De warreling van kleurige damstoeitellen en de stemmige toon van het grijs en blauw der mannen; de blijde stemming die nimmer onttaart in „bal”-dadigheid; zo danst dit congres in de mooie zalen van het Carltonhotel.

Aan de bar „hangt” een vrolijk groepje, nippend aan een long- of

short drink en een enkele filosofisch gestemde liberaal houdt een diepzinnig gesprek met de barkeeper. En in de lounge zitten zij, die zich even uit het gewoel willen losmaken om tot zichzelf te komen.

Buiten slaat de Munttoren de nachtelijke uren. Maar het congres danst en roept om wildere muziek en koppiger wijn... En als het feest ten einde is en de lampen gedoofd worden, gloort zwakjes reeds de ochtend: het begin van de tweede dag, de dag waarop....

Het congres vergadert!

Hamerstukken en epineuze kwesties. Felle debatten, botsende meningen, antithesen en mischien... de synthese.

Al wat leeft verkeert in spanningen. Want leven in spanningen is waarlijk leven, is bestaan; leven zonder spanningen is vergeten.

Alzo vergaat het ook iedere vereniging, dus eveneens de J.O.V.D. Laten wij om de wille van de gezapige rust de spanningen niet vermijden, maar vrijelijk onze mening uiten.

Want dit mogen wij niet uit het oog verliezen: dat de werkelijke waarde van dit Ve congres niet gelegen zal moeten zijn in een verrukkelijk diner of een onvergetelijk bal, maar in het zich naar buiten brekende, krachtige leven van onze liberale jongerenvereniging dat zich manifesteert juist in het congres dat vergadert!

Th. J. STEENBERGEN.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Ammy de Muynck,

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk

Ger van Schagen (secretaris)

Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.-

per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnementen en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie N.V., Herengracht 434-438.

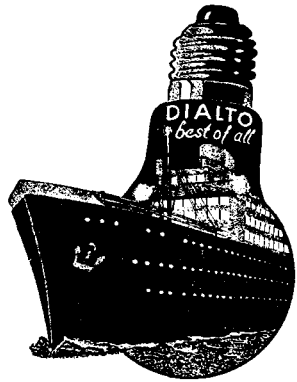
One day service

BRUYNSTRAAT 52-56 - ROTTERDAM - PHONE 32845

QUICK SERVICE
Laundry & Drycleaning
for SHIPS, HOSPITALS, HOTELS.
& RESTAURANTS

„De Gloeilampcentrale”

Export - Import - Anno 1924
MATHENESSERLAAN 460
ROTTERDAM - TEL. 36756

ALGEMEEN HANDELSBLAD
VINDT MEN STEEDS AAN DE KOP!

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij

Lusthofstraat 220b-c - Telefoon 23835 - Rotterdam

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.
Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

HBU **HBU**

HBU BANKSERVICE omvat de wereld

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Luchtkranen	Storz-koppelingen
Slangkoppelingen	Straalpijpen
Pijpkoppelingen	Zuigkorven
Slangredders	Tuinslangtoebehoren
Afblaaspistolen	Afsluiters

levert U tegen de meest gunstige prijzen:

Agentuur- en Commissiehandel

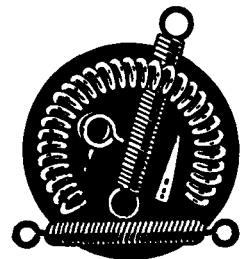
J. BAAN Jr.

(Fabrieksagent)

Jan v. Ghestellaan 17
Rotterdam
Tel. 82259

Vraagt vrijblijvend
onze nieuwe catalogus!

ALLE SOORTEN
VEREN

KORTE LEVERTIJD

Verenfabriek AVERON

Adrianastraat 94 - Rotterdam
TELEFOON 53700

Vulcaniseer Inrichting »De Toekomst«
Coveren en vulcaniseren van alle maten autobanden

Mathenesserdijk 485-487 - Telefoon 31438 - Rotterdam

Stuwadoors- en Transport Onderneming J. MEIJER

Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994

Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructiewerken - bruggen - kraanbanen.

Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Las- en Constructiebedrijf „KABO”

THEOD. KAETH.

Kant.: ROTTERDAM, Tel. 39808 - Fabr.: DORDRECHT, Tel. 7160

Vraag vrijblijvend prijsopgave voor alle constructie- en laswerkzaamheden

CHASSISBOUW VOOR TRAILERS, DIEPLADERS EN OPLEGGERS
IN ELKE TONNAGE

A. K. KRUIHOF

Timmerman en Aannemer

Administratie en onderhoud van huizen

Waalhaven O.Z. No. 19
Telefoon 78207

Woonhuis: Zuidhoek 228a Tel. 72429
ROTTERDAM-Z.

Wat in vijf jaren werd beleefd en bereikt

ONS CONGRES WORDT STEEDS MEER EEN HOOGTEPUNT

Het valt moeilijk vijf jaren van het bestaan van een jongerenbeweging te beschrijven, als men er zelf nog midden in staat. Toch heeft dit ook wel de aantrekkelijke zijde, dat men het zelf veel meer beleeft.

Na veel arbeid kreeg de herleving van het liberalisme ook onder de jongeren gestalte: de J.O.V.D. werd in Februari 1949 in de Pulchri Studio te Den Haag opgericht. Deze vergadering werd veel en zwaar gesproken. Alles ging ook veel gemakkelijker: vergelijken wij de formatie van een hoofdbestuur toen en nu.

Thans wordt er vele weken over gedacht en gepraat. Toen was het een kwestie van schorsen van de algemene vergadering. Na een schorsing van een ruim kwartiertje was er een hoofdbestuur.

Deze algemene vergadering is steeds meer een hoogtepunt van het verenigingsjaar geworden: Amsterdam 1950 (in 6½ uur tijds een algemene vergadering, verkiezing hoofdbestuur, rede vooraanstaand liberaal, en een lunch!), Zwolle 1951 (het eerste congres), Dordrecht 1952, Meppel 1953, en nu: Amsterdam 1954.

Naast de congresrede van vooraanstaande liberalen (van ons ere-lid H. A. Korthals, prof. Mr P. J. Oud en prof. dr H. Th. Fischer) ontbrak ook de zelfwerkzaamheid niet: ieder congres was gewijd aan een onderwerp, waarvoor praeadvies en resolutie door leden opgesteld werden: 1951: Europese integratie en liberale sociale politiek, 1952: bevolkingsvraagstukken, 1953: werkgelegenheidspolitiek, 1954: woningbouw en regeling radio-omroep.

In de ontwikkeling van de jaarlijkse algemene vergadering tot een ware manifestatie van liberaal jong Nederland, was ook voor de buitenstaanders de grote vlucht van de J.O.V.D. duidelijk waar te nemen.

Heeft de J.O.V.D. in het bijzonder ten doel de jongeren in kennis te brengen met en te doordringen van de verantwoordelijkheden, welke het staatsburgerschap hen oplegt, het is duidelijk, dat een organisatie van jongeren zich niet alleen tot dit doel zal kunnen beperken: het gezelligheidselement heeft een belangrijke plaats, politieke poppenkast, cabaret e.d. vinden voor hun politieke grappen en ander amusement steeds een gretig onthaal, terwijl een dansje zeker niet gemeden wordt, integendeel. Ook het congres danst.

De jongeren in de J.O.V.D. bereiden zich voor op de uitoefening van de rechten en plichten verbonden aan het staatsburgerschap. Het valt niet mee enthousiast mede te doen aan en te werken voor een politieke partij, indien men niet op deze taak is voorbereid.

Deze voorbereiding kan het gunstigst geschieden in het jongerenmilieu zelf, waar de jongeren onder elkaar zijn en veel gemakkelijker gezamenlijk tot politieke discussie komen, dan in de omgeving waar oudere meer deskundige personen de boventoon voeren.

Hierom heeft de J.O.V.D. dan ook bewust een binding met enige politieke partij vermeden, en beweegt zij zich niet op het terrein van de praktische politiek. Dat is de taak van de politieke partij.

De afgelopen 5 jaar werd herhaaldelijk het woord gegeven aan niet-liberale politici: calvinisme, socialisme, katholicisme in hun uitingen op politiek gebied werden uitvoerig besproken in de bijeenkomsten van het Centrale Kader; een studiegroep van J.O.V.D.-leden uit het gehele land. Uit beginsel richt de voorbereiding en voorlichting van de J.O.V.D. zich in het bi-

L. D. OOSTERVELD
landelijk secretaris

zonder op de vrijzinnig-politieke gedachte, zonder echter een politieke vorming in ruimere zin te verwaarlozen.

De ontwikkeling van de J.O.V.D. was zeker voorspoedig. Het eerste hoofdbestuur werd benoemd uit afgevaardigden van alle voorlopige afdelingen. Reeds spoedig werd het aantal afdelingen te groot, zodat niet iedere afdeling meer een H.B.-lid kon aanwijzen.

Na een enthousiaste start is hard gewerkt. In alle delen van het land werden en worden nog steeds nieuwe afdelingen opgericht. De afdelingen verenigden zich regionaal tot districten, thans vier in getal.

Weekendconferenties werden georganiseerd; zowel door het hoofdbestuur, als door districten en afdelingen in Vierhouten, Appelscha, Arnhem, Rotterdam, Enschede, Grollo en Ermelo.

Naast de gezellige zijden van deze weekends, stond de politiek in het middelpunt: sociale vraagstukken, Benelux, Europese integratie, onderwijs, e.a. werden door deskundigen belicht en door de leden besproken.

Nadat de contacten gelegd waren met de liberale jongeren-organisaties van België en Luxemburg en een J.O.V.D.-delegatie een bezoek had gebracht aan het Belgische liberale zomerkamp, kreeg ook Nederland zijn liberaal zomervermaak, zij het dat de opzet niet zo groots is als van onze Belgische geestverwanten, waar deze kampen vele honderden deelnemers trekken.

De internationale contacten, via de Wereldfederatie voor Liberale en Radicale Jongeren, werden al spoedig na het eerste optreden van de J.O.V.D. gelegd. Helaas heeft de J.O.V.D. aan deze organisatie niet die medewerking kunnen geven, welke zij wel gewent had.

De kosten zijn nl. tamelijk hoog. En waar de J.O.V.D. niet over voldoende financiële middelen beschikt, werden de middelen die er nog wel waren gebruikt voor de

uitbreiding van de organisatie in eigen land.

Ook de ouderen waren enthousiast bij de oprichting van de J.O.V.D.; zo enthousiast, dat de J.O.V.D. op de oprichtingsvergadering spontaan de beschikking kreeg over een eigen maandblad, De Driemaster. Niet veel heeft zo zeer tot versterking van de organisatie geleid als De Driemaster.

Naast artikelen van vooraanstaande politici, wordt dit blad voorts gevuld met bijdragen van de jongeren zelf. Menige discussie heeft het geduldige papier reeds moeten verdragen.

In 1951 werd de Liberale Studentenvereniging aan de Universiteit van Amsterdam heropgericht, in 1954 aan de Rotterdamse Hogeschool. Met de L.S.V.A. en de L.S.V.R. onderhoudt de J.O.V.D. prettige en nuttige contacten.

Vele persoonlijke banden binden onze verenigingen. Tussen L.S.V.A. en J.O.V.D. afdeling Amsterdam heerst een vrije concurrentie: de J.O.V.D.-afdeling heeft nog steeds iets meer leden, de L.S.V.A. probeert dit verschil in te lopen.

De samenwerking kreeg internationaal een hechte vorm: de Nederlandse sectie van de Jeunes Européennes Libérales (J.E.L.), een overkoepelende organisatie van de Europese liberale jongeren, werd gevormd uit delegaties van J.O.V.D. en L.S.V.A.

De basis van de J.O.V.D. ligt in de afdelingen. Dit werk onttrekt zich vaak aan ons gezichtsveld. Toch is dit het belangrijkste: hier ontmoeten de jongeren elkaar, van hieruit vindt discussie plaats in jeugdparlementen en -gemeenteraden. Hier wint men leden, kortom hier wordt het liberalisme persoonlijk beleefd.

De komende periode van 5 jaar zal in belangrijke mate gewerkt moeten worden aan een verdere uitbouw van J.O.V.D. in veel meer afdelingen.

Het werk verzet door onze voor-gangers stemt tot dankbaarheid als wij het bereikte resultaat overzien. Het schept voor ons de plicht het nog beter te doen, want anders houdt het op goed te zijn.

L. D. OOSTERVELD

Europese beweging op een zijspoor?

Nederlandse Raad sprak zich uit in resolutie

In zijn vergadering van 27 October j.l., na het tot stand komen van de Parijse overeenkomsten, werd door de Bestuursraad van de Nederlandse Raad der Europese Beweging een resolutie aangenomen, waarin de zienswijzen van de Raad over het mislukken van de Europese Defensie Gemeenschap en de conferentie van Londen en Parijs in het kort worden uiteengezet.

Tevens wordt in deze resolutie een lijn aangegeven, waarlangs volgens de Raad de ontwikkeling dient te geschieden, die uiteindelijk moet leiden tot een werkelijke integratie van de Europese volkergemeenschap.

„De Driemaster” heeft aan „Europese zaken” steeds ruime aandacht geschonken. (zo bijvoorbeeld de artikelen over het werk van en door de Assemblee te Straatsburg.) Hoewel we het nu door de Nederlandse Raad geponcerde zeker niet in alle details kunnen onderschrijven, willen wij zeker ook deze resolutie die attentie geven, die zij verdient. Mede om de J.O.V.D.-leden in de gelegenheid te stellen bij het bespreken van de verwikkelingen op het Europese erf ook de standpunten van de Nederlandse Raad te betrekken, geven wij hieronder de volledige tekst weer van het zojuist gepubliceerde stuk.

v. S.

RESOLUTIE.

De Nederlandse Raad der Europese Beweging heeft zich beraden over de betekenis, die het mislukken van de Europese Defensie Gemeenschap en de totstandkoming van de accoorden van Londen en Parijs kunnen hebben voor de Europese integratie. Hij is daarbij tot de volgende overwegingen en conclusies gekomen:

Het mislukken van de Europese Defensie Gemeenschap is een zware slag voor de Europese eenwording. Het nationale chauvinisme en

het onderlinge wantrouwen, die zo dikwijls in de geschiedenis van Europa tot rampen hebben geleid, dreigen te herleven. De onderdrukte volkeren in Oost-Europa zijn ontmoedigd door dit gebrek aan daadkracht in het Westen. De communistische politiek, die erop gericht is de Europese eenheid te verhinderen, heeft aldus een succes behaald.

Voor het vraagstuk van de verdediging hebben de conferenties van Londen en Parijs gelukkig een andere oplossing gevonden, waarbij de nauwere feitelijke binding van Groot-Brittannië aan het vasteland als een winstpunt mag worden beschouwd. Verdere mogelijkheden ener ontwikkeling van de West-Europese Unie zullen moeten worden afgewacht.

De Europese Defensie Gemeenschap diende echter niet alleen een militair doel; zij zou tevens een beslissende stap hebben betekend naar een echte Europese Gemeenschap, waarbij de militaire integratie van een doelmatige democratische — en dus boven-nationale — contrôle zou zijn voorzien.

Deze elementen ontbreken in het accoord van Londen. Het in het E.D.G.-verdrag aanwezige verband tussen de Duitse herbewapening en de Europese eenwording is thans verbroken. De Duitse herbewapening zal zich thans in nationaal verband voltrekken, ook al is zij ingepast in het raam van het pact van Brussel en van het Noord-Atlantische verdrag.

De noodzaak van de eenwording van Europa blijft inmiddels onveranderd bestaan. De nationale staten van West-Europa kunnen niet meer buiten elkaar. De ervaring heeft geleerd dat in deze tijd op nationale grondslag vrijheid, vrede en welvaart in Europa niet meer duurzaam kunnen worden gewaarborgd. Daarom is integratie het enige mid-

FLITSEN UIT DE BEGINPERIODE

Over een hoofdbestuursvergadering die twaalf uren duurde

del om aan de feitelijke verbondenheid een doeltreffender vorm te geven. Integratie vereist gemeenschappelijke organen, die met rechtstreeks Europese bevoegdheden en eigen verantwoordelijkheid zijn toegerust.

De Europese Beweging blijft strijden voor de totstandkoming van een Europese gemeenschap, binnen de Atlantische alliantie. Zij ziet de weg daartoe thans als volgt bepaald:

1. De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, de eerste en tot dusver enige verworvenheid van het streven naar integratie, moet worden versterkt. De samenwerking, zoals deze in de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal is belichaamd, dient te worden uitgebreid tot de daarvoor in aanmerking komende terreinen.
2. De parlementaire vergadering, bekend als de Vergadering ad hoc, die het ontwerp voor een Europese Gemeenschap heeft opgesteld, dient van de Regeringen de opdracht te ontvangen het gehele gebied der Europese integratie in haar werk te betrekken en voorstellen te doen over de te volgen weg en het te kiezen tempo. Daarbij zal zij zich tevens met het vraagstuk van rechtstreekse Europese verkiezingen moeten bezig houden.
3. De Benelux dient verder te worden versterkt door de instelling van gemeenschappelijke organen, zowel op regerings- als op parlementair niveau.
4. De banden tussen het Europese vasteland en Groot-Brittannië dienen zo mogelijk nauwer te worden aangehaald.
5. Gezien het nauwe verband tussen de Europese integratie en de Atlantische samenwerking, moet worden gestreefd naar de versterking van de Noord-Atlantische Verdrags Organisatie als instrument van Westerse solidariteit. Artikel 2 van het Atlantische verdrag, dat naast de militaire ook samenwerking op andere terreinen voorziet, moet uitvoering krijgen in praktische vormen, die zowel de eenheid der Westerse wereld als de voortzetting der Europese integratie ten goede komt.
6. De crisis die thans, na twee jaren van onvruchtbaar afwachten, is doorgebroken, is er in de eerste plaats een van Europese gezindheid. Daarom zal de Europese Beweging in alle landen zich met vernieuwde wil er op toeleggen deze gezindheid te versterken en de burgers van Europa te doordringen van hun onontkoombare verantwoordelijkheid.

EEN GELUKWENS UIT ARGENTINIE

Van onze vrienden, oud-leden van de J.O.V.D., Henk en Cocks Olivier, mocht onze redactie uit Lomas del Palomas, Argentinië, het navolgende schrijven ontvangen:
Geachte Redactie,

Wilt U onze beste wensen overbrengen aan H.B. en Amsterdams bestuur voor het komende Congres?

Hartelijk dank en vele groeten van Henk en Cocks Olivier.

Van de redactie van „De Driemaster” bereikte mij het verzoek om een korte bijdrage te schrijven over de periode, waarin ik het voorzitterschap van de J.O.V.D. bekleedde.

Zelden ontving ik een moeilijker verzoek, omdat het altijd lastig is om iets te schrijven over iets, waarbij je als voorzitter zo nauw bij betrokken bent geweest. Ik zal dan ook volstaan enkele van de belangrijkste gebeurtenissen te vermelden.

Tot het moment van oprichting van de J.O.V.D. op 26 Februari 1949 in het Haagse „Pulchri Studio” speelden alle activiteiten i.z. de jongeren zich af in een door het Hoofdbestuur van de V.V.D. ingestelde jongerencommissie onder leiding van de latere Haagse V.V.D.-wethouder, de heer D. W. Dettmeijer.

In deze commissie zaten met uitzondering van C. J. de Visser en Frits van Gelder geen jongeren, die later deel zouden uitmaken van het hoofdbestuur van de J.O.V.D.

Mijn eigen rol in de J.O.V.D. was dan ook beperkt gebleven tot de oprichting in Januari 1949 van de afdeling Amsterdam, waarbij ik de steun mocht ondervinden van Dr. J. C. van Zoelen, vice-voorzitter van de Amsterdamse V.V.D.-afdeling, en Ger van Schagen, die plaatselijk secretaris van de J.O.V.D. in wording was geworden.

Vooraf voor de heer Van Zoelen, die eveneens in voregenoemde jongerencommissie zitting had, moet het een grote voldoening zijn, dat na een mislukte poging in 1948, deze nieuwe groep, welke met 13 man — dus géén ongeluksgetal — begon, in ruim 5 jaar is uitgegroeid tot een bloeiende afdeling van ca. 120 leden en dat nog wel naast een eveneens ruim 100 leden tellende Liberale Studenten Vereniging.

Het Hoofdbestuur van de J.O.V.D. — waarin ik ondanks mijn afwezigheid in „Pulchri Studio” gekozen was — heeft van meet af aan stevig moeten aanpakken.

De weinige bestaande afdelingen, waarvan alleen de Hoekse Waard al enige jaren bestond, moesten worden geconsolideerd, de propaganda moest worden aangepakt, de organisatie moest worden opgebouwd, de vereniging moest worden voorzien van statuten en huishoudelijk reglement, het zo spontaan door Gert Stempher in „Pulchri Studio” aangeboden verenigingsblad moest een redactie verkrijgen, een ledenvergadering moest worden uitgeschreven en georganiseerd. Financiën moesten worden verkregen, enz enz.

In deze eerste periode is dan ook de langste hoofdbestuursvergadering van de J.O.V.D. gehouden. Op 2 September werd vergaderd van 5 uur 's middags tot 1 uur 's nachts en op 3 September van 10 uur 's morgens tot 10 uur 's avonds.

Alle hoofd- en dagelijkse bestuursvergaderingen werden bijgewoond door de heer W. Inden, die als oud-voorzitter van het Nederlandsch Jongeren Verbond de knepen van een grote landelijke organisatie kende en ons met raad en daad terzijde stond.

Zonder enige overdrijving mag dan ook worden gesteld, dat zijn onvermoeide energie enorm heeft bijgedragen tot het overwinnen van vele kinderziektes.

In de nieuwe ploeg, welke in November de leiding van de J.O.V.D. overnam na een levendige algemene ledenvergadering in Utrecht, werden vrijwel alle voorlopige bestuurders opgenomen.

Versterkt door het eerste bereikte succes begon het eerste officiële volle verenigingsjaar.

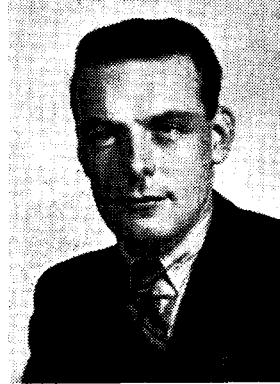
In dit jaar werden de contacten met de buitenwereld gelegd. De J.O.V.D. trad toe tot de Politieke Jongeren Contact Raad, waarin de

vonden Ger van Schagen en ik, als vertegenwoordigers van de J.O.V.D. een nieuw arbeidsveld.

Tot mijn grote spijt moest ik op dokters advies wegens overwerktheid halverwege het jaar mijn voorzittershamer overdragen aan vice-voorzitter Frits van Gelder, die zich onmiddellijk zag gesteld voor vele problemen en onnoemelijk veel werk. Met grote bekwaamheid heeft hij de leiding tot November 1951, toen Edgar Nordlohne de voorzitterszetel besteed, gevoerd.

Gedurende deze eerste twee en een half jaar is zeer veel werk verricht, wat alleen mogelijk was, doordat ieder lid van het bestuur zijn steentje ertoe bijdroeg. Speciaal aan de leden van het dagelijks bestuur: Klaas van Dijk, Frits van Gelder, Hans Harderman, Bram Delfos en Ger van Schagen ben ik veel dank verschuldigd geweest. Wellicht hebben wij in deze periode vele fouten gemaakt, maar daarbij mag niet uit het oog worden verloren, dat geen onzer ervaring had in het besturen van een grote organisatie en wij, aldoende, moesten leren.

Tot slot moge niet onvermeld blijven het vele werk, verricht door de heer W. Inden als adviseur van het Hoofdbestuur en Gert Stempher, die zich moeite noch kosten heeft getroost om „ons” blad, dat allerwegen gezien mag worden, tot een goed propagandorgaan uit te bouwen. J. L.

Drs JACQUES LINSSSEN

lid van verdienste

Socialistische Jongerenorganisatie „De Nieuwe Koers”, de Jongerenorganisatie van de K.V.P. en de Christelijk Historische Jongeren Groeperingen zitting hadden. De A.R.-jongeren onderhielden wel contacten met de P.J.C.R., maar het zou nog enige jaren duren, alvorens ook zij in de Raad werden opgenomen.

Voorts trad de J.O.V.D. toe tot de Wereld Federatie van de Liberale en Radicale Jeugd, terwijl delegaties naar België en West Duitsland gingen.

Inmiddels ging de uitbouw van de organisatie gestadig voort; van 10 afdelingen kwamen we in November 1950 op 20 afdelingen, een kadercommissie begon haar werkzaamheden in Augustus kwam het eerste zomerkamp in Holten tot stand, ter versterking der onderlinge band werd tot tweemaal toe een landelijke weekendconferentie belegd en een propagandacommissie ging zich met het moeilijke probleem van de propaganda bezig houden.

In dit jaar werd de „outline” opgezet, waarop de volgende besturen konden voortbouwen.

In November 1950 kwam onze algemene vergadering voor de tweede maal, nu in Amsterdam, bijeen. Zij droeg al half en half een congres-karakter. Als spreker trad op Prof. Mr. N. E. H. van Esveld, die ons voorlichtte over de actuele sociale problemen.

Deze 19e November is voor mij de zwaarste dag uit de gehele J.O.V.D.-praktijk geworden. De hele nacht tevoren was ik in afwachting van de geboorte van mijn zoon Fokke, die vroeg in de ochtend het eerste levenslicht aanschouwde.

Dank zij de voortreffelijke steun van Ger van Schagen heb ik toen vrijwel de gehele vergadering kunnen leiden.

In het jaar 1950—1951 werden wellicht niet zulke spectaculaire dingen verricht. In de inmiddels opgerichte Nederlandse Jongeren Raad voor de Europese Beweging

Liberale Gastvrijheid

Als wij straks mogen terugzien op een geslaagd Congres, is dat niet in de laatste plaats te danken aan de morele en materiële steun die wij van vele liberalen hebben ontvangen.

Onder meer kwam dit tot uiting toen wij een beroep deden op de gastvrijheid van de Amsterdamse liberalen om onze congressisten van 13 op 14 November onderdak te verlenen. Zelfs in onze stoutste dromen hadden wij zulke een stroom van aanbiedingen niet verwacht.

Getroffen door zo'n overstelpend bewijs van medeleven en sympathie en ietwat beschaamd over onze niet hooggespannen verwachtingen, danken wij hen, die tot zulke een gastvrij gebaar in staat bleken.

Op de receptie, welke het bestuur van de J.O.V.D., afdeling Amsterdam, zich voorstelt te houden vòòr de aanvang van het Congres, hopen wij tal van liberalen te mogen begroeten, die met vreugde de groei van onze liberale jongerenvereniging gadeslaan.

Wij hopen, neen wij zijn er zeker van dat zij, die van deze gastvrijheid gebruik zullen maken het in hen gestelde vertrouwen niet zullen beschemen.

Namens de
Congrescommissie,
JANE VAN SMAALEN
Th. J. STEENBERGEN

Hoogtepunten uit het Verenigingsleven van de

J O V D

1950

Ons eerste
Zomerkamp
te Holten

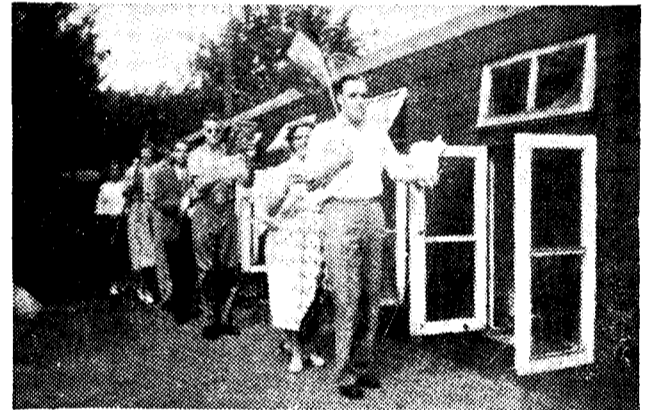
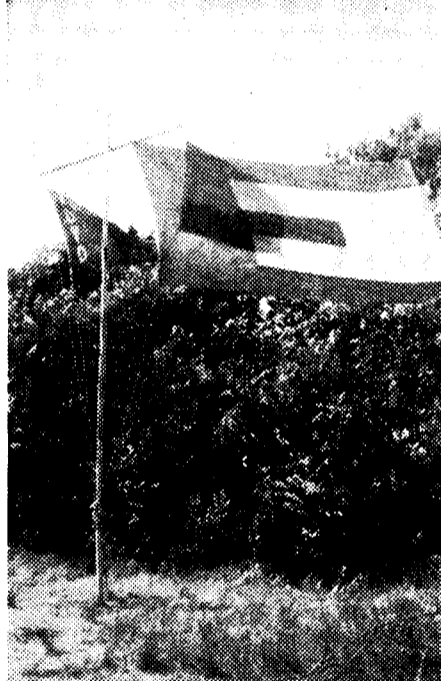

1950
Het begin
van onze
eerste
propaganda-
folder

OOK JIJ behoort tot de jongeren van
NEDERLAND

OOK JIJ moet je een Toekomst bouwen,
 steen voor steen. Zeker, Koning Voetbal
 is populair en de film is interessant, maar er zijn nog andere problemen.

AMERIKA schermt met de waterstofbom
en **RUSLAND** verbergt zich achter het
Uzeren Gordijn en daartussen zitten wij.

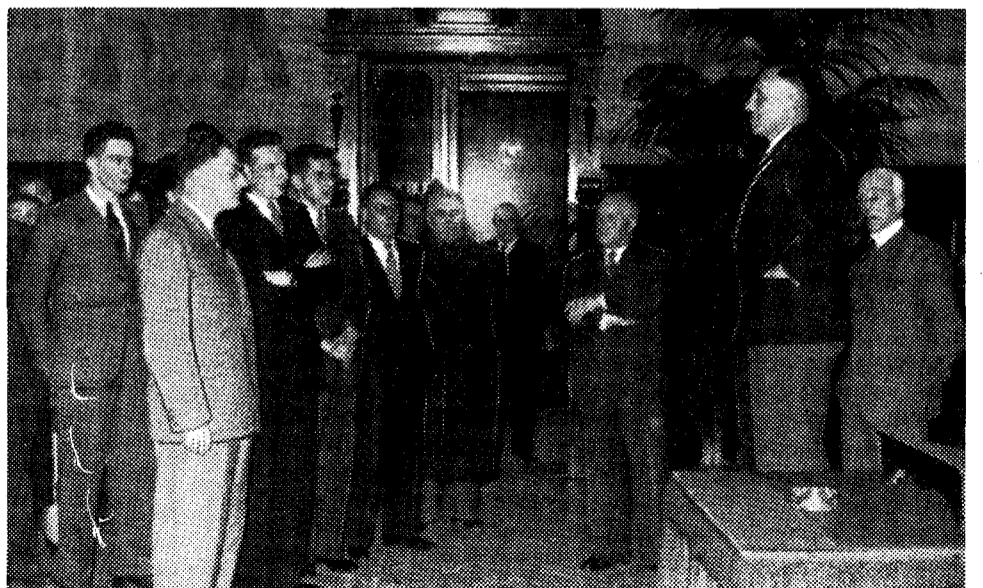

1952

Zomerkamp te Nijverdal

Opening van het Congres te Dordrecht

Officiële ontvangst door Dordrecht's burgemeester

Van links naar rechts

Eerste lustrum Vijf jaren

Toen ik vijf jaar werd, kreeg ik van mijn vader, die een progressief man was en van modern speelgoed hield, een step.

Tegenwoordig wordt zo'n ding een autoped genoemd en loopt het op kogellagers en luchtbanden. Mijn step was gemaakt van gelig hout en versierd met een rood en met een goud biesje. Hij liep niet, maar karde op zijn houten wielen met ijzeren banden oorverdovend knetterend over de kinderhoofdjes van onze straat.

Bij het overhandigen van het geschenk, dat met enige achterdocht werd ontvangen, omdat zo'n loopfiets in onze buurt nog nooit gezien was, hield mijn vader een bij een eerste lustrum passende toespraak.

Twee dingen zijn mij daarvan bijgebleven: de belofte, dat ik, als ik tweemaal zoveel jaartjes telde als bij dit eerste kroonjaar, een echte fiets zou krijgen, en de vermaning, dat ik bij het gebruik van het voermiddel er wel om moest denken afwisselend me voort te bewegen met het linker- en het rechterbeen.

De diepere strekking van deze vermaning, me te hoeden voor een

AMMY DE MUIJNCK

. . . redactrice . . .

al te eenzijdige ontwikkeling, werd me plots duidelijk, toen ik met mijn belangstelling voor de democratische maatschappij en voor een ondogmatische politiek in het liberale zog van J.O.V.D. en Driemaster vaarde, na wel eens wat links en ook wel eens wat rechts gestept te hebben, en gefietst.

De belofte een fiets te zullen krijgen op mijn tiende verjaardag werd n.l. prompt ingelost. Weer met een toespraak en met een nieuwe belofte. De toespraak ging vooral over het links en rechts in het verkeer. De belofte luidde: een automobiel als ik wederom tweemaal zoveel jaartjes zou tellen.

Deze tweede belofte is nimmer ingelost, meer omdat mijn twintigste verjaardag door Duits laarzengekletter overstemd werd, dan omdat mijn vader er tegenop zag mij behalve fietsen ook nog autorijden te moeten leren.

Mijn vader vertrouwde me niet toe aan de barse knecht van de Gratis Rijschool Voor Wielrijders, die verbonden was aan de eerste klas-zaak, waarin mijn fiets werd gekocht. Hij holde zelf achter het blinkende instrument aan, schreeuwend en zwetend, en voorkwam vele malen, dat ik, rood van opwinding en inspanning, zijn deftigste klanten tussen de benen reed. Ook leerde hij me zowel links als rechts op- en afstappen.

Mijn vader was een consequent opvoeder en hij heeft me zo goed leren fietsen, dat ik me ten lange leste vrijzinnig in het verkeer kon bewegen, met verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid.

Voor het leren autorijden, in pa's auto, werd ik toevertrouwd aan de

dikke baas van de garage, waar vader zijn buitennissige automobielen placht te stallen. De garage-man kon uitstekend vloeken, maar op de weg hield hij zo zuiver rechts, dat ik van de weeromstuit sterk tot de linker weghelft werd aangetrokken, totdat ik door een bescheiden aanrijding gewaar werd, dat het ook bij het besturen van een automobiel aankomt op een koers, die ruimte laat voor allen.

U vraagt, lieve lezeressen en lezers, naar de zin van dit persoonlijk relaas in Uw lustrumkrant? Met Uw permissie bediende ik mij slechts van wat symboliek, zo gebruikelijk bij jaardagen en jubilea.

De J.O.V.D. gaat na een niet onvoorspoedige aanloopperiode een nieuw vijftal jaren insteppen, waarin de voortbeweging zeker zal moeten getuigen van grote zelfwerkzaamheid en veelzijdigheid om straks met glorie de fiets te verdienen, die de weg zal verkennen, waarlangs in de, hopelijk nabije, toekomst de J.O.V.D.-auto onweersstaanbaar, maar met respect voor andermans plaats en recht en met verantwoordelijkheidsgevoel, zal voortsnorren naar de Vrijheid, die de ware gebondenheden niet ontkent.

A. d. M.

EEN DROOMBEELD

Wij houden er van zo af en toe onze gedachten te laten afdwalen van de realiteit en ons in fantasie-rijk gemijmer te begeven in abstract gebied, waar werkelijkheid en droomvoorstellingen geruisloos in elkaar overvloeien.

En wie zal ons kwalijk nemen dat wij in dit droomwereldje ook de J.O.V.D. wel eens tegenkomen. De J.O.V.D. zoals zij is, met haar behoorlijk aantal leden, haar opgetuigde, met volle zeilen varende Driemaster, en de spaarzame abonnés die elke maand zo'n driemastertje wensen te ontvangen, en aan de andere kant de J.O.V.D., zoals zij zou moeten zijn (in onze stoutste dromen), met steeds meer leden en afdelingen, met een maandblad in waarlijk grootse stijl, en met duizenden betalende abonnés's.

Zo lang reeds hebben wij gezeurd om al die abonnementen, laten we zeggen een 2000 stuks. 't Zeuren heeft nog altijd niet veel effect gesorteerd, waarvan acte! Maar wanneer wij vertoefden in ons dromenrijk, en de J.O.V.D. zich op de voorgrond drong, zagen we de abonnés's toestromen, in grote getale.

In dat rijk hebben we al enkele malen het zwierige Lustrum-Congres meebeleefd, de zachte wijn geproefd, en de keurige tafelspeeches op hun puntigheid geapprecieerd. We genoten dan tevens van het visioen, dat voorzitter Hein, secretaris Lukas, of een van de vijf charmante vrouwelijke verenigingsbestuurders op een welgekozen moment tijdens de jaarvergadering van het podium zal afdalen, naar ons toe zal schrijden en de woorden spreken: „Hier heb je ze dan; keurig getikt, op Oud-Hollands papier. We hopen nu voor lange tijd bevrijd te zijn van dat gezanik over die 2000 nieuwe abonnementen-betalers!!!!

En we zagen ons zelf daar staan, verwonderd en bedremmeld, en overdonderd mogen we wel zeggen. We stonden te schutteren met al die grote vellen papier, niet wetende hoe onze dankbaarheid voor dit plotselinge majestieitlijke present tot uitdrukking te moeten brengen.

De zaal voelde dit kennelijk aan, en vulde zich met een daverend applaus, nog voor wij met enkele verwarde woorden de hoofdbestuursafgevaardigde onze deelneming konden betuigen met het bijna onmenselijke werk, dat ongetwijfeld verzet had moeten worden om die 2000 liberale landgenoten op ijskoude winteravonden thuis bij hun kachel en op zomerse zonnedagen in ver afgelegen landstrecken bij de jas te kunnen trekken.

Bij het verkopen van een abonnement voor maar eventjes twee piek per jaar, op het beste jongeren-maandblad van Nederland moet je je welhaast een bedelaar gelijk voelen!

De HB-hoogwaardigheidsbekleeder keerde naar zijn basis terug. Onze handdruk had boekdelen gesproken, meer dan onze niet uitgesproken schuchtere woorden, die ons in 't gemoed waren blijven steken, ooit hadden kunnen uitdrukken.

We dachten aan onze Driemaster-uitgeverij. Hoe druk en bedrijvig het daar zou worden, met het rubriceren en nummeren van de nieuwe namen, het uitschrijven van de abonnement-chèques en het plakken en „betaling bij abonnement" bestempelen van de adressenstrookjes. Meer dan een 6% loonsverhoging zou nodig zijn om een sitdown-personeelsstaking te voorkomen!!

Maar uiteindelijk zouden al deze nieuwe abonnés toch precies op tijd het eerste nummer van de bestelde jaargang in hun bus zien glijden. En voor ons geestesoog zagen we al die papieren driemastertjes zich transformeren in papieren guldentjes, die allemaal in één bus gleden; twee duizend papiertjes van honderd centen in die éne bus van onze nationale penningmeester Wim. Welk een hoeveelheid reisdeclaraties met dit vorstelijke bedrag al niet zou kunnen worden gedekt!

Vaak hebben we het verstreken verenigingsjaar onze fantasie laten spelen met talloze versies van deze grootse droom, dit mooie visioen.

De kern waar al onze mijmeringen om draaiden, dit éne flitsende droombeeld, dat magische getal 2000, hebben we echter steeds heel concreet vastgehouden.

Over enkele dagen, op 14 November negentienhonderd vier en vijftig, komt onvermijdelijk het tijdstip, waarop zal blijken of ons fantasie-spel zich zal realiseren.

Ofwel wij ruw worden wakker geschud, en ons mooie droombeeld zal uiteenspatten, gelijk een zeepbel.

G. v. S.

GER VAN SCHAGEN

. . . redactie-secretaris, die ook zijn lustrum viert . . .

ONZE AFDELINGEN IN ACTIE

ALKMAAR.

Mandementatie.

Op 30 October 1954 kwam de afdeling in hotel „London” bijeen. De voorzitter, Klaas Edzes, sprak in de opening zijn teleurstelling uit over de geringe opkomst van de leden.

Hij verleende daarna het woord aan dr. E. Nordlohne, die sprak over „Mandement en Vrijheid”.

Spreeker gaf eerst een overzicht van de ontwikkeling van de verhouding tussen liberalen en katholieken. Omstreeks het midden van de vorige eeuw behoorden vrijwel alle katholieken tot de liberalen. In een in 1864 verschenen encyclopedie van de Paus werd het liberalisme veroordeeld. De kwestie betreffende het onderwijs is echter wel de hoofdzaak van de scheiding tussen liberalen en katholieken geworden.

Zijn mening, dat de katholieke staat een autocratie is, grondvestte spreker o.a. op de in 1888 verschenen encyclopedie „Libertas”, die ook voor onze tijd geldt, bijkans het feit, dat een 4e druk van deze encyclopedie in 1949 verscheen in de serie „pauselijke encyclopedieën voor onze tijd”.

Dr. Nordlohne ging vrij uitvoerig op de inhoud hiervan in. Het recht op vrijheid van pers wordt veroordeeld, vrijheid van geweten verworpen, een R.K. staatsgodsdienst voorgestaan.

Daarna kwam spr. tot het dit jaar verschenen mandement van de Nederlandse bisschoppen. Hij zag in het mandement er een bevestiging van, dat de R.K. kerk een bedreiging voor vrijheid en democratie vormt, ze is vaak autoritair en onverdraagzaam. Indien deze kerk toereert, doet ze dat uit „moederlijke goedheid”, ter vermijding van een groter kwaad, doch niet uit principe.

Dit alles is wel hiertoe terug te brengen, dat de R.K. kerk ervan uitgaat, dat zij de waarheid bezit, dat al het andere dwalingen zijn, terwijl de liberaal de vrijheid als richtsnoer wenst te nemen.

GOUDA.

Dr Nordlohne sprak.

Op 31 October hield Dr E. Nordlohne voor de afdeling Gouda een causerie over de Neo-liberale sociale politiek. Hij zag deze politiek gebouwd op vier hoekpunten. 1e. Een politiek van de vrije markt zoals Prof. Röpke deze voor het eerst naar voren bracht. Röpke beschouwt dit als een derde weg naast laissez faire laissez passer en het collectivisme. Men moet echter oppassen, dat bepaalde fabrieken geen machtspositie krijgen door bijv. reclame. De overheid moet hier ingrijpen om de consument te beschermen bijv. door het instellen van een rijksmerk voor bepaalde artikelen.

In Zweden hadden de importeurs van gloeilampen een machtspositie. Deze werd genivelleerd door het vestigen van een gloeilampenfabriek in Zweden met steun van de overheid. Er moet dus een anti-monopolistische politiek gevoerd worden dit als 2e punt.

In Nederland deed destijds de liberale overheid niets aan de landbouwcrises. Men is later dan ook gaan interveniëren wat volkomen juist was. Er zijn hierbij 2 moge-

lijkheden 1e met subsidies de zaak overeind houden (conservatieve richting) 2e. Voor de getroffen en ander werk zoeken. We moeten de arbeiders in de gelegenheid stellen zich in een ander vak te bekwaamen. We hebben dan als derde hoekpunt de liberale interventie.

Als vierde steunpunt brengt Prof. Witteveen naar voren een conjunctuur-politiek door beïnvloeding van de geldstroom. We moeten oppassen voor te grote industrieën daar deze niet altijd rendabel zijn. Het is echter zeer moeilijk dit te beperken.

We zouden een economische politiek moeten voeren die het voor de kleine ondernemers gemakkelijker maakt zich crediet te verschaffen.

Tot slot maakte de heer Nordlohne nog een enkele opmerking over de bezitsvorming. Men moet volgens spreker het kapitaalbezit niet te veel aantasten daar dit ten koste gaat van de productie. Hij zag veel meer heil in het verdelen van de winsten aan de werknemers. Echter niet in te kleine bedragen daar dit dan direct in de consumptiesfeer verdwijnt en er dan nog geen kapitaalvorming plaats vindt in de arbeidende klasse.

Na de pauze besprak de heer Nordlohne nog uitvoerig de 6% loonsverhoging naar aanleiding van een uit de vergadering komende vraag.

Hierna dankte voorzitter Hoogendijk de spreker voor zijn interessante lezing en na hem een pakje Goudse stroopwafels te hebben overhandigd sloot hij de vergadering.

GRONINGEN.

Huishoudelijk en maatschappelijk.

In een behoorlijk grote zaal, waar het kleine gezelschap aanwezig in verdrong, werd op 29 October de jaarvergadering gehouden.

Misschien wel door deze situatie werden de agendapunten op een bijzondere manier afgewerkt. Het bestuur voltallig aanwezig, stond geregeld op, en in de voorzittersstoel zag men de heren Martinus en Vlas elkaar afwisselen.

Ondanks dit beweeglijke schouwspel waartussendoor een vruchtenkoekje werd uitgedeeld uit een plotseling op het toneel verschenen kistje, werden de 8 punten afgewerkt en een nieuw bestuur gekozen, dat als volgt werd samengesteld: D. H. Martinus (voorz.), C. Vlas (vice voorz.), P. Nanninga (penningm.), Mej. F. Bos (secr.) en mevr. R. Plaizier—Brink (lid).

Het aftredende lid mej. E. Roelfsema werd voor haar activiteiten in het bestuur bedankt.

Daarna nam drs. C. van Eden het woord en besprak de problemen van maatschappelijke aard in Groningen.

Voor het uitvoeren van maatschappelijk werk is een sociografische kennis van het betreffende gewest noodzakelijk. De materiële welstand is in Groningen over het algemeen beter dan in andere delen van ons land.

Sociale zorg is echter nodig in deze provincie. De geest van maatschappelijk werk is na de oorlog veranderd. Niet meer de autoritaire houding aannemen, maar eerbied tonen voor de andere mens. Deze „social-casework”-methode wordt vooral gebruikt bij de medisch op-

voedkundige bureaux, de zgn. gesprekstechniek.

Daarnaast vraagt het groepswerk ook de aandacht, waarbij men de krachten, die in de groep zelf zijn ontstaan, moet stimuleren. Vooral door een systematisch onderzoek naar de lokale situatie komen we het beste tot de arbeid in deze nieuwe geest.

Na de pauze kwamen verschillende vraagstukken aan de orde, waarbij spreker na het theoretisch gedeelte, meer op de praktijk kwam.

OOST-GRONINGEN.

Beginselen met feest.

Zaterdagavond 30 October, hield de afdeling Oost-Groningen een propagandafeestavond in Winschoten.

De heer T. de Vries opende de avond met het geven van een uiteenzetting over de beginselen der J.O.V.D. en een bespreking van het komende Lustrumcongres te Amsterdam.

Na de pauze werd de leiding in handen gegeven van de feestcommissie. Dat het een gezellige en prettige bijeenkomst was, behoeft niet meer uitdrukkelijk geconstateerd te worden, als men slechts bedenkt, dat het klokje één uur sloeg, voor commissie en feestlustigen er erg in hadden....

MEPPEL.

Uit andere gezichtshoek.

De afdeling vergaderde op 18 September j.l. in de gerestaureerde zaal „Freen” te Ruinerwold, onder voorzitterschap van de heer J. Kwint te Meppel.

De voorzitter gewaagde in zijn openingswoord van een enigszins „slap” zomerseizoen, maar constateerde, dat dit zijn oorzaak vond in omstandigheden waartegen het bestuur niet opgewassen was.

Hij hoopte echter, dat het winterseizoen zich mocht kenmerken door een grote activiteit.

Hierna verleende hij het woord aan ds. v. Wezep uit Eext, die sprak over „Het liberalisme”, gezien vanuit de religieuze gezichtshoek.

Er bestaan, volgens spreker, vrij sterke tegenstellingen tussen kerk en liberalisme. Enerzijds verwijt de kerk het liberalisme slaphed en beginselloosheid; anderzijds is de liberaal vaak geneigd de kerk te beschuldigen van imperialisme.

Deze tegenstellingen veroorzaken voor een liberaal predikant vaak moeilijke situaties.

Om de vergadering ook eens aan het piekeren te zetten, legde ds. v. Wezep de aanwezigen een vijftal van deze vraagstukken voor waaruit natuurlijk een zeer geanimeerde nabetrachting ontstond.

Vervolgens werd het huishoudelijk deel van de vergadering afgewerkt waarna tot slot de pick-up van de heer Freen zijn zeer gewaardeerde medewerking verleende om een gezellig slot te verzorgen.

Waarin de kracht van de J.O.V.D. schuilt

Een overpeinzing en een gelukwens

Eigenlijk is het niets bijzonders, het vijfjarig bestaan van een jongerenorganisatie.

Alhoewel, de schoolvoetbalclub, waarvan ik eens de eer heb gehad de voorzittershamer te mogen hanteren wijl ik met 10 jaren de oudste was van het illustere gezelschap sportminnende jongeren, was geen langer leven beschoren dan een week of zes. Oorzaak van dit vroegtijdig einde: 1. het nieuwtje was er al spoedig af en 2. onmiddellijk en élatant succes bleef uit.

De conclusie, dat nieuwheid en succes derhalve voorwaarden zijn voor het voortbestaan van een organisatie moge gedurfd zijn: er schuilt een grond van waarheid in, die in het bijzonder geldt voor lagere-school voetbalclubs (zoals gebleken is), maar ook voor politieke jongeren-organisaties.

In dit licht bezien schijnt een vijfjarige J.O.V.D. niet zo vanzelfsprekend te zijn. Het liberalisme immers is gezinszins nieuw.

Het is een van de oudste staatkundige stromingen. En élatante, tot de verbeelding der massa sprekende successen heeft het in de laatste 60 jaren al niet meer geboekt.

Bezonnenheid, ervaring, rust en berusting, het zijn kenmerken die zo goed passen bij ons respectabel, doch in veler ogen afgedaan beginsel. Motieven, die een jongerenorganisatie in het leven houden, zijn het stellig niet.

Maar toch is er een J.O.V.D., die slechts vooruitgang in haar organisatie heeft gekend, die gegroeid is van enkele afdelingen tot een wijdvertakte landelijke organisatie (ge-

FRITS VAN GELDER

medeoprichter

groeid, zo las ik, van het Gouden Hoofd tot het Carlton Hotel — O, Hoofdbestuur, moeten we over 5 jaar naar Waldorf Astoria?)

Onder de jongeren is het liberalisme weer springlevend, nieuw en succesvol. In en door de J.O.V.D. hebben zij de nieuwe mogelijkheden van dit oude beginsel ook in onze eigen tijd weten te ontdekken, hebben zij er nieuwe vorm en inhoud aan weten te geven.

Aan het oude liberalisme een nieuwe vorm en inhoud te geven, die ons, jongeren, aanspreekt: dat is de kracht van de J.O.V.D. Dat zij die bezit heeft zij bewezen en daarvoor past op dit eerste lustrumfeest een welgemeende gelukwens. Dat zij die in steeds toenemende mate mag blijven ontplooiën is de wens van Uw oud-ad-interimvoorzitter.

FRITS VAN GELDER

VARIA

DE MACHT VAN DE RENTEFACOR

Wat met vlijtig sparen te bereiken is

De laatste gedeelten van de grond in Manhattan — circa 4 ha — welke 300 jaar geleden door de Nederlandse gouverneur Peter Stuyvesant werd aangekocht en sindsdien in het bezit van Stuyvesants rechtstreekse afstammelingen is geweest, zijn met de zich daarop bevindende gebouwen onlangs voor een bedrag van \$ 1.970.000 verkocht.

Ziehier een courantenbericht, dat velen ongetwijfeld met belangstelling zullen hebben gelezen en waarbij sommigen zich misschien in stilte hebben beklagd, dat zij niet ook zo'n voorvader hebben gehad, die een even gelukkige greep heeft gedaan als Peter Stuyvesant. Want dat de Nederlandse gouverneur drie eeuwen geleden voor deze grond veel zal hebben betaald, is niet waarschijnlijk.

Toch is een gelukkige landspeculatie op lange termijn geenszins de enige methode om een waardevolle grondslag voor een toekomstig fortuin van zijn nazaten te leggen.

Ook door een klein bedrag gedurende enige eeuwen via een stichting op samengestelde interest uit te zetten, zou een dergelijk resultaat kunnen worden bereikt. Want de macht van de rentefactor, vooral op lange termijn, is groot, zeer groot.

Nemen wij eens aan, dat iemand 300 jaar geleden door middel van een stichting een bedrag ter toenmalige waarde van \$ x op samengestelde interest had uitgezet tegen een gemiddelde rentevoet van circa 4,7% (de, tegenwoordig in Nederland geldende interest van omstreeks 3½% moet als te laag worden beschouwd om voor een redelijk grote — doch ook weer niet al te grote — periode als gemiddelde te kunnen dienen). Daar bij een dergelijke rentevoet van ongeveer 4,7% het kapitaal in 15 jaar verdubbelt, zou het bedrag van \$ x, op samengestelde interest uitgezet, in drie eeuwen (20 maal 15 jaar) zijn aangegroeid tot 2²⁰ maal \$ x (\$ x maal twee tot de macht 20), wat gelijk is aan \$ 1.048.567 x. In de loop van deze 300 jaar zou dus het aanvankelijk uitgezette kapitaal tot het miljoenvoudige zijn gestegen. Bedroeg dit aanvangskapitaal \$ 2, dan zou dit nu zijn opgelopen tot ruim \$ 2 miljoen, of tot meer dan het bedrag waarvoor de 4 ha Manhattangrond plus gebouwen thans zijn verkocht.

Een aanvangskapitaal van minder dan \$ 2 zou dus al voldoende zijn geweest om de waardestijging van de manhattangrund alleen te compenseren. En had men als aanvangskapitaal \$ 100 of \$ 1.000 bestemd, waarvan iets minder dan \$ 2 duurzaam op samengestelde interest ge-

blokkeerd bleef en de uit de overige ruim \$ 98 of \$ 998 gekweekte rente in de loop der jaren op een bepaalde wijze als inkomen werd verteerd, dan zou een geval kunnen worden geconstrueerd, waarin de nazaten in een vergelijkbare positie zouden zijn komen te verkeren als de erfgenamen van Stuyvesant, die immers, behalve de kapitaal aanwas, ook nog jaarlijks steeds stijgende inkomsten uit de grond hebben genoten. En dit alles alleen door de macht van de rentefactor.

Astronomische cijfers

Nog sterker komt de macht van de rentefactor tot uiting als men grotere perioden in beschouwing neemt. Stel, dat iemand bij het begin der jaartelling een gulden — aannemende dat deze geldeenheid toen reeds bestond — tegen circa 4,7% op samengestelde interest had uitgezet, tot welk bedrag zou dit beginkapitaal dan in 1950 zijn aangegroeid?

Uit het bovenstaande bleek, dat in 300 jaar een miljoenvoudig resultaat wordt bereikt. In 1950 (6½ x 300) jaar zou dit dus worden f 1,— maal miljoen tot de macht 6½ of f 1,— met 39 nullen er achter, wat neerkomt op duizend sextillioen gulden.

Hoe onvoorstelbaar groot dit astronomisch bedrag is kan aan de hand van de volgende berekening worden aangetoond.

De inhoud van de aarde bedraagt 1.038 milliard km³, of 1.083 gevolgd door 18 nullen m³, of 1.083 gevolgd door 21 nullen dm³. Daar het soortelijk gewicht van goud 19,26 is, zou een gouden kogel ter grootte van de aarde omstreeks 20.000 gevolgd door 21 nullen of 2 gevolgd door 25 nullen kg wegen en, bij de tegenwoordige prijs van circa f 4.000 per kg, een momentele waarde vertegenwoordigen van f 8,— gevolgd door 28 nullen.

Het bedrag van f 1,— gevolgd door 39 nullen, waartoe het uit de oudheid stammende aanvangskapitaal van f 1,— in 1950 jaar is aangegroeid, zou daarom thans een waarde representeren van 12½ milliard massieve gouden kogels, elk ter grootte van de aardbol.

Maar dat kan toch niet, zal men tegenwerpen, dat is een volslagen onmogelijkheid! 12½ milliard gouden aardbollen als rente uit f 1,— in 1950 jaar! Waanzin! In de berekening moet dus een fout schuilen!

Gij hebt enerzijds gelijk en anderzijds ongelijk, waarde lezer. Het is inderdaad onmogelijk. En toch is de berekening juist. Doch er zijn een aantal factoren, die verhinderen, dat de werkelijkheid het bovenvermelde resultaat ook maar in de verste verte zou kunnen benaderen.

Aanwasvertragende factoren

In de eerste plaats zou, zoals in het begin al is aangestipt, een dergelijke opzet, waarbij wordt verhinderd, dat het van jaar tot jaar aangroeiende bedrag door de erfgenamen in de consumptieve sfeer wordt gebracht voordat de gestelde termijn van 1950 jaar is verstreken, de oprichting van een stichting vereisen, waarvan het beheer kosten met zich brengt.

In de tweede plaats is er de belastingfactor, die op een deel van de kapitaal aanwas beslag legt en dit voor consumptieve doeleinden aanwendt.

In de derde plaats staat het kapitaal in de loop der tijden aan een aantal gevaren bloot, die tot kapitaalverliezen of tot verwatering van het kapitaal aanleiding kunnen geven.

Dergelijke gevaren zijn bijv. oorlog, confiscatie, crises, faillissementen, staatsbankroet van bepaalde landen, geldsaneringen, devaluaties enz. Daarbij komt nog, omdat wij de belegging in het jaar 0 hebben laten beginnen, het in de Middeleeuwen bestaande renteverbod en het feit, dat een kapitalist gedurende lange perioden, in plaats van rente te ontvangen, bewaarloon voor zijn kapitaal moest betalen.

Kan men dus op grond van de drie genoemde punten stellen, dat van de aangenomen brutorente ad 4,7% — en dit geldt analoog ook voor het eerste voorbeeld, waarbij de belegging omstreeks 1650 is begonnen — slechts een deel, namelijk de uiteindelijk overblijvende nettorente, aan de kapitaal aanwas ten goede komt, zodat per saldo een veel kleiner eindcijfer dan f 1,— gevolgd door 39 nullen wordt verkregen, niettemin komt men ook dan al spoedig tot groteske bedragen.

Vierde factor

Er is nog een vierde factor werkzaam, die een al te sterke kapitaal aanwas op de lange duur tegen gaat. Deze factor is het feit, dat de macht van de rente reeds de kiem der ontbinding in zich draagt en door de grote kapitaal aanwas, dus door het toenemend aanbod van kapitaal, waartoe zij leidt, tevens, zij het ook

heel geleidelijk, tot een daling van de rentevoet aanleiding geeft.

Voordat het eerste miljoen is bereikt, zal deze invloed nog wel niet merkbaar zijn, doch zodra men in de milliarden komt, wordt dat anders.

Met andere woorden, de brutorente van 4,7%, die wij voor de gehele periode als gemiddelde hebben aangenomen, zal op de duur niet zijn te handhaven en gaan dalen, totdat zij op een gegeven ogenblik — wanneer dat zal zijn kan in het midden worden gelaten, doch in elk geval lang vóór dat er van een vermogen ter waarde van een gouden aardkogel of van een enigszins noemenswaardig gedeelte daarvan ook maar in de verste verte sprake kan zijn — tot een zodanig peil is verminderd, dat zij geheel wordt geabsorbeerd door de aanwasvertragende factoren en er als netto-rente nihil overblijft, althans voor dergelijke fabelachtige vermogens als waarvan hier sprake is, die in het algemeen aan een sterkere belastingdruk en aan grotere verliezen bloot staan dan kleinere kapitalen, bij welker belegging meer selectief te werk kan worden gegaan.

Komt de macht van de rentefactor dus allereerst tot uiting in de mogelijkheid om via samengestelde interest tot fantastische vermogens te komen en in de tweede plaats in de dalende invloed, die zij op de duur op het niveau van de brutorente moet uitoefenen, als nevenwerkingen beperkt zij o.a. de besparingen door anderen, beïnvloedt zij productie en consumptie en wordt zij medebepalend voor de ontwikkeling van het gehele loon- en prijsvormingsproces.

Het zou te ver voeren op deze consequenties nader in te gaan, doch het zou een waardig aanknopingspunt voor een academische dissertatie kunnen vormen.

Grauwe theorie? Een ieder, die via een stichting een kapitaal gedurende enige duizenden jaren op samengestelde interest zou uitzetten, zou er een practische proef mede kunnen nemen. Jammer alleen, dat hij de resultaten van die proef niet zou kunnen beleven.

„GEPNA”

PIJPLEIDINGEN-MONTAGE
AUTOGEEN- EN ELECTRISCH LASWERK
PLASTICVERWARMING

Rotterdam-O. - 's-Gravenweg 271 - Tel. 22031-115742

De Liberale Jongerenorganisatie in het verleden

Bladerend in „De Jonge Liberaal”

De J.O.V.D. in het verleden. Deze titel zal U ongetwijfeld vreemd in de oren klinken. Immers bij een eerste lustrum kan men nog niet zo best het woord „verleden” gebruiken. Doch dit wordt ook niet bedoeld.

Wanneer wij in het verleden duiken, dan stuiten wij op de Bond van de Jong Liberalen. Deze Bond, opgericht in 1925, zou immers de vader van de J.O.V.D. genoemd kunnen worden.

In dit licht gezien kan er dus wel van een „verleden” van de J.O.V.D. gesproken worden. Nu ligt het niet op mijn terrein — als jong J.O.V.D.-er — om de geschiedenis van de Bond van de Jong Liberalen aan U te verhalen. Ik heb mij echter een andere rol in dit artikel toebedacht.

Ik ben in het gelukkige bezit van de meeste jaargangen van „De Jonge Liberaal”, het maandorgaan van de Bond van de Jong Liberalen. Ik heb deze oude, vergeelde nummers eens voor U doorgebladerd en zal U in het onderstaande er iets over vertellen, of de krant zelf aan het woord laten door fragmenten er uit over te nemen.

Gegevens uit de oude doos

Voor ons ligt het eerste nummer van „De Jonge Liberaal” uitgegeven in October 1929. In de kop verwerkt staan de volgende gegevens: Abonnement minimum 35 cent per jaar, advertentiën 8 cent per regel. Redactie-leden worden nog niet genoemd.

In de latere nummers wordt de naam van één redacteur vermeld. Deze werd benoemd op de jaarlijkse algemene ledenvergadering.

Uit het hoofdartikel van het eerste blad nemen wij het volgende over: „Nu de winter weer voor de deur staat achten wij het ogenblik gekomen, om het eerste nummer van ons orgaan te laten verschijnen.

Er zullen misschien enkelen onder de lezers zijn, die zich afvragen, of we nog geen bladen genoeg hebben; of het wel nodig is dat onze Bond met een eigen orgaan komt. Maar op die vraag antwoorden wij met een volmondig „ja”.

Wij vinden het beslist noodzakelijk, dat iedere jonge liberaal met onze Bond op de hoogte blijft. Tot op heden verschenen op ongeregelde tijden mededelingen, die echter in verband met de hoge kosten, alleen aan secretarissen werden toegezonden.

Ons blad zal maandelijks verschijnen en wordt aan alle Jonge Liberalen, die de secretarissen ons opgegeven hebben, toegezonden. De afdelingskassen zorgen voor de betaling. (Hier komt nog eens duidelijk het schitterende aanbod van de heer Stempher naar voren, die ons orgaan „De Driemaster” gratis aan alle J.O.V.D.-ers aanbiedt!) Er zullen steeds interessante artikelen opgenomen worden, terwijl de rubriek „Uit de afdelingen” de leden op de hoogte zal houden met de werkwijze van en de voorvallen in de verschillende afdelingen”.

Het eerste lustrum

In blad 2 van 1929 lezen wij: Dit jaar bestaat onze organisatie 5 jaar. Wij menen dit feit niet ongemerkt te mogen laten voorbijgaan en stellen ons daarom voor, dit eerste lustrum in Amsterdam te vieren.

Wij rekenen er op, dat onze leden uit alle delen van het land in grote getale naar Amsterdam zullen komen, om dit voor ons heugelijke feit mee te vieren.

Blad 3 laat ons de agenda voor het lustrum zien. Deze neemt een hele pagina in en wij zullen ons bepalen tot het geven van enkele fragmenten:

FERRY HOOGENDIJK

een onzer redactieleden

Zaterdag 25 Januari

1.00 uur: Lunch van de vertegenwoordigers der afdelingen, voorzover reeds op dat uur aanwezig.

3.00 uur: Ontvangt van afgevaardigden en leden door de afdeling Amsterdam.

4.30 uur: Openbare vergadering. Openingsrede van de voorzitter, Dr N. J. C. H. Kappeyne van de Coppello. 6.00 uur: Gemeenschappelijke maaltijd. 8.00 uur: Openbare feestelijke propagandavergadering. Zondag 26 Januari

9.30 uur: Kranslegging bij het standbeeld van Thorbecke.

10.30 uur: Huishoudelijke vergadering.

Punt 14 van de vergadering laat zien: verkiezing van een commissie tot het ontwerpen van een Huishoudelijk Reglement en een modelreglement voor de afdelingen.

Een punt dat wij op ons eerste lustrum gelukkig niet meer op de agenda behoeven te plaatsen.

Het lustrumblad was dikker dan de gewone uitgave van „De Jonge Liberaal” en opgeluisterd door spreuken als: premievrij staatspensioen; verbetering van de kieswet; maatschappelijke vrede; internationale ontwapening.

Uit deze spreuken kan men wel afleiden, dat de jonge liberalen nu niet bepaald gematigd waren. Integendeel, zij waren zeer strijdbaar.

In scherpe, soms hekelende stijl, beschrijven zij misstanden of vallen zij hun tegenstanders aan. Als de J.O.V.D. soms verweten wordt te fel van zich af te bijten of aan te vallen dan is deze felheid van ons nog maar kinderspel bij wat onze

vrienden vroeger in de Bond presteerden!

„De Jonge Liberaal” hield beschouwingen over geestelijke stromingen, doch wijdde ook zeer veel aandacht en ruimte aan de actuele politieke vraagstukken. Iets wat in „De Driemaster” niet zo veel gebeurt.

Wij hebben met belangstelling het artikeltje over de anti-danscommissie gelezen. In 1930 had minister Ruys een commissie benoemd welke voorlichting moest geven inzake maatregelen tegen het „dansgevaar”. In de installatie-rede van de commissie wees de minister op het z.i. bestaande verband tussen drank en dansen en knoopte daaraan de gedachte vast, dat de Overheid in de Drankwet een machtig wapen zou vinden bij de voorgenomen bestrijding van het dansgevaar.

Aan het eind van het artikel verzucht de schrijver dan ook: „De Staat is niet geroepen mij op te voeden, mij mijn gewoonten en vermaken voor te schrijven, of mijn smaak te leiden, in welke richting ook”.

Veel artikelen worden gewijd aan de vredesbeweging, waar de jonge liberalen zich destijds, zij het met de nodige voorbehouden, achter schaalden.

Veel leden

Wanneer wij de agenda van de algemene jaarlijkse ledenvergaderingen bekijken dan tellen wij vele resoluties, o.a. over sociale wetgeving, landsverdediging, werklozenzorg en agrarische politiek.

Dit getuigt wel van grote activiteit. In het jaar 1932 zien wij demonstratieve staatjes met overzichten van nieuwe leden, die zich in één maand bij de afdelingen hebben laten inschrijven.

Het volgende ledenstaatje nemen wij uit het Januari-nummer van 1932 over:

Amsterdam	10
Boskoop	20
Den Haag	6
Leiden	15
Alphen	3
Delft	8
Haarlem	9
Arnhem	13
Dordrecht	50
Hilversum	7
enz enz.	

Dit geeft een rooskleurig beeld van de groei van de jonge liberalen, doch aan de andere kant is er reden tot ernstige bezorgdheid over de financiële positie.

In een klemmend betoog wordt in April 1932 een beroep gedaan op de leden om geldelijk de vereniging te steunen daar een tekort van duizend gulden dreigt. Dit moet vooral gezien worden in het licht van de toen heersende crisis.

Trouwens de vele problemen die de crisis stelde vindt men weerspiegeld in menig artikel uit die tijd. Wat zoudt U denken van de volgende advertentie: WIE HELPT NET JONG LIBERAAL UIT ONZE AFDELING AAN BETREKKING ALS CHAUFFEUR....

Boven deze advertentie stond er één van heuglijker aard, nl. een huwelijksaankondiging van: Mej. De Wit en Drs G. F. Fortanier. Een naamscombinatie die iedere J.O.V.D.-er vertrouwd in de oren zal klinken.

Nationale demonstratie

Het Octobernummer van 1933 doet ons oog direct vallen op een in vette letters gezet artikel; het luidt als volgt:

NATIONALE DEMONSTRATIE VAN JONGE LIBERALEN

op Maandagavond 9 October te Amsterdam in „Bellevue”, georganiseerd door en te houden onder leiding van het Hoofdbestuur van de Bond van Jong Liberalen.

Het doel van deze grootsche demonstratie van Jong-Liberaal Nederland is om in het openbaar te getuigen voor onzen liberalen staat en de liberale beginselen in hun vollen omvang en zodoende tevens een krachtig protest te doen horen tegen fascistische stromingen en de daarmede verband houdende jodenvervolgung.

Van deze massale demonstratie in de hoofdstad zal een groote propagandistische kracht uitgaan, zowel voor de liberale beginselen als voor den Bond van Jong Liberalen zelf.

Komt in grooten getale, om te getuigen van Uwe liberale beginselen en tegen extremistische excessen!

Enthousiasme en activiteit zijn thans meer noodig dan ooit!

Nieuwe start

De nummers van het jaar 1934 worden getooid met het opschrift: 1934 VIJFDUIZEND LEDEN.

In de daarop volgende jaren wordt nog veel geschreven over de alles-beheerschende crisis.

Voorts zien wij artikelen over de Volkenbond en Nieuwe Spelling van Marchant.

In de jaren 1938 en 1939 gaat dan de vraag van oorlog of vrede ook „De Jonge Liberaal” voor een groot deel in beslag nemen. Ondanks alle dreiging zien wij in de nummers van eind 1939 dat er voorbereidingen worden getroffen voor het derde lustrum, te houden in Januari 1940.

Na dit zo geslaagde lustrumfeest te Dordrecht kwamen de oorlogsjaren; de Bond moest haar activiteiten staken....

Na de bevrijding gingen de vroegere Jong-Liberalen over naar de Partij van de Vrijheid, later naar de V.V.D.

Uit handen van de vroegere Jonge Liberalen nam de J.O.V.D. de toorts voor de jonge generatie over. Moge de J.O.V.D. eenzelfde voorspoedige groei tegemoet gaan als blijktens de oude maandbladen de Bond van Jong Liberalen heeft gehad.

FERRY HOOGENDIJK

Het congres vaart

Als U zich tijdens het congres in de schepen gaat zetten, die de afdeling Amsterdam van de J.O.V.D. aanbiedt voor de lunch, dan breekt voor U een aangenaam uur aan.

Eerstens zal de lunch U ongetwijfeld goed smaken, terwijl ook de koffie echt zal zijn. Voorts kunt U dan gaan genieten van de mooiste en schoonste stad van Nederland. Hoewel nog niet precies bekend is hoe de boten zullen varen, zal ik U toch vast een beschrijving van de route geven.

Bij de Munttoren ziet U direct de eerste en oudste tunnel ten behoeve van het publiek vervoer in Nederland. Evenals de tunnel te Rotterdam, is ook deze dag en nacht verlicht.

Aan de andere zijde van de tunnel bevinden zich de oude turfmarkt en de Nederlandsche Bank. Op werkdagen staan voor de ingangen van deze bank de agenten van het ministerie van financiën ter bewaking van onze deviezenvoorraad.

Achter de bankgebouwen is de zogenaamde cité universitaire; thans nog in gebruik als ziekenhuis (vanaf 1700). De universiteit is voorlopig nog gehuisvest in het voormalige oudemannenhuis.

Maar ook deze plaats is niet zeker, want het nieuwe oude mannen- en vrouwenhuis (van 1800) staat op instorten (pas gestut voorlopig voor een half miljoen gulden).

Academische plechtigheden kunnen trouwens niet zonder levensgevaar bijgewoond worden, aangezien enige jaren geleden het dak van de aula der universiteit dreigde in te storten.

Via de Grimborgwal wenden wij de steven naar de Oudezijds Voorburgwal: ook al weer vol prachtige oudheden. Aan beide oevers pakhuizen en gewone huizen.

Twee dingen vallen op: de meeste gevels hellen enigszins naar voren. Ze zijn niet scheef gezakt, zoals kwaadaardige tongen weleens beweren, maar dit zg. „op vlucht bouwen” geschiedde, opdat de gevels bij de rondvaarten beter tot hun recht zouden komen.

Voorts zien wij, dat de meeste huizen in Amsterdam, ook de moderne, hijsbalken hebben.

Links of rechts (dat hangt af van welke kant U komt) kunt U de bank van lening zien, waar Vondel eens boekhouder was. Rechts of links het tijdelijke stadhuis van Amsterdam (sinds 1806), het Prinsenhof.

Voordat de regering van Amsterdam zich daar vestigde, verbleven er vele aanzienlijke personagiën: de Graaf van Leicester, Prins Maurits, Maria de Medici, Prins Willem II.

Het eigenlijke stadhuis staat op de Dam, doch dit werd als paleis aan het Rijk verkocht, terwijl de verblijfplaats van het nieuwe raadshuis sindsdien onbekend is.

Varende zijn wij het oudste deel van de stad genaderd: de Oude Kerk, tevens Amsterdams oudste bouwval (begonnen in 1306). Enige jaren geleden was het betreden van de kerk geheel voor eigen risico.

In en door de O.Z. Kolk zien wij weer vele nieuwe gezichten: de Sint Nicolaaskerk (waar Sinterklaas ieder jaar weer uit Spanje arriveert); de Schreierstoren, vestingtoren van Amsterdams stenen omwalling (anno 1488), instandgehouden omdat het zo oud is en er na de val van de E.D.G. nog geen zekerheid bestaat omtrent de Amsterdamse verdediging; tenslotte het Centraal Station, gebouwd op een aangelegd eiland in het IJ.

Even buiten de Kolk bevindt U zich dan tevens op historische grond: volgens de plannen ligt hier de ingang van de IJ-tunnels.

Dan ontrolt zich het majestueuse tafereel van de Amsterdamse haven: eens de grootste haven van het Europese vasteland en centrum van de wereldhandel. De hechte basis van de haven bleef bewaard, ondanks het feit, dat de aanvoer van ruw massagoed in logge zeeschepen andere steden heeft verleid tot het graven van meren en rivieren (?), die men ook havens noemde.

Geniet U thans een ogenblik van het prachtige uitzicht over het IJ, eens een woelige zeearm, thans een binnenwater waar de grootste zeeschepen een rustige en comfortabele ligplaats kunnen kiezen zonder het gevaar te lopen op pieren te stranden.

Te spoedig reeds moeten wij het IJ verlaten en koers zetten naar en door de Herengracht. Speciale aandacht vragen wij voor de nummers 36 (secretariaat van de V.V.D.: in verkiezingstijd zijn hier gracht en kaden vele malen gestremd door een leger van verkiezingsauto's, boten en mensen) en 209 (waarvan de bovenverdieping geheel gevuld is met liberale jongeren).

Als de tocht ten einde spoedt, dan hebben wij te veel nog niet laten zien: de IJ-tunnels, het nieuwe stadhuis, het Operagebouw, het studentenhuus, de ondergrondse naar Schiphol en Den Haag, de ringspoorbaan zijn volgens plan aanwezig, een bezichtiging moet helaas tot een volgend congres worden uitgesteld.

Het verkeerslichtensysteem, met drie kleuren, hebt U kunnen bewonderen. De woningbouw in plan-Zuid en de bosbouw in het Bosplan behoren tot het modernste en mooiste van Europa. Ondanks de aanduiding „plan” bestaan beide echt.

De Amsterdammer hoort zo lang over de plannen spreken, dat nog vele jaren na verwerking, de naam plan gehandhaafd blijft.

L. D. OOSTERVELD.

STALEN MEUBELEN
„GISO"-LAMPEN

DUYVIS' LIVORNO

Maakt restjes tot heerlijke frisse hapjes.
Probeer op de boterham geraspte
kaas vermengd met wat Livorno

Prijs
f. 1,-
per fles

Glashandel „Modern”

KANTOOR en MAGAZIJN:

POOTSTRAAT 58-64 - ROTTERDAM

TELEFOON 24049, na 18 uur 73408

Speciaal adres voor inzetten van alle soorten glas

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

staalconstructies
metalen ramen en deuren

- Meubel- en Scheepsstoffeerderij
- Complete Woninginrichting

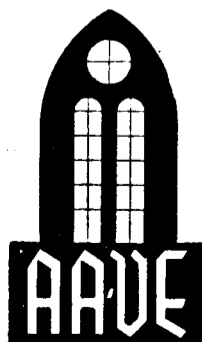
A. PH. NIEUWENBURG

BERGWEG 263 - ROTTERDAM - TEL. 41532

STAALBOUW F. A. K. LETHER

GOUDA

Fabriek: Schielands Hoge Zeedijk 55 - Telefoon 4237 K 1820

Westfrankelandsestraat 16
Schiedam, Telef. 66280 (K 1800)

Alles op 't gebied van
glas in lood

Van Zwolle tot Dordrecht

Het „vak” moest al doende worden geleerd

Ik heb de J.O.V.D. als algemeen voorzitter gediend van het congres van Zwolle, 1951, tot het congres van Dordrecht, 1952. In dat verenigingsjaar deden zich o.a. vele vraagstukken voor, die — naar het mij voorkomt — in twee omstandigheden hun wortel vonden:

- in de leiding waren in betrekkelijk korte tijd nog al wat wijzigingen gekomen, en
- de vereniging bevond zich nog in een prille groei.

Uit een en ander vloeide een zekere onevenwichtigheid voort, die opgeheven moest worden. De dandrand, bij verscheidene werklustige leden aanwezig, moest in geordende banen worden geleid.

De verschillende opvattingen en standpunten moesten zo mogelijk tot een synthese worden gebracht. Het „vak” moest al doende geleerd worden.

Veel ervaring om op terug te vallen was er niet. Toch wilden wij voorwaarts; moesten er daden gesteld worden om de weg naar een verdere ontwikkeling vrij te maken.

Om de taak van de J.O.V.D. uit te voeren was vergroting van werkzaamheid in twee richtingen noodzakelijk:

- in de breedte: méér afdelingen, en
- in de diepte: méér kaderwerk.

Met grote toewijding is door velen hieraan gewerkt. Het kaderwerk werd toevertrouwd aan een commissie waarin o.a. Hein Roethof en Jacques Linssen leiding gaven.

Zij hebben het zich niet gemakkelijk gemaakt: het Benelux-weekend te Arnhem (Maart 1952) was een belangwekkende bijeenkomst en ongetwijfeld een hoogtepunt.

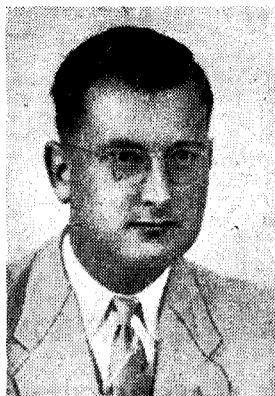
Ik herinner mij, dat de aanwezigen, ook de Belgische vrienden, zich verenigen konden met de gevolgtrekking, dat Benelux niet af zou zijn zonder eigen, boven de deeltstaten uitgaande, Benelux-organen.

In de gedurfdheid van deze gevolgtrekking liepen wij reeds vooruit op de plannen voor een supranationaal orgaan, zoals later in het verdrag voor de Europese Defensiegemeenschap was voorzien!

De overige bijeenkomsten, op touw gezet door het Centrale Kader, droegen vaak het karakter van sprekerswedstrijden.

Voor verscheidene leden deed zich aldus de mogelijkheid voor zich te oefenen in welsprekendheid: iets waaraan men, bij staatkundig werken, steeds behoefte zal hebben.

Een andere nieuwigheid op het engere verenigingsgebied was de „Trekpaardenconferentie”. In Mei 1952 werd zij in Amsterdam voor het eerst gehouden, om daarna elk

Dr. EDGAR NORDLOHNE
onze vice-voorzitter

jaar herhaald te worden. De bedoeling was, de banden tussen afdelings- en districtsbesturen en het hoofdbestuur nauwer aan te halen en alles te bespreken wat op het interne leven der J.O.V.D. betrekking had.

Op de Jaarlijkse Algemene Vergadering is voor dit nuttige gesprek immers weinig tijd beschikbaar. Een ideëel hoogtepunt van de eerste Trekpaardenconferentie was de kranslegging bij het standbeeld van Thorbecke op het naar hem vernoemde plein te Amsterdam.

In de loop van het jaar vonden nog talloze andere bijeenkomsten plaats, zowel op nationaal als op internationaal vlak. En natuurlijk was er ook het Zomerkamp, ditmaal onder leiding van Tim de Vries.

Een bijzonderheid was voorts, dat het hoofdbestuur, met het oog op de Kamerverkiezingen-1952, in De Driemaster een artikel plaatste, waarin morele steun werd toegezegd aan alle J.O.V.D.-ers die zich, door hun meerderjarigheid en door hun verworven inzicht en paraatheid, verantwoord achtten in het openbaar voor het liberalisme in de V.V.D. getuigenis af te leggen.

In September 1952 werd een ontwerp voor een embleem in De Driemaster bekend gemaakt: de Nederlandse Leeuw met de Vrijheidshoed, hetzelfde teken, waarover de a.s. Jaarlijkse Algemene Vergadering verzocht wordt zich uit te spreken. Het onderscheidingsteken beoogt te bezielen tot eendrachtig werken voor de vrijheid in Nederland.

In deze geest werd in November 1952 het congres te Dordrecht gehouden: een bijeenkomst die gekenmerkt werd door een uitmuntende samenwerking en voor verscheidene ouderen „een verfrissend bad was”, naar zij zeiden.

Jacques Linssen werd benoemd tot lid van verdienste, terwijl een sterk vernieuwd hoofdbestuur werd gekozen met Hein Roethof als voorzitter.

De J.O.V.D. is gebleven, wat zij was: geen magazijn waar à raison van f 6,— 's jaars een geestelijke en politieke wapenrusting pasklaar wordt verstrekt, maar een kader, waarbinnen de leden, elkaar aanmoedigend, samen hun eigen wapens kunnen smeden.

Het is druk in de smidse. Houden zo!
EDGAR NORDLOHNE.

PETER BOEVE
lid van onze redactie

Het zal U zeker interesseren, wat daarin over de J.O.V.D. vermeld staat.

Het tweede lustrum van de JOVD.

De eerste dekade is vol!

De jaren 1954—1959 hebben onze vereniging grote bloei gebracht. U herinnert zich nog wel het eerste lustrum te Amsterdam.

Druk bezocht, een leuk kabaret, bezorgde HB-ers en vrolijke kongresgangers.

Daar waren we al vol goede moed en U weet het nu: niet ten onrechte.

Juist in die dagen brak in de liberale kringen in Nederland een verbetering in van het begrip voor de moeilijkheden van de jongeren.

Onze idealen: „Verbreiding van de liberale gedachten onder jonge staatsburgers en het kweken van belangstelling voor politieke en sociale problemen” leefden ook toen reeds bij de leden van de JOVD.

* *

Zeker durfden we in die dagen nog niet hopen reeds bij het tweede lustrum de beschikking te zullen hebben over een eigen JOVD-konferentie-oord en moesten we voor onze kadervorming steeds een beroep doen op tehuizen van gelukkiger broederorganisaties toch is het dank zij de inspanning van de toenmalige kaderleden, dat nu vele oud-JOVD-ers uit de jaren omstreeks 1950, als lid van één van onze vertegenwoordigende lichamen bewijzen, dat zij bij de JOVD een goede leerschool hebben gehad en een uitstekende vorming tot liberaal staatsburger hebben ondergaan.

In de voorbije tien jaren heeft de vereniging zich erop beroemd, een zelfstandig geheel te zijn.

Vanzelfsprekend wilde deze zelfstandigheid nooit zeggen: neutraal en bang om een mening naar voren te brengen.

Evenmin heeft er ooit enige twijfel over bestaan, dat wij een nauwe geestelijke binding hadden en nog hebben met de VVD.

Een voorspelling over ons tweede lustrum

Dat dit een goede binding was bewijst ook wel de groei van deze, het moderne liberalisme vertegenwoordigende, politieke groepering.

Een tweede klimaks valt zeker waar te nemen bij onze JOVD-zomerkampen.

Nog dit jaar bewees de kampkommissie, dat hij originele ideeën blijft hebben, door voor het eerst in de JOVD-geschiedenis een zomerkamp te organiseren over onze grenzen in samenwerking met onze Benelux-vrienden.

De voorraad pannekoeken, die sedert 1954 in de archiefjiskast was opgeslagen, is hierdoor eindelijk uitgeput geraakt.

* *

Was 1954 een schokkend jaar door het verschijnen van het nu al weer vergeten bisschoppelijk mandement, U weet dat de samenwerking tussen de jongerenorganisaties onderling hiervan praktisch niet heeft geleden.

Onze halfjaarlijkse deelname aan het Nationale Jongeren Parlement en de benoeming door de Ministerraad van een speciaal jeugdorgaan, waarin ook de JOVD is vertegenwoordigd, bewijzen telkens weer, dat wij het contact met andersdenkenden niet schuwen, maar juist toejuichen.

Mogen wij nog herinneren aan de instelling van een landelijke burgerdag, waarop alle nieuwe kiesgerechtigden provinciaalwijze bijengeroepen worden en waardoor het ons en de andere politieke jongerenorganisaties lukt grote groepen jonge mensen direkt te benaderen en hen in kennis te brengen met onze beginselen en doelstellingen.

Ten slotte nog een bewijs voor de waarheid van de oude leus „Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”.

Vorige week meldde de oudste dochter van onze, nu reeds grijze, eerste landelijke voorzitter Jaques Linssen, zich aan als lid van de JOVD.

Zeker we worden ouder, dat blijkt ook hier uit, maar toch, onze organisatie heeft een gelukkige basis: Hoe oud de JOVD ook worde, door zijn nieuwe leden blijft hij jong!

Moge het beeld van een bloeiende JOVD blijven bestaan in de jaren die nu nog voor ons liggen.

P. B.

SNIKKERS' HANDEL MIJ N.V.

TEL. 44052 OVERSCHIE 82477 K 1800

**DRAAD - DUNWANDIG - VLAMPIJPEN
FITTINGS - FLENZEN - LASBOCHTEN
FABRIEKSKACHELS**

**NIEUWBOUW EN REPARATIE
VAN**

ZEE- EN BINNENSCHEPEN

WERF DE NOORD n.v.

ALBLASSERDAM - HOLLAND

TEL.: ROTTERDAM 72619-72599 - ALBLASSERDAM 451-452

N.V. Gebr. van Uden's

**SCHEEPVAART &
AGENTUUR MIJ.
ROTTERDAM**

Tel. 113300 (15 lijnen)
VEERHAVEN 14-15

*Reders, Cargadoors en
Expediteurs voor Rijn-
en Zeevaart*

Lijndiensten naar:
Denemarken, Zuidkust Zweden,
Marokko en Zuid Amerika

Aannemingsbedrijf

Jan van Straalen

**Pier 4 Waalhaven O.Z.,
Telefoon 78041-77229**

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

Friesch-Groningsche Hypotheekbank N.V.

**Nederlandsche Hypotheekbank N.V.
Rotterdamsche Hypotheekbank N.V.
Algem. Friesche Hypotheekbank N.V.**

Amsterdam - 's-Gravenhage - Groningen - Rotterdam

**PANDBRIEVEN f 179.100.000.—
HYPOTHEKEN f 201.200.000.—**

De Directie:

Mr. M. J. BOS
Mr. J. WILKENS

Mr. C. A. KINGMA
Mr. F. C. KLEYN

HOFLEVERANCIERS
VAN H.M. DE KONINGIN

een oude naam voor goede wijn

F. ONNES & ZOON
WIJNHANDEL - ANNO 1876 - GRONINGEN

C. van der Giessen & Zonen's Scheepswerwen N.V.

Krimpen aan den IJssel

N.V. OBSERVATOR

ROTTERDAM - WESTZEEDIJK 52 - TEL. 111520

FABRIKANTE VAN

NAUTISCHE INSTRUMENTEN

MANOMETERS, THERMOMETERS,

PYROMETERS, TACHOMETERS,

Agenten voor Zeekaarten en Nautische boeken.

REPARATIES OP KORTSTE TERMIJN.

Abraham van Stolk & Zoonen N.V.

Houthandel

Schaverij - Zagerij

Vuren - Dennen - Oregon Pine - Pitch-Pine - Helpalen
Rotterdam - Telef. 35400 - Postbus 1100

Erven Ankersmit c.v. - Deventer

Spinnen

Verven

Weven

Bleken

Drukken

**moderne
zonweringen
jalouzieën**

„luxaflex”

BINGHAM & CO.

Schiedam

Herinneringen aan de totstandkoming van de J.O.V.D.

Spanning in Pulchri-Studio te Den Haag groeide uit tot een laaiend enthousiasme

Nu onze J.O.V.D. haar eerste lustrumfeest viert, kan het niet anders of bepaalde hoogtepunten in haar bestaan komen in onze gedachten naar voren.

De inhoud van deze Driemaster wijst daar duidelijk op.

Deze hoogtepunten worden veelal subjectief gewaardeerd en dat is begrijpelijk. Het gaat er vaak om in welke relatie men persoonlijk tot zo'n hoogtepunt heeft gestaan, welk aandeel men er in heeft gehad en welke gevoelsargumenten in het bijzonder in het geding zijn geweest.

Welnu ik heb het voorrecht gehad diverse van dergelijke hoogtepunten in de J.O.V.D. mee te maken, waarbij ik speciaal denk aan de jaarlijkse congressen. Maar als ik de vijf jaren van ontwikkelingsgang van de J.O.V.D. bij dit eerste lustrum overzie, overheerst toch nog altijd het beeld van de voorbereiding tot het stichten van onze organisatie en haar geboorte.

Het kan misschien, ook uit een historisch oogpunt, van nut zijn hierbij even stil te staan.

Het was in opdracht van de „grote partij”, dat in 1948 een commissie, hoofdzakelijk bestaande uit jongeren, de taak kreeg een organisatie van liberale jongeren voor te bereiden.

Het voorzitterschap van deze commissie was in handen van de heer D. W. Dettmeijer, terwijl voorts van deze commissie deel uit maakten mevrouw M. J. van Alphen-Oudendijk te Den Haag, mej. mr M. H. J. de Menton Bake te Breda, mr J. W. Boonk te Emmen; J. W. A. van der Breggen te Hengelo; mr P. A. Charbon te Assen, mr F. G. van Dijk te Den Haag; F. R. van Gelder te Nijmegen; mr H. J. Kessler te Den Haag; G. Stempher te Amsterdam; mr B. D. van der Veen te Leeuwarden en dr J. C. van Zoelen te Amsterdam.

Ik heb — ook in de politiek — vrij veel commissievergaderingen meegemaakt en ik moet zeggen, dat ik een dergelijke arbeid nimmer als de meest plezierige heb beschouwd, omdat de bijeenkomsten veelal talloos waren en het gestelde doel slechts uiterst langzaam werd bereikt.

Hoe geheel anders was het met de commissie, die ten doel had een organisatie van jonge liberalen te stichten. Wat waren de debatten soms fel, maar kort. Wat werden er spijkers met koppen geslagen en hoe snel bereikten wij ons doel.

Als ik het wel heb, zijn wij slechts drie of ten hoogste vier maal bijeen geweest.

Resoluut Voorzitter

Dat alles zo snel van stapel liep hadden wij ongetwijfeld te danken aan de heer Dettmeijer, die zich een zeer energiek en bekwaam voorzitter toonde en die de gave bezat de hoofdzaken van de bijzaken te onderscheiden.

Kortom, hij zette er vaart achter. Hij wist de verschillende stromingen snel te bundelen en stevende welbewust in een sneltreinvaart op zijn doel af.

Ik heb aan deze bijeenkomsten dan ook de meest aangename herinneringen en ik zou wensen, dat alle commissies van welke aard ook, een dergelijk tempo konden ontwikkelen. Toen alle mogelijkheden waren onderzocht en afgetast waagden wij het in Februari 1949 een oproep het land in te zenden, die door ons allen was ondertekend.

Zij verscheen o.m. in de liberale dagbladers.

Het Algemeen Handelsblad nam haar op in haar uitgave van 21 Februari 1949.

De inhoud van de oproep luidde als volgt:

„In deze tijd, waarin de ontwikkeling van de vrije persoonlijkheid, de verantwoordelijkheid en de sociale gerechtigheid, grondbeginselen voor de vrijheid en democratie, uitgedragen moeten worden, roepen wij u op om u aaneen te sluiten in een jongerenorganisatie voor Vrijheid en Democratie.

Het gaat hier om uw toekomst. Blijft niet langer aan de kant staan. Ontwikkelt uw belangstelling voor de maatschappelijke en staatkundige vraagstukken, die, thans reeds, vaak nog onbewust uw leven bepalen.

Bereidt u voor op een juiste beoordeling van deze vraagstukken van morgen. Zorgt, dat ze u straks niet overrompelen of een wending nemen, die voor u catastrofaal zou kunnen zijn.

Bedenk, dat u de maatschappelijke en staatkundige ontwikkeling niet zult kunnen beïnvloeden, als u niet tot oordelen bevoegd bent. Daarom is oriëntatie nu noodzakelijk!

Derhalve indien u valt in de leeftijd van 16 tot 25 jaar meldt u aan bij het voorlopig landelijk secretariaat, de Moucheronstraat 33 te Den Haag.” En met deze oproep gingen wij in zee.

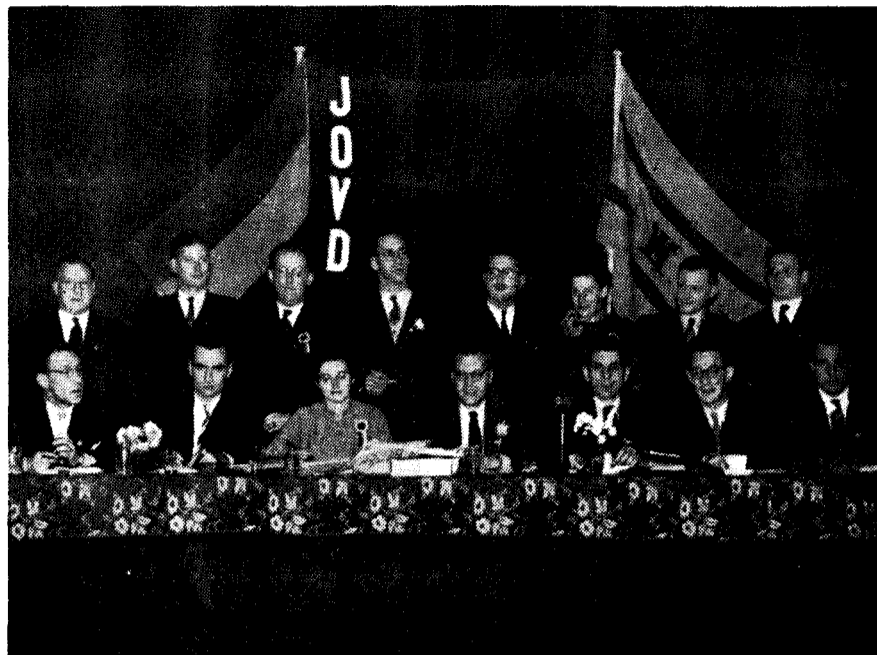
Dit lijkt alles heel eenvoudig, maar zo eenvoudig was het waarlijk niet. Immers, de commissie was thans openlijk met haar verklaring naar buitengetreden met alle mogelijkheden, maar ook met alle risico's van dien.

Zou haar roep zijn die van de roepende in de woestijn?

Ik mag nu wel verklaren, dat vele commissieleden hierop niet erg gerust waren. Zou de oproep weerklank vinden? Ziedaar de grote vraag waarop wij allen in de grootste spanning het antwoord afwachten.

Het is dan ook te begrijpen, dat wij allen op die gedenkwaardige 26 Februari 1949 Pulchri-studio in Den Haag betraden in een tamelijk nerveuze stemming.

Reeds lang voor de aanvang van de vergadering waren wij aanwezig en wij telden de koppen. Het begon te druppelen en ja weldra konden wij constateren, dat het minimum aantal bezoekers aanwezig was. Maar dat minimum werd verre overtroffen. Steeds meer jongeren betraden

Bekende gezichten, wie kent ze niet?

de zaal, totdat wij het werkelijk voor onze ogen zagen, dat onze opzet was geslaagd.

Opluchting

Het gevoel van ontspanning en vreugde, dat zich van ons meester maakte valt moeilijk te beschrijven. Was onze angst dan zo misplaatst? Hadden wij dan zo weinig vertrouwen in de liberale jongeren? Neen en nogmaals neen.

Maar de prille naoorlogse ontwikkeling onder de jongeren in het algemeen was destijds nog van dien aard, dat de onverschilligheid vaak de boventoon voerde.

Maar de liberale jongeren hadden ons niet teleurgesteld. De bijeenkomst, die schuchter en min of meer formeel begon groeide uit tot een laaiend enthousiasme, vooral na de voortreffelijke rede van de heer Korthals, thans ons erelid, die de vergadering in vuur en vlam wist te zetten.

Zijn opwekkende rede was wel een van de meest mooie momenten, zo ook het verwisselen van plaats achter de groene tafel van de commissieleden en het voorlopige bestuur van de J.O.V.D.

Het is ook dit enthousiasme geweest, dat mij ineens tijdens de vergadering de stoot gaf tot het besluit een eigen maandblad in het leven te roepen.

Het is alles thans zo makkelijk op papier te zetten. Maar het geschrevene geeft nog maar een flauwe weerspiegeling van alles wat er in ons omging op die gedenkwaardige middag van de 26e Februari 1949.

De spanning was gebroken. De voorbereidende arbeid was niet tevergeefs geweest. De J.O.V.D. was geboren.

Het is daarom, dat ik namens alle commissieleden thans mag getuigen van onze grote dankbaarheid jegens alle jongeren, die destijds onze oproep hebben verstaan en er gehoor aan hebben gegeven.

Grote dankbaarheid ook, jegens allen die nadien en ook nog thans al hun krachten geven om de J.O.V.D. te maken tot een grote en hechte organisatie.

Mogen wij onzerzijds in alle bescheidenheid getuigen, dat wij er trots op zijn, dat wij aanwezig mochten zijn bij de tot standkoming van onze J.O.V.D.?

Wij willen deze beschouwing niet te lang maken. Het ging er om slechts enige impressies te geven omtrent de voorgeschiedenis.

Welnu, zij zijn hier zeer in het kort neergeschreven.

Het is allemaal al weer geschiedenis geworden, maar een geschiedenis, die wij nooit zullen vergeten.

Een geschiedenis waaraan wij steeds weer moeten denken als wij op onze congressen verenigd zijn. Een geschiedenis, die ook weer voor ons opkomt als wij ons lustrum vieren. En bij dit alles overheerst dan één gevoel, een gevoel van dankbaarheid jegens u allen, die hebt getoond en nog steeds toont, dat gij onze oproep van vijf jaar geleden niet hebt misverstaan.

Een dergelijke ervaring maakt het leven mooi en geeft het inhoud. Wij zullen Pulchri-studio nooit vergeten!

STEMPHER

JONGERE LIBERALEN LEZEN

omdat zij als kritisch denkende mensen zelf een oordeel willen vormen. Daarom hebben zij allerminst behoefte aan een dagblad, dat door middel van schreeuwende opmaak bepaald nieuws opdringt, evenmin aan een krant met eenzijdige beschouwingen. Zelf denkende jongeren zijn in staat de belangrijkheid van het nieuws te onderscheiden en daarvan de waarde te schatten. Onopgesmukte en betrouwbare berichtgeving is daarvoor het meest doelmatig. Zij is kenmerkend voor de NRC, die zich bovendien in haar commentaren en hoofdartikelen onderscheidt door een wetenschappelijke nauwkeurigheid, beiden ter bevordering van een zelfstandige oordeelsvorming. U kunt de NRC 14 dagen op proef krijgen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Onze achtergebleven afdelingen

Steun of verscherpte contrôle?

Wanneer wij bij het naderend Lustrum de stand van zaken in de J.O.V.D. bezien, mogen wij, in het algemeen gesproken, tevreden zijn. De J.O.V.D. is een sterke landelijke jongerenorganisatie, die haar plaats in het jongerenleven in Nederland heeft gevonden, een sterke plaats zelfs.

Landelijk wordt de J.O.V.D. gemeten naar het ledental en de activiteiten van het Hoofdbestuur. Hoe beter en verstandiger H.B., des te meer invloed kan men van de J.O.V.D. als geheel verwachten.

Het is zelfs mogelijk, dat een actief H.B. in strijd met de werkelijkheid, naar buiten een hechte en actieve vereniging suggereert. Bij een goedgezinde pers is zulks nog eenvoudiger, kijk maar naar de socialistische jongerenorganisatie.

Toch zal het op den duur fnuikend gaan werken, wanneer de verschillende afdelingen geestelijk (en ook financieel) niet sterk zijn, en zij niet te allen tijde „strijdende” blijven, om deze onaangename, maar sprekende uitdrukking te bezigen.

Er is al bij vorige gelegenheden vastgesteld, dat de afdelingen belangrijker zijn dan het H.B. Door het zo te stellen zijn we er nog niet, bovendien dunkt het mij fout!

De afdelingen moeten belangrijker dan het H.B. worden; dit houdt dus in, dat zij zich zelf belangrijker moeten maken, maar dit bereikt men niet met zich op de borst te slaan.

Er wordt herhaaldelijk gestreefd naar meer afdelingen. Accoord. Er wordt evenzo gestreefd naar een groter aantal leden per afdeling. Opnieuw accoord. Maar dit is niet voldoende.

Natuurlijk kunnen we er dit Lustrum trots op zijn, dat het aantal afdelingen zo is uitgebreid, maar is deze trots gerechtvaardigd. Is het aantal afdelingen in werkelijkheid zo groot; hoe groot is het aantal dode afdelingen, of laat ons spreken van achtergebleven afdelingen!

Ik ga ze niet met name noemen, en evenmin wil ik zonder meer de betreffende besturen een slap bewind verwijten. Het is zaak, te vinden waarom zovele afdelingen achterblijven.

Ik begrijp heel goed de moeilijkheden waarmee men heeft te kampen; ik ken de lakse houding van een groot aantal leden, waardoor menig bestuur zo wordt teleurgesteld.

Maar wanneer wij alle reserve laten vallen kunnen we het volgende vaststellen:

Er zijn slappe besturen; hoe worden deze vervangen of geactiveerd?

Er is te weinig belangstelling van de afdelingen voor elkaar; hoe moedigen we dit aan?

Vele afdelingen onderhouden te weinig contact met het H.B.; hoe hen van het belang hiervan te overtuigen?

Hoe de afdelingen voortdurend aan te zetten, te activeren, zo nodig nieuw leven in te blazen?

Het is beschamend voor de afdelingen wanneer het enige antwoord zou zijn: steun van het H.B. Het zou op grote tegenstand stuiten wanneer het Hoofdbestuur een controlerend apparaat, een inspectiedienst zou instellen.

Beschamend en in hoge mate onplezierig. Ik voel niets voor een inspectie, die achteloze afdelingen op de vingers tikt, en terechtwijst; het staat me tegen, als de afdelingen te allen tijde ter verantwoording kunnen worden geroepen. Dit systeem behaagt ons niet, maar is het de enige mogelijkheid?

Neen. Dit mogen de afdelingen niet op zich laten zitten, vooral niet die, welke het op het ogenblik „voor de wind gaat”. **Laten de afdelingen zorgen, dat zij belangrijker dan het H.B. worden!**

Wacht niet op activiteiten van het H.B.; produceert zelf.

Wacht niet op tips van bovenaf, schudt ze zelf uit de mouw en doe ze de zusterafdelingen toekomen.

Laat geen naburige afdelingen verslappen, maar grijpt hier zelf in. Daar is zelfs geen districtsbestuur voor nodig.

Wenst géén „morele steun” van H.B. of plaatselijke VVD-afdeling. Weest zelf moreel sterk.

Door zo te handelen komen we verder; nimmer mogen we zeggen, dat we er zijn. Altijd moeten we voor ogen houden, dat de afdelingen belangrijker moeten worden dan het H.B.

HERMAN H. SOUWERBREN.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sideling 213

Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

L. DE JONGE & ZOON

Vertegenwoordigers van fabrieken van

Staaldraadkabels (VOLGENS ELK VOORSCHRIFT)

Touwwerk - Herculestouw - Cobratouw

GIESSENWEG 77 - TELEFOON 51440 (2 lijnen) - ROTTERDAM

Levering uit voorraad te Rotterdam

A. v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM

TELEFOON 74254

BOOIJS

classificeer- en schoonmaakbedrijf voor
SCHEPEN, TANKS enz.

ROTTERDAM - TELEFOON 112413

Fa. TROMP

Bouw- en Constructiebedrijf

Zwarte Paardenstraat 69

Rotterdam, Telefoon 28836

WOERNER

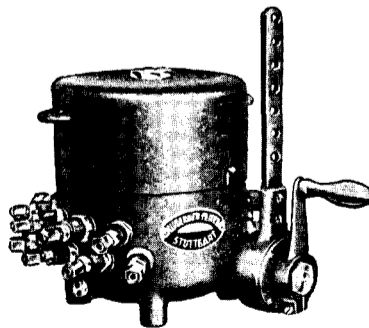
Automatische smering

Ook voor Uw bedrijf:

Slijtage-bepanking

Minder storingen

Onafhankelijkheid van
bedienings-personeel

FMO 2 kg

Dus

MINDER KOSTEN - MINDER TIJDVERLIES - MINDER RISICO

Vrijblijvende begrotingen en adviezen

Levering en Montage:

M. D. B. Smeertechniek

Soetendaalseweg 91 - ROTTERDAM - Tel. K-1800-82307

Geoma n.v.

SCHEEPSREPARATIEBEDRIJF
ROTTERDAM - TEL. 75198-79334
TELEGRAM-ADRES: SHIPREPAIRS

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDE

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOEK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON VLAARDINGEN 2202 ROTTERDAM 67490

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

GALVANISCH BEDRIJF

„RICHARD“

EELHOUSTRAAT 25 - ROTTERDAM-Z. - TELEFOON 73874

Automobilbedrijf G. C. van Kleij
Rotterdam-Z.

IN- EN VERKOOP
VAN NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN

PRIVÉ-ADRES NA 18 UUR: GAESBEEKSTRAAT 84b - TEL. 78563
WERKPLAATSEN MAGAZIJN: GAESBEEKSTRAAT 89 - TEL. 71360

Aannemersbedrijf

Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

↓

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken**

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

★

Aannemers
van
**Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloissche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

A. VISSER & Co., N.V.

HOUT-IMPORT - ZAGERIJ - ZWIJNDRECHT

PITCH-PINE - OREGON-PINE
EIKEN - DENNEN - PARANA-PINE

TEL. K 1850 No. 5361-6336

 REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

 FABRIEK VAN
ROLLUIKEN - MARKIEZEN
ALUMINIUM JALOEZIEËN
ZONSCHERMEN

N.V. DROP SCHOONMAAK- EN CLASSIFICERBEDRIJF
Teilingenstr. 20, Rotterdam, Tel. 47111-42962

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE“**

Machinale bewerking Constructiewerk
Auto.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

★

**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

★

Captain A. de Jonge
Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 2358

Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES

Nieuwbouw en reparatie

PRIVATE DETECTIVE BUREAU

Directeur: H. H. BOUMA

Lid van „The Association of British Detectives” en „Master Detectives International Service System”, Agenten in 49 Landen.

**Vertrouwensopdrachten, Assurantie-onderzoeken,
Bewijslevering in Civiele Zaken - Observaties.**

ROTTERDAM - HOFLAAN 84 - TELEF. 23811-34327. Dag en nacht

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.

ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON

KINDERDIJK

voor

**BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW**

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serien!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO

SPOORWEGMATERIAAL

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON**

RIDDERKERK

★

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

**CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK**

ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

★

RIDDERKERK

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

6e Jaargang No. 12

December 1954

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

De Redactie
wenst U een

Prettig
kerstfeest

en een

gelukkig

1955

Een nieuw hoogtepunt in ons verenigingsleven

MET GROTE VOLDOENING zien wij terug op ons lustrumcongres in Amsterdam. Zowel wat de opkomst van de eigen leden betreft als wat de belangstelling van de zijde van de V.V.D. aangaat, was dit Congres in de letterlijke zin van het woord een nieuw hoogtepunt in vergelijking met vorige jaren.

De belangstelling voor de liberale zaak blijkt onder de jonge generatie van ons land nog altijd groeiende. Dank zij dit verheugende verschijnsel kon ieder Congres zich telkenjare in meerdere mate ontwikkelen tot een werkelijke demonstratie voor de liberale gedachte.

Ook ditmaal bleek de organisatie — betreuenswaardige tijdnood buiten beschouwing gelaten — in menig opzicht voortreffelijk en de discussies hebben zich voortdurend op een hoog peil bewogen.

De J.O.V.D. blijkt na vijf jaar kennelijk de kinderschoenen reeds ontwassen en heeft wel duidelijk getoond een organisatie te zijn, die over een uitgebreid kader en over een grote mate van innerlijke kracht beschikt. De deelnemers konden dan ook naar huis gaan met een sterk verlevendigd enthousiasme en met de vaste wil om ook in het komende verenigingsjaar hun beste krachten in de diverse delen van ons land in te zetten voor de verdere verbreiding van de liberale gedachtenwereld.

* * *

ONGETWIJFELD vormde de uiteenzetting van mevrouw A. Fortanier-De Wit één van de hoogtepunten van dit Congres. Niet in de laatste plaats was dat het geval, omdat dit liberale Tweede Kamerlid vooral aandacht heeft geschonken aan twee van de belangrijkste elementen van de liberale beginselen, de geestelijke vrijheid en de sociale rechtvaardigheid. Zij deed dit op veelszins

indrukwekkende, ja op bepaalde punten ontroerende wijze.

Enerzijds heeft zij niet nagelaten te onderstrepen in welk opzicht de liberale mensbeschouwing zich onderscheidt van de katholieke, de calvinistische of de socialistische, anderzijds verzuimde zij evenmin een duidelijk eigen liberaal perspectief op de toekomst te ontvouwen.

„De liberale taak richt zich op een sociale zending, die ieder een menswaardige plaats in onze samenleving mogelijk maakt en doorstroming moet verzekeren, d.w.z. dat degenen met bijzondere begaafdheden de mogelijkheden geboden moeten krijgen deze talenten ten bate van ons volk, zijn welvaart en zijn cultuur te ontplooien.”

Het is wel bijzonder te betreuren, dat wij het bij het aanhalen van een dergelijke passage en het vermelden van enkele andere zinsneden elders in dit nummer moeten laten. Zo menige rede vervluchtigt, doordat zij later niet in druk verschijnt.

Zo ooit, dan verdiende de rede van mevrouw Fortanier in druk te zijn verschenen, opdat een ieder er kennis van had kunnen nemen, ook al heeft zij dan thans een levende indruk achtergelaten in de harten van ons, die in Amsterdam aanwezig waren.

* * *

OOK PROF. OUD, ons erelid drs. Kort-hals, het Eerste Kamerlid baron De Vos van Steenwijk en ons lid van verdienste drs. Linssen hebben trouwens behartenswaardige woorden gesproken.

Zeer zeker schuilde de waarde van dit Congres voor een deel in de aanwezigheid van zoveel ouderen, die van het enthousiasme der jongeren getuige mochten zijn om daarnaast door hun zo gewaardeerde toespraken nog eens te onderstrepen de gemeenschappelijkheid van de liberale beginselen, waaraan jong en oud gelijkelijk hun politieke inspiratie ontlenden.

In zijn appèl tot de jongere generatie heeft prof. Oud zich metterdaad vooraan geplaatst in de rijen van hen, die als ouderen een open oog hebben voor de noodzakelijkheid van een verjonging van het Nederlandse politieke leven.

„De jongeren”, aldus prof. Oud, „zullen zich in de besturen metterdaad met hart en ziel aan hun taak moeten geven en niets zou de V.V.D. aangenamer zijn dan jongeren in haar voorste gelederen op te nemen, te meer, omdat daar eerder van een gebrek dan van een overvloed aan bekwame krachten sprake is.”

* * *

DE POLITIEK IS als alle maatschappelijke functies een ambacht, hetwelk men eerst na lange ervaring meester wordt. Mislukkingen in de politiek zijn vaak ontstaan indien zij, die een belangrijke maatschappelijke carrière achter de rug hadden, eerst op hogere leeftijd een politieke loopbaan meenden te kunnen beginnen.

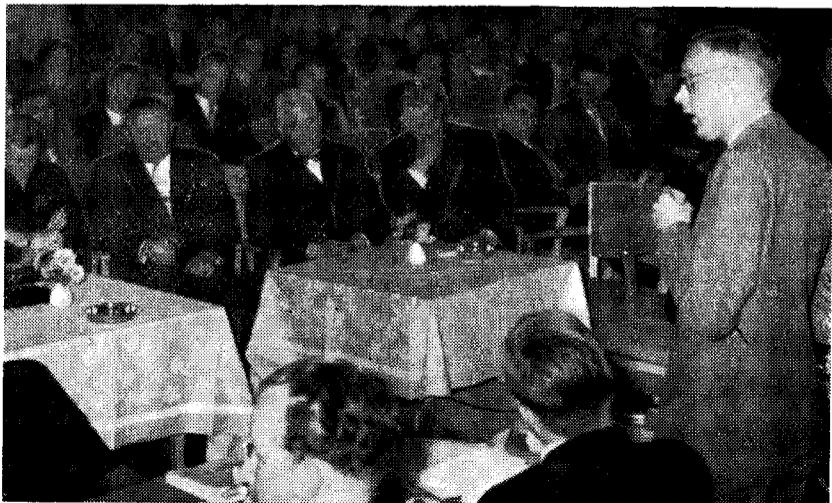
Dit argument klemt te meer, nu de maatschappelijke verhoudingen zoveel ingewikkelder zijn geworden dan een goede vijftig jaar geleden, dat een ieder die een politieke verantwoordelijkheid op de schouders geladen krijgt, wel terdege voorbereid mag zijn. Dat van zo gezaghebbende zijde in de kringen van de ouderen telkens weer begrip blijkt te bestaan voor het belang jonge mensen tijdig in te schakelen door hen meer dan nominaal in de verantwoordelijkheid te betrekken, stemt tot veel voldoening.

En indien, gelijk wederom op dit Congres, algemeen van het uitdrukkelijke verlangen is gebleken onze organisatorische zelfstandigheid te handhaven, betekent dit stellig niet, dat wij in een min of meer steriel getheroretiseer zouden willen vervallen.

De politiek heeft altijd te zijn de kunst van het mogelijke. Dat het mogelijk is gebleken in luttele vijf jaar sedert de oorlog zulk een krachtige liberale jongerenorganisatie op te bouwen moge ons naast trots met dankbaarheid vervullen.

In dit besef kunnen wij, gelijk dit lustrumcongres opnieuw heeft geleerd, met geestdrift en zelfvertrouwen beide het komende jaar 1955 tegemoet treden.

HEIN ROETHOF.

★
Onze landelijke voorzitter
dr Hein Roethof aan het
woord tijdens het lustrum-
congres te Amsterdam.
De V.V.D.-Kamerleden
Cornelissen, Prof. Mr Oud
en Prof. Mr Molenaar horen
aandachtig toe.

APOLLO PAVILJOEN
APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets apart
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Indrukken van ons eerste lustrumcongres te Amsterdam

Twee geslaagde dagen met een afwisselend programma

Het vijf-jarig bestaan van onze J.O.V.D. is in Amsterdam op grootse wijze gevierd! Het Lustrum-congres, op 13 en 14 November in het Carlton-hotel, heeft in nog sterkere mate dan dit vorige jaren het geval was, bewezen, dat onze organisatie bruist van activiteit en bezig is zich te ontplooiën tot een van de sterkste politieke jongeren-organisaties.

Met doorzettingsvermogen en met volharding, met moed en élan, kan onze J.O.V.D. het zeker zover brengen, dat zij zich de grootste van deze verenigingen kan noemen en haar stem niet alleen in eigen kringen, maar ook en vooral daar buiten gezag zal inboezemen.

De juiste vorm waarin dit optreden naar buiten zal moeten plaatsvinden, is zeker nog niet gevonden. Dat heeft dit Congres wel bewezen! De beraadslagingen over, en de kwesties van bestuursbeleid rondom de „open brief” hebben duidelijk aangetoond, dat de J.O.V.D. momenteel bezig is over te schakelen op een andere omroepgolf en op politiek terrein zijn stem duidelijker wenst te laten horen, dan tot dusverre het geval was.

Na de receptie van de afdeling Amsterdam, eveneens jubilerend, zochten enkele honderden leden, de meeste afdelingen van de J.O.V.D. vertegenwoordigend, zich een plaats in een der grote zalen van Carlton.

In zijn openingsrede kon Hein Roethof allereerst vele gasten welkom heten, o.a. prof. mr P. J. Oud, mevr. A. Fortanier-de Wit, drs H. A. Korthals, de heer J. G. H. Cornelissen, allen leden van de Tweede Kamerfractie van de V.V.D., prof. mr. A. N. Molenaar en mr dr. R. H. Baron de Vos van Steenwijk van de Eerste Kamerfractie, bestuursleden van de afdeling Amsterdam van de VVD, en vertegenwoordigers van L.S.V.A., de democratisch-socialistische jongeren-organisatie „Nieuwe Koers” en van onze zuster-verenigingen in België en Duitsland.

Hierna kwam de heer Roethof tot zijn eigenlijke openingsrede, die men elders in dit blad volledig vindt afgedrukt.

Het gesprek tussen de J.O.V.D. en de V.V.D., waarover Roethof had gesproken, scheen al enigmatische op gang te komen toen de heer Oud gelegenheid kreeg het Congres toe te spreken. De N.R.C. schreef hierover in zijn verslag als volgt:

„De voorzitter van de V.V.D. voegde aan zijn gelukwensen bij dit eerste jubileum van de J.O.V.D. een beschouwing toe — sprekende uit eigen ervaring — over de noodzaak om zich vroegtijdig in een jongeren-organisatie reeds met de politiek vertrouwd te maken. Hoewel ook mr. Oud op voorhand zeer veel waarde hechtte aan een gesprek tussen de hoofdbesturen van J.O.V.D. en

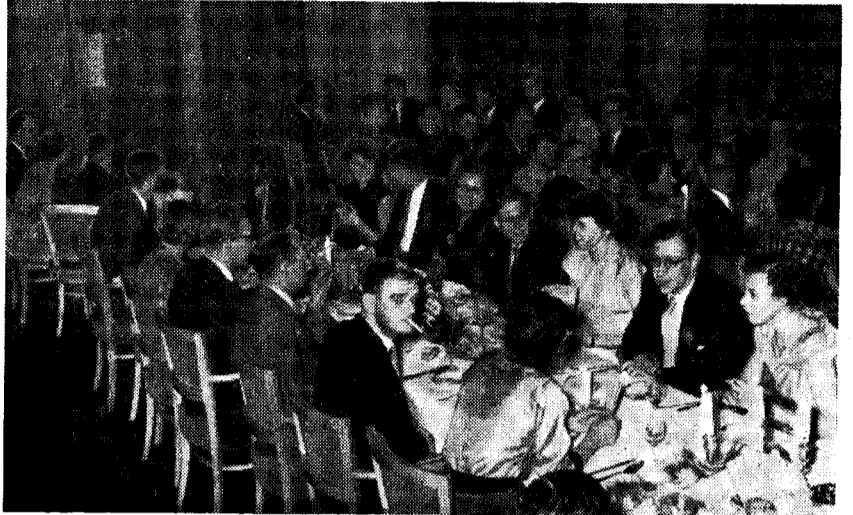
V.V.D., meende hij er toch de nadruk op te moeten leggen dat men er daar alleen niet mee komt. Niet slechts in de sfeer van de hoofdbesturen, doch in alle afdelingen zal men aan het werk moeten gaan. Alle leden van alle afdelingen zullen actief moeten zijn voor de liberale beginselen en alleen deze breed gespreide en breed ondernomen activiteit kan leiden tot een veelzijdige samenstelling van liberale groeperingen in vertegenwoordigende lichamen. Ten aanzien van die gewenste veelzijdige samenstelling, hebben voorschriften van boven af weinig effect. De jongeren zullen zich in hun besturen metterdaad met hart en ziel aan hun taak moeten geven en niets zou de V.V.D. aangener zijn dan de jongeren in haar voorste gelederen op te nemen, temeer omdat daar eerder een gebrek dan een overvloed aan is.

Een ogenblik tredende in de vraag, in hoeverre het rapport van de reorganisatie-commissie van de A.R. partij toepasselijk zou zijn op de V.V.D., verwees de heer Oud naar de liberale opvatting van de plaats in het maatschappelijk leven en als vertegenwoordigster van de V.V.D. in het parlement, om op grond van dit en nog enkele andere door hem gegeven voorbeelden de getrokken parallel niet zonder meer te kunnen onderschrijven. Prof. Oud, tenslotte weer terugkomend op de betekenis van een politiek actieve jeugd, sprak er zijn vertrouwen in uit dat het gehouden gesprek tussen de J.O.V.D. en V.V.D. een wederkerige steun zou zijn voor beide organisaties om de weg te vinden tot sterkere verbreding van de liberale beginselen in alle geledingen van het Nederlandse volk”.

Na een uitvoerige opening gaf de voorzitter een kort overzicht van de activiteiten van de J.O.V.D. in de afgelopen vijf jaren, waarbij hij tot zijn vreugde kon opmerken, dat in dit jaar een groot aantal nieuwe afdelingen in de organisatie kon worden begroet.

Het beleid van ons verenigingsblad „De Driemaster” kwam eveneens ter sprake en de redactie prijst zich gelukkig, dat de voorzitter constateerde, dat de kwaliteit van het iedere maand gebodene in steeds stijgende lijn is en het blad zich een vooraanstaande plaats heeft verworven in de jongerenpers.

Voor de verdiensten van de „oude garde”, mej. A. L. de Muynck en de heren G. Stempher en G. van Schagen, werden gereleveerd, in verband waarmee de voorzitter de vergadering het voorstel deed de hoofdredacteur van „De Driemaster”, de heer Stempher, te benoemen tot lid van verdienste van de vereniging.

Tijdens het diner, waar het allergeoeglijkst toeging

Dit voorstel werd bij acclamatie aangenomen, en het langdurige en enthousiaste applaus bewees, hoezeer deze onderscheiding de hoofdredacteur werd gegund.

Er kon nog juist tijd gevonden worden de notulen en het verslag van de secretarissen goed te keuren. De kellners popelden reeds de vergaderzaal in een dinerzaal te herscheppen en dus gingen de aanwezigen zich verposen in de wandelgangen.

Tijdens het vorstelijke diner spraken drs H. A. Korthals, mr dr R. H. Baron de Vos van Steenwijk en drs Linssen. De eerste sprekers brachten de gelukwensen van „de ouderen” over, terwijl de heer Linssen een poging deed duidelijk te maken hetgeen wel en wat niet onder praktische politiek moet worden verstaan. Een moeilijk onderwerp, vooral wanneer men daarbij in gedachten de „open brief” op de achtergrond ziet wapperen.

Het diner werd gevolgd door een cabaretprogramma, over het voetlicht gebracht door de cabaretgroep van de afdeling Amsterdam. Het gebodene viel zeker in de smaak, en dat groepje, dat in de weken vóór het Congres zo vaak heeft gerepeteerd komt dan ook alle lof toe.

Als vanzelfsprekend, werd de avond besloten met een groots bal, waarbij Max Tailleur (de bekende conferencier van „de Doofpot”) er voor zorgde, dat de niet-Amsterdammers wat Mokumse gein mee naar huis konden nemen.

Rondvaart, debat en motie
De tweede dag van het Congres zal de geschiedenis ingaan als de Zondag-van-de-tijdnood. 's Morgens eerst de ochtendwijding en daarna voortzetting van de algemene vergadering. Kasverslag, begroting, kascommissie passeerden de revue.

Vervolgens rondvaart (met lunch aan boord) door de Amsterdamse grachten en havens. Teruggekeerd in Carlton kwam 's middags het

pièce de resistance van de algemene vergadering aan bod, n.l. het bestuursbeleid, of nog beter omschreven: het debat over de open brief.

Naar onze smaak eindigde dit debat toch wel enigszins onbevredigend. Laten we er hier mede volstaan te memoreren, dat de motie-Rotterdam, later motie-Groosman, die een afkeuring van het bestuursbeleid inhield, uiteindelijk werd ingetrokken en een stemming zodoende achterwege kon blijven.

Tenslotte werd het huishoudelijk gedeelte (na de voortreffelijke rede van mevr. Fortanier-de Wit) verder afgehandeld in sneltreinvaart (zaal moest om 6 uur ontruimd zijn). De heren Passenier en Vlas werden benoemd als leden, die de delegatie van het Hoofdbestuur zullen aanvullen bij het komend gesprek met de V.V.D.

In het Hoofdbestuur keerden niet meer terug de dames mr H. C. Kooyman, E. Hazelaar en A. Brouwer. Hiervoor in de plaats werden gekozen de heren R. Lenting, F. Hoogendijk en J. Hoorweg.

Herbenoemd werden: mr dr H. J. Roethof, voorzitter; dr E. Nordlohne, vice-voorzitter; mej. I. Sunderman, secretaresse; de heer drs L. D. Oosterveld, secretaris; de heer W. Plaizier, penningmeester; mej. J. de Jonge en de heren R. Booy, B. Hamink, H. Homan, H. Veer, T. de Vries en G. van de Zande, leden.

De voorgestelde resoluties inzake het radiovraagstuk en de woningpolitiek werden met algemene stemmen, en zonder voorafgaande discussie (tijdgebrek) aangenomen.

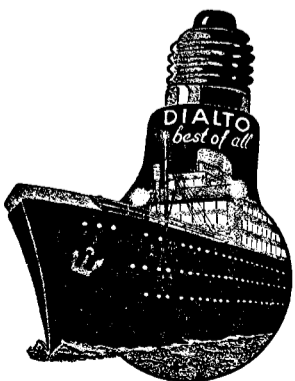
Restte de voorzitter om enkele minuten voor zes voor de laatste maal de hamer te laten vallen, na allen te hebben opgewekt in het komende verenigingsjaar alle krachten in te spannen voor de uitbouw van onze J.O.V.D.

In Groningen, November 1955, zal blijken of deze sluitingswoorden goed zijn verstaan en begrepen.

Sch.

„De Gloeilampcentrale”

Export - Import - Anno 1924
MATHENESSERLAAN 460
ROTTERDAM - TEL. 36756

PONTIER & KARREMAN

MAKELAARS IN ASSURANTIEN
WESTERSINGEL 9, ROTTERDAM

Bel op 11.17.00 - 3 lijnen - (K 1800)
en wij doen de rest

Assurantie
is vertrouwen

Het Congres was weer kostelijk!

Over Drentse leden, electriciteit en trekschakelaars

Komende uit het Centraal Station valt Amsterdam op U. En dat valt prettig! De blauwe trams, het gejaagd en het gewoel op het Stationsplein, wat vertrouwde kerktorens, een zweem van een gracht.

Iedere stad waar een J.O.V.D.-Congres wordt gehouden, drukt daar zijn stempel op; zo was het in Dordrecht, in Meppel, nu in Amsterdam. Riep de zwevende motie Groosman geen sterke reminiscenties op aan de zwevende stadhuis- en tunnelplannen? Maar de motie Groosman spatte als een zeepbel uiteen, terwijl men van de IJ-tunnel al een soort hors d'oeuvre aantreft in de vorm van de in aanbouw zijnde tunnel onder het Stationsplein. Een kleintje weliswaar, maar toch: een tunnel.

Een zeer prettige kant van een congres is dat men weer eens vele vrienden en bekenden ziet uit (bijna) alle hoeken des lands. Men loopt wat rond, men schudt vele handen en vraagt zich soms wanhopig af welk naametiket er bij een toechouder bekend gezicht past.

Het tweede (onofficiële) programmapunt, n.l. kennismaken en terreinverkenning op het adres van inkwartiering is ditmaal door enige lieden op zorgeloze wijze afgehandeld.

Een Drents lid kwam na het bal in de tijgersluipgang „thuis” en kon het licht niet vinden. Wel zag hij in de vage ochtendchemering een touw en daar ook in Drente reeds electriciteit bekend is en hij in boeken over trekschakelaars had gelezen, rukte hij hier enige malen krachtig aan. Helaas bracht deze manipulatie op de eerste verdieping een klein formaat scheepsbel in beweging, naar aanleiding waarvan talrijke inwoners gillend het warme bed verlieten.

Door de traditionele onverschilligheid voor het tijdschema bleef op Zaterdag bijna de gehele agenda van de Algemene Vergadering nog open staan voor de volgende dag. Hetgeen niet de hartverwarmende vreugde vermocht te temperen waarmede men zich aan het diner zette.

Had Frits van Gelder niet 's anderen daags, maar aan dit voortreffelijke diner zijn hartekreet om versobering doen schallen, algemene verachting ware zijn deel geworden.

Was het programma ten aanzien van de er in genoemde tijdstippen een even onbetrouwbaar stuk drukwerk als een Spaans spoorboekje, met recht sprak het van cabaret op hoog niveau, al hebben dan ook sommige leden wat stijve spieren gekregen door het opblikken naar dit N.A.P., het vormde een even voortreffelijke als een lustrum-congres waardige after-dinner. Toen kwam het bal. Vanzelfsprekend in liberale stijl.

Weinigen zullen overdacht hebben wat voor een historisch moment zij beleefden toen zij op Zondagmorgen door de grachten rondvoeren. Wanneer eens, in de verre toekomst, Amsterdam weer congressstad zal zijn, is het enige wat het afdelingsbestuur onze nazaten kan aanbieden wellicht een autobustocht over de gedempte grachten. Via de Kaasjagersingel, langs de Kaasjagergracht naar het Kaasjagerplein.

Op iedere voormalige grachtenhoek een borstbeeld van commissaris Kaasjager, op iedere Singel een gedenkplaat. En iedere autobuspassagier lezende in een brochure van de hand van Huub Jacobse Jr., „Het Verjaagde Water”.

Varende over het IJ kon iedere congresganger zien, dat Amsterdam

waarachtig geen museum is. Dokken, havens, schepen uit velerlei landen. De aan boord zijnde Rotterdammers bekeken dit met dezelfde blik, waarmee de directeur van de N.S. het spoortreintje van zijn kleinzoon bekiijkt.

Geanimeerd spraken zij in de trant van „toch wel aardig”. Doch plotse-ling annonceerde de gids de grootste kraan van Europa en Rotterdam zweeg en staarde ongelovig voor zich uit. Zelfs Philip. Dit was zijn droefste uur....

Na de rondvaart en de voortreffelijke rede van mevrouw Fortanier-de Wit volgde het laatste en tevens meest bewogen deel van de vergadering. Er stond eens een artikel in de Driemaster waarin het volgende treffende zinnenetje voorkam: „De aristoi, de kaders dus, kunnen niet alles doen waar zij

maar zin in hebben”. Het artikel was ondertekend met „Roethof” en zijn woorden werden op deze gedenkwaardige middag in Carlton levendig geïllustreerd.

Spreker na spreker beklom het spreekgestoelte en temidden van de opmars der argumenten zat het Hoofdbestuur als een rots in de branding. Kwam het door de vele spiegels in de vergaderzaal? Kwam het door de sigarettendamp, waarbij vergeleken de Engelse mist slechts een vage nevel was?

Even leek de rots te gaan wankelen. Merkwaardig, eigenlijk waren het „de mannen van het eerste uur” aan wie de nieuwe gedachtegang het meest vreemde was, toch waren zij het die de rots het meest schraagden en toen bleek ook het wankelen maar gezichtsbedrog geweest te zijn.

Een gelukwens aan onze landelijke secretaris

Hoe het eigenlijk mogelijk is begrijpt U waarschijnlijk evenmin als ik, maar onze vriend en landelijk secretaris Lukas Oosterveld slaagde op 9 December j.l., alsof het de gewoonte zaak van de wereld was en met grote beslistheid voor het doctoraal examen in de Economie.

Drs. L. D. Oosterveld

Onze verwondering is vooral ontstaan omdat Lukas nog maar enkele weken geleden zo'n drukke taak bij het congres heeft vervuld.

Trouwens, in de loop der vele jaren waarin ik Lucas reeds ken, (en dat is van vóór de oprichting van de JOVD) heeft Lukas mij al vaak verbaasd, door zijn energieke wijze van

aanpakken, zowel wat studie als wat vrijetijdsbesteding betreft.

Lukas heeft vele vrienden, dat bleek wel op de borrelavond, die hij de avond na zijn succesvol examen aanbod.

Tientallen kwamen om hun oprecht gemeente gelukwens aan te bieden.

Een terecht trotse moeder (ze bekende me, dat ze 's middags nog zenuwachtiger was dan de examinandus zelf) kon op deze glorie-dag nu van haar oudste zoon zien, dat velen hem waarden.

't Is wel een griezelig idee, dat de JOVD zo'n excellent gezelschap van economisch deskundige bestuurders telt.

Hopenlijk slagen zij er in de JOVD ook economisch sterk te maken.

De JOVD mag zich gelukkig prijzen Lukas als deskundig en bekwaam (honorair!) medewerker te hebben.

In jongerenorganisaties, kleiner dan de onze, doen betaalde krachten met volledige dagtaak het secretariaatswerk.

We behoeven nog niet bang te zijn, dat we Lukas verliezen.

Hij blijft verder studeren, en hoopt dan uiteindelijk de kroon op zijn wetenschappelijke studie te verkrijgen.

Wij wensen hem dus graag toe, dat hij spoedig de aloude spreuk moge horen: „Hora est”.

Peter Boevé

Zij die angst hebben voor vergaderen hebben veel gemist aan de behandeling van de laatste agendapunten. Met de stopwatch in de ene en de hamer in de andere hand gekneld snelde de voorzitter rap en lenig naar het laatste agendapunt. Dit was het einde van een congres, dat in de geschiedenis voort zal leven als het congres van de open brief.

In de loop van het komende jaar zullen de resultaten van de samenspraak tussen jongere en oudere liberalen in een of andere vorm aan de leden worden voorgelegd. Hoe ook deze resultaten zullen zijn, het congres zal er zijn stempel op hebben gedrukt en dit verwarmt het democratisch hart.

Na het sluitingswoord van de voorzitter zwermden de congresgangers uit naar alle richtingen. Maar zij die er iets van begrepen kon men na enige tijd aantreffen in verscheidene van de eet- en koffiehuizen waaraan het goede Amsterdam zo rijk is en naar ons gerapporteerd werd heeft daar nog menigmaal weerklonken: „Het Congres was weer kostelijk”.

G.D.

Verantwoording van de Commissie tot aanbidding van een huldeblijk

De wisselbeker in het brandpunt

In „De Driemaster” van de maand November kon de lezer er zich van overtuigen, dat door een kern in de J.O.V.D., van bestuursleden en oudbestuursleden, gedurende de laatste 5 jaren enorm veel werk is verzet, dat vaak alle vrije tijd van hen opeiste. Het zal niemand ontgaan zijn.

Toen wij ons tot Uw afdelingsbesturen wendden en het voorstel deden om ter gelegenheid van het lustrumcongres landelijk met een geschenk onze waardering voor dit vele werk tot uiting te brengen, kregen wij instemming en met deze steun konden we ons benoemen tot „commissie ter aanbidding van een huldeblijk”.

Het is aan deze genoemde kern te danken, en vooral aan hen, die bij de oprichting van de J.O.V.D. meer dan 5 jaar geleden, een door idealisme gedreven impuls van energie en inzicht investeerden en nog lang daadwerkelijk in actie bleven, dat wij nu zoveel profijt van ons lidmaatschap kunnen trekken.

De enige verdienste van een lid is vaak, dat hij lid is. Een zeer passieve taak. Nu het ogenblik is gekomen om aan onze waardering uiting te geven en onze dankbaarheid te tonen, blijven we echter niet achter en kan men van ons een spontane reactie verwachten.

Het mooiste is een symbolisch geschenk, n.l. de verdere opbouw en groei van de J.O.V.D. Aan dit gebaar kunnen wij echter een reëel object verbinden.

Velen beijveren zich om propaganda te maken voor de liberale beginselen en het ledenaantal uit te breiden en om nu een sportief element in deze acties te brengen, hebben we voor het beschikbaar gestelde geld, dat door de afdelingen in den lande bijeen is gebracht, een zilveren (32 cm hoog en puur) wisselbeker gekocht. De propaganda-commissie en het H.B. zullen nu wel de spelregels opstellen.

Wij hopen met het geschonken vertrouwen waardig te hebben gehandeld en sluiten onze activiteit hierbij af.

De commissie tot aanbidding van een huldeblijk,

Mej. L. VAN SMAALEN.

D. DE ROVER.

B. VAN RANDWIJK.

Een der vele grappige momenten uit het door de afdeling Amsterdam verzorgde cabaret

N.V. KATOENSPINNERIJ **BAMSHOEVE**

ENSCHDEDE

Spinners en Twijners van katoenen **Weef- en Tricotgarens** in veelzijdige opmaak
Kwaliteit K.B. de beste!

A. VISSER & Co., N.V.

HOUT-IMPORT - ZAGERIJ - ZWIJNDRECHT

PITCH-PINE - OREGON-PINE
 EIKEN - DENNEN - PARANA-PINE

TEL. K 1850 No. 5361-6336

Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE”

Machinale bewerking Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen

Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

**Zandstralen
 Metaalspuiten
 Schoperen**

Jac. van Rossum

SCHIEDAMSEWEG 252

Telefoon 51862-32782 - ROTTERDAM-W.

P. KOUTSTAAL

BOLNES - Ringdijk 540 - Telefoon K 1896 - 598

Scheepstimmerwerk
 Isolatie en betimmering van Koelruimen en Koelhuizen

MOGEN WIJ OOK U.....

eens bezoeken en of prijs op-
 geven van ons stoffeerwerk voor

**SCHEEPS-, KANTOOR-,
 THEATER-, HOTEL-, CAFE-,
 RESTAURANT-
 EN WONING-MEUBELEN**

Wij gebruiken uitsluitend prima
 materialen als Edel feber, fijn
 crin, paardenhaar enz. Onze staf
 van vakkundig personeel garan-
 deert U een prima afwerking, en
 tijdige aflevering. Tevens belasten
 wij ons gaarne met het opnieuw
 stofferen, en of overtrekken van
 de oude meubelen van Uw huis of
 inrichting.

Aanbevelend J. M. Verschoor
 Scheeps- Meubelstoffeerderij
HUIS EN HAARD
 Peppelweg 174-176
 Rotterdam-N., Tel. 86950

Radio Televisie

American Radio Service

Beukelsdijk 157c - Rotterdam
 Telefoon 51539

Voor Technische en Chemische Producten

VRAAG OOK PRIJS BIJ
VERKOOP UNIE N.V.
 ROTTERDAM - TELEF. 79334
 ZWARTEWAALSTR. 63

FIRMA S. BAKKER

SLIEDRECHT - TELEFOON 224

Centrale Verwarming

Electro-Techniek

Scheeps- en Fabrieksinstallaties

Speciale aanbieding NOTEN!

in lang z.g. 6 V.
 in kort z.g. 4 V.
 in klein z.g. 2 V.

K. MAC-LEAN Jr.

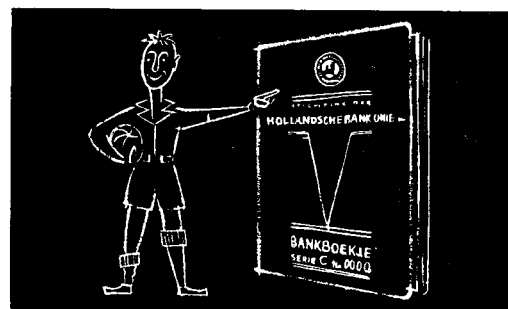
JACOB CATSSTRAAT 113-115 - ROTTERDAM
 Telefoon 40735

HBU

HBU

Jong geleerd, oud gedaan!

Dat gold en geldt bij uitstek voor sparen.
 En omdat sparen nog altijd de voor-
 naamste basis van welvaart is, kunt gij
 Uw kinderen haast geen nuttiger ge-
 schenk geven dan een H.B.U. bank-
 boekje. Het leert hun sparen met
resultaat.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

„Er is maar één weg: die naar de toekomst”

Openingsrede door dr Roethof uitgesproken op het eerste lustrumcongres te Amsterdam

Beste vrienden,

Het doet mij wel bijzonder veel gevoelen, dat zovelen van U hier in Amsterdam bijeen zijn gekomen om dit eerste lustrumcongres van de J.O.V.D. bij te wonen. Vijf jaar van politieke strijd hebben wij thans achter de rug. Toen wij begonnen waren wij niets. Op het ogenblik heeft onze organisatie zich reeds, mede dank zij de grote activiteit en opofferingsbereidheid van verschillende figuren, die ik tot mijn vreugde ook in deze zaal aanwezig zie, een zekere naam in den lande weten te verwerven. Dit geeft, getuige ook de belangstelling vanavond hier, goede hoop voor de toekomst.

Wie een feestelijk congres moet openen als dit, staat voor een moeilijkheid.

Hij zou het allerliefst beginnen met een woord van herdenking. Hij zou het allerliefst het verleden op de voorgrond plaatsen. Hij zou het allerliefst beginnen met onze activiteiten in dit verleden terug te roepen en al diegenen te bedanken, die hun tijd en hun inspanningen in die eerste voor de J.O.V.D. zo moeilijke jaren hebben gegeven. Ik wil U dan ook wel zeggen, dat op dit lustrumcongres de terugblik op het verleden niet zal ontbreken. Zonder dit verleden zouden wij niet onze tegenwoordige status van een bloeiende landelijke jongerenorganisatie hebben bereikt en het spreekt vanzelf, dat aan dit verleden bij gelegenheid van een Congres ter herinnering van het vijf-jarig bestaan uitvoerig aandacht zal worden besteed. Met name onze vriend Linssen zal daar straks nog het een en ander over zeggen.

Het karakter van de J.O.V.D.

Maar aan de andere kant mogen wij ons karakter van jongerenorganisatie niet te zeer uit het oog verliezen. Want meer nog dan het verleden zullen wij het van de toekomst moeten hebben. Wie een glorieus verleden achter de rug heeft zonder dat hij zijn gedachten aangaande de toekomst kan ontvouwen, staat zwak. Er zijn verscheidene organisaties, ook politieke organisaties, geweest, die op den duur steeds meer zijn gaan teren op wat zij in het verleden aan grote daden hadden gepresteerd. Maar omdat zij te weinig ideeën omtrent de toekomst wisten te ontvouwen, hebben zij tenslotte iedere greep op de publieke opinie verloren en zijn verscheidene ervan in de vergetelheid weggezonden. En daarom meende ik, dat het juist op een lustrumcongres noodzakelijk is te beginnen met de blik naar de toekomst te richten. Al te vaak hebben onze politieke tegenstanders de laatste jaren beweerd, dat de liberalen slechts bij het verleden leven. Ik wil U wel zeggen, dat als zij dit denken, zij een afschuwelijke vergissing begaan.

Ik zou dus vanavond willen beginnen met U de verheugende mededeling te doen, dat het hoofdbestuur van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie de uitnodiging in de op 16 Juni van dit jaar aan haar gerichte open brief van het hoofdbestuur van het J.O.V.D. in beginsel heeft aanvaard. Verwacht mag dus worden, dat het verdere overleg daaromtrent binnen niet te lange tijd een aanvang kan nemen, met dien verstande, dat het hoofdbestuur van de V.V.D. om technische redenen de Prof. Teldersstichting daarbij liever niet wenst te zien ingeschakeld, waar wij van onze kant ons mee accoord kunnen verklaren.

Ik wil nu graag, mede omdat daar o.a. blijkens commentaren in verschillende persorganen behoefte aan blijkt te bestaan, de gang van zaken van tot dusver enigszins nader verduidelijken. Op 19 Maart van dit jaar hield de voorzitter van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, prof. mr. P. J. Oud zijn magistrale openingsrede voor het jaarlijkse congres van die partij. Zij, die deze vergadering hebben bijgewoond, weten dat er toen reeds bepaalde suggesties van de zijde van de jongeren naar voren zijn gekomen. Maar wij weten ook — en dat is veel belangrijker — wat prof. Oud in zijn grote rede omtrent de huidige plaats van de jongeren heeft opgemerkt. De voorzitter van de V.V.D. gewaagde daar van een verheugende bloei van de liberale jongeren-organisatie. „Het is het duidelijkste bewijs,” zei zij hij, „dat het liberalisme geen aftandse zaak is. Voor wat onherroepelijk tot het verleden behoort, loopt de jonge mens niet warm. Begrijpen wij echter goed, wat dit ons te zeggen heeft. Wij hebben aan de jongeren een ruime plaats te geven in onze gelederen. Een ruime plaats in onze besturen en in onze vertegenwoordigende lichamen. Aan niets heeft onze partij zo drigend behoefte als aan een evenwichtige vertegenwoordiging van jong en oud. Zonder de ervaring der ouderen gaat het niet, maar zonder het elan der jongeren gaat het nog minder. De jongeren worden door het verleden minder geremd dan de ouderen. Zij komen gemakkelijker tot de nieuwe. Daarom is het goed, dat de ouderen naar hen luisteren. Maar het is even nodig, dat de jongeren aandacht geven aan hetgeen de ervaring der ouderen hen voorhoudt. Zo alleen kan de wisselwerking ontstaan, die onontbeerlijk is op de weg van gestadige, vastberaden vooruitgang. Voor ons is er geen weg van vooruitgang, die niet tegelijk is een weg van vrijheid.”

Duidelijker kan het al niet gezegd worden en ik behoef U wel niet te vertellen hoe grote voldoening het in onze gelederen gewekt heeft, dat voor het eerst van die plaats en van zulk een gezaghebbende zijde ouderen en jongeren beide op hun verplichtingen in dit tijdsbestek werden gewezen. Wij hebben daarin een erkenning gezien van vijf jaar hard en dikwijls onder zeer moeilijke omstandigheden werken van onze zo bescheiden begonnen doch snel uitgegroeide organisatie en we waren trots op die erkenning. Doch trots zonder meer kan een zeer slechte eigenschap zijn en wij beseffen zeer wel, dat wij een dergelijke verklaring niet voor kennisgeving mochten aannemen, doch dat wij ons zelf in constructieve zin hadden in te spannen om een bijdrage te leveren voor de verdere opbloei van de liberale denkbeelden, zoals die zich na de oorlog op zo verheugende wijze heeft gemanifesteerd.

Wij beseften dit te meer, toen prof. Oud ons enkele weken later bij gelegenheid van ons landelijk weekend in Overschie opnieuw op onze verplichtingen in dit opzicht wees en ons nog eens extra aanmoedigde in kritische zin tot die verdere verbreiding van de liberale gedachte bij te dragen. De voorzitter van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie legde daar de nadruk op de grote waarde voor de democratie van kritische zin en hij noemde opbouwende kritiek uit de kring van de jongeren noodzakelijk; ja, een kwestie van levensbelang voor de ontwikkeling van de liberale zaak in de naaste toekomst.

Kort daarna kwamen de verkiezingen, die de liberale partij ditmaal niet die stijgende lijn gebracht hebben, die zich bij vorige verkiezingen voortdurend had afgetekend. Naar aanleiding van deze verkiezingsuitslag schreef ik een aantal artikelen in het orgaan van de V.V.D. waarin de nadruk werd gelegd op verschillende wenselijkheden, die er mogelijk toe zouden kunnen leiden de belangstelling voor de liberale zaak te activeren en het aantal aanhangers van de liberale beginselen sterk uit te breiden. Gewezen werd op de noodzaak naast het socialistisch perspectief een duidelijk liberaal perspectief op de toekomst te bieden. De socialisten pogen ons dikwijls een slag voor te zijn. Wanneer zij komen met een bepaalde gedachtegang, valt er voor ons niet veel anders te doen dan ons daarbij aan te sluiten dan wel deze gedachtegang te verwerpen. Maar de liberalen zelf hebben de verplichting een duidelijke marsroute naar de toekomst af te bakenen. „Het sociale element van het liberalisme behoort,” zo schreef ik, „wil dit liberalisme een nieuwe toekomst voor zich zien, bij voortdurende duidelijk te worden onderstreept. Op ons rust niet in de eerste plaats de plicht af te wijzen wat van anderen komt, ons te kanten tegen een aan de gang zijnde maatschappelijke ontwikkeling, doch zelf te stellen waar het heen moet en positief mede te werken om die maatschappelijke ontwikkeling in de juiste banen te leiden.” Verder werd er de aandacht op gevestigd, dat de dragers van de liberale gedachten behoren te staan midden in het volk, wil dit liberalisme in steeds breder lagen van dit volk aantrekkingskracht uitoefenen.

Militant liberalisme

Teveel wordt het liberalisme nog als de zaak van een betrekkelijk kleine elite gezien, welke indruk wordt versterkt doordat met name bij de candidaatstellingen nog te weinig werd getracht een zo groot mogelijke spreiding te verkrijgen over de verschillende maatschappelijke lagen. In die artikelen werd er ook op gewezen, dat wij een militant liberalisme behoeven. Er werd een lans gebroken voor publieke behandeling van de publieke zaak en voor de grote waarde van de interne discussie. „Van critiek in eigen kring vreesst men,” zo heette het, „dat de tegenstander er zijn voordeel mee doet en men vergeet, dat de redelijke critiek eigenlijk uitsluitend op het kerkhof geheel ontbreekt. Vraagstukken waaromtrent geen kritische discussie meer op gang kan worden gebracht zijn levend begraven.” De openbare belangstelling moet voor de liberale zaak gemobiliseerd worden, staat er dan, „Wij zullen ons terdege hebben in te prenten, dat wij, wel verre van een simpele kiesvereniging te vormen, tezamen vertegenwoordigen een liberale geestesrichting, waartegenover ieder in den lande, van welke maatschappelijke rang of positie hij ook moge zijn, zijn standpunt zal hebben te bepalen.” En ook werd de aandacht gevestigd op de grotere ingewikkeldheid van de huidige maatschappelijke problemen, die daardoor minder aanspreken en waarvoor alleen, willen wij de geest van de tijd verstaan, belangstelling kan worden gewekt indien wij ze in een kring van geestverwanten uitpraten. In dit verband werd gewezen op de grote betekenis van de Teldersstichting, die dit jaar door een aantal figuren als een zelfstandig lichaam werd opgericht. Het orgaan

van de partij moet meer een discussie-centrum worden, zo heette het, zo lang er althans nog geen Liberaal Staatkundig Maandschrift is. De kadervorming behoeft meerdere stimulans en de belangstelling van de verschillende maatschappelijke groepen voor de liberale zaak moet worden gewekt door agrarische-, door middenstands-, door culturele en andere conferenties.

Vervolgens sprak ik er mijn bezorgdheid over uit, dat het liberalisme er nog altijd niet voldoende in is geslaagd vat te krijgen op de hoogst ontwikkelde onder de arbeiders. De arbeiders zijn voor een belangrijk deel geëmancipeerd, hun naakte strijd om het bestaan is op de achtergrond gedrongen, waardoor zij tijd en gelegenheid krijgen zich in de liberale gedachtenwereld te verdiepen, doch in de praktijk hebben wij ze nog niet in betekende mate in onze strijd kunnen betrekken. Ja, veel erger, in de groepen die van oudsher liberaal stemden, namelijk de middenstand en de nieuwe middenstand, dreigt onder invloed van de fusie tussen de vroegere Sociaal-Democratische Arbeiderspartij en de Vrijz. Democratische Bond een geleidelijk verder gaande afbrokkeling. Insteede dat wij dus ons beginsel verder uitdragen, dreigt het gevaar, dat er afbrokkeling ontstaat onder degenen, die wij reeds voor die beginselen hadden gewonnen. „Wij kunnen niet over middengroepen praten,” stond er, „als wij daarbij uitgaan van een minimum-inkomensgrens van 6000 gulden. Er zijn er verscheidene onder deze middengroepen, die minder verdienen dan de goede arbeider; dit verandert aan hun positie in de maatschappij en generaliserend gesproken aan hun mentaliteit niets. En tenslotte werd er bezorgdheid over uitgesproken, dat op de candidatenlijsten van de V.V.D. met name voor de Prov. Staten de maatschappelijke geledingen te onevenwichtig vertegenwoordigd waren en met name de middenstand, de middengroepen en de jongeren er slecht afkwamen. Ik spaar U daaromtrent de nauwkeurige cijfers, want zij zijn sedertdien maar al te bekend geworden.

Het was helaas noodzakelijk, in verband met wat ik aanstonds ga zeggen, dat ik aan de inhoud van deze beschouwingen in Vrijheid en Democratie wat uitvoeriger aandacht besteedde en ik moge U wel verzoeken ook in verband met het volgende de algemene gedachtenlijn daarin even te willen vasthouden.

BLOEMENDAAL & LAAN N.V.

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

•

C.V. OLIEFABRIEKEN „DE TOEKOMST”

WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Toen het hoofdbestuur van de J.O.V.D. zich daarna immers in haar vergadering beraadde over de vraag op welke wijze een waardig antwoord zou kunnen worden gegeven op de diverse opwekkingen van prof. Oud en inmiddels in de gelegenheid was geweest kennis te nemen van de inhoud van de zojuist genoemde beschouwingen, werd met algemene stemmen besloten een open brief te richten aan het hoofdbestuur van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie van de volgende inhoud:

„Het hoofdbestuur van de J.O.V.D., „in vergadering bijeen te Amersfoort, heeft met belangstelling kennis genomen van een vijftal beschouwingen van zijn voorzitter, in „de laatste nummers van „Vrijheid en Democratie”, het orgaan van de „V.V.D., over de organisatie van het „partijapparaat en over de door de „V.V.D. in de naaste toekomst te „volgen gedragslijn bij de candidaatsstellingen voor de verkiezingen van „de vertegenwoordigende lichamen „alsmede bij het bepalen van haar „standpunt met betrekking tot de „huidige maatschappelijke situatie.

„Aangezien ons hoofdbestuur zich „in menig opzicht met de in die „beschouwingen naar voren gebrachte „zienswijze kan verenigen, heeft „het zich afgevraagd op welke wijze „het best aan de daarin vervatte „wensen kan worden tegemoet gekomen. Met het oog op het grote „belang van een en ander voor de „liberale zaak in de naaste toekomst, „waarvoor het Hoofdbestuur uiterst „aard grote belangstelling heeft, stelt „het Hoofdbestuur voor twee delegaties te benoemen, respectievelijk „uit het Hoofdbestuur van de V.V.D. „en de J.O.V.D. ten einde gezamenlijk alle in meergenoemde beschouwingen aangesneden vraagstukken „diepgaand te onderzoeken en daar „omtrent voor het einde van dit jaar „rapport uit te brengen.”

Deze open brief heeft uiterst welwillende commentaren, met name in de katholieke en de liberale pers, ontlokt. Het liberale dagblad „Het Vaderland” schreef daaromtrent in een hoofdartikel onder meer het volgende:

„De jongeren en met hen vele ouderen in de V.V.D. zien met lede ogen aan, dat een partij, die steun verdient in alle lagen der bevolking, omdat de liberale beginselen in alle lagen der bevolking kunnen worden onderschreven en de maatschappelijke belangen van personen uit alle lagen der bevolking bij haar veilig zijn, ondanks haar grote vooruitgang na de oorlog op onvoldoende wijze in de Kamers is vertegenwoordigd. Nog geen tien procent aan liberalen in de Kamers wordt door hen te laag geacht in verhouding tot wat het zou kunnen zijn.” Het blad somt daarvoor enkele oorzaken op, o.a. de felle socialistische anti-liberale propaganda. „Maar aan de andere kant,” zo concludeert daarna het Vaderland, „en daar gaat het bij jongeren en de ouderen in de V.V.D. om, menen zij, dat deze liberale partij aan die ontwikkeling ook zelf schuldig is. Zij wensen een veelzijdiger weerspiegeling van de verschillende lagen der bevolking (dit is wat anders dan klassen) in de leidende posten in de partij en ook in de fracties.” Het Vaderland sloeg daarmee uit de aard van de zaak de spijker precies op de kop.

Doch niet alleen in Het Vaderland, maar ook in de kringen van het hoofdbestuur van de V.V.D. werd onze open brief op welwillende wijze ontvangen. Het spreekt wel vanzelf, dat men deze open brief en de consequenties daarvan eerst eens rustig wenste te bestuderen. Het spreekt wel vanzelf, dat men in technisch en organisatorisch opzicht enige moeilijkheden zag en dat

men naar een modus zocht om deze te overbruggen. Zo had men met name bezwaar tegen de inschakeling van de Prof. Teldersstichting bij het overleg; een bezwaar waarvoor wij volledig begrip koesteren. Maar ik kan verklaren, dat zowel in het schriftelijk overleg wat uit de publicatie van deze open brief is voortgevloeid, als in de mondelinge persoonlijke contacten, die wij mochten hebben met de voorzitter van het hoofdbestuur zelf, prof. Oud, en met onze adviseur in dat hoofdbestuur, de heer J. M. F. A. van Dijk, niet slechts de best denkbare sfeer heeft geheerst, doch de oprechte wil bestond om in gezamenlijke inspanning en natuurlijk met volledig behoud van ieders zelfstandigheid, iets ten nutte van de liberale zaak te bereiken. En wij allen als hoofdbestuurleden van de J.O.V.D., houden ons ervan overtuigd, dat deze prettige sfeer en dit wederzijds begrip ook in het verdere overleg op basis van de naar voren gebrachte suggesties — hetwelk uit de aard van de zaak verscheidene maanden zal moeten duren — ons aller richtsnoer zal zijn, opdat wij in constructieve zin kunnen bijdragen voor de verbreiding van de belangstelling voor de liberale zaak in de naaste toekomst. Dat de organisatie op de hoogte gehouden zal worden van de verdere gang van zaken spreekt vanzelf.

Twee belangrijke vragen

Men kan zich nu twee dingen afvragen naar aanleiding van dit alles. Ten eerste: wat is nu precies de bedoeling? Ten tweede: hebben wij er eigenlijk als jongeren wel iets mee te maken? Ik zal nu beginnen met een antwoord te geven op de eerste vraag en moet daarvoor een plotselinge gedachten sprong maken, waarvoor ik bij voorbaat mijn verontschuldiging aanbied.

Enkele weken geleden is verschenen een reorganisatie-rapport van de Antirevolutionaire partij. Wij allen weten, dat deze partij het na de oorlog niet bijzonder goed meer doet. Er is een voortdurende achteruitgang waar te nemen bij de opeenvolgende verkiezingen, waaruit blijkt dat deze partij steeds meer zijn vat op het Protestants-Christelijke deel van de Nederlandse bevolking dreigt te verliezen. Het spreekt vanzelf, dat het partijbestuur deze ontwikkeling met lede ogen heeft aangezien. Maar dat neemt niet weg, dat deze partij niet bij de pakken neer is gaan zitten. In November 1952 werd een commissie ingesteld, ten einde een onderzoek in te stellen naar de vraag op welke wijze de A.R. partij er wederom in zou kunnen slagen belangstelling in breder kring voor haar beginselen te wekken. Deze commissie heeft enkele weken geleden haar rapport bij het Centraal Comité ingediend en komt met verstrekkende voorstellen ten behoeve van de reorganisatie van deze partij.

Met het oog op wat ik zojuist gezegd heb omtrent de voorgeschiedenis van onze brief, is het resultaat eenvoudig verrassend. Op pagina 53 van haar rapport komt de commissie tot de volgende conclusie: „Er zijn duizenden in Nederland, die van de A.R. partij niets afweten. Duizenden, die amper haar naam kennen. Duizenden, die er totaal geen begrip voor hebben wat voor partij zij eigenlijk is. Laten wij er heus geen doekjes om winden. De A.R. partij staat te ver van het volk af. De man in de straat interesseert het niet of er een A.R. partij aan de verkiezingen deelneemt of niet. Het winkelmisje achter de toonbank kan de naam nauwelijks uitspreken en breekt er haar tong over. Daaruit blijkt, dat onze partij teveel in zichzelf gekeerd is en te afgesloten leeft. En

anderzijds hebben wij te maken met de omstandigheid, dat onze partij door duizenden en nog eens duizenden verkeerd wordt beoordeeld. Voor velen in het land zijn de begrippen anti-revolutionair en reactionnair identiek. De socialistische propaganda is er goeddeels schuld aan.”

Tot zover de reorganisatiecommissie van de A.R. partij. En als U nu de letters A.R. even zou willen vervangen door het woord „liberaal” dan ziet U precies weergegeven één van de fundamentele elementen van de open brief van het hoofdbestuur van de J.O.V.D. aan het hoofdbestuur van de V.V.D. Alleen, het hoofdbestuur van de J.O.V.D. had nog niet van dit reorganisatierapport van de A.R. partij kennis kunnen nemen, omdat het immers eerst vele maanden later verscheen.

Maar nu moet U zich vooral goed realiseren, welke ontwikkeling zich hier aan het voltrekken is. De tot dusver meest conservatieve partij van Nederland komt tot de conclusie, dat zij zich moet reorganiseren, omdat zij te ver verwijderd van het volk is komen te staan. De meest conservatieve partij van Nederland wenst daartoe de innerlijke kracht op te brengen en zij wenst bepaalde vormen te herzien, die in de negentiende eeuw zijn tot stand gekomen, doch die niet meer passen op de in onze moderne tijd bestaande verhoudingen. Wij kunnen niet anders zeggen dan dat dit gegroeide inzicht en de durf om daarmee in de openbaarheid te treden pleit ten gunste van de A.R. partij, die trouwens ook reeds in 1952 blijk gaf aan de verjonging van haar kader de grootst mogelijke aandacht te willen besteden.

Maar het rapport van de commissie uit de tot dusver meest conservatieve partij in Nederland trekt nog andere conclusies. De A.R. partij moet de cumulatie van functies tegengaan, ten einde een zo groot mogelijk aantal personen bij de leiding van deze partij te betrekken. De A.R. partij moet de leden van deze partij bij de voorbereiding van de politieke meningsvorming nauwer betrekken. De A.R. partij moet de discussiemogelijkheid binnen de partij vergroten. De A.R. partij moet niet afwachten welke plannen er worden ontvouwd van katholieke of van socialistische zijde, doch zij moet met eigen denkbeelden komen, zij moet zelf een marsroute naar de toekomst bepalen en tegenover de publieke opinie uitstippelen. De A.R. partij moet de publieke zaak ook in het publiek behandelen en een zo groot mogelijke openheid en openbaarheid betrachten bij al haar manifestaties, zelfs op financieel terrein. Het moet zo worden, dat de aandacht van de publieke opinie gedurende de gehele verkiezingsperiode voor de A.R. beginselen gevraagd wordt en niet uitsluitend gedurende korte tijd voor de aanvang van dergelijke verkiezingen. De A.R. partij moet beter de geest van de tijd verstaan, zo heet het in dit rapport en haar belangstelling concentreren op sociale kwesties door het ontwikkelen van een eigen sociaal programma. „De tijden veranderen en wij met hen,” zo staat er letterlijk. „De huidige generatie vraagt een andere aanpak van de problemen dan de vroegere. Zij wil de vraagstukken oplossen op haar manier en met de middelen van de tijd. Daarom moet een politieke partij op een bepaald ogenblik ook de kracht opbrengen zich te vernieuwen.” De A.R. partij moet haar geestelijk klimaat verbeteren en haar vergadertechniek er op richten de leden actief te maken. En de A.R. partij, zo staat er tenslotte, heeft te zorgen voor een evenwichtige samenstelling van haar besturen en kiesverenigingen uit het oogpunt van sociale status, leeftijd en sexe.” In dit verband wordt met welgevallen ge-

constateerd welk een gunstig effect het heeft voor de kracht van de Britse conservatieve partij, dat in al haar besturen tenminste één handarbeider zitting behoort te hebben, al zou de reorganisatie van de A.R. partij deze **verplichting** dan niet tot de hare willen maken.

Wanneer U van dit alles kennis neemt, wanneer U kennis neemt van de wens van de tot dusver meest conservatieve partij in Nederland om zich wederom een belangrijke plaats in de Nederlandse samenleving te verschaffen, dan moet het U wel opvallen, dat verscheidene daartoe door de reorganisatiecommissie aangewezen middelen in **precies** dezelfde richting gaan als de beschouwingen, die het hoofdbestuur van de J.O.V.D. reeds een half jaar geleden gemeend heeft te moeten aanvaarden als achtergrond voor haar open brief en als achtergrond voor een gesprek met het hoofdbestuur van de V.V.D. Het is de allerhoogste tijd, dat men óók in de liberale kring uit dit alles zijn conclusies gaat trekken, al stemt het dan tot veel voldoening, dat zulks getuige bepaalde ontwikkelingen van de laatste tijd reeds tot op zekere hoogte gebeurt. De oprichting van de Teldersstichting aan het begin van dit jaar mag in dit verband niet onvermeld blijven, terwijl ook de vorige maand in Utrecht gehouden partijvergadering alleszins bemoedigend was. De afgelopen week schreef verder de parlementaire redacteur van het Algemeen Handelsblad in zijn parlementaire notities o.m. het volgende: „Politieke verschuivingen binnen de partijen en in haar onderlinge verhoudingen, voltrekken zich in ons land slechts uiterst langzaam. Maar wie meent, dat die verschuivingen er, over wat langer periode gezien, niet zijn, vergist zich.

Het na-oorlogse liberalisme, zoals dat zich in de V.V.D. heeft georganiseerd en waarin vroegere liberalen en vroegere vrijzinnig-democraten samenwerken, is de vrucht van een nieuwe bezinning op het oude, gemeenschappelijke beginsel, waarbij onmiskenbaar de sociale bewegingheid en de drang naar sociale gerechtigheid meer in het middelpunt staat.” En na de situatie in de verschillende politieke partijen in ogenschouw genomen te hebben, besluit de parlementaire redacteur van het Algemeen Handelsblad zijn betoog met de woorden: „Er is een kentering van de geesten op heel het politieke terrein; een zoeken en tasten, waarvan de eindresultaten nog niet te zien zijn, maar dat, op langer termijn gezien toch wel eens tot geheel nieuwe politieke verhoudingen zou kunnen leiden. **Nieuwe** verhoudingen, waarin, naar onze overtuiging, ook een **modern** liberalisme steunend dan wellicht op bredere lagen van ons volk dan de laatste decennia het geval was, zijn **eigen** en **belangrijke** rol zal kunnen spelen.”

Verheugend feit

Voeg daarbij het verheugende feit, dat het Hoofdbestuur van de V.V.D. gemeend heeft deze open brief te moeten aanvaarden in die zin, dat het zich bereid heeft verklaard dit gesprek — hetwelk voor de liberale zaak van zo bijzonder belang zal kunnen zijn — te beginnen en er bestaat zeker alle aanleiding tot de veronderstelling, dat in dit opzicht reeds iets gebeurt. Maar er zijn nu eenmaal **nog** grotere inspanningen vereist.

Men kan zich, ook na wat ik tot dusver omtrent dit alles gezegd heb, nog steeds de vraag stellen: hebben wij als jongeren, hebben wij als liberale generatie hier wel iets mee te maken? En ik wil op die vraag volgaarne een antwoord geven. En ik zou U allen persoonlijk wel op het hart willen binden, **dat** wij hier wel dege-

lijk heel veel mee te maken hebben. De liberale zaak is onze zaak. De liberale beginselen zijn onze beginselen. Er zijn geen afzonderlijke liberale beginselen voor de ouderen enerzijds en voor de jongeren anderzijds. Wij hebben maar één gemeenschappelijk ideaal omtrent de vrijheid en met dat ideaal zullen wij het ook in de toekomst hebben te wagen, al dragen dan beide organisaties het zelfstandig en op eigen wijze uit. Wij hebben er als jongeren bijzonder veel mee te maken, wat er in de eerstkomende jaren in ons land zal gaan gebeuren. Wij hebben er wel bijzonder veel mee te maken of ons land zal worden overwegend rooms of overwegend rood. Indien wij vandaag niet bereid zijn ons in te zetten met onze totale krachtsinspanning, dan kan het morgen reeds te laat zijn. Wij hebben een totale oorlog achter de rug. Wij hebben een totale politieke strijd voor de boeg.

Men heeft zich de laatste jaren van alle kanten ingespannen het liberalisme in de hoek te drukken. Men heeft er alle benamingen, die lelijk waren, voor uit proberen te denken. De katholieken, de socialisten, de A.R. en de C.H. hebben geen poging achterwege gelaten om het Nederlandse volk duidelijk te maken, dat het liberalisme was in hoge mate reactionair en dat de liberale geesteswereld is een geesteswereld, die achter ons ligt. Nog dezer dagen sprak ik een A.R. kamerlid — een jurist nota bene —, die het in ernst tegen mij had over ons verfoeilijk liberaal beginsel van „laissez faire, laissez passer”, niettegenstaande dit beginsel zowel in de programma's van de V.V.D. en van de J.O.V.D. met zoveel woorden wordt afgezworen. Wij moeten ons wel ernstig afvragen, indien reeds het groene hout zo oordeelt, op welke wijze men ons dan in brede lagen van de Nederlandse bevolking oordelen zal? Het kan niet uitblijven, dat de voortdurende propaganda, die zowel van katholieke als van socialistische zijde via pers en radio over onze hoofden en tegen ons wordt uitgestort, bepaalde sporen achter laat. Als men maar telkens herhaalt, dat het liberalisme iets is van een voorbijgeerde wereld, dan kan het niet uitblijven, dat vele gaan geloven, dat dat zo is. Zeker indien wij ons daartegenover niet voldoende te weer stellen. En ik spreek dan ook inderdaad wel eens mensen, die oprecht deze gedachtegang zijn toegedaan.

Men zal misschien de opmerking willen maken, dat wij niet over voldoende middelen beschikken om ons krachtig te weer te stellen en dat wij die middelen slechts kunnen verkrijgen, indien er voldoende geld ter beschikking staat. Maar ik zou U willen toeroepen: dit is geen kwestie van reclame voor een artikel, maar van de verkondiging van een idee, dit is geen kwestie van het verstrekken van op-

drachten aan betaalde krachten, doch een kwestie van eigen activiteit en eigen opoffering, dit is geen kwestie van geld, maar een kwestie van beginsel. Duizenden, tienduizenden in den lande willen de rode vloedgolf stuiten. Maar als het er op aankomt zijn er helaas nog altijd onder hen, die alles doen om die rode vloedgolf te bevorderen door zich niet wezenlijk te interesseren voor de verlangens en voor de gedachtenwereld van de gewone man. Zij kankeren tegen de hoge belastingdruk en nemen bij voorbaat stelling tegen letterlijk alles wat er van de kant van de P.v.d.A. aan ideeën komt, zonder zelf ook maar de minste poging te ondernemen daar eigen constructieve denkbeelden tegenover te stellen.

Het is dan ook de allerhoogste tijd, dat het gesprek over dit soort zaken wordt omgezet in een concrete aanpak en een doelbewuste daad. Niet slechts in de A.R. maar juist ook in de liberale kringen. In dit opzicht hebben wij geen enkele behoefte om de dragers van de A.R. gedachten te loen voorgaan.

De politieke partij, maar natuurlijk ook de politieke jongerenorganisatie, heeft de geest van deze tijd te ver-

ALGEMEEN HANDELSBLAD
VINDT MEN STEEDS AAN DE KOP!

staan. Ik heb het in mijn vorige congresrede aldus uitgedrukt: er is voor ons jongeren slechts één weg, die wij kunnen bewandelen en dat is niet de weg van weemoedige terugblik naar het verleden, doch dat is de weg naar de toekomst. Het hoofdbestuur van de J.O.V.D. heeft er het afgelopen jaar met overtuiging blijk van gegeven, dat het inderdaad die weg bewandelen wil. En ik zou het vandaag nog eens met meer klem willen herhalen.

Het gaat om de vrijheid van de mens, nu en in de naaste toekomst.

De naaste toekomst zal beslissen over de vraag in welke richting de maatschappelijke ontwikkeling gaat, maar in ieder geval zal die ontwikkeling zich voltrekken en zij is niet tegen te houden. Het is geheel aan ons,

of wij daar mede deel aan zullen hebben, ja dan neen. Het is aan ons of dat een ontwikkeling in vrijheid zal zijn, ja dan neen. Maar dit ideaal van de vrijheid kan nooit te gering zijn om er de strijd voor aan te binden en wij kunnen ons ook als jongeren aan die strijd met geen enkele denkbare verontschuldiging onttrekken.

Zij, die een ideaal hebben zullen uiteindelijk zegevieren over hen, die een ideaal missen. Indien de jonge liberale generatie zich van haar grote verantwoordelijkheid met betrekking tot de verdediging van het vrijheidsideaal ook in de komende jaren terdege bewust blijft, zal men ons later nimmer kunnen verwijten, dat wij de geest van onze tijd niet zouden hebben verstaan.

„De liberale beginselen zijn beginselen voor alle tijden”

Magistrale congresrede van Mevrouw Fortanier-de Wit

Eén van de hoogtepunten van ons lustrum-congres was ongetwijfeld de rede van mevrouw A. Fortanier—de Wit, met als onderwerp: „Biedt de liberale politiek perspectief voor de jongeren?”

Alvorens dit onderwerp te bespreken trok de spreekster een vergelijkingslijn tussen de Bond van Jong Liberalen en de J.O.V.D.

De heer Korthals en zij zelf zijn voortgekomen uit de Bond van Jong Liberalen en het Tweede Kamerlid herinnerde er aan hoe de heer Korthals altijd in de oppositie was, totdat hij in het Hoofdbestuur werd gekozen, waarna hij spoedig voorzitter werd en de Bond krachtig leidde.

Na deze gezellige herinneringen kwam mevrouw Fortanier—de Wit tot haar onderwerp.

Het liberale beginsel komt voort uit het individu. In alle opzichten. Het gaat hier om de rijkste beginselen van de mens.

De liberale beginselen zijn beginselen van alle tijden, doch zij zullen steeds geprojecteerd moeten worden tegen de achtergrond van het eigen tijdsbeeld.

In dit verband behoort, naar het oordeel van de spreekster, het accent van het hedendaagse liberalisme te vallen op de sociale en culturele politiek in de ruimste zin van het woord.

Indien de liberalen dan ook pleiten voor een zo groot mogelijke vrijheid van de ondernemers, is dat niet omdat die voor die ondernemers zo plezierig is, maar omdat het gaat om de bevordering van de welvaart van ons land, zonder welke het moeilijk is om sociale politiek te voeren.

Om soortgelijke redenen pleit het liberalisme voor een onderscheid in beloning tussen geschoolde en ongeschoolde arbeid en komt het op voor de belangen van de middenstand en de midden groepen.

Het accent van het liberalisme ligt daar, dat het streven er op gericht moet zijn aan ieder de kans te geven zijn gaven in de maatschappij te ontplooiën. Daarom kan het liberalisme zich krachtens beginsel nooit aan een bepaalde maatschappij-orde vastklampen, doch vindt het zijn wezenlijk element in de mogelijkheid van die voortdurende maatschappelijke doorstroming.

Mevrouw Fortanier verklaarde, dat

indien van liberale zijde gepleit is voor verlaging van de belastingdruk, dit uitsluitend gezien moet worden tegen de achtergrond van een hoger geestelijk plan. De liberalen wensen verder de persoonlijke verantwoordelijkheid zoveel mogelijk te bevorderen, waartoe bezitsspreiding een van de geëigende middelen is.

Het mandement.

Mevrouw Fortanier besteedde ook uitvoerige aandacht aan de jongste politieke ontwikkelingen, verband houdende met het mandement van de Nederlandse bisschoppen.

Zij kenschetste het als in hoge mate verwerpelijk staatkundige beginselen met godsdienstige te verbinden en achtte het een gevaar, indien geestelijke leiders zich met politieke zaken gaan bemoeien.

De maatschappelijke beginselen worden stellig niet door een bepaald religieus beginsel geschraagd, doch de maatschappelijke samenleving moet steunen op het fundamentele Christendom.

In dit verband wees mevrouw Fortanier op een aantal uitlatingen van prof. Romme, waarbij deze zich in heel wat gematigder vorm heeft uitgelaten omtrent door religie bepaalde politieke scheidslijnen dan in het derde gedeelte van het mandement van de bisschoppen is geschied.

De verschijning van dit mandement noemde zij overigens in een bepaald opzicht verheugend, voorzover het namelijk geprikkeld heeft tot nadenken,

tot gedachtenwisseling en ons daardoor ook confronteert met onze eigen beginselen.

Dit waren de hoofdtrekken van de rede van mevrouw Fortanier—de Wit, die op grootse wijze werd uitgesproken en dan ook met een enthousiast en langdurig applaus werd beloord.

F. A. H.

Telegram aan H.M. de Koningin

Tijdens het eerste lustrumcongres van de JOVD te Amsterdam werd onder luide instemming het navolgende telegram aan Hare Majesteit Koningin Juliana gezonden:

Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie op 13 en 14 November in Algemene Vergadering te Amsterdam bijeen, betuigt Uwe Majesteit haar gevoelens van verbondenheid met het Huis van Oranje.

Roethof, voorzitter.
Oosterveld, secretaris.

Op dit telegram mochten wij het navolgende antwoord ontvangen:

Hare Majesteit de Koningin droeg mij op U haar vriendelijke dank over te brengen voor Uw zeer gewaardeerd telegram, Hare Majesteit toegezonden tijdens de op 13 en 14 November j.l. gehouden Algemene Vergadering van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie.

De Particulier Secretaris van Hare Majesteit de Koningin.
(w.g. W. J. Baron van Heeckeren van Molecaten)

Foto's van het Congres

Zij, die nog foto's wensen te bestellen van ons lustrumcongres te Amsterdam kunnen zich wenden tot de heer K. Hellinga, Churchill-laan 109 te Amsterdam. Telefoon 714419.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Ammy de Muynck,

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk

Ger van Schagen (secretaris)

Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam,

Telefoon 35343

Abonnementenprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnementen- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434—438.

Van de Hoofdbestuurstafel

Een nieuwe aanpak gedragen door diverse belangrijke besluiten

Op Zondag 12 December j.l. is het nieuwe Hoofdbestuur voor het eerst in Amersfoort bijeengewest.

In zijn openingswoord heette de voorzitter de drie nieuwe H.B.-leden welkom, terwijl hij de drie afgetreden leden nog in de herinnering bracht voor het vele werk door hen verricht.

Door het aftreden van mej. mr H. Kooyman, was er tevens een plaats vrijgekomen in het D.B.

De heer H. Veer werd bereid gevonden hierin zitting te nemen.

De nabespreking van congres bracht veel lof voor Amsterdam, doch tevens werd besloten om de congressen in de toekomst iets minder luxieus te laten zijn.

Bij het punt Open Brief werd ons door de voorzitter medegedeeld, dat er hard gewerkt wordt in de commissies, die de richtlijnen van de JOVD voor het komend gesprek met de VVD

opstellen. Dat er in deze commissies inderdaad hard gewerkt wordt, werd ons duidelijk gemaakt toen een prima verzorgd verslag van de Commissie besprekingen ons werd voorgelegd. (Rapporteur drs J. G. Th. Linssen).

De volgende commissies werden als volgt samengesteld:

De Centrale Kadercommissie blijft ongewijzigd, met als voorzitter de hr. H. H. Jacobse en de heer drs L. D. Oosterveld, secretaris.

Over de propaganda-commissie is lang gepraat. Moet deze commissie worden ingekrompen of uitgebreid was de vraag. Uiteindelijk werd beslist, dat deze commissie zeker niet mag worden ingekrompen en dat ze nog stimulerender moet gaan werken als het enigszins mogelijk is.

De commissie werkt onder de deskundige leiding van de heer dr E. Nordlohne. Nog meer mensen zullen

worden uitgenodigd in de commissie zitting te nemen.

De redactie-commissie blijft ongewijzigd. (Zie voor de namen elders in de Driemaster).

De kamp-commissie bracht ook al niet veel moeilijkheden. Mej. A. Tieslink zal de plaats innemen van mej. I. Sunderman, die wegens tijdgebrek de commissie moest verlaten.

Door de voorzitter van de kamp-commissie, de heer M. Booy, werd zij hartelijk bedankt voor het vele werk door haar verricht.

De congres-commissie zal bestaan uit: mej. I. Sunderman en de heren dr H. Roethof, W. Plaizier, T. de Vries en een lid van de congres-commissie van Amsterdam.

Vertegenwoordigers van de JOVD in de Politieke Jongeren Contact Raad zullen in het komende jaar zijn de heren dr H. Roethof en F. A. Hoogendijk. De heer Hoogendijk zal tevens met de heer G. van Schagen lid zijn van de Nederlandse Jongeren Raad der Europese Beweging.

In het Bestuur van Jeunesse Européenne Liberale (J.E.L.) zullen voor de JOVD zitting hebben: de heren F. A. Hoogendijk (vice-voorz.), drs L. D. Oosterveld (secr.), mej. mr H. Kooy-

man en de heren H. Veer en J. G. Uljée.

Bij de vaststelling van het Landelijk Programma werd besloten om weer een weekend te organiseren in de stijl van Overschie van vorig jaar. Dit keer echter in het Oosten van het land.

Verder zal de Centrale Kadercommissie twee weekends organiseren, waarbij het onderwijs en de praktische politiek aan de orde komen. Ook zal aan de heren Schouten en Tilanus gevraagd worden inleidingen voor het centrale Kader te houden.

Bij het agendapunt „wat verder ter tafel komt” werd weer eens de aandacht gevraagd voor de speldjes. Er waren nog maar zeer weinig aanvragen en er werd dan ook besloten om er nog één keer de aandacht voor te vragen en als er bij het secretariaat geen aanmeldingen komen, om deze kwestie dan als afgedaan te beschouwen. Daarom als er liefhebbers zijn: meldt U dan vlug!

Dit waren de voornaamste punten van de eerste H.B.-vergadering, waarin de 11 agenda-punten in ruim 4 uren werden afgewerkt.

F.A.H.

Een verheugende winteractiviteit van tal van onze afdelingen

AMSTERDAM.

Bouquet van bestuursleden.

Het bestuursjaar 1953—1954 van de afdeling Amsterdam, dat voor enige dagen terug werd beëindigd, zal de betrokken bestuursleden lang heugen.

Een zwaar belast jaar, waarin de afdeling een ongekend druk programma heeft afgewikkeld, een jaar, waarin ook het District Noord-Holland zijn hoogtijdagen kende (Alkmaar, 30 October), een jaar tenslotte waarin Amsterdam de landelijke J.O.V.D.-leden mocht ontvangen ter gelegenheid van het eerste lustrum (Carlton, 13 en 14 November).

En nog was het bestuursjaar niet ten eind (dit was in verband met de lustrumvoorbereiding verlengd).

Zo noemen wij 17 November, de dag waarop de afdeling Amsterdam actief was betrokken bij het werk van de P.J.C.A. De J.O.V.D.-fractie was voltallig (6) terwijl wij op de publieke tribune o.a. onze voorzitter Jacobse aantreffen, die belangstellend toekeek, „hoe de jongens het nu wel deden”.

Wel, het onderwerp, Pierre Mendès-France, was niet direct aanleiding tot een fel debat, maar het alles verliep bevredigend en in de loop van de avond werden de verschillende sprekers steeds scherper.

De inleider gaf ons een duidelijk inzicht in de Franse politiek, de structuur van parlement en partijen, kortom van de gehele politieke situatie.

In het debat kwam tot uiting, dat men het van alle kanten wel eens was over de politieke bekwaamheden van P.M.F., maar er werd ten sterkste aan getwijfeld of P.M.F. oprecht voor de Europese Integratie is, de verschillende fracties zeiden hier ongeveer hetzelfde (nationale verontwaardiging?); men zag hierin een integratie „rondom Frankrijk” (J.O.V.D.), of scherper, eerst Frankrijk en dan pas Europa (J.O.K.V.P.), terwijl van Nieuwe Koers' zijde vooral naar voren werd gebracht de veronderstelling, dat Frankrijk (P.M.F.) weer de oude plaats onder de Big Four wilde innemen, kortom een boven Europa uitstijgen.

De inleider vermocht het niet deze

twijfel weg te nemen. De debatten waren over het algemeen interessant en zo gauw er weer een P.J.C.A.-bijeenkomst is, raden wij U aan eens te komen, de publieke tribune kan vele belangstellenden bevatten en bovendien: een ieder mag deel uit maken van de J.O.V.D.-fractie, dat is slechts een kwestie van zich tijdig op te geven!

Op 10 December bijv. was er weer een bijeenkomst van de Parlementaire studiekring. Inleider was Lucas Oosterveld, of beter drs. L. D. Oosterveld, want onze actieve eerste secretaris van het H.B. heeft kans gezien naast zijn drukke secretariaatsbeslommeringen zo terloops het doctoralexamen Economie met goed gevolg af te leggen. Hij werd dan ook even flink in het zonnetje gezet.

Daarna volgde een bijzonder interessante lezing, we zouden bijna zeggen, zoals te verwachten was. Zoals de laatste tijd gebruikelijk, was de tweede helft van de avond „cultureel”; de heer B. de Boer Lzn. sprak op onderhoudende wijze over Busken Huet.

Wanneer U deze Driemaster leest, is de jaarlijkse afdelingsvergadering alweer verleden. Om nog éénmaal aan het verre verleden te herinneren vindt U hierbij een bouquet van de bestuursleden die op zo uitnemende wijze in

hun ambtsperiode het Lustrumcongres hebben georganiseerd.

Het was een goed jaar voor de afdeling Amsterdam, dat ons nog vele jaren, naar wij hopen, tot grote dingen zal inspireren. Mogen wij dan tenslotte aan alle lezers van ons afdelingsnieuws, namens de afdeling Amsterdam een paar prettige Kerstdagen toewensen en een uiteinde, gevolgd door een zeer goed begin.

S.

Na-pret.

EINDHOVEN.

Donderdag 18 November j.l. hield de afdeling een bijeenkomst in de showroom van de firma Bühman. Door bemiddeling van de secretaresse, mej. M. Lievaart, was dit zaaltje beschikbaar gesteld. Nogmaals onze hartelijke dank!

De heer H. H. Jacobse, voorz. van de afdeling Amsterdam, hield op deze avond een inleiding over „Het Liberalisme, het Socialisme en het Conservatisme”. Eerst werden echter nog enkele herinneringen opgehaald aan het congres, dat dank zij het vele werk van de afdeling Amsterdam zo uitstekend geslaagd is!

Hierbij probeerden ook enkelen Max Tailleure te imiteren om de niet-congresgangers te tonen wat ze zoal gemist hadden. (Was het te verwonderen, dat het de enige Amsterdamer in het gezelschap, het best afging? Wat ons betreft hadden ze hem gerust kunnen laten optreden!)

Zoals gewoonlijk wist de heer Jacobse met zijn prettige verteltrant de toehoorders volledig te boeien. Duidelijk belichtte hij de verschillende facetten van de drie richtingen en de onderlinge verhoudingen. Jammer was, dat door het teruglopen van het ledenaantal, het aantal toehoorders vrij gering was. (Een goed beschouwer kon zien, dat dit probleem de voorzitter van de afdeling, de heer Uljée, reeds een hele witte haarbos heeft bezorgd!)

Gelukkig kon de laatste echter mededelen, dat de aangekondigde lezing van drs H. A. Korthals nu definitief op Vrijdag 17 December zal doorgaan. Door zijn drukke werkzaamhe-

den was het de heer Korthals helaas onmogelijk in October te komen.

Na de heer Jacobse hartelijk bedankt te hebben voor zijn komst naar Eindhoven, sloot de voorzitter de bijeenkomst.

GRONINGEN.

Vluchtelingen.

De Groningse JOVD-afdeling had op 29 November een spreker, de heer drs P. de Groot uitgenodigd, die helemaal uit Den Haag was gekomen, om voor ons iets te vertellen over het thans zo in het middelpunt van de belangstelling staande onderwerp: „Het Vluchtelingenvraagstuk”, wat hij op zeer boeiende en interessante wijze behandelde.

Wie is een vluchteling? Een vluchteling is hij, die uit zijn land is uitgeweken met als oorzaak, verdreven ras, nationaliteit of religie. Over het aantal vluchtelingen is men het niet eens. Dr van Heuven Goedhart noemt een getal van 2 miljoen en Het Rode Kruis 60 miljoen.

De meeste vluchtelingen komen uit Azië en verder uit Zuid-Oost-Europa. Wat doet men met deze mensen? Ongeveer 5 % gaat emigreren naar Canada of Australië. Er zitten veel moeilijkheden aan vast, want een vluchteling heeft geen staat en geen pas. Op de passen die uitgereikt worden, staat:

„zegt oud te zijn.

„zegt van beroep te zijn.”

Australië neemt geen mensen uit Zuid-Oost-Europa op. Dit vindt zijn oorzaak in een militair conflict. Een tweede mogelijkheid is repatriëren. Maar ook dit brengt moeilijkheden met zich mee, daar teruggaan een mislukking van een experiment betekent.

Een derde mogelijkheid is het settelen in het land, waar ze terecht komen, b.v. Duitsland, Nederland. Dit wordt vooral door Engeland gepropageerd, dat rustig aan de andere kant van de Noordzee zit. Vierde mogelijkheid is uitsterven. De tijd lost alle problemen en mensen op. Zo ook dit vraagstuk.

Van een vluchteling heeft men vaak een typische voorstelling. Een haveloos gekleed persoon met een pak en vogelkooitje op de rug gaat de grens

over. Men vangt de vluchtelingen op, die eerste „gescreend” worden door de „screenings”-commissie. Allerlei vragen worden hem gesteld, die soms wél, soms niet kloppen met gegevens uit het Oosten. Bij het niet kloppen, duikt men onder.

Er wordt veel misbruik gemaakt van het begrip vluchteling. Het vluchten is vaak besmettelijk. Men steekt elkaar aan en het avontuur en het nieuwe lokt.

Een groot aantal vluchtelingen is beneden 25 jaar en meestal uit eenvoudige milieu's. In de Oost-Europese landen wordt vluchten graag gepropageerd. Men ruimt zijn oproerkraaiers op en het geeft aan „de andere kant” een hele deining.

In Nederland zijn de meeste vluchtelingen gevestigd in het Westen van het land, omdat daar de meeste industrieën zijn.

In het debat werd o.a. nog gevraagd wat men deed met het probleem „De Ambonnezen”. Met dit probleem zit men opgescheept. Het aantal geboorten onder de Ambonnezen is hoog. Soekarno neemt deze mensen niet.

De meesten zitten in een kamp, wat niet bevoordelijk is voor de geest.

Na nog verschillende vragen sloot de vicevoorzitter de vergadering. Er bestond nog gelegenheid tot het kopen van de nieuw uitgekomen brochures, welke de afdeling in grote getale voor zijn leden en belangstellenden had aangeschaft.

OOST-GRONINGEN.

Drie in één.

Op 11 December was er een bijeenkomst van de afdeling te Veendam, waar ir J. Baas sprak over „Modern Liberalisme”. Vele jongeren zijn volgens spreker, niet in de politiek opgegroeid en staan daar nu vreemd tegenover. Bij ons is ook niet de binding van het geloof.

In het kort werd het Katholicisme onder de loupe genomen. Het katholicisme is gebundeld in geloofsovertuiging. De katholieken deden een poging om hun geloofsband sterker aan te halen en er politiek munt uit te slaan. De katholieken gaan uit van „wat wil de kerk”, terwijl wij uitgaan van „wat is goed voor de mens”.

Daarna kwamen het socialisme en liberalisme ter sprake. De spreker eindigde met te constateren, dat de productiviteit opgevoerd moet worden, de koopkracht van ons geld op peil moet blijven en de individu moet meehelpen aan de vooruitgang der wereld.

DEN HAAG.

Vooruitgang.

De Haagse afdeling van de JOVD heeft op Donderdag 11 November j.l. haar 5e algemene ledenvergadering gehouden. Een vrij groot aantal leden woonde deze 2e bijeenkomst in het seizoen 1954/55 bij, en in een snel tempo vond de opening, het lezen van de jaarverslagen en de ingekomen stukken plaats.

Bij de bestuursverkiezing werden de voorzitter, mr. A. R. Meyer, de secre-

taris, de heer E. Scholte Ubijng (van Montfoortlaan 72. Den Haag) en de penningmeesteresse, mej. G. W. Winkel, herkozen.

In plaats van mevr. W. van Spanje de heer J. T. van Dorp, die niet herkiesbaar waren, werden mevr. L. E. Statius Muller en de heer L. J. Vogelzang tot bestuursleden gekozen.

Na een woord van dank aan de aftredende leden, verwelkomde de voorzitter de nieuwe bestuursleden. Tot afgevaardigen naar de landelijke ledenvergadering op 13 en 14 November j.l. in Amsterdam, werden de heren A. R. Meyer en J. T. van Dorp benoemd.

De vergadering werd bijgewoond door onze adviseur, de heer F. Rietveld, die als altijd weer zijn belangstelling in de Haagse afdeling van de JOVD liet blijken.

Nadat de agendapunten van de Algemene Ledenvergadering te Amsterdam van de landelijke JOVD uitvoerig waren besproken, kwam de rondvraag en op een vrij laat uur sloot de voorzitter deze geanimeerde vergadering.

Het jaarverslag van de secretaris gewaagde van een vrij goed jaar, waarin de afdeling een stijgende activiteit aan de dag legde en het ledental ietwat steeg. Voor een stad als Den Haag is het ledental echter nog veel te gering en de leden werden opgewekt nieuwe leden te winnen en hun kennissen mee te nemen naar de maandelijkse bijeenkomsten.

De volgende bijeenkomst werd gehouden op Woensdag 24 November, waar dr E. Nordlohne sprak. Ook voor deze maand staat er een lezing op het programma.

HOEKSE WAARD.

Gemeente-zorgen.

De afdeling Hoekse Waard hield op Vrijdag 26 October haar eerste Praatavond in dit winterseizoen. Op deze bijeenkomst hield de heer J. Verhagen, gemeenteraadslid van Oud-Beijerland, een zeer leerzame en interessante lezing over het onderwerp: „Gemeente Politiek”.

De heer Verhagen splitste dit onderwerp in tweeën en wel in: 1e. De politiek der gemeente en 2e. De politiek der gemeenteraadsliden.

Bij de bespreking van de politiek der gemeenten zeide spreker, dat de verdoorgevoerde centralisatie van machts- en bestuursorganen na de oorlog, er toe geleid heeft, dat de gemeenten weinig of niets van hun autonomie hebben overgehouden.

De gemeenten zijn financieel geheel afhankelijk van het Rijk. „Het Rijk behandelt de gemeenten op financieel terrein, als kinderen die bij hun vader om zakgeld komen”, aldus spreker.

Hieruit vloeit voort, dat het budgetaire recht der gemeenteraden dan ook zeer in het geding is gekomen. Als een typisch voorbeeld, als bewijs hoe ver dit wegnemen der autonome rechten is gevorderd, noemde spreker de gehele gang van zaken bij het tot stand komen van de organisatie Bescherming Bevolking. Wij moeten als liberalen dan ook met de grootste kracht, het streven van de Vereniging van Nederlandse Gemeente, om de autonome rechten te herkrijgen: en te handhaven, ondersteunen.

Als de twee belangrijkste taken van de gemeenteraadsliden noemde de heer Verhagen: Het handhaven van het budgetaire recht (momenteel dus het herkrijgen!) en er zorg voor te dragen, dat de gemeente(raad) het recht van autonomie waardig is. Bij de behandeling van deze beide taken zeide spreker o.a., dat de leden van de gemeenteraad vaak de financiële positie van hun gemeente niet meer kennen. Wanneer een gemeente reserves gevormd heeft uit, bijvoorbeeld een of

meer bedrijven, worden deze reserves door het Rijk ingepikt.

Een gemeente, welke voor het een of ander project niet zelf de financiële offers kan dragen, krijgt van het Rijk subsidies, zodat een dergelijke gemeente dus in feite iets verricht boven zijn geldelijke draagkracht. Op zo'n manier wordt de financiële verantwoordelijkheid weggenomen, hetgeen uit liberaal oogpunt bekeken volkomen fout is.

Spreker noemde hierbij ook de Staatscommissie-Oud, welke ondanks het feit, dat de resultaten tot op heden nog maar zeer gering zijn, onverdrotten streeft naar het herstellen en handhaven der autonome rechten van gemeente en provincie.

Nadat spreker nog zijn visie gegeven had op het geven van subsidies, het voor- en nadeel van de behandeling van bepaalde problemen in gesloten en openbare vergadering, werd deze lezing besloten met een korte discussie.

De voorzitter dankte de heer Verhagen voor zijn uitstekend betoog, waarna laatstgenoemde de aanwezigen nog eens op het hart drukte, toch vooral waakzaam te blijven op het terrein der politiek en te blijven streven voor onze liberale beginselen.

MEPPEL e.O.

Jaarvergadering.

De afdeling Meppel e.O. hield haar October-bijeenkomst in hotel „Hogekamp” te de Wijk. Voor deze bijeenkomst was als spreker uitgenodigd de heer ir F. Hidding uit Assen, die de meest kenmerkende verschillen tussen liberalisme en socialisme behandelde in het bijzonder op economisch terrein.

Na de inleiding maakten de vrij talrijke aanwezigen het de spreker niet gemakkelijk en er ontwikkelde zich dan ook een pittige discussie. Voorzitter Stapel moest tenslotte de discussie beëindigen door middel van de hamer, om de vergadering nog op een redelijk tijdstip te kunnen sluiten.

De jaarvergadering van afdeling Meppel werd gehouden op 20 Nov. j.l. in zaal Kwint te Meppel. De voorzitter wierp in zijn openingswoord een blik terug op het afgelopen jaar en sprak een activerend woord voor het komende jaar. Speciaal vestigde hij de aandacht op de wenselijkheid van een grotere zelfwerkzaamheid van de leden.

Hierna was het woord aan de secretaresse voor haar jaarverslag en aan de penningmeester.

De bestuursverkiezing veroorzaakte een kleine verschuiving in het bestuur, omdat de heer J. L. Nysingh zich niet herkiesbaar stelde. In zijn plaats werd gekozen mej. Roeli Schiphorst, zodat het bestuur er thans als volgt uitziet:

Voorzitter: L. Stapel.

Secr.: mej. S. Benak.

Penningm.: mej. R. Schiphorst.

Leden: J. Kwint en W. Broekhuizen. De voorzitter sprak een hartelijk woord van dank tot Jan Nysingh voor het buitengewoon vele werk dat hij voor de J.O.V.D. heeft verricht, waarna Jan Nysingh het afdelingsbestuur dankte voor de prettige wijze waarop hij in de afgelopen vierjaar voor de J.O.V.D. zijn krachten had mogen geven.

Tot slot hield mej. Rie Emmering uit Havelte een inleiding over haar verblijf in Zweden, waarna de voorzitter de vergadering sloot.

STEENWIJK e.O.

Groei en feest.

Na een lange zomervacantie werd de eerste bijeenkomst gehouden op 2 October in Zaal Blok. De heer J. van der Pol, raadslid in Steenwijk, hield een verhandeling over de miljoenennota 1955.

Spreker citeerde eerst enige gedeeltes uit de populaire brochure van het Ministerie van Financiën, waardoor de toehoorders beter het daarna volgende konden begrijpen. De economische toestand van ons land draagt onmiskenhet karakter van hoogconjunctuur: wij produceren, verdienen en verbruiken meer dan vorige jaren, de uitvoer en de investeringen vertonen een gunstig beeld. De vooruitzichten voor 1955 zijn ook gunstig, daarom duldt de belastingverlaging geen uitstel tot 1956, aldus spreker, die voorts een uitvoerige uiteenzetting over de miljoenennota gaf.

De jaarvergadering werd 30 October gehouden. Het ledental is nog steeds stijgende. De vergaderingen gedurende het afgelopen jaar kenmerkten zich door een amicaal karakter en prettige sfeer. Enige zorg baart echter het contact met de leden buiten de stad. De uitgestrektheid van de afdeling maakt een voortdurende en geregelde bijwoning van de vergaderingen niet steeds gemakkelijk.

Het bestuur koestert de verwachting, dat alle leden het komende jaar de JOVD hun enthousiasme niet zullen onthouden, maar zich zullen beijveren de gestadige groei voort te zetten.

Door het zich niet herkiesbaar stellen van de secretaresse, mej. Donker, werd het bestuur als volgt samengesteld:

W. H. Lampe — Voorzitter.

Mej. T. de Boer — Penningmeesteresse.

Mevr. H. Groen-Boer — Secretaresse (Capellekade 16, Steenwijk).

A. Kuiper — lid

F. Drent — lid.

D. J. Prummei, bestuurslid voor de Noord Oost Polder.

Jac. Westenbrink, bestuurslid voor Steenwijkerwold.

Besloten werd het 1-jarig bestaan der afdeling op 22 Januari 1955 te vieren met een feestelijke vergadering.

VLAARDINGEN—SCHIEDAM.

Steven Passenier lid van verdienste.

Wie durft te veronderstellen, dat de Vlaardingse—Schiedamse afd. „dood” is, die heeft het bruisende leven in deze haring—coca-cola afdeling nog nimmer van nabij medegemaakt. Want bruisend en vitaal is deze afdeling. Hoe kan het ook anders. Geeft de haring immers niet de mogelijkheid tot kracht en de cola tot het bruisende élan; onmisbare elementen in de politieke sector.

In het afgelopen jaar heeft het bestuur dan ook weer veel gedaan voor de verbreiding van het liberalisme in Vlaarding en in Schiedam. Het aantal leden nam gestadig toe en ook dit jaar waren wij weer getuige van enkele huwelijken op positief liberale grondslag. Zegt U nu nog, dat wij geen rekening houden met de toekomst?

Beslist levendig was de ledenvergadering, die begin October werd gehouden. Deze vergadering kenmerkte zich door veel gepraat, veel tegen-candidaten, overeenstemming, terugtrek-

HOTEL-PORSELEIN

voor SCHEPEN

H. A. Slikkerveer - Tolhuislaan 7-9

Tel. 74727 - Rotterdam-Katendrecht

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEË TORENS

Tel. 106-363 - Delft

ken en tegen-candidaten. Achter de bestuurstafel een slagvaardige voorzitter, een agressieve secretaresse en een sigaren-consumerende penningmeester.

Het bestuur beantwoordde de vele vragen naar voldoening.

Het nieuwe bestuur, dat voor het komende jaar gekozen werd, bestaat uit:

D. R. A. Stapel, voorzitter; mej. D. Chardon, secretaresse; H. M. J. Dubbeldam, penningmeester; M. A. de Bruyne, vice-voorzitter; Mej. A. v. d. Vlis, lid.

Aftredend: mej. mr H. Kooiman, S. A. H. Passenier en G. Dorsman; drie leden, die veel werk verzetten voor de uitbouw van onze afdeling. Wij behoeven alleen maar te denken aan de geslaagde politieke poppenkastvoorstellingen.

Vooraf voor Steven Passenier, die in 1949 met Dick de Ruiters en Hans Dubbeldam de afdeling oprichtte, zal het afscheid niet gemakkelijk geweest zijn.

Gedurende 5 lange jaren was hij de bezielende motor. Op zijn eigen wijze leidde hij de afdeling door de prille jaren.

Figuurlijk gesproken, hij gaf de afdeling haar liberale tanden om van zich af te bijten. Het was dus alleszins begrijpelijk, dat de algemene ledenvergadering eenstemmig de heer Passenier tot lid van verdienste benoemde van de afdeling.

Eind October werden wij geconfronteerd met de ontwikkeling van het Nederlandse parlementaire stelsel. Een ontwikkeling, waarop wij liberalen trots kunnen zijn, aldus de spreker, mr Chr. Sunderman. Het moet ons van het hart, wij wisten niet, dat deze droge stof op zo'n geestige en levendige wijze behandeld kon worden.

De heer Sunderman had dan ook alle aandacht. Na zijn betoog werden zeer vele vragen gesteld, waaruit overduidelijk bleek, dat deze lezing over ons parlementaire stelsel in een behoefte voorzag.

Begin November hield de Nieuwe Koers, ir C. Boerman, een causerie over het socialisme. Een betoog, dat gekenmerkt werd door een ongebreidelde idealisme. De spreker brak een lans voor de nationale omroep, voor de ontwikkelingsgebieden en nam scherp stelling tegen het bisschoppelijk mandement.

Voorstander was de spreker voorts van een volledige werkgelegenheids-politiek, culturele verheffing van de massa, democratische verkiezing van de leiding van de groot-industrieën.

Scherp hekelde hij de belastingpolitiek van de V.V.D., die blijkbaar niets anders heeft om propaganda te maken voor het liberalisme. Blijkbaar vergat de spreker, dat de socialistische na de oorlog het ook moesten hebben van leuzen als „vader Drees, de beschermer van de ouden van dagen” en „con-

sumentencrediet een eis”. Prettig is het altijd om te bemerken dat in de politiek graag vergeten wordt.

Het betoog van de heer Boerman kwam uiteindelijk hierop neer: laat de Staat het doen, als het particuliere initiatief faalt. De staat is m.a.w. onfeilbaar. Een gevaarlijke theorie, die in feite niet ver meer staat van het communisme. Een theorie bovendien, die in de praktijk zeer aanvechtbaar blijkt te zijn. Wij denken alleen maar aan Polynorm en Hamowa.

Natuurlijk waren wij de heer Boerman zeer dankbaar voor zijn te idealistisch gesteld betoog, dat te veel was ingesteld op ja-knikkers en te weinig rekening hield met de combattante militante toehoorders van die avond.

Na al deze ervaringen was het een genoeg om naar Amsterdam te trekken, teneinde het lustrum van onze organisatie mede te vieren. Een twintigtal leden gaven acte de présence. Dus nooit meer zeggen, dat Vlaardingen—Schiedam in een isolement leeft.

Aesthetisch materialisme.

Betref de resolutie op het Congres de sociaal-economische zijde van de woningbouw, op 27 November behandelde de architect W. Eikelenboom in Vlaardingen de aesthetische zijde van het bouwen. Aan de hand van tekeningen en lichtbeelden besprak de heer Eikelenboom de ontwikkeling op dit gebied: beginnende bij de allereenvoudigste vorm van de primitieve mens, via de Romaanse-, Gothische-, Renaissance- en Barokstijl tot in het heden van de moderne zakelijkheid.

Sterk legde hij de nadruk op de vormende waarde van de gebouwen waarin en temidden waarvan ons gehele leven zich afspeelt. Er is een groot verschil tussen de donkere huizen waar achter kleine raampjes kleine mensjes loeren en de moderne bouw, die een harmonische wisselwerking tussen natuur en „onderdak” beoogt.

Spreker bleek — begrijpelijk — een grote bewondering te hebben voor de Franse bouwmeester Le Corbusier, een der pioniers van de moderne architectuur en de grote propagandist van het aesthetisch gestiliseerde technisch materialisme.

Door de talrijke voorbeelden met de deskundige explicatie werd voor de niet-deskundigen veel duidelijk van het lijnenspel der moderne architectuur. Wij verkijken ons gauw op de waarde, die b.v. aan een klein detail van iets afwijkende gaardheid in de betekenis van het geheel toegekend moet worden.

Na de pauze volgde een prettige gedachtenwisseling over het behandelde, waaruit een grote belangstelling bleek voor deze materie, waaraan we toch eigenlijk min of meer overgeleverd zijn.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

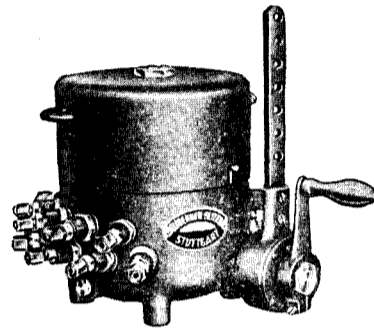
Sliedrecht

firma vrolyk & coster

ROBERT FRUINSTR. 51a, ROTTERDAM-C., TEL. 39179

Fabrikanten van olie gestookte **scheepsfor-
nuizen** en **kookapparaten**

AUTOMATISCH SMEREN VAN

FMO 2 kg

KRANEN
RUPSKRANEN
LIEREN
SCHROEFASSEN
WERKTUIGMACHINES etc.

betekend :

- bedrijfszekerheid
- slijtagevermindering
- betrouwbaarheid
- besparing
- onafhankelijkheid van personeel

ADVIEZEN - BEGROTINGEN
MONTAGES

M. D. B. Smeertechniek

Soetendaalseweg 91 - ROTTERDAM N. - Tel. K-1800-82307

H. BRONS Jr

MAKELAAR IN ASSURANTIËN

TELEFOON 11 19 80
(3 LIJNEN)

EENDRACHTSWEG 11
ROTTERDAM

Glasindustrie

COOLSEDWARSTR. 4
ROTTERDAM

P. C. VAN PUTTEN

TELEFOON 32894
na 5 uur 80606

Glasslijperij en Zandstraalbedrijf

BRANDSTOFFENHANDEL

„DEHORO” (CHR. E. DE HOOGE)

voor Huisbrand- en Industriebakstenen

Engros en Detail

Dordtselaan 31 b, Telefoon 73442-75025, Wilhelminakade 2, Rotterdam

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden

DRIJVENDE LICHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25, - SCHIEDAM - TEL. 69743